

Д. Ф. КУПЪР

ЛОВЕЦЪТ

ИЛИ

ЕДЕН

ПРИКЛЮЧЕНИЯ
НАУЧНА
ФАНТАСТИКА

НАРОДНА МЛАДЕЖ

ДЖЕЙМС ФЕНИМОР КУПЪР ЛОВЕЦЪТ НА ЕЛЕНИ

Превод: Владимир Мусаков

chitanka.info

ГЛАВА ПЪРВА

*Наслада има в пустите гори,
вълнение — на бряг усамотен,
сред ширното море покой цари
и песен е ревът му разярен.*

„Чайлд Харолд“

Байрон

Върху човешкото въображение събитията оказват същото въздействие, каквото оказва и времето. Всеки, който е пътувал надалеч и видял много, е склонен да смята, че е живял дълго. И колкото повече изобилстват значителните събития в историята на един народ, толкова по-бързо тя добива и отпечатъка на древността. Само тъй можем да си обясним старинния ореол, който са успели вече да придобият американските летописи. Обърнем ли мислено поглед назад, към първите дни от историята на колониите, тоя период ни се струва далечен и неясен — хилядите промени, натрупани около веригата на възпоминанията, изтласкват зараждането на нацията към толкова далечен период, че той сякаш се губи сред мъглявините на времето; и при все това четири средно продължителни живота биха били достатъчни, за да се предаде от уста на уста като сказание всичко, постигнато от цивилизования човек в границите на американската република.

Исторически факт е, че само допреди едно столетие поселищата по източните брегове на Хъдзън^[1] — като Клейврак, Киндърхук и дори Покипси — са били все още застрашени от индиански нападения. А и до днес на брега на същата река, на разстояние един мускетен изстрел от корабостроителниците на Олбъни^[2], се намира домът на по-млад потомък на Ванренслерови^[3] с бойници за защита от същия коварен враг, при все че тоя дом едва ли е от толкова далечно време. И други подобни паметници от ранните дни на страната могат да се намерят

пръснати навсякъде из ония места, които днес се смятат за средище на американската цивилизация и дават недвусмислено доказателство, че всички днешни средства за защита от неприятелско нахлуване или насилие са създадени от нас за време, малко по-продължително от един среднодълъг човешки живот.

Събитията, разказани в тая повест, се случиха между 1740 и 1745 година, когато бяха населени само четирите Атлантически графства на колонията Ню Йорк — тясна ивица земя по двата бряга на реката Хъдзън от устието ѝ до водопадите близо до нейния извор — както и няколко по-далечни „съседни“ области по реките Мохоук^[4] и Шохари^[5]. Широки пояси от девствени пуцинаци не само стигаха до брега на първата от тия реки, но се прехвърляха и отвъд нея, врязваха се дълбоко в Нова Англия^[6] и обезпечаваха горско прикритие на туземния воин, когато бродеше из тях с безшумните си мокасини по тайнствената и кървава „пътека на войната“.

Погледната от птичи полет, тогава цялата област източно от Мисисипи навярно е представлявала огромно гористо пространство, ограничено само откъм морето със сравнително тясна ивица обработена земя, осеяно с блестящи езера и разкъсано от лъкатушните линии на реките. На фона на тая грандиозна картина, завладяна от тържествена самота, кътчето, което възнамеряваме да опишем, изглежда съвсем незначително; но все пак се осмеляваме да продължим, уверени, че успеем ли да изобразим точно която и да било частица от тая дива област, бездруго ще създадем вярна представа за нея в цялост, като се изключат някои дребни и несъществени различия.

Каквито и промени да създаде човек на земята, вечният кръговрат на годишните времена си остава ненарушим. Лятото и зимата, времето за сеитба и за жетва следват с изумителна точност своя строго установен ред и създават за човека несравнима възможност да изпита огромното могъщество на своя проницателен ум, като опознава законите, диктуващи тяхното строго еднообразие, предвижда вечния им кръговрат.

В дебрите на една гора, чийто листак се къпеше в сияйната слънчева светлина на безоблачен юнски ден, докато стъблата на дърветата почиваха с мрачно величие сред окръжаващите ги сенки, прозвучаха гласове на хора, които се викаха един друг. Гласовете

ехтяха различно. Очевидно принадлежаха на двама души. Изгубили пътя си, те го търсеха в различни посоки.

Накрая силен вик възвести успех. Скоро след това някакъв човек се измъкна из гъсто преплетения храсталак над едно малко тресавище и се озова на полянка, изглежда, образувана отчасти от бушуването на вятъра, отчасти — от яростта на огъня. Това малко пространство, което, макар и почти изпълнено с повалени стъбла, даваше възможност да се види доста голяма част от небето, се намираше в полите на един от високите хълмове, с които бе осеяна почти цялата околност.

— Най-сетне място, гдето можеш да си поемеш дъх! — възкликна горският скитник и разкърши огромната си снага като едро куче, което тъкмо се е измъкнало от снежна пряспа. — Ура, Ловец! Най-сетне сме отново на дневна светлина. А ето го и езерото!

Непосредствено след тия думи и вторият горски скитник разтвори с ръце храстите над тресавището и се появи на полянката. След като сложи набързо в ред оръжието и раздърпаното си облекло, той се приближи към своя спътник, който беше почнал вече да се готви за почивка.

— Познаваш ли това място? — запита човекът, когото наричаха Ловец. — Или пък се развика само защото видя слънцето?

— И едното, и другото, момко, и едното, и другото. Мястото познавам, а и никога не съжалявам, щом видя тъй полезен приятел като слънцето. Сега вече ни са ясни всички посоки на компаса и само ние ще сме виновни, ако допуснем нещо да ги обърка пак, както се беше случило преди малко. Името ми да не е Бързия Хари, ако това не е същото място, дето миналото лято ловците на земя^[7] разположиха своя стан и прекараха цяла седмица. Ето, виж отсреща сухите клони от колибата им, а там е и изворът... Но колкото и да обичам слънцето, момчето ми, то не ми е необходимо, за да позная, че е обяд. Моят стомах не отстъпва и на най-добрия часовник, който може да се намери в Колонията, и вече показва, че е дванайсет и половина. Така че разтваряй торбата, за да навием механизма за още шест часа.

След това предложение двамата се заеха с необходимите приготовления за своя, както винаги, обикновен, но изобилен обяд. Ще използваме преустановяването на техния разговор, за да запознаем читателя поне донякъде с вида на двамата мъже, на които се пада да играят значителна роля в нашата повест.

Трудно би се намерил по-благороден образец на мъжественост и сила от човека, който се наричаше Бързия Хари. Истинското му име бе Хенри Марч, но тъй като обитателите на пограничните области бяха възприели от индианците обичая да прикачват различни прякори, по-често го наричаха с прозвището Бързия, отколкото със собственото му име. А не бяха редки и случаите, когато му казваха „Бързата вихрушка“ — прякор, който бе получил поради стремителното си, безстрашно и рязко държане и заради физическата си неуморимост, която го караше вечно да скита и го беше направила познат из всички поселения между Колонията и Канада^[8]. Бързият Хари надхвърляше метър и деветдесет и, понеже бе необикновено добре развит, силата му напълно отговаряше на неговата гигантска снага. Лицето му не разваляше общото впечатление от фигурата — бе добродушно и хубаво. Той се държеше непринудено; и при все че в обноските му се чувстваше по необходимост суровостта на живота край границата, величавата осанка и тъй благородната му външност не допускаха държането му да бъде прекалено недодялано.

Ловецът, както Бързият бе нарекъл спътника си, беше съвсем друг човек — и по вид, и по характер. На ръст бе около метър и осемдесет, но със сравнително слабо и стройно тяло, при все че мускулите му говореха ако не за необичайна сила, то за необичайна пъргавост. Лицето му едва ли би се отличавало с друго освен с младост, ако в него нямаше изражение, почти винаги подкупващо и спечелващо доверието на онзи, който се постаряеше да вникне в него. Тъкмо това изражение на безусловна правдивост, сериозност в намеренията и искрени чувства правеше лицето на младия мъж забележително. Понякога този вид на пълна почтеност го караше да изглежда толкова простодушен, че дори будеше подозрение за липса на елементарна способност да се различи лъжата от истината; но влезе ли в по-близък контакт с този човек, малцина продължаваха да се отнасят с недоверие към неговите намерения и подбуди.

И двамата обитатели на граничните области бяха още млади — Бързият бе двадесет и шест или двадесет и осем годишен, а Ловецът — с няколко години по-млад от него. Не е необходимо да се описва подробно облеклото им, макар и да е добре да добавим: то се състоеше предимно от щавени еленови кожи и явно показваше, че ония, които го носеха, се подвизават на границата между цивилизованото общество и

необятните гори. Но в дрехите на Ловеца личеше известен стремеж към спретнатост и живописност — особено в оръжията и в снаряжението му. Пушката му бе в отлично състояние, дръжката на ловджийския му нож — покрита с изящна резба, по повърхността на рога с барут леко бяха изрязани подходящи поговорки, а торбичката с куршуми бе извезана с вампум^[9].

Бързият Хари пък, може би поради вродена небрежност или защото тайно съзнаваше колко малко се нуждае външният му вид от изкуствено разкрасяване, се носеше нехайно, сякаш за да подчертае така благородното си презрение спрямо маловажните подробности на облеклото и украшенията. И може би тъкмо това непресторено и пренебрежително безразличие по-скоро увеличаваше, отколкото намаляваше своеобразното впечатление от неговото красиво тяло.

— Хайде, Ловецо, почвай и докажи, че имаш делауерски стомах — нали все разправяш, че са те възпитали делауерите^[10]! — извика Бързият и даде пример, разтваряйки уста, за да погълне наведнъж толкова парче студено печено еленово месо, което би представлявало целият обяд на един европейски селянин. — Почвай, момко, и докажи на тая нещастна сърна мъжеството си със зъби, както вече доказва това със своята пушка.

— Не, не, Хари, не е кой знае какво мъжество да убиеш сърна, и то точно по времето, когато трябва да се щадят. Виж, да повалиш пантера^[11] или ягуар, там вече трябва известна смелост — отвърна спътникът му, като се готвеше да последва съвета му. — Делауерите ме нарекоха тъй не толкова заради смелото ми сърце, колкото за безпогрешното око и пъргавите ми нозе.

— Самите делауери не са големи герои, инак не биха допуснали ония проклети негодници, мингосите^[12], да ги превърнат в баби.

— Тия неща никога не са били разбрани и изяснени, както трябва — каза Ловеца сериозно, защото като приятел той бе толкова фанатичен, колкото страшен бе спътникът му като враг. — Мингосите пълнят горите със своите лъжи и с неудържаните си думи и договори. Живях цели десет години сред делауерите и знаей, че удари ли час за борба, те не отстъпват по мъжество на никой друг народ.

— Слушай, господинчо, щом като стигнахме дотам, защо да не си поприказваме открито, като мъже! Отговори ми на един въпрос: в лова, изглежда, ти е вървяло толкова добре, та дори си получил прякор.

Но уллучвал ли си някога човек, същество, надарено е разум? Натискал ли си някога спусъка срещу неприятел, който също е бил в състояние да дръпне спусъка на своята пушка срещу теб?

Този въпрос предизвика в гърдите на младия човек своеобразна борба между срама и чувството за правдивост и тя ясно можеше да се проследи по измененията, настъпили върху неговото простодушно лице. Ала борбата бе кратка, защото сърдечната прямота скоро надви суетната гордост и самохвалството, присъщи на граничните обитатели.

— Да си призная — никога — отвърна Ловецът, — понеже и никога не съм имал случай за това. Откак се заселих при делауерите, те живеят в мир, а пък аз смятам, че да отнемеш живота на човек, можеш само в открита и честна война.

— Какво? Нима никога не си спипвал някого да краде от капаните и кожата ти и не си изпълнявал над него закона със собствените си ръце, спестявайки по този начин главоболията на съдиите от Колонията, а на самия негодяй — разноските по делото?

— Аз не съм трапер^[13], Хари — отвърна гордо младият мъж. — Аз живея от пушката си и не бих отказал да се състезавам с това оръжие с който и да било мой връстник между Хъдзън и Свети Лаврентий. Никога не предлагам кожа, без в главата да има още една дупка освен създадените от самата природа за зрение и за дишане.

— Да, да... Колкото до животните, всичко е наред, но в сравнение с лова на скалпове и със засадите то е направо дреболия. Да застреляш някой индианец от засада, значи да действаш според собствените му принципи. И тъй като сега имаме тъкмо онова, което ти наричаш „законна война“, то колкото по-скоро изчистиш това петно от съвестта си, толкова по-спокоен ще бъде сънят ти, макар и само от съзнанието, че в горите броди един враг по-малко. Няма да дружа още дълго с теб, приятелю Нати, ако не използваш пушката си срещу нещо по-възвишено от четирикраките зверове.

— Нашето пътуване, мастър^[14] Марч, както каза самият ти, скоро привършва и ако ти е угодно, можем да се разделим още тази нощ. Очаква ме един приятел; той не ще сметне за унизително да дружи с човек, който никога досега, не е убивал себеподобните си.

— Бих искал да знам какво е довело насам толкова рано през годината тоя лукав делауер — промърмори Бързият на себе си и в гласа

му прозвуча подозрение, което той не се постара да прикрие. — Къде, казваш, ти е определил среща младият главатар?

— До малка обла скала край брега на езерото, гдето — както ми казаха — племената обикновено сключвали договори и заравяли в земята бойните си секири. Често съм чувал делауерите да споменават за тази скала, макар че не съм виждал нито езерото, нито нея. И мингосите, и мохиканите^[15] смятат тая земя за своя и през време на мир тя е нещо като обща територия за лов и риболов, но кой знае в какво ще се превърне през време на война!

— Обща територия ли! — възкликна Бързия, избухвайки в силен смях. — Бих искал да видя какво ще каже за това Плуващия Том Хътър. Той счита езерото за своя собственост по силата на петнадесетгодишно непрестанно владение и не ще бъде склонен да го отстъпи без борба нито на мингосите, нито на делауерите.

— А как ще погледне на този спор Колонията^[16]? Тая област трябва да има все пак някакъв собственик — благородниците проявяват всячески своята ненаситност, дори и за пущинаците, в които не смеят да подадат и носата си.

— Може да е така в други части на колонията, Ловецо, но тук — не. Никое човешко същество не владее и разкрач земя в тая част на страната. Неведнъж съм чувал стария Том да повтаря, че досега писалка не е докосвала хартия, за да напише крепостен акт за някой от тукашните хълмове или долини. Ето защо той смята, че сред всички хора на света има най-големи права над тая земя. А смята ли нещо за свое, Том твърде добре съумява и да си го задържи.

— От онова, което чух досега от тебе, Хари, изглежда, че тоя Плуващ Том е някакъв необикновен човек — нито минго, нито делауер, нито бледолик. А и владението му над това място е продължително, както казваш, доста по-продължително, отколкото е обичайно тук, по границата. Каква е историята му и що за човек е той?

— Що за човек е старият Том ли? Той съвсем не прилича на другите хора; по-скоро е като воден плъх — усвоил е навиците на което и да било друго същество. Някои твърдят, че на младини водил свободен живот по моретата и бил сподвижник на някой си Кид^[17], обесен за морско разбойничество дълго преди да се родим ти и аз; по тия места се заселил, смятайки, че кралските бойни кораби никога не

ще могат да преминат през планините и че тук, сред горите, ще се наслаждава спокойно на плячката си.

— В такъв случай си е направил погрешно сметката, Хари... много погрешно. Човек никъде не може да се наслаждава спокойно на плячка.

— Това напълно зависи от характера на човека. Познавал съм хора, които просто не можеха да се наслаждават на плячката си, ако не се намираха сред весела компания, а познавах и такива, които чудесно умееха да ѝ се радват, свити самички в някой ъгъл. Едни не мирясват, ако не намерят плячка, други пък — точно защото им е паднала. За тия неща човешката природа е много странна... Но изглежда, че старият Том не е нито от едните, нито от другите, защото той се наслаждава заедно с дъщерите си на плячката — ако действително е пипнал такава — живее си тук мирно и спокойно и нищичко повече не желае.

— Вярно, той има и дъщери. От делауерите, които идваха да ловуват насам, съм чувал най-различни истории за тия девойки. А нямат ли те и майка, Хари?

— На времето, естествено, имаха; но сега тя е мъртва; цели две години са минали вече, откак е спусната на дъното.

— Как? — промълви Ловецът и веднага с лека изненада погледна към своя спътник.

— Казах: мъртва и спусната на дъното и се надявам, че го казах на ясен английски език. За да се прости завинаги с нея, старикът я спусна в езерото. Мога да потвърдя това, защото лично присъствах на церемонията. Но дали Том го стори, за да си спести копането, което съвсем не е лесна работа сред тия коренища, или пък защото смяташе, че водата скрива греха по-бързо, отколкото земята, това вече не мога да кажа.

— Нима клетата жена е била дотолкова грешна, та мъжът ѝ е трябвало да полага такива усилия за нейните останки?

— Не чак дотам, при все че си имаше недостатъци. Джудит Хътър според мен беше сносна на вид и умря като добра християнка дотолкова, доколкото и всяка друга жена, живяла тъй дълго далеч от звъна на църковните камбани. И, струва ми се, старият Том я спусна във водата и за да си спести, и за да си създаде труд. Вярно е, че в нейния характер имаше доста стомана, а тъй като старият Хътър е, кажи-речи, истински кремък, от време на време изхвърчаха искри, но,

общо взето, може да се каже, че си живееха доста добре. Пламнеше ли между тях свада, присъстващите успяваха понякога да надникнат в миналото им тъй, както на човек се удава да погледне сред най-мрачните горски дебри, ако някой заблуден слънчев лъч си пробие път до корените на дърветата. Аз обаче винаги ще уважавам старата Джудит, защото няма за една жена по-голяма препоръка от тая, да бъде майка на същество като нейната дъщеря — Джудит Хътър.

— Да, тъкмо Джудит бе името, споменато от делауерите, макар те да го произнасяха по своеобразния си начин. Ако съдя по разказите им, не очаквам тая девойка да бъде по вкуса ми.

— Твоят вкус! — викна Марч, разгневен както от безразличието, така и от пренебрежението на спътника си. — Откога, дявол да го вземе, ти имаш изобщо вкус, и то като става дума за девойка, подобна на Джудит? Ти си още хлапак — фиданка, едва пуснала корени. А между обожателите на Джудит имаше мъже още когато тя бе петнайсетгодишна, значи преди пет години, и тя не ще погледне дори такова недорасло хлапе като тебе.

— Сега е юни, Хари, и между слънцето и нас няма нито едно облаче, така че съвсем не е необходимо да се горещиш — отвърна другарят му съвършено спокойно. — Всеки си има вкус и катеричката е в правото си да мисли каквото ще за ягуара.

— Да, но едва ли ще е много разумно да седне да го разправя на ягуара — изръмжа Марч. — Ти обаче си млад, безразсъден и ти прощавам невежеството. Хайде, Ловец — прибави с добродушен смях той, след като поразмисли малко, — хайде, Ловец, дали сме си клетва за приятелство и няма да седнем да се караме заради някаква лекомислена кокетка само защото по една случайност била хубава — особено пък след като ти никога не си я виждал. Джудит е родена само за мъж, комуто са поникнали всичките зъби, и глупаво е да се опасявам от някакво си хлапе. Какво разказваха делауерите за тая палавница? Защото в края на краищата индианците могат да съдят за жените не по-зле от белите.

— Казваха, че била красива и било приятно да разговаряш с нея, но прекалено много обичала да се въртят наоколо ѝ обожатели и била лекомислена.

— Истински дяволи! Но в края на краищата кой ли учител може да се мери с индианците, щом става въпрос за познаването на

човешката природа? Някои смятат, че ги бива само като следотърсачи или воини; аз обаче ти казвам: те са философи и познават човека също тъй добре, както бобъра, а жените — не по-зле от всичко останало. Характерът на Джудит е точно такъв. Нека ти кажа истината, Ловецо, щях да се ожения за това момиче още преди две години, ако не ме бяха спрели две неща, едното от които бе тъкмо нейното прекалено лекомислие.

— А кое е второто? — запита Ловецът, продължавайки да яде, като човек твърде малко заинтересуван от разговора.

— Второто е, че не бях съвсем сигурен дали тя ще ме иска. Тая палавница е хубава и знае това. Ех, момчето ми, нито едно дърво сред тия хълмове не е по-стройно от нея и не се привежда при полъха на вятъра по-леко, нито пък си виждал някога сърна да окача по-грациозно. И ако с това се изчерпваше всичко, всеки човешки език би я хвалил; но тя има такива недостатъци, че трудно мога да си затворя очите пред тях, и затова от време на време се кълна никога вече да не стъпя край това езеро.

— И тъкмо затова винаги се връщаш! Едва ли има по-сигурен начин човек да стори нещо от този, да се закълне, че не ще го стори.

— Ех, Ловец, млад и зелен си ти в тия работи и толкова ревностно се придържаш към възпитанието си, като че никога не си напускал поселището. А с мен работата е друга — не изпитам ли желание да се захвана за нещо, което ми е хрумнало, аз не се и кълна за него. Да знаеше всичко, което знам за Джудит аз, сам би оправдал и клетвите, и проклятията. Ето защо, понякога офицерите от фортовете на Мохоук наминават към езерото за дивеч или за риба и тогава онова същество сякаш се самозабравя. Това личи от начина, по който се гизди с накитите си и важничи пред своите кавалери.

— Такова нещо не подобава за дъщерята на беден човек — отвърна сериозно Ловецът. — Всички офицери са от знатни семейства и могат да имат само лоши намерения спрямо момичета като Джудит.

— Тъкмо това ме кара да се колебая и ме възпира. Имам известни опасения относно един капитан и ако бъркам, за това Джудит трябва да вини единствено своето лекомислие. Във всеки случай изпитвам най-доброто желание да гледам на нея като на скромна и почтена девойка; и все пак дори облаците, които се носят над тия хълмове, не са по-непостоянни от нея. Откак престана да бъде дете, не

са я зърнали още и десетина бели мъже, а пък перченето ѝ с двама или трима от ония офицери може направо да те съсипе.

— Не бих мислил повече за такава жена — бих съсредоточил мислите си върху гората. Гората никога не ще те измами.

— Ако познаваше Джудит, щеше да разбереш, че това е по-лесно да се каже, отколкото да се изпълни. Да можеш да се примириш с мисълта за тия офицери, щях да отвлека девойката насила до Мохоук и да я накарам да се омъжи за мен въпреки цялото ѝ лекомислие и непостоянство, а стария Том щях да предоставя на грижите на другото му дете, Хети, която не е дотам хубава, нито притежава толкова пъргав ум като сестра си, но затова пък много по-добре знае своя дълг.

— И друга птичка ли има в същото гнездо? — запита Ловецът и вдигна очи с донейде събудено любопитство. — Делауерите ми говориха само за една.

— Това е съвсем естествено, щом става дума за Джудит Хътър и Хети Хътър, Хети е само мила, а сестра ѝ — казвам ти, момчето ми — е такава, че втора като нея не можеш намери оттук чак до морето. Джудит е умна, сладкодумна и хитра като някой стар индиански оратор; а пък клетата Хети — бих казал — е „на самия ръб на невежеството“ и се плъзга ту от едната, ту от другата му страна.

— Има същества, които природата взима под свое особено покровителство — каза тържествено Ловецът, — защото грижливо бди над всички, лишени от нормалния дял разум. Червенокожите почитат и уважават такива хора — според техните схващания, злият дух предпочитал да се всели в някое съвършено същество вместо в някое лишено от хитрост, над която да може да въздейства.

— В такъв случай гарантирам, че не би се задържал дълго в клетата Хети. Старият Том обича девойката, а и Джудит е привързана към нея, при все че самата тя е толкова умна. Пък и как иначе ще си обясни човек, че Хети остава невредима сред такива хора, каквито се мяркат понякога на брега на езерото?

— Смятах, че езерото е непознато и че по тия места рядко идват хора — забеляза Ловецът, явно обезпокоен от мисълта, че се е приближил твърде много до пределите на обитаемия свят.

— Точно така е, момчето ми, досега не са го видели и двадесет бели мъже. Но дори само тия двайсетина чистокръвни граничари — ловци, трапери, разузнавачи и тям подобни, — стига да поискат, могат

да сторят сума поразии. Ужасно ще бъде за мен, Ловецо, ако след шестмесечното си отсъствие намеря Джудит омъжена.

— А имаш ли думата на момичето, та да се надяваш на противното?

— Съвсем не. Просто не знам каква е работата. Аз не съм грозен, момко — това поне мога да видя във всеки извор, огрян от слънцето. И все пак никога не успях да изкопча от тая палавница обещание или поне сърдечна, доброжелателна усмивка, макар че тя е готова да се смее с часове. Но ако е дръзнала да се омъжи, докато ме нямаше, то ще изпита насладите на вдовството още преди да е навършила двайсет години.

— Нима си способен да сториш нещо на човека, когото тя е избрала само защото той ѝ се е видял по-подходящ, Хари?

— Защо не? Та ако някой неприятел се изпречи на пътя ми, няма ли да го премахна? Виж ме хубаво, приличам ли на човек, който би се оставил на всеки подлизурко, на всеки долен търговец на кожи да го надхитри, и то в нещо, което ме засяга тъй дълбоко, като любовта на Джудит Хътър? Пък и щом живеем тук, далеч от закона, щем не щем, трябва да си бъдем сами и съдии, и палачи. Ако намерят някой мъртвец в гората, кой е в състояние да посочи убиеца му, дори ако допуснем, че Колонията се залови с тая работа и около нея се вдигне шум?

— Ако този човек излезе съпругът на Джудит Хътър, то след казаното досега аз ще мога да съобщя поне толкова, че да насоча хората от Колонията по вярна следа.

— Ти!... Недорасло хлапе, дето тича само след дивеча! Ти се осмеляваш да помислиш за донос против Бързия Хари, сякаш става дума за някоя видра или горски петел?

— Бих се осмелил да кажа истината, Хари, както за теб, тъй и за всеки друг.

За миг Марч се вгледа в своя спътник с мълчаливо изумление. Сетне го сграбчи с две ръце за гърлото и разтърси сравнително тънкото му тяло с такава ожесточеност, че заплашваше да размести костите му. И това съвсем не бе сторено на шега — в очите на гиганта искреше гняв и яростта му изглеждаше много по-сериозна и по-опасна, отколкото би трябвало да се очаква, като се знае причината.

Но каквито и да бяха истинските намерения на Марч — а възможно бе в ума му изобщо да не се бе оформило никакво намерение, положително бе едно: той беше необичайно възбуден. И мнозина биха се изплашили и изкушили да отрекат дори истината, ако подобни грамадни клещи ги стиснеха тъй яростно за гърлото сред такова диво и безнадеждно самотно място. Ала с Ловеца не беше така. Неговото лице остана неподвижно, ръката му не потръпна и той отговори с глас, който не прозвуча нито престорено, нито по-високо отпреди, макар че изразяваше решителност.

— Можеш да ме разтърсваш, докато сринеш цялата планина, Хари — каза спокойно той, — но от мен не ще изтръгнеш нищичко освен истината. Може би Джудит Хътър изобщо няма още съпруг, когото да убиваш, и изобщо никога да не ти се удаде случай да премахваш от пътя си такъв човек. Но ако тая девойка се е омъжила, ще ѝ кажа за заплахата ти още при първия си разговор с нея.

Марч отпусна гърлото му и седна, оглеждайки с мълчаливо удивление спътника си.

— Мислех, че сме приятели — прибави най-сетне той. — Но това е последната моя тайна, която изобщо стига до ушите ти.

— Ако и другите са като нея, не искам да научавам нито една. Зная, че живеем сред горите, Хари, и че всички ни смятат извън човешките закони... и може би действително е тъй независимо от това, дали трябва да е така, или не. Но има друг един Закон и един Законодател бди навсякъде за изпълнението му. Онзи, който не се подчинява на единия или другия, по-добре да не ме нарича приятел.

— Дявол ме взел, Ловецо, ако не почвам вече да смятам, че в душата си ти си истински привърженик на моравските братя^[18], а не разумен и прям, честен ловец, за какъвто се представяше досега!

— Разумен или не, Хари, ти ще се убедиш, че в делата си съм също тъй честен, както и в думите. Но да се поддаваш така на внезапния си гняв е глупаво и то показва само колко малко си живял сред червенокожите. Джудит Хътър без съмнение още е неомъжена и преди малко ти говори само каквото ти дойде на езика, а не каквото подсказваше сърцето ти. Дай си ръката и нека не говорим и не мислим повече за това.

Хари изглеждаше необикновено изненадан. После избухна в силен, добродушен смях, който го накара да се просълзи. А след това

стисна подадената му десница и приятелството между двамата беше възстановено.

— Глупаво щеше да бъде да се скараме само заради някаква си празна мисъл — извика Марч, като почна отново да се храни. — Това подобава повече на адвокатите от града, отколкото на разумните хора в горите. Казвали са ми, Ловецо, че сред жителите в долните графства^[19] възниквали страшни разпри заради разни мисли и идеи и че понякога те стигали дори до крайност.

— Точно така е, точно така е. А се карат и за други неща, в които всъщност би било по-добре да не се бъркат. Чувал съм от моравските братя, че имало страни, гдето хората враждували дори за религиите си! Горко им, Хари, щом могат да избухнат тъй заради подобно нещо. Така или инак, няма защо да следваме примера им, още по-малко заради някакъв си съпруг, който Джудит Хътър никога не е виждала или няма да види. Аз от своя страна любопитствам повече да опозная слабоумната сестра, отколкото твоята хубавица. Как силно се вълнува сърцето ти, срещнеш ли някой от своите ближни, външно надарен с всички белези на простосмъртните и при все това различен от тях само защото му липсва разум. То е достатъчно лошо за мъж, но когато се случи на жена и тя е младо и може би привлекателно създание, нейното нещастие възбужда най-състрадателни мисли у човека. Тия същества, Хари, са достатъчно беззащитни дори когато разсъдъкът им е здрав. Но жестоко е, когато са лишени от тоя велик покровител.

— Слушай, приятелю: много добре знаеш какви са, общо взето, ловците, траперите и търговците на кожи. И най-добрите им другари не ще отрекат, че те са вироглави и че винаги държат на своето, без да се интересуват много-много за правата или за чувствата на другите хора. При все това не смятам, че в цялата тая област ще се намери човек, който, ако можеше, би сторил зло на Хети Хътър... не, такова нещо не би сторил дори и червенокож.

— С това, драги приятелю Хари, ти почваш да съдиш правилно поне за делауерите и техните съюзни племена — защото червенокожите смятат, че съществата, онеправдани тъй от природата, се намират под нейна нарочна закрила. Във всеки случай радвам се да чуя, че говориш така, радвам се да чуя. Но слънцето почна да преваля вече — не е ли по-добре да ставаме и да продължим пътя си, та най-сетне да видим тия забележителни сестри?

Хари Марч весело даде съгласието си и остатъците от обяда бързо бяха прибрани. После пътниците наравиха своите вързопи и оръжия и напускаяки полянката, се изгубиха отново сред мрачните сенки на гората.

[1] Хъдзън — голяма река, която извира от Едирондекските планини и се влива в Нюйоркския залив. Получила името си в чест на английския мореплавател Хенри Хъдзън, който през 1609 г. стигнал по реката до мястото, където сега се намира градът Олбъни. Б. пр. ↑

[2] Олбъни — един от най-старите градове на САЩ, основан през 1623 год. от холандци. Столица на щата Ню Йорк. Б. пр. ↑

[3] Ван Ренслер — холандски земевладелчески род. Установил се недалече от Олбъни още през 1630 год. Б. пр. ↑

[4] Мохоук — приток на р. Хъдзън, който се влива в нея северно от Олбъни. Б. пр. ↑

[5] Шохари — приток на р. Мохоук. Б. пр. ↑

[6] Нова Англия — област в североизточната част на САЩ, край Атлантическия океан, колонизирана най-рано от английски преселници. Б. пр. ↑

[7] „Ловци на земя“ се наричали по онова време хората, които скитали из девствените гори на Северна Америка и търсели плодородни земи. Щом намерел подходящ участък, ловецът на земя изсичал и изгарял гората на него и го разоравал. След няколко реколти го изоставял и отново тръгвал да търси неизтощена земя. Б. пр. ↑

[8] Канада тогава се наричали френските поселения по реката Свети Лаврентий. Б. пр. ↑

[9] Вампум — наниз от раковини, чиито съчетания образуват геометрични фигури. Всяка от тия фигури имала свой смисъл. Обикновено вампумите служили на индианците за предаване на съобщения. Б. пр. ↑

[10] Делауери или лени-ленапе, както са се наричали самите те — индианско племе, населяващо през XVII-XVIII в. долината на р. Делауер (между Хъдзън и Съскуихана) и крайбрежието на Атлантически океан до днешна Северна Каролина. Създали силен съюз от племена, които водели борба с племенния съюз на хуроните. Делауерите в по-голямата си част били съюзници на англичаните, докато хуроните били в съюз с французите. Б. пр. ↑

[11] Пантери в Америка няма, но европейските колонисти често наричали така пумата и ягуара. Б. пр. ↑

[12] Минго — едно от названията на хуроните, могъщо племе от ирокезкия племенен съюз, живяло през XVIII в. по бреговете на езерата Онтарио и Хурон и по реката Свети Лаврентий. Хуроните водили продължителна борба с делауерите. През време на войната между англичани и французи те поддържали французите. Б. пр. ↑

[13] Трапер наричали в Америка човек, който лови дивеч с помощта на примки и капани. Б. пр. ↑

[14] Мастър — млад господин, господинчо — шеговито и малко презрително обръщение, обикновено към по-млади хора. Б. пр. ↑

[15] Мохикани — индийско племе от племенния съюз на делауерите, живяло покрай долното течение на Хъдзън. Това племе било унищожено напълно. Б. пр. ↑

[16] Колонията — в случая столицата на колонията Олбъни; по-често се е употребявало като обозначение на цялата територия. Б. пр. ↑

[17] Кид — известен английски пират. Б. пр. ↑

[18] Моравските братя — религиозна секта, основана в Чехия още през XV в. и преследвана в Европа. Голяма част от членовете и емигрирали в Северна Америка и се заели с мисионерска работа сред индианците, главно сред делауерите. Моравските братя написали за делауерите няколко книги, особено интересни, защото те видели делауерите още преди съприкосновението им с белите. Б. пр. ↑

[19] Долните графства — т.е. областите, разположени по долното течение на Хъдзън и Съскуихана. По времето, когато се разиграва действието на романа, долните графства били по-гъсто населени от местата, където скитали Ловецът и Бързият Хари. Б. пр. ↑

ГЛАВА ВТОРА

*Ти напускаш зеления езерен бряг
и ловджийското скромно огнище,
и не ще видиш, дъще, дъбравата пак
и цветята, обагрени пищно.
„Женски спомени“*

На нашите двама скитници не предстоеше още много път. Намерил полянката и извора, Бързият Хари вече знаеше посоката и сега водеше напред със сигурните крачки на човек, комуто е известно къде отива.

В гората, естествено, владееше мрак, но сега вече тя не беше задръстена от храсталаци и кракът стъпваше по твърда и суха почва. След като изминаха близо миля, Марч спря и почна да се оглежда изпитателно — изследваше грижливо околните предмети и от време на време се взираше по-продължително в стеблата на падналите дървета, с които беше осеяна земята, както често се случва в американските гори, особено из ония части на страната, гдето дървеният материал все още не се, цени.

— Това трябва да е мястото, Ловецо — проговори най-сетне Марч. — Ето буката в съседство с оня хемлок^[1] и недалеч от тях три бора, а отвъд е и бялата бреза с пречупения връх. При все това не виждам нито скалата, нито ония нарочно извити надолу клони, за които ти бях споменал.

— Не е разумно да се използват за знак пречупени клони, защото и най-неопитният знае, че клоните рядко се чупят от само себе си — отвърна неговият събеседник. — Освен това те възбуждат подозрение и издават следите. Делауерите никога не се осланят на пречупени клони освен през мирно време, и то само по общоизвестните пътеки. А пък колкото до буките, боровете и хемлока, можеш да ги видиш,

накъдето се извърнеш — не само по две или по три дървета, а с десетки и със стотици.

— Много право, Ловецо, но ти май не държиш сметка за това, как са разположени. Ето ти тая бука и до нея хемлок...

— Да, а ето ти там още една бука и хемлок, които са се прегърнали като брат и сестра или, по-право казано, по-влюбено и от брат и сестра; а ей там, отвъд, има друга, защото в тая гора не липсват нито един вид дървета. Страхувам се, Хари, че повече те бива да поставяш капани за бобри и да стреляш по мечки, отколкото да проследиш докрай една не съвсем ясна следа. Ха! Ето го най-сетне и онова, което желаш да намериш!

— Е, Ловецо, ти почна пак да се перчиш с делауерската си самонадеяност. Обеси ме, ако виждам нещо друго освен все едни и същи дървета, които сякаш никнат като омагьосани наоколо и ни объркват.

— Погледни нататък, Хари — ето там, право към черния дъб. Не виждаш ли извитата фиданка, която е вплела клоните си в липата до нея? Е добре, на времето тази фиданка е била засипана от сняг и се е превила под тежестта му; но тя положително не е могла да се изправи сама и да се залови за клоните на липата тъй, както я виждаш. За това ѝ е помогнала човешка ръка.

— И тази ръка беше моята! — възкликна Хари. — Намерих нежното младо дръвче приведено до земята като някое клето същество, смазано от нещастие, и го изправих тъй, както го виждаш... Е, Ловецо, в края на краищата трябва да призная, че си станал вече извънредно наблюдателен в гората.

— Погледът ми се изостря, Хари, изостря се, признавам това; но сравни ли се с очите на някои хора, които познавам, все още прилича на детски поглед. Ето например Таменунд: при все че е толкова стар, та малцина си го спомнят в разцвета на силите му, нищо не убягва от неговия поглед, който може да се сравни по-скоро с обонянието на куче, отколкото с човешко зрение. После Ункас, бащата на Чингачгук, законният вожд на мохиканите — и край него е почти невъзможно да се промъкнеш незабелязан. Моето зрение се изостря, признавам, но засега още далеч не е свършено.

— А кой е този Чингачгук, за когото все току приказваш, Ловецо? — запита Хари, като тръгна към изправената фиданка. — Без

съмнение в най-добрия случай той е някой червенокож скитник.

— Не е така, Хари. Той е най-добрият сред червенокожите скитници, както ги наричаш ти. И ако разполагаше с правата си, щеше да бъде велик вожд. Но при това положение той е само храбър и справедлив делауер. Вярно е, почитат го и за някои неща го слушат, но все пак той е от едно загиващо племе и целият му народ е в упадък. Ах, Хари Марч, как би се развълнувало сърцето ти, ако седнал през зимна вечер в някоя от техните колиби, чуеш преданията за древното величие и мощ на мохиканите!

— Слушай, приятелю Натаниъл — каза Бързият Хари, като внезапно спря и се извърна с лице към спътника си, за да придаде по-голяма тежест на своите думи. — Ако човек вярва всичко, което хората намират за нужно да изтъкват в своя полза, може да си състави прекалено добро мнение за тях и прекалено лошо за себе си. Тия червенокожи са забележителни самохвалци и според мен повече от половината техни легенди са празни приказки.

— В думите ти има истина, Хари, не отричам това, защото го видях и се уверих. Те действително се хвалят. Но с тая черта ги е надарила самата природа, а да вървиш срещу вродените си дарби е погрешно. Виж — ето мястото, което ти искаше да намериш.

Тази забележка сложи край на разговора и сега двамата мъже съсредоточиха цялото си внимание върху онова, което се намираще непосредствено пред тях. Ловецът посочи на своя спътник стъблото на огромната стара липа, която се бе повалила от собствената си тежест. Като милионите си събратя и това дърво лежеше там, дето бе паднало, и гниеше под бавното, но сигурно въздействие на атмосферните условия. Но гниенето явно бе нападнало сърцевината му още тогава, когато дървото се беше издигало стройно сред великолепието на своята шума. Гниенето беше разрушило дървото тъй, както понякога болестта разрушава вътрешностите на някое животно, при все че за очите на наблюдателя външността му е още красива. Стъблото бе проснато на близо тридесет метра и остроото око на Ловеца бързо откри споменатата особеност в него. От нея и от някои други обстоятелства той заключи, че тъкмо това бе дървото, търсено от Марч.

— Да, точно каквото ни трябва! — извика Бързият Хари, оглеждайки стъблото откъм дебелия край. — Всичко се е запазило

толкова добре, сякаш е било скътано в скрина на някоя бабичка. Хайде, Ловецо, помогни ми и след половин час ние вече ще плуваме.

След тоя призив Ловецът пристъпи към своя приятел в двамата се заловиха за работа уверено и умело като хора, привикнали към тоя род занимания. Най-напред Бързият отмести няколко парчета дървесна кора, поставени пред голямата хралупа на дървото. За тях другарят му заяви, че както са наредени, по-скоро ще привлекат вниманието на някой случайно минаващ скитник, отколкото да замаскират скривалището. Сетне двамата измъкнаха от хралупата едно кану от дървесна кора, скрито там заедно със седалките, греблата и всички други принадлежности, та дори рибарски въдици и пръти. Тази лодка съвсем не бе малка, но тя бе така лека, а силата на Бързия Хари — тъй исполинска, че той нарами кануто без всякакво затруднение, отказвайки каквато и да била помощ дори при вдигането му, въпреки неудобното положение, в което беше принуден да носи лодката.

— Върви сега напред, Ловецо — каза Марч, — и разтваряй с ръце храсталците; останалото мога да свърша сам.

Другарят му се подчини и двамата мъже напуснаха полянката. Ловецът разчистваше пътя пред Бързия Хари и свиваше вляво или вдясно, според неговите указания. След десетина минути двамата внезапно се озоваха под ярките лъчи на слънцето на нисък песъчлив нос, блискан от три страни от водите на езерото.

Ловецът нададе вик на изумление, когато, стигнал езерния бряг, зърна внезапно откритата се пред него гледка — ала това възклицание бе тихо и въздържано, защото беше привикнал на много по-голяма предпазливост и бдителност, отколкото безразсъдният Хари.

Гладката действително бе толкова поразителна, че заслужава да се опише накратко. На еднакво равнище с песъчливия полуостров се простираше обширна водна площ — така спокойна и прозрачна, че сред рамката на околните хълмове и гори приличаше на слой от чистия планински въздух. Дълга беше около седем мили, а ширината ѝ се менеше — срещу носа тя стигаше до три мили, може би дори повече, а малко по на юг от тава разстояние се скъсяваше почти наполовина. Крайбрежието, естествено, не беше еднакво навсякъде, прорязано от заливи и многобройни издадени ниски полуостровчета. Откъм северния, най-близкия край то бе преградено от самотна планина, а западно и източно от нея се простираха низини, приятно смекчаващи

очертанията на местността. При все това общият характер на цялата околност беше планински — високи хълмове или пък ниски планини се издигаха внезапно от самия бряг на езерото в девет десети от неговата обиколка. Изключенията всъщност само разнообразяваха малко общия изглед, а дори и зад сравнително ниските части от брега, макар и доста отдалечени, се издигаха пак възвишения.

Но най-поразителното в тая картина бе пустинната величественост и сладостният покой, който владееше наоколо. Накъдето и да извърнеш очите човек, погледът му срещаше само огледалната повърхност на езерото, спокойното небе и плътната рамка на гората. Толкова пищна и гъста бе тая гора, че едва ли сред нея би могла да се забележи някоя полянка — цялата видима земя, от закръгления връх на планината до самата вода, представляваше плътен плащ от непрекъсната зеленина. И растителността сякаш бе недоволна от своето тъй пълно тържество, защото дърветата се надвесваха и над самото езеро, устремили върховете си към светлината. Покрай източния бряг човек би могъл да плува цели мили с лодката си под клоните на тъмни рембрандовски^[2] хемлоци, трепетливи осики и печални борове. С една дума, никога досега човешка ръка не бе обезобразявала или загрозявала дори частица от тая природна гледка, която се простираше окъпана в слънчева светлина — прекрасна картина на пищното горско великолепие, смекчавана от юнското благоухание и оживявана от прелестното разнообразие, което създаваше близостта на толкова много вода.

— Величествено!... Прекрасно!... Само като го гледа, човек ще се облагороди! — възкликна Ловецът, докато, облегнат на пушката, се взираше наляво и надясно, на север и юг, нагоре и надолу и изобщо навсякъде, накъдето можеше да насочи поглед. — Както виждам, нито едно дърво не е повалено дори от ръката на червенокож, всичко е предоставено на волята на природата, живее и умира според нейните правила и закони! Хари, твоята Джудит би трябвало да е дълбоко нравствена и умна девойка, ако е прекарала сред такова прекрасно място дори само половината от времето, което ти спомена.

— Това е чиста истина, но все пак момичето си има своите прищевки. Във всеки случай не е живяла тук през цялото време. Преди да се запозная със стария Том, той имал навик да прекарва зимите или в съседство със заселниците, или зад оръдията на фортовете. Не, не,

Джуд е възприела от поселниците и особено от ония превзети офицери повече, отколкото е полезно за нея.

— Дори да е така... дори да е така, Хари... това място тук е школа, гдето духът ѝ би укрепнал пак. Но какво виждам право насреща ни? Твърде малко изглежда, за да бъде остров, и твърде голямо за лодка, при все че се намира сред водата.

— Е, тъкмо него ония галантни благородници от фортите наричат „Замъка на Водния плъх“. Дори старият Том се усмихва, като чуе това наименование, макар че то говори зле за характера и привичките му. Този е неподвижният му дом, защото той разполага с два. Тоя никога не се движи, а другият плава — ту към един, ту към друг край на езерото. Втория дом наричат „ковчег“, макар че не бих могъл да ти кажа точно какво означава тая дума в случая.

— Трябва да е дошла от мисионерите, Хари — чувал съм ги да говорят и да четат за нещо такова. Те казват, че някога си земята била заляна от вода и че Ной и децата му се спасили от удавяне, като построили голям кораб, наречен „ковчег“, и се качили на него, когато станал потопът. Някои делауери вярват в тая легенда, други я отричат; но ние с теб, които сме бели по рождение, би следвало да вярваме в нейната истинност... Впрочем виждаш ли някъде тоя „ковчег“?

— Той без съмнение е отплавал на юг или пък е закотвен в някой от заливите. Но нашето кану е готово за път и чифт весла като твоето и моето могат да го закарат за петнайсет минути до замъка.

След тази забележка Ловецът помогна на своя спътник да подредят различните вещи в лодката, която вече бе спусната във водата. Щом сториха това, двамата гранични обитатели скочиха в лодката и с мощен тласък я отблъснаха на четиридесет-петдесет метра от брега. Сетне Хари се настани в задния ѝ край, а Ловецът седна при носа и с бавни, но силни удари на греблата кануто се плъзна по тихата водна повърхност към крайно чудноватата постройка, която Бързият бе нарекъл „Замъка на Водния плъх“.

На няколко пъти двамата мъже преставаха да гребат, за да се наслаждават на гледката около себе си; защото иззад полуостровчетата се откриваха нови и нови картини и младите хора имаха възможност да видят по-далечните краища на езерото или да огледат по-добре гористите планини. Единствените промени обаче се състояха в новите форми на хълмовете, в различните извивки на заливите, в

разширяването на долината на юг и цялата земя изглеждаше накичена с празнични одежди от листа.

— Тая гледка стопля сърцето на човека! — възкликна Ловецът, когато спряха тъй за четвърти или пети път. — Езерото сякаш е създадено, за да прозрем по-дълбоко хубостите на девствените гори, водата и сушата. Значи, Хари, ти казваш, че всички тия прелести нямат законен собственик?

— Никой освен кралят не ги владее, момчето ми. Той може да предяви известни права от тоя род, но е толкова далеч, че претенциите му никога няма да обезпокоят стария Том Хътър, който си е присвоил владението и навярно ще го запази до края на живота си. Том не е скуотър^[3], тъй като не живее на сушата. Аз го наричам плувец.

— Завиждам на тоя човек! Зная, че не е хубаво, и се боря срещу това чувство, но все пак завиждам му! Не смятай, Хари, че кроя някакви планове да го изместя — в ума ми не е скрита подобна мисъл. Но просто не мога да сподавя малка завист. Това е естествено чувство, а в края на краищата и най-добрите измежду нас са чеда на природата и понякога проявяват подобни чувства.

— Достатъчно е да се ожениш за Хети и ще наследиш половината от имението — извика Бързият през смях. — Момата е хубавичка — ех, да не беше прелестта на сестра й, тя би минавала дори за красива, а пък и разумът й е толкова малко, че лесно ще я приучиш да разсъждава за всичко като теб. Ти само поеми от стареца грижата за Хети и сигурен съм, че той ще ти даде дял от всяка сърна, която успееш да убиеш на разстояние от пет мили около езерото.

— А има ли тук много дивеч? — запита внезапно другарят му, който почти не обръщаше внимание на закачките на Марч.

— Та тъкмо тук е царството му. Едва ли срещу тоя дивеч е натискан някога спусък, а колкото за траперите, те рядко посещават местността. Самият аз нямам кой знае колко работа тук; но Джуд тегли на една страна, а бобрите — на друга. През последните два сезона това същество ми струва над сто испански долара^[4] и все пак не мога да сподавя желанието си да видя още веднъж лицето й.

— А червенокожите често ли посещават езерото, Хари? — продължи Ловецът, като следваше нишката на собствените си мисли.

— Е, идват и си отиват... кога на групи, кога поединично. Изглежда, че тая земя не принадлежи на определено туземно племе —

и тъй попадна в ръцете на Хътъровото племе. Старецът ми разправи, че някакви хитреци се мъчели да изкопчат от мохоуките^[5] документ, та да получат от Колонията права над земята. Но от тая работа не излязло нищо, защото с нея досега не се заел човек, достатъчно влиятелен, за да я свърши. Така че тоя пуцинак все още си остава за вечно ползване на ловците.

— Толкова по-добре... толкова по-добре, Хари. Да бях крал на Англия, бих заточвал в далечни и пустинни места, дето не стъпва дори четириногото животно, всеки, който отсече някое от тия дървета, без сам да се нуждае от дървен материал. Много се радвам, че Чингачгук определи срещата ни край това езеро, защото никога досега очите ми не са се любовали на такава гледка.

— Това е, защото си се въртял само при делауерите, а в техните земи няма езера. По на север и по на запад има води в изобилие, а ти си млад и сигурно ще доживееш да ги видиш. Но при все че съществуват други езера, Ловецо, никъде няма да намериш друга Джудит Хътър!

При тази забележка неговият спътник се усмихна, а сетне, съобразявайки се с нетърпението на влюбения, потопи веслото си във водата. Сега двамата почнаха да гребат усилено, докато се озоваха на стотина ярда от „замъка“, както Бързият Хари наричаше шеговито Хътъровия дом. Тогава пак престанаха да гребат и обожателят на Джудит прояви повече склонност да обуздае своето нетърпение, тъй като забеляза, че в момента жилището е необитаемо. Това ново спиране даде възможност на Ловеца да разгледа странната постройка, чиято направа бе толкова необичайна, че заслужава да се опише подробно.

„Замъкът на Водния плъх“ — както някой шегобиец-офицер духовито беше нарекъл дома — се намираще сред езерото, на четвърт миля от най-близкия бряг. От всички други страни водната площ бе много по-просторна — точното разстояние беше около две мили до северния край на езерото и около една миля до източния бряг. Тъй като нямаше и следа от някакъв остров, а домът бе построен върху дебели колове над повърхността на водата, Ловецът, който вече беше открил, че езерото е извънредно дълбоко, се принуди да поиска обяснение за това странно обстоятелство. Бързият Хари му обясни, че тъкмо на това място тясна продълговата плитчина се простираше на неколкостотин

ярда от север към юг. Тя била само на шест или осем фута под повърхността на езерото и Хътър забил колове в нея и изградил жилището си върху тях, за да може да живее в безопасност.

— Сухоземната къща на стареца беше опожарявана на три пъти при стълкновенията между индианци и ловци, а при една схватка с червенокожите той изгуби своя единствен син и оттогава за по-голяма сигурност се оттегли сред езерото. Тук никой не може да го нападне без лодка, а плячката и скалповете едва ли биха си стрували труда да дълбаеш кану от дънера на някое дърво. Пък и съвсем не е сигурно кой ще пострада повече при подобна схватка, защото старият Том поддържа винаги добър запас от оръжия и боеприпаси, а замъкът, както виждаш сам, е построен от достатъчно здрави греди, за да запази човека от куршуми.

При все че никога не му се бе случвало да вдига яростно ръка срещу своите ближни, Ловецът имаше вече известна представа за начина, по който се водеше войната, в пограничните области. Той видя, че от военна гледна точка Бързият Хари не преувеличаваше здравината на тази позиция, защото не беше лесно тя да се атакува, без нападателите да се изложат на огъня на обсадените. Голямо умение беше вложено и в подреждането на гредите, от които бе построен домът — те даваха много по-добро укритие, отколкото обикновените укрепени колиби на пограничните жители.

Стените и ъглите се състояха от стъбла на грамадни борове, прерязани на височина около девет фута и подредени отвесно вместо водоравно, както обикновено се правеше по ония места. Тези греди бяха издялани от трите страни, а във всеки край бяха снабдени с по един голям шип. Върху техните краища бяха закрепени други масивни напречни греди с изгладена нарочно за целта горна повърхност, гдето бяха издълбани гнезда и в тях набити здраво долните шипове на отвесните греди, които по този начин не можеха да мръднат в основата си. Талпите, поставени в горните краища на отвесните греди, бяха стегната по същия начин, а многобройните ъгли на постройката се заздравяваха с допълнително врязване и приковаване на гредите и талпите. Подът беше от по-тънки и също тъй издялани греди, а покривът се състоеше от леки, здраво свързани помежду си пръти, грижливо покрити с дървесна кора.

В резултат целият този остроумен строеж създаваше на собственика жилище, до което можеше да се стигне само по вода и чиито стени се състояха от греди, плътно пристегнати помежду си и дебели два фута в най-тънките си краища. Само целенасочена, усилна работа на човешки ръце или пък бавното влияние на времето можеше да ги разруши.

Тъй като гредите не бяха еднакво дебели, отвън постройката изглеждаше грубовата и неравна. Ала издяланите им вътрешни страни придаваха и на пода, и на стените гладкост, приемлива както за живеене, тъй и за окото. Не по-малко забележителен бе коминът на „замъка“ — Хари привлече вниманието на спътника си върху него и му обясни как е бил изграден. Като материал използвали гъста глина, стягана в калъп от пръти и оставяна да се втвърди последователно — част по част — като се почне от основата. След като по този начин издигнали целия комин и го пристегнали здраво с външни подпори, запалили в огнището силен огън и го поддържали дотогава, докато коминът се изпекъл като тухла. Това съвсем не било лека работа и не им се удало напълно. Но като запушили пукнатините с глина, в крайна сметка се получило добро огнище с комин. То се намираще върху дървения под, подсилен отдолу с допълнителна подпора.

— Какво ли не хрумва на стария Том — добави Бързият Хари. — Той беше вложил душа и сърце в успешното изграждане на своя комин, който неведнъж заплашваше да се срути изцяло. Но явно е, че постоянството надвива дори и дима; сега Том разполага с удобна колиба, при все че в началото имаше всички изгледи коминът да се окаже само пукната тръба, от която да излизат пламъците и да заплашват с пожар.

— Изглежда, Хари, че ти знаеш цялата история на „замъка“, та дори и на стените и на огнището му — каза усмихнат Ловецът. — Нима любовта завладява човека дотолкова, че го кара да изследва историята на жилището на любимата си?

— Отчасти е така, момчето ми, а отчасти познанията ми се дължат и на наблюдение — отвърна със смях добродушният гигант. — През лятото, когато старецът строеше, ние — доста голяма група — бяхме дошли тук, край езерото, и му помогнахме в работата. Значителна част от ония изправени греди пренесох на собствените си рамене, а мога да те уверя освен това, мастър Нати, че брадвите

здравата фучаха, когато се намирахме сред дърветата на брега. Старият дявол не е свидлив по отношение на храната и понеже често бяхме яли на неговата трапеза, решихме, че не ще бъде зле да го настаним в удобен дом, преди да заминем с насъбраните кожи за Олбъни. Да, много храна съм погълнал аз в колибите на Том Хътър. А Хети, макар и малко слабоумна, умее да си служи чудесно с тигана и скарата!

Докато двамата разговаряха така, тяхното кану постепенно се приближи до „замъка“ толкова, че беше необходим само още един-единствен удар с греблата, за да се озоват до малкия пристан. Той представляваше дървена платформа пред входа, около двадесет стъпки дълга и толкова широка.

— Старият Том нарича този своеобразен кей „преден двор“ — забеляза Бързият Хари, докато връзваше лодката, след като той и спътникът му я бяха напуснали, — а пък ония превзети благородници от фортовете го кръстиха „касъл корт“ — съдилището на „замъка“ — при все че не ми побира умът за какво съдилище^[6] може да става дума тук, дето няма и помен от закони. Впрочем излезе точно така, както предполагах — вътре няма жива душа, а цялото семейство е тръгнало да пътешества!

Докато Бързият се въртеше из „предния двор“ и оглеждаше остротите, въдиците, мрежите и останалите необходими принадлежности към една погранична колиба, Ловецът, чийто характер бе, общо взето, по-сдържан и спокоен, влезе в дома, овладян от любопитство, необичайно за човек, привикнал тъй отдавна с индианските обичаи.

Вътрешността на „замъка“ беше толкова безукорно спретната, колкото странна бе външността му. Цялата площ — около двадесет на четиридесет стъпки — бе разделена на няколко малки спални. Първото помещение, в което той влезе, служеше на обитателите едновременно и за дневна, и за кухня. Подредбата представляваше странна смесица, каквато обикновено се срещаше в самотните колиби от онова време по границата. По-голямата част от покъщнината се отличаваше с груба и крайно примитивна изработка. Ала в единия от ъглите имаше часовник в красива кутия от тъмно дърво и два или три стола, маса и писалище, явно дошли от жилище с по-претенциозна подредба. Часовникът тиктакаше усърдно, но грубите му оловни стрелки оправдаваха

нескопосния си вид, сочейки единадесет часа, макар слънцето ясно да показваше, че пладне вече бе минало.

В стаята се намираше още и стар, масивен сандък. Кухненските съдове бяха от най-простите и далеч не многобройни, но всички бяха на мястото си и свидетелстваха за най-старателни грижи, полагани за поддържането им.

След като огледа външното помещение, Ловецът вдигна дървеното резе и влезе в тесен коридор, който разделяше вътрешността на дома на две равни части. Тъй като нравите в тия погранични места не се отличаваха с особени предразсъдъци, а неговото любопитство бе силно възбудено, младият човек отвори една от вратите и се намери в спалня.

Само един поглед беше достатъчен, за да му покаже, че това помещение се обитава от жени. Завивката бе почти претъпкана с пух от диви патици, но тя се намираше върху грубо изработен нар, който се издигаше само на един фут над земята. От едната му страна, по дървени закачалки, бяха подредени различни дрехи от много по-добро качество, отколкото можеше да се очаква на такова място — по тях имаше панделки и други украшения. Не липсваха и хубави обувки с изящни сребърни токи, носени обикновено от по-заможните жени. А не по-малко от шест пъстроцветни ветрила бяха оставени полуразтворени, така че привличаха окото с причудливите си багри. Дори възглавницата върху по-близкия край на леглото беше покрита с по-хубава калъфка, отколкото съседната и украсена по края с тясна набрана лентичка. Над нея висяха шапчица, кокетно украсена с панделки, и чифт дълги ръкавици, каквито рядко се използваша по онова време от трудещите се слоеве; те бяха закачени суетно, сякаш с намерение да бъдат изложени поне там, щом като не можеха да се покажат върху ръцете на своята собственичка.

Ловецът видя и огледа всичко това с бързина, която би направила чест дори на наблюдателните му приятели, делауерите. От очите му не убегна и разликата между двете половини на леглото, горният край на което опираше в стената. На отсрещната страна всичко бе скромно и непривлекателно — изпъкваше единствено съвършената му спретнатост. Няколкото рокли, които висяха на дървените закачалки до него, бяха от най-груб плат, със съвсем обикновена кройка и нищо по тях не свидетелстваше, че са приготвени за показ. По тях нямаше нито

една панделка; нямаше и други шалки или кърпи за глава освен ония, които наистина подхождаше да носят дъщерите на Хътър.

Години бяха изминали, откакто Ловецът бе влизал в стая, нарочно предназначена за жени от неговата раса. Гледката пробуди в ума му рой детски спомени и той се забави в стаята, овладян от нежно чувство, каквото отдавна не го беше обземало. То му припомни за неговата майка — сети се как беше виждал скромните ѝ дрехи по закачалки като тия, които сега чувстваше, че трябва да са на Хети Хътър. И си спомни за сестра си — нейният вроден вкус към хубавото бе почнал да се развива и проявява като тоя на Джудит, макар и в по-малка степен. Тия леки сходства събудиха в него отдавна скрити чувства и той напусна стаята угнетен. Без да се оглежда повече, младият мъж се върна бавно и замислено в „предния двор“.

— Старият Том се е заловил за нов занаят и опитва сега щастieto си с капани — извика Бързият Хари, който хладнокръвно беше изследвал принадлежностите на пограничния жител. — Ако намеренията му наистина са такива и ти си склонен да останеш по тия места, можем да прекараме великолепно ловния сезон. Докато ние със стареца търсим бобрите, ти можеш да ловиш риба и да биеш елени, за да не умрем от глад. И на най-непохватния ловец ние винаги сме давали половин дял, а такъв способен и точен стрелец като тебе може с право да очаква цял.

— Благодаря ти, Хари... От все сърце ти благодаря! Но и самият аз бих участвал в лова на бобри, стига да ми се удаде случай. Вярно е, че делауерите ме наричат „Ловеца на елени“, но това име получих не толкова защото оръжието ми е съдбоносно за дивеча, а защото, макар да съм избил толкова сърни и елени, никога досега не съм отнел живота на човешко същество! Те казват, че в преданията им не се споменавало за друг, пролял толкова животинска и нито капка човешка кръв.

— Дано само не те смятат за страхливец, момчето ми. Малодушният мъж е като бобър без опашка.

— Не вярвам да ме смятат за прекалено страхлив, Хари, дори и да не ме смятат за прекалено смел. Но не съм свадлив, а сред ловците и червенокожите това е най-добрият способ да не опетниш с кръв ръцете си. То запазва неопетнена и съвестта, Хенри Марч.

— Е, ако питаш мен, аз смятам дивеча, червенокожия и французина за едно и също нещо, макар че съм свадлив толкова, колкото и всеки друг в Колонията. Ненавиждам кавгаджиите като презрени псета. Но дойде ли време да се стреля, човек не бива да му мисли чак толкова!

— Смятам за истински мъж онзи, който постъпва колкото може по-справедливо, Хари. Но това място е величествено и очите ми никога не ще се наситят да го гледат.

— Ти виждаш за пръв път езеро; в такъв момент на всички ни идват подобни мисли. Но в края на краищата езерата си приличат — повечко вода, а около нея — суша и заливи и полуострови.

Тъй като това определение съвсем не отговаряше на чувствата, завладели младия ловец, той не отговори веднага, а остана мълчаливо и възторжено загледан в тъмните хълмове и кристално чистата вода.

— Надявам се, че то няма име — каза Ловецът, — или поне още няма име, дадено от бледоликите. Защото кръстят ли някоя местност, това винаги предвещава опустошението и разорението ѝ. Обаче червенокожите, а също и траперите и ловците сигурно наричат някак това езеро. Трябва да се очаква, че са му дали разумно и подходящо название.

— Колкото до индианските племена, всяко си има свой език и назовава нещата по своему. В тази част на света те едва ли постъпват иначе. А ние помежду си го нарекохме „Глимърглас“ — Блестящото огледало, защото често околните борове се отразяват в повърхността му с върховете надолу, сякаш то иска да отхвърли от себе си хълмовете, надвиснали над него.

— От езерото трябва да изтича река — зная това, защото всички езера имат оттоци, а и скалата, дето е срещата ни с Чингачгук, се намирала близо до оттока. Нима колонистите не са нарекли вече някак поне него?

— В това отношение те имат преимущество пред нас, защото в техни ръце се намира по-широкият край на оттока. А на него те са дали име, което лека-полека е стигнало до извора на реката — имената на реките почти винаги се движат срещу течението. Не се съмнявам, Ловецо, че долу, в делауерските земи, ти си виждал Съскуихана, нали?

— Виждал съм я и стотици пъти съм ловувал по бреговете ѝ.

— Е, Съскуихана и тоя отток тук са едно и също нещо и, предполагам, носят едно и също име. Радвам се, че са се принудили да запазят названието, дадено от червенокожите, защото би било твърде жестоко да им се ограби и земята, и името.

Ловецът не отговори. Продължаваше да стои облегнат на пушката си и се взираше в гледката, която толкова много му бе допаднала. Но нека читателят не смята, че само нейната хубост приковаваше толкова силно вниманието му. Наистина околността беше много красива и тъкмо тия мигове бяха особено благоприятни за наблюдението ѝ, защото повърхността на езерото бе огледално гладка и прозрачна като чист въздух — тя отразяваше планините, обрасли с тъмни гори по цялата източна окрайнина, дърветата от полуостровчетата се свеждаха почти хоризонтално над нея, а тук-там, под естествените зелени арки и сводове, живописно обкичени с клони и листа, блещукаха заливи. Именно дълбокият покой, самотата, която говореше за девствени кътчета и гори, недокосвани още от човешка ръка, с една дума, пълното господство на природата доставяше на младия човек чиста наслада.

[1] Хемлок — дърво от рода на хвойната, типично за Северна Америка. Б. пр. ↑

[2] Рембранд (1606–1669 г.) — велик холандски художник, ненадминат в майсторството си при изобразяването на светлосенките. Б. пр. ↑

[3] Скуотър — колонист, който разчиства участък от девствена гора и се занимава на него със земеделие. Б. пр. ↑

[4] От 16 в. до 18 в. среброто на световния пазар се доставяло главно от испанските владения в Америка — Мексико и Перу. Често испанските сребърни монети (пиастри) били наричани „испански долари“. Б. пр. ↑

[5] Мохоуки — индианско племе, което живеело по бреговете на река Хъдзън и нейния приток Мохоук. То било главното племе в ирокезкия племенен съюз. Б. пр. ↑

[6] Игра на думи: корт (cort) значи едновременно и „двор“, и „съдилище“. Б. пр. ↑

ГЛАВА ТРЕТА

*Ще дойдеш ли сега на лов със мен?
И все пак ми е мъчно за сърните —
тез жители на пустоша зелен...
Нима ще бъдат гонени, убити
сред собствените си владения, в горите?*
Шекспир

Бързият Хари мислеше повече за прелестите на Джудит Хътър, отколкото за красотите на Глимърглас и околностите му. Поради това, щом огледа достатъчно добре примките и риболовните принадлежности на Плуващия Том, той повика спътника си в кануто, за да се отправят към долния край на езерото и да потърсят семейството. Но преди да се качат в лодката, Хари внимателно изследва целия северен край на водната площ с обикновен корабен далекоглед, който намери сред вещите на Хътър. При това изследване той не изпусна нито частица от брега, разглеждайки с по-голямо внимание заливите и полуостровчетата, отколкото гористите брегове.

— Точно тъй мислех — каза Бързият, докато оставяше далекогледа. — В такова хубаво време старецът плава някъде по южния край и е оставил „замъка“ на произвола на съдбата. Е, добре, щом веднъж знаем, че не е отплавал нагоре, за нас ще бъде дребна работа да отправим лодката си към долния край и да го намерим в скривалището му.

— Нима мастър Хътър намира за необходимо да се крие в това езеро? — запита Ловецът, като последва приятеля си в лодката. — Доколкото виждам, тук владее такава самота, че човек може да разтвори цялата си душа сред нея, без да се опасява, че някой би попречил на размишленията или на съзерцанията му.

— Ти забравяш твоите приятели, мингосите, и всички диваци на страната на французите. Нима на земята има кътче, Ловецо, дето да не

проникнат тези неспокойни червенокожи? Има ли езеро или дори място, където елените ходят на водопой, което тия главорези да не са открили? И не са ли се смесвали рано или късно водите му с кръв?

— Наистина, приятелю Хари, аз не съм чувал хубави неща за мингосите, макар никога досега да не съм срещал нито тях, нито който и да било друг на пътеката на войната. И бих се осмелил да кажа, че едва ли може да се допусне грабители като тях да не открият едно толкова хубаво място; защото, макар самият аз да не съм враждувал с тези племена, чувал съм от делауерите такива неща за тях, че в ума си вече ги считам за истински подлеци.

— За такъв можеш с чиста съвест да смяташ и всеки друг срещнат дивак.

Ловецът решително възрази срещу тези думи на спътника си и докато гребяха към долния край на езерото, между двамата се завърза горещ спор за достойнствата на бледоликите и червенокожите. Бързият беше изпълнен с предразсъдъците и омразата, характерни за белите ловци, които обикновено смятат индианеца за свой естествен съперник, а много често и за естествен враг. Разбира се, при това той се разпали, развика се и заговори категорично, но не и много убедително.

Свършено иначе се държа Ловецът — с въздържания си език, правдивостта на възгледите си и простотата на съжденията си той доказваше, че е напълно готов да се вслуша в разума, че изпитва силен вроден стремеж към справедливост и искреност и че съвсем не е предразположен към увъртания, за да отстоява своето мнение или да защитава някакъв предразсъдък. И все пак той не беше съвсем свободен от влиянието на последното. Този тиранин на човешкия разсъдък, който се нахвърля върху своите жертви по хиляди пътища едва ли не от първия миг, когато хората почват да мислят и да чувстват, и рядко отстъпва желязната си власт до края на живота им, беше оказал известно въздействие дори и върху правдивия млад човек, при все че той представляваше истински образец на онова, което можеше да бъде младостта при наличността на вродени добри чувства и липса на лош пример и изкушение за лоши постъпки.

— Трябва да се съгласиш, Ловецо, че един минго е повече от половин дявол — извика Бързият Хари, като продължаваше спора с възбуда, почти граничеща с ярост, — макар да се мъчиш на всяка цена

да ме убедиш, че делауерите са едва ли не ангели. Е, добре, аз оспорвам подобно предположение дори що се касае до белите. Не всички бели са свършени, следователно не могат да бъдат свършени и всички червенокожи. Така че твоето доказателство не струва пет пари. Но ето какво мисля аз. На земята има три раси — бяла, черна и червена. Белият цвят е най-благородният, следователно и белите хора са най-добри; след тях идват черните — те са поставени да живеят в съседство с белите хора като търпими и годни да бъдат използвани; и последни са червените — това показва, че който ги е създал, никога не е очаквал индианецът да бъде смятан за повече от половин човек.

— Природата е създала и трите раси еднакви, Хари.

— Еднакви ли! Да не искаш да кажеш, че един негър прилича на бял или пък че аз приличам на индианец?

— Ти избухваш и не ме изслушваш докрай... Не отричам, че всяка раса си има свои вродени качества. У белия човек е развит повече стремежът към цивилизацията, а червенокожите са по-привързани към дивата природа. Така за бял човек би било голямо престъпление да скалпира мъртъвци, а у индианците то се смята за подвиг. Също тъй белият не бива през време на война да напада из засада жени и деца, докато червенокожият може. Признавам, че това е жестоко, но за тях е законно, докато за нас би било безчовечно.

— Зависи от неприятеля. А колкото до скалпирането или дори до пълното одиране на някой дивак, според мен то е същото, както да отрежеш ушите на някой вълк заради премията или да одереш кожата на някоя мечка. Освен това, когато отнемаш косите на червенокож, ти се отличаващ, защото за това е предложила награда самата Колония — също както плаща за вълчи уши и глави на гарги.

— Да, но то е срамно, Хари. За позорно го смятат дори самите индианци, защото виждат, че не е присъщо на белите. При положение на законна война, каквато неотдавна започнахме, дълг на всеки е да сподави състраданието си, колкото до човешкия живот, но въпросът за скалпирането е съвсем друг.

— Я се позамисли разумно, ако обичаш, Ловецо, и ми кажи — може ли Колонията да издаде незаконен закон? Нима един незаконен закон не е нещо по-противоестествено от скалпирането на някой дивак? Но един закон не може да бъде беззаконие, както и истината не може да бъде лъжа.

— Това звучи разумно; и все пак по същината си е съвсем неразумно, Хари. Не всички закони се издават от един и същ законодател. Природата ни е дала своите, а други са издадени от Колонията, трети пък от краля или от парламента. И когато законите на Колонията или дори кралските закони противоречат на природните, то те са незаконни и не бива да им се подчиняваме. Аз смятам, че белият трябва да спазва законите на белите, щом не противоречат на повисшите закони, а червенокожият — да спазва своите обичаи при същите условия. Но безполезно е да говорим, тъй като всеки мисли по своему. А сега да внимаваме добре за твоя приятел, Плуващия Том, да не го отминем, ако е скрит някъде в този обрасъл с храсти бряг.

Ловецът обрисова правилно бреговете на езерото. По цялата им дължина по-ниските дървета надвесваха клоните си над прозрачната вода и често ги потапяха в нея. Бреговете бяха стръмни още от самото си начало и тъй като растителността винаги се стреми към светлина, резултатът беше точно такъв, какъвто би пожелал истинският любител на живописното, ако подреждането на величественния лес бе предоставено нему. Полуостровите и заливите също бяха достатъчно многобройни, за да начупят и разнообразят бреговата линия. Докато лодката се придържаше близо до западната страна на езерото, за да разузнаят — както Хари обясни на спътника си — дали наоколо няма врагове, преди да излязат съвсем на открито, вниманието на двамата другари беше постоянно изострено, защото никой не можеше да предвиди какво се крие зад следващия нос. Напредваха бързо, тъй като гигантската сила позволяваше на Хари да си играе с леката лодка като с перо, докато изкуството на спътника му почти уравниваше общите усилия въпреки тяхното неравенство във физическо отношение.

Всеки път, когато лодката отминеше някой нос, Хари надзърташе зад него с надежда да види „ковчега“, закотвен или завързан в залива. Но съдено му бе да се разочарова и бяха изминали вече близо миля покрай южния бряг на езерото или разстояние от две пълни левги от замъка, скрит сега от техните погледи зад около половин дузина издатини, когато Бързият Хари неочаквано престана да гребе, сякаш се поколеба в коя посока да насочи кануто.

— Възможно е старецът да се е спуснал по реката — каза Хари, след като огледа внимателно целия видим източен бряг, който сега се

намираше на около миля от тях и в повече от половината си дължина бе открит пред очите им. — Напоследък той е започнал доста да лови с капани и ако по течението няма плуващи дървета, може да се е спуснал по нея на миля или две, макар че доста ще се поизмъчи, за да се върне обратно.

— А откъде започва този отток? — запита Ловецът. — Не виждам по бреговете или между дърветата място, откъдето може да се допусне, че минава река като Съскунхана.

— Да, Ловецо, и реките са като хората. Започват съвсем малки, а към края си са вече широкоплещести и имат големи уста. Ти не виждаш оттока, защото той минава между високи и стръмни брегове, елхите и липите са надвиснали над него като стряха над къща. Ако старият Том не е в „Дупката на плъха“, то трябва да се е скрил някъде по реката. Ще го потърсим най-напред там и после ще се насочим право към оттока.

Когато продължиха, Бързият обясни, че зад дълъг и нисък полуостров се намира дълбок залив, наречен „Дупката на плъха“, тъй като бил любимото убежище на Водния плъх и представлявал толкова хубаво прикритие за „ковчега“, че притежателят му отивал там при всеки удобен случай.

— В тази част на страната човек никога не знае какви хора ще му дойдат на гости — продължаваше Хари — и голямо предимство е да можеш да ги огледаш добре, преди да се приближат повече, отколкото трябва. А сега е война: такава предпазливост е особено необходима, тъй като някой канадец или минго може да влезе в колибата му още преди да го е поканил. Но Хътър отлично умее да се пази и подушва опасността, както кучето открива следите на сърната.

— „Замъкът“ ми се струва толкова открит, че положително ще привлече неприятелите, ако се озоват край езерото, макар да смятам това малко вероятно, тъй като то се намира далеч от пътищата между фортовете и поселищата.

— Ех, Ловецо, аз пък съм склонен да мисля, че човек среща по-често неприятели, отколкото приятели. Страшно е само като се сетиш по колко много причини някой може да ти стане неприятел и по колко малко — приятел. Някои вдигат брадвата, защото не мислиш точно като тях; други — защото на теб са ти хрумнали същите мисли преди тях; а аз познавах по-рано един негодяй, който се скара с приятеля си

само защото не го намираше хубав. Е, и ти не си образец на красотата, Ловецо, но все пак не би бил толкова глупав да станеш мой враг само защото ти го казвам.

— Аз съм такъв, какъвто ме е създала природата. И не искам да бъда смятан нито за хубав, нито за по-грозен. Може да не съм достатъчно хубав за лекомислените и суетните, но, надявам се, че не заслужавам укор за добрите си обноски, Хари; хубавците като теб не са много и сигурен съм, че не следва да очакваш някой да предпочете мен, когато може да се люби на теб.

При тези думи на Ловеца Бързият Хари избухна в силен смях; защото, макар да бе прекалено небрежен, за да се старае да подчертава с облеклото си своето телесно превъзходство, той го съзнаваше много добре и на драго сърце бе склонен да мисли по този въпрос, когато изникнеше в ума му.

— Не, не, Ловецо. Ти не си красавец, както можеш и сам да се убедиш, ако се огледаш във водата край лодката — извика той. — Джудит ще ти каже това в лицето, ако я ядосаш, защото няма да намериш по-остър език в устата на едно момиче във или извън поселищата, стига да я предизвикаш да си послужи с него. Съветвам те никога да не досаждаш на Джудит. А на Хети можеш да казваш всичко и тя ще го приема смирена като агънце. Не, Джудит като нищо ще ти каже мнението си за външността ти.

— Дори и да го стори, Хари, не ще ми каже повече, отколкото ти досега.

— Надявам се, че няма да ми се сърдиш на тази малка забележка, защото не бе направена със зла умисъл, Ловецо. Ти трябва да знаеш, че не си хубавец, а защо приятелите да не споделят помежду си такива дреболии? Ако беше хубав, щях да бъда един от първите, които щяха да ти го кажат. А виж, ако Джудит би нарекла мен грозен като злосторник, бих сметнал, че го казва по задължение и не бих го повярвал.

— Лесно е за облагодетелстваните от природата да се шегуват с такива неща, Хари, макар че то причинява понякога болка на другите. Не отричам, често ми се е искало да бъда малко по-хубав, но после подтиснах това чувство — спомних си колко по-добре съм в много други отношения от редица хора. Можех да се родя сакат и негоден дори за лов на катерици; или сляп — нещо, което щеше да ме направи

бреме както за самия мен, тъй и за приятелите ми; или пък глух — напълно негоден за каквото и да било поход или разузнаване, което според мен е част от задълженията на всеки човек в тревожни времена. Признавам, че не е много приятно да гледаш по-красивите, по-предпочитаните и по-уважаваните от теб. Но всичко това се понася, стига човек да знае добре дарованията и задълженията си.

Хари, общо взето, беше добросърдечен момък и смирението на неговия спътник обузда напълно краткотрайния изблик на суета. Той съжаляваше за намека, който беше направил за външността на другаря си, и се постара да покаже това, макар и доста несръчно, като всеки жител на пограничните области.

— Не го казах със зла умисъл, Ловецо — подхвана със съжаление той, — и се надявам да забравиш думите ми. Ако не си хубав в пълния смисъл на думата, то външността ти красноречиво показва, че всичко у теб е в ред. И понеже не отдаваш значение на външността, толкова по-лесно би простил каквато и да било незначителна обида относно твоя вид. Не бих си позволил да твърдя, че Джудит ще се възхищава от теб, защото това може да възбуди у теб надежди, които ще ти донесат само разочарование. Но виж, Хети например би те гледала със задоволство, както би гледала и всеки друг човек. Пък и ти изобщо си прекалено сериозен и разумен, за да се интересуваш от Джудит; защото, макар иначе да е изключителна, тази девойка е склонна да се възхищава от всичко и всички, така че човек няма защо да си мисли кой знае какво, ако тя случайно му се усмихне. Понякога ми се струва, че тая лудетина обича себе си повече, отколкото което и да било живо същество.

— Същото би могло да се каже дори за всеки делауер — отвърна Ловецът. — Но ето края на този дълъг полуостров, за който говореше преди малко. „Дупката на плъха“ едва ли е далече.

Вместо да се вдава напред във водата, както всички други полуостровчета, този нос се простираше успоредно с брега на езерото, което тук образуваше дълбок и притулен залив. Сетне, на разстояние около четвърт миля, водата извиваше отново на юг и стигаше до долината, ограждаща южния бряг.

Бързият Хари беше почти сигурен, че ще намери в този залив „ковчега“, тъй като, закотвен зад дърветата, които покриваха тясната ивица на полуострова, той можеше да остане скрит от любопитните

погледи през цялото лято. Прикритието беше толкова съвършено, че ако човек закараше лодка до брега откъм вътрешната страна на полуострова и близо до края на залива, тя можеше да бъде забелязана само от една посока — откъм гъсто обраслия с дървета бряг, където едва ли би могъл да се озове някой непознат.

Лодката заобиколи напълно полуострова, за да даде възможност на двамата пътешественици да огледат цялата „дупка“, или по-точно казано — целия залив. Ала там се виждаше само онова, което бе поставила самата природа. Тихата вода описваше красива дъга, тръстиките се привеждаха леко над повърхността ѝ, а дърветата, както обикновено, бяха надвиснали от бреговете; но всичко тънеше сред спокойната и пълна самота на девствената местност. На тази гледка сигурно би се наслаждавал някой поет или художник; тя обаче не очарова Бързия Хари, който гореше от нетърпение да види най-последно своята лекомислена хубавица.

Почти никакъв шум не съпровождаше напредването на лодката, тъй като граничните жители са свикнали към предпазливост във всяко свое движение. Сега тя се носеше бавно над кристалната вода, сякаш плаваше във въздуха и беше част от тържествената тишина, обхванала всичко наоколо. В този миг откъм тясната ивица, която скриваше залива от откритото езеро, се чу шум от счупен сух клон.

И двамата скитници трепнаха и всеки протегна ръка към пушката си, защото държаха своите оръжия винаги наблизо.

— Много силно беше за някое леко животно — прошепна Бързият. — По-скоро приличаше на човешка стъпка.

— Не, не — отвърна Ловецът. — Прав си, че беше много силно за леко животно, но за човек шумът беше твърде слаб. Вземи веслото и отправи лодката към онзи пълн. Аз ще слеза на сушата и ще пресека пътя за отстъпление на това същество, пък било то минго или само воден плъх.

Хари се подчини и Ловецът скоро се озова на брега, навлизайки в гъсталака със своите меки мокасини толкова предпазливо, че не предизвика никакъв шум. След минута той вече се намираще в средата на тясната ивица суша и почна да се придвижва бавно към края ѝ, тъй като храстите налагаха изключителна бдителност. Точно когато стигна средата на гъсталака, сухите клони изпукаха отново. Шумът се

повтаряше на кратки интервали, сякаш някое живо същество се движеше бавно към края на полуостровчето.

Бързият Хари също чу тези звуци и като тласна лодката в залива, хвана пушката си и зачака. Последва напрегната минута на пълна тишина, след което един великолепен елен излезе от гъсталака, прекоси величествено песъчливия край на полуострова и почна да утолява жаждата си от водата на езерото.

За миг Хари се поколеба, после опря бързо пушката до рамото си, прицели се и стреля.

Резултатът от това внезапно нарушаване на тържествената тишина беше наистина поразителен. Изстрелът прозвуча както обикновено — остро и кратко, но след като изминаха няколко мига, през които шумът се носеше по въздуха над езерото, той стигна скалите на отсрещната планина. Там трептенията се сгъстиха и се понесоха от падина към падина в продължение на цели мили през хълмовете, сякаш разбуждаха заспалите гръмове в планините.

Еленът, който никога дотогава не беше срещал хора, само тръсна глава при пушечния изстрел и свистенето на куршума, но ехото на хълмовете възбуди съмнението му и като скочи напред със свити крака под тялото си, той изведнъж се намери сред дълбоката вода и започна да плува към отсрещния край на езерото. Хари извика и се спусна да го гони с лодката — за минута или две водата около преследвача и преследвания се разпени и заклокочи. Хари вече отминаваше полуострова, когато Ловецът се появи на песъчливия му край и направи знак на другаря си да се върне.

— Неразумно беше да стреляш, преди да сме прегледали брега, за да се уверим, че наблизо няма неприятели — каза младият човек, когато спътникът му се подчини бавно и неохотно. — Знам това от наставленията и преданията на делауерите, макар още никога да не съм участвал във военни походи. Освен това през тоя сезон дивечът трябва да се щади и ние не се нуждаем от храна. Признавам, че ме наричат Ловец — и може би аз съм заслужил името си както заради това, че разбирам навиците на животните, тъй и за точната си стрелба. Но никой не може да ме обвини, че съм убил животно, когато не са ми били нужни месото или кожата му. Може да съм ловец — това е вярно, но касапин не съм.

— Как можах да изпусна този елен — извика Хари, като смъкна шапка и прекара пръсти през прекрасните си, но разрошени къдри, сякаш тъй щеше да подреди забърканите си мисли. — От петнадесетгодишна възраст насам не съм проявявал такава несръчност.

— Не съжалявай толкова. Смъртта на това създание не само не би принесла на никого от нас полза, но можеше да ни докара и вреда. В ушите ми ехото звучи много по-страшно, Хари, отколкото твоята несръчност. Защото ехти като глас на природата, който ни упреква за безцелно и необмислено деяние.

— Ще има да чуваш много такива гласове, ако се повъртиш повечко в тая част на света, момчето ми! — отвърна през смях неговият спътник. — През подобни спокойни летни дни ехото повтаря почти всичко казано или сторено край Глимърглас. Понякога изпуснеш веслото и дълго време след това чуваш същия шум, сякаш хълмовете се подиграват на несръчността ти. А пък скимне ли на боровете, откъм тях долита такъв смях или свирене, че малко ти остава да повярваш наистина в способността, им да приказват.

— Значи имаме толкова повече основание да бъдем предпазливи и тихи. Не смятам, че враговете може да са проникнали вече сред тия хълмове, защото не виждам никаква изгода за тях от това. Но всички делауери казват, че смелостта е първата добродетел за един воин, а предпазливостта — втората. Подобен трясък сред планините е достатъчен да извести на цяло племе тайната за пристигането ни.

— Е, ако нямаме от него друга полза, то той ще накаже поне стария Том да сложи котлите на огъня и да разбере, че са му дошли гости. Хайде, момчето ми, влизай в лодката, за да търсим „ковчега“, докато е още светло.

Ловецът се подчини и кануто потегли отново. Лодката се насочи право през езерото — към югоизточната извивка на брега. В това направление до сушата или до края на езерото, към който гребяха сега двамата мъже, нямаше дори миля и тъй като те винаги се движеха бързо, разстоянието скоро намаля при тяхната изкусна и лека работа с веслата.

Бяха изминали около половината път, когато едва доловим шум накара двамата мъже да извърнат очи към най-близкия бряг — там те видяха елена, който тъкмо излизаше от езерото и газеше през плитката вода по песъчливата ивица. За миг благородното животно спря,

изтърся водата от хълбоците си, вдигна поглед към надвесената стряха от дървета и с един скок се изгуби в гората.

— Това същество си отива с благодарност в сърцето, защото инстинктивно чувства, че се е спасило от голяма опасност — каза Ловецът. — И ти би трябвало да чувстваш същото, Хари, и да си доволен, че окото ти не бе по-остро и ръката ти — по-сигурна, защото нищо добро не би произлязло от такъв изстрел, даден по-скоро безразсъдно, отколкото разумно.

— Не съм съгласен с приказките за окото и ръката — извика разгорещено Марч. — При делауерите ти си получил известна слава за бързината и сръчността си да стреляш по елени; но бих желал да те видя зад някой от ония борове и един минго, цял нашарен с бойни цветове, скрит зад някое друго дърво — всеки с пълна пушка и дебнещ удобен момент да стреля. Само при такова положение, Натаниъл, може да се изпитат зрението и ръката, защото тогава са подложени на изпитание нервите. Не смятам за подвиг убиването на някое животно, но да убиеш някой дивак — виж, това е геройство. Ще дойде време да изпиташ ръката си, защото сега отново се стигна до война и скоро ще видим колко струва на бойното поле ловджийската слава. Не, нито ръката, нито очите ми проявиха слабост, за всичко беше виновен еленът, който, вместо да продължи напред, спря, и затова куршумът ми мина пред него.

— Тъй да бъде, Хари. Аз само твърдя, че за нас тази несполука беше щастие. А за себе си признавам, че наистина не бих стрелял срещу човек със същата непоколебимост и леко сърце, както срещу някой елен.

— Кой ти говори изобщо за хора, Ловецо? Аз ти дадох пример с индианец. Съгласен съм, че всеки изпитва известно състрадание, когато е въпрос за живот или смърт на друго човешко същество. Но подобни скрупули са излишни по отношение на индианците. Тогава нямаш друг избор — или ти ще го убиеш, или той тебе.

— А пък аз смятам, че и червените са също тъй хора, както ние с тебе, Хари. Вярно е, че си имат свои природни склонности и своя религия. Но в крайна сметка това няма голямо значение и за всекиго трябва да се съди по делата, а не по цвета на кожата.

— Говориш като истински мисионер и в тази част на страната едва ли ще те харесат много, защото тук няма моравски братя. Чуй сега

— кожата прави човека. Това е то истината; иначе как биха съдили хората един за друг. Кожата е нахлузена върху всичко живо, та видиш ли някое същество или човек, веднага да знаеш кой е насреща ти. Че нали тъкмо по кожата различаваш мечката от свинята и сивата катерица от черната?

— Вярно е, Хари — каза другарят му, като погледна назад и се усмихна, — но все пак и двете са катерички:

— Кой отрича това? Но ти да не вземеш да твърдиш, че един бял и един червенокож са индианци?

— Не, но твърдя, че и двамата са хора — хора от различни раси и с различен цвят на кожата, с различни способности и обичаи, но, общо взето, еднакви по природа. И двамата имат души, и за двамата се съди по делата им.

Бързият Хари беше един от ония теоретици, които смятаха всички раси за по-низши от бялата. На съвестта му тежаха доста беззаконни деяния по отношение на индианците и той бе намерил извънредно лесен начин да я успокоява, като в мислите си лишаваше от човешки права цялото семейство на червенокожите. Нищо не бе в състояние да го раздразни повече, отколкото оспорването на тоя негов възглед, особено когато това оспорване ставаше с убедителни доводи.

— Ти си още момче, Ловецо, заблудено и объркано от лукавостта на делауерите и невежеството на мисионерите — извика той с обичайното си пренебрежение към външните форми на речта, което се случваше с него, когато беше възбуден. — Ти можеш да се смяташ за брат на червенокожите, а аз обаче ги считам за животни, в която няма нищо човешко освен лукавството. Че у тях има лукавство, това признавам. Но то съществува и у лисицата, та дори и у мечката. Аз съм по-възрастен от теб и съм живял повече в горите — живял съм, ако щеш, винаги в тях — и на мен няма защо да разправяш какво е или какво не е индианецът. Ако искаш да те смятат за дивак, кажи си го, и аз ще те представя като такъв пред Джудит и стареца. Ще видим тогава как ще те посрещнат.

Сега въображението на Бързия Хари оказа благотворно влияние върху настроението му. Като си представи само как неговият полуводен приятел би посрещнал някого, представен по този начин, той избухна в силен сърдечен смях.

Ловецът знаеше много добре, че всеки опит да се убеди човек като Хари в нещо, противоречащо на предразсъдъците му, би бил безполезен, и затова не изпитваше никакво желание да се залавя за тази работа; и той не съжали, че приближаването на тяхното кану към югоизточната извивка на езерото даде нова насока на мислите му. Сега вече бяха наистина доста близо до мястото, където според Марч се намираще началото на оттока, и двамата почнаха да го търсят с любопитство, което се засилваше още повече от очакването им да намерят там и „ковчега“.

Читателят навярно недоумява как може изобщо да подлежи на съмнение мястото, откъдето почва една по-голяма река, и то при наличието на брегове, високи около двадесет стъпки — особено след като двамата мъже се намираха на не повече от двеста ярда от брега. Не бива обаче да забравяме, че и там, както навсякъде, дърветата и храстите се надвесваха над водата и образуваха над брега такава завеса, че скриваха всяка по-малка извивка на общата му линия.

— През последните две лета не съм идвал към тоя край на езерото — каза Хари и се изправи в лодката, за да се огледа по-добре. — Аха, ето скалата, която подава челото си над езерото. Знам, че оттокът почва някъде близо до нея.

Двамата мъже отново хванаха усърдно веслата и скоро се намериха на няколко ярда от споменатата скала — лодката продължаваше да се носи към нея, макар те да бяха престанали да гребат. Тази скала не беше голяма. На височина имаше не повече от пет или шест стъпки и над езерото се издигаше само половината от нея. Непрекъснатото действие на водата от дълги векове беше заоблило нейния връх така, че по форма той напомняше голям пчелен кошер, само че още по-правилен и загладен, отколкото обикновено.

Докато плаваха бавно покрай нея, Бързият Хари спомена, че всички индианци от тази част на страната знаели добре тая скала и че когато се разделяли през време на лов или поход, обикновено си определяли срещи близо до нея.

— А ето и реката, Ловецо — продължи той, — макар че, прикрита тъй сред храстите и дърветата, тя по-скоро прилича на място за засада, отколкото на отток от езеро като Глимърглас.

Сравнението на Бързия Хари бе доста сполучливо — реката наистина сякаш дебнеше в засада. Нейните високи брегове трябва да

бяха на стотина стъпки един от друг; но откъм запад малко и ниско полуостровче се вдаваше толкова напред, щото намаляваше тая ширина близо наполовина. И понеже и тук храстите бяха надвиснали до самата вода, а боровете, напомнящи черковни камбанарии, се издигаха високо и се накланяха към светлината, докато клоните им се сплитаха, окото и отблизо не би могло да открие лесно какъвто и да било отвор в брега, отдето да изтичат водите на езерото. Следа от този отток не можеше да се забележи откъм езерото и горе, между короните на дърветата, защото на пръв поглед цялата гора представляваше непрекъснат килим от листа.

Бавно, носена от течението, лодката навлезе под свод от дървета, гдето слънчевата светлина с мъка си пробиваше път през редките пролуки в шумата и едва смекчаваше мрака под нея.

— Това е естествено прикритие — почти прошепна Хари, който сякаш чувстваше, че мястото изисква прикритост и предпазливост. — Можеш да бъдеш сигурен, че старият Том се е тикнал някъде тук с „ковчега“ си. Ще се спуснем малко надолу по течението и ще го измъкнем.

— Тук май няма място за по-голям плавателен съд — отвърна младият човек. — Струва ми се дори, че едва ли ще се промъкнем лесно и с нашето кану.

При това предложение Хари се изсмя и както скоро се оказа, с право, защото, щом минаха отвъд завесата от храсти покрай самия бряг на езерото, двамата скитници се намериха в тясна река с достатъчна дълбочина и прозрачна вода, със силно течение и завеса от листа, угаснала от клоните на вековни дървета. Както обикновено, бреговете бяха обрасли с храсти, но между тях оставаше достатъчно място, за да може да мине всякакъв плавателен съд, широк не повече от двадесет стъпки. Напред виждаха на десеторно по-голямо разстояние.

Сега вече нашите двама скитници използваша веслата си само за да придържат леката лодка към средата на течението. Но и двамата напрегнато следяха всеки завой на реката — а такива имаше два или три още при първите стотина ярда. Но следваше завой след завой и лодката беше изминала вече значително разстояние по течението, когато Хари се залови за един храст и спря движението ѝ толкова

внезапно и тихо, сякаш имаше някаква необикновена причина за тая постъпка.

Щом забеляза това, Ловецът тутакси сложи ръка на приклада на своята пушка по-скоро поради ловджийски навик, отколкото от уплаха.

— Ето го стареца! — прошепна Хари, като посочи с пръст и се засмя сърдечно, при все че грижливо се стараяше да не вдига никакъв шум. — Затънал, точно както предполагам, до колене в тиня и вода, преглежда капаните и стръвта им. Но да пукна още сега, ако виждам някъде „ковчега“; макар че бих заложил всички кожи, които ми паднат през този сезон, че Джуд не ще се реши да стъпи с хубавите си крачка сред тази черна тиня. Момичето по-скоро сресва косите си край някой извор, дето може да се оглежда и да набира в душата си презрение към нас, мъжете.

— Ти съдиш прекалено строго за младите девойки — да, Хари, наистина... Ти, който толкова често се сецаш за техните недостатъци, колкото те — за добрите си качества. Сигурен съм, че тази Джудит не е чак дотам влюбена в себе си и не се отнася с такова презрение към нашия пол, както ти, изглежда, мислиш, и че навярно сега тя работи за баща си в „ковчега“ — където и да се намира той — както баща ѝ се труди заради нея при капаните.

— Какво удоволствие е за едно момиче да чуе истината от устата на мъж, пък макар и само веднъж в живота си! — прозвуча приятен, звънлив и нежен момински глас толкова близо до лодката, че и двамата горски скитници неволно потръпнаха. — А пък що се отнася до вас, мистър Хари, искрените думи така засядат в гърлото ви, че и без това вече не очаквам да чуя подобно нещо от вашите уста. Последните правдиви думи, произнесени от вас, ви задавиха едва ли не до смърт. Но радвам се, че ви виждам в по-добро общество отпреди и че хора, които знаят как да уважават и да се отнасях с жените, не се срамуват да ходят с вас.

Веднага след това сред листата се подаде едно необикновено красиво и младо женско лице — толкова близо до лодката, че Ловецът можеше да го достигне с веслото си. Момичето се усмихна ласкаво на младия човек, а сърдитият поглед, който хвърли към Хари, макар и престорен и само насмешлив, подчерта още по-поразително красотата ѝ, защото показва промяната в чертите на изразително, но капризно

лице — което с лекота и безразличие променяше изражението ѝ от благо до строго и от весело до укорно.

Още един поглед беше достатъчен, за да обясни тази необикновена изненада. Без да подозират нищо, двамата мъже бяха спрели край самия „ковчег“, скрит под храсти, насечени и наредени върху него. И Джудит Хътър чисто и просто беше дръпнала настрана листата пред един прозорец, за да покаже лицето си и да им се обади.

ГЛАВА ЧЕТВЪРТА

*Как учудено гледа сърнето към мен,
щом до малката хижа пристъпя;
теменужки ухаят сред губер зелен
и към ручея бавно вървя уморен —
и лъчи във водата се къпят.*

Брайънт

Устройството на „ковчега“, както всички наричаха плаващото жилище на Хътърови, бе много просто. Широка плоскодънна лодка или сал образуваше плаващата му част, посред нея, обхванала цялата ширина и около две трети от дължината, се намираше ниска постройка, прилична по направа на замъка, но изградена от по-лек материал. Здравината на този материал стигаше едва колкото да издържи на куршуми. Тъй като страните на плоскодънната лодка бяха малко по-високи от обикновено, а вътрешността на каютата не се издигаше повече от необходимото, тази необичайна добавка не дразнеше много с вида си и не изглеждаше особено недодялана. Накратко, салът не се отличаваше много от днешните плоскодънни лодки, използвани по каналите, но бе по-грубо построен, значително по-широк, отколкото е прието, а покритите с кори от дървета стени и покрив поставяха върху него белега на дивите гори. Все пак той бе построен доста изкусно — бе сравнително лек за здравината си и достатъчно повратлив.

Кабината бе разделена на две части, едната от тях служеше за дневна и спалня на бащата, а другата беше определена за дъщерите. Извънредно просто устроена кухня се намираше в единия край на сала, извън кабината. Тя не беше покрита, тъй като „ковчегът“ се използваше предимно през лятото.

Също тъй лесно може да се обясни и „скривалището“, както Хари нарече мястото, гдето се намираше в този миг салът. На много

места край езерото и реката, където бреговете бяха стръмни и високи, по-малките дръвчета и по-едрите храсти, както вече споменахме, буквално надвисваха над реката и много често клоните им се къпеха в нейните води. На места те стърчаха почти хоризонтално на десетина-дванадесет стъпки. И тъй като обикновено водата е най-дълбока край високи и стръмни брегове, Хътър лесно беше успял да вмъкне „ковчег“ под една от тия „завеси“. Там той бе пуснал котва с намерение да скрие местонахождението си, тъй като смяташе, че сега са необходими такива предпазни мерки.

Щом се бе озовал под храстите и дърветата, Хътър беше навел техните клони достатъчно да прикрият сала. За целта беше вързал за тях камъни. А няколкото отсечени и изкусно поставени храсти довършваха маскировката. Читателят сам се увери — беше толкова съвършена, че заблуди дори двама мъже, свикнали с живота в горите. При това двамата търсеха скрития „ковчег“. Всеки запознат с пищния и див разкош на девствения американски лес, особено върху по-силна почва, лесно би разбрал последното обстоятелство.

Откриването на „ковчег“ оказа съвсем различно въздействие върху нашите двама скитници. Щом лодката намери удобна пролука сред клоните, Хари скочи през борда и само след минута потъна във весел и до известна степен язвителен разговор с Джудит, явно забравяйки за съществуването на всичко друго на света.

Съвсем иначе се държеше Ловецът. Той стъпи на „ковчег“ бавно и внимателно, като разглеждаше всяка подробност на клонестата маскировка любопитно и изпитателно. Наистина той хвърли към Джудит поглед, изпълнен с възхищение от ослепителната ѝ и несравнима хубост, но това го отклони само за миг от удовлетворяването на силния му интерес към изобретателността на стария Хътър.

Стъпка по стъпка той разгледа устройството на чудноватото жилище, като изпитваше здравината и устойчивостта му, проверяваше средствата за защита и си задаваше множество въпроси, които биха хрумнали на човек, чиито мисли се занимават предимно с такива неща. Не пренебрегна и маскировката. Изследва я подробно и на няколко пъти не можа да сдържи гласната си похвала.

Понеже граничните обичаи допускаха подобна волност, той мина през стаите, както бе сторил и преди в „замъка“, като отвори една

врата, намери се на другия край на сала — противоположен на онзи, гдето бяха останали Джудит и Хари. Там видя втората сестра, седнала под листата на клонестата завеса и заета с някакво грубо ръкоделие.

Понеже с това изследванията на Ловеца привършваха, той опря приклада на пушката си на пода и като се облегна с две ръце на дулото, отправи към девойката поглед, изпълнен с интерес, какъвто не бе възбудила дори необикновената хубост на сестра ѝ. От подмятанията на Хари беше схванал, че на Хети гледат като на същество, изостанало в умствено отношение, а индианското му възпитание го беше научило да се отнася с необичайна мекота към онеправданите от природата.

Освен това, за разлика от повечето случаи, във външността на Хети Хътър нямаше нищо, което да отслаби интереса, възбуден от положението ѝ. Съвсем не можеше да бъде наречена идиот. Умът ѝ, лишен само от ония характерни черти, които са развити у лукавите натура, бе съхранил прямотата и любовта към истината.

Малцината, които бяха виждали тая девойка и които все пак бяха в състояние да съдят за тия неща, често бяха казвали, че нейният усет към правдата е почти инстинктивен, а отвращението ѝ от неправдите — толкова отличително за характера ѝ, че сякаш я заобикаля с ореол на чиста нравственост. Тия особености впрочем не са редки сред слабоумните: изглежда, самата природа не позволява на злите духове да проникват в такава беззащитна област и желае да покровителства лишените от обикновени човешки способности.

Външността на девойката беше приятна — тя силно приличаше на сестра си, но представляваше нейно по-просто и скромно копие. И макар да не се отличаваше с блясъка и красотата на Джудит, нейното тихо, спокойно, невинно изражение почти винаги печелеше симпатията на наблюдателя; и малцина бяха онези, които след по-продължително, наблюдение не изпитваха дълбоко и трайно съчувствие към девойката. Тя бе много бледа и невинното ѝ въображение не я занимаваше с представи, които да предизвикват зачервяване на страните ѝ; добродетелта ѝ беше дотолкова присъща, че превръщаше сякаш кротката девойка в същество, издигнато над обикновените човешки слабости. Простодушна, невинна и доверлива както по природа, тъй и по начина си на живот, тя бе закриляна от бедите чрез ореол от нравствено сияние.

— Вие сте Хети Хътър — каза Ловецът, сякаш несъзнателно си задаваше сам тоя въпрос, но с толкова любезен тон и благопристойно, държане, че те неминуемо трябваше да спечелят доверието на онази, за която бяха предназначени. — Бързият Хари ми говори за вас и зная, че вие трябва да сте тая девойка.

— Да, аз съм Хети Хътър — отвърна момичето с тих, приятен глас, в който благодарение на известна образованост липсваше простоватост както в тона, тъй и в произношението. — Аз съм Хети — сестрата на Джудит Хътър и по-малката дъщеря на Томас Хътър.

— Вие прекарвате по-голямата част от живота си на езерото, нали, Хети?

— Така е. Мама умря, татко се занимава с капаните и примките си, а Джудит и аз стаим в къщи. Но как се казвате вие?

— По-лесно е да се зададе този въпрос, отколкото да се отговори на него, млада девойко. Макар че аз съм досега млад, все пак съм носил повече имена дори от най-великите главатари в цяла Америка.

— Но нали все пак имате име — нали не изоставяте старото, преди честно да заслужите ново?

— Надявам се, че не, девойко... надявам се, че не. Получавах имената си съвсем естествено. И предполагам, че това, което нося сега, няма да остане задълго, тъй като делауерите рядко дават на някой мъж постоянно прозвище, докато не му се удаде случай да прояви характерните си качества в съвета или на пътеката на войната, а на мен това още не ми се е удало — първо, защото не съм червенокож и нямам право да участвам в техните съвети, а в същото време съм твърде незначителен, за да поискат мнението ми великите мъже с моя цвят на кожата, и, второ, тази е първата война, която се случва през живота ми, и нито един враг не е навлязъл още достатъчно навътре в Колонията, за да бъде достигнат дори от по-храбрите от мен.

— Кажете ми имената си — додаде Хети и го погледна простиодушно — и може би по тях ще отгатна характера ви.

— В това има известна истина, не споря, макар и често да води до грешки. Хората се заблуждават в качества на околните и понякога ни наричат с незаслужени имена. Затова не отдавам голямо значение на имената.

— Изредете ми всичките си имена — повтори девойката сериозно, защото тя явно отдаваше значение на името. — Искам да

зная какво да мисля за вас.

— Е, хубаво. Нямам нищо против и вие ще чуете всичките. И така, първо, аз съм християнин и бял като вас и моите родители имаха фамилно име, което се е предавало от баща на син като част от наследството. Баща ми се казваше Бъмпоу. Мен, разбира се, са нарекли също така, а малкото ми име е било Натаниъл или Нати, както обичат да го съкращават повечето хора.

— Да, да — Нати и Хети! — прекъсна го момичето бързо, като отново вдигна с усмивка поглед от ръкоделието си. — Вие сте Нати, а пък аз съм Хети — макар че вие сте Бъмпоу, а пък аз — Хътър. Бъмпоу не е толкова хубаво, колкото Хътър. Нали?

— Е, това е въпрос на вкус. Но не останах задълго с това име, защото делауерите скоро установиха — или поне смятаха така, че съм неспособен да лъжа и ме нарекоха отначало „Правдивия език“.

— Това име е хубаво! — прекъсна го Хети сериозно и уверено. — Не твърдете, че нямамо истина в имената.

— Не твърдя това, защото може би заслужавах прозвището си, тъй като за разлика от мнозина не обичам лъжите. Но след известно време делауерите откриха, че нозете ми са бързи, и ме нарекоха „Гълъб“. Както знаете, гълъбът има бързи криле и лети по права линия.

— Това е чудесно име! — възкликна Хети. — Гълъбите са великолепни птици.

— Повечето създания са хубави по своему, мила девойко, при все че хората често пи обезобразяват, заставяйки ги да променят както природата, тъй и външния си вид. След като известно време бях бързоходец и бродех по най-глухите пътеки в гората, най-сетне ми позволиха да ходя с ловците, защото видяха, че откривам по-бързо и по-сигурно дивеча, отколкото другите момчета и тогава ме нарекоха „Дългото ухо“, защото казваха, че съм подушвал дивеча като куче.

— Това не е толкова хубаво — възрази Хети. — Надявам се, че не сте останал дълго с това име.

— Носих го само докато забогатях достатъчно да си купя пушка — отвърна събеседникът ѝ, проявявайки известна гордост въпреки обичайното си спокойствие и сдържаност. — Сетне се видя, че мога да снабдявам редовно един вигвам с дивеч. И скоро ме нарекоха „Ловец“. Това име нося досега — то е скромно, както биха помислили някои,

които ценят повече скалповете на ближните си, отколкото еленовите рога.

— Е, Ловецо, аз не съм от тях — отвърна просто Хети. — Джудит обича войниците, блестящите мундири и парадните униформи, но за мен те не представляват нищо. Тя казва, че офицерите били знатни и весели и че говорели мило, но те ме карат да изтръпвам, защото занятието им е да убиват хора. Вашето занятие ми допада повече. А последното ви име е много хубаво — по-хубаво, отколкото Нати Бъмпоу.

— Това е естествено за вашия начин на мислене, Хети, и точно така и трябваше да очаквам. Чух, че сестра ви била хубава — необикновено хубава за един смъртен, а красотата обича да се възхищават от нея.

— Не сте ли виждал Джудит? — запита момичето, като изведнъж се оживи. — Ако е така, идете веднага да я видите. Дори Бързият Хари не е по-красив от нея, макар че тя е жена, а той — мъж.

За миг Ловецът погледна девойката съчувствено. Бледото ѝ лице беше леко поруменяло, а очите ѝ, обикновено толкова кротки и спокойни, блестяха, докато говореше, и издаваха вътрешното ѝ вълнение.

„Да, Бързи Хари — промълви на себе си той, докато се движеше през кабината към другия край на «ковчег», — ето какво прави хубавата външност, дори когато безотговорният език не е пуснал в действие ласкателства. Лесно е да се разбере накъде клонят чувствата на клетото създание, както и да стоят нещата с чувствата на твоята Джудит.“

Но както ухажванията на Хари и кокетството на неговата дама, тъй и мислите на Ловеца и нежните чувства на Хети бяха прекъснати от внезапната поява на лодка, в която седеше собственикът на „ковчег“. Тя заплава в тясната пролука сред храстите, които заобикаляха скривалището като бруствер. Изглежда, че Хътър или Плуващия Том, както обикновено го наричаха всички ловци, запознати с навиците му, бе видял кануто на Бързия Хари, защото никак не се изненада, когато го намери на сала. Напротив, приемът му беше не само радушен, но издаваше и задоволство, примесено с леко съжаление, задето Бързият не беше пристигнал няколко дни по-рано.

— Чаках те миналата седмица — каза Хътър отчасти сърдито, отчасти гостоприемно — и много ти се ядосвах, дето не идваш. Оттук мина бързоходец, за да предупреди всички трапери и ловци, че Колонията пак имала неприятности с канадците. И се почувствах страшно самотен сред тези планини — предстоеше ми да пазя три скалпа, а разполагах само с две ръце, за да ги защитавам.

— Естествено — отвърна Марч, — това е чувство, подобаващо на един баща. Без съмнение, ако имах две такива дъщери като Джудит и Хети, бих говорил същото, макар че всъщност ми е все едно дали моят най-близък съсед е на петдесет мили, или пък толкова близо, че да ме чуе, като извикам.

— И все пак, като знаеш сега, че канадските диваци могат всеки миг да се появят тук, ти си предпочел да не дойдеш в пущинака сам — отвърна Хътър и погледна недоверчиво и същевременно въпросително към Ловеца.

— Че защо пък да не дойда със спътник? Както казват, дори и с лош спътник, пътят изглежда по-кратък; при това аз намирам този млад момък за доста добър човек. Това е Ловецът, приятелю Том — прославен ловец сред делауерите, но роден и възпитан като мен и теб. Може би момчето не е съвсем без недостатъци, но по местата, отдето иде, има и по-лоши хора, а и тук сигурно ще срещне такива. Ако обаче стане нужда да защитаваме капаните в земята, той ще бъде в състояние да храни всички ни, защото в лова е истински майстор.

— Добре дошъл, млади човече! — изръмжа Том и като залог за искреност подаде на младежа своята мазолеста и костелива ръка. — В такива времена всеки бял е приятел и аз разчитам на подкрепата ви. Понякога децата карат и смелото сърце да изтръпва. Моите две дъщери ми създават повече грижи, отколкото всичките ми капани, кожи и права над тази земя.

— Това е съвсем естествено! — извика Бързият Хари. — Да, Ловецо, вярно е, че ти и аз още не го знаем от опит, но смятам го, общо взето, за естествено. Ако имахме дъщери, навярно щяхме да изпитваме подобни чувства и аз уважавам човека, който признава, че ги изпитва... Що се отнася до Джудит, старче, то аз веднага се зачислявам за неин войник. А ето и Ловецът, който ще ти помага да пазиш Хети.

— Много ти благодаря, мастър Марч! — отвърна хубавицата с плътен и звънлив глас. Правилната интонация и произношение, също

като у сестра й, показваха, че тя е била възпитавана по-добре, отколкото можеше да се очаква от живота и външния вид на баща й. — Много ти благодаря, но у Джудит Хътър има достатъчно смелост и опит, за да предпочете да се уповава повече на себе си, отколкото на красиви скитници като тебе. Ако стане нужда да се води борба с диваците, по-добре слез на сушата заедно с баща ми, вместо да се криеш в колибата под предлог, че защитаваш нас, жените, и...

— Дете, дете! — прекъсна я баща й. — Спри красноречивия си език и чуй истината. По брега на езерото има вече диваци и никой, не може да каже на какво разстояние от нас са те в този миг и кога ще ги видим.

— Ако това е вярно, мастър Хътър — каза Хари и промяната в израза на лицето му, макар да не изразяваше малодушие или страх, показваше колко сериозно гледа Хари на това съобщение, — ако това е вярно, то твоят „ковчег“ се намира в извънредно неизгодно положение, защото, макар маскировката да излъга мен и Ловеца, тя едва ли ще остане незабелязана за чистокръвния индианец, тръгнал със сериозното намерение да се сдобие със скалпове!

— И аз мисля като теб, Хари, и бих желал от все сърце да се намирахме в този миг някъде другаде, а не в тази тясна, криволичеща рекичка, която наистина е много изгодна за скривалище, но почти съдбоносна за ония, които бъдат открити в нея. А при това диваците са близо и мъчнотията е да се измъкнем от реката, без да бъдем застреляни като елени на водопой!

— Сигурен ли сте, мастър Хътър, че червенокожите, от които се боите, наистина са дошли от Канада? — запита Ловецът скромно, но сериозно. — Видяхте ли някой от тях? И бихте ли могъл да опишете шарките по тялото му?

— Попаднах на знаци, от които се вижда, че са наблизно, но не съм видял още никого от тях. Бях слязъл на около миля надолу по реката, за да проверя капаните си, когато се натъкнах на прясна следа — тя пресичаше края на мочур и водеше на север. Нямаше и час, откакто човекът беше минал оттам. Че следите са индиански, познах по размерите на краката и палците още преди да намеря един износен мокасин, захвърлен от собственика като ненужен. А след това открих и къде е спирал да си направи нов — само на няколко метра от мястото, дето беше захвърлил стария.

— Това съвсем не подхожда на червенокож, тръгнал по пътеката на войната — отвърна младият човек и поклати глава. — Опитният воин щеше поне да изгори, да зарови (или, пък да хвърли в реката подобни знаци, които издават къде е минал. А следите, открити от вас, приличат много на мирновременни. Всъщност, ако сте се сетил да донесете мокалина, той може да ми обясни много неща. Самият аз съм дошъл тук да се срещна с един млад вожд и той би трябвало да се движи в същата посока, която описахте. Може следата да е била негова.

— Надявам се, Хари, че познаваш добре този млад човек, който има срещи с диваци в една част от страната, където не е бивал, никога преди това? — запита Хътър с глас и държане, които достатъчно свидетелстваха за истинския смисъл на въпроса, защото тези груби същества рядко се поколебаваха да проявят чувствата си за сметка на деликатността. — Между индианците предателството се смята за добродетел, а белите, които живеят дълго при техните племена, много скоро се заразяват от навиците и обичаите им.

— Вярно е, вярно е като Евангелието, стари ми Том, но не и по отношение на Ловеца, който, ако няма с какво друго да се препоръча, то поне е честен млад мъж. За неговата честност отговарям аз, макар и да не гарантирам за храбростта му в боя.

— Бих искал да зная какво го води в тази част на страната.

— Скоро ще научите, мастър Хътър — каза младият човек и от държането му ясно пролича неговата чиста съвест. — Аз мисля дори, че вие имате право да питате. Бащата на две такива дъщери, който се е заселил в езерото като вас, има същото право да се меси в работите на чужденеца, когото среща в околностите, както и Колонията има право да се интересува за причините, поради които французите струпват на границите си повече войски, отколкото обикновено.

— Щом като мислите така, приятелю, нека чуем историята ви без повече думи.

— Ще я разкажа накратко и ще я разкажа честно. Аз съм млад и никога още не съм участвал във война. Но щом до делауерите стигна вестта, че на племето ще бъдат изпратени вампума и бойна секира, те поискаха от мен да ида сред хората от моята раса и да разбера от тях точно какво е положението. Сторих това. И след като предадох, каквото имах да казвам на главатарите, на връщане срещнах край

Шохари кралски офицер, който щеше да изпраца пари на някои от нашите приятелски племена, разположени още по на запад. Реши се този случай да бъде използван от Чингачгук — млад главатар, който още никога не е убивал враг — и от мен, за да предприемем съвместно първия си боен поход. Един от старите делауери определи срещата ни да стане тук, при закръглената скала в края на езерото. Не отричам, че Чингачгук има предвид и нещо друго, но то не се отнася до никого тук и е негова тайна. Затова не ще ви кажа нищо повече по този въпрос.

— Сигурно се касае за някоя млада жена! — прекъсна го Джудит, като се засмя на собствената си прибързаност. — Щом не е във връзка нито с война, нито с лов, сигурно ще е обич.

— По това не ще кажа нищо. Чингачгук трябва да се срещне с мен при скалата утре вечер, един час преди залез слънце, след това ние ще продължим пътя си заедно и няма да безпокоим никого освен кралските врагове, които според закона са и наши. Познавам Хари отдавна, понеже той на времето ловуваше с капани из нашите земи. Срещнахме се с него край Шохари тъкмо когато той се готвеше да потегли за летен лов, и решихме да пътуваме заедно.

— И значи мислите, че следата, която намерих, може да е била от приятеля ви, ако той е пристигнал по-рано от уговореното време, така ли? — запита Хътър.

— Така мисля, като може би греша, но възможно е и да съм прав. Ако видя мокарина, веднага ще мога да определя дали е направен по делауерски образец, или не.

— Ето го тогава — каза предвидливата Джудит, която вече беше изтичала до лодката и го беше потърсила. — Кажете ми какво ви сочи той — приятел или враг? Вие изглеждате честен и вярвам на всяка ваша дума, каквото и да мисли татко.

— Твой навик е, Джудит, да откриваш винаги приятели там, където подозирам врагове — изръмжа Том. — Но говори, млади човече, и ни кажи какво мислиш за мокарина.

— Не е правен от делауер — отвърна Ловецът. — Още съм доста неопитен по пътеката на войната, за да бъда сигурен, но бих казал, че този мокасин прилича на северняшките и е правен някъде отвъд големите езера.

— Ако е така, то не бива да оставаме тук нито минута повече от необходимото! — каза Хътър. — До падането на нощта остава само

около час, а в мрака ще бъде невъзможно да се движим, без да вдигаме шум, който би ни издал. Чухте ли ехото от изстрел в планината преди половин час?

— Да, старче, а чухме и самия изстрел, защото аз стрелях — отвърна Бързият Хари, който сега се почувства виновен за неблагоприятието си.

— Страхувах се, че са индианци — съюзници на французите. Но все пак това може да ги накара да се впуснат в претърсвания и да стане причина за откриването ни. Сбъркал си, като си стрелял през време на война, освен ако е било крайно наложително.

— Така започвам да мисля и аз, чичо Том.

След това Хътър дълго се съвещава с двамата си гости и положението, в което се намираха, стана ясно за всички. Той им обясни колко трудности щяха да срещнат при опита си да измъкнат в мрака „ковчега“ от една такава бърза и тясна река, без да вдигнат шум, който неминуемо би привлякъл вниманието на индианците. Каквито и скитници да имаше в околността, те щяха да се придържат близо до реката или езерото; но речните брегове на много места бяха мочурливи, криволичеха и дотолкова бяха обрасли с храсталаци, че човек можеше да се движи и денем по тях, без особена опасност да бъде забелязан. Ето защо може би трябваше да се страхуват повече от ушите, отколкото от очите на неприятелите, особено докато се намираха в ниския и тесен участък на реката, покрит със свод от листа.

— Това място е подходящо за поставяне на капани и е скрито от любопитните погледи много по-добре, отколкото езерото, но аз никога не идвам насам, без да си осигуря начин за връщане — продължи странният старец. — А с теглене това става по-лесно, отколкото с гребане. В този, миг котвата се намира не в реката, а в самото езеро. Ето и въжетото, което, както виждате, ще ни помогне да се притеглим до нея. Без такава помощ измъкването на сал като този срещу течението би било непосилна работа за две ръце. Имам и нещо като макара, която при нужда улеснява тегленето. А Джудит умее да си служи със задното весло толкова добре, колкото и аз, и когато не сме заплашени от врагове, за нас не представлява особена мъчнотия да се измъкнем от реката.

— Но какво ще спечелим, ако променим сегашната си позиция, мастър Хътър? — запита Ловецът твърде сериозно. — Тук

маскировката е добра, а вътрешността на кабината би могла да се превърне в здраво укрепление. Струва ми се, че скрити зад такива стени, можем да отбием двадесет мингоси.

— Виждал ли сте някога толкова широка водна площ, както нашето езеро, преди да дойдете тук с Хари?

— Не бих могъл да твърдя, че съм виждал — отвърна скромно Ловецът. — Младостта е времето, когато човек се учи. И съвсем не искам да издигам глас в съвета, преди този глас да е подкрепен от опитност.

— Добре, тогава ще ви обясня неизгодността да се води бой от тази позиция и преимуществата, ако се излезе в езерото. Тук, както виждате, диваците, ще знаят накъде да насочват всеки свой изстрел и твърде безразсъдно би било да се надяваме, че някои от куршумите няма да проникнат през цепнатините между гредите. Ние пък, от друга страна, ще имаме срещу себе си гората, без каквато и да, било определена цел. А тук не сме запазени и от пожар, защото кората на покрива над главите ни малко се отличава от подпалки. Освен това и „замъкът“ може да бъде споходен и ограбен в мое отсъствие и цялото ми имущество — разнебитено и унищожено. А измъкнем ли се веднъж в езерото, там можем да бъдем нападнати само с лодки или салове, ще се намираме в изгодно положение спрямо неприятелите си и с помощта на „ковчег“ ще можем да защитаваме „замъка“.

— Добре, приятелю Том — извика Хари, — щом като трябва да се местим, тогава колкото по-скоро тръгнем, толкова по-бързо ще разберем дали и занапред ще използваме скалповете си като нощни шапчици, или не.

Никой не оспори това съвършено правилно предложение. След кратки предварителни обяснения тримата мъже се заеха сериозно да приведат в движение сала. Бързо извадиха леките клинове, с помощта на които той бе залостен, а когато почнаха да теглят въжето, тежкия сал бавно се подаде от своето скривалище. Щом се освободи от клоните, той беше грабнат от течението на реката и отнесен твърде близо до западния бряг.

Когато чуха шумоленето на клоните при допирането на кабината в храстите и дърветата от западния бряг, всички на сала изтръпнаха. Защото никой не знаеше кога и къде можеше да се появи някой скрит, кръвожаден неприятел. А навярно и слабата светлина, която все още

проникваше оскъдно през надвисналия свод от листа или си пробиваше път през тясната пролука над течението на реката, също усилваше впечатлението, че опасността е близка, защото тази светлина стигаше едва за да могат да се видят околните предмети, но не бе достатъчна, за да се доловят всички очертания. Макар слънцето да не беше напълно залязло, преките му лъчи вече не огряваха долината; вечерните краски бяха почнали да се трупат около предметите, разположени на открито, и още по-тъмни и по-мрачни ставаха онези, които се намираха сред сенките на гората.

Но нищо не прекъсна движението на сала и понеже мъжете продължаваха да дърпат въжето, „ковчегът“ непрестанно напредваше. Необичайната ширина не му позволяваше да затъва дълбоко, ето защо и съпротивлението на водата, която бързо течеше в обратна посока, не беше много голямо. Освен това благодарение на опита си Хътър бе взел предохранителни мерки — те биха направили чест на всеки моряк и напълно отстраняваха всички пречки или препятствия, които инак неминуемо биха възникнали при острите завой на реката. При спускането на „ковчег“ по течението Том беше хвърлял по средата на реката тежки камъни, привързани към въжето на котвата. Така той беше образувал междинни котви, всяка от които се съпротивяваше на течението благодарение на хвърлената преди нея докато се стигнеше до първата, която получаваше „поддръжка“ от котвата или четирирогата кука, спусната далече в езерото. Благодарение на този способ сега „ковчегът“ плуваше далеч от крайбрежните храсталаци, в които инак неизбежно би се закачал при всеки завой и би предизвиквал затруднения, които Хътър мъчно би могъл да преодолее сам.

Подпомогнати от тази предвидливост и подтиквани от страха да не бъдат открити, Плуващият Том и двамата му яки приятели дърпаха сала напред с най-голямата бързина, която би издържало въжето. При всеки завой на реката те изтегляха от дъното по един камък и посоката на сала се изменяше към следващия. Тъй Хътър се движеше по своя канал, маркиран от шамандури — както би се изразил някой моряк — и от време на време подканваше тихо и предпазливо приятелите си да увеличат своите усилия, а друг път, когато това се наложеше, предупреждаваше да ги поотслабят, защото в дадени моменти прекалените старания можеха да създадат опасност за всички.

При все че бяха свикнали с живота в гората, неприветливият мрак на потъналата в сенки река увеличаваше неприятното чувство, което изпитваше всеки от тях. И когато „ковчегът“ стигна до първия завой на Съскуихана и очите им съзряха блясъка на просторната езерна шир, всички почувстваха облекчение, макар никой да не бе склонен да признае това открито. Там те вдигнаха последния камък от дъното и въжето остана опънато право към четирирогата котва, която, както им обясни Хътър, бе спусната извън обсега на речното течение.

— Свърши се най-сетне! — възкликна Хари. — Там е вече светло и скоро ще имаме възможност да видим враговете си, ако ни е съдено да имаме работа с тях.

— Това не можеш да кажеш нито ти, нито който и да било друг — изръмжа Хътър. — Няма място по-подходящо за засада от брега около началото на оттока. И най-съдбоносна за нас ще бъде минутата, когато минем край тези дървета, за да излезем в открити води, защото това място ще даде на неприятеля ни прикритие, а нас ще лиши... Джудит, дъще, зарежете с Хети кормилото и влезте в кабината; и бъдете благоразумни — не показвайте главите си по прозорците, защото онези, които ги видят, няма да седнат да хвалят красотата им... А ние самите, Хари, ще влезем сега във външната стая и ще теглим въжето през вратата. Там поне ще бъдем в безопасност, ако се случи някоя изненада... Приятелю Ловец, понеже тук течението е по-слабо и ние двамата с Хари сме достатъчни, за да дърпаме въжето, ти се движи от прозорец на прозорец, но не подавай глава навън, ако скъпиш живота си. Никой не знае къде и кога ще се явят нашите съседи.

Чувството, с което Ловецът се подчини, нямаше нищо общо със страха, но бе наситено с напрежение и интерес към едно съвсем ново и крайно вълнуващо положение. Сега той се намираще за пръв път в живота си в съседство с неприятели — или поне имаше всички основания да смята така, а към това се прибавяше и цялото напрежение, като се имат предвид индианската хитрост и коварство.

Когато той зае мястото си до прозореца, „ковчегът“ тъкмо минаваше през най-тесната част на реката — място, отдето всъщност можеше да се каже, че реката започва, и където дърветата буквално се преплитаха и образуваха над нея арка от зеленина — явление може би толкова свойствено и присъщо за тая страна, колкото е присъщо за Швейцария реките буквално да изтичат от глетчерите.

„Ковчегът“ тъкмо минаваше през последната извивка на този вход от зеленина, когато Ловецът, изследвал внимателно всичко, което можеше да се види от източния бряг на реката, прекоси стаята, за да погледне през отсрещния прозорец към западния бряг. И той пристигна при този отвор тъкмо навреме, защото, щом доближи лице до една цепнатина, пред очите му се изпречи гледка, която наистина можеше да разтревожи всеки тъй млад и неопитен часовей.

Над водата бе надвиснало като дъга младо дърво, израсло най-напред наклонено към светлината и впоследствие превито от тежестта на снеговете — нещо, което се случва често в американските гори. На това дърво вече се бяха появили не по-малко от шестима индианци, а други стояха под него, готови да ги последват веднага, щам се освободеше място. Всички очевидно се готвеха да изтичат по стъблото и да скочат върху покрива на „ковчег“, когато той минава отдолу. И това нямаше да бъде трудно, защото наклоненото дърво позволяваше лесно изкачване на него, съседните клони представляваха удобна опора за ръцете, а разстоянието за скока бе твърде незначително, за да бъде опасно. Когато Ловецът забеляза тази група, тя тъкмо се беше показала из гъсталака, за да почне катеренето си по долната, най-трудна за преодоляване част на стъблото; познавайки отлично индианските обичаи, той тутакси схвана, че те бяха в бойни цветове и от враждебно племе.

— Дърпай, Хари! — извика той. — Дърпай, за да спасиш живота си! Дърпай, ако обичаш Джудит Хътър! Дърпай, дърпай!

Този вик беше отправен към човек, за когото младият мъж знаеше, че притежава силата на гигант. Толкова тревожно прозвуча този призив, че и Хътър, и Марч почувстваха цялата му сериозност и едновременно — в най-критичния момент — задърпаха въжето с всички сили. Салът удвои скоростта си, сякаш, плъзгайки се под дървото, съзнаваше сам опасността, надвиснала над него.

Щом забелязаха, че са открити, индианците нададоха страхотния си боен вик и като се спуснаха напред по стъблото, почнаха ожесточено да скачат върху пляката, която бяха смятали вече за вързана в кърпа. На дървото имаше шестима и всички направиха опит. И всички с изключение на своя предводител паднаха във водата, по-близо или по-далеч от „ковчег“, в зависимост от момента, в който бяха скочили.

Вождът, който беше заел опасния пост предварително, се намираше в по-благоприятно положение от останалите и успя да попадне на задната част на сала. Но височината се оказа по-голяма, отколкото бе предположил и той се намери долу леко зашеметен, като за миг остана полуприведен и объркан. В тази секунда от кабината изскочи Джудит; вълнението, предизвикано от смелата ѝ постъпка, увеличаваше красотата ѝ — страните ѝ бяха поруменели. Напрегнала всички сили, тя блъсна неканения гост от края на сала и той падна надолу с главата в реката.

Само миг след този подвиг в нея отново заговори жената. Джудит погледна зад кърмата, за да се увери какво беше станало с индианеца, и изражението на очите ѝ се смекчи, после страните ѝ се изчервиха от смесеното чувство на срам и изненада от собствената ѝ смелост; а след това почна да се смее така, както само тя умееше — весело и сладко.

Всичко това трая не повече от минута — сетне ръцете на Ловеца я обхванаха през кръста и я издърпаха бързо на сигурно място в кабината.

Това оттегляне стана тъкмо навреме. Само миг след като двамата се намериха в безопасност, гората се изпълни с крясъци и в гредите почнаха да се удрят куршуми.

Тъй като през цялото време се бе движил извънредно бързо, „ковчегът“ вече се намираше извън опасността да бъде преследван и щом премина първият им изблик на гняв, червенокожите престанаха да стрелят, разбрали, че хвърлят напразно мунициите си.

Когато салът достигна своята котва, Хътър я изтегли така, че да не намали бързината; и понеже от този миг нататък „ковчегът“ излезе извън влиянието на речното течение, салът продължи да се движи бързо напред, докато навлезе доста в езерото, макар все още да бе твърде близо до сушата и в обсега на вражите куршуми.

Хътър и Марч взеха две малки гребла и под прикритието на кабината скоро откараха „ковчег“ достатъчно далеч от брега, та враговете им да не се изкушават да предприемат още опити да им навредят.

ГЛАВА ПЕТА

*Ранената сърничка плаче... Остави я!
А здравата избяга — прав ѝ път?
Открай е тъй и няма оправия —
едни се излежават, други бдят!*
Шекспир

При носа на сала се състоя още едно съвещание, на което присъстваха и Джудит и Хети. Тъй като сега вече никаква опасност не можеше да ги връхлети незабелязано, прякото безпокойство беше отстъпило място на загрижеността от съзнанието, че по бреговете има значителни неприятелски сили и че тия врагове без съмнение ще използват всички възможни средства за тяхното унищожение. Естествено, Хътър чувстваше това най-дълбоко, тъй като дъщерите му по навик се осланяха на него, пък и знаеха твърде малко, за да преценят трезво всички опасности, които ги чакаха; колкото за двамата мъже, те можеха да го напуснат във всеки миг, който сметнеха за удобен.

Още от първата забележка на стареца пролича, че той си дава сметка за последното обстоятелство, и проникателният наблюдател би доловил голямата му тревога тъкмо от това.

— Ние имаме голямо преимущество над ирокезите или които и да са неприятелите ни — каза той. — Защото се намираме на вода. Зная къде са скрити всички лодки край езерото и тъй като твоята е вече тук, Хари, на сушата остават само още три, а те са тъй добре прибрани в хралупи, че не вярвам индианците да успеят да ги намерят, колкото и да ги търсят.

— Не бива да се твърди такова нещо... Никой не може да бъде положителен — намеси се Ловецът. — Едва ли и кучето следва дирята толкова уверено, колкото червенокожият, щом се надява, че от това ще има някаква облага. Посочи само на тези негодници скалпове или

плячка, или слава — тоест онова, което според техните схващания е слава — и надали някое кухо стъбло ще смогне да скрие от очите им лодка.

— Прав си, Ловецо! — извика Хенри Марч. — По тези въпроси та си безпогрешен и аз се радвам, че моята лодчица е на сигурно място тук, непосредствено до нас. Смятам, че ако имат сериозно намерение да те опушат като лисица в дупката, стари Том, до утре вечер те ще пипнат останалите лодки. Ето защо няма да е зле да поразвъртим греблата и да им попречим.

Хътър не отговори веднага. Цяла минута той мълча и оглежда небето, езерото и пояса от гори, плътно обгърнал водната площ — вираше се изпитателно, сякаш се стараеше да разбере какво предвещават. Но не откри тревожни предзнаменования. Безкрайните гори тънеха в дълбокия покой на природата. Небето беше ясно, все още осветено от лъчите на залязващото слънце, а езерото изглеждаше още по-приветливо и по-тихо, отколкото през целия изтекъл ден. Картината бе съвсем успокояваща, тя беше в състояние да умиротвори и най-силните чувства. Но доколко оказа такова въздействие върху групата мъже на „ковчега“, ще се види от по-нататъшния ни разказ.

— Джудит! — извика баща ѝ, след като свърши с внимателния, но бърз оглед на всички тия признаци. — Вече се мръква. Пригответи за нашите приятели да хапнат нещо! Те трябва да са огладнели от продължителното пътуване. Вземи и сестра си да ти помогне. Искам да поговоря малко с вас, приятели — продължи той веднага, щом дъщерите му се отдалечиха достатъчно, за да не го чуят, — а не желаех момичетата да присъстват. Виждате положението ми. Бих искал да чуя какво според вас е най-добре да се стори. Моята колиба е изгаряна досега три пъти, но тогава се намираше на брега и откак построих „замъка“ и пуснах във водата „ковчега“, се чувствах в пълна безопасност. Но по-раншните нещастия се случиха с мен в мирно време и не бяха нищо повече от злополуки, каквито човек трябва да очаква в гората. Сега обаче работата изглежда сериозна и много ще се успокоя, ако чуя какво мислите.

— Според мен, стари Томе, ти, а заедно с теб колибите, капаните и целият ти имот сте в отчаяно положение — отвърна деловият Хари, който не намираше смисъл да крие мнението си. — Доколкото мога да преценя, днес те не струват и половината от онова, което са стрували

вчера. И аз не бих дал за тях повече, дори ако би ми предложил да заплатя с кожи.

— А освен това имам и деца! — продължи бащата и подхвърли този намек така, че и най-безучастният наблюдател трудно би преценил дали думите му бяха уловка, или пък израз на бащинска загриженост. — Аз имам дъщери, както сам знаеш, Хари, и макар да съм техен баща, мога да кажа: те са добри момичета.

— Много неща може да каже човек, мастър Хътър, особено когато времето и обстоятелствата го принуждават. Ти, както спомена, имаш дъщери и хубостта на едната от тях няма равна на себе си по цялата граница независимо от това, какво е поведението ѝ. Що се отнася до бедната Хети, тя си е Хети Хътър и човек едва ли може да каже нещо повече за нещастното същество. Ако държането на Джуд бе като външността ѝ, бих я поискал за жена.

— Виждам, Хенри Марч, че не си приятел, на който може да се разчита в тежки моменти. И предполагам, че и спътникът ти разсъждава като теб — отвърна старецът с известно достойнство. — Добре, тогава ще се уповавам само на себе си.

— Ако сте разбрал от думите на Хари, че той е с намерение да ви изостави — каза Ловецът сериозно и просто, а това подсилваше още повече неговата убедителност, — то струва ми се, грешите, както съм сигурен, че се лъжете и по отношение на мен, предполагайки, че бих го последвал, ако той излезе толкова подъл да изостави в такава нужда едно близко семейство. Дойдох при това езеро, мастър Хътър, за да се срещна с един приятел, и бих желал той да бе вече тук. Но тъй като не се съмнявам, че утре до залез слънце ще пристигне, то ние ще имате в подкрепа още една пушка — наистина неопитна като моята, трябва да призная това, но пушка, която толкова често е доказвала годността си срещу едър и дребен дивеч, че бих гарантирал и за действието ѝ срещу хора.

— Значи мога да разчитам, че вие ще подкрепите мен и дъщерите ми, Ловецо? — запита старецът с бащинска загриженост на лицето.

— Можете, Плуващи Том, ако ми позволите да ви наричам така — тъй както брат защитава сестра си, съпругът — жена си, и годеникът — своята любима. При опасното положение, в което сте изпаднал, можете да разчитате на мен при всички беди; а мисля, че

Хари би изневерил и на характера, и на желанията си, ако не ви помогне.

— Той ли? — извика Джудит, като подаде хубавото си лице от вратата. — Неговият характер е припрян като името му и той ще побегне веднага, щом подуши, че красивата му външност се намира в опасност. Нито „старият Том“, нито „момичетата“ му ще разчитат много на мастър Марч сега, когато го познават; но те ще се уповават на вас, Ловецо, защото вашето честно лице и честна душа ни говорят, че ще изпълните онова, което обещаете.

В тия думи се криеше може би толкова престорена язвителност към Хари, колкото и искреност. Във всеки случай те не бяха изречени с безразличие. Красивото лице на Джудит достатъчно ясно доказваше, че е така и ако, докато то бе обърнато към Хари, на гузния Марч се стори, че никога не е виждал в него по-силно презрение — чувство, на което хубавицата беше склонна да се отдава, сега същото лице изразяваше изключителна женственост и нежност, щом пленителните сини очи се извърнаха към спътника му.

— Остави ни на мира, Джудит! — заповяда Хътър строго още преди някой от младите мъже да успее да отговори. — Остави ни! И не се връщай, докато не бъдат готови дивечът и рибата... Това момиче се разглези от ухажванията на офицерите, които идват понякога насам, мастър Марч, и вярвам, че ти няма да се обидиш от глупавите й приказки.

— Никога не си казвал по-верни думи, стари Томе — отвърна Хари, жегнат от забележката на Джудит. — Тези хлапаци от гарнизона я развалиха с дяволските си езици! Вече не искам да знам за Джудит и скоро ще почна да обожавам сестра й, която напоследък ми се харесва много повече.

— Радвам се, като чувам това, Хари, и виждам от него, че си започнал да поумняваш. Хети би била много по-вярна и разумна другарка в живота, отколкото Джуд и много повече може да се очаква, че ще се вслуша в ухажването ти, докато, страхувам се, офицерите объркаха главата на сестра й.

— Никой не би могъл да си пожелае по-вярна съпруга от Хети — каза Хари със смях, — макар да не гарантирам, че ще бъде и най-разумната. Но както и да е. Ловецът не се излъга в мен, като ти каза, че ще остана на поста си. Не ще те изоставя тъкмо сега, чичо Том,

независимо от това, какви са чувствата или намеренията ми спрямо твоята по-голяма дъщеря.

Сред познатите си Хари беше прочут със своето безстрашие и Хътър изслуша обещанието му с нескрито задоволство. Голямата физическа сила на Бързия представляваше значителна подкрепа дори само за движението на „ковчега“, а колко по-ценна би била тя при ръкопашните боеве, които не бяха рядкост в горите. И едва ли някой командир, притиснат здраво от неприятеля, би се зарадвал повече от вестта за пристигането на подкрепления, отколкото тоя опитен пограничен жител, когато разбра, че могъщият му помощник не ще го напусне. Само допреди минутка Хътър на драго сърце бе готов да се примири е опасността и да я ограничи, предприемайки изключително отбранителни действия. Ала щом се почувства в известна безопасност, неспокойният човешки дух го изкуши да се замисли за пренасяне на войната върху територията на неприятеля.

— И двете страни^[1] предлагат големи награди за скалпове — забеляза той е мрачна усмивка, в която пролича както силното изкушение, което изпитваше, тъй и желанието му да си даде вид, че не намира за съвсем удобно да се печелят пари по начин, който внушава отвращение у всички цивилизовани хора, дори когато го възприемат. — Може би не е право да се взима злато заради човешка кръв и все пак, щом като хората и без това са тръгнали да се избиват едни други, не е голямо зло към плячката да се прибавят и няколко парчета кожа. Какво смяташ за това, Хари!

— Че много грешиш, като наричаш изобщо дивашката кръв човешка, старче. Аз не правя голяма разлика между скалпа на червенокож и ушите на вълк и бих взел на драго сърце пари както за едното, тъй и за другото. Виж, друг е въпросът с белите, защото те чувстват естествено отвращение към това да бъдат скалпирани, докато вашите индианци с готовност бръснат главите си със своите ножове и оставят само един кичур коса, като че ли за предизвикателство — да бъде хванат и отрязан.

— Ето това се казват мъжки думи; аз още отначало си знаех, че е достатъчно да те привлечем на наша страна, и ще имаме и сърцето, и ръката ти — отвърна Том, изгубил цялата си сдържаност, щом се увери отново в настроението на своя приятел. — От това нападение може да излезе нещо повече, отколкото са очаквали самите те. Ловецо, аз съм

убеден, че и ти мислиш като Хари и не правиш разлика между парите, спечелени по този начин, и парите, добити от лов или траперство.

— Не, не мисля и не бих желал да мисля така — отвърна младият човек. — Не съм способен да скалпирам. Ще те подкрепям и на „ковчега“, и в „замъка“, и в лодката или в гората, старче. Но не ще погубя човешкото у мен, като си служа със средствата, отредени от природата за друга раса. Ако на теб и Хари е хрумнало да печелите по този начин злато от Колонията, вървете тогава да го търсите и оставете мен да се грижа за жените. Колкото и много да се различавам от вас двамата по отношение на склонностите, неприсъщи за белия човек, то все пак всички ще сме съгласни, че дълг на силния е да се грижи за слабия, особено когато слабият е от онзи пол, който природата е отредила да бъде покровителстван и утешаван от мъжа и от неговата благост и сила.

— Ето, Хари, това е урок, който трябва да научите наизуст и да прилагате на дело! — чу се откъм кабината сладкият, но въодушевен глас на Джудит, доказателство, че беше подслушвала всичко, изречено до този момент.

— Стига, Джудит! — извика баща ѝ сърдито. — Прибери се вътре. Ние говорим за веща, които една жена не бива да чува.

Все пак Хътър не отиде да се увери дали тя го беше послушала, а понижи малко глас и продължи да говори.

— Младият човек има право, Хари — каза той. — Може да оставим децата под негови грижи. Прочее ето каква е идеята ми и ти, мисля, ще се съгласиш, че е разумна и правилна. На брега има голяма група диваци; и макар да не го казах преди малко пред момичетата — защото те са милостиви и могат да попречат тъкмо когато трябва да се върши истинска работа — между червенокожите има жени. Разбрах това по следите от мокасини; и възможно е в края на краищата те да се ловци и да са били далеч от племето си толкова дълго, че да не знаят нищо от войната или за наградите, обявени за техните скалпове.

— Но защо тогава, стари Томе, още с първия си поздрав се опитаха да ни прережат гърлата?

— Не знам дали намеренията им са били толкова кръвожадни. За индианеца е естествено и присъщо да устройва засади и изненади. Затова без съмнение те имаха намерение най-напред да нахълтат в „ковчега“ и след това да кажат какво искат. А това, че после,

разочаровани, стреляха срещу нас — то си е в реда на нещата и аз не му отдавам голямо значение... Пък и колко често са опожарявали колибата ми или крали капаните, или дори стреляли срещу мен — и то през съвсем мирни времена?

— Да, съгласен съм, че тези главорези вършат такива неща, и ние ще им платим със съвършено същата монета. Прочее думите ти са прави, защото индианците положително не биха взели със себе си на война жени.

— Но ловците никога не се боядисват с бойни цветове — забеляза младият им събеседник. — Видях мингосите и зная, че са тръгнали на лов за хора, а не за бобри или елени.

— Ето ти на, стари приятелю — каза Хари, — колкото за зоркото око, аз се уповавам напълно на младия човек и му вярвам толкова, колкото вярвам и на най-стария поселник в Колонията. Щом казва, че са били боядисани, значи е било така.

— В такъв случай срещнали са се ловджийска и военна група, защото сигурен съм, че с тях има жени. Куриерът мина оттук с тревожните вести само преди няколко дни. Възможно е някои воители да са били изпратени да приберат жените и децата и да нанесат един от първите удари.

— Тези думи са чиста истина! — извика Хари. — Сега вече всичко ти е ясно, стари Томе, и аз бих желал да чуя какво предлагаш да правим.

— Да спечелим наградата — отвърна старецът, като погледна своя събеседник хладно и мрачно. В погледа му обаче се четеше много повече безразсъдна алчност и безогледност, отколкото чувство на озлобление или жажда за мъст. — Щом при тях има жени, значи има и деца, а и големите, и малките притежават скалпове и Колонията плаща еднакво за всички.

— Позор за нея, ако постъпва така! — прекъсна го Ловецът.

— Вслушай се в гласа на разума, момчето ми, и не викай, преди да си разбрал нещо — отвърна невъзмутимият Хари. — Щом диваците скалпират своите приятели — делауерите, мохиканите или които и да са те, защо да не скалпираме и ние? Признавам, че ти и аз не бихме постъпили справедливо, ако отидехме в поселищата на белите и вземехме скалпове оттам, но съвсем иначе стоят нещата, когато става дума за индианци. Който взима скалпове, трябва и сам да е готов при

случай да бъде скалпиран. „Както постъпват с тебе — тъй постъпвай!“ — това го знае цял свят. Ето то е нещо разумно!

— Ах, мастър Хари — прекъсна го отново звънливият глас на Джудит, — нима е разумно според вас да се твърди, че на злото трябва да се отвръща със зло?

— Аз никога не ще споря с теб, Джуди, защото ти ме побеждаваш с красотата, а не с разума си. Ето на, щом канадците плащат на своите индианци за скалпове, защо да не плащаме и ние...

— На нашите индианци! — възкликна девойката и се засмя весело. — Татко, татко, остави тия мисли и се вслушай в съвета на Ловеца, защото той има съвест, а за Хенри Марч не мога да ти кажа такава неща.

Този път Хътър стана и като влезе в кабината, накара дъщерите си да се приберат в съседното помещение, после затвори двете врати и се върна. След това той и Хари продължиха разговора си; тъй като резултатът от всичко, което уговориха помежду си, ще се види в нашата повест, не е необходимо да го предаваме тук в подробности. За читателя обаче не ще бъде трудно да си представи високата нравственост, преобладаваща при това съвещание. Казано без заобикалки, тя бе оная нравственост, която под една или друга форма ръководи повече от делата на хората и главният принцип в която е, че едно зло оправдава друго зло. Техните врагове плащаха за скалпове и това беше достатъчно, за да оправдае Колонията, загдето отвръща със същото. Наистина тоя аргумент използваша и французите и тъкмо това — както Хари побърза да отбележи в отговор на едно от възраженията на Ловеца — доказвало правотата му, защото според нето едва ли враговете щели да прибегват към една и съща мярка, ако тя не била добра. Но нито Хътър, нито Хари бяха хора, склонни да се спират пред дреболии като правата на туземните жители — впрочем един от резултатите на враждебността е, че тя задушаваше съвестта, тъй като този е единственият начин за нейното успокояване. Дори и в най-мирни дни между индианците се водеше нещо като война, особено между племената от Канада, а в момента, когато беше обявена истинска война, тя се явяваше като средство за законно отмъщение за хиляди злодеяния — действителни и въображаеми. Така че в принципа за разплатата, от който Том и Хари искаха да се възползват, имаше както

известна правдивост, тъй и доста самоуспокоение и двамата се позоваваха на тях, за да оспорят възраженията на своя събеседник.

— Трябва да биеш противника със собствените му оръжия, Ловецо! — извика Хари на своето грубо наречие и с присъщия си навик да разглежда категорично всички нравствени въпроси. — Ако неприятелят ти е жесток, ти трябва да бъдеш още по-жесток. Ако е смел, трябва да бъдеш още по-смел. Ето само така можеш да се справиш и с християни, и с индианци. Вървиш ли по този път, най-бързо ще стигнеш, закъдето си тръгнал.

— Това противоречи на учението на моравските братя, според което за всеки човек трябва да се съди според вродените му дарби и разбиранията му. За индианеца — като за индианец, а за белия — като за бял. Някои от техните учители казват, че ако те ударят по едната буза, твой дълг е да извърнеш и другата и да изтърпиш още един удар, вместо да отмъщаваш, и от това аз разбирам...

— Достатъчно! — изкрещя Хари. — Не ми е необходимо повече, за да разбере колко струва едно учение! Я кажи сега, колко време ще бъде необходимо според тия правила, за да изриташ някого от единия до другия край на Колонията?

— Не ме разбирай криво, Марч — отвърна с достойнство младият ловец. — Единственото, което смятам аз, е, че да се постъпва тъй е най-добре, стига да е възможно. Отмъщението е присъщо на индианците, а прошката — на белите. Това е всичко. Прощавай, колкото се може повече — ето това е смисълът, и не отмъщавай винаги, когато можеш. Що се отнася до ритниците от единия до другия край на Колонията, мастър Хари — и докато продължаваше, обгарялото лице на Ловеца поруменя, — то беше казано ни в клин, ни в ръкав, защото никой не е възнамерявал и вероятно никой не би се занимавал с подобно нещо. Аз исках да кажа само едно: фактът, че червенокожите скалпират, не оправдава белите да вършат същото.

— Постъпвай с другите тъй, както те постъпват с теб, Ловецо. Пасторите все тая песен пеят.

— Не, Хари. Аз питах за това нещо моравските братя, и то съвсем не гласи така. „Постъпвай с другите тъй, както би искал те да постъпят с тебе“ — ето как гласи според техните думи истинското учение. А хората се ръководят от изопачаването. Моравските братя смятат, че всички колонии правят грешка, като предлагат награди за

скалпове и че тия мерки не ще доведат до нищо добро. Повече от всичко друго те забраняват отмъстителността.

— По дяволите твоите моравски братя! — извика Хари и щракна с пръсти. — Те май приличат най-много на квакерите. И ако човек вярва всичко, което му разправят, тогава от милост не би посмял да одере дори и кожата на воден плъх. А къде се чуло и видяло да проявяваш милост към плъховете?

Презрителният тон на Хари предотврати какъвто и да било отговор; той и старецът почнаха отново да разискват своите планове — но вече по-тихо и по-сдушено. Съвещанието продължи до появата на Джудит, която поднесе проста, но вкусна вечеря.

Марч забеляза с известна изненада, че тя постави най-избраните късчета пред Ловеца и че с всички дребни, безмълвни любезности, които бе в състояние да окаже, проявяваше съвсем явно желанието си да му покаже, че го счита за почетен гост. Но свикнал на капризите и кокетството на хубавицата, той не се угрижи много от това откритие и започна да яде с апетит, несмуцаван от никакви нравствени задръжки.

Един час по-късно всичко наоколо им се беше променило много. Наистина езерото все още беше спокойно и огледално гладко, но сега лекият полумрак на лятната вечер бе заменен от тъмнината на късния час и всичко сред мрачната рамка на гората почиваше в пълния покой на нощта.

Откъм гората не долиташе нито песен, нито вик, нито дори шепот. Стихнала тържествено, тя се беше спотаила по хълмовете, заобикалящи красивия воден басейн, и единственият шум, който можеше да се долови, бе равномерното потапяне на веслата, с които Ловецът и Хари лениво гребяха и насочваха „ковчега“ към „замъка“. Хътър се беше оттеглил на задния край на сала, за да управлява с кормилото, но като видя, че младите мъже гребат равномерно и умеят да поддържат и сами желаното направление, той изостави кормилото свободно във водата, седна на края на сала и запали лулата си.

Не бяха изминали и няколко минути, откакто старецът се бе разположил там, когато Хети се измъкна крадешком от кабината или „къщата“ — както наричаха обикновено тази част от сала — и се настани до краката му на малко столче, което донесе със себе си. Тъй като подобни постъпки съвсем не бяха необичайни за слабоумната девойка, старецът не ѝ обърна особено внимание. Той само сложи

нежно ръка на главата ѝ, а момичето прие тая милост смирено и мълчаливо.

След като помълча така няколко минути, Хети започна да пее. Гласът ѝ беше тих и треперещ, но звучеше сериозно и тържествено. Думите и мелодията бяха най-обикновени — химн, който тя беше научила от майка си, озвучен с една от ония непринудени мелодии, които допадат на всички и всякога, защото извира от чувствата и говорят на чувствата. Винаги, когато чуеше тая проста мелодия, Хътър се разнежваше — и вътрешно, и външно. Дъщеря му знаеше много добре това и често се бе възползвала от тоя способ, ръководена от онзи инстинкт, който осенява слабоумните, особено когато се стремят да сторят добро.

Само няколко мига след като тихият и нежен глас на Хети се разнесе, веслата престанаха да се потапят и мелодията се издигна самотна сред стихналия покой на девствената местност. Сякаш почерпила смелост от химна, девойката продължи с още по-силен глас; и макар в нейната мелодия да не бе примесено нищо вулгарно или шумно, силата и тъжовната ѝ нежност се набиваше в ухото, а въздухът се изпълни с невинното славословие на една душа, която изглеждаше почти съвършена в своята непорочност.

Че мъжете при носа на сала не останаха безучастни към тази трогателна мелодия, пролича от тяхното бездействие и те не потопиха веслата си във водата дотогава, докато и последните нежни звуци не замряха сред странните брегове, които в този чаровен час биха отнесли и най-тихия човешки вопъл на разстояние повече от мила.

Трогнат бе и самият Хътър, защото колкото и да бе загрубял от някогашния си начин на живот и колкото и жесток да го бе направило продължителното му стълкновение с навиците и обичаите в тая дива страна, все пак характерът му представляваше смесица от добро и зло, толкова присъща изобщо за нравственото устройство на хората.

— Ти си тъжна тази вечер, дето ми — каза бащата. Когато беседваше с тази своя дъщеря, в държането и езика му обикновено се прокрадаваше нещичко от изтънчеността и достойнството на цивилизования живот, който той беше водил на младини. — Та нали току-що се отървахме от неприятелите и би трябвало по-скоро да се радваме.

— Ти не можеш да сториш, каквото си намислил, татко! — каза Хети тихо и укорно, вземайки между дланите си неговата груба мазолеста ръка. — Ти дълго говори с Хари Марч, но никой от двамата ви не ще има сърце да го стори.

— Тия неща не са за твоя ум, глупаво дете. И без това ти си постъпила достатъчно лошо, като си ни подслушвала — иначе не би знаела нищо от нашия разговор.

— Защо двамата с Хари ще убивате хора, и то жени и деца?

— Тихо, дете, тихо! Сега е война и трябва да постъпваме с враговете си тъй, както и те биха постъпили с нас!

— Не е така, татко. Чух, когато Ловецът каза как трябва да бъде. С враговете трябва да постъпваш тъй, както би желал те да постъпват с тебе. Никой не желае враговете му да го убият.

— През време на война ние избиваме неприятелите си, дете, за да не ни избият те. Все някой трябва да почне, а който почне пръв, има по-големи изгледи да спечели победата. Ти не разбираш тия неща, клета Хети, и по-добре е да си мълчиш.

— Джудит казва, че това не е хубаво, татко. Ако аз нямам разум, Джудит има.

— Джудит много добре разбира, че не бива да ми говори за тия неща, защото, както казваш сама, тя има разум и знае, че няма да позволя такова нещо. Какво би предпочела ти, Хети — да смъкнат собствения ти скалп и да го продадат на французите или пък ние да избием враговете си и да им попречим да ни сторят зло?

— Не е така, татко! Не ги убивай и не допускай да ни убиват. Продавай кожата на животните и ако можеш, събери още, но не търкувай с човешка кръв.

— Хайде, остави това, дете. Нека по-добре да говорим за неща, които разбираш. Радваш ли се, като виждаш, че старият ни приятел Марч се е върнал отново при нас? Ти харесваш Хари и трябва да знаеш, че един ден той може да ти стане брат, ако не и по-близък.

— Това е невъзможно, татко — отвърна девойката след продължително мълчание. — Хари си е имал вече и баща, и майка, а никой не може да има и други родители.

— Да, трудно е да го разбереш със слабия си разсъдък, Хети. Когато Джудит се омъжи, бащата на съпруга ѝ ще стане и неин баща, а

сестрата на съпруга ѝ — нейна сестра. Ако тя се омъжи за Хари, той ще ти стане брат.

— Джудит никога няма да вземе Хари — отвърна девойката кротко, но уверено. — Джудит не обича Хари.

— Ти не можеш да знаеш, това, Хети. Хари Марч е най-красивият, най-силният и най-смелият млад човек от всички, които са идвали някога край езерото. И тъй като Джудит е най-голямата хубавица, не виждам защо да не се оженят. Той вече, кажи-речи, ми обеща да вземе участие в работата, за която говорихме, при условие, че дам съгласието си за женитбата.

Хети започна да се люшка напред-назад и да изразява и иначе душевното си вълнение, но повече от минута не каза нищо. Свикнал с нейното държане, неподозиращ някаква особена причина за безпокойството ѝ, баща ѝ продължи да пуши със спокойствието, присъщо на пушачите.

— Хари наистина е хубав, татко — обади се Хети, като простодушно наблегна на тези думи, нещо, което сигурно не би сторила, ако беше в състояние да държи сметка за изводите на другите.

— Нали и аз ти казах това, дете — процеди старият Хътър, без да вади лулата от зъбите си. — Той е най-красивият момък по тези места, а Джуд е най-красивата жена, която съм срещал, откак клетата ѝ майка беше в разцвета на младостта си.

— Лошо ли е да си грозна, татко?

— Има и по-лоши грехове. Но ти съвсем не си грозна, макар да не си красива като Джуд.

— А по-щастлива ли е Джудит, като е толкова хубава?

— Може да е, а може и да не е, дете. Но да говорим за други неща, защото ти едва ли разбираш тези, бедничката ми Хети. Как ти се нрави нашият нов познат, Ловеца?

— Той не е хубав, татко. Хари е далеч по-красив от него.

— Това е вярно. Но казват, че е прочут ловец. Славата му беше стигнала до ушите ми, още преди да го видя и се надявах, че като воин ще прояви толкова твърдост, колкото сръчност показва при лова на елени. Но не всички мъже са еднакви, дете, и както знам от опит, трябва да мине време, докато човешкото сърце се закали от живота сред пущинаците.

— Закалило ли се е моето сърце, татко? А Хари — закалено ли е вече неговото сърце?

— Странни въпроси задаваш понякога, Хети.

— Защо Джудит има повече разум от мене, татко?

— Небето да ти помага, дете! Това е повече, отколкото мога да отговоря. А нима ти искаш да имаш повече разум?

— Не. И малкото, който имам, ми създава тревоги. Колкото по-усилено размишлявам, толкова по-нещастна се чувствам. Не смятам, че мисленето е полезно за мен, но много бих желала да бъда красива като Джудит!

— Защо, клето дете? Хубостта може да създаде на сестра ти неприятности, както на времето на майка ти. Не е голямо предимство, Хети, да се отличаваш с нещо така, че да станеш предмет на завист или пък да бъдеш предпочитана пред другите.

— Ето мама беше и красива, и все пак добра — отвърна момичето и от очите му бликнаха сълзи, както се случваше винаги, когато споменаваше покойницата.

Макар и да не се развълнува толкова при това напомняне за жена му, старият Хътър се замисли и умълча. Той продължи да пуши и не прояви склонност да отговори, докато слабоумната му дъщеря не повтори своята забележка тъй, че показва безпокойството си да не би баща ѝ да не е съгласен с нея. Тогава той изтърси пепелта от лулата и като постави с недодялана нежност ръка на главата на девойката, отговори:

— Майка ти беше прекалено добра за този свят — рече той, — макар че някои не мислят така. Нейната красота обаче не я спаси от беди и ти не бива да тъжиш, че не си хубава колкото нея и сестра си. По-малко мисли за красотата и повече за своите задължения, дете, и тогава тук, сред езерото, ти ще бъдеш толкова щастлива, колкото би била и в царски палат.

— Зная, татко. Но Хари казва, че за една млада жена хубостта е всичко.

Хътър недоволно измърмори нещо и се отправи през къщата към предната част на сала. Простодушното признание, с което Хети издаде слабостта си към Марч, го обезпокои във връзка с един въпрос, за който никога по-рано не беше помислял. И той реши да изясни този въпрос незабавно с госта си, защото прямият език и решителността в

обноските бяха две от най-ценните качества на това грубо същество, у което семената на едно по-добро възпитание като че непрекъснато се стремяха да си пробият път нагоре, задушавани от плодовете на живота, през който тежката борба за съществуване и безопасност бе загрубила чувствата и ожесточила характера.

Когато се намери на предната част на сала, той си даде вид, че иска да смени Ловеца от греблото и му нареди да заеме неговото място при кормилото. В резултат на тази смяна старецът и Хари отново останаха сами, а младият човек бе отпратен на другия край на „ковчега“.

Когато Ловецът стигна до новия си пост, Хети беше изчезнала и за известно време той направляваше сам бавно плаващия сал. Но не мина много и от кабината излезе Джудит, сякаш с намерение да прояви дължимото внимание към непознат, който се беше поставил в услуга на нейното семейство. Звездната светлина бе достатъчна, за да могат да се различават поне близките предмети, и за младия човек не бе трудно да открие, че в сияещите очи на девойката имаше нежност, когато те срещнаха неговите. Дългите гъсти коси засенчваха одухотвореното ѝ, но все пак кротко лице и го правеха още по-прекрасно в този час — както розата е най-красива сред сенките и контрастите на собствените си листа.

В горите няма много формалности при започване на разговорите. А поради възхищението, което будеше у всички, Джудит бе придобила умение да завързва разговор с лекота и при все че това не достигаше у нея до дързост, то в никакъв случай не прибавяше към нейните чарове плахата свенливост, която поетите особено обичат да възпяват.

— Струваше ми се, че ще умра от смях, Ловецо — подхвана хубавицата внезапно, но кокетно, — като видях само как оня индианец цамбурна в реката. При това беше красив дивак — девойката винаги изтъкваше хубостта, сякаш тя бе особена заслуга. — И все пак не ми остана време да поспра, за да видя дали боите му ще се разтворят във водата, или не.

— А пък аз помислих, че червенокожите ще ви убият с оръжията си, Джудит — отвърна Ловецът. — Извънредно опасно бе за една жена да излезе лице с лице срещу цяла дузина мингоси.

— Това ли накара и вас да изскочите от колибата въпреки пушките им? — запита девойката и в гласа ѝ прозвуча повече искрена

заинтересованост, при все че инак държането ѝ беше съвсем безразлично — резултат от доста упражнения и от вродена ловкост.

— Мъжете не могат да гледат жени в опасност, без да им се притекат на помощ. Това го знаят дори и мингосите.

Тези думи бяха изречени с толкова външна непринуденост и вътрешна чистосърдечност и Джудит ги възнагради с толкова сладка усмивка, че дори Ловецът, който гледаше с известно предубеждение на девойката поради думите на Хари за нейното лекомислие, почувства чара ѝ, при все че половината от подкупващата му привлекателност се губеше поради слабата светлина. Това туктаки породя някакво особено доверие помежду им и когато разговорът продължи, у Ловеца беше изчезнало ясното съзнание за характера на тази горска кокетка.

— Виждам добре, че сте човек на делата, а не на думите, Ловецо — продължи хубавицата, сядайки близо до мястото, гдето беше застанал той, — и отсега предвиждам, че ще станем много добри приятели. Бързият Хари има дълъг език и макар че е гигант, говори повече, отколкото върши.

— Марч е ваш приятел, Джудит, а когато не са заедно, приятелите трябва да говорят добре един за друг.

— Ние знаем колко струва приятелството на Хари. Остави го да върши всичко, каквото поиска, и той е най-добрият момък в Колонията, но почнеш ли да му противоречиш, той вече е господар на всичко около себе си освен на самия себе си. Аз не обичам много Хари, Ловецо; и бих могла да кажа с доста голяма положителност, че ако истината би излязла наяве и приказките му по мой адрес се повторят, то ще излезе, че и неговото мнение за мене не е по-добро от моето за него.

Последните думи бяха произнесени с известно смущение и ако събеседникът на девойката беше по-обигран, би забелязал по извърнатото встрани лице, по нервното движение на красивия малък крак и по други белези, че по някаква необяснима причина мнението на Марч не ѝ беше толкова безразлично, колкото се стараше да изкара тя. Дали това не бе нищо повече от обикновена женска суетност, която е жива дори тогава, когато жените се стремят изобщо да не проявяват чувствителност, или пък произлизаше от дълбоко внедреното у нас съзнание за правда и неправда, благодарение на което можем да различаваме доброто от злото, ще стане ясно на читателя в по-

нататъшните страници на повестта. Ловецът бе смутен. Той добре си спомняше за жестоките обвинения на подозрителния Марч. И при все че не искаше да попречи на ухажванията на своя приятел, като възбуди негодувание срещу него, от друга страна, езикът му никак не умееше да лъже. И бе наистина трудно да отговори, без да каже повече или по-малко, отколкото желаеше.

— Марч говори, както си знае, за всичко на тоя свят — и за приятелите, и за враговете си — отвърна бавно и предпазливо Ловецът. — Той е от онези хора, които казват, каквото им дойде на езика, а често пъти то се различава от онова, което биха казали, ако си дадат труд да помислят. А ето делауерите, Джудит, са хора, които разсъждават и размишляват. Постоянните опасности са ги направили благоразумни и край огъня на техния съвет бърливите езици не се гледат с добро око.

— Струва ми се, че езикът на Марч е прекалено бърлив, когато започне да одумва Джудит Хътър и сестра ѝ — каза девойката и се изправи с безразличие и презрение. — Доброто име на млади жени е приятна тема за някои, които не биха посмели да си разтварят толкова широко устата, ако имаха насреща си брат на тия девойки. На мастър Марч може да се струва забавно да ни одумва, но рано или късно той ще се разкайва!

— Е, Джудит, прекалено сериозно взимате тая работа. На първо място Хари никога не е прошепвал дори и сричка срещу доброто име на Хети.

— Разбирам, разбирам — прекъсна го буйно Джудит. — Аз съм единствената, която той намира за подходящо да хули с отровния си език! Наистина, Хети... Клетата Хети! — продължи тя и гласът ѝ се понижи до тихи и глухи тонове, които замираха почти още при изговарянето. — Да, тя е извън и над обсега на коварните му злословия! Клетата Хети! Не е имало на земята по-чисто същество от Хети Хътър, Ловецо.

— Вярвам... да, мога да повярвам, Джудит. И от сърце се надявам, че същото може да се каже и за нейната хубава сестра.

В гласа на Ловеца се чувстваше ласкава искреност и тя трогна Джудит; и намекът за нейната хубост не намали това въздействие върху девойката, която много добре знаеше и сама силата на своя чар. Ала тихият глас на съвестта все пак не беше замлъкнал напълно в нея и ѝ подсказа отговора, който тя даде, след като се позамисли малко.

— Предполагам, че Хари е подхвърлил някои от подлите си намеци за хората от гарнизона — каза тя. — Той знае, че те са хора от по-добро общество и никога не е в състояние да прости някому, че представлява нещо, което той чувства сам, че никога не ще бъде.

— Да оставим настрана кралските офицери, Джудит, защото Марч няма склонност към такова поприще. Но ако погледнем нещата както са си, защо един ловец на бобри да не бъде почитан също тъй, както се почита губернаторът? Щом като заговорихте сама за това, не ще откажа: наистина той се оплакваше, че вие, девойка със скромно потекло, сте често в компанията на червените куртки и копринените шарфове. Но тогава в него говореше ревността и, струва ми се, той скърбеше за своите мисли тъй, както майката би скърбила за собственото си дете.

Може би Ловецът не съзнаваше изцяло значението на онова, което бе казал така сериозно. Но положително е едно, че той не забеляза червенината, която обагри цялото красиво лице на Джудит, нито пък откри непреодолимата болка, която само за миг по-късно замени руменината с мъртвешка бледност.

Минута или две протекоха в пълно мълчание и плясъкът на водата беше единственият доловим звук. След това Джудит стана и почти конвулсивно сграбчи ръката на Ловеца.

— Ловецо — каза тя бързо, — радвам се, че ледът между нас се разчупи. Казват, че внезапните приятелства водели до дълги вражди, но аз не вярвам това да се случи с нас. Не знам как да го обясня, но вие сте първият мъж, който няма желание да ме ласкае, няма желание да ме погуби, който не ми е скрит враг. Не ми се сърдете и не споменавайте за това пред Хари, а някога ние ще поговорим пак.

И като пусна ръката му, девойката изчезна в колибата и остави смаяния млад човек, застанал до кормилото неподвижно като някой от боровете на хълма. Мислите му го бяха погълнали дотолкова, че преди да успее да се опомни напълно, от предната част на сала прозвуча гласът на Хътър, за да му напомни да държи кормилото в правилна посока.

[1] Става дума за французи и англичани, воювали по онова време помежду си за надмощие в Северна Америка. Б. пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТА

*Тъй падналият ангел скръбно рече,
привидно горд, но в себе си дълбоко
отчаян и сломен.*

Милтън

Малко след като Джудит се отдалечи, подухна лек южен вятър и Хътър издигна голямо квадратно платно. Някога то бе служило за най-горно платно на една ладия от Олбъни, но разнебитено от бризите на Тапън, беше бракувано и продадено. Старецът разполагаше и с лека здрава мачта от тамараково дърво, която в случай на нужда можеше да се издигне, и при помощта на това просто приспособление платното скоро бе разпънато вещо по посоката на вятъра.

В резултат на това сега гребането стана излишно и след около два часа видяха в нощния мрак „замъка“, който сякаш изплува над водата на около стотина метра пред тях. Тогава свалиха платното и салът бавно доплува до жилището, където го привързаха.

Никой не бе влизал в къщата, откакто Хари и спътникът му я бяха напуснали. Намериха я потънала сред нощна тишина — нещо обичайно за самотата сред пущинаците. Тъй като се знаеше, че неприятелите са близо, Хътър нареди на дъщерите си да не палят свещи, за да не ориентират неприятелите къде могат да ги намерят. Впрочем през топлите, месеци те изобщо рядко си позволяваха този лукс.

— При дневна светлина не бих се страхувал и от цяла войска диваци, докато се намирам зад тия здрави греди, а те нямат зад какво да се прикрият — прибави Хътър, след като обясни на гостите си защо забранява употребата на свещи. — Аз винаги държа заредени три или четири надеждни пушки и особено едната от тях — „Убиецът на елени“ — никога не прави засечка. Но нощем е съвсем друго. Едно кану би могло да се приближи напълно незабелязано до нас в мрака, а

диваците са майстори на толкова коварни начини за нападение, че според мен е достатъчно зле да си имаш работа с тях и посред бял ден. Построих това жилище, за да ги държа на разстояние един пушечен изстрел, в случай че някога пак се стигне до борба. Някои намират мястото много открито и изложено, но аз предпочитам да съм на котва тук, далеч от храсти и гъсталаци, и според мен това е най-сигурното пристанище.

— Чувах, че на времето ти си бил моряк, стари Том — обади се с обичайната си рязкост Хари, комуто бяха направили впечатление морските изрази, употребени току-що от стареца. — И някои хора смятат, че ако речеш да откриеш всичко, което знаеш, би могъл да разкажеш доста интересни истории за морски сражения и корабокрушения.

— Има хора на този свят, Хари — отвърна уклончиво събеседникът му, — които обичат да си тикат носа в чужди работи, и някои от тях се срещат и тук, из горите. Какъв съм бил и какво съм видял на младини, сега не е толкова важно, колкото диваците. По-важно за нас е да разберем какво ще се случи през следните двадесет и четири часа, отколкото да говорим за станалото преди двадесет и четири години.

Тъй като в ума на Хътър се въртяха не само спомени, веднага, щом дъщерите му се оттеглиха в стаята си с намерение да спят, той покани двамата си приятели да го последват отново на сала. Тук старецът им изложи плана си, като премълча онази част, която щяха да изпълнят той и Хари.

— Най-важното за хора, изпаднали в нашето положение, е да запазят надмощието си по вода — подхвана той — и дотогава, докато по езерото няма друг плавателен съд, всяко кану от дървесни кори може да се сравни с фрегата, тъй като с плаване „замъкът“ не може да бъде превзет лесно. И така, около езерото има само пет лодки, две от които са мои и едната — на Хари. Тези три се намират тук при нас — едната от тях е завързана за дока под къщата, а другите две са до сала. Останалите две обаче са на брега, скрити в хралупи; и ако тия жестоки противници, диваците, са тръгнали наистина на лов за скалпове, утре сутрин те не ще оставят непретърсено нито едно кътче, удобно за скривалище.

— Хайде, хайде, приятелю Хътър — прекъсна го Хари, — още не се е родил индианецът, който би намерил хубава скрита лодка. Порано съм се занимавал с тия работи и ето, Ловецът е свидетел, че съм в състояние да скрия една лодка така, та после и сам да не мога да я намеря.

— Много право, Хари — намеси се младият човек, към когото бяха отправени тези думи, — но забравяш, че ако ти не можа да забележиш следата на човека, който беше извършил тази работа, аз я съзрях. Споделям мнението на мастър Хътър, че много по-разумно е да се съмняваме в наивността на дивака, отколкото да се осланяме на слабата му наблюдателност. Затова, ако е възможно тези две лодки да бъдат прибрани при „замъка“, то колкото по-скоро стане това, толкова по-добре.

— А бихте ли участвали и вие в извършването на тая работа? — запита Хътър е тон, в който личеше, че предложението на Ловеца го изненадва и същевременно му харесва.

— Разбира се. Аз съм готов да участвам във всяко начинание, което не противоречи на правата и склонностите на белите. Природата ни заповядва да защитаваме живота си, а също и живота на другите, когато бъде необходимо или ни се удаде случай. Когато целта ти е такава, плуващи Том, аз ще те последвам дори в лагера на мингосите и ако се стигне до сблъскване, ще се старая да изпълня дълга си, макар че не бих искал да обещавам повече, отколкото мога да изпълня, тъй като никога досега не съм влизал в бой.

— Думите ти са скромни и благородни, момко! — възкликна Хари. — Ти никога досега не си чувал гърмежа на разярена вражеска пушка; и позволи ми да ти кажа, че той се различава толкова много от вашите ловджийски пукотевизи, колкото смехът на Джудит Хътър при най-доброто ѝ настроение от проклятията на някоя холандска домакиня в Мохоук. Не очаквам от теб да излезе добър воин, Ловецо макар че по тия места няма равен на теб, що се отнася до сърните и елените.

— Във всеки случай знаем, че умееш да си служиш с веслото, млади човече — каза Хътър, — и това е всичко, което Ще искаме от теб тази нощ. Но да не губим повече време, нека влезем в лодката и нека действваме, вместо да приказваме.

И тъй Хътър се залови с изпълнението на плана си; лодката скоро беше готова и Хари и Ловецът се настаниха при веслата. Но преди да се качи в нея, старецът се съвещава няколко минути с Джудит, заради което влезе в къщата. След това той зае мястото си в кануто и миг по-късно то се отдели от „ковчега“.

Мракът се беше сгъстил, но нощта все още бе ясна и звездната светлина — достатъчна за целите на тримата смелчаци. Само Хътър знаеше местата, където бяха скрити двете лодки, ето защо той управляваше с кормилото, а двамата му силни спътници вдигаха и спущаха извънредно предпазливо веслата, та шумът да не стигне до ушите на неприятелите по гладката водна повърхност сред тишината на нощта. Но лодката беше твърде лека, за да изисква изключителни усилия и замествайки силата със сръчност, след половин час те приближиха брега при полуостровче, разположено на около левга от „замъка“.

— Приберете веслата, приятели — каза Хътър тихо, — и нека се поогледаме за миг. Сега трябва да се превърнем целите в зрение и слух, защото тия гадове имат нюх като хрътки.

Изследваха бреговете на езерото внимателно, за да открият и най-малката искрица светлина, останала може би в някой индиански лагер и напругаха зрението си в мрака, за да видят дали някой стълбец дим не се вие покрай склоновете на планините, над загасващите главни на някой огън.

Нищо необикновено не се забелязваше. И тъй като мястото беше отдалечено от началото на реката — където бяха срещнали диваците, сметнаха, че е безопасно да слязат на сушата. Потопиха веслата отново и носът на лодката се вряза в чакълестия бряг с лек и едва доложим шум.

Хътър и Хари слязоха незабавно и оставиха Ловеца да тази лодката. Старецът носеше своята пушка и пушката на приятеля си. Поваленото хралупесто дърво се намираше недалеч от брега, на склона на планината, и старецът се отправи към него толкова предпазливо, че спираше на всяка трета или четвърта крачка, за да се вслуша дали стъпки няма да издадат присъствието на неприятели. Ала наоколо господстваше среднощна мъртвешка тишина и те се добраха до търсеното място, без да се случи нещо тревожно.

— Ето го — прошепна Хътър и постави крак върху стъблото на една паднала липа. — Подай ми най-напред греблата и извади лодката много внимателно, защото в крайна сметка негодниците може да са я оставили и като примамка.

— Дръж пушката ми готова, с приклада към мен, старче! — отвърна Марч. — Ако ме нападнат натоварен с лодката, искам да разтоваря срещу тях поне пушката. И виж дали е заредена.

— Всичко е наред — промърмори другият. — Като нарамиш товара си, движи се бавно и ме остави да те вода.

Измъкнаха с крайна предпазливост лодката от хралупата, Хари я вдигна на рамо и двамата тръгнаха обратно към брега — стъпка по стъпка, за да не се свлекат по стръмния наклон. Разстоянието не беше голямо, но слизането се оказа извънредно трудно и в края на краткия им път стана нужда Ловеца да слезе на сушата и да ги пресрещне, за да им помогне при пренасянето на кануто през храстите. С негова помощ работата бе извършена успешно и леката лодка скоро се намери във водата до другото кану.

Щом приключиха с това, тримата неспокойно се извърнаха към гората и възвишението, сякаш очакваха неприятелят да изскочи от гъсталаците или да връхлети по склона. Но тишината не бе нарушена и те се качиха в лодката със същата предпазливост, с която бяха слезли на брега.

Сега Хътър насочи лодката право към средата на езерото. Когато се отдалечиха достатъчно от брега, той отвърза току-що измъкнатата лодка, защото знаеше, че лекият южен вятър ще я тласка бавно нагоре по езерото и възнамеряваше да я намери при завръщането си в тази посока. Като се освободи така от тегленето на втората лодка, старецът сви към долния край на езерото, насочвайки кануто право към мястото, където Хари беше направил безуспешния опит да убие елена. Тъй като разстоянието от този полуостров до оттока беше по-малко от миля, за тях това беше равносилно на навлизане в неприятелска територия и се налагаше удвоена предпазливост. Тъй или инак, стигнаха до най-издадената точка на полуострова и благополучно слязоха на тесния чакълест бряг, за който вече споменахме.

За разлика от мястото, където бяха слезли неотдавна, тук не трябваше да изкачват стръмнини, тъй като планините се издигаха в мрака чак на четвърт миля по на запад, а между тях и крайбрежието се

простираше ивица равнина. Самият полуостров, макар да бе дълъг и покрит с високи дървета, беше почти плосък и на известно разстояние само няколко метра широк. И този път Хътър и Хари слязоха на брега, оставяйки спътника си да пази лодката.

Хралупата, където бе скрито второто кану, което бяха дошли да търсят, се намираше приблизително на половината път между крайната точка на тясното полуостровче и мястото, където то се съединяваше с брега. И понеже знаеше, че съвсем близо вляво от него се намираше вода, старецът се движеше доста самоуверено по източния бряг на ивицата, като крачеше смело, макар и предпазливо. Той беше слязъл нарочно на самия му край, за да може да надзърне в залива и да се увери, че по крайбрежието няма неприятели; инак би слязъл на брега точно на мястото, където бе хралупестото дърво.

Не беше трудно да го намерят. Изтеглиха лодката точно както първата и вместо да я мъкнат дотам, дето ги чакаше Ловеца, спуснаха я във водата още на първото удобно място. Хари веднага скочи в нея и загребва към края на полуострова, накъдето Хътър го последва по сушата.

Сега, когато имаха в ръцете си всички лодки от езерото, тримата мъже се почувствуваха много по-уверени и не изпитваха вече трескаво желание да напуснат сушата, нито предишната необходимост да бъдат извънредно предпазливи. Пък и положението им в края на дългиятесен полуостров още повече засилваше тяхното чувство за сигурност, защото даваше възможност на неприятеля да се приближи само от една посока — право срещу тях, и то при условия, които положително биха го издали, като се има предвид обичайната бдителност на белите скитница. Сега и тримата слязоха на чакълестия бряг и започнаха да се съвещават.

— Хубаво ги оставихме на сухо тези негодници! — каза Хари и се засмя, радостен от успеха. — Нека газят или плуват сега, ако искат да посетят „замъка“! Идеята ти, приятелю Том, да потърсиш убежище сред езерото е била великолепа и извънредно удачна. Има хора, които смятат, че сушата е по-сигурна от водата, но в края на краищата разумът показва, че не е така — бобрите, плъховете и другите хитри животни видят ли се натясно, предпочитат водата. Сега вече според мен нашата позиция е непоклатима и аз бих призовал на бой всички канадци.

— Нека минем покрай южния бряг — предложи Хътър, — за да видим дали няма да зърнем там някоя следа от лагер. Преди това обаче позволете ми да огледам по-добре този залив. Защото никой от нас не проникна достатъчно навътре, за да се увери какво е положението в този участък.

Веднага след думите на Хътър и тримата се отправиха в посоката, която беше указал. Едва бяха приближили мястото, отдето се виждаше дъното на залива, когато едновременното им трепване показва, че техните очи бяха съзрели едно и също нещо. То бе само загасващ огън, от който се излъчваше блещукане и слаба светлина, но в този час и на това място той беше толкова очебиен, „колкото и доброто дело сред един лош свят“.

Нямаше и съмнение, че този огън беше пламтял в индиански лагер. Мястото, скрито от всички страни освен, от тази, а дори и откъм нея видимо само съвсем отблизо, говореше за много по-голяма грижливост, отколкото се полагаше обикновено и Хътър, който знаеше, че наблизо има както извор, тъй и едно от най-добрите места за риболов в езерото, веднага предположи, че в този лагер са настанени жените и децата на индианската група.

— Това не е военен лагер — прошепна на Хари той, — а около огъня спи достатъчно плячка, за да получим солиден дял от наградите за скалпове. Изпрати момчето при лодките, защото от него няма да имаме полза при такова нападение и да се залавяме веднага за работа като мъже.

— Идеята ти е разумна, приятелю Том, и ужасно ми се харесва... Ловецо, иди в лодката, момчето ми, и отмъкни празната навътре в езерото, а после я пусни свободно, както направихме с другата; щом свършиш тая работа, подкарай своята лодка покрай брега, колкото можеш по-близо до устието на залива, но се дръж настрана от полуострова, а също така и от тръстиките. Когато имаме нужда от тебе, ще ни чуеш, а ако се забавиш, аз ще изкрещя като чапла — да, така е добре — крясъкът на чаплата ще бъде сигналът ни. А пък чуеш ли пушечни изстрели и ти се доще да влезеш в бой — е, тогава можеш да дойдеш и ти и да провериш бива ли те и с диваците тъй, както, те бива с елените.

— Ако слушате мен, не е добре да се залавяте с тази работа, Хари.

— Много право — никой не го отрича, момчето ми, но не можем да те послушаме и това слага край на въпроса. Така че поразходи се с кануто до средата на езерото, а като се върнеш насам, в този лагер ще има повечко оживление!

Младият човек седна в лодката и се подчини с голяма неохота и с тежко сърце. Но той познаваше твърде добре предразсъдъците на пограничните жители, за да се опитва да ги увещава. При дадените обстоятелства това би било опасно и положително безполезно, ето защо той мълчаливо улови веслата и със същата предпазливост, както преди, откара лодките близо до средата на спокойната водна повърхност, където пусна току-що прибраната лодка да плава сама към „замъка“, тласкана от лекия южен ветреца. И двата пъти това беше сторено с твърдата увереност, че докато се зазори, вятърът не ще може да отнесе леките лодки на повече от левга или две и тогава те лесно ще бъдат прибрани. За да предотвратят възможността някой скитащ дивак да ги използва, като стигне до тях с плуване — нещо възможно, но почти недопустимо, всички гребла бяха прибрани в третата лодка.

Щом пусна кануто на волята на вятъра, Ловецът веднага отпрати носа на своето към онази брегова точка, която му бе указал Хари. Толкова леко се движеше малкият плавателен съд и тъй усилено гребеше младият човек, че не бяха изтекли и десет минути, когато той отново се приближи към брега, като през това кратко време беше изминал повече от половин миля.

Щом зърна тръстиките, много от които растяха във водата на стотина стъпки от брега, Ловецът престана да гребе и спря лодката си, като се хвана здраво за тънкото, но жилаво стъбло на едно, от повехналите растения там той остана, чакайки края на рискованото начинание с тревожно напрежение, което всеки би могъл да си представи.

Трудно е да опишеш за онези, които никога не са го изпитвали сами, величието, характеризиращо тъй пълната тишина, легнала сега над Глимърглас. В този миг величествеността се усилваше още повече от нощния мрак, който хвърляше своите призрачни, фантастични сенки над цялото езеро, гората и хълмовете. Едва ли има друго място, където човек би могъл да добие по-ясна представа за това, от мястото, на което се намираще сега Ловеца. Размерите на езерото правеха достижимо за човешките сетива всичко и същевременно разкриваха

пред очите величествената гледка с такава широта, че един-единствен поглед беше достатъчен, за да създаде най-дълбоки впечатления.

Както споменахме вече, това беше първото езеро, което Ловецът изобщо бе виждал. Дотогава той беше скитал само по теченията на реките и малките потоци и никога пред очите му не се беше простирал тъй нашироко девственият лес, който толкова обичаше. Ала свикнал с живота в гората, той бе в състояние да си представи и всичките й скрити тайни, докато гледаше нейното покривало от листа. Освен това сега Ловецът за пръв път участваше в начинание, от изхода на което зависеше животът на хора. Често бе слушал в захлас легенди за войните по границата, но никога дотогава не се беше изправял лице с лице срещу неприятел.

Ето защо читателят лесно ще разбере какво напрегнато очакване беше обзело младия човек, докато седеше в самотната си лодка и се стараеше да долови и най-слабия звук, който би могъл да даде указание как се развиват събитията на брега. Дотам, докдето можеше да се стигне с теорията, той бе съвършено подготвен, а самообладанието му — въпреки силното вълнение, породено от необичайността на положението — би правило чест дори на някой ветеран. От мястото, където се намираще лодката, не можеше да се види светлината, указваща съществуването на лагера, и Ловецът бе принуден да се уповава единствено на слуха си. Не проявяваше нетърпение, защото в суровата школа, която бе минал, на търпението се гледаше като на добродетел и особено се наблягаше за необходимостта от предпазливост при всяко прикрито нападение срещу индианците.

По едно време му се стори, че чува пукането на сух клон, ала очакването му бе тъй напрегнато, че бе възможно и да се е заблудил. Така се нижеше минута след минута, докато времето, което бе изтекло, откак бе оставил спътниците си, приближи час. Ловецът не знаеше да се радва ли, или да тъжи за това забавяне, защото, като показваше, че приятелите му се намират в безопасност, то предвещаваше заедно с това гибелта на слаби и невинни същества.

Трябва да беше изминал час и половина, откакто Ловецът и спътниците му се бяха разделили, когато до неговия слух достигна звук, който едновременно го изненада и изпълни със силно безпокойство. Трепетливият крясък на чапла се разнесе откъм

отсрещната страна на езерото — очевидно недалеч от оттока. Никой, който познава шумовете около американските езера, не може да сбърка гласа, на тази птица. Пронизителен, треперещ, силен и твърде проточен, той наистина прилича на предупреждение. И често се чува и нощем — едно изключение от навиците на повечето от останалите пернати обитатели на горите, което именно подбуди Хари да го избере за свой сигнал.

Наистина двамата авантюристи бяха имали достатъчно време да стигнат по суша от полуострова, дето бяха слезли, дотам, откъдето се разнесе викът, но не бе вероятно да са тръгнали в тази посока. Ако лагерът беше напуснат, те щяха да извикат Ловеца до брега; в случай че там имаше хора, не съществуваха особени причини да го заобикалят, за да се качат на лодката толкова далече. Ако се отзовеше на сигнала и се отдалечеше от този бряг, животът на ония, които се уповаваха на него, можеше да бъде погубен; пренебрегнаше ли повика, приемайки, че е нададен наистина от птица, резултатите също тъй биха могли да се окажат гибелни, макар и по друга причина.

Тъй, изпълнен с нерешителност, Ловецът зачака, надявайки се, че крясъкът, престорен или естествен, скоро ще се повтори. И не се излъга. Изминали бяха само няколко минути, когато същият остър, предупредителен вик се разнесе пак откъм същия край на езерото. Този път младият мъж бе нащрек и слухът му не го излъга. При все че бе чувал често възхитителни подражания на тази птица и сам бе твърде изкусен в издаването на тия звуци, той бе напълно сигурен, че Хари — на чиито опити в тая насока бе присъствал — в никой случай не би могъл да подражава толкова съвършено и изкусно природата. Ето защо той реши да не обръща внимание на този крясък и да чака друг — по-несръчен и по-близък.

Тъкмо когато Ловецът взимаше това решение, сред пълната нощна тишина се разнесе толкова ужасяващ вик, че прогони от ума му всички спомени за тъжния крясък на чаплата. Това бе болезнен писък, нададен или от жена, или от толкова малко момче, та гласът му още не беше загрубял. Този вик не оставяше място за съмнение. Сърцераздиращият ужас, ако не и мъчителна агония, звучеше в него и страданието, което ги бе предизвикало, беше толкова внезапно, колкото и страшно.

Младият мъж пусна тръстиковото стъбло и потопа веслото във водата, без сам да знае какво да прави и накъде да насочи лодката. Но веднага след това неговата нерешителност изчезна. Съвършено ясно се чу трошене на клони, пукот на сухи съчки и шум от човешки стъпки. Тия звуци, изглежда, се приближаваха към водата, макар и в посока, диагонална на брега, и малко по на север от мястото, дето бе наредено на Ловеца да чака. Ръководен от тях, младият човек подкара лодката напред, без да се грижи много за това, че по тоя начин щеше да издаде присъствието си. Тъй стигна до една част от крайбрежието, където непосредствено до водата брегът бе достатъчно висок и твърде стръмен.

Явно беше, че през храстите и дърветата по горната част на този бряг си пробиваха път хора, тичайки успоредно с водата. Бегълците навярно търсеха удобно място, за да се спуснат. Тъкмо в този миг изгърмяха пет или шест пушки и както обикновено, отсрещните хълмове повториха силните изстрели с проточено гръмко ехо. Последваха един или два писъка, каквито се изтръгват и от устата на най-отчаяния смелчага при неочаквана болка и уплаха. После шумът сред храсталаците се поднови, но така, че явно личеше, че там се боричкат хора.

— Ах, плъзгав дяволе! — яростно и разочаровано изкрещя Хари. — Кожата му е намазана с масло! Не мога да го сграбча! На ти за твоята подлост!

Думите му бяха последвани от падането на нещо тежко сред пониските дървета, които кичеха брега, и на Ловеца се стори, че исполинският му приятел беше отхвърлил от себе си своя враг по този безцеремонен начин. Отново започна бягството и преследването и след това младият мъж видя как някаква човешка сянка стремглаво полетя надолу по склона и навлезе на няколко ярда във водата. В този критичен миг кануто беше достатъчно близко до мястото, за да може Ловецът да види това движение, придружено от силен шум. И понеже разбра, че ако ще взима приятелите си, това трябва да стане именно тук, Ловецът бързо подкара лодката напред, за да ги спаси. Веслото му не се бе потопило и два пъти във водата, когато гласът на Хари изпълни въздуха с проклетия и гигантът се изтърколи на тясната крайбрежна ивица буквално затрупан от врагове. Прострян и почти задушен от неприятелите си, силният граничен жител нададе своя

крясък на чапла така, че ако обстоятелствата не бяха толкова ужасни, би предизвикал смях.

Човекът във водата, изглежда, изведнъж се разкая за своето бягство и се втурна към брега, за да помогне на приятеля си — там обаче беше посрещнат и незабавно повален от пет-шест нови преследвачи, които току-що бяха наскочили от склона.

— Пуснете ме, боядисани влечуги такива... пуснете ме! — извика Хари, твърде жестоко притиснат, за да държи сметка за изразите си. — Не ви ли стига, че сте ме стегнали като дърво за бичене, ами още ме душите?

Тези думи убедиха Ловеца, че приятелите му са пленени и че да слезе на сушата, значи да сподели тяхната съдба. Той се намираще вече на стотина стъпки от брега, когато няколко навременни удара с веслата не само спряха напредването му, но и го отдалечиха на шест или осем пъти по-голямо разстояние от враговете му. За негово щастие през време на преследването всички индианци бяха захвърлили пушките си, инак това оттегляне не би минало безнаказано, макар в разгара на схватката никой от тях да не бе забелязал кануто.

— Бягай по-далече от сушата, момче! — извика Хътър. — Сега ти си единствената опора на момичетата. Ще бъде необходима цялата ти предпазливост, за да избягаш от тия диваци. Бягай и дано случаят ти помага, както ти ще помагаш на децата ми!

Досега между Хътър и младия човек не бе съществувала особена симпатия, но телесната и душевна болка, която прозвуча в този вик, накара Ловеца да забрави недостатъците на стареца. Сега виждаше в него само страдащ баща и веднага реши да обещае, че вярно ще изпълни молбата му, и да удържи думата си.

— Успокойте се, мастър Хътър! — извика той. — Ще пазя и момичетата, и „замъка“. Неприятелят завладя брега, това не може да се отрече, но не е завладял още водата. Никой не знае какво е писано да се случи с нас, но ако добрата воля може да помогне на вас и вашите дъщери, разчитайте напълно на мен.

— Ех, Ловецо — отвърна Хари с гръмовития си глас, който обаче бе загубил част от своята сърцатост. — Ех, Ловецо, намеренията ти са добри, но какво можеш да сториш? Ти не представляваш нищо особено и в най-благоприятно време, нима може да се очаква, че ще сториш чудо при най-неблагоприятното! Ако на този бряг има един

дивак, то значи има и четиридесет, а това е вече армия, с която ти не можеш да се справиш. Най-добре според мен е да се върнеш право в „замъка“ и да вземеш в лодката момичетата и малко провизии. След това насочи се към онзи край на езерото, откъдето пристигнахме, и оттам взимай най-краткия път към Мохоук. В продължение на няколко часа тия дяволи няма да знаят къде да ви търсят. А ако се досетят и се втурнат да ви преследват, то ще трябва да заобиколят или откъм долния, или откъм горния край на езерото, за да ви стигнат. Така мисля аз по този въпрос. И ако старият Том иска неговата последна воля и завещание да облагодетелстват дъщерите му, той ще повтори същото.

— Не прави това, млади човече! — разнесе се гласът на Хътър. — В този миг неприятелят е пуснал из околността разузнавачи да търсят лодки и веднага ще ви видят и пленят. Осланяйте се на „замъка“ и преди всичко: пазете се от сушата. Издръжте една седмица и части от гарнизона ще прогонят диваците.

— Няма да минат и двадесет и четири часа, старче, и тези лисици ще потеглят на салове, за да нападнат „замъка“ ти — прекъсна го Хари по-разгорещено, отколкото можеше да се очаква от един вързан човек и пленник, у когото можеха да се нарекат свободни само мнението и езикът му. — Съветът ти звучи добре, но ще доведе до съдбоносен кран. Ако ти или аз бяхме в жилището, може би щяхме да издържим няколко дни, но спомни си, че до тая нощ това момче не е виждало неприятел и че е от ония хора, които самият ти наричаш „кротки поселници“. Диваците ми правят знаци, Ловецо, да те окуража да се приближиш с лодката към брега, но аз никога не ще сторя това, защото то противоречи на разума и на природата. Що се отнася до стария Том и мен, дали ще ни скалпират тази нощ, или ще ни пазят за мъчения с огън, или пък ще ни отвлекат в Канада, това знае само дяволът, който ги съветва какво да правят. Охо, почват пак със знаците, но нека ме изпекат и изядат, ако те посъветвам да слезеш на сушата. Не, не, Ловецо, остани там, където си, а след разсъмване по кой начин не се приближавай на по-малко от двеста ярда...

Това указание на Хари бе прекъснато от някаква ръка, която грубо запуши устата му — сигурен знак, че кой от червенокожите разбираше все пак достатъчно английски, за да открие най-последната насока на разговора. Веднага след това цялата група изчезна в гората, Хътър и Хари очевидно не се съпротивяваха повече. Ала тъкмо

когато шумът сред храстите заглъхваше, гласът на бащата се разнесе отново:

— Бъди благословен и закриляй децата ми, млади човече! — достигна до ушите на Ловеца. Сетне той беше оставен на повелите на собствения си разум.

Изминаха няколко минути в мъртвешка тишина, след като групата от брега беше изчезнала в гората. Поради разстоянието — над двеста метра — и тъмнината Ловецът едва бе смогнал да различи групата и да види оттеглянето ѝ. Но дори тия смътни очертания на човешките фигури бяха създали сред картината известно оживление, което рязко контрастираше с пълната самота, настъпила след това. И макар младият човек да се навеждаше напред, за да чува по-добре, макар да сдържаше дишането си и да се беше превърнал целият в слух, до ушите му не достигаше никакъв друг звук, който да издава близостта на човешки същества. Над околността пак владееше пълна тишина, сякаш никога не бе нарушавана. И в този миг дори пронизителният крясък, който бе раздрал преди малко горския покой, или пък проклятията на Марч биха премахнали у него чувството на изоставеност, което го обземаше.

Ала у човек, устроен душевно и физически като Ловеца, това вцепеняване на ума и тялото не можеше да продължи дълго. Той потопи веслото във водата и обърна носа на лодката, като я отправи бавно към средата на езерото тъй, както се движи човек, погълнат от мисли. Когато му се стори, че е стигнал на едно равнище с мястото, където беше пуснал последната лодка, той смени посоката на север и гледаше лекият ветреца да бъде по възможност зад гърба му. След като греба така около четвърт миля в тази посока, малко надясно в езерото се очерта някакъв тъмен предмет. Отправи се нататък и скоро завърза пуснатото кану към своята собствена лодка.

Сетне Ловецът огледа небето, определи направлението на вятъра и положението на двете лодки. И като не откри нищо, което би могло да промени плановете му, легна на дъното на лодката и се приготви да поспи няколко часа, за да може утрото да го свари подготвен за трудностите, които го очакваха.

При все че смелите и уморени хора заспиват дълбоко дори при опасност, доста време изтече, докато Ловецът се освободи от своите впечатления. В ума му не преставаше да се върти онова, което се беше

случило и в просъница сетивата му възпроизвеждаха нощните събития, сякаш сънуваше с отворени очи.

Неочаквано Ловецът се стресна и скочи. Стори му се, че чува уговорения сигнал на Хари, който го зове към брега. Ала всичко наоколо беше тихо като гроб. Тласкани от вятъра, лодките се движеха бавно на север, високо над него замислените звезди блестяха величествено и кротко. А заобиколена от гори, водната площ се простираше сред планините тъй тиха и печална, като че ли никога не я бяха вълнували ветрове или огрявало обедното слънце. Откъм другия край на езерото проехтя още веднъж пронизителният, треперещ вик на чаплата и тогава Ловецът разбра какво го бе стреснало. После той оправи твърдата си възглавница, изтегна се на дъното на кануто и заспа.

ГЛАВА СЕДМА

*О, светъл Леман, заблестял далече,
ти сякаш ме зовеш, потънал в мир —
от тоя шумен свят да бягам вече,
да диря извор чист във твойта шир!
Като крило платно трепти — безспир
ме мами сред вълните ти; в печали
морето бурно беше мой кумир,
но твоят ромон тих слуха ми гали,
като че ли сестра за брат злощастен жали.
Байрон — „Чайлд Харолд“^[1]*

Беше се разсъмнало вече напълно, когато младият мъж, оставен от нас в положението, описано в миналата глава, отвори очи. Само миг след това той скочи и напрегнато се огледа като човек, който изведнъж е разбрал колко важно е да установи безпогрешно положението, в което се намира.

Беше спал дълбоко и спокойно и когато се събуди, беше с бистър ум и пресни сили, тъй необходими за него в този момент. Наистина слънцето не беше изгряло още, но небесният свод бе покрит с оная пленителна мекота, „която въвежда и приключва деня“, а въздухът беше изпълнен с птичи песни — с химните на пернатото племе. Тези звуци първи напомниха на Ловеца за опасностите, на които беше изложен. Наистина полъхът — защото не можеше да се нарече вятър — все още беше лек, но през нощта се бе позасилил малко и тъй като лодките бяха като перушинки над водата, те бяха изминали двойно по-голямо от очакваното разстояние и, което бе още по-опасно, бяха се приближили толкова до подножието на стръмната планина, разположена по източния бряг, че песните на птичките се чуваха съвършено ясно.

Но и това не бе най-лошото. Третата лодка се беше движила в същата посока и сега бавно приближаваше един полуостров, където неминуемо щеше да спре, освен ако не я върнеше вятърът или човешка ръка.

Иначе нищо друго не привличаше вниманието, нито създаваше тревога. „Замъкът“ си стоеше над своята плитчина, почти на една линия с лодките, които нощният вятър бе тласкал с цели мили, а „ковчегът“ бе завързан за коловете — и единият, и другият точно както бяха оставени преди много часове.

Разбира се, Ловецът насочи най-напред вниманието си към лодката пред него. Тя беше вече много близо до полуострова и няколко удара с греблото бяха достатъчни, за да разбере, че тя ще докосне сушата, преди да я е настигнал. Освен това за нещастие точно в този миг вятърът се засили и понесе леката лодка още по-бързо и по-сигурно пред себе си.

Щом разбра, че не ще смогне да предотврати допирането ѝ до сушата, младият човек благоразумно реши да не се изморява с ненужни усилия. И проверявайки най-напред дали е заредено оръжието му, той продължи да гребе бавно и предпазливо към полуострова, като го заобиколи малко, та да бъде изложен на обстрел само от една страна.

Тласканото от вятъра кану не се ръководеше от подобни разумни съображения — то продължи предишния си път и се блъсна в малка подводна скала на три-четири ярда от брега. Точно в този миг Ловецът се изравни с полуострова и насочи носа на собствената си лодка към сушата — най-напред обаче развърза въжето на тази, която теглеше, за да не пречи на движенията му. Кануто се задържа до скалата само за миг. Сетне една почти незабележима вълна го издигна, то се завъртя, заплава свободно и стигна брега.

Младият човек забеляза всичко това, но то не ускори нито пулса, нито движенията му. Ако някой чакаше скрит на брега пристигането на празната лодка, той положително го беше видял и в такъв случай се налагаше крайна предпазливост при приближаването на сушата; ако пък нямаше в засада никой, не беше необходимо и да се бърза. Полуостровът бе почти на противоположния бряг срещу индианския лагер и Ловецът се надяваше, че на брега няма никой. Беше обаче не само възможно, но и твърде вероятно да не е така, защото при

своеобразния си начин на воюване диваците бързо взимаха всички мерки и можеше да се очаква, че множество разузнавачи вече претърсват бреговете за лодки, с които да стигнат до „замъка“. А тъй като един-единствен поглед към езерото от коя да е височина или нос бе достатъчен, за да се види и най-малкият предмет по неговата повърхност, то почти нямаше надежда някоя от лодките да е останала незабелязана. А не беше необходимо да поучаваш прозорливите индианци накъде ще плава някоя лодка или дърво, след като установят направлението на вятъра.

Колкото повече Ловецът приближаваше сушата, толкова побавно се потапяха веслата, толкова по-проницателно сезираха очите му, а ушите и ноздрите едва ли не се разширяваха от усилията да открие дали не го дебне някаква опасност. Той бе свършено сам, предоставен на собствените си сили, нямаше приятелски поглед, който да го окуражи, нито глас, който да го ободри и да му вдъхне смелост. Но въпреки всичко и най-опитният стар горски скитник не би се владял по-добре. Без да се поддава на безразсъдна смелост, нито на колебание, той напредваше благоразумно, съсредоточил цялото си внимание само върху онова, което можеше да способства за постигането на неговата цел. Тъй започваше редицата от героични горски подвизи, които впоследствие направиха този човек не по-малко прочут от много други герои, чиито имена са кичили страниците и на по-известни произведения, отколкото би могла да стане нашата скромна повест.

Когато се намери на стотина ярда от брега, Ловецът се изправи в кануто и завъртя три или четири пъти греблото — достатъчно силно, за да стигне лодката до брега. После бързо остави веслото настрана и грабна пушката. Точно когато я вдигаше, разнесе се остър изстрел, последван от изсвирването на куршум, който мина толкова близо, че го накара неволно да отскочи назад. В следния миг Ловецът се залюля и падна с цялата си дължина на дъното на лодката.

Последва вик, нададен от един-единствен глас, и от храсталаците на полуострова изскочи индианец, който се спусна към лодката. Тъкмо този миг очакваше младият човек. Той тутакси скочи и насочи собствената си пушка към открития неприятел. Но пръстът му се поколеба да натисне спусъка срещу човек, който според него се намираще в толкова неизгодно положение. И навярно това малко

забавяне спаси живота на индианеца, който се мушна обратно към хрусталаците със същата скорост, с която беше изскочил.

В това време Ловецът бързо се приближаваше към брега и лодката стигна полуострова в същия миг, когато неприятелят му изчезваше. Тъй като нейното движение не бе направлявано, тя спря на няколко метра от другата. И макар че неприятелят му трябваше тепърва да пълни пушката си, все пак младият човек не разполагаше с време, за да прибере второто кану и да го откара на необходимото разстояние, без да се изложи на друг изстрел. Ето защо той не спря нито за миг, а се втурна към гората и потърси прикритие.

На самия край на полуостровчето имаше малко открито пространство, отчасти обрасло с трева, отчасти песъчливо, ала гъст пояс от хрусталаци ограждаше горната му част. Щом минеше тази тясна ивица от ниска растителност, човек тутакси навлизаше под високите и мрачни сводове на гората. На стотина стъпки мястото беше сравнително равно, после се извисяваше в стръмен планински склон. Дърветата бяха високи, дебели и понеже около стъблата им нямаше хрусталаци, приличаха на грамадни, безразборно пръснати клони, които поддържаха свод от листа. Макар да се намираха твърде близо едно до друго, погледът все пак можеше да проникне на значително разстояние между тях; и цели отреди биха могли да започнат под тяхното прикритие схватка по всички правила на военното изкуство.

Ловецът знаеше, че ако не е избягал, неприятелят му навярно е зает с пълненето на пушката си. И се оказа, че наистина е така, защото само миг след като се настани зад едно дърво, той зърна ръката на индианеца, който, скрит иначе изцяло зад един дъб, тъкмо поставяше в дулото увития с кожа куршум. За младия човек нямаше нищо по-лесно от това да скочи напред и да приключи всичко, нападайки отблизо своя неподготвен противник, но всички чувства у него се бунтуваха срещу подобна постъпка, макар че върху собствения му живот току-що бе посегнато из засада. Той не познаваше още безпощадните средства, с които воюваха червенокожите, бе чувал за тях само от разкази, и затова му се струваше нечестно да нападне невъоръжен неприятел. Кръвта бе нахлула в лицето му, веждите му се бяха свъсили, устните бяха стиснати и всичките му сили нащрек, но вместо да пристъпи напред и да стреля, той отпусна дулото на пушката си тъй, както обикновено правят спортистите, в готовност всеки миг да го насочи към целта.

Същевременно, без сам да съзнава, че говори гласно, той си мърмореше:

— Не, не. Индианците може да воюват тъй, но за белите не е присъщо. Нека оня подлец напълни пушката си и тогава ще се оправим с него като мъже; защото той не бива и няма да вземе лодката. Не, не, нека му дам време да зареди, а след това ще видим на чия страна е правдата.

През цялото това време индианецът беше дотолкова зает със своята работа, че дори не подозираше присъствието на врага си в гората. Боеше се само, че лодката ще бъде достигната и откънатата, преди той да успее да попречи. Беше потърсил прикритие по навик, но бе само на няколко стъпки от храсталаците и само за миг можеше да се намери в края на гората, за да стреля. Разстоянието между него и неприятеля му беше петдесетина ярда и природата бе подредила дърветата тъй, че нито едно не се препречваше между стъблата, зад които се бяха прикрили двамата.

Щом напълни пушката си, дивакът се огледа и излезе иззад дървото — непредпазливо, ако се има предвид истинското положение, но скрито и внимателно с оглед на мястото, където предполагаше, че се намира врагът му. Сега той стоеше съвършено открит. Тогава Ловецът на свой ред напусна прикритието си и му се обади.

— Насам, червенокож... насам, ако търсиш мен! — извика той. — Аз съм новак във войната, но все пак не съм чак толкова неопитен, че да застана на брега, за да ме застрелят като кукумявка на светло. От теб зависи дали между нас ще има мир или война. Защото съм бял и не смятам за храброст да избивам тихомълком хората в горите.

Дивакът се стресна много, откривайки неочаквано на каква опасност се е изложил. Но той знаеше малко английски и схвана смисъла на изречените думи. Освен това беше твърде добре школуван да не покаже външно вълнението си; за да даде израз на своето доверие, той опря приклада на своята пушка в земята и направи знак на горда учтивост. Всичко това беше сторено непринудено и със самообладанието на човек, непривикнал да смята когото и да било за по-високопоставен от себе си. Ала докато играеше ролята си със съвършенство, вулканът, забушувал в неговите гърди, накара очите му да заблестят и ноздрите му да се разширят като на диво животно, на което внезапно са попречили да направи решителния скок.

— Две кану — каза той с niskия гърлен глас, присъщ на хората от неговата раса, като посочи изреченото число и с пръсти, за да избегне всяко недоразумение, — едно за теб, едно за мен.

— Не, не, минго. Няма да го бъде. Ти не си имал лодка. И няма да се сдобиеш, докато мога да ти попреча. Зная, че между твоя и моя народ сега се води война, но няма смисъл хората да се избиват помежду си като диви животни, които се срещат в гората. Затова върви по пътя си и ме остави да вървя по своя. Светът е достатъчно широк за двама ни, а ако се срещнем някога в открит бой, тогава съдбата ще реши кой от нас ще загине.

— Добре! — възкликна индианецът. — Моят брат мисионер; много говори — все за Маниту.

— Не, воин, не е така. Не съм достатъчно добър, за да бъда моравски брат, но не съм и толкова лош, колкото разните скитници, които проповядват из горите. Не, не, засега съм само ловец, макар да е много възможно, преди да се сключи мир, да сразя някой от вашите хора.

— Добре! Моят брат много млад, но много мъдър. Малък воин — голям оратор. Сигурно понякога главен в съвета.

— Не зная дали е така и не съм казвал такова нещо, индианецо — отвърна Ловецът, като се изчерви малко при зле прикритата насмешка в държането на червенокожия. — Бих искал да прекарам живота си в горите и се надявам този живот да бъде мирен. Когато стане нужда, всички млади мъже трябва да тръгнат по пътеката на войната, но не е необходимо войната да се превръща в клане. През изтеклата нощ видях достатъчно от тези жестокости, ето защо приканвам те сега да си вървиш по пътя, а аз ще тръгна по своя и се надявам, че можем да се разделим като приятели.

— Добре! Моят брат има два скалпа — сива коса под другата. Стара мъдрост — млад език.

При тези думи дивакът доверчиво се приближи и протегна ръка. Усмивнатото лице и цялата му осанка говореха за дружелюбност и уважение. Ловецът прие с готовност предложеното приятелство и те сърдечно стиснаха ръцете си, като всеки се стараеше да увери другия в своята искреност и миролюбие.

— Всекиму неговото — каза индианецът, — моето кану — мое; твоето кану — твое. Идем — видим. Ако твое, ти вземеш, ако мое —

аз.

— Правилно, червенокож; макар че грешиш, като смяташ кануто за своя собственост. Но както и да е — гледането пари не струва, нека слезем на брега, за да видиш със собствените си очи, защото навярно няма да се довериш напълно на моите.

Индианецът отново извика своето любимо. „Добре!“ и двамата се запътиха рамо до рамо към брега. Външно в държането им не личеше недоверие — индианецът дори се движеше малко напред, сякаш желаше да покаже на спътника си, че не се страхува да остане с гръб към него. Когато излязоха от гората, червенокожият посочи лодката на Ловеца и натъртено каза:

— Тази не моя — тази лодка на бледолик. Другата — на червен човек. Не искам чужда лодка — искам своята.

— Грешиш, червенокож, напълно грешиш. Това кану е оставено на стария Хътър да го пази и според всички закони — както на белите, тъй и на червенокожите — докато собственикът му не дойде и предяви правата си, то е негово. Ето ти виждаш сам седалките и изработката на лодката: те говорят достатъчно. Никой не е виждал още индианците да правят такива неща.

— Добре! Моят брат млад на възраст — стар на ум. Индианците не правят. Това работа на бели.

— Радвам се, че мислиш така, защото, ако държеше на противното, между нас щеше да възникне кървава вражда, тъй като всеки има право да притежава своето. А сега ще тласна кануто подалеч и така ще уредим най-лесно нашия спор.

Още докато говореше, Ловецът сложи крак върху края на леката лодка и като я тласна силно, отпрати я на сто и повече стъпки от брега, където, подхваната от течението, тя положително щеше да мине покрай полуострова, без опасност да се доближи пак до брега. При това сръчно и решително действие дивакът се сепна и Ловецът забеляза, че той хвърли бърз и свиреп поглед към неговата лодка, в която бяха греблата. Ала тази промяна беше само мигновена. След това ирокезът стана отново дружелюбен и по лицето му се разля доволна усмивка.

— Добре! — повтори той още по-натъртено отпреди. — Млада глава — стар ум. Знае как да прекратява враждите. Сбогом, братко! Той

отива в къщата във водата — „домът на Водния плъх“, индианецът отива в лагер; казва на вождове, не намерил лодка.

Ловецът изслуша това предложение със задоволство, защото бързаше да се върне по-скоро при девойките и с голяма готовност стисна протегнатата ръка на индианеца. Разделиха се с приятелски думи. И докато червенокожият се упъти спокойно към гората с пушка под мишницата, без да се обърне нито веднъж назад от страх или недоверие, белият се отправи към останалата лодка. Наистина той носеше оръжието си по същия миролюбив начин, но зорко следеше движенията на другия. Това недоверие обаче изглеждаше неоснователно; и сякаш засрамен, задето го беше проявил, младият човек извърна поглед и безгрижно се отправи към лодката си. Тук той започна да отблъсква кануто от брега и да се подготвя за тръгване.

Трябва да беше работил така около минута, когато случайно извърна лице към сушата и само с един поглед на безпогрешните си очи забеляза страшната заплаха, която грозеше живота му. Сред малък отвор в храсталаците блестяха черните, жестоки очи на дивака, отправени към него като очите на тигър, приготвен за скок, а дулото на пушката му вече беше насочено към него.

Сега големият опит на младия човек като ловец му оказа добра услуга. Свикнал да стреля по елените, докато скачат и често пъти когато за точното положение на тялото можеше само да се предполага, той приложи и този път същото изпитано средство. Да дръпне петлето и да насочи пушката си бе работа за миг, извършена с едно-единствено движение; после, прицелвайки се почти слепешката, той стреля в храстите — там, където знаеше, че трябва да се намира тялото под единствено видимото страхотно лице. Нямахме време нито да вдига пушката по-високо, нито да се прицелва по-грижливо. Движенията му бяха толкова бързи, че и двете страни стреляха едновременно и двата гърмежа се сляха в един. Планините разнесоха само едно-единствено ехо.

Ловецът отпусна пушката си и застанал с вдигната глава, неподвижен като един от боровете в спокойното юнско утро, зачака резултата. А дивакът нададе онзи вик, който поради ужасното си въздействие е станал исторически, изскочи от храстите и се понесе със скокове през голото пространство, като размахваше томахава. Ловецът все още не се помръдваше. Стоеше, опрял празната пушка в

рамото си, и по ловджийски навик ръката му търсеше машинално рога с барут и шомпола.

Когато стигна на четиридесет стъпки от своя неприятел, дивакът запрати остроото си оръжие. Но погледът му толкова се бе замъглил, а ръката тъй отслабнала и несигурна, че младият човек улови бойната секира за дръжката ѝ, докато прехвърчаше покрай него. В същия миг индианецът се олюля и се просна на земята.

— Знаех! Знаех, че ще стане така! — възкликна Ловецът, който тъкмо се бе приготвил да сложи нов куршум в пушката си. — Знаех, че ще се стигне до това, още щом видях блясъка в очите на това същество. Когато собственият му живот се намира в опасност, човек се мери и стреля бързо, да, знаех, че ще стигнем до това положение. Аз се оказах с една стотна част от секундата по-бърз от него — иначе бедата щеше да сполети мен. Куршумът на тая гадина почти ме докосна. Но кой каквото ще да казва, червенокожият никога не употребява барута и куршумите толкова ловко, както белият. Изглежда, че просто не им се удава. Дори и Чингачгук, колкото и да е съвършен в други отношения, не всякога улучва смъртоносно с пушката си.

През това време оръжието му беше заредено; след като хвърли томаха в лодката, Ловецът се приближи към своята жертва и облегал на пушката си и обзет от тъжни мисли, се надвеси над индианеца. За пръв път виждаше човек, паднал в бой. Това беше първото човешко същество, срещу което бе вдигнал ръка. Чувството, изпитвано от нето, беше необичайно и искрено — каквито са отначало чувствата ни. В него съжалението се примесваше с тържество.

Макар да беше прострелян право в гърдите, индианецът не бе мъртъв. Лежеше неподвижно по гръб, но очите му, изпълнени още с живот, следяха всяко движение на победителя, както падналата птица внимателно следи всяко движение на птицеловеца. Сега навярно очакваше съдбоносния удар, който щеше да предшества отрязването на скалпа му, или може би се боеше, че това жестоко деяние ще бъде извършено преди смъртта му. Ловецът прочете тия мисли и скръбна утеха бе за него да разсее опасенията на безпомощния дивак.

— Не, не, червенокож — каза той, — няма защо да се страхуваш повече от мен. Аз съм бял и за мен не е присъщо да скалпирам. Само ще прибера на сигурно място пушката ти, а след това ще се върна и ще ти помогна, с каквото мога. Макар че не бива да оставам тук много

дълго, защото трите пушечни изстрела могат да ми докарат на главата няколко от вашите дяволи.

Заключителните думи младият човек каза по-скоро на себе си, след като тръгна да търси падналата пушка. Той намери оръжието там, където го беше изпуснал собственикът му, и веднага го отнесе в лодката. Като остави при него и своята пушка, Ловецът се върна и отново се надвеси над индианеца.

— Враждата между теб и мен е свършена, червенокож — каза той. — И ти можеш да бъдеш спокоен както за скалпа си, тъй и че не ще ти сторя вече нищо лошо.

Ако погледите можеха да изразяват изцяло мислите на човека, то навярно Ловецът щеше да прочете известен, укор за невинната си суета относно расовите различия; той схвана благодарността в очите на умиращия дивак, но не и горчивата насмешка, която се бореше с подоброто чувство.

— Вода! — пробъбри жадното нещастно същество. — Дай вода на бедния индианец!

— Да, ще ти дам вода, дори ако изпиеш и цялото езеро. Ще те пренеса до нея, та да се напиеш до насита. Чувал съм, че е така с всички ранени — единствено водата ги облекчава и задоволява.

При тия думи Ловецът вдигна индианеца на ръце и го отнесе до езерото. Там го настани така, че да може да утоли палещата си жажда, а след това седна на един камък, положи в скута си главата на своя ранен противник и се опита да го утеши, доколкото можеше.

— Грешно ще бъде, ако ти кажа, че не е настъпил последният ти час, воине — подхвана той. — Ти си преминал вече средната възраст и като се има предвид животът, който водите вие, дните ти не са отишли напразно. Индианците не очакват да заспят вечен сън, а се надяват, че ще живеят на оня свят. Ако си бил справедлив индианец, ще намериш на онзи свят вашите щастливи ловни полета, а ако си бил несправедлив, тогава ще се озовеш сред вашите пустини.

— Добре! — пробъбри индианецът, чийто глас бе запазил дълбочината си, дори когато животът му вече изгасваше — Млада глава — стара мъдрост!

— Понякога при настъпването на края е утешително да знаем, че онези, на които сме сторили или сме се опитвали да сторим зло, ни прощават. Предполагам, че природата търси това облекчение, за да

получи някаква прошка още тук, на земята. Утешително е в такъв час да знаеш, че някой ти прощава. Що се касае до мен, аз ти прощавам напълно за опитите да посегнеш на живота ми — първо, защото от тях не произлезе зло; второ, защото това е съвсем естествено за теб и аз изобщо не биваше да ти вярвам; и най-сетне, главно защото не мога да изпитвам омраза към умиращ, без разлика дали е езичник, или християнин. Така че за мен можеш да бъдеш спокоен.

Индианецът може би имаше известни понятия за нещата, за които говореше Ловецът, но у него тези понятия по необходимост бяха съчетани с навиците и предразсъдъците му. Като повечето люде от своята раса и като твърде много от нашата той по-скоро желаше да умре така, че да спечели похвалата и одобрението на ония, които оставаха след него, отколкото да си осигури по-добро съществуване на оня свят.

Докато Ловецът му говореше, той беше донякъде удивен, макар и да чувстваше, че намеренията на белия са добри, а когато младият мъж замлъкна, червенокожият почувства силно съжаление, че наблизко няма никой от племето му, за да бъде свидетел на неговия стоицизъм при физическите болки и на твърдостта, с която посрещаше края си. Но с изтънчената си вродена вежливост, тъй характерна за индианския воин, преди да се поквари от твърде много общуване с най-долната прослойка на белите, той се постара да изкаже благодарност за добрите намерения на момъка и да му даде да разбере, че ги цени.

— Добре! — повтори пак той, защото тази английска дума се употребяваше извънредно често от диваците. — Добре! Млада глава и младо сърце. Старото сърце твърдо, не пролива сълзи. Чуй индианеца, който умира и не иска да лъже. Как те казват?

— Името, което нося сега, е Ловец на елени, макар делауерите да говореха, че когато се завърна от пътеката на войната, ще получа по-мъжествено име, ако го заслужи.

— Това име добро за момче — недостатъчно за воин. Той скоро получи по-добро. Тук няма страх — при голямото вълнение, което изпитваше, дивакът намери достатъчно сили да вдигне ръка и да потупа младия човек по гърдите, — сигурно око — светкавична ръка — смъртоносен прицел... вече велик воин. Не Ловец на елени... Соколово око... Соколово око... Соколово око. Дай ръка!

Ловецът или Соколовото око — както беше наречен сега за пръв път младият човек, защото през следващите години това име стана известно из цялата страна — хвана ръката на дивака и той изпусна последното си дихание, загледан възхитено в лицето на непознатия, проявил толкова решителност, ловкост и твърдост в едно колкото тежко, толкова и необичайно за него положение. Ако си припомни, че най-голямото удовлетворение за един индианец е да види как неприятелят му проявява слабост, читателят ще може да оцени още по-добре поведението на умирация червенокож: в този момент.

— Духът му отлитна! — каза задавено и тъжно Ловецът. — Жал ми е! Е, рано или късно всички ще стигнем дотам и независимо каква е кожата на човека най-щастлив е онзи, който е подготвен най-добре да посрещне този миг. Да, тук лежи тялото на един несъмнено храбър воин, а духът му вече лети към щастливите ловни полета или към места, лишени от дивеч. Но и други неща довеждат до същото. Ето, старият Хътър и Бързият Хари изпаднаха в голяма беда, а може би дори ще си навлекат мъчения и смърт, и то точно заради тази награда, която щастието предлага сега на мен — както биха помислили мнозина — напълно законно и справедливо. Но нито стотинка такива пари не ще мине през ръцете ми. Родил съм се бял и бял ще умра — ще държа до последния миг на цвета на кожата си, дори ако негово величество, губернаторите му и всичките му съветници както в отечеството, тъй и в колониите забравят откъде произлизат и къде се надяват да идат и всичко това само за някаква си дребна печалба през време на войната. Не, не, воин, никога моята ръка не ще се докосне до скалпа ти и нека твоята душа почива в мир. Когато тялото ти отиде да се присъедини към нея във вашата страна на духовете, видът му ще бъде приличен.

Веднага щом привърши думите си, Ловецът стана. После той настани тялото на мъртвеца в седнало положение, като го облегна с гръб към малката скала, и положи необходимите грижи да предотврати падането или изкривяването му в положение, което би изглеждало непристойно за схващанията на чувствителните, макар и груби диваци. След като изпълни този свой дълг, младият човек застана, вперил поглед със скръбни мисли в суровото лице на падналия неприятел. И както обикновено — по навик, придобит от дългия самотен живот в гората, той отново започна да изказва гласно чувствата си.

— Не исках да отнема живота ти, червенокож — заговори той. — Но ти ме постави пред единствения избор: да убия или да бъда убит. И двамата, струва ми се, постъпихме според присъщите си качества, никой от нас не може да бъде укорен. Ти беше подъл, както сте си вие през време на война, а аз — малко небрежен, защото лесно вярвам всекиму. Е, тази бе първата ми борба с човек, ала едва ли ще бъде последната. Борил съм се с повечето от горските обитатели — мечки, вълци, пантери и ягуари, но сега за пръв път се сблъсквам с червенокожи... Ако бях роден, индианец, сега бих могъл да разказвам за това или да взема скалпа и да се хваля с подвига си пред цялото племе; или пък, ако неприятелят ми бе дори само мечка, щеше да бъде съвсем естествено да разкажа всекиму какво се е случило; сега обаче не виждам дори как да поверя тази тайна на Чингачгук, без това да звучи като самохвалство на езика на бял човек. А защо в края на краищата да се хваля? Това е убийство на човек, пък макар и дивак. И откъде да зная дали е бил справедлив индианец и дали не е бил отвлечен внезапно някъде другаде вместо в щастливите ловни полета? Щом човек не е сигурен дали е сторил добро или зло, най-умно е да не се хвали. И все пак бих искал Чингачгук да узнае, че не съм посрамил нито делауерите, нито обучението, което получих при тях.

Ала монологът и размишленията на младия човек бяха внезапно прекъснати от неочакваната поява на втори индианец на езерния бряг — на неколкостотин ярда от полуострова. Този човек, очевидно също така разузнавач, привлечен към това място навярно от пушечните изстрели, излезе от гората толкова непредпазливо, че Ловецът го видя, преди още сам да бъде забелязан. След миг, когато стана и това, дивакът нададе силен крясък, на който отговориха десетина гласове от различни части на планинския склон. Нямаше повече време за губене. И в следната минута лодката се отдели от брега, тласкана от равномерните и силни удари на греблото.

Щом се увери, че се е отдалечил на безопасно разстояние, Ловецът престана да гребе и предостави малката лодка на тласъците на вятъра, а той се зае спокойно да огледа положението наоколо си.

Първото кану, което беше отвързал свободно, плаваше, тласкано от вятъра, на четвърт миля от него и малко по-близо до брега, отколкото би желал сега, когато знаеше, че наоколо има повече диваци. Другото, което бе отблъснал от полуострова, се намираще само на

няколко ярда от него, понеже, напускайки сушата, той се беше отправил в същата посока. Мъртвият индианец лежеше мрачно неподвижен там, гдето го беше оставил, воинът, който се бе появил от гората, бе вече изчезнал, а и самата гора беше толкова тиха и привидно толкова пуста, колкото в деня, когато е била създадена.

Тази пълна тишина продължи само миг. След като се огледаха добре, индианските разузнавачи изскочиха от храстите на полуострова и щом откриха смъртта на своя приятел, изпълниха въздуха с яростен вой. Но когато стигнаха до тялото и се струпаха нетърпеливо около него, писъците им веднага секнаха и се замениха с викове на задоволство. Ловецът познаваше достатъчно добре дивашките обичаи, за да разбере причината на тази промяна. Писъкът обикновено изразяваше вопли за изгубен воин, а виковете бяха признак на радост, че победителят не бе успял да отреже скалпа му — трофей, без който победата никога не се смяташе пълна. Навярно разстоянието, на което се намираха лодките, предотврати каквито и да било опити от страна на индианците да нападнат победителя — американските червенокожи, също като пантерите в собствените им гори, рядко се нахвърлят срещу неприятеля, когато не са сигурни, че ще успеят.

Тъй като нямаше повече причини да остане близо до полуострова, младият човек се зае да прибере лодките, за да ги откара до „замъка“. Най-близката скоро беше вързана и тогава той се отправи към втората, която през цялото време се беше носила към горния край на езерото.

Щом спря поглед върху тази лодка, Ловецът беше поразен от обстоятелството, че тя се намираше по-близо до брега, отколкото би била, ако я тласкаше само лекият ветрец. Той започна да се съмнява дали върху нея не действа някакво незабележимо водно течение и увеличи усилията си, за да настигне лодката, преди тя да се намери в опасна близост с гората. Когато се приближи още, движението на кануто му се стори особено — макар да беше обърнато напъряко към вятъра, то продължаваше да се движи към сушата. Няколко силни удара с греблото го откараха още по-близо и тогава цялата загадка се изясни. Явно бе, че нещо се движеше отстрани на кануто и когато го разгледа по-отблизо, то се оказа човешка ръка. На дъното на лодката лежеше индианец и я направляваше бавно, но сигурно към брега, използвайки ръката си като гребло.

Ловецът разбра цялата хитрост от пръв поглед. Докато се бе занимавал със своя неприятел на полуострова, друг дивак бе доплувал до лодката и сега се мъчеше да я закара по този начин до сушата.

Убеден, че човекът в кануто не може да има оръжие, Ловецът не се поколеба да приближи отвличаната лодка, без да счита за нужно да вдига собствената си пушка. Щом като шумът от водата при доближаването му стигна до ушите на проснатия в лодката индианец, той скочи на крака и нададе вик, който показа пълната му изненада.

— Ако си се забавлявал вече достатъчно с това кану, червенокож — забеляза невъзмутимо Ловецът, като спря да гребе навреме, за да не допусне допирането на двете лодки, — ако си се наситил на забавлението си, тогава от твоя страна ще бъде благоразумно да се гмурнеш обратно в езерото. В това отношение аз съм разсъдителен и не жадувам за твоя кръв, макар че има и такива, които биха предпочели да гледат на теб като на разписка за награда, а не като на живо същество. Скачай в езерото веднага, докато не сме се разгорещили в спора.

Дивакът беше от ония, които не разбираха нито дума английски, и само благодарение на движенията на Ловеца и на израза на очите му, които рядко лъжеха, разбра какво искаше да му каже той. Може би и видът на пушката непосредствено до ръката на белия човек ускори решението му. Във всеки случай той прилекна като тигър, готов за скок, нададе пронизителен вик и в следната секунда голото му тяло изчезна във водата. Когато излезе на повърхността, за да си поеме въздух, той се намираше на няколко метра от кануто и бързият поглед, който хвърли зад себе си, показваше колко много се страхува, че съдбоносният пратеник от пушката на неприятеля му може да го настигне.

Но младият човек нямаше никакви враждебни намерения. Той грижливо завърза лодката за своята и започна да гребе, за да се отдалечи от брега. И в момента, когато индианецът стигна сушата и се отърси като шпаньол^[2], когато излиза от вода, страшният му противник се намираше вече извън обсега на пушка, на път към „замъка“. И понеже беше свикнал така, и този път не пропусна случая да поговори със себе си за всичко, което беше станало, без да престава да гребе в посоката, където се намираше целта му.

— Да, да — подхвана отново той, — нямаше да бъде добре да убия човек без причина. Скалповете не ме изкушават, а животът е сладък и ние, които сме надарени с привички на бели хора, не бива да го отнемаме безмилостно. Наистина дивакът беше минго и не се съмнявам, че е и през целия си живот ще бъде истински гад и безделник. Но това не е причина да забравя цвета на кожата си и качествата, присъщи на расата ми. Не, не... нека си върви; ако се срещнем някога с пушки в ръце, тогава ще видим кой има по-смело сърце и по-сигурно око. Соколово око! Това име съвсем не е лошо за воин — звучи по-мъжествено и по-смело от Ловец. Не е лошо име за начало, пък и честно беше заслужено.

Давайки по този начин отдушник на онова, което би могло да се нарече негова слабост, младият човек продължи да гребе към „замъка“ мълчаливо, усърдно и толкова бързо, колкото му позволяваха влачените две лодки. През това време слънцето бе не само изгряло, а и се бе издигнало над източните планини и изливаше потоци от лъчезарна светлина над все още безименната водна площ. Целият околел пейзаж сияеше от красота и страничният наблюдател, непривикнал към обикновения живот в горите, никога не би повярвал, че само преди малко те бяха свидетели на толкова ужасни, жестоки събития.

Докато се приближаваше към постройката на стария Хътър, Ловецът мислеше или по-скоро чувстваше, че видът на това надводно жилище е в някаква странна хармония с останалата част от гледката. Макар при неговата постройка да не беше целено нищо друго освен здравина и сигурност, грубите, масивни греди, покрити с кори от дървета, издадената стряха и изобщо формата биха правили постройката живописна, където и да се намираше, а действителното й положение сред водата прибавяше към другите качества и чара на нещо ново и необичайно.

Но когато приближи още повече „замъка“, вниманието на Ловеца беше привлечено и от други неща, които изведнъж помрачиха всички красоти на езерото и на странно разположената постройка. Джудит и Хети стояха на платформата пред вратата и очакваха приближаването му с нескрита тревога. От време на време Джудит отправяше към гребеца и лодките стария корабен далекоглед, за който вече споменахме. Девојката едва ли някога беше изглеждала по-красива,

отколкото в онзи миг, когато руменина, причинена от вълнение и тревога, освежаваше великолепните багри на лицето ѝ, а нежността на очите — чар, с който беше надарена и клетата Хети — беше още по-подчертана поради силната загриженост. Така поне мислеше младият човек, когато лодките му доближиха „ковчега“ — ала той нито се спря, нито пък му хрумна да умува над причините или над тънките различия между причина и следствие, а грижливо завърза трите канута и стъпи на платформата.

[1] Превод на Димитър Статков. ↑

[2] Шпаньол — ловджийско куче, използвано при лова на блатни и речни птици. Б. пр. ↑

ГЛАВА ОСМА

*Обет са думите му, истински оракул
са неговите клетви; като извор
са чисти мисълта и любовта му;
а от лъжата — тъй далеч сърцето,
както земята от небето.*

Шекспир

И двете девойки не проговориха, когато Ловецът застана пред тях сам, с лице, на което бяха изписани всичките му опасения за двамата отсъстващи участници в експедицията.

— Баща ми? — извика най-послед Джудит, сякаш успя да произнесе тия думи с отчаяно усилие.

— Сполетя го нещастие и няма смисъл това да се крие — отвърна Ловецът с присъщата си прямота и простодушие. — Той и Хари попаднаха в ръцете на мингосите и само небето знае какъв ще бъде краят. Успях да прибера на сигурно място лодките и това е единствената утеха, тъй като негодниците сега ще трябва да плуват или да строят салове, за да стигнат дотук. Към залез слънце ние ще разполагаме и с подкрепата на Чингачгук, ако успея да го взема с една от лодките и мисля, че двамата с него ще можем да защитаваме „ковчега“ и „замъка“, докато някой от офицерите в гарнизона чуе за този индиански набег. А това рано или късно ще стане и тогава ще можем да разчитаме на помощ поне от тая, ако не от друга страна.

— Офицерите! — възкликна нетърпеливо Джудит, като се изчерви още по-силно и очите ѝ изразиха живо, но краткотрайно вълнение. — Кой мисли или говори сега за тия безсърдечни франтове? Ние и сами сме достатъчни да защитаваме „замъка“, но какво стана с моя баща и с клетия Хари?

— Напълно естествено е да се безпокоите за баща си, Джудит, а, струва ми се, също тъй естествено е да се безпокоите и за Бързия

Хари.

След това Ловецът кратко, но ясно разказа за всичко, което се беше случило през нощта. Девойките слушаха съсредоточено и внимателно, но никоя от тях не прояви типичното женско малодушие и вълнение, както неизбежно би станало, ако подобно съобщение се направеше на хора, несвикнали с опасностите и случайностите, на които са изложени пограничните жители. За изненада на Ловеца Джудит изглеждаше по-сломена; Хети жадно поглъщаше всяка дума, но вместо да прояви външно своите чувства, размишляваше върху фактите, потънала в тъжно мълчание. Младият човек отдаде вълнението на Джудит както на интереса ѝ към Хари, така и на обичта към баща ѝ, а явното безразличие на Хети приписа на нейната умствена слабост, която помрачаваше до известна степен разсъдък ѝ и навярно не ѝ позволяваше да предвиди резултатите, от случилото се...

Ала и двете сестри не казаха почти нищо, а се заеха да приготвят закуската. Свикнали с тази работа, те я вършеха по навик и механично, дори и сред най-големите си страдания и грижи. Тримата пристъпиха към простата, но хранителна закуска сред мрачно мълчание. Девойките едва се докоснаха до нея, Ловецът обаче прояви още едно от качествата на добрия войник — да запази апетита си сред най-тревожните и трудни положения.

Закуската бе почти привършила, без никой да произнесе думица, но ето че Джудит заговори възбудено и бързо — както става винаги, когато чувствата избухнат изведнъж, надвивайки външната сдържаност, която е станала по-мъчителна и от проявата на вълнение.

— Тази риба би се усладила на татко! — възкликна тя. — Той казва, че езерната лакерда е почти толкова вкусна, колкото морската.

— Говорят, че баща ви познавал добре моретата, Джудит — отвърна младият човек и не можа да се сдържи да хвърли изпитателен поглед към девойката, защото, както всички, които познаваха Хътър, и той изпитваше известно любопитство към неговото далечно минало. — Бързият Хари ми спомена, че някога си той бил моряк.

Отначало Джудит го погледна смутено, после, повлияна от съвсем нови за нея чувства, изведнъж стана общителна и както изглеждаше, твърде много се заинтересува от разговора.

— Ако Хари знае нещо за татковата история, то съжалявам, че не ми е разказал! — извика тя. — Понякога и аз мисля, че на времето е

бил моряк, а друг път — че не е бил. Ако този сандък бе отворен или можеше да говори, той би могъл да ни посвети в цялото му минало. Но неговите ключалки са прекалено здрави, за да могат да се скъсат като канап.

Ловецът се извърна към въпросния сандък и за пръв път го разгледа по-внимателно. Макар избелял и покрит със следи от много небрежно отношение към него, по материал и изработка той беше похубав от всички други сандъци, които младият човек беше виждал по-рано. Дървото бе тъмно, благородно и на времето си великолепно полирано, макар че небрежното отнасяне към него не беше оставило много лак по повърхността му; всевъзможните драскотини и побити места свидетелстваха, че сандъкът е бил грубо блъскан в предмети, потвърди от него. Ъглите му бяха здраво обковани с грижливо и богато гравирана стомана, а формата и изработката на ключалките, които бяха най-малко три, както и формата на дръжките, би привлякла внимание дори и в някой магазин за луксозни мебели. Сандъкът беше голям, а когато стана и се опита да го повдигне откъм единия край с масивната дръжка, Ловецът установи, че тежестта му напълно съответства на външния вид.

— Никога ли не сте виждала този сандък отворен, Джудит? — запита младият човек с характерната непринуденост на пограничните жители, защото по онова време, па даже и сега, между тия хора, в самия край на цивилизования свят, почти не съществуваше изтънченост по такива въпроси.

— Никога. Татко нито един път не го е отварял в мое присъствие, ако изобщо го отваря. Никой освен татко не е виждал неговия капак вдигнат. А дори и за самия него не съм сигурна.

— Сега вече грешиш, Джудит — отвърна спокойно Хети. — Татко е отварял капака и аз съм виждала това.

Чувството за мъжко достойнство накара Ловеца да замълчи. При въпросите си към по-голямата сестра той не би се поколебал да премине далеч отвъд границите на благоприличието според нашите схващания, ала му бе съвестно да използва слабоумието на по-малката. Джудит обаче нямаше защо да се смуцава от подобни съображения. Тя бързо се извърна към Хети и продължи разговора.

— Къде и кога си виждала сандъка отворен, Хети?

— Тук, и то много пъти. Татко го отваря, когато теб е те няма, а от моето присъствие не се смущава и аз виждах всичко, което правеше, и чувах какво говореше.

— Какво правеше и какво говореше той?

— Не мога да ти кажа, Джудит — отвърна девойката: тихо, но решително. — Татковите тайни не са мои.

— Тайни!... Тогава още по-чудно е, Ловецо, че татко ги е поверил на Хети, а не на мен.

— За това има причина, Джудит, макар ти да не я знаеш. Но сега татко не е тук, за да ти отговори, и аз не ще кажа нито дума повече.

Джудит и Ловецът гледаха смаяни и за минута девойката изглеждаше огорчена. Но изведнъж тя се опомни и като обърна гръб на сестра си, сякаш я съжаляваше за нейното слабоумие, каза на младия човек:

— Вие ни разказахте вашата история само до половината и прекъснахте на мястото, когато сте легнал да спите в кануто, или по-право сте се надигнал да чуете крясъка на чаплата. Ние също го чухме и помислихме, че предвещава лошо време, макар че през тоя сезон не сме свикнали на бури по езерото.

— Ветровете духат и бурите се извиват понякога през едно, понякога през друго годишно време — отвърна Ловецът, — а чаплите надават крясъците си тъй, както ги ръководи тяхната природа. По-хубаво щеше да бъде, ако и хората бяха толкова честни и прями... След като останах, за да се вслушам в птичите писъци, и разбрах, че това не може да бъде знак от страна на Хари, легнах отново и заспах. А на разсъмване станах и като се разкърших, както обикновено, хванах се за веслата, та да прибера двете лодки, преди да са попаднали в ръцете на мингосите.

— Но вие не ни разказвате всичко, Ловецо — рече сериозно Джудит. — Ние чухме изстрели в подножието на източните планини. Ехото беше силно и продължително и стигна до нас толкова скоро след самите гърмежи, че те сигурно са били дадени на брега или съвсем близо до него. Нашите уши са навикнали на тия неща и не могат да бъдат излъгани.

— И са изпълнили добре дълга си тоя път, девойко... да, добре са изпълнили дълга си. Тази сутрин наистина стана нужда да се вдигнат пушките и да се натиснат спусъци, макар и не толкова често, колкото

би могло да бъде. Един воин се пресели в щастливите ловни полета — това е всичко. От човек с кръвта и дарованията на бялата раса не бива да се очаква, че ще се хвали с подвизите си и ще се кичи със скалпове.

Джудит слушаше, затаила дъх. А когато Ловецът поиска с присъщата си скромност да приключи въпроса, тя се изправи и като прекоси стаята, седна до него. В държането на момичето нямаше нищо натрапчиво, макар в него да се проявиха веднага чувства, породени от женския инстинкт и предразполагащата любезност на благосклонна жена. Тя дори взе грубата ръка на Ловеца и я стисна между своите длани, може би без сама да съзнава, и същевременно се взря сериозно и донякъде укорно в обгорилото му лице.

— Вие сте се сражавал с диваците, Ловецо, съвсем сам, без ничия помощ — каза тя. — В желанието си да ни защитите — Хети и мен може би — вие смело сте влязъл в бой с неприятелите, без да има наблизо човек, който да ви окуражи в подвизите ви или да бъде свидетел на вашата гибел.

— Сражавах се, Джудит, да, сражавах се с неприятеля, и то за пръв път в живота си. Това са неизбежни неща и донасят със себе си смесено чувство на печал и на тържествуване. Според мен човешката природа е войнствена, защото всички народи се избиват помежду си, а ние трябва да устояваме правата си и да бъдем верни на нашата природа. Какво е станало досега, не е толкова важно. Но ако Чингачгук дойде тази вечер при скалата, както сме уговорили помежду си, и успея да го взема оттам незабелязано за диваците — или пък, дори ако ни открият, независимо от желанията и намеренията им, тогава вече всички можем да очакваме, че ще се води сражение, преди мингосите да сложат ръка на „замъка“, „ковчега“ или вас.

— Кой е този Чингачгук? Откъде идва и защо идва тук?

— Въпросите ви, струва ми се, са естествени и справедливи, при все че този момък е получил вече голямо име в оня край на страната, където живее. По кръв Чингачгук е мохикан, а по стар обичай се е присъединил към делауерите, както и мнозина от племето му, разбито доста отдавна при нахлуването на нашата раса. Той е от семейство на велики вождове — Ункас, негов баща, е бил най-уважаваният воин и член на съвета в племето. Дори старият Таменунд почита Чингачгук, при все че го смятат още за твърде млад, за да предводителства през време на война; пък и тяхното племе така се е пръснало и толкова е

намаляло, че званието вожд сега почти е изгубило значение... И така, когато тази война започна сериозно, делауерът и аз си определихме среща за днес по залез слънце при прочутата скала в долния край на това езеро с намерение да започнем първия си враждебен поход срещу мингосите. Защо избрахме да минем точно оттук обаче, е наша тайна, но както ще предположите и самите вие, разумните млади хора, тръгнаха по пътеката на войната, не правят нищо без определено намерение и цел.

— Към нас един делауер не може да има неприятелски намерения — каза след мигновено колебание Джудит, — пък и нали знаем, че вие сте наш приятел.

— Предателството, надявам се, е последното престъпление, в което мога да бъда обвинен — отвърна Ловецът, засегнат от пламъчето на недоверие, блеснало в ума на Джудит, — и най-малко от всичко — предателството към хора с моя цвят на кожата.

— Никой не се съмнява във вас, Ловецо! — извика девойката буйно. — Не, не! Вашето честно лице би било достатъчен залог за доверието на хиляди сърца! Ако всички мъже имаха честен език като вас и не обещаваха неща, които не възнамеряват да извършат, на света щяха да бъдат сторени по-малко злини и парадните униформи и червените мундири нямаше да служат като извинение за подлостта и измамата.

Девойката говореше със силно чувство, дори с възбуда, а когато привърши, хубавите ѝ очи, обикновено тъй нежни и привлекателни, мятаха мълнии. Ловецът не можеше да не забележи това необичайно душевно вълнение, но с такт, който би направил чест на всеки придворен, той не само избегна какъвто и да било намек, но успя да прикрие и въздействието, което оказа върху самия него това откритие.

Джудит постепенно се успокои и тъй като явно гореше от желание да се издигне в очите на младия човек, тя много скоро беше в състояние да поднови хладнокръвно разговора, сякаш не се беше случило нищо, което можеше да я разтревожи.

— Нямам право да се меса във вашите тайни или в тайните на приятеля ви, Ловецо — продължи тя, — и съм готова да приема за вярно всичко, което казвате. Ако в този миг на изпитание ние наистина можем да се сдобием с още един съюзник, и то мъж, за нас това ще бъде голяма помощ и дори храня надеждата, че ако разберат, че сме в

състояние да защитаваме езерото, диваците сами ще ни предложат да се откажат от пленниците си в замяна на кожи или, най-малкото, срещу буренцето барут, което имаме тук, в къщи.

Думите „скалпове“ и „награди“ бяха вече на устните на младия човек, но той реши да не тревожи дъщерите на стареца и да не намеква за възможната съдба на баща им. Все пак Ловецът беше толкова неопитен в изкуството да лъже, че схватливата Джудит, чийто ум се беше развил сред опасностите на неспокойния живот, долови истината от изразителното му лице.

— Разбирам какво искате да кажете — продължи бързо тя — и какво бихте казал, ако не се опасявахте, че ще наскърбите мен... тоест нас, защото и Хети не по-малко от мен обича татко. Но ние не мислим тъй за индианците. Те никога не скалпират пленник, ако не е ранен, и предпочитат да го отвлечат жив със себе си — стига, разбира се, да не вземе у тях връх ужасното желание да го подложат на мъчения. Аз не се страхувам за скалпа на баща си, а още по-малко за живота му. Ако червенокожите биха могли да се промъкнат при нас нощем, то може би всички ни щеше да сполети тая страшна съдба, но хора, пленени в открита борба, рядко биват скалпирани — поне докато настъпи времето за мъченията им.

— Признавам, че обичаят е такъв и че в повечето случаи става така. Но знаете ли, Джудит, с какви намерения тръгнаха срещу диваците баща ви и Хари?

— Зная и намеренията им бяха жестоки. Но какво искате вие? Мъжете винаги си остават мъже и дори онези, които се перчат със златните и сребърни ширити по своите мундири и носят в джобовете си кралски патент^[1], също не са лишени от тази жестокост.

Очите на Джудит отново пламнаха, но след отчаяна борба със себе си успя да се овладее.

— Кръвта ми кипва, като си помисля само за всички несправедливости, вършени от мъжете! — прибави тя и се помъчи да се усмихне, което ѝ се удаде само донейде. — Но това са глупости! Стореното си е сторено и с вайкане не можеш да го поправиш. Индианците обаче толкова малко мислят за кръвопролития и толкова ценят смелите постъпки на мъжете, че ако знаят намеренията, с които техните пленници са слезли на сушата, по-скоро биха ги обсипали с почести, отколкото да им сторят зло.

— За известно време да, Джудит, признавам, че е така — за известно време. Но щом това чувство изчезне, ще се породи желанието за мъст. Ние — Чингачгук и аз — ние ще трябва да се опитаме да видим какво можем да сторим, за да освободим Хари и баща ви. Защото мингосите без съмнение ще се повъртят край езерото няколко дни, за да изтръгнат колкото се може повече успехи.

— Смятате ли, че на този делауер може да се разчита, Ловецо? — попита замислено девойката.

— Тъй, както и на самия мен. А вие казахте, че не се съмнявате в мен, нали, Джудит?

— Във вас ли! — възкликна девойката, като хвана отново ръката му и я стисна с такава топлота в своята, че с това би възбудила суетата на всеки друг човек, недотам простодушен и убеден малко повече в личните си качества. — Бих се съмнявала по-скоро в брат си! Аз ви познавам едва от вчера, Ловецо, но вие спечелихте доверието ми, сякаш се познаваме цяла година. А и името ви съвсем не ми е непознато, защото франтовете от гарнизона често споменават за уроците по лов, които сте им давал, и всички изтъкват вашата честност.

— А говорят ли и за стрелбата, девойко? — запита Ловецът живо, след като известно време се смя тихо, но сърдечно. — Споменават ли някога и за стрелбата? Не искам да чувам за моята, защото, ако не е била оценена досега по всички тия места, няма голяма полза да бъдеш сръчен и точен. Но какво разправят офицерите за самите себе си — за своята стрелба? Оръжието, както казват те, е техният занаят и при все това сред тях има хора, които твърде слабо умеят да го използват.

— Надявам се, че няма да е така с вашия приятел, Чингачгук, както го назовавате вие. Какво значи името му, преведено на английски?

— Голямата змия — наречен тъй заради своята мъдрост и хитрост. А истинското му име е Ункас — всички от тяхното семейство се наричат така, докато спечелят с подвизите си друго име.

— Щом като е толкова мъдър, значи ще можем да очакваме в негово лице полезен приятел, освен ако личните му работи в тази част на страната не му попречат да ни помогне.

— Е, в края на краищата не виждам голяма беда, ако ви разкрия какви са намеренията му и тъй като вие може би ще намерите средства да ни помогнете, ще поверя на вас и на Хети цялата история, като разчитам, че ще пазите тайната тъй, както бихте я пазили, ако е ваша. Трябва да знаете, че Чингачгук е красив индианец и младите жени от неговото племе го харесват и му се възхищават — както заради рода му, така и заради самия него. А има един вожд, чиято дъщеря е наречена Вах-та!-вах — преведено на английски, то значи „тихо-о!-тихо“ — и тя е най-красивата девойка сред делауерите, най-уважаваната и желаната за съпруга от всички млади воители на племето. Е, добре, и Чингачгук като другите се влюби във Вах-та!-вах, и Вах-та!-вах се влюби в Чингачгук.

Ловецът спря за миг, защото, когато разказът му стигна дотук, Хети Хътър стана, приближи се и се настани внимателно до коляното му, както дете се приближава до майка си, за да слуша приказки.

— Да, той я хареса и тя го хареса — продължи Ловецът, след като хвърли дружелюбен и одобрителен поглед към невинното заинтересувано момиче. — А когато е така и възрастните са съгласни, рядко се случва младата двойка да се раздели. Ала наред със завоюването на този успех Чингачгук си спечели и врагове между ония, които желяеха девойката също толкова много, колкото и самият той. И един от тях — Брайърторн или Бодил, както го наричаме на английски, или още Йокомон, както е името му на индиански, се почувства особено засегнат и подозираме, че той има пръст в събитията, които последваха. Преди два месеца Вах-та!-вах отиде с баща си и майка си да лови лакерда в западните реки, където според всички има най-много риба. И през време на това пътуване девойката изчезна. В продължение на няколко седмици нямахме никаква вест за нея, но ето преди десет дни през земите на делауерите мина бързоходец и ни съобщи, че Вах-та!-вах е била отвлечена — предполагаме, макар и да не сме сигурни, с помощта на коварния Бодил — и че сега се намирала у неприятелите, които я осиновили в племето си и искали да я омъжат за един млад минго. Съобщението гласеше, че групата възнамерява да ловува и събира храна по тия места около месец-два, преди да се върне обратно в Канада, и че, ако успеем да попаднем на дирята им, може да ни се удаде да освободим девойката.

— А какво засяга това вас, Ловецо? — запита леко обезпокоена Джудит.

— Засяга ме тъй, както ме засяга всичко във връзка с приятеля ми. Аз съм тук, за да помогна на Чингачгук и ако ние успеем да освободим младата девойка, която той обича, ще се зарадвам почти толкова, колкото и ако си бих възвърнал собствената любима.

— А къде е вашата любима, Ловецо?

— В гората, Джудит... Виждам я сред клоните на дърветата, когато ръми дъжд, в росата по ливадите, в облаците, които плуват по синьото небе, в птиците, които пеят в леса, в сладкия извор, където утолявам жаждата си, и във всички други величествени дарове на природата.

— Искате да кажете, че никога досега не сте любил жена и обичате най-много вашите горски скитания и живота, който водите, така ли?

— Да, така е. Аз съм бял, имам сърце на бял и не мога да обичам индианска девойка, която има сърце и чувства на червенокожа. Не, не, не съм се разболявал още от тая болест и се надявам да остана здрав — най-малкото, докато свърши тази война. Времето ми и без това е достатъчно погълнато от работите на Чингачгук, за да не мисля за свои собствени, преди да се уреди неговият въпрос.

— Девойката, която в края на краищата ще ви спечели, Ловецо, ще спечели най-малкото едно честно сърце — сърце, което не познава подлостта и измамата и това ще бъде победа, за която много от нейните другарки ще ѝ завидват.

Красивото лице на Джудит доби тъжно изражение, докато изговаряше тия думи, а около устата ѝ, която никакво свиване на мускулите не можеше да загрози, заигра горчива усмивка. Събеседникът ѝ забеляза промяната и макар да не умееше да разбира добре женските сърца, той притежаваше достатъчно вродена изтънченост, за да долови, че е по-добре да изостави този въпрос.

Тъй като до часа на срещата с Чингачгук все още оставаше много време, Ловецът можеше спокойно да проучи състоянието на отбранителните средства и да предприеме такива допълнителни мерки, каквито бяха по силите му и каквито нуждата на момента налагаше. Опитът и предвидливостта на Хътър бяха оставили твърде малко да се допълни в това отношение. Все пак и на младия човек, за когото би

могло да се каже, че е изучил изкуството на граничната война от разказите и легендите на народа, при който бе живял тъй дълго, хрумнаха някои предпазни мерки. Разстоянието между „замъка“ и най-близката точка на брега изключваше всякаква опасност от пушечни изстрели, дадени от сушата. Наистина къщата донякъде беше в обсега на мускетните изстрели, но за точен прицел не можеше да става и дума и дори Джудит смяташе напълно изключена подобна заплаха. И така, докато останеха господари на крепостта, те бяха в безопасност, освен ако нападателите намереха средства да преплават езерото и да я превземат с огън или с щурм, или посредством някоя друга индианска хитрост или подлост.

Хътър беше взел достатъчно мерки срещу пожар. Цялата сграда, с изключение на покрива, мъчно можеше да бъде подпалена. На няколко места подът беше прорязан и ведрата, завързани с въжета, които се използваша всекидневно, бяха готови да послужат и при подобно критично положение. Дори само една от девойките можеше лесно да изгаси пожар, който би избухнал, при условие, че не ще му остане време да се разрасне много. Джудит, която, изглежда, бе посветена във всички отбранителни планове на баща си и която притежаваше достатъчно смелост, за да вземе доста голямо участие в тяхното изпълнение, обясни тия подробности на младия човек и спести по този начин много време и работа при изследванията му.

През деня почти нямаше от какво да се страхуват. Лодките и „ковчегът“ бяха в техни ръце, а по езерото нямаше никакъв друг плавателен съд. Обаче Ловецът знаеше много добре, че бързо се прави сал и тъй като около водата можеха да се намерят в изобилие повалени дървета, то ако решеха сериозно да поемат рисковете на нападението, диваците лесно щяха да се сдобият е необходимите средства. Прославената американска брадва, инструмент почти без съперник, тогава не беше много разпространена и диваците почти не умееха да си служат със сечивата, които я заместваха. Но все пак те имаха достатъчно опит от прекосяването на реките със салове, така че положително щяха да си направят сал, стига да помислеха, че е необходимо да се подложат на опасностите на едно нападение. Смъртта на техния воин можеше да ги подбуди за това, а можеше и да ги накара да станат предпазливи; във всеки случай Ловецът смяташе, че през следната нощ е повече от вероятно събитията да стигнат до

своята критична точка. Това впечатление го караше да желае горещо присъствието и помощта на своя приятел — мохикана, и да очаква с все по-голямо нетърпение залеза на слънцето.

Тъй като денят напредваше, обитателите на „замъка“ обмислиха плановете си за защита и извършиха необходимите приготовления. Джудит беше много дейна и, изглежда, ѝ доставяше удоволствие да се съветва и да дава сведения на новия си познат, чието безразличие към опасността, преданост към нея и сестра ѝ, искрено държане и неподправени чувства бързо бяха спечелили както мислите, тъй и предразположението ѝ. Макар на Ловеца часовете да се струваха дълги, за Джудит не беше така и когато слънцето започна да се спуща към обраслите с борове върхове на западните хълмове, тя почувства и прояви изненадата си, че денят тъй бързо се бе приближил към своя край.

Хети пък беше замислена и мълчеше. Тя изобщо не беше словоохотлива, а ако проявеше случайно повече общителност, това ставаше под влиянието на някое временно вълнение, което възбуждаше наивния ѝ ум. Но през този толкова важен ден в продължение на цели часове беше сякаш съвсем онемяла.

И двете сестри като че не се страхуваха много за баща си. Никоя от тях сякаш не се опасяваше сериозно, че го заплашва нещо по-лошо от пленничество. А когато заговори веднъж или два пъти, Хети изрази надеждата, че Хътър ще намери начин да се освободи сам. Макар да не беше толкова уверена в това, Джудит също каза, че се надява индианците да поискат откуп веднага, щом разберат, че „замъкът“ устоява на всичките им нападения и хитрости. Ловецът обаче гледаше на тия предположения като на нелепи момичешки хрумвания и мечти. Той извършваше усърдно своите приготовления и гледаше на бъдещето толкова сериозно, сякаш девойките не му бяха казали нищо.

Най-после настъпи часът, когато той трябваше да се отправи към мястото на своята среща с мохикана или делауера, както обикновено наричаха Чингачгук. Тъй като планът бе зряло обмислен от Ловеца и съобщен изцяло на момичетата, и тримата се заеха дружно и старателно с изпълнението му. Хети слезе в „ковчега“, завърза две от лодките една за друга и като влезе в една от тях, прекара ги през нещо като вход в оградата от колове, която заобикаляше жилището. Там тя ги завърза под къщата с вериги, чиито краища се намираха горе във

вътрешността на постройката. Оградата, за която споменахме, се състоеше от големи дървесни стъбла, които, здраво забити в тинята, заобикаляха малкия двор, използван както за обикновени цели, тъй и за да държи поне на известно разстояние всеки враг, който би се приближил е лодка. Настанени така „на док“, лодките бяха скрити до известна степен от погледите на неприятеля и тъй като вратата се затваряше и залостваше здраво, дори ако бъдеха видени, нямаше да е лесно да се задигнат. Преди да залостят вратата обаче, Джудит вкара зад оградата и третата лодка, като остави Ловеца да се занимава със залостването на вратите и прозорците в самия дом над главата ѝ.

Тъй като всичко беше масивно и здраво и за резета се използваша стъбла от млади фиданки, след като Ловецът привърши, щяха да бъдат необходими не по-малко от два часа, за да се нахлуе в сградата, дори ако нападателите пуснеха в ход всякакви сечива с изключение на брадвата и не срещнеха никаква съпротива. Тази грижа за безопасността се дължеше на факта, че през време на честите си отсъствия от дома Хътър на два пъти бе ограбван от бели разбойници, които скитаха из тия погранични места.

След като всичко във вътрешността на жилището беше залостено, Ловецът се появи при един люк в пода, през който слезе в лодката на Джудит. Щом стори това, той затисна вратата с масивно дърво и я заключи със здрав катанец. После изкараха кануто извън оградата и приеха в него и Хети. Следната предпазна мярка се състоеше в това — да се заключи портата и да се приберат ключовете в „ковчега“. Така сега тримата се намираха извън жилището, където можеше да се проникне само със сила, или пък по същия път, изминат от младия човек, когато го напускаше.

Бяха извадили предварително далекогледа и Ловецът най-напред внимателно проучи всички брегове на езерото, доколкото му позволяваше мястото, на което се намираше. Не се виждаше живо същество освен няколко птички, но дори и те прехвърчаха само сред сенките на дърветата, сякаш се бояха да се изложат на горещината на знойния следобед. Ловецът подложи на особено строг оглед всички най-близки полуострови, за да се увери, че там не се строи някакъв сал. И навсякъде се повтаряше същата картина на спокойна пустота.

Само няколко думи са достатъчни, за да обяснят извънредно затрудненото положение, в което се намираха тримата защитници на

„замъка“. Самите те бяха изложени на наблюдението на всички зорки погледи, а движенията на неприятелите им бяха скрити зад завесата на гъстата гора. И докато тяхното въображение бе склонно да изпълни леса с повече воители, отколкото имаше в действителност, собствената им слабост беше очевидна за всеки, който хвърлеше поглед към тях.

— Нищо не се помръдва! — възкликна Ловецът, когато най-после свали от очите си далекогледа и се приготви да влезе в „ковчега“. — Ако подготвят нещо лошо, тия негодници са достатъчно хитри да не се издават. Вярно е, че може да строят сал и в гората, но досега поне не са го смъкнали в езерото. Те и не предполагат, че се готвим да напуснем „замъка“. А и да се досетят, нямат начин да узнаят накъде смятаме да се отправим.

— Това е толкова вярно, Ловецо — отвърна Джудит, — че сега, когато всичко е готово, трябва да потеглим смело и без да се страхуваме от преследване — иначе може да закъснеем.

— Не, не. Работата трябва да се свърши предпазливо, защото, макар и да не знаят още нищо за Чингачгук и срещата ни при скалата, диваците имат очи и крака и като видят накъде се насочваме, положително ще ни последват. Аз обаче ще се постарая да ги заблудя, като отправям сала във всички възможни посоки — ту към един, ту към друг бряг, докато краката им се изморят и им омръзне да ни гонят.

Ловецът изпълни думите си, доколкото зависеше от него. За по-малко от пет минути тримата се намериха в „ковчега“ и той потегли. Откъм север вееше лек ветреца и като разпъна смело платното, младият човек обърна носа на тромавия сал в такава посока, че след като се пресметнеше едно доста значително, но необходимо отклонение поради течението, той щеше да стигне сушата няколко мили по-надолу, и то откъм източния край на езерото.

„Ковчегът“ никога не се беше отличавал с голяма бързоходност, но тъй като се плъзгаше по повърхността на водата, не беше особено мъчно да го пуснеш в движение и да плаваш с него със скорост от три или четири мили в час. Разстоянието между „замъка“ и скалата беше малко повече от две левги. И понеже познаваше акуратността на индианците, Ловецът беше разчел времето точно, като си беше оставил малко повече, отколкото бе необходимо, за да се стигне до мястото на срещата, та според нужда пристигането да може да се забави или ускори.

Когато младият човек разпъна платното, слънцето се бе наклонило към западните хълмове — от височината, на която се намираще то, можеше да се заключи, че до края на деня остават малко повече от два часа. И само след няколко минути Ловецът със задоволство установи, че скоростта на сала отговаряше на очакванията му.

Беше прекрасен юнски следобед. Никога тихата водна площ не беше приличала по-малко на арена за жестоки борби и кръвопролития. Лекият ветрец почти не докосваше самото езеро, а се носеше над него, като че не искаше да пречи на дълбокото му спокойствие и да вълнува огледалната повърхност. Дори гората изглеждаше задрямала на слънцето, а няколко купчини рунести облаци се бяха разположили от часове на северния хоризонт, сякаш закачени нарочно във въздуха, за да украсяват гледката. Няколко водни птици се докосваха от време на време до водата, а един самотен гарван се виеше високо над горите, вперил зорко поглед под себе си, за да открие там някое живо същество, което тайнственият лес можеше да му предложи като плячка.

Читателят навярно вече е забелязал, че независимо от прямотата и рязкостта в държането, усвоени от Джудит поради живота по границата, езикът ѝ беше по-изискан от онзи, с който си служеха мъжете около нея, включително и баща ѝ. Разликата беше както в произношението, така и в подбора на думи и изрази. Може би нищо не издава толкова бързо възпитанието и средата, колкото начинът на изразяване, и малко достойнства подкрепят толкова чара на женската хубост, колкото приятният говор; а, от друга страна, нищо не предизвиква по-скоро разочарованието от несъответствието между външност и държане, както лошата интонация на гласа или пък употребата на просташки думи.

Джудит и Хети представляваха забележителни изключения сред момичетата по цялата граница, а офицерите от близките гарнизони често бяха говорили ласкателно на по-голямата сестра, че малко дами, дори и в градовете, умеят да се държат по-добре от нея в това толкова важно отношение. Думите им, разбира се, не бяха чиста истина, но все пак бяха достатъчно близо до фактите, за да дадат основание за подобни комплименти. Това преимущество девойките дължеха на майка си. През своето детинство те бяха получили добро възпитание

— нещо, което мъчно може да се придобие дори при най-голямо старание и усилие, ако е пренебрегнато през ранните години на живота. Коя бе тяхната майка, никой освен Хътър не знаеше. Преди две години тя беше умряла и, както спомена Хари, беше погребана в езерото — дали поради някакъв предразсъдък, или от липса на желание да ѝ се изкопае гроб, това беше въпрос, по който грубите жители в околността много спореха.

Джудит никога не беше ходила на това място, но Хети беше присъствала на погребението и често пъти по залез слънце или на лунна светлина отиваше там с някоя от лодките и се взираше в прозрачната вода с надежда, че ще може да съзре поне за миг частичка от тялото, което бе обичала с толкова нежност от детинството си до тъжния час, когато се бе разделила с него.

— Трябва ли да стигнем при скалата точно в момента, когато залязва слънцето? — запита Джудит младия човек, докато стояха близо един до друг и Ловецът държеше кормилото, а тя бродираше с игла някаква шевица за рокля — която всъщност беше прекалено елегантна за девойка като нея и изобщо бе новост в гората. — Има ли значение дали ще бъдем там няколко минути по-рано или по-късно? Би било твърде рисковано да останем дълго време близо до брега край тази скала!

— Ето, Джудит — точно това е най-голямата мъчнотия. Скалата се намира на пушечен изстрел от полуострова и няма да бъде благоразумно да се въртим дълго и много близо около нея. Когато си принуден да имаш работа с индианец, трябва да пресмяташ и да бъдеш предпазлив, защото червенокожите много обичат разни хитрости. Ето виждате ли, Джудит, сега аз съвсем не отправям сала към скалата, а на изток, за да накарам диваците да се втурнат в тази посока и да се изморят без всякаква полза.

— Значи вие мислите, че те ни виждат и следят движенията ни, Ловецо? А пък аз се надявах, че са се оттеглили навътре в гората и ще ни оставят няколко часа на спокойствие.

— Така може да мисли само жена. Когато индианците се намират на пътеката на войната, тяхната бдителност никога не отслабва. В тази минута също ни следят очи, макар езерото да ни пази. Ние трябва да се приближим към скалата точно навреме и да се опитаме да заблудим тези подлеци, като ги насочим по лъжлива следа. Казват, че мингосите

имали добър нюх, но разумът на един бял трябва винаги да се равнява на инстинкта им.

След това Джудит започна с Ловеца разнообразен разговор, в който пролича нарасналият ѝ интерес към младия човек. Непоквареността на неговия ум и нейният решителен характер, подкрепен от самочувствието, създадено у нея от всеобщото преклонение пред личния ѝ чар, я правеха по-малко загрижена да крие тази заинтересуваност, отколкото това би било при друг случай. Всъщност тя не се държеше натрапчиво, ала проявяваше понякога в погледите си такава свобода, че беше необходима помощта на цялата ѝ изключителна хубост, за да не възникнат подозрения, неблагоприятни най-малко за нейното благоразумие, ако не за нейната нравственост. Но нямаше опасност тия погледи да предизвикат неприятни тълкувания у Ловеца, защото тя рядко поглеждаше към него, без да прояви онази искреност и непринуденост, които съпровождат най-чистите чувства у една жена.

Биеше малко на очи, че никое от момичетата не прояви особено голяма загриженост за баща си, който все още беше в плен, но, както вече споменахме, техните разбирания им вдъхваха вяра и те толкова разчитаха да го освободят чрез откуп, че това до голяма степен оправдаваше привидното им безразличие. Веднъж преди години Хътър беше попаднал в плен у ирокезите и само няколко кожи се бяха оказали достатъчни за незабавното му освобождение. Но сестрите не си даваха сметка, че това се бе случило, когато Англия и Франция още бяха в мир и когато диваците бяха обуздавани, а не подбуждани от политиката на двете колониални правителства да стигат до изстъпления.

Докато Джудит се държеше общително и мило, Хети оставаше замислена и мълчалива. Наистина тя се приближи веднъж към Ловеца и го запита малко по-подробно за намеренията му, както и за начина, по който се надяваше да постигне целта си. Но с това се изчерпи и желанието ѝ за разговор. Щом на простите ѝ въпроси бе отговорено — а Ловецът стори това охотно и любезно — тя се оттегли на своето място и продължи да работи над някаква груба дреха, която шиеше за баща си, като от време на време си тананикаше тиха тъжна песенчица и често въздишаше.

Тъй времето минаваше и когато слънцето почна да се скрива зад върховете на боровете по хребета на западния хълм и оставаха около двадесет минути, докато залезе напълно, „ковчегът“ се беше спуснал почти на едно равнище с полуострова, където Хътър и Хари бяха пленени.

С насочването си най-напред към единия и след това към другия край на езерото Ловецът беше успял да създаде известни колебания относно целта, към която се бе насочил и несъмнено диваците, които положително бяха наблюдавали неговите движения, сега бяха подведени и мислеха, че намерението му е да влезе във връзка с тях и сигурно се бяха отправили в същата посока, та да бъдат готови да се възползват от обстоятелството.

Хитростта беше добре обмислена, тъй като силно връзаният залив, извивката на езерото и ниският мочурлив бряг помежду им щяха да позволят по всяка вероятност на „ковчега“ да стигне скалата преди своите преследвачи. Ако индианците наистина се съберяха близо до полуострова, щяха да бъдат принудени да заобикалят, за да се озоват до мястото за срещата. За да засили още повече тази измама, Ловецът се приближи към западния бряг толкова, колкото позволяваше благоразумието, а после, като накара Джудит и Хети да влязат в кабината и се сниши зад оградата на сала, той неочаквано завъртя носа му в полукръг и го отправи по най-краткия път към оттока на езерото.

Облагодприятстван от засилването на вятъра, „ковчегът“ ускори хода си така, че изпълнението на плана стана сигурно, макар че движението на сала заднишком принуждаваше кормчията да държи носа в посока, напълно различна от онази, в която действително се движеше.

[1] Кралски патент — в английската и в други армии офицерските чинове притежавали патенти, подписани от краля, които дори се продавали. Б. пр. ↑

ГЛАВА ДЕСЕТА

*Как щедър със усмивките си ти —
и нежен, мил, макар и свъсил вежди!
Днес радостен привет отвред кънти
и среща те ликуващо с надежди —
от славата, за тебе отредена,
и суша, и море са озарени!
„Небеса“*

Може би за читателя ще бъде по-лесно да разбере събитията, които се готвим да разкажем, ако има пред очите си набързо скицирана картина на околността. Трябва да напомним, че езерото беше неправилно по форма и бреговата му линия беше, общо взето, овална, но със заливи и полуострови, които украсяваха и разнообразяваха крайбрежието. Сега повърхността на красивата водна площ блестеше като елмаз под последните лъчи на вечерното слънце, а цялата околност — хълмове, покрити с пищна горска растителност — сияеше с лъчезарна усмивка, която най-добре е описана в хубавите стихове в началото на тази глава.

Тъй като бреговете с малки изключения се издигаха стръмно още от самата вода дори там, където планината не се изпречваше непосредствено пред погледа, то една почти, непрекъсната завеса от листа се спускаше над притихналото езеро; дърветата, израсли по стръмните склонове, се бяха свели към светлината и на много места протягаха дългите си клони и стройни стъбла под остър ъгъл на четиридесет или петдесет стъпки. Разбира се, това се отнася само за горските гиганти, високи сто или сто и петдесет стъпки, защото повечето от по-дребните растения се свеждаха дотолкова, че потапяха долните си клони във водата.

При положението, в което се намираше салът сега, „замъкът“, както и целият северен край на езерото, бе скрит от погледите на

тримата зад издаден полуостров. Висока планина, обрасла с гори и закръглена като всички останали, препречваше погледа в тази посока, простирайки се непосредствено над цялата прекрасна картина. Само един дълбок залив се врязваше в западния ѝ край и удължаваше басейна на езерото с повече от миля.

Начинът, по който водата изтичаше от езерото под зелените сводове на дърветата, ограждащи речните брегове, вече бе описан. Тогава се спомена още, че скалата, където обикновено предпочитаха да уреждат срещите си хората от цялата околност и гдето сега Ловецът очакваше да намери своя приятел, се намиреше близо до оттока и не много далеч от брега. Тя представляваше огромен самотен камък, който се издигаше от дъното на езерото, очевидно останал там, когато водата беше отмила сушата наоколо му и си беше пробила път надолу по реката. Бавното вековно действие на природните сили постепенно бе изгладило и оформило тоя камък. Скалата едва ли имаше шест стъпки височина и по вид доста наподобяваше обикновен пчелен кошер или купа слама. Последното всъщност дава не само най-добра представа за нейната форма, но и за размерите ѝ. Тя стоеше — и стои до днес, защото ние описваме действителни случки — на около петдесет стъпки от брега и само две стъпки от подножието ѝ бяха залени от вода, макар че се случваше понякога закръгленият ѝ връх, ако може да се употреби такъв израз, да бъде изцяло заят от езерото. Много дървета от брега се издаваха толкова напред, че почти се докосваха до скалата, когато към нея се погледнеше отблизо, а висок бор се бе надвесил над нея така, че образуваше внушителен свод над мястото, гдето бяха седели много горски главатарии през редицата векове, когато Америка и всичко в нея съществувало в тайнствена самота, в един свят сам за себе си.

Щом стигна на двеста или триста стъпки от брега, Ловецът свали платното и спусна котвата веднага, щом видя, че „ковчегът“ се е озовал на място, отдето вятърът ще го тласка право към скалата. Движението на сала беше спряно, като използваша лекия бриз и извърнаха носа срещу вятъра. Щом стори това, Ловецът започна да отпуща въжето на котвата и остави слабия ветреца да тласка плавателния съд. А когато девойките му съобщиха, че задната част на сала се намира на пет-шест метра от желаното място, той отново спря движението.

Ловецът осъществи тази маневра бързо. Той ни най-малко не се съмняваше, че едновременно бе наблюдаван и преследван от неприятеля, но вярваше, че с привидната обърканост на своите е объркал и неговите движения. И знаеше, че индианците не ще се досетят за целта му — скалата, освен ако някой от пленниците не им я беше открил. А това бе толкова невероятно, че изобщо не го безпокоеше.

Въпреки тия бързи и решителни движения Ловецът не посмя да се приближи към брега, без да вземе предохранителни мерки за отстъпление в случай, че то се наложеше. Той държеше в ръка въжето на котвата, а Джудит стоеше на пост до бойницата, обърната към брега, откъдето можеше да наблюдава залива и скалите и навреме да съобщава за приближаването на враг или приятел. Хети също така бе на пост, но тя трябваше да се взира да не би някой неприятел да се изкачи на дърветата, които се издигаха над тях, и контролирайки оттам напълно вътрешността на сала, да направи безполезна защитата на кабината.

Когато Ловецът спусна котвата тъй, както споменахме, слънцето вече не се виждаше откъм езерото и долината. Но все пак трябваше да минат още няколко минути до истинския залез и той познаваше индианската точност много добре, за да очаква от приятеля си прибързаност, неподобаваща за мъж. Най-важният въпрос обаче бе дали, ограден от врагове, както вече се знаеше, той бе успял да се изплъзне от техните засади. За него всичко онова, което се беше случило през последните двадесет и четири часа, беше неизвестно, а както и Ловеца, Чингачгук бе още млад воин. Наистина той идваше с намерение да търси похитителите на годеницата си, но от нищо не можеше да предусети на каква опасност се излагаше, нито пък да схване точното положение на враговете и приятелите си. С една дума, придобитата проникателност и неуморната му индианска предпазливост бяха всичко, на което можеше да разчита при страшните рискове, на които неизбежно щеше да се изложи.

— Няма ли някой на скалата, Джудит? — запита Ловецът веднага, щом спря движението на „ковчега“, защото му се стори непредпазливо да се приближава без нужда към брега. — Не се ли вижда главатарят на делауерите?

— Не, Ловецо. Нито на скалата, нито на брега или между дърветата, нито в езерото се очертава нещо, наподобяващо фигура на човек.

— Внимавайте, Джудит... Пазете се, Хети. Пушката има будно око, бързи стъпки и съдбоносен език. Пазете се, но същевременно бъдете добре и бъдете нащрек. Сърцето ми ще се разкъса от мъка, ако ви се случи нещо лошо.

— Ами вие, Ловецо? — възкликна Джудит, като извърна красивото си лице от бойницата, за да отправи ласкав и благодарен поглед към младия човек. — Вие пазите ли се и внимавате ли диваците да не ви зърнат? Куршумът ще бъде толкова съдбоносен за вас, колкото и за една от нас, а ударът, който ще изпитате вие, ще бъде болезнен за всички ни.

— Не се страхувайте за мен, Джудит, не се страхувайте за мен, добра девойко. И не се обръщайте насам, макар да изглеждате толкова мила и приятна, а отправете очи към скалата, брега и...

Ловецът беше прекъснат от слабо възклицание, нададено от младото момиче, което, послушало думите му, беше отправило незабавно погледа си в противоположната посока.

— Какво има? Какво има, Джудит? — запита той бързо. — Вижда ли се нещо?

— На скалата има човек!... Индиански воин, въоръжен и нашарен с бойни цветове.

— Къде носи соколовото си перо? — запита развълнувано Ловецът, като отпусна въжето, готов всеки миг да приближи сала до мястото на срещата. — В кичура ли е забодено, или е поставено над ухото?

— Точно както казвате... над лявото ухо. Усмивва се и повтаря думата „мохикан“.

— Слава Богу, това е най-сетне Змията! — възкликна младият човек, като отпусна съвсем въжето, и когато долови лекия скок на другия край на сала, веднага започна да го дърпа, сигурен, че целта вече беше постигната.

В този миг вратата на кабината се отвори бързо и като се спусна през малката стая, воинът се намери до Ловеца с краткото възклицание „Хау!“.

Миг по-късно Джудит и Хети изпищяха и във въздуха се разнесе крясъкът на двадесетина диваци, които изскочиха от храстите и се спуснаха надолу по стръмния бряг, като някои в бързината си паднаха направо във водата.

— Дърпайте, Ловецо! — извика Джудит и бързо залости вратата, за да препречи входа, през който делауерът току-що беше влязъл. — Дърпайте с всички сили, езерото е пълно с диваци, които газят във водата след нас.

Младите мъже — защото Чингачгук незабавно се притече на помощ на приятеля си — не се нуждаеха от повторна подкана и се заловиха бързо за работа така, че показаха за колко съдбоносно смятаха положението. Най-голямата мъчнотия беше да се преодолее отведнъж обратната инерция на толкова голяма маса. Защото, веднъж задвижен, той лесно можеше да бъде накаран да се плъзга по водата с необходимата бързина.

— Дърпайте, Ловецо, за Бога! — извика Джудит отново откъм бойницата. — Тези негодници се хвърлят във водата като кучета след пляката си. Ах! Салът се движи, ето водата вече стига до гърдите на първия! Но те все още напредват и искат да се заловят за „ковчега“!

После откъм мястото, където се намираще момичето, се чу тихо изпискване, а след него весел смях. Първото бе предизвикано от отчаяния опит на един от преследвачите, а второто — от неуспеха му; салът се плъзгаше вече бързо над дълбоките води със скорост, която осуетяваше всички намерения на враговете им.

Тъй като кабината пречеше на двамата мъже да видят какво става на задния край на „ковчега“, те бяха принудени да запитат девойките за положението на преследвачите.

— Какво става, Джудит? Преследват ли ни още мингосите, или засега се отървахме от тях? — запита Ловецът, когато почувства, че въжето минава леко през ръцете му, понеже салът се движеше бързо напред, а същевременно чу писъка и смеха на девойката.

— Изчезнаха! Един от тях, последният, тъкмо се скри между храстите на брега! Ето сега вече изчезна в сенките на дърветата! Вие намерихте приятеля си и всички сме здрави и читави!

Двамата мъже напрегнаха отново сила, издърпаха бързо „ковчега“ до котвата и я вдигнаха. А когато, салът измина още известно разстояние и забави хода си, те спуснаха котвата отново.

Тогава за пръв път от момента на срещата те прекратиха усилията си. Тъй като плаващият дом сега се намираще на неколкостотин стъпки от брега и беше напълно неуязвим от куршумите, за тях вече нямаше опасност, нито причина да полагат повече усилия.

Интересно бе държането на двамата приятели един към друг. Чингачгук, благороден, висок, красив и добре сложен млад индиански воин, най-напред грижливо прегледа пушката си, като отвори пълнителя, за да се увери, че барутът не се е намокрил, а след като се успокои в това отношение, хвърли няколко скрити, но изпитателни погледи наоколо — върху необикновеното жилище и двете девойки. Но той не произнесе нито дума и избягваше да прояви женско любопитство чрез задаване на въпроси.

— Джудит и Хети — каза Ловецът с непресторена, естествена учтивост, — този е главатарят на мохиканите, за когото ви говорих. Той се казва Чингачгук — което значи Голямата змия. Наречен е така заради своята мъдрост, благоразумие и хитрост и е моят най-добър приятел. Знаех, че е той от момента, когато ми казахте за перото над лявото му ухо, тъй като повечето други воители ги носят забодени в кичурите си.

След тези думи Ловецът сърдечно се разсмя, може би по-скоро развълнуван от удоволствието, че бе успял при такива критични обстоятелства да прибере здрав и читав приятеля си, отколкото от някаква случайна мисъл. Впрочем този изблик на чувства почти не се забелязваше, тъй като смехът бе напълно безшумен.

Макар да разбираше и да говореше английски, Чингачгук, както повечето индианци, не обичаше да изразява мислите си на този език. И след като отвърна с любезност, подобаваща на вожд, на сърдечното ръкостискане на Джудит и на по-сдържания поздрав на Хети, той се отдръпна настрана, очевидно за да дочака момента, когато щеше да бъде удобно на приятеля му да заговори за техните бъдещи намерения и да му разкаже всичко, което се беше случило, откакто се бяха разделили.

Младият човек разбра това и се обърна към девойките.

— Сега, след залеза на слънцето, вятърът скоро ще по-утихне — каза той. — Няма смисъл да гребем срещу него. След около половин час или ще имаме пълно безветрие, или пък вятърът ще задуха откъм южния бряг и тогава ние отново ще се отправим към „замъка“; а през

това време делауерът и аз ще поговорим за някои неща и ще обсъдим бъдещите си действия.

Никой не се противопостави на предложението и девойките се оттеглиха в кабината, за да приготвят вечерята, двамата млади мъже седнаха при носа на сала и започнаха да разговарят. Те си служеха с езика на делауерите. Тъй като този диалект се разбира мъчно дори от образовани хора, то не само при този, а и при всички бъдещи случаи ще предаваме ония разговори, които следва да се разкажат по-подробно, в превод, като ще се постараям, доколкото е възможно, да запазим свойствените и особени изрази на всеки от говорещите, за да представим картината колкото се може по-релефно пред читателите.

Не е необходимо да навлизаме в подробностите, които разказа Ловецът, понеже той спомена набързо онова, което вече е известно на всички, прочели нашите страници. Но добре е да отбележим, че разказвачът се докосна само до главните точки и се въздържа да спомене каквото и да било за своята борба и победа над ирокеза, както и за усилията си да помогне на двете изоставени девойки.

Когато Ловецът свърши, делауерът на свой ред поде разказа си. Той говореше внушително и с голямо достойнство. Неговият разказ беше ясен и кратък, неразкрасен с нито една случка, която не засягаше пряко историята от напуцането на селото на племето му до пристигането в долината на Съскуихана. Стигнал в тази долина на около миля и половина южно от оттока, той се беше натъкнал на следа, от която беше заключил за вероятната близост на индианците. Подготвен за такава възможност и тъй като целта на пътуването му бездруго била в съседство с лагера на групата ирокези, той посрещнал откритието по-скоро като благоприятно и взел необходимите мерки, за да се възползва от него.

Младият мохикан се насочил най-напред към началото на реката и като установил точното местоположение на скалата, открил нова следа. В продължение на няколко часа обикалял от различни страни враговете си и търсел удобен момент да срещне любимата си или да скалпира някого; разбира се, въпрос е, кое от двете неща желаел по-горещо. Мохиканът се придържал близо до езерото и от време на време се осмелявал да се приближи към някое място, откъдето можел да види какво става по неговата повърхност. След това младият мъж забелязал и наблюдавал „ковчега“ от момента, когато се появил, макар

и да не подозирал, че именно чрез този сал ще се осъществи желаната среща с приятеля му. Обаче непостоянството в движенията на плавателния съд ту на една, ту на друга страна и фактът, че той несъмнено се управлявал от бял, накарало вожда да предположи истината и се приготвил да скочи на борда при първия удобен случай. Тъй като слънцето вече клоняло към хоризонта, той се отправил към скалата и на излизане от гората за своя приятна изненада видял „ковчега“, който очевидно чакал да го приеме; появата му и прехвърлянето на сала вече е известно.

Макар Чингачгук да бе наблюдавал внимателно в продължение на часове неприятелите си, неочакваното и непосредствено преследване от тяхна страна, когато той скочи на сала, бе и за него също тъй изненадващо, както и за приятеля му. Това можеше да се обясни само с факта, че те бяха много по-многобройни, отколкото мохиканът бе предположил отначало и че имаше разузнавателни групи, за които той не знаеше. Техният истински и постоянен лагер, ако думата „постоянен“ може изобщо да се употреби за лагера на група, която по всяка вероятност имаше намерение да остане в него само няколко седмици, бе недалеч от мястото, където Хътър и Хари бяха паднали в ръцете им и, разбира се, близо до един извор.

— Е, добре, Змия — каза Ловецът, след като приятелят му свърши своя кратък, но жив разказ, — щом като си разузнавал около мингосите, можеш ли да ни кажеш нещо за техните пленници — бащата на тези млади жени и другият, който, доколкото мога да заключа, е любимият на една от тях.

— Чингачгук ги видя — старец и млад воин — прогнил хемлок и строен бор.

— Не си напълно прав, делауер — не см напълно прав. Наистина до известна степен старият Хътър е повехнал, при все че от дънера му могат да се отсекаат доста здрави греди. А колкото до Бързия Хари, до неговата височина, сила и хубост, той би могъл да се нарече гордост на човешката гора. Вързани ли бяха, подложени ли бяха на някакви мъчения? Питам те от името на младите жени, които, струва ми се, гоят от нетърпение да научат нещо за тях.

— Не, Ловецо. Мингосите са твърде многобройни и няма нужда да поставят в клетка дивеча. Едни от тях пазят, друга спят, трети

разузнават, четвърти ходят на лов. Днес те се отнасят към бледоликите като братя, утре ще смъкнат скалповете им.

— Да, това е присъщо на червенокожите и трябва да се примирим с него... Джудит и Хети, за вас има успокоителни новини. Деллауерът ми каза, че нито вашият баща, нито Бързия Хари са измъчвани, а и двамата, като изключим загубата на свободата, се чувстват точно тъй добре, както и ние. Разбира се, пазят ги в лагера, но иначе могат да правят каквото си искат.

— Радвам се да чуя това, Ловецо — отвърна Джудит, — а сега, когато вашият приятел се присъедини към нас, не се съмнявам, че ще намерим начин да откупим пленниците. Ако в лагера има жени, аз притежавам дрехи, които ще им харесат, а ако положението стане още по-лошо, ще отворим сандъка, където според мен ще намерим достатъчно вещи, за да изкушим главатарите.

— Джудит — каза младият човек и погледна към нея с усмивка и силно любопитство, което въпреки падналия мрак не избегна от зоркия поглед на девойката, — нима бихте се решила да се разделите със собствените си украшения, за да освободите някакви пленници, пък макар единият от тях да е вашият баща, а другият — ваш заклет почитател и кандидат?

Лицето на девойката поруменя отчасти от негодувание, но навярно повече от необичайното и по-нежно чувство, което при капризното своеобразие на вкуса ѝ изведнъж я бе направило почувствителна към доброто мнение на тоя човек, отколкото на който и да било друг. Ала тя подтисна необикновено бързо гнева си и отвърна с такава готовност и искреност, че това накара сестра ѝ да се приближи и да се вслуша, макар неразвитият ум на Хети далеч да не можеше да разбере преобразуването, настъпило в едно толкова непостоянно и толкова поривисто сърце като сърцето на разглезената и ласкана хубавица.

— Ловецо — отвърна след кратко мълчание Джудит, — ще бъда откровена с вас. Признавам, че беше време, когато онова, което наричате украшения, бе за мен най-скъпото нещо на земята, но чувствата ми се промениха. Макар че за мен Бързият Хари е нищо и никога не ще стане нещо, аз бих дала всичко, което притежавам, за да го освободя. А ако съм готова да сторя това заради буйния и бърбив Хари, който не може да се похвали с нищо друго освен с хубавата си

външност, можете да прецените сам какво бих сторила за родния си баща.

— Да, това звучи добре и напълно отговаря на женската природа. Да, наистина, същите чувства могат да се забележат и у младите жени на делауерите. Неведнъж съм ги виждал да жертват суетата заради сърцето си. И така трябва да бъде... така трябва да бъде навсякъде — и сред белите, и сред червенокожите. Жената е създадена за чувства и изцяло е подчинена на чувствата.

— Ще пуснат ли диваците татко, ако Джудит и аз им дадем най-хубавите си неща? — запита Хети с присъщата си наивност и кроткост.

— Жените им може да се намесят, добра Хети — да, при подобно положение жените им може да се намесят... Но кажи ми, Змия, как стои въпросът с жените сред тези негодници? Много от техните жени ли са заедно с тях в лагера им?

Делауерът беше чул и разбрал всичко казано дотогава, но поради неговата индианска сериозност и изисканост лицето му дори не потрепна и той беше останал привидно незаинтересуван от един разговор, който не го засягаше пряко. Сега, когато го запитаха, той отговори с обичайната си лаконичност.

— Шест — каза той, като вдигна пръстите на едната си ръка и палеца на другата — освен тази.

Последната дума означаваше неговата любима и нея той обозначи поетично и искрено, като постави ръка на сърцето си.

— Видя ли я, вожде? Можа ли да зърнеш хубавото ѝ лице, или да се приближиш достатъчно, за да изпееш на ухото ѝ песента, която тя толкова обича?

— Не, Ловецо, много бяха дърветата и листата покриваха клоните им, както облаците скриват небето при буря. Но — сега младият воин извърна помръкналото си лице към своя приятел с усмивка, която разхубави страшните бои и естествено строгите му черти със силния блясък на нежните чувства — Чингачгук чу смеха на Вах-та!-вах. Той го разпозна между смеха на ирокезките жени. В ушите му този смях прозвуча като чуруликането на птичка.

— Да, в това отношение може напълно да се вярва на слуха на един влюбен. А на слуха на един делауер — за всички звуци, които се чуват в гората. Не зная защо, Джудит, но когато някой млад мъж — а

бих казал, че същото е и с младата жена — се влюбят, изведнъж смехът и говорът на другия стават чудно приятни за тях.

— А вие, Ловецо? — каза Джудит бързо и с повече сърдечност, отколкото обикновено се забелязваше в нейното лекомислено и повърхностно държане. — Не сте ли чувствал вие колко е приятно да се слуша смехът на девойката, която обичате?

— О, Джудит! Никога досега не съм живял достатъчно дълго сред моите братя по цвят, за да изпитвам тия чувства... не, никога! Те ми се струват съвсем естествени, но за мен няма по-сладка музика от шепота на вятъра сред върхарите на дърветата и ромона на ручея, който лее бистрата си вода в планината... освен — продължи той сериозно, като за миг отпусна глава, — освен може би лаят на вярното куче, когато се намира по следите на някой едър елен. А колкото за неверните кучета, не се интересувам от техния лай, защото той е еднакъв и когато има елен, и когато няма.

Джудит се отдалечи бавно и замислено и в леката развълнувана въздишка, която несъзнателно се откъсна от устните ѝ, нямаше нито следа от обичайната ѝ пресметлива кокетност.

На свой ред Хети слушаше с голямо внимание, макар наивният ѝ ум да беше поразен от това, че младият човек предпочиташе мелодията на гората пред песента на девойките и дори пред невинния и весел смях. Но свикнала да се отнася за повечето неща към своята сестра, тя скоро последва Джудит в кабината, за да седне и да се замисли дълбоко над едно свое хрумване, което бе тайна за всички други.

Останали сами, Ловецът и приятелят му подновиха разговора си.

— Отдавна ли е при това езеро младият бледолик Ловецо? — запита делауерът, след като учтиво почака другия да започне пръв.

— Едва от вчера по обед, Змия, макар времето да беше достатъчно дълго, за да се види и направи много.

Погледът, който индианецът впери в своя събеседник, бе толкова остър, че сякаш прониза сгъстилия се нощен мрак. И когато погледна скритом към него, Ловецът срещна две блестящи черни очи като очите на пантера или на вълк, затворен в клетка. Той разбра значението на този блеснал поглед и отвърна уклончиво, както смяташе, че ще бъде най-скромно за един бял:

— Да, тъй е, както предполагаш, Змия, нещо такова е. Натъкнах се на неприятели и мога да кажа, че ги победих.

Вик на задоволство и възторг се изтръгна от устата на индианеца. А после, като постави буйно длан върху ръката на приятеля си, той го запита взел ли е скалпове.

— Готов съм да твърдя пред цялото племе на делауерите, пред стария Таменунд и пред твоя баща, великия Ункас, както и пред всички останали, че това е против природата на белите! Моят скалп е на главата ми, както виждаш, а това бе единственият скалп, над който беше надвиснала опасност.

— Не падна ли някой воин? Нали Ловецът е получил името си, защото е сръчен и бърз с пушката!

— В това отношение, вожде, ти си по-близо до разума и следователно по-близо до истината. Мога да кажа, че един минго падна.

— Главатар ли? — запита силно развълнуван приятелят му.

— Не зная и не мога да кажа. Беше хитър, подъл и коравосърдечен и с това лесно е можел да се прочуе сред племето си и да се издигне до този пост. Човекът се бореше добре, макар окото му да не бе достатъчно бързо срещу воин, който се е учил наред с теб, делауер.

— Разсече ли тялото му моят брат и приятел?

— Това не беше нужно, защото мингото умря в ръцете ми. Прочее чуй направо цялата истина: той се би като червенокож, а аз — като бял. Аз го победих. Не можех да забравя онова, което е присъщо на расата ми. Бял съм се родил и бял ще умра.

— Добре! Ловецът е бледолик и има бели ръце. А делауерът ще търси скалпа, ще го окачи на върлина и когато се върне при племето си, ще пее песен в негова чест. Честта принадлежи на племето и не бива да бъде изгубена.

— Лесно е да се каже това, но не ще бъде лесно да се извърши. Тялото на мингото е в ръцете на неговите приятели и без съмнение е скрито в някоя дупка, гдето дори и делауерската хитрост не ще успее да стигне скалпа му.

След това младият човек разказа накратко на приятеля си всичко, което се беше случило същата сутрин, без да скрива абсолютно нищо и все пак напълно скромно, като се стараеше грижливо да избягва индианското самохвалство, Чингачгук отново изрази задоволството си от славата, спечелена от неговия приятел; след това двамата станаха,

настъпил беше часът, когато предпазливостта им налагаше да отдалечат „ковчега“ повече от сушата.

Беше съвсем тъмно. Небето бе облачно и беззвездно. Както обикновено, при залеза на слънцето северният вятър беше утихнал и лек полъх откъм юг го бе заменил. Тази промяна облагодприятстваше намеренията на Ловеца и той вдигна котвата веднага, след като салът започна да се движи доста бързо към средата на езерото. Разпънаха и платното и скоростта на сала стана не по-малка от две мили в час.

Тъй като при това положение беше излишно да гребат — занимание, което не се нрави на индианците, — Ловецът, Чингачгук и Джудит се настаниха на задния край на сала, откъдето младият човек почна да го направлява с кормилото. Завърза се разговор за бъдещите им действия и за средствата, които щяха да използват за освобождението на приятелите си.

Джудит взе най-живо участие в този разговор. Делауерът разбираше лесно всичко, което тя казваше; а Ловецът превеждаше на английски от време на време неговите забележки, които бяха малко и съвсем кратки.

През следния половин час Джудит се издигна много в очите на събеседниците си. Решителните и твърдите ѝ предложения свидетелстваха за нейния дух и разсъдливост — качества, които се ценяха от хората по границата.

Събитията, настъпили от момента на срещата им, както и самотата и зависимото положение на Джудит, караха девойката да чувства Ловеца като приятел от години, вместо като познат от предния ден; и тя бе дотолкова пленена от непринудените му чувства и от искреността му — нещо, което според нейния опит бе свършено необичайно за мъжете, — че неговите качества бяха възбудили любопитството ѝ и бяха изградили у нея доверие, каквото не бе изпитвала към никой друг човек.

Винаги дотогава при разговора си с мъже тя се бе виждала принудена да заема отбранителни позиции и умееше да жъне победи, тук обаче неочаквано бе попаднала в обществото и под закрилата на един момък, който очевидно имаше толкова малко лоши намерения към нея, колкото и ако бе негова сестра. Свежестта на неговата невинност, поетичността и искреността на чувствата му и дори особеностите на говора му — всичко това бе оказало своето

въздействие и беше спомогнало да се събуди у нея интерес, който бе толкова чист, колкото и неочакван и дълбок. Красивото лице и мъжественото телосложение на Хари никога не бяха успявали да вземат надмощие над самохвалното му и просташко държане, а общуването ѝ с офицерите я бе научило да прави сравнения, при които губеха дори и физическите му преимущества.

Ала тъкмо познанството с офицерите, които идваха понякога край езерото на лов или пък за риба, сега оказва своето въздействие при пораждането на чувствата ѝ към младия непознат. Докато благородниците, от една страна, ласкаеха суетата на девойката и силно възбуждаха нейното самолюбие, от друга страна, тя имаше много причини да се разкайва дълбоко, ако не и да тъжи тайно за познанството си с тях. Защото невъзможно бе девойка с нейните умствени способности да не схване колко криви бяха отношенията между благородника и низшия; тя чувстваше, че дори и най-добрите и най-незлобивите ѝ почитатели с червени куртки гледаха на нея по-скоро като на играчка за през свободното си време, отколкото като на равностойна приятелка. А Ловецът беше с открито сърце и то винаги блестеше в светлината на искреността; и дори безразличието му към нейния чар, който тъй рядко не сполучваше да въздейства на чувствата, стимулираше гордостта на девойката и събуждаше интерес към него, какъвто едва ли би успял да събуди друг, пък макар и по-облагодетелстван от природата.

Така измина половин час, а през това време „ковчегът“ се плъзгаше бавно по водата и мракът се сгъстяваше около него, макар че лесно можеше да се различи как тъмната линия на гората на юг се отдалечаваше, докато планините, очертаващи бреговете на този прекрасен басейн, го засенчваха почти от край до край. Наистина по средата на езерото се забелязваше тясна ивица, вода, където слабата светлина, струяща все още от небето, падаше по права линия на повърхността му с посока от север към юг; и покрай тая бледа ивица — нещо като обърнат наопаки Млечен път, където мракът не се беше сгъстил толкова, колкото другаде, салът поддържаше своя курс, понеже кормчията знаеше добре, че тя ще го отведе точно, там, където той искаше да отидат.

Разбира се, читателят не бива да мисли, че съществуваха някакви мъчнотии, що се касае до посоката. Дори ако мракът се сгъстеше

дотолюва, че закриеше и планините, посоката можеше да се определи по вятъра, а също и по бледото петно на юг, което указваше накъде е долината в този участък — защото над горите нощният мрак не беше толкова непрогледен. Накрая тия особености привлякоха вниманието на Джудит и Ловеца. Разговорът им неусетно секна, за да им позволи да се полюбуват на тържествената тишина и дълбокия покой на природата.

— Каква мрачна нощ — забеляза девойката, след като помълча няколко минути. — Надявам се, че ще съумеем да намерим „замъка“.

— Няма какво да се страхувате, че ще го изпуснем, ако се движим по тази пътека до средата на езерото — отвърна младият човек. — Тук самата природа е очертала пътя ни, колкото и да е тъмно, не е мъчно да го следваме сред този мрак.

— Не чувате ли нещо, Ловецо? Стори ми се като че ли долових близо до нас плясък във водата!

— Наистина нещо развълнува необичайно водата; трябва да е риба. Те се нахвърлят едни върху други също както хората и животните на сушата. Някоя е подскочила във въздуха и е паднала с шум във водата. Безполезно е, Джудит, за когото и да било да се стреми да излезе от своята среда, щом природата му повелява да остане там. А природата си има свои пътища... Ха! Това звучи като гребане с весло, и то необикновено предпазливо.

— В този миг делаурът се наведе напред и посочи многозначително в мрака, сякаш някакъв предмет неочаквано беше привлякъл вниманието му. Ловецът и Джудит впериха поглед нататък и в същия миг забелязаха някакво кану. Очертанията на този обезпокоителен съсед бяха неясни и за едно по-неопитно око биха били почти незабележими, но за тримата от „ковчега“ предметът очевидно беше кану с една-единствена фигура в него, която гребеше изправена. Естествено, не можеше да се знае колко души лежах скрити на дъното.

Исключено беше да избягат с „ковчега“ от тази лека лодка, която, направлявана от силни и опитни ръце, щеше да ги настигне веднага, затова всеки от мъжете грабна пушката си и зачака сблъскването.

— Лесно мога да поваля гребца — прошепна Ловецът, — но по-добре е първо да му се обадим и да го запитаме за намеренията му.

След това той издигна глас и извика внушително:

— Стой! Ако се приближиш повече, ще бъда принуден да стрелям въпреки желанието си и тогава смъртта ти е сигурна. Спри да гребеш и отговори!

— Стреляй и убий едно нещастно и беззащитно момиче! — отвърна нежен и треперещ женски глас. — Върви по пътя си, Ловецо, и ме остави да следвам своя.

— Хети! — възкликнаха едновременно младият човек и Джудит; след това Ловецът скочи бързо към мястото, където беше привързал лодката, която теглеха след сала. Тя липсваше и това обясняваше всичко.

Уплашена от закана, бежанката престана да гребе и неясните ѝ очертания в мрака напомнях някаква неподвижна призрачна фигура, застанала над водата. В същия миг двамата мъже бързо свиха платното, за да не позволят на сала да се отдалечи от лодката. Ала тази последна мярка не беше взета навреме; инерцията на тежкия сал и тласъците на вятъра скоро разделиха двата плавателни съда. Макар да се виждаше още, Хети попадна в споменатата вече светла ивица и сетне бързо се отдалечи.

— Какво може да означава това, Джудит? — запита Ловецът. — Защо сестра ви взе лодката и ни напусна?

— Нали знаете, че нещастното момиче е слабоумно; тя има свои представи за онова, което трябва да стори. Тя обича баща ни повече, отколкото много други деца обичат родителите си и освен това...

— Какво има освен това, девойко? Сега е настъпил миг на изпитание — миг, когато истината трябва да се казва.

Вълнувана от силно женско съжаление, че трябва да издаде сестра си, Джудит се поколеба, преди да заговори отново. Но когато Ловецът я подкани повторно, осъзнала опасностите, на които се излагаха всички поради неблагоприятното на Хети, тя не можа да устои повече.

— Освен това, страхувам се, че клетата слабоумна Хети не е могла да разбере изобщо суетността, дивотията и глупостта, скрити зад красивото лице и телосложение на Бързия Хари. Тя блънува насън за него, а понякога проявява своето чувство дори когато е будна.

— Значи, Джудит, вие мислите, че сега сестра ви е решила да се залови за някакъв луд план, за да помогне на баща си и на Хари, при

което по всяка вероятност ще снабди с една лодка онези влечуги, мингосите?

— Страхувам се, че ще излезе така, Ловецо. Нещастната Хети едва ли има достатъчно ум да надхитри един дивак.

През всичкото време лодката, в която Хети стоеше изправена и неподвижна, все още се виждаше, макар че движението на „ковчега“ с всеки изминал миг я правеше все по-неясна. Явно беше, че нямаше време за губене — иначе тя щеше да изчезне съвсем.

Тъй като сега пушките бяха безполезни, мъжете ги оставиха настрана, грабнаха веслата и започнаха да обръщат носа на сала обратно, за да го насочат към лодката. Свикнала с тая работа, Джудит се втурна веднага към другия край на сала и застава при кормилото. При тези приготовления, които не можеха да бъдат извършени безшумно, Хети се разтревожи и бързо подкара лодката като птица, която потръпва при приближаването на неочаквана опасност.

Тъй като Ловецът и приятелят му гребяха с енергията на хора, съзнаващи необходимостта да напрегнат всички свои сили, а силата на Хети беше парализирана от нервното желание да избяга, преследването би свършило скоро със залавянето ѝ, ако девойката не беше направила няколко коси и непредвидени отклонения от първоначалната посока. Тези завои ѝ позволиха да спечели време, а също така отведоха и лодката, и „ковчега“ сред по-гъстия мрак, хвърлян от сенките на хълмовете. Освен това те увеличиха, разстоянието между нея и преследвачите ѝ, докато най-после Джудит извика на спътниците си да престанат да гребат, защото бе изгубила окончателно лодката от очи.

Когато се разнесе това неприятно съобщение, Хети в действителност беше толкова близо, че долови всяка сричка, произнесена от сестра ѝ, макар от предпазливост тя да беше изказана толкова ниско, колкото обстоятелствата ѝ позволяваха, за да бъде чута от двамата млади мъже. Още в същия миг Хети престана да гребе и със затаено нетърпение зачака резултата — нещо, което се дължеше както на умората ѝ, така и на желанието ѝ да слезе на сушата.

Пълна тишина се възцари веднага над езерото и през това време тримата на „ковчега“ напругаха сетива да открият положението на лодката. Джудит се беше привела напред, за да се вслушва, с надежда, че ще долови някакъв шум, който би издал посоката, накъдето се

отдалечаваше сестра ѝ, а двамата мъже свеждаха очите си колкото се можеше по-ниско до равнището на водата, за да открият всеки предмет, който плуваше по повърхността. Ала всички усилия бяха напразни — нито чуха, нито видяха нещо.

През цялото време Хети, която не бе достатъчно хитра, за да легне в лодката, стоеше права, вдигнала показалец до устните си и загледана в посоката, откъдето се бяха чули гласовете, прилична на статуя в дълбоко и плахо съсредоточеше. Наистина тя се беше оказала достатъчно хитра да се качи в лодката и да напусне безшумно „ковчег“, но с това се беше изчерпала и цялата ѝ лукавост. Дори завоите, които направи нейната лодка, бяха по-скоро резултат на несигурната ѝ ръка и нервна възбуда, отколкото на умение и пресметливост.

Тишината продължи няколко минути, през които Ловецът и делауерът се съветваха шепнешком помежду си на езика на индианците. След това веслата се потопиха отново във водата и „ковчегът“ продължи да се движи с възможната най-голяма непредпазливост. Той се отправи на юг, тоест в посока към лагера на неприятеля. Стигнал недалеч от брега, където мракът бе извънредно гъст поради близостта на сушата, той остана там близо час, като очакваше приближаването на Хети. Тримата смятаха, че щом се освободи от страха на преследването, момичето веднага ще се отправи към това място.

Но тази не твърде хитра засада не се увенча с успех — нито погледът, нито слухът на младите хора можеха да открият приближаването на лодката. Разочарован от неуспеха и съзнаващ много добре важността да заеме укреплението, преди да бъде превзето от неприятеля, Ловецът отправи сала към „замъка“ с неприятното чувство, че цялото му старание да задържи лодките на сигурно място се беше провалило поради непредпазливото и обезпокоително действие на слабоумната Хети Хътър.

ГЛАВА ДЕСЕТА

*Но кой ли в тия девствени гори
на своя слух би имал пълна вяра?
Тук ехото в скали и пещери
се блъска без покой и се повтаря.
И шепота на сухите листа,
и пукота на съчките в гъстака,
и писъка на птиците в нощта
отекват като отговори в мрака.
Джоана Бейли*

Страх, а също тъй и съобразителност бяха накарали Хети да престане да гребе, когато разбра, че преследвачите ѝ не знаеха в каква посока да продължат. Тя остана неподвижна, докато „ковчегът“ се отправи към лагера, както вече споменахме в предишната глава, а след това улови отново веслата и с предпазливи удари се насочи към западния бряг.

Но за да избегне своите преследвачи, които, както с право предполагаше, скоро щяха да минат край този бряг, тя изви носа на лодката толкова на север, че я откара при едно полуостровче, което се вдаваше в езерото на разстояние близо една левга от оттока. И това не се дължеше само на желанието и да избяга, защото въпреки нейното слабоумие у Хети Хътър имаше доста от онази инстинктивна предпазливост, която често закриля от зло хората, лишени от разсъдък. Тя отлично знаеше колко важно беше да не допусне кануто да попадне в ръцете на ирокезите. Дългият живот в езерото ѝ беше подсказал един от най-простите способности, чрез които тази главна цел можеше да се съчетае с нейните собствени намерения.

Въпросният полуостров беше първата издатина от тази страна на езерото и ако една лодка бъдеше тласната оттам, твърде вероятно бе,

носена от южния ветреца, да стигне дори до „замъка“, тъй като той се намираще отвъд полуострова и почти по посока на вятъра.

Такова беше намерението на Хети. И тя спря под клонест дъб при самия край на чакълестия полуостров с явното желание да отблъсне лодката от брега, за да заплава към езерното жилище на баща ѝ. Тя знаеше също така по дънерите, които бе виждала да плават понякога из езерото, че ако лодката отминеше „замъка“ и постройките около него, вятърът щеше да измени посоката си, преди тя да стигне северните издатини на брега, и че сутринта, когато без съмнение щеше да огледа внимателно с далекогледа цялата повърхност на езерото и гористите му брегове, Ловецът непременно щеше да я види и прибере. Във всичко това Хети беше ръководена не толкова от разума, колкото от навиците си, а те често заместват недостатъците на разсъдъка у хората и изпълняват изключително неговата служба у по-низшите животни.

Девојката беше изгубила близо цял час, докато стигне до полуострова, тъй като я бяха забавили еднакво и разстоянието, и мракът, но щом се озова на чакълестия бряг, веднага се приготви да блъсне лодката, както вече споменахме. Точно в този миг чу тихи гласове, които сякаш идваха измежду дърветата зад нея. Стресната от тази неочаквана опасност, Хети бе вече готова да скочи отново в лодката, за да потърси спасение в бягство, когато ѝ се стори, че разпознава някои тонове от звучния глас на Джудит.

Девојката се приведе напред, за да се вслуша по-добре, и скоро долови, че гласовете идваха откъм водата; тя разбра, че „ковчегът“ се приближава от юг, и то толкова близо до западния бряг, че сигурно щеше да мине най-много на десетина метра от носа на полуострова, където беше застанала тя. А точно това желаше Хети. Тя блъсна кануто в езерото и остана сама на тясната крайбрежна ивица.

След като извърши самопожертвувателното действие, Хети не се оттегли навътре. Дори ако там беше светло, клоните на надвисналите дървета и храсти биха прикрили почти напълно снагата ѝ. Сред гъстия мрак обаче бе абсолютно невъзможно да се открие дори и от няколко крачки какъвто и да било предмет. Освен това беше съвършено лесно да избяга, тъй като само двадесет крачки бяха напълно достатъчни да я скрият в гората.

Ето защо Хети остана на мястото си и силно развълнувана, наблюдаваше последиците от своята постъпка с намерение да привлече вниманието на преследвачите си върху лодката, в случай че те я отминеха, без да я забележат.

„Ковчегът“ се приближи с наново разпънато платно. Ловецът стоеше при носа, близо до него се намираше Джудит, а делауерът управляваше при кормилото. Изглежда, че салът бе навлязъл твърде навътре в съседния залив със слабата надежда да намери там Хети, защото, когато се приближи към полуострова, девойката ясно чу какви наставления даваше от носа младият човек на своя приятел.

— Отдалечи го повече от брега, делауер — каза Ловецът за трети път, като говореше на английски, за да може и Джудит да разбира думите му. — Отдалечи го от брега. Тук ние навлязохме много навътре и трябва да внимаваме мачтата да не се закачи за дърветата... Джудит, там има лодка.

Последните думи бяха изговорени извънредно сериозно и още преди да ги изрече, Ловецът грабна пушката си. Но в ума на разсъдливата девойка веднага блесна истината и тя незабавно каза на спътника си, че лодката навярно е тази, с която беше избягала сестра ѝ.

— Дръж сала право, делауер, управлявай го така, както лети куршумът ти, когато е изпратен срещу някой елен. Ето... Хванах я.

Лодката бе уловена и веднага вързана отстрана на сала. В следния миг платното бе спуснато, а движението на сала — спряно с помощта на веслата.

— Хети! — извика Джудит, като в гласа ѝ се долавяше загриженост и дори вълнение. — Чуваш ли ме, сестро? Отговори, за Бога, и ми позволи да чуя отново гласа ти! Хети... мила Хети!

— Тук съм, Джудит... тук, на брега, където ще бъде безполезно да ме следвате, понеже ще се скрия в гората.

— О, Хети, какво правиш? Помисли, приближава полунощ, а гората е пълна с диваци и хищни животни!

— Никой няма да стори зло на една бедна, малоумна девойка, Джудит. Отивам да помогна на татко и нещастния Хари, които ще бъдат мъчени и убити, ако някой не се погрижи за тях.

— Ние всички се грижим за тях и смятаме утре да изпратим парламентьор, който да започне преговори за откупуването им. Върни

се, сестро! Имай доверие в нас, които притежаваме по-здрав разсъдък от теб и ще сторим за татко всичко, което е по силите ни.

— Зная, че разсъдъкът ви е по-добър от моя, Джудит, защото моят безсъмнено е много слаб, но аз трябва да отида при татко и бедния Хари. Вие с Ловеца пазете добре „замъка“, сестро.

— Но ти не можеш да сториш нищо в тъмнината... Ще изгубиш пътя в гората и ще загинеш от глад...

— Бог не ще позволи това да стане с едно нещастно дете, което отива да помогне на баща си, сестро. Трябва да се опитам да намеря диваците.

— Върни се само за тази нощ. Сутринта ще те закараме на брега и ще те пуснем да правиш, каквото искаш.

— Ти го казваш и наистина имаш такова намерение, Джудит, но не ще го сториш. Сърцето ти ще се разнежи и ще почнат да ти се привиждат томаховки и ножове за скалпиране. Освен това трябва да кажа на главатаря на индианците нещо, което ще го накара да изпълни всичките ни желания, а се страхувам, че ще го забравя, ако не му го съобщя веднага. Ще видиш, че щом го чуе, той ще пусне веднага татко.

— Клета Хети! Какво можеш да кажеш ти на жестокия дивак, та да промениш кръвожадните му намерения?

— Нещо, което ще го изплаши и ще го накара да пусне татко — твърдо отвърна слабоумното момиче. — Ще видиш, сестро... ще видиш колко скоро то ще го превърне в кротко дете.

— Ще кажете ли на мен, Хети, какво възнамерявате да говорите? — запита Ловецът. — Познавам диваците добре и мога да си представя доколко искрените думи могат или не да окажат въздействие върху техните кръвожадни намерения.

— Добре тогава — отвърна Хети, като поверително понижи глас, защото нощната тишина и близостта на „ковчега“ ѝ позволяваха да стори това, и все пак да бъде чута. — Добре тогава, Ловецо, понеже вие изглеждате добър и честен млад човек, ще ви кажа. Аз, не ще проговоря на никой от диваците нито дума, докато не се изправя лице с лице с главатаря им, ако щат да ме мъчат с колкото си искат въпроси преди това. Не. Аз не ще отговаря на никой от тях, само ще им кажа да ме заведат при най-мъдрия си човек. А тогава, Ловецо, ще му открия, че Бог не ще прости убийците и крадците и че макар татко и Хари да са отишли за ирокезки скалпове, вождът им трябва да отвърне на злото

с добро, защото тъй заповядва Библията. Инак на онзи свят ще бъде подложен на вечни мъчения. Като чуе това и като почувства добре, че е истина — а той несъмнено ще го почувствува — нима ще се забави тогава да изпрати веднага татко и Хари и мен на брега срещу „замъка“ и да каже на трима ни да си вървим с мир из пътя?

Последният въпрос беше зададен тържествено, а после слабоумната девойка се засмя на впечатлението, което, тя не се съмняваше и за миг, че е направил на слушателите ѝ нейният план. Ловецът бе силно удивен от това доказателство за нейната невинност и малоумие. А Джудит бързо измисли средство за противодействие срещу този необикновен план, като въздейства точно върху чувството, което го бе породило. Затова, без да отвърща на последния въпрос, нито на смеха, бързо извика сестра си по име, сякаш имаше да ѝ каже нещо наистина много важно. Но нейният вик не получи отговор.

Прашенето на клони и шумоленето на листа показваха ясно, че Хети беше напуснала брега и вече навлизаше в гората. Безполезно беше да се преследва, защото тъмнината, както и гъстата растителност, която изобилстваше навсякъде в гората, щяха да направят невъзможно залавянето ѝ, а освен това съществуваше и непрекъснатата опасност да попаднат по този начин в ръцете на своите врагове.

Поради това след кратко и тъжно съвещание платното отново беше разпънато и „ковчегът“ продължи пътя си — към своето постоянно пристанище. В себе си Ловецът мълчаливо се радваше за прибирането на лодката и обмисляше плановете си за следващия ден. Когато напуснаха полуострова, вятърът се засили и за по-малко от час те стигнаха „замъка“. Там намериха всичко тъй, както го бяха оставили. И за да влязат в постройката, трябваше да извършат отново всички действия, извършени при напускането ѝ, само че в обратен ред.

Тази нощ Джудит си легна сама в леглото и мислейки за невинното и пренебрегвано досега същество, което бе нейна другарка от детинство, ороси възглавницата със сълзите си. И докато часовете се нижеха бавно, през ума ѝ минаха ред горчиви разкаяния и едва малко преди разсъмване тя забрави своите спомени и заспа.

А Ловецът и делауерът почиваха в „ковчег“, където ще ги оставим да се наслаждават на дълбокия сън на честни и здрави безстрашни хора, за да се върнем при девойката, която видяхме за последен път сред крайбрежните дървета.

Като напусна брега, Хети без колебание пое пътя през гората, вълнувана само от почти конвулсивния страх, че е преследвана. За щастие пътеката, която пое, водеше право към целта ѝ — тя бе единствената, която извеждаше на полуострова. Долу, под клоните на дърветата, нощта беше толкова тъмна, че девойката напредваше съвсем бавно и още след първите няколко ярда тръгна напосоки. Ала релефът на местността не ѝ позволяваше да се отклони много от направлението, в което желаше да се движи. От едната си страна тя скоро беше ограничена от склона на хълма, докато от другата ѝ служеше за ориентировка езерото.

Цели два часа това смело, слабоумно момиче с мъка си пробива път през горския лабиринт. Понякога се озоваваше на самия край на песъчливия бряг на езерото, друг път се изкачваше по стръмнини, които я предупреждаваха да не се движи повече в тази посока, тъй като тя се намираще под прав ъгъл с желанието от нея път. Често нозете ѝ се подхлъзваха и много пъти тя пада, но без да се нарани. Към края на втория час обаче беше така изморена, че почти нямаше сили да продължи по-нататък. Крайно нужна ѝ беше почивка и тя се зае да си приготвя легло със сръчността и хладнокръвието на човек, у когото девствената гора не вдъхваше излишен ужас. Знаеше, че всички околни гори гъмжат от диви зверове, но че животните, които се нахвърлят върху хора, обикновено се срещат рядко, а отровни змии изобщо нямаше. Всичко това беше научила от баща си, а онова, което слабият ѝ ум веднъж възприемеше, възприемаше го толкова сигурно, че не оставяше място за съмнения.

Величествената тишина, която я заобикаляше сега, по-скоро успокояваше, отколкото тревожеше Хети и тя се залови да си приготвя легло от листа с такова безразличие към обстоятелствата, които биха прогонили напълно мисълта за сън у повечето жени, сякаш оправяше постелята си за нощна почивка под бащиния покрив.

Щом събра достатъчно суха шума, за да се запази от влажните изпарения на почвата, Хети легна и се приготви да спи. Облеклото ѝ, макар и подходящо за сезона, бе достатъчно топло само за през деня, а в гората винаги бе прохладно и нощите по тия високи места на страната винаги се отличават със свежест, която прави дебелите дрехи по-необходими, отколкото това се налага обикновено лете в по-ниските области. Хети беше предвидила това и беше донесла със себе си груба

и тежка наметка; простряна върху нея, тя напълно заместваше одеяло. Завито така, момичето само след няколко минути заспа тъй спокойно, сякаш над главата ѝ бдеше онази грижлива майка, която толкова рано ѝ бе отнета завинаги. И през тази нощ сънят в скромното ѝ легло представляваше пълна противоположност на безсънието върху възглавницата на сестра ѝ Джудит.

Час след час минаваше в несмутено спокойствие и сладка почивка и Хети Хътър не разтвори очи нито веднъж, докато най-сетне бледата светлина не си проби път през върхарите на дърветата, за да спре върху клепките ѝ и да я разбуди заедно със свежестта на лятното утро.

Хети обикновено беше на крак още преди първите слънчеви лъчи да докоснат планинските върхове, но този път умората ѝ бе тъй голяма и сънят ѝ — толкова дълбок, че обичайните причини за пробуждане не оказаха своето въздействие. Момичето измърмори нещо в съня си, махна с ръка, усмихна се сладко като дете в люлката си и продължи да дреме.

Когато направи това несъзнателно движение, ръката ѝ падна върху някакъв топъл предмет и в своето полусънно състояние тя свърза това обстоятелство с привичния си живот. В следния миг обаче нещо до нея грубо се раздвижи, сякаш някакво животно риеше с муцуна под нея и се стремеше да я отмести. И като изговори името „Джудит“, тя се събуди.

Когато се надигна и седна, момичето стреснато забеляза, че някакъв тъмен предмет отскочи от нея, пръскайки в бързината си листата и падналите клони. И щом разтвори очи и се съвзе от първото смайване и смущение, Хети видя, че недалеч малко американско кафяво мече се беше изправило на задните си крака и все още гледаше към нея, сякаш се колебаеше да я доближи ли отново.

Първото желание на Хети, която вече бе имала няколко такива мечета, беше да изтича и да хване малкото зверче, за да го вземе със себе си, но силно ръмжене я предупреди за опасността, която я заплашваше при такъв опит. Като се отдръпна няколко крачки назад, девойката бързо се огледа и забеляза недалеч от себе си голяма мечка, която с пламнали очи наблюдаваше движенията ѝ. Едно кухо дърво, служило някога за кошер на диви пчели и паднало неотдавна, сега беше станало плячка на мечката и на двете ѝ мечета, които ближеха

случайно попадналото им лакомство. Сега обаче майката ревностно следеше какво става с нейното палаво и безстрашно мече.

Бихме надхвърлили границите на човешките знания, ако пожелаем да изследваме всичко онова, което оказва влияние върху действията на по-низшите животни. В този случай мечката, макар и да беше действително разгневена, понеже смяташе, че малкото ѝ се намира в опасност, не прояви намерение да нападне девойката. Тя напусна меда и се приближи на около двадесет стъпки от нея, където се изправи на задните си крака и с недоволно ръмжене заклати тялото си, но не се приближи повече. За щастие Хети не побягна. Напротив, макар и изплашена, тя коленичи с лице към животното и като склучи ръце и вдигна очи нагоре, прочете молитва. Това нейно действие обаче съвсем не се дължеше на страха — то бе неин навик, който тя никога не пропускаше преди лягане и след ставане от сън.

Когато девойката се изправи, мечката се отпусна пак на четирите си крака и като събра мечетата около себе си, позволи им да бозаят. Хети остана много доволна от това доказателство за нежност у едно животно, за което се знае, че е чуждо на нежни чувства. И когато някое от мечетата се отделяше от майка си, за да поскача и потича лекомислено наоколо, тя изпитваше силно желание да го вземе в ръце и да си поиграе с него. Но предупредена от ръмженето, тя съумяваше да се овладее достатъчно, за да не изпълни това свое опасно намерение, а когато си спомни каква беше целта ѝ сред тия хълмове, бързо се откъсна от групата и продължи пътя си край брега на езерото, което проблясваше от време на време между дърветата. И изненадана, но не и изплашена, тя забеляза, че семейството мечки стана и тръгна по стъпките ѝ на късо разстояние от нея, като очевидно наблюдаваше всяко нейно движение, сякаш бе заинтересувано от всичко, което правеше тя.

Тъй, придружавана от мечката и малките ѝ, девойката измина близо миля — тройно по-голямо разстояние, отколкото би могла да измине за същото време в тъмно. Сетне стигна някакъв ручей, който бе издълбал коритото си в земята и се вливаше с клокочене в езерото между стръмни и високи брегове, обрасли с дървета. Тук Хети изми очите си и като пи от чистата планинска вода, продължи своя път ободрена и весела, все още придружавана от необикновените си спътници.

Сега пътят ѝ водеше край широка и почти водоравна тераса. Тя се простираше от горния край на стръмния бряг до нисък склон, който малко по-горе също се превръщаше в тераса с неправилни очертания. Тази местност се намираще в онази част от долината, гдето планините се спущаха полегато и образуваха началото на равнина, простираща се между хълмовете южно от езерото. От всичко това Хети разбра, че вече приближава лагера на червенокожите. А дори и да не се беше досетила, мечките щяха да я предупредят за близостта на човешки същества. След като подуши, въздуха, голямата мечка не пожела, да продължи по-нататък, макар девойката да се извърна назад и да я покани със знаци и дори с молби, които изрече със сладкия си глас. И точно когато се движеше през храстите, извърната тъй с лице към спрелите животни, тя неочаквано почувствува, че беше спряна от човешка ръка, която леко се сложи на рамото ѝ.

— Къде отива? — запита бързо и загрижено нежен женски глас. — Индианци... червени мъже... диваци... зли воители — нататък.

Това неочаквано приветствие не разтревожи девойката повече от присъствието на страшните горски обитатели — мечките. Наистина малко, я изненада, но до известна степен тя беше готова за подобна среща. А съществото, което я спря, съвсем не можеше да я изплаши повече от който и да било индианец.

Това беше девойка, не много по-възрастна от нея, с лъчезарна усмивка като на Джудит, с мелодичен глас и с произношение и държане, в които се очертаваше цялата смирена благодат, характерна за този пол у народ, свикнал да счита жените за прислужници на воините.

Красотата съвсем не е рядко нещо у жените на туземните американци, преди да започнат трудния живот на съпруги и майки. В това отношение първоначалните собственици на страната не се различаваха от своите по-цивилизовани наследници, тъй като природата беше надарила и техните жени с нежност и черти, които придават тъй голям чар на младите девойки, но от които те се лишават рано както поради грижите на домакини, така и по други причини.

Девойката, която толкова неочаквано бе спряла Хети, беше наметната с басмен плащ, който закриваше напълно цялата горна част на тялото ѝ. Под нея се виждаше къса пола от син плат, поръбен със златна дантела, която не се спущаше по-долу от коленете ѝ. Гамаши от същия плат и мокасини от еленова кожа завършваха облеклото.

Косата ѝ се спускаше на дълги черни плитки по раменете и гърба и се разделяше на път над нейното ниско гладко чело така, че смекчаваше изражението на очите, които бяха изпълнени с дяволитост и благост. Лицето ѝ бе закръглено, с нежни черти; виждаха се правилно наредените ѝ бели зъби, а в устните ѝ се таеше някакво тъжно смирение, сякаш младата девойка бе придобила това особено изражение чрез интуитивния усет на същество, което съзнава, че още от рождение е осъдено да изтърпи женските страдания, смекчавани от обичта.

Както споменахме вече, гласът на девойката беше нежен като полъха на нощен ветреца — нещо характерно за жените от нейната раса и толкова присъщо на нея, че беше станало причина за името ѝ Вах-та!-вах, което преведено значи „Тихо-о!-тихо“.

С една дума, това беше любимата на Чинганчгук, която, успяла да приспи подозренията на своите похитители, беше получила от тях позволение да се разхожда около лагера. Това снизхождение отговаряше напълно на общоприетите навици на червенокожите, които знаеха много добре, че в случай на бягство лесно можеха да открият следите ѝ. Трябва също така да си припомним, че ирокезите или хуроните, както е по-добре да ги наричаме, не подозираха абсолютно нищо за близостта на любимия ѝ, което всъщност не беше известно и на самата нея.

Не е лесно да се каже коя от двете девойки — бледоликата или червенокожата — прояви по-голямо самообладание при тази необикновена среща. Но макар малко изненадана, Вах-та!-вах беше разговорлива и много по-бърза както в предвиждането на възможните последици, тъй и в намиране средства да бъдат избегнати. През време на детинството ѝ нейният баща бе нает като воин от властите на Колонията. И понеже бе живяла няколко години около фортите на белите, тя бе изучила английски език, който говореше по обикновения съкратен начин на индианците, но гладко и без обикновеното отвращение на своя народ към този език.

— Къде отива? — повтори Вах-та!-вах, като отвърна нежно и привлекателно на усмивката на Хети. — Лоши воители нататък — добри далеч оттук.

— Как се казваш? — запита Хети е наивността на дете.

— Вах-та!-вах. Аз не минго — добра делауерка, приятелка на англичаните. Мингосите много жестоки и обичат скалпове заради кръв — делауерите ги обичат заради чест. Ела тук, където няма очи.

Вах-та!-вах поведе събеседничката си към езерото и се спусна към брега, така че да се скрие зад надвисналите дървета и храсти от наблюдателите, които можеха да бъдат наблизко. И тя не спря, докато и двете не се настаняха една до друга върху едно паднало дърво, край на което бе потопен във водата.

— Защо идваш тук? — запита след това живо младата индианка — Откъде идваш?

Хети ѝ разказа историята си просто и правдиво. Тя обясни положението на баща си и изрази желанието си да му помогне и ако е възможно, да изходатайства освобождението му.

— Защо дойде баща ти през нощта в лагера на мингосите? — запита индианската девойка с прямота, която ярко свидетелстваше за нейната искреност. — Той знае, сега война — той не момче. На него няма нужда да се казва, че ирокези имат томаховки, ножове и пушки. Защо идва нощем, хваща мен за коса и се опитва да скалпира делауерката?

— Тебе ли? — каза Хети, като потръпна от ужас. — Нима той се нахвърли върху теб? Нима теб се опита да скалпира?

— Защо не? И делауерските скалпове струват колкото скалповете на мингосите. Губернаторът не прави разлика. За белите лошо да скалпират. Това не присъщо на тях, както ми казва винаги Ловецът.

— А ти познаваш ли Ловеца? — запита Хети, като се изчерви от удоволствие и изненада и за миг под влияние на това ново чувство забрави своите съжаления. — Аз също го познавам! Той се намира сега на „ковчега“ с Джудит и с един делауер, който се нарича Голямата змия. Храбър и красив воин е този Змия!

Въпреки тъмния цвят, с който природата беше надарила индианската красавица, красноречивата и предателска кръв нахлу и зачерви страните ѝ, а руменината придаде нов и прекрасен израз на черните като въглен очи. Но тя продължи да говори, като предупредително вдигна пръст и понижи и без това нежния си и сладък глас почти в шепот.

— Чингачгук! — каза индианската девойка. И тя произнесе грубото име толкова нежно, че то прозвуча почти като мелодия в

ушите на Хети. — Баща му Ункас — велик воин на мохиканите — пръв след стария Таменунд! Най-вече воин, по-малко мъдрец и съветник край огъня. Ти познаваш ли Змията?

— Той дойде при нас миналата вечер и беше на „ковчега“ е мен в продължение на два или три часа, преди да го напусна. Страхувам се, Вах-та... страхувам се, че и той ще дойде за скалпове, също както баща ми и нещастният Хари!

— А защо да не дойде? Чингачгук червен воин... напълно червен — скалпове правят чест за него — той сигурно вземе.

— Тогава — каза Хети живо — и той ще бъде толкова лош, колкото другите. Бог няма да прости на никой червенокож онова, което не прощава на белия.

— Не вярно — отвърна делауерската девойка разгорещено и почти развълнувано, — не вярно, казвам ти! Маниту се усмихва и доволен, когато види млад воин да се завръща от пътеката на войната с два, десет, сто скалпа на прът! Бащата на Чингачгук взема скалп, всички стари вождове взимат скалп и Чингачгук ще взема толкова скалп, колкото може носи.

— Тогава, Вах-та, неговите сънища през нощта трябва да са ужасни! Никой не може да бъде жесток и да се надява, че ще му се прости.

— Не жесток — всичко простено! — отвърна Вах-та!-вах, като удряше с малкия си крак по каменистия бряг и тръскаше глава, за да докаже как напълно женственото чувство в един от своите аспекти взимаше връх над женственото чувство в друг аспект. — Казвам ти, Змия храбър; този път той отиде дома с четири скалпа.

— Нима това го е довело тук? Нима той е изминал целия този път през планини и долини, реки и езера, за да мъчи подобните си и да върши такива злини?

Този въпрос изведнъж усмири избухналия гняв на полуобидената индианска красавица. Той победи напълно предразсъдъците на възпитанието и отпрати всичките й мисли в по-нежна и по-женствена насока. Най-напред тя се огледа подозрително, сякаш се страхуваше да не ги подслушва някой, после хитро се вгледа в лицето на внимателната си събеседничка, а накрая след всички тия прояви на моминско кокетство и женски чувства девойката скри лице в двете си

ръце и започна да се смее толкова звънко и мелодично, че смехът ѝ би могъл да се нарече горска песен.

Но страхът, че могат да я открият, бързо постави край на тази наивна проява на чувства и като смъкна ръцете си, това изградено от пориви същество отново се вгледа хитро в лицето на събеседничката си, като че ли се питаше доколко може да повери своята тайна на една непозната.

Макар Хети далеч да не беше красива като сестра си, мнозина смятаха нейното лице за по-привлекателно. То изразяваше цялата искреност на нейния характер и върху него липсваха всякакви неприятни физически белези, които така често придружават душевната недъгавост. Наистина привикналият да я наблюдава от по-близо би открил понякога известни доказателства за нейното слабоумие в израза на нейните блуждаещи очи, но при незлобивостта на девойката тези признаци възбуждаха повече симпатия, отколкото други чувства. Всичко това оказва въздействие върху младата индианка и в порив на нежност тя прегърна Хети и я притисна към себе си с истинска топла обич.

— Ти добра! — прошепна младата индианка. — Знам, ти добра; много време мина, откакто Вах-та!-вах имаше приятелка — сестра — която да говори на сърцето ѝ. Ти приятелка на Вах-та!-вах! Не казвам ли истина?

— Никога не съм имала приятелка — отговори Хети, като отвърна с неподправена сериозност на топлата прегръдка. — Имам сестра, но не приятелка. Джудит ме обича и аз обичам Джудит, това е нещо естествено; бих се радвала обаче да имам приятелка! Ще бъда твоя приятелка с цялото си сърце. Харесвам гласа ти, усмивката ти и начина, по който мислиш за всичко освен за скалповете...

— Аз не мисля повече за това... не говори повече за скалп! — прекъсна я ласкаво Вах-та!-вах. — Ти бледолика, аз червенокожа; имаме различни навици. Ловец и Чингачгук големи приятели, а не от един цвят; Вах-та!-вах и... как името, хубава бледолика?

— Наричат ме Хети, макар че всъщност съм кръстена Естер.

— Какво от това? Не зло, не добро. Няма нужда второ име. За делаурка не добро да знае много — да знае повече, отколкото понякога някой воин, това голям срам; мое име Вах-та!-вах. Ти наричаш мен Вах-та, аз тебе — Хети.

След като завършиха тъй за свое взаимно задоволство предварителните преговори, двете девойки започнаха разговор за различните си надежди и планове. Хети запозна своята нова приятелка още по-подробно с намеренията си относно своя баща. А Вах-та!-вах бе готова да издаде своите собствени чувства и надежди по отношение на младия воин от племето си, дори на човек, който би проявил и най-малката склонност да полюбопитства за това. Тъй или иначе, и от двете страни се каза достатъчно, за да позволи на всяка от девойките да долови голяма част от намеренията на другата, но остана и още доста неизречено, за да даде повод на редица въпроси и отговори, с които разговорът се приближи към своя край. Като по-разумна, Вах-та!-вах започна първа с въпросите. Тя обви ръка около кръста на Хети, наведе глава, за да се вгледа шеговито в лицето ѝ и засмивайки се, сякаш онова, което възнамеряваше да каже, можеше да бъде прочетено по изражението на лицето ѝ, произнесе още по-искрено:

— Хети има не само баща, а и брат. Защо не говори за брата, както за бащата?

— Нямам брат, Вах-та. Казват, че някога съм имала, но той е умрял преди много години и лежи погребан в езерото до майка ми.

— Нямах брат — имаш млад воин; обичаш него почти колкото баща? Много красив и много храбър; достоен да бъде главатар, ако така добър, както изглежда.

— Грешно е да обичам друг мъж така, както обичам баща си, и затова се старая да не го правя, Вах-та — отвърна съвестната Хети, която чисто и просто не умееше да скрива чувствата си чрез някое простимо доближаване до неистината, каквато е недомлъвката, макар женският срам доста да я изкушаваше да стори тая погрешна стъпка, — но мисля понякога, че ако Хари идва толкова често край езерото, изкушението ще ме победи. Щом ме питаш, мила Вах-та, трябва да ти кажа истината, но бих потънала в земята и бих умряла, ако той узнае!

— Защо той сам не запита теб? Храбър на вид — защо не говори смело? Млад воин трябва да пита млада девойка, не бива остави младо момиче да говори първо. От това се срамуват и девойките минго.

Тези думи бяха изречени с възмущение и с благородната топлота, които всяка млада и будна жена би изпитала, щом почувства, че е посегнато на най-ценната привилегия на нейния пол. Те обаче оказаха твърде малко влияние върху слабоумната, а също така и справедлива

Хети, която, макар и женствена във всичките си пориви, се вълнуваше много повече от повелите на собственото си сърце, отколкото от средствата, с които обичаите закриляха чувствителността на пола ѝ.

— Да ме запита какво? — извика слисаната девойка тъй внезапно, че издаде с това колко се беше изплашила. — Да ме запита дали го обичам толкова, колкото обичам баща си ли? О, дано никога не ми зададе такъв въпрос, защото тогава ще трябва да му отговоря, това би ме убило!

— Не, не — няма убие — отвърна със смях другарката ѝ. — То кара да се изчервиш... да се засрамиш, но не продължава дълго, после ставаш по-щастлива отвсякога. Млад воин трябва казва на млада девойка, той иска направи своя жена, инак тя никога не може живее в негов вигвам.

— Хари не иска да се ожени за мен; никой не иска да се ожени за мен, Вах-та.

— Как можеш знаеш това? Може би всеки иска да се ожени теб и малко по малко език ще каже, което чувства сърце. Защо никой не иска да се ожени за теб?

— Казват, че не съм напълно с ума си. Татко често ми казва това, а и Джудит понякога, когато е ядосана, но аз не им обръщам внимание толкова, колкото на мама. Веднъж тя го спомена, а после почна да плаче, като че ли сърцето ѝ се късаше, затова знам, че не съм с ума си.

Вах-та!-вах се вгледа втренчено в нежната откровена девойка и близо цяла минута не проговори и, изглежда, истината блесна изведнъж в ума на младата индианка. В гърдите ѝ сякаш се бореха съжаление, почит и умиление, а после, ставайки внезапно, тя покани приятелката си да я придружи до лагера, който се намираще наблизко. Това неочаквано отказване от предпазливостта, която Вах-та!-вах бе пожелала да прояви първоначално, за да не видят нейната приятелка, се дължеше на пълната и увереност, че никой индианец не би сторил зло на същество, което Великия дух е обезоръжил, лишавайки го от най-силната му защита — разума.

В това отношение си приличат почти всички непоковарени народи: поради някакво чувство, което прави чест на човешката природа, те доброволно дават чрез снизхождението си закрила на ония същества, които неведомата мъдрост на провидението е възпрепятствала в тяхното развитие. И Вах-та!-вах знаеше, че в много

племена необразованите горски жители обожават, тачат и почитат слабоумните, вместо да ги оскърбят и пренебрегват, каквато е съдбата им сред най-напредналите и покварени народи.

Хети тръгна след новата си приятелка без всякакъв страх или нежелание. Нейната цел бездруго бе да стигне лагера. И подтиквана от своите намерения, тя не се грижеше за последиците повече, отколкото нейната спътничка, която сега вече знаеше, че бледоликата девойка носи в себе си и своята закрила.

Докато се движеха бавно край брега, окичен от надвиснали над водата храсталаци, Хети продължи разговора, отговаряйки на въпросите, които приятелката ѝ бе прекъснала, щом бе разбрала с кого има работа.

— Но ти не си малоумна — каза Хети — и затова няма причина Змията да не се ожени за тебе.

— Вах-та!-вах пленничка, а мингосите имат големи уши. Не говори за Чингачук, когато те наблизко. Обещай на Вах-та!-вах това, добра Хети!

— Зная... зная — отвърна Хети почти шепнешком в старанието си да покаже на своята спътничка, че разбира необходимостта от предпазливост. — Зная. Ловецът и Змията имат намерение да те отвлекат от ирокезите и ти искаш аз да не издам тайната.

— Откъде знаеш? — почти извика Вах-та бързо, ядосана за миг, че девойката не бе по-малоумна, колкото беше всъщност. — Откъде знаеш? Най-добре говори само за баща си и за Хари. Мингосите разбират това, те не разбират друго. Обещай да не засягаш онова, което не разбираш.

— Но аз го разбирам, Вах-та. И затова трябва да говоря за него. Ловецът е толкова добър, че го каза на татко в мое присъствие и понеже никой не ми каза да не слушам, аз чух всичко, както чух и разговора на татко и Хари за скалповете.

— Много лошо за бледолики да говорят за скалпове и много лошо за млади жени да чуват всичко. Слушай, Хети, аз зная, че ти обичаш Вах-та, а индианците най-малко говорят за хора, които най-силно обичат.

— Обаче между белите не е така. Те говорят най-вече за онези, които най-много обичат. Предполагам, че само защото съм слабоумна, не мога да разбера защо е тази разлика у червените хора.

— Ловецът нарича това дарба: едните имат дарба да говорят, другите имат — да сдържат езика си. Дръж си езика зад зъбите, когато бъдеш между мингосите. Както Змията иска да види Вах-та, така Хети иска да види Хари. Добро момиче никога не издава тайните на приятелките си.

Хети разбра тази молба и обеща на делаурката да не споменава нищо за присъствието на Чингачгук, нито за причините на неговото пристигане край езерото.

— Може би той ще освободи и Хари, и баща, както Вах-та!-вах, ако нещо не му попречи — прошепна младата индианка поверително и ласкаво на спътничката си точно когато стигнаха толкова близо до лагера, че доловиха гласовете на няколко други жени, които очевидно бяха заети с обикновената работа на червенокожите. — Не забравяй това, Хети, и сложи на уста два пръста, двадесет пръста. Без Змия да действа, приятели няма да бъдат свободни.

Едва ли би могло да се намери по-добро средство, за да се осигури мълчанието и дискретността на Хети. Тъй като освобождаването на баща ѝ и на младия граничар беше голямата цел на смелото ѝ начинание, тя почувства връзката между него и задачите на делауера и като се засмя невинно, кимна с глава и тихо, както преди, обеща на приятелката си да изпълни желанието ѝ. Успокоена, Вах-та!-вах не се поколеба повече, а веднага я поведе открито по пътя към лагера на своите похитители.

ГЛАВА ЕДИНАДЕСЕТА

*Защото великият цар на царете
на земните люде предписал закон:*

„Не убивай!“

Шекспир

Присъствието на жени показваше ясно, че групата, към която Вах-та!-вах се числеше сега по принуда, не беше изпратена нарочно по пътеката на войната. Тя беше малка част от едно племе, което, тръгнало на лов и риболов в границите на английските владения, бе заварено там от вестта за началото на враждебните действия. И след като бяха прекарали зимата и пролетта е онова, което, строго погледнато, представляваше собственост на техните неприятели, индианците бяха решили да нанесат и един враждебен удар, преди да се оттеглят напълно.

Дълбоката индианска прозорливост се криеше и в начина на придвижването на тия червенокожи, благодарение на който бяха попаднали навътре в неприятелската територия. Когато пристигна бързоходецът, който съобщи, че между англичани и французи са избухнали враждебни действия — война, в която положително щяха да бъдат въвлечени и всички племена под влиянието на двете воюващи страни, — тази група ирокези ловуваше по бреговете на Онеида, езеро, което се намира с около петдесет мили по-близо до тяхната собствена граница, отколкото езерото, край което се развива действието на тоя разказ. Ако бяха побягнали по права линия към Канада, щяха да се изложат на опасността от непосредствено преследване, ето защо главатарите бяха решили да усвоят тактиката на по-дълбоко навлизане в станалата опасна за тях област с надежда, че така ще могат да се оттеглят зад гърба на своите преследвачи, вместо да бъдат преследвани по петите от тях. Индианците бяха прибегнали до тази хитрост поради присъствието на жените, тъй като бяха по-слаби и не можеха да

издържат наравно с мъжете негодите на бягството, в случай, че бъдеха преследвани от воители. И ако си спомни при това огромните простори на американската пустош по онова време, читателят ще разбере, че дори цяло племе би могло да остане с месеци неоткрито в някои участъци, а вземат ли се предпазни мерки, в горите съществува още по-малка опасност да срещнеш неприятел, отколкото по моретата във време на оживено водена война.

Тъй като беше временен, лагерът не предлагаше нищо повече от грубата закрила на един бивак, подобрен донякъде чрез изкусните средства на хората, чиято сръчност беше известна и които прекарваха целия си живот сред подобна обстановка. Един огън, запален до корените на грамаден дъб, беше достатъчен за цялата група, тъй като времето беше твърде топло и той се използваше само за готвене.

Около този център бяха пръснати петнадесет-двадесет ниски колиби — може би по-правилно ще бъде, ако се нарекат просешки колиби, чиито обитатели вечер трябваше да се промъкват пълзешком в тях, за да си легнат, но които бяха строени така, че да могат да издържат яростта и на най-силната буря. Тези колиби бяха изградени от клони, свързани изкусно помежду си и еднообразно покрити с кори, свалени от паднали дървета, каквито във всяка девствена гора може да се намерят със стотици от всевъзможни размери и в различни етапи на гниене.

Индианците нямаха почти никаква покъщнина. Близо до огъня се намираха няколко най-прости готварски съда; вътре и около колибите се забелязваха дрехи; пушки, рогове и торби бяха облежани по дърветата или пък окачени на по-ниските им клони, на тия естествени куки висяха и остатъците от труповете на две-три сърни.

Тъй като лагерът се намираше сред гъста гора, погледът не можеше да го обхване изцяло. Но щом човек се взреше и потърсеше, върху мрачния фон пред него почваха да се очертават колиба след колиба. Център — освен ако за такъв се сметнеше огънят — нямаше, нямаше и открито място, гдето жителите на това първобитно село биха могли да се съберат; всичко беше скрито, тъмно и тайнствено, както и самите обитатели. Няколко деца скитаха от колиба на колиба и придаваха на мястото донякъде вид на селище. А от време на време над дълбоката тишина на мрачната, гора се издигаха сдържаният смях или тихият говор на жените.

Що се отнася до мъжете, те или ядяха, или спяха, или проверяваха оръжията си. Разговаряха малко и обикновено настрана от жените си. Дори и дрямката им беше примесена с някаква неуморима, вродена бдителност, със страх от опасност.

Когато двете девойки се приближиха към лагера, от устата на Хети се изтръгна слабо възклицание, защото съзря баща си. Той седеше на земята с гръб към едно дърво, а Хари бе застанал близо до него и лениво дялкаше някакъв клон. Явно беше, че те бяха толкова свободни, колкото и всички останали във или извън лагера, и човек, несвикнал с индианските обичаи, би ги взел погрешно за гости вместо за пленници. Вах-та!-вах отведе новата си приятелка съвсем близо до тях, а после скромно се оттегли, за да не попречи с присъствието си на израза на нейните чувства.

Но Хети не беше привикнала на милувки и външни прояви на обич, за да прояви явното си вълнение. Тя се приближи и без да говори, застана до баща си, наподобяваща тъй мълчалива статуя на обичта към родителите.

При неочакваната ѝ поява старият човек не изрази нито тревога, нито изненада. В това отношение той бе придобил стоицизма на индианците, понеже знаеше много добре, че най-сигурният начин да се получи тяхното уважение беше да подражава на самообладанието им.

От своя страна самите диваци също не проявиха дори и следа от вълнение при внезапното идване на чужденка сред тях. С една дума, макар да стана при толкова странни обстоятелства, пристигането на Хети предизвика много по-малка видима изненада, отколкото, ако някой обикновен пътник се отправеше към входа на най-големия хан в някое селище е много по-високи претенции за цивилизация.

Все пак няколко воители се събраха и от начина, по който поглеждаха към Хети, личеше, че говореха за нея и навярно гадаеха причините за нейното неочаквано появяване.

Това равнодушно държане е характерно за северноамериканските диваци, а някои казват, и за техните бели наследници. Но в този случай положението, в което се намираше групата, бе необикновено. От друга страна, силите на „ковчег“ с изключение на новопристигналия Чингачгук, се знаеха много добре; вярваше се също така, че наблизко няма никакво племе или войска, а около цялото езеро бяха пръснати бдителни съгледвачи, които ден и

нощ следяха и най-малкото движение на онези, които сега не би било преувеличено да наречем обсадени.

Вътрешно Хътър беше много развълнуван от постъпката на Хети, макар външно да се преструваше на съвсем безразличен. Той си спомни за нежната ѝ молба, преди да напусне „ковчега“, и несполуката правеше още по-тежко онова, което би могло да се забрави сред тържеството на успеха. Освен това той знаеше искрената, простодушна вяръност на това дете. Старецът разбираше защо беше дошла Хети, знаеше как тя напълно пренебрегва своето „аз“ и знаеше също тъй, че тази нейна самопожертвувателност обуславяше всичките ѝ постъпки.

— Това не е хубаво, Хети — каза той, съжелявайки повече за последиците, които щяха да засегнат самата девойка, отколкото за каквото и да било друго зло. — Тези индианци са жестоки ирокези и никога не забравят нито нанесената им обида, нито направената услуга.

— Кажи ми, татко — отвърна девойката, като се оглеждаше крадешком около себе си, сякаш се страхуваше, че някой може да я подслуша, — позволи ли ти Бог да изпълниш жестокото си намерение, с което дойде? Много искам да зная това, за да мога — ако той не ти е позволил — да говоря с индианците открито.

— Не биваше да идваш тук, Хети; тези зверове не ще разберат нито душата, нито намеренията ти.

— Какво стана, татко? Изглежда, че нито ти, нито Хари сте се сдобили е нещо, подобно на скалпове.

— Ако това ще успокои ума ти, дете, мога да ти отговоря: не. Бях хванал младото същество, което дойде сега с теб, но писъците му скоро събраха около мен цяла тълпа от диви котки, които бяха твърде много, за да ги надвие сам човек. Ако това може да те зарадва, този път ние нито успяхме да вземем скалпове, нито ще можем да получим награди.

— Благодаря ти, татко! Сега вече мога да говоря с ирокезите смело и с чиста съвест. Надявам се, че и Хари също така не е успял да стори зло на някой от тези индианци.

— Е, колкото до последното, Хети — отвърна гигантът, — ти улучи право в целта. Да, Хари нямаше възможност и това е то всичко. Виждам съм много вихрушки, стари приятелю — и по суша, и по вода, но никога не съм изпитвал толкова силна и яростна като тази, която ни

върхлетя по-миналата нощ във вид на индиански нападатели... Е, Хети, теб не те бива да разсъждаваш много за неща, по-дълбоки от обикновените, но все пак си човек и имаш известни човешки разбирания. Сега само ще те помоля да обърнеш внимание на тези обстоятелства. Ето, ние дойдохме тук със стария Том, твоя баща, и както е явно от думите на закона и прокламацията, намеренията ни бяха съвсем справедливи и без всякаква зла умисъл. А изведнъж върху нас се нахвърлиха същества, наподобяващи повече глутница гладни вълци, отколкото дори диваци и ни свързаха като овци за толкова късо време, че на мен сега ми е нужно повече, за да ти разкажа тази история.

— Но в момента ти си свободен, Хари — отвърна Хети и плахо погледна към красивите свободни крайници на младия великан. — Сега по тялото ти няма нито въжета, нито жилави върбови пръчки, които да измъчват ръцете или краката ти.

— Не, Хети. Вярно е, че крайниците ми изглеждат свободни, но каква полза от това, щом не мога да ги използвам тъй, както ми е угодно? Ето, дори тия дървета наоколо имат очи, а също и езици. Защото, ако на стареца или на мен хрумне да се разходим малко извън границите на своя затвор, тутакси подир нас ще бъдат изпратени четири или пет куршума. В цялата Колония няма по-здрав затвор от този, в който се намираме сега ние.

— Така е най-добре, Хари — каза девойката. — Най-добре е татко и ти да останете спокойни и мирни до момента, когато аз ще говоря с ирокезите и когато всичко ще се оправи. Щом се уреди всичко и вие бъдете свободни да се върнете обратно в „замъка“, аз ще дойда и ще ви съобщя.

Хети говореше с толкова наивна сериозност и изглеждаше толкова уверена в успеха си, че и двамата ѝ слушатели се почувстваха склонни да отдадат на думите ѝ повече тежест, отколкото обикновено. Затова, когато тя изказа желание да ги напусне, те не възразиха, макар да виждаха, че девойката имаше намерение да се отправи към групата на главатарите, които, застанали настрана, навярно обсъждаха начина и причините на внезапното ѝ появяване.

Когато напусна приятелката си, Вах-та!-вах се настани близо до няколко от по-старшите воители, които се бяха държали най-дружелюбно към нея през време на пленничеството ѝ и най-главният

от които дори ѝ беше предложил да я осинови, ако се съгласи да стане хуронка. Хитрата девойка се отправи нататък, за да ги накара да я разпитат. Тя твърде добре познаваше навиците на своя народ, за да си позволи да натрапва на мъжете и воините мнението на една толкова млада жена, но природата я беше надарила с такт и умение, които ѝ помагаха винаги, когато желаше да привлече вниманието, без да накърни достойнството на онези, които беше длъжна да почита и уважава.

Дори и престореното безразличие на девойката предизвика любопитство и Хети едва бе се приближила към своя баща, когато делаурката вече беше извикана в кръга на воините с таен, но повелителен знак. Тук тя беше разпитана за приятелката си и за причините, които я бяха довели в лагера. Точно това чакаше и Вах-та!-вах. Тя разказа как открила слабоумието на Хети, като преувеличи, вместо да намали недостатъците на разсъдъка ѝ, а след това съобщи в общи черти целта, преследвана от девойката със смелата ѝ поява сред своите неприятели.

Въздействието беше точно такава, каквото очакваше делаурката — нейният доклад направи личността на новата посетителка свята и неприкосновена. А това, тя знаеше много добре, щеше да закриля бялата девойка.

Щом постигна целта си, Вах-та!-вах се оттегли малко настрана, където с женска предвидливост и сестринска нежност се залови да приготви за новата си приятелка закуска, която щеше да ѝ предложи при първата подходяща възможност. Но докато бе заета с това, сръчната девойка съвсем не намали своята бдителност. Тя следеше всяка промяна в изражението на лицата на главатарите, всяко движение на Хети и най-малката случка, която можеше да бъде интересна за самата нея или за новата ѝ приятелка.

Когато Хети се приближи към вождовете, те разтвориха тесния си кръг с любезно и почтително държане, което би направило чест и на хора с по-знатен произход. Наблизо имаше паднало дърво и най-старият воин спокойно посочи на девойката да се настани на него, като самият той дружелюбно и бащински седна до нея. Другите се разположиха около двамата сериозно и е достойнство. А след това девойката, която беше достатъчно наблюдателна, за да схване, че всички очакваха нейните думи, започна да обяснява целта на своето

посещение. Но в същия миг, когато разтвори уста, старият вожд учтиво ѝ даде знак да спре, каза на един от по-младите воини няколко думи и след това търпеливо и мълчаливо зачака, докато последният доведе Вах-та!-вах при групата. Това прекъсване се наложи, тъй като главатарите си даваха сметка, че има нужда от преводач — малцина от тях разбираха английски език, а и те не го владееха съвършено.

Вах-та!-вах съвсем не съжаляваше, че ще присъства на разговора, и още по-малко в качеството си на такава, за каквата я викаха. Съзнаваше много добре риска, на който би се изложила, ако се опиташе да излъже един или двама от групата, но беше напълно решена да използва всяко средство, което ѝ се представеше, и всяка хитрост, която би ѝ внушило индианското ѝ възпитание, за да прикрие близостта на своя любим, както и намеренията му. Човек, незапознат е нравите и възгледите на дивашкия живот, не би могъл да си представи дори каква бърза съобразителност, предпазливост в действията, твърдост, благородни пориви, дълбока преданост и женска самопожертвувателност се събуждаха, когато бяха засегнати чувствата, стаени зад свенливия поглед на благите очи и лъчезарната усмивка на младата индианска хубавица.

Когато тя се приближи, строгият стар воин я изгледа със задоволство, защото всички хурони таяха известна скрита гордост в надеждата да присадят една тъй рядка издънка към стъблото на своето племе. Тук трябва да споменем, че сред американските племена осиновяването ставаше толкова често и бе така всепризнато, както и сред народите, при които е уредено от гражданското право.

Щом Вах-та!-вах седна до Хети, старият главатар пожела тя да запита „красивата млада бледолика“ какво я е довело сред ирокезите и с какво биха могли да ѝ служат те.

— Кажи им коя съм, Вах-та — по-малката дъщеря на Томас Хътър, който е по-възрастният от двамата им пленници. Онзи, който притежава „замъка“ и „ковчегата“ и който има най-големи нрава да бъде смятан за господар на тези хълмове и това езеро, тъй като най-отдавна живее и ловува край тях. Като им кажеш това, те ще разберат кого наричаш Томас Хътър. А после им кажи, че съм дошла тук, за да ги убедя, че не бива да сторят зло на татко и Хари, а трябва да ги пуснат да си идат с мир и да се отнасят към тях като братя, а не като с врагове.

Кажи им всичко това ясно, Вах-та, и не се страхувай за себе си или за мен. Бог ще ни закриля.

Вах-та!-вах изпълни желанието на девойката, като се постара да преведе думите на приятелката си колкото можеше по-точно на езика на ирокезите, който говореше е почти същата лекота, както и родния си език.

Главатарите изслушаха това встъпително обяснение внимателно и със сериозна учтивост, а двамата, които знаеха малко английски, изразиха задоволството си от преводачката със скрити, но многозначителни погледи.

— А сега, Вах-та — подхвана Хети веднага, щом ѝ беше дадено да разбере, че може да продължи, — а сега искам да предадеш на тези червени мъже дума по дума онова, което ще ти кажа. Съобщи им най-напред, че татко и Хари дойдоха тук с намерение да вземат колкото могат повече скалпове, защото злият губернатор на провинцията е обещал пари за скалповете без разлика дали са от воители, жени или пък деца и че тяхната любов към златото бе твърде силно разпалена в сърцата им, за да устоят на изкушението. Кажи им това, мила Вах-та, точно както го чу от мен — дума по дума.

Вах-та!-вах се поколеба да преведе тази реч тъй буквално, както бе пожелала Хети, но като забеляза, че онези индианци, които знаеха английски, са разбрали вече думите ѝ, и уплашена, че знанията им в действителност могат да се окажат по-големи, отколкото мислеше, тя се видя принудена да се подчини.

Точно в противовес на онова, което би могъл да очаква един цивилизован човек, изповядването на целите и намеренията на техните пленници не оказа голямо въздействие нито върху лицата, нито върху чувствата на слушателите. Смятаха може би това действие за похвално и че човек не трябва да осъжда у другите онова, което сам не би се поколебал да извърши.

— Сега, Вах-та — поде Хети, щом схвана, че първите ѝ думи бяха разбрани от главатарите, — можеш да им съобщиш още нещо. Те знаят, че татко и Хари не успяха да им сторят зло — ето защо не бива да изпитват и никаква омраза към тях. Дори ако бяха изклали жените и децата им, то не би променило въпроса и не съм сигурна дали онова, което ще им кажа сега, не би имало още по-голяма сила именно ако злодейството беше извършено. Но запитай ги най-напред, Вах-та,

знаят ли те, че има Бог, който бди над цялата земя и е Господар на всички живи същества независимо от това, дали са червенокожи, бели или от някакъв друг цвят?

При този въпрос Вах-та!-вах я погледна малко изненадана, тъй като мисълта за Великия дух обикновено почти не занимава ума на индианските девойки. Но тя предаде въпроса колкото се може по-буквално и получи сериозен утвърдителен отговор.

— Добре е, че знаят — продължи Хети. — Сега вече моята задача ще бъде лека. Този Велик дух, както назовавате вие вашия бог, е станал причина да се напише една книга, която ние наричаме Библия. И в тази книга са събрани всичките му заповеди, както и волята и желанията му. Ето аз нося една от тези книги и та трябва да преведеш на главатарите онова, което ще им прочета от нейните свещени страници.

Когато свърши, Хети започна да разгъва малка английска библия, обвита в груба басма — правеше го благоговейно и с крайна почителност. В това време строгите войни втренчено следяха всяко нейно движение; и когато видяха, че се показва малкото томче, лек вик на изненада се откъсна от устата на неколцина от тях. Но Хети тържествуваща им посочи книгата, сякаш очакваше, че самият ѝ вид ще предизвика явно чудо. А след това, без да проявява нито изненада, нито огорчение от стоицизма на индианците, тя живо се обърна към новата си приятелка, за да продължи разговора.

— Това е Свещената книга, Вах-та — каза тя, — и всички думи, редове, стихове ѝ глави — всичко в нея идва от Бога!

— А защо Великия дух не е изпратил книга и на индианците? — запита Вах-та!-вах с прямотата на своя напълно непоковарен ум.

— Защо ли? — отвърна Хети, малко зачудена от този тъй неочакван въпрос. — Защо ли? А нали знаеш, че индианците не могат да четат.

Макар и незадоволена от обяснението, Вах-та!-вах не сметна въпроса от толкова голяма важност, за да настоява. И като приведе тялото си в знак на съгласие, търпеливо зачака по-нататъшните доказателства на ентузиазираната бледолика.

— Можеш да кажеш на главатарите, че чрез тази книга на хората е заповядано да прощават на своите неприятели, да се отнасят към тях като към братя и никога да не правят зло на себеподобните си, особено

за отмъщение или поради някоя друга лоша страст. Мислиш ли, че можеш да им съобщиш това така, та да го разберат, Вах-та?

— Добре, ще им кажа на тях. Но не е много лесно да го разберат.

След това Вах-та!-вах се постара да предаде колкото може ясно Хетините мисли на внимателните индианци, които изслушаха думите ѝ с такава изненада, каквато би проявил и сегашният американец, ако му кажеше някой, че днешният велик, но колеблив водител на човешките съдбини — общественото мнение — е коренно погрешен. Обаче неколцина от тях, които се бяха срещали с мисионери, дадоха кратки обяснения на останалите и след това групата съсредоточи цялото си внимание към думите, които щяха да последват.

Преди да продължи, Хети сериозно запита Вах-та дали главатарите са я разбрали и като получи утвърдителен отговор, изрази своето задоволство.

— Сега ще прочета на воините някои от стиховете, които е добре да знаят — продължи девойката, чието държане стана още по-сериозно и тържествено, — и нека те запомнят, че това са думи на самия Велик дух. Най-напред на тях им е заповядано да „обичат своя близен, както себе си“. Кажи им това, мила Вах-та!

— За индианците бледоликите не са близни — отвърна делаурката по-решително, отколкото дотогава. — При тях близен е ирокез за ирокез, мохикан за мохикан, бледолик за бледолик. Няма смисъл да казвам това на вождовете.

— Ти забравяш, Вах-та, че това са думи на Великия дух и че главатарите, както и всички други хора, трябва да им се подчиняват. А ето и още една заповед: „Ако някой те удари по лявата страна, обърни му и другата“.

— Какво значи това? — запита с необичайна бързина Вах-та!-вах.

Хети обясни, че тая заповед забранява да се негодува срещу обидите, а по-скоро да бъдем готови да претърпим нови злини от онзи, който ни обижда.

— А изслушай и тези, Вах-та — прибави тя. — „Обичайте неприятелите си. Благославяйте онези, които ви мразят, и се молете за онези, които зложелателно ви преследват.“

Сега вече Хети бе въодушевена. Очите ѝ горяха със силата на нейните чувства, страните ѝ се бяха зачервили, а гласът ѝ, обикновено

така тих и музикален, стана по-силен и по-внушителен. Тя беше запозната с Библията още от ранното си детство от майка си и сега минаваше от пасаж към пасаж с изненадваща бързина, като се стараеше да избира стихове, проповядващи милосърдие и опрощение. Дори ако си бе дала труд, Вах-та!-вах не би могла да преведе и половина от онова, което тя изрече в наивното си усърдие и младата слабоумна фанатичка се изтощи напълно от собствените си усилия, преди другарката ѝ да отвори уста, за да произнесе поне една сричка. След това, разбира се, делаурката преведе накратко онова, което бе казано и прочетено, като се задоволи е един или два от най-удивителните стихове — тези, които бяха поразили собственото ѝ въображение като най-парадоксални и които положително щяха да бъдат най-съществени, ако несвикналите мозъци на слушателите можеха да схванат голямата им нравствена истинност.

Едва ли има нужда да се описва на читателя въздействието, което подобни необичайни проповеди биха могли да окажат върху група индиански воители, за които религиозно начало беше никога да не забравят стореното им благодеяние и никога да не прощават нанесената им обида. За щастие предварителните обяснения на Вах-та!-вах бяха подготвили умовете на хуроните за нещо необичайно и повечето от онова, което им се струваше безсмислено и парадоксално, те отдаваха на факта, че разумът на девойката бе устроен различно от този на повечето хора. Все пак между тях имаше и един-двама старци, които бяха чували подобни проповеди от мисионерите, и те излитаха желание да оползотворят времето си, като поговорят по този интересен въпрос.

— Това е „Добрата книга“ на бледоликите — забеляза един от тези главатарии и взе томчето от несъпротивяващата се ръка на Хети, която гледеше е напрежение лицето му, докато той прелистваше страниците, сякаш очакваше някакъв явен резултат от това. — Нали онзи е законът, според който твърдят, че живеят моите бели братя?

Вах-та!-вах, към която бе отправен този въпрос, отговори утвърдително, като прибави, че както французите от Канада, тъй и англичаните от британските провинции признавали нейния авторитет и твърдели, че съблюдают нейните принципи.

— Кажи на младата ми сестра — добави хуронът, като гледеше право към Вах-та!-вах, — че ще отворя устата си и ще кажа няколко

думи.

— Вождът на ирокезите започва да говори — нека бледоликата ми приятелка слуша! — предупреди я делауерката.

— Радвам се, че ще го чуя — възкликна Хети. — Бог е докоснал сърцето му и сега той ще освободи татко и Хари!

— Това е законът на бледоликия — поде главатарят. — Той му заповядва да прави добро на онези, които го обидят и когато неговият брат му поиска пушката, той да му даде и рога с барут. Такъв ли е законът на бледоликите?

— Не... не е така — отвърна сериозно Хети, когато тези думи ѝ бяха преведени. — В цялата книга не се споменава нито дума за пушки, а барутът и куршумът обиждат Великия дух.

— Защо тогава бледоликият ги употребява! Ако му е заповядано да дава двойно на онзи, който го помоли за едно нещо, защо взима двойно от бедния индианец, който не му иска нищо? Той идва от страната зад изгрева на слънцето със своята книга в ръка и учи червения човек да я чете. Но защо самият той забравя онова, което му казва тя? Когато индианецът дава, бледоликият никога не е доволен, а сега предлага злато за скалповете на нашите жени и деца. И когато ние вземем скалп на някой воин, убит в открит бой, нарича ни зверове. Името ми е Разцепения дъб.

Едва ли има нужда да казвам, че когато разбра повдигнатия сериозен въпрос, преведен съвършено ясно — а Вах-та!-вах изпълни този път дълга си с повече от обикновена готовност, Хети беше много смутена. Дори и по-разумни хора от бедната девойка биха изпаднали в затруднение при подобен въпрос, затова не бива да се изненадваме, че въпреки цялата си непоколебима вяра и искреност, тя просто не знаеше какво да отговори.

— Какво да им кажа, Вах-та? — запита умолително тя. — Зная, че всичко онова, което им прочетох от Книгата, е вярно, макар и да не изглеждаше да е така, ако се съди по държането на ония, на които Книгата е дадена.

— Дай им отговор на бледолик — отвърна подигравателно Вах-та!-вах, — той винаги добър за едната страна, макар че лош за другата.

— Не, не, Вах-та — истината няма две страни и все пак изглежда странно! Положителна съм, че четох стиховете правилно, а никой не

би могъл да бъде толкова лош, че да отпечата погрешно Библията. Това не може да бъде, Вах-та!

— О, бедната индианка мисли, че всичко възможно за бледоликите — отвърна делауерката хладнокръвно. — Те казват веднъж „бяло“, а после казват „черно“. Защо да не бъде възможно?

Хети се смущаваше все повече и повече, докато най-после, овладяна от страха, че не беше успяла в целта си и че баща ѝ и Хари ще заплатят с живота си за някоя нейна грешка, избухна в плач.

От този миг в държането на Вах-та!-вах изчезна напълно иронията и студеното безразличие и тя отново стана добра и ласкава приятелка. Като прегърна съкрушената девойка, тя се опита да утеша скръбта ѝ с почти винаги целебното лекарство на женската нежност.

— Спри да плачеш — не плачи! — каза тя и избърса сълзите от лицето ѝ, сякаш Хети бе някое дете, а сетне се наведе и я притисна като обична сестра към топлата си гърд. — Защо се тревожиш толкова? Ти не си правила тази книга, ако тя грешна, и ти не създаде тия бледолики, които лоши. Има лоши червени хора и лоши бели хора. Никой цвят всички добри — никой цвят всички лоши. Вождовете знаят това достатъчно добре.

Хети бързо се съвзе от внезапното избухване на мъката си, а след това умът ѝ се върна отново е цялата си простодушна сериозност към целта на нейното посещение. Като видя, че строгите на вид главатарии все още стояха наоколо ѝ със сериозна учтивост, тя отново доби надежда, че ще успее в усилията си да ги убеди в правото.

— Слушай, Вах-та! — каза тя, като се мъчеше да сподави хълцането си и да говори ясно. — Кажи на вождовете, че няма абсолютно никакво значение какво прави лошият; правдата си е правда, думите на Великия дух са си думи на Великия дух и никой не може да върши безнаказано зло само затова, защото друг го е правил преди него! „Отвърщай на злото с добро“ — казва тази Книга. А това е закон както за червения, така и за белия.

— Никога не съм чувала за такъв закон у делауерите или у ирокезите — отвърна примирително Вах-та!-вах. — Не е добро да се казва на вождовете за закон като този. Кажи им нещо, което да повярват.

Независимо от всичко делауерката беше готова да продължи, когато потупване по рамото ѝ от ръката на най-стария вожд я накара да

вдигне очи. Тогава тя забеляза, че един от воините беше напуснал групата и вече се връщаше с Хътър и Хари. Схванала, че те щяха да вземат участие в разговора, тя млъкна веднага, покорна като всяка индианска жена.

Няколко мига по-късно пленниците се намериха лице с лице с водачите на онези, които ги бяха пленили.

— Дъще — каза главният вожд на младата делауерка, — запитай този сивобраз човек защо дойде в нашия лагер.

Вах-та!-вах зададе въпроса на своя несвършен, но все пак лесно разбираем английски език. Хътър беше достатъчно суров и упорит по природа, за да не клинчи от последиците на своите дела, а бе запознат и твърде добре с възгледите на индианците, за да знае, че не ще спечели нищо, ако извърта или прояви страх пред техния гняв. Затова без колебание призна намерението, с което бе слязъл на сушата, оправдавайки го само с това, че правителството на провинцията давало големи награди за скалпове. Тази искрена изповед беше посрещната с явно задоволство от ирокезите — но не толкова заради преимуществото, което им даваше от морална гледна точка, колкото заради доказателството, че бяха пленили човек, достоен да занимава техните мисли и да стане предмет на отмъщението им.

Запитан, Хари също призна истината, макар че бе по-склонен от своя упорит приятел да прикрие делата си, стига обстоятелствата да позволяха това. Но той бе достатъчно тактичен, за да разбере, че в този миг всяко усукване би било безполезно, и така по неволя стана добросъвестен и се престори на искрен — нещо, което у Хътър се коренеше в безразличието, станало втора природа у този човек, склонен винаги да действа грубо, жестоко, без да се интересува от последиците дори за самия себе си.

Щом получиха отговор на въпросите, главатарите се разотидоха мълчаливо, като хора, които смятат въпроса за приключен, тъй като при разпита тия същества, приучвани на насилия и жестокости от детството до възмъжаването си, бяха отхвърлили всички догми на Хети.

Сега Хети и Вах-та!-вах бяха оставени сами с Хътър и Хари без видимо ограничение за движенията на който и да било от тях, макар всъщност и четиримата да бяха наблюдавани зорко и непрекъснато. Що се отнася до мъжете, за тях се внимаваше главно да не се доберат

до някоя от пушките, които — включително и техните собствени — лежаха пръснати наоколо и с това се изчерпваше всяка открита проява на бдителност. Но запознати с индианските обичаи, те знаеха много добре колко голяма разлика имаше между привидното и действителното положение, за да се излъжат от тази мнима безгрижност.

Макар че и двамата непрекъснато мислеха как да избягат, и то без да бяха разменили помежду си нито дума за това, всеки от тях съзнаваше колко безполезно е да се прави опит за осъществяването на подобен план, без да бъде дълбоко обмислен и бързо изпълнен. Те бяха прекарали, вече достатъчно време в лагера и бяха достатъчно наблюдателни, за да се уверят, че Вах-та!-вах също бе нещо като пленничка. Уповавайки се на това обстоятелство, Хътър заговори пред нея по-открито, отколкото инак би могло да се сметне за благоразумно и даде с примера си повод и на Хари да бъде също тъй непредпазлив.

— Няма да те коря, задето дойде тук, Хети, защото намеренията ти са били добри, макар и планът ти не особено мъдър — започна нейният баща, като седна до дъщеря си и взе ръката ѝ — признак на обич, която грубото същество бе свикнало да проявява спрямо това свое дете. — Но проповедта и Библията не са средства, които могат да върнат индианеца от пътя му. Изпрати ли Ловецът някаква вест чрез тебе? Или може би той има план, чрез който смята, че ще успее да ни освободи?

— Да, ето, това е всичко! — намеси се и Хари. — Ако можеш да ни помогнеш да се отдалечим свободно на половин миля, девойко, или да имаме макар и само четвърт миля преднина, за останалото отговарям аз. Може би старецът ще иска малко повече, но за човек е моя ръст и години това е напълно достатъчно.

Хети гледаше смутена ту към единия, ту към другия. Но нямаше какво да отговори на безразсъдния Хари.

— Татко — каза тя, — нито Ловецът, нито Джудит знаеха за моето идване тук, докато не напуснах „ковчега“. Те се страхуват, че ирокезите ще направят сал и ще се опитат да превземат колибата. Затова мислят повече за нейната защита, отколкото да ви помогнат.

— Не говори високо — каза Вах-та!-вах. — Някои ирокези умеят да говорят езика на англичаните, а всички го разбират по малко.

— Наша приятелка ли си, млада девойко? — запита възбудено Хътър. — Ако е така, можеш да разчиташ на голяма отплата. А нищо не ще бъде по-лесно от това, да те изпратим при твоето племе, стига да успеем да те измъкнем оттук с нас и да те отведем в „замъка“. Дай ни „ковчега“ и лодките и ние можем да владеем езерото напук на всички канадски червенокожи.

— Струва ми се, вие дойдохте на бряг за скалпове — отвърна със студена ирония Вах-та!-вах.

— Ах, ах, това беше грешка, но няма полза от вайкане, а още по-малко от подигравки, млада девойко.

— Татко — каза Хети, — Джудит смята да разбие и разтвори твоя сандък с надежда, че ще намери в него нещо, с което да може да откупи свободата ви от диваците.

По лицето на Хътър премина тъмна сянка, когато Хети му съобщи това, и той изрази недоволството си с толкова високо мърморене, че всички присъстващи го чуха.

— Защо да не разтвори сандък? — намеси се Вах-та!-вах. — Животът по-скъп от стар сандък, скалп — по-скъп от стар сандък. Ако той не каже дъщеря да разбие сандък, Вах-та!-вах няма помогне него да избяга.

— Вие не знаете какво искате, вие сте глупави момичета и ще направите най-добре да говорите само което разбирате и нищо друго... Никак не ми се харесва тази хладнокръвна небрежност на диваците, Хари, тя е доказателство, че имат предвид нещо по-сериозно. И ако ще предприемаме каквото и да било, трябва да го правим час по-скоро. Мислиш ли, че можем да разчитаме на тази млада жена?

— Слушай! — каза индианката бързо и с голяма сериозност, която свидетелстваше колко силно беше засегната. — Вах-та!-вах не ирокезка, тя делауерка, има делауерско сърце. Тя също пленничка. Един пленник помага на друг пленник. Сега не добре да говорим повече за това. Дъщеря да остане при баща си. Вах-та!-вах ще дойде да види приятелка и тогава ще каже какво ще правите.

Всичко това беше изречено тихо, но ясно и така, че да направи впечатление.

Веднага след това девойката стана и напусна групата, като се упъти право към своята колиба, сякаш не се интересуваше повече какво може да стане между тримата бледолики.

ГЛАВА ДВАНАДЕСЕТА

*Говори много за баща си тя; твърди,
че на света владеела измама;
в гръдта се бие, вайка се и стене,
прашинката дори я дразни вече;
объркано говори, няма смисъл
във думите, изречени от нея,
но чуеш ли ги, сетне дълго мислиш...
Шекспир*

Ние оставихме обитателите на „замъка“ и „ковчега“ дълбоко заспали. Наистина веднъж или два пъти през нощта Ловецът или делауерът ставаха и оглеждаха спокойното езеро, за да се върнат на сламениците си, след като се убедяха, че няма опасност, и да заспят като хора, които не можеха да бъдат лишени лесно от естествената си почивка. Но щом се появиха първите признаци на зазоряването, белият стана и започна да се готви за настъпващия ден. А приятелят му, който напоследък не беше прекарвал спокойно нощите си, остана завит под одеялото си до пълното изгриване на слънцето. Тази сутрин и Джудит стана по-късно от обикновено, защото през ранните часове на нощта не беше успяла нито да си почине, нито да заспи. Но щом слънцето се показа над източните хълмове, и двамата бяха вече на крак, защото по тези места дори и ленивците ставаха от леглата си при появяването на голямото светило.

Чингачгук тъкмо обличаше своето горско облекло, когато Ловецът влезе в кабинета на „ковчега“ и му хвърли няколко груби, но леки летни дрехи на Хътър.

— Джудит ми ги даде за теб, вожде — каза той, като хвърли дрехите и панталоните в краката на индианеца. — Защото ще бъде твърде неблагоприятно и непредпазливо да се показваш тук в бойно облекло и с боядисано лице. Измий всички тия ярки черти от лицето

си, облечи тези дрехи, а ето тук и една шапка, която ще ти придаде извънредно „нецивилизована цивилизованост“, както обичат да се изразяват мисионерите. Спомни си, че Вах-та!-вах е наблизил в че онова, което ще сторим за момичето, трябва да се предприеме едновременно с действията ни за останалите. Зная, че не ти е присъщо и е против твоята природа да носиш дрехи, които не са скроени и ушити по индиански маниер, но направи едно изключение и ги облечи веднъж, пък макар и да не ти е приятно.

Чингачгук или Змията погледна със силно отвращение дрехите, но схвана, че е в негова полза, ако не и абсолютно необходимо да се преоблече. Откриха ли ирокезите, че в или около „замъка“ има червенокож, това можеше да засили тяхната бдителност и да съсредоточи подозренията им върху пленничката. А той беше готов на всичко само да освободи своята любима.

След като повъртя дрехите на всички страни и ги изследва със съдържана ирония, давайки си вид, че не умее да ги облече, и след като изрази по всички възможни начини отвращението си на млад дивак да пъхне крайниците си в тези „приспособления на цивилизования живот“, вождът се подчини на своя приятел и накрая остана — поне доколкото можеше да забележи окото — червен само поради цвета на кожата си. Но излишно бе да се опасяват, че тази малка подробност можеше да бъде забелязана, тъй като разстоянието от брега и липсата на далекогледни у индианците не им позволяваше да оглеждат по-точно всеки от жителите на „замъка“; а и лицето на самия Ловец, макар и с по-бяла кожа, беше така обгоряло от слънцето, че цветът му едва ли бе по-светъл от този на мохикана.

Недодяланите движения на делауера в новото му облекло неведнъж през този ден станаха причина неговият приятел да се усмихне. Но той внимателно се въздържаше от всички ония шеги, които обикновено се подхвърлят при подобни случаи сред белите, тъй като навиците на един вожд и достойнството му на воин при неговия пръв поход, както и сериозността на положението, в което се намираха, бяха достатъчни да направят сега неуместно всяко лекомислие.

Закуската на тримата островитяни, ако можем да ги наречем така, мина мълчаливо, сериозно и замислено. Видът на Джудит показваше, че докато двамата мъже са били заети с бъдещето и с неговите неясни и неизвестни събития, девойката е прекарала

неспокойна нощ. През време на закуската между Ловеца и Джудит се размениха няколко учтиви думи, но никой не намекна за положението, в което се намираха.

Най-сетне Джудит, чието сърце беше изпълнено с топлота и чиито нови чувства предразполагаха разсъдъка ѝ към по-благии приятни мисли, отколкото обикновено, заговори на тази тема и стори това по начин, който ясно показваше колко много бе мислила през последната безсънна нощ.

— Ще бъде ужасно, Ловецо — възкликна тя изведнъж, — ако нещо сериозно сполети баща ми и Хети! Не бива да стоим тук спокойно и да ги оставим в ръцете на ирокезите, без да помислим как да им помогнем.

— Готов съм да им помогна, Джудит, както и на всички онези, които се намират в неволя, стига да знаех по какъв начин мога да сторя това. Не е малко нещо да попаднеш в ръцете на червенокожите и особено когато си тръгнал с такава цел, с каквато Хътър и Хари слязоха на сушата, а това се знае от всички. Не бих пожелал и на най-големия си враг да изпадне в такава беда, а още по-малко на онези, с които съм пътувал, ял и спал. Имате ли някакъв план, който бихте желала Змията и аз да се постареем да изпълним?

— Не зная друго средство за освобождението на пленниците, освен да се подкупят ирокезите. Те обичат да получават подаръци, а ние навярно бихме могли да им предложим достатъчно, за да ги накараме да мислят, че е по-добре да отнесат със себе си онова, което им се дава като богат дар, отколкото да отведат бедни пленници — ако прочее изобщо имат намерение да ги отвеждат.

— Това е много добре, Джудит... да, това е много добре, стига неприятелят да може да се подкупи, а ние да намерим подходящи стоки, за да извършим сделката. Баща ви има удобна колиба и нейното положение е изгодно, но тя не изглежда претъпкана с богатства, годни да го откупят. Пушката, която той нарича „Убиец на елени“, може да има известна стойност, а разбирам, че има и буре с барут, което положително би натежало на везните. И все пак двама напълно здрави мъже не могат да се откупят с някоя и друга дреболия. Освен това...

— Освен това какво? — запита нетърпеливо Джудит, когато забеляза, че младият човек се колебаеше да продължи, навярно понеже не желаше да я наскърбява.

— Е, добре, Джудит, и французите предлагат награди, каквито се дават от наша страна, а с наградата за два скалпа ще може да се купи буре с барут и една пушка — макар и не толкова хубава, както този „Убиец на елени“, който баща ви хвали като нещо необикновено и несравнимо. Но все пак това ще е добър барут и доста точна пушка, а червенокожите не разбират много от огнестрелни оръжия и не винаги знаят да правят разлика между истинското и привидното.

— Това е ужасно! — промърмори девойката, поразена от грубия начин, по който събеседникът ѝ беше свикнал да излага фактите. — Но вие изпускате из предвид моите собствени дрехи, Ловецо, а аз мисля, че те ще се харесат много на ирокезките жени.

— Без съмнение, без съмнение ще им се харесат, Джудит — отвърна младият мъж, като се вгледа в нея проницателно, сякаш искаше да се увери, че тя наистина е способна да направи такава жертва. — Но сигурна ли сте, девойко, че бихте могла да се разделите със собствените си накити в името на подобна цел? Мнозина мъже се мислят за храбри, докато се изправят лице с лице с опасността. А познавам и такива, които твърдяха, че са добри и че са готови да раздадат цялото си имущество на бедните, когато слушаха за коравосърдечието на други хора, но чиито пестници се свиваха алчно, когато дойдеше ред самите те да изпълнят обещанието си. Освен това, Джудит, вие сте хубава — и то необикновено хубава, с което всеки може да се съгласи, без да изопачи истината. А онези, които са надарени с хубост, обичат да имат неща, за да се кичат. Сигурна ли сте, че бихте намерила сили в себе си да се разделите с накитите си?

Ласкавият намек за личния чар на девойката дойде точно навреме, за да унищожи въздействието, предизвикано от недоверието, което младият човек прояви по отношение привързаността на Джудит към баща ѝ. Ако някой друг на мястото на Ловеца би изрекъл всичко това, комплиментите му навярно щяха да бъдат пренебрегнати при наличността на негодуванието от изказаното недоверие. Но за девойката имаше обаяние дори и тази груба искреност, която често караше простосърдечния Ловец да разкрива мислите си. И като се зачерви и за миг очите ѝ започнаха да мятат мъгли, тя не можа да открие достатъчно гняв в сърцето си, за да се разсърди наистина на човека, самата душа на който, изглежда, бе изградена от правдивост и мъжествена благост. Наистина в погледа ѝ можеше да се прочете

известен укор, но като овладя желанието си да възрази, девойката успя да отговори любезно и дружелюбно.

— Вие навярно пазите цялото си добро мнение за делауерските девойки, Ловецо, ако наистина мислите така за вашите бели сестри — каза тя, като се престори, че се смее. — Но изпитайте ме. Ако се уверите, че съжалявам за панделките или перата, коприната или муселина, тогава можете не само да мислите, каквото искате за мен, но и да казвате за моите чувства онова, което е в ума ви.

— Ето това е справедливо! Най-рядкото нещо на земята е истински справедливият човек. Тъй казва Таменунд, най-мъдрият ясновидец сред делауерите. И тъй трябва да разсъждават всички, които мислят, говорят и действат сред хората... Аз обичам един справедлив човек — Змията, неговият поглед никога не е помрачен, когато гледа към враговете си, а към приятелите му е изпълнен с лъчезарна светлина. Той си служи с разума, и то със съзнанието, че му е наредено да схваща нещата такива, каквито са, а не каквито му се иска да бъдат.

— Много право, Ловецо — отвърна Джудит, като прогони с топла усмивка от лицето си всяка следа на неудоволствие. — Много право. И аз се надявам, че вие ще действате със същата любов към справедливостта и по всички въпроси, които засягат мен. И се надявам на първо място, че вие лично ще ме оцените и няма да вярвате повече на всяка зловна клюка, разказвана може би от някой бърбив лентяй като Бързия Хари и засягаща доброто име на една млада жена само защото тя има по-друго мнение за лицето и характера на тоя бърбив мъж, отколкото самият той за себе си.

— Мислите на Бързия Хари не са неопровержими истини за мен, Джудит; но дори и по-лошите от него имат очи и уши — отвърна Ловецът сериозно.

— Стига за това — извика Джудит с гневно пламъче в очите, като лицето ѝ се изчерви чак до слепите очи. — Нека говорим за баща ми и за неговия откуп. Така е, както казвате, Ловецо, индианците не биха се съгласили да върнат пленниците си, без да получат по-голям откуп, отколкото представляват моите дрехи и пушката и барутът на татко. Но ето, тук е и сандъкът.

— Да, тук е сандъкът, както казвате, Джудит, и когато става въпрос, дали да се пожертва една тайна, или пък скалповете, аз смятам, че повечето хора ще предпочетат да запазят второто.

Получавала ли сте някога някакви преки заповеди от баща ви относно този сандък?

— Никога. Изглежда, че той всякога е смятал ключалките, стоманените обръчи и здравината му за негова най-добра закрила.

— Сандъкът е рядко хубав и с извънредно интересно устройство — отвърна Ловецът, като стана и се приближи към въпросния предмет, върху който седна, за да го разгледа по-удобно. — Чингачгук, това не е дърво от някоя гора, през която сме минавали ние с теб. Не е черен орех и все пак е също така красиво, ако не и повече, въпреки че пушеците и лошото отношение са го обезобразили.

Делауерът се приближи, докосна дървото, огледа жилките му, опита се да одраска повърхността с нокът и любопитно опипа с ръка стоманените обръчи, тежките ключалки и другите нови за него особености на масивния сандък.

— Не, по тези места не растат такива дървета — подхвана отново Ловецът. — Познавам всички видове дъб, клен, бряст, липа, орех и всяко дърво в сурово и обработено състояние. Но никога по-рано не съм виждал дърво като това! Джудит, дори само сандъкът може да купи свободата на баща ви, а ако това не стане, то значи любопитството на ирокезите не е толкова силно, колкото любопитството на останалите червенокожи, особено към предмети, изработени от дърво.

— Може покупката да излезе и по-евтина, Ловецо. Сандъкът е пълен и по-добре би било да се лишим от половината, отколкото от всичко. Освен това татко... не знам защо, но татко цени извънредно много този сандък.

— Навярно той цени повече съдържанието му, отколкото самия сандък, ако се съди по начина, по който се отнася с външността му и по който пази съдържанието му. Тук има три ключалки, Джудит, а няма ли ключ?

— Никога не съм го виждала. И все пак ключ трябва да има, тъй като Хети ни спомена тогава, че понякога е присъствала при отварянето на сандъка.

— И ключовете като хората не хвърчат във въздуха, нито плуват във водата, девойко. Ако съществува ключ, трябва да има и място, където се пази.

— Това е вярно и не ще бъде мъчно да то намерим, ако се осмелим да го търсим.

— Това е ваша работа, Джудит, напълно ваша работа. Сандъкът е ваш или на баща ви, а Хътър е ваш баща, а не мой. Любопитството, е женска, а не мъжка слабост и пред вас са причините. Ако сандъкът съдържа предмети за откуп, струва ми се, ще бъде разумно да се употребят те, за да спасят живота на притежателя му или дори да запазят скалпа му. Но този въпрос трябва да прецените вие, а не аз. Когато законният притежател на някоя примка или елен, или лодка отсъства, от негово име според всички закони на горите действа най-близкият му роднина. Ето защо ние предоставяме на вас да разрешите въпроса, да се отвори ли сандъкът, или не.

— Вие, надявам се, не вярвате, че ще се поколебая, когато животът на баща ми е в опасност, Ловецо!

— Е, всеки би предпочел да изтърпи една голяма кавга пред сълзите на траура. Много вероятно е, когато се види отново, в собствената си колиба, старият Том да намери за лошо онова, което сте сторила. Но в несъгласието на хората с онова, което е сторено за тяхно добро, няма нищо необикновено. И бих казал, че дори и луната би изглеждала по-различна, отколкото сега, ако бихме могли да погледнем другата ѝ страна.

— Стига да намерим ключа, Ловецо, аз ви упълномощавам да отворите сандъка и да извадите от него онези вещи, които смятате, че могат да послужат за откупа на татко.

— Нека намерим най-напред ключа, девойко, после ще говорим за останалото... Змия, ти имаш остър поглед и рядко се лъжеш в преценките си; можеш ли да ни помогнеш да открием къде би могъл да скрие Плуващия Том ключа от сандъка, чието съдържание пази в такава тайна?

До момента, когато беше пряко запитан, делауерът не беше взел участие в разговора. Сега той се откъсна от сандъка, който продължаваше да привлича вниманието му, и започна да се оглежда наоколо за мястото, където би било вероятно да се скрие, ключ при такива обстоятелства. Джудит и Ловецът също не губеха време и скоро тримата бяха погълнати в щателното и напрегнато търсене.

Тъй като бе ясно, че желаният ключ няма да бъде скрит в някое от обикновените чекмеджета или из шкафовете, каквито имаше

няколко в постройката, никой не търсеше там, а всички съсредоточиха вниманието си към такива места, които им се струваха удобни за скривалища или пък можеха да бъдат използвани за тази цел.

Тъй външното помещение беше претърсено основно, но без резултат, а след това тримата преминаха в спалнята на Хътър. Тази част от грубата постройка бе мебелирана по-добре от останалите и съдържаеше няколко предмети, служили само на покойната жена на собственика. Но тъй като Джудит притежаваше всички останали ключове, помещението скоро беше претърсено, без въпросният ключ да излезе наяве.

Сега те влязоха в спалнята на дъщерите. Чингачгук тутакси бе поразен от разликата между вещите и подреждането им откъм половината, използвана от Джудит, и тази на Хети. От устата му се откъсна слабо възклицание и като посочи към двете половини, той тихо сподели с приятеля си своето впечатление на езика на делауерите.

— Така е, както мислиш, Змия — отвърна му на същия език Ловецът. — Точно така е, всеки може да види. И това е съвсем естествено. Едната сестра, тъй да се каже, прекалено много обича накитите, а другата е толкова смирена и скромна, колкото добрината и искреността, създадени от природата. Да, но въпреки всичко бих казал, че Джудит има своите добри качества, както и Хети — своите недостатъци.

— Значи Слабият ум е виждала сандъка разтворен? — запита Чингачгук, като погледна любопитно приятеля си.

— Разбира се. Чух това от собствените й уста, а също и ти; изглежда, че баща й е поверявал тайните на нея, а не на по-голямата си дъщеря.

— В такъв случай той сигурно е скрил ключа само от Дивата роза — каза Чингачгук, който в разговорите с приятеля си бе започнал да нарича така Джудит.

— Така е! Точно така е! На едната е имал доверие, а на другата — не. Това се среща и у червенокожите, и у белите, Змия. Всички племена и народи са склонни да вярват в нещо и отказват да вярват в друго. Зависи от характера и преценката.

— Къде другаде би могъл да бъде скрит един ключ от Дивата роза така, че най-малко да бъде намерен от нея, ако не между грубите дрехи?

Ловецът трепна и като се обърна възхитен към своя приятел, засмя се тихо, но сърдечно при тази негова находчивост и бързината, с която бе проявена тя.

— Ти заслужаваш напълно името си, Змия, да, напълно! Наистина, как би хрумнало на човек, който обича накитите, да търси между грубите и грозни дрехи на нещастната Хети? Бих казал дори, че откак Джудит се е запознала за пръв път с офицерите, нейните нежни пръсти никога не са се докосвали до толкова груба и зле скроена дреха като тази пола! И все пак кой знае? Ключът може да е някъде на тази закачалка, но и на съвсем друго място. Смъкни тая дреха, делауер, и дай да видим дали си наистина пророк.

Чингачгук изпълни желанието на приятеля си, но там не намериха никакъв ключ. На съседната закачалка висеше груба чанта, очевидно празна. Двамата мъже се заеха да прегледат и нея.

В това време и вниманието на Джудит беше привлечено в същото направление и тя се обърна към тях бързо, като човек, който иска да им спести ненужен труд.

— Това са дрехите на клетата Хети, милото простодушно момиче! — каза тя. — Онова, което търсим, не е между тях.

Но тия думи едва се откъснаха от хубавата уста на девойката, когато Чингачгук извади търсения ключ от чантата. Джудит схващаше твърде бързо, за да разбере защо нещо толкова просто и явно беше могло да се използва за скривалище. Кръв нахлу в лицето ѝ както от досада, така и от срам. Тя прехапа устни, но замълча.

Ловецът и приятелят му от своя страна проявиха вроден такт, като нито се засмяха, нито пък издадоха с поглед, че разбират причините за избора на това тъй находчиво скривалище. Младият бледолик, който бе взел ключа от индианеца, тръгна към съседната стая и след като го опита в една от ключалките, потвърди, че наистина бяха намерили онова, което им трябваше.

Ключалките бяха три, но всяка от тях бе отворена без всякакви мъчнотии с тоя единствен ключ. Ловецът ги дръпна, махна резетата, повдигна малко капака, за да се увери, че се отваря, и след това се оттегли на няколко крачки от сандъка, като направи знак на приятеля си да го последва.

— Това е ваш семеен сандък, Джудит — каза той, — и навярно съдържа семейни тайни. Змията и аз ще отидем в „ковчега“ и ще

прегледаме лодките, греблата и кормилото, докато вие го претърсите сама и видите дали между вещите се намират такива, които биха имали стойност при откупа, или не. Когато свършите, извикайте ни и ние ще дойдем да се посъветваме относно цената на предметите.

— Чакайте, Ловецо! — извика девойката, когато той се приготви да се оттегли — Аз не ще се докосна до нищичко — няма дори да повдигна капака, ако не присъствате и вие. Татко и Хети са намирали за добре да пазят в тайна съдържанието на този сандък от мен и аз съм твърде горда, за да надничам в техните скрити съкровища, освен ако това не е за тяхно добро. Но за нищо на света не бих отворила този сандък сама. Останете при мен. Искам да имам свидетели за онова, което върша.

— Струва ми се, Змия, че момичето е право. Доверието и упованието създават сигурност, а съмнението е способно да направи всички ни подозрителни. Джудит има право, да желае присъствието ни. Ако сандъкът съдържа някоя от тайните на мистър Хътър, тя ще бъде запазена напълно от двамата ни, тъй като по-мълчаливи от нас едва ли могат да се намерят. Ще останем при вас, Джудит; но позволете ни най-напред да огледаме езерото и брега, защото изпразването на сандъка ще отнеме доста време.

След това двамата мъже излязоха на площадката и Ловецът насочи далекогледа към брега, докато в същото време индианецът отправи погледа си към водата и горите, търсейки някакъв знак, който би издал намеренията на неприятелите. Но не се забелязваше нищо и уверени, че засега са в безопасност, тримата се събраха отново около сандъка с явно намерение да го отворят.

Откакто се помнеше, Джудит беше изпитвала странно страхопочитание към този сандък и неговото неизвестно съдържание. Нито баща ѝ, нито майка ѝ бяха споменавали нещо за него в нейно присъствие; и като че между тях съществуваше мълчаливо съгласие да избягват всякакъв намек за самия сандък, дори когато говореха за някои предмети близо до него или върху капака му. И навикът бе направил всичко това тъй естествено, че едва съвсем отскоро това обстоятелство бе започнало да се струва на девойката странно. Но между стария Хътър и по-голямата му дъщеря никога не бе съществувала достатъчна близост, за да се създаде доверие. Понякога той беше благ, но в повечето случаи — и особено към нея — строг и

навъсен. И неговият авторитет бе упражняван така, че най-малко би дал на детето му смелост да стори това, което се готвеше да извърши сега, без да се опасява от последиците, макар да го правеше с желание да помогне на самия него.

Освен това Джудит не беше лишена и от известно суеверие относно съдържанието на този сандък, който бе нещо като свещено табу и реликва в очите ѝ от детство до този час. И все пак настъпило беше времето, когато тази тайна щеше да бъде разкрита, и то при обстоятелства, които почти не ѝ даваха право на избор.

Когато забеляза, че двамата събеседници наблюдават сериозно и мълчаливо нейните движения, Джудит постави ръка на капака и се опита да го повдигне. Но силите не достигнаха и на Джудит, която знаеше, че всички ключалки са отворени, се стори, че някаква свръхестествена сила ѝ пречи да направи това светотатствено покушение.

— Не мога да повдигна капака, Ловецо — каза тя. — Няма ли да бъде по-добре да се откажем от този опит и да намерим друго средство за освобождаването на пленниците?

— Не, Джудит, не, девойко. Няма други толкова сигурни и достъпни средства, колкото добрият откуп — отвърна младият човек. — А колкото до капака, задържа го само собствената му тежест, която наистина е твърде голяма при такова парче дърво, обковано с желязо.

Още докато говореше, Ловецът прибави и собствените си сили и успя да вдигне капака и да го опре в гредите на стената, където грижливо го закрепил за една подходяща подпорка. Джудит просто трепереше, когато хвърли пръв поглед във вътрешността; и тя се успокои временно, когато откри, че парче плат с грижливо подвити краища напълно скриваше всичко, което се намираще под него. Очевидно сандъкът беше добре напълнен, тъй като платното се намираще само на един инч от капака.

— Той е пълен догоре — каза Ловецът, като погледна нареденото вътре в сандъка — и ние ще трябва да работим бавно и спокойно... Змия, донеси няколко стола, докато аз постеля на земята това одеяло, и тогава ще можем да започнем работата си, както трябва и с всички удобства.

Делауерът се подчини. Ловецът учтиво предложи на Джудит стол, притегли друг за себе си и започна да повдига покривното

платно. Той стори това бавно и толкова внимателно, сякаш бе убеден, че отдолу се намират вещи с извънредно нежна направа. Когато платното бе вдигнато докрай, първите неща под него, които се хвърлиха в очи, бяха няколко мъжки дрехи. Те бяха ушити от хубава материя и според модата по онова време — с крещящи цветове и богати орнаменти. Една от дрехите беше яркочервена и илиците бяха извезани със свила. Обаче не беше военна, а част от облеклото на по-състоятелен гражданин от времето, когато обществените класи строго бяха държали на облеклото.

Когато Ловецът разтвори и вдигна това палто, за да го разгледат, Чингачгук не можа да сдържи един вик на задоволство. Защото въпреки цялото си придобито самообладание индианецът бе поразен от блясъка на тая великолепна странна дреха. Ловецът бързо се извърна и за миг погледна приятеля си неодобрително при тази проява на слабост от негова страна, а след това заговори сякаш на себе си, както правеше винаги, когато неочаквано го завладееше някое силно чувство.

— Това му е присъщо... да, присъщо е на един червенокож да обича накитите и не бива да го укоряваме за това. А и дрехата е наистина необикновена; изключителните вещи предизвикват изключителни чувства. Мисля, че това ще стигне, Джудит, защото едва ли някое индианско сърце в цяла Америка би устояло на цветове и на блясък като тия. Ако тази дреха е била шита за баща ви, вие с право сте наследила от него добрия си вкус.

— Тази дреха не е била правена за татко — бързо отвърна девойката, — тя е много дълга, а татко е нисък и широкоплещест.

— Имало е много сукно, а и свилата тогава е била евтина — отвърна Ловецът със свойствения си тих и весел смях. — Змия, тази дреха е правена за човек е твоя ръст и бих искал да я видя на раменете ти.

Чингачгук на драго сърце се съгласи да я опита и хвърли настрана грубия и износен жакет на Хътър, за да облече дрехата, предназначена на времето си положително за някой благородник. Промяната наистина беше смешна. Но тъй като на мъжете рядко прави впечатление комичността в собствения им вид и още по-малко в държането им, то делауерът се залови да изследва с голям интерес тази промяна в малко огледало, пред което Хътър беше навикнал да се

бръсне. В този миг индианецът мислеше за Вах-та!-вах и в интерес на истината сме длъжни да кажем, макар това да противоречи малко на строгия характер на един воин, че много му се искаше тя да го види именно сега.

— Сваляй я, Змия, сваляй я! — подхвана непреклонният Ловец. — Такива дрехи ти приличат толкова малко, колкото биха приличали и на мен. На теб подхождат най-добре шарките по тялото и соколовите пера, наметалата и вампума, а на мен — кожени дрехи, груби гамаша и здрави мокасини. Казвам мокасини, Джудит, защото, макар да съм бял, при живота си сред лесовете трябваше да привикна с някои както по-практични, тъй и по-евтини неща.

— Не виждам защо някой да не може да носи червена дреха, както я носят другите, Ловецо — отвърна девойката. — Бих искала да видя и вас облечен в тази чудесна дреха.

— Да ме видите в дреха, подходяща за някой лорд ли? О, Джудит, ако се надявате това да стане, то ще трябва да чакате, докато загубя разума и паметта си. Не, не, момиче. С вродените си привички ще живея и с тях ще умра, пък дори да не улуча вече нито един елен или да не уловя нито една лакерда. И в какво съм се провинил пред вас, та искате да ме видите облечен в такава суетна дреха, Джудит?

— Смятам, Ловецо, че не само лъжливите и безсърдечни млади благородници от гарнизона трябва да се явяват окичени с хубави парадни униформи, а и правдивостта и честността имат право да бъдат зачитани и уважавани.

— А каква чест ще бъде за мен, Джудит, да се накича с тия алени одежди като някой главатар на мингосите, който току-що е получил подаръци от Квебек? Не, не, добре съм си такъв, какъвто съм. А ако не е достатъчно, то по-добър не мога да стана... Остави дрехата долу, върху одеялото, Змия, и нека видим какво друго има в сандъка.

Изкусителната дреха, която положително не бе предназначена за Хътър, беше оставена настрана и търсенето продължи. Мъжкото облекло, което по качество отговаряше на дрехата, скоро се привърши и беше последвано от дамско. Появи се хубава рокля от брокат, леко повредена поради непазене. Този път силен вик на задоволство се откъсна от устата на Джудит. Въпреки че се беше интересувала много от хубави дрехи и бе имала щастието да види някои по-сполучливи модели у жените на разните коменданти и у други дами от фортовете,

пред очите на девойката никога по-рано не се бяха мяркали такава златна везба и такива цветове. Възторгът ѝ беше почти детински. И тя не позволи да продължат търсенето, докато не се облече в една рокля, която не отговаряше нито на нейните навици, нито на жилището. Оттегли се в своята стая, където набързо свали спретнатата си ленена рокля, и излезе стъкмена в тази от великолепия пьстър брокат. Роклята отиваше напълно на красивото закръглено тяло на Джудит. И сигурно никога не бе украсявала по-надарено от природата същество, чрез което да изпъкне още по-добре високото качество на хубавата тъкан и на нейните пьстри багри. Когато Джудит се върна, Ловецът и Чингачгук, които бяха използвали краткото ѝ отсъствие, за да хвърлят още един поглед на мъжката дреха, бяха смаяни и от устата на двамата неволно се изтръгнаха възгласи на учудване и задоволство, тъй недвусмислени, че очите на Джудит заблестяха още повече и лицето ѝ тържествуващо поруменя. Но като се престоря, че не забелязва впечатлението, което направи, девойката седна на своя стол с великолепието на кралица и пожела да продължат прегледа на сандъка.

— Няма по-добър начин да се справим с мингосите, девойко — извика Ловецът, — освен да ви изпратим на брега такава каквато сте, и да кажем, че при тях е пристигнала самата кралица. При една такава гледка те веднага ще освободят и стария Хътър, и Хари, а също и Хети.

— Смятам, че езикът ви не е способен да ласкае, Ловецо — отвърна девойката, по-зарадвана от възхищението му, отколкото желаше да покаже. — Една от най-главните причини да ви уважавам много е вашата обич към истината.

— Но това е истина, Джудит, и то чиста истина и нищо повече. Никога очите ми не са се спирали на толкова красиво създание, каквото сте вие в този миг! През живота си съм виждал хубавици, и бели, и червенокожи, за които се говореше надлъж и нашир из страната. Но никога не съм виждал такава, която да би могла да се сравни с вас в този благословен миг, Джудит. Никога!

Радостният поглед, който девойката хвърли на искрения Ловец, ни най-малко не намали красотата ѝ и тъй като в нейните влажни очи проблесна и чувство, Джудит навярно никога не беше изглеждала тъй истински хубава, колкото в онзи миг, който младият човек бе нарекъл „благословен“. Той поклати глава, остана за миг надвесен над

отворения сандък, сякаш се колебаеше, а след това продължи претърсването.

Показаха се няколко по-незначителни вещи от дамско облекло, които по качество отговаряха напълно на роклята. Наредиха ги мълчаливо до краката на Джудит, като че ли тя имаше естествени права да ги притежава. Девојката вдигна някои от тях — като ръкавици и дантели — и ги прибави към своето и без това разкошно облекло е привидна шеговитост, но със скритото намерение да завърши своя тоалет, доколкото позволяваха обстоятелствата.

Когато тези забележителни мъжки и дамски дрехи се привършиха, появи се друга покривка от платно — тя отделяше останалите вещи от онази част от сандъка, която бяха заемали дрехите. Щом забеляза това, Ловецът спря, сякаш се колебаеше дали е редно да продължи претърсването.

— Всеки човек си има тайни — каза той. — И всеки има право сам да се радва на своите тайни. Според мен ние ровихме доста дълбоко в този сандък и намерихме, каквото желяхме. Струва ми се, че ще бъде по-добре да не продължаваме, като оставим само мастър Хътър да знае онова, което се намира под тази покривка.

— Нима смятате да предложите тия дрехи на ирокезите като откуп? — бързо запита Джудит.

— Разбира се. Че за какво друго ще ровим в чужд сандък, ако не за да помогнем на неговия собственик колкото можем по-добре. Само тази дреха е достатъчна да завърти главата на главатаря на тези влечуги. А ако се случи жена му или дъщеря му да е с него тук, то роклята би разнежила сърцето на всяка жена, която живее между Олбъни и Монреал. И според мен за търговията ни не е нужна повече стока.

— Възможно е да ви се струва така, Ловецо — отвърна разочаровано девојката, — но каква полза ще има една индианка от подобна рокля? Тя не би могла да я носи в гората, между клоните на дърветата, а мръсотията и пушекът във вигвама скоро ще я съсипят; и как биха изглеждали червените ѝ ръце, пъхнати в тия къси дантелени ръкави?

— Всичко това е много право, девојко, вие бихте могла също тъй да продължите и да прибавите, че тази рокля вече е излязла от мода, че не подхожда за тия места и за това годишно време и тъй нататък. Но

какво ни интересува нас какво ще стане с тези изискани дрехи, щом като ще ни свършат работа? Аз не виждам те да потрябват на баща ви и е добре, че той притежава вещи, които не представляват за него някаква стойност, а ще бъдат високо оценени от други. Но не бихме могли да извършим по-изгодна сделка от тази, като предложим срещу свободата му въпросните вехтории. А като прибавим още някоя и друга дреболия, ще вземем отгоре и Хари.

— Значи вие мислите, Ловецо, че Томас Хътър няма в семейството си никого — нито дете, нито дъщеря, на която да прилича тази рокля и която вие от време на време да пожелаете да видите стъкмена в нея, пък макар и много рядко, и то само на шега?

— Разбирам ви, Джудит... да, сега вече напълно разбирам точно какво искате да кажете. И, струва ми се, мога да прибавя: схващам напълно желанието ви. Готов съм наистина да призная, че сте толкова величествена в нея, колкото слънцето при изгрев или залез през топъл октомврийски ден, и че вие ѝ приличате, е по-вярно, отколкото че тя ви прилича. Но и облеклото, както и другите вещи, трябва да отговарят на природните дарования на човека. Смятам, че воин, тръгнал на първия си боен поход, не бива да се кичи със същите ужасни краски като някой вожд, който вече е дал доказателства за своята храброст и който от опит знае, че не ще се посрами. Така е и с всички нас — червени или бели. Вие сте дъщеря на Томас Хътър, а тази рокля, е шита за детето на някой губернатор или за някоя лейди от знатен род. Тя е била направена, за да се носи сред красиви мебели и отбрани хора. В моите очи, Джудит, скромното момиче е най-красиво, когато е прилично стъкмено. И нищо, което не е в тон с характера, не е хубаво. Освен това, девойко, ако в цялата Колония има същество, което да може да мине без накити и да разчита само на природната си хубост и на привлекателното си лице, това сте вие.

— Ей сега ще сваля тези дрипи, Ловецо — извика момичето, като скочи, за да напусне стаята, — и не искам никога вече да ги виждам облечени от някого.

— Те всички са такива, Змия — каза младият човек, като се обърна със смях към приятеля си, щом хубавицата изчезна. — Обичат накитите, но повече от всичко държат на естествения си чар. Все пак съм доволен, че момичето се съгласи да остави тази рокля, защото е неразумно девойка в нейното положение да носи толкова скъпи неща.

Пък и, както й казах, тя е достатъчно хубава, за да няма нужда да се кичи. Вах-та!-вах също би изглеждала необикновено красива, облечена в такава рокля, делауер!

— Вах-та!-вах е червенокожа девойка, Ловецо — отвърна индианецът. — И като малка гълъбица тя трябва да се кичи само със собствените си пера. Аз бих минал край нея и не бих я познал, ако беше облечена в такава премяна. Най-умното е винаги да бъдем натъкмени тъй, че да няма нужда приятелите ни да ни питат как се казваме. Дивата роза е много привлекателна, но не би станала по-красива от толкова много цветове.

— Точно така е и това дава истинското основание да обичаш и да закриляш. Когато спира да откъсне дива ягода, човек не очаква да намери диня, а когато пожелае диня, разочарован е, ако тя се окаже тиква, макар понякога тиквите да са по-привлекателни за очите от дините. Така е, и то значи: бъди верен на дарованията си и дарованията ще ти бъдат верни.

После двамата започнаха да се съвещават дали да продължат да търсят още в сандъка на Хътър, когато Джудит се появи отново, свалила натруфената рокля и облечена пак в собствените си прости ленени дрехи.

— Благодаря ви, Джудит — каза Ловецът, като я хвана нежно за ръка, — защото зная, че е против природата на жената да изостави толкова пищно облекло, сякаш е купчина парцали. Но вие сте по-приятна за окото сега, да, положително, дори ако преди малко имахте корона и в косите ви бяха вплетени скъпоценности... Сега въпросът е дали да вдигнем тази покривка, за да изберем кое ще бъде наистина най-подходящото за откупуването на мастър Хътър. Защото ние трябва да действваме така, както смятаме, че би действал той, ако беше на наше място.

Джудит изглеждаше много щастлива. Свикнала на ласкателства, тя беше изпитала от скромната почит на Ловеца повече задоволство, отколкото от думите на който и да било друг мъж досега. Но не думите, с които бе изразено възхищението, създадоха това силно впечатление у нея, защото те бяха свършено прости. Не я трогна нито тяхната необикновеност, нито топлотата им, нито някоя от ония особености, които обикновено придават стойност на похвалата. Само несломимата искреност на младия човек беше отнесла думите му

право в сърцето на девойката. И това е едно от големите преимущества на прямите постъпки и искреността. Постоянният и лукав ласкател може да има успех дотогава, докато не започнат да бият с неговите камъни по неговата глава и докато подобно на други сладкиши предлаганата от него храна не започне да отвращава поради изобилието си. А онзи, който действа честно, макар и понякога да обижда по необходимост, притежава силата, давана единствено от искреността, тъй като неговите думи проникват право в сърцето и намират подкрепа в разума.

Тъй беше и с Ловеца, и с Джудит: тъй бързо и тъй дълбоко внушаваше простодушният Ловец на всички, които го познаваха, убеждението за несломимата си честност, че всяка дума, произнесена след това от него като комплимент, доставяше с положителност удоволствие — точно тъй, както и всеки негов укор уязвяваше и възбуждаше враждебност там, където неговият характер не му бе спечелил уважението и топлото чувство, които да направят укора му осезаем и мъчителен. През по-късните години, когато дейността на това прямо и необразовано същество го постави в допир с висши офицери и други люде, на които бяха поверени интересите на държавата, неговото влияние се разшири още повече — дори генералите слушаха неговите похвали с удоволствие, каквото често не успяваха да предизвикат и по-висшите им началници. Може би Джудит беше първото същество от неговата раса, което се поддаде на искреността и прямотата на Ловеца. Тя наистина беше жадувала за похвалата му и сега я беше получила, и то в най-подходяща форма за своя начин на мислене. Последниците от всичко това ще видим в по-нататъшните страници на тази повест.

— Ако знаехме цялото съдържание на този сандък, Ловецо — отвърна девойката, когато се посъвзе малко от непосредственото въздействие на неговата похвала за външния ѝ вид, — бихме могли да решим най-добре какво да сторим.

— Това е все пак разумно, девойко, макар да е по-присъщо на белите, отколкото на червенокожите да надничат в чуждите тайни.

— Любопитството е нещо естествено и трябва да се очаква, че всички човешки същества имат човешки недостатъци. Когато бях в гарнизоните, все ми правеше впечатление, че повечето хора във и около тях винаги жадуват да научат тайните на съседите си.

— Да, и понякога, като не успеят да ги открият, да си ги измислят. Такава е разликата между индианския и белия джентълмен. Змията например би извърнал главата си настрана, ако, без да иска, надникне във вигвама на някой друг главатар, докато в колониите, където всички се смятат все за големи хора, повечето се опитват да доказват, че са по-добри от останалите, като ги одумват и приказват за работите им. Уверявам ви, Джудит, вие не бихте могла да накарате Змията да признае, че в неговото племе има друг, толкова по-важен от самия него, че да стане предмет на мислите му. Той не би се занимавал с приказки за това, къде ходят, какво правят и с какво се хранят другите, нито с другите незначителни неща, които запълват времето на човека, когато не е зает с по-значителни задължения. Онзи, който върши това, не е по-добър от истинския подлец, а тия, които го подбуждат, са от същата пасмина, пък ако ще да носят и най-хубавите дрехи с най-ярки цветове.

— Но това не е чужд вигвам, този дом принадлежи на баща ми; тези вещи са негови и сега са необходими за негово добро.

— Вярно е, девойко, вярно е и, разбира се, не е без значение; ние наистина ще можем да отсъдим най-добре кое да предложим за откуп и какво да запазим, когато видим всичко.

В действителност Джудит не бе толкова безразлична, колкото се преструваше. Тя помнеше, че по отношение на сандъка любопитството на Хети е било удовлетворявано, а нейното — пренебрегвано. И не съжаляваше, че ѝ се беше представил случай да се изравни в това със слабоумната си сестра. Тъй като изглеждаше, че всички са съгласни претърсването на сандъка да продължи, Ловецът се зае да вдигне и втората покривка от плат.

Когато завесата над тайните на сандъка бе дръпната отново, най-отгоре се виждаха чифт пистолети със странна сребърна обковка. В някой град те биха имали забележителна стойност, но в гората пистолети се употребяваха рядко или почти никак — може би само от някой офицер, пристигнал, както правеха мнозина, от Европа, за да обиколи колониите, и убеден в съвършенството на лондонските нрави и обичаи дотолкова, че да не смята за нужно да ги остави дори в граничните области на Америка. Какво стана при откриването на тези оръжия, ще разкажем в следващата глава.

ГЛАВА ТРИНАДЕСЕТА

*Разнебитен стол от дъб,
меч без връх и доста тъп,
стар креват със счупен крак,
чамов куфар без капак,
смачкан и ръждясал свещник,
неразтварящи се клещи,
счупен съд за вкусни стриди,
Библията и Овидий.
Дийн Суифт — „Опис“*

Щом извади револверите, Ловецът се обърна към делауера и му ги подаде да им се полюбува.

— Детска пушка — каза усмихнат Змията и хвана едно от оръжията тъй, сякаш беше играчка.

— Не, Змия, не е така. То е правено за мъж и би послужило дори на някой гигант, стига да го употреби, както трябва! Но стой! Белите са забележителни с немарливостта си по отношение на огнестрелните оръжия, особено когато ги поставят в сандъци или в някой забутан ъгъл. Дай да видя дали поне тук е действано с предпазливост.

Още докато говореше, Ловецът взе оръжието от ръката на своя приятел и отвори барутницата. В нея имаше барут, който от продължителното стоене, влагата и натиска се беше втвърдил като сгур. Когато провериха с шомпол, оказа се, че и двата револвера бяха пълни, макар да бяха поставени може би преди много години в сандъка. Не е лесно да опишем изненадата на индианеца при това откритие, тъй като той беше свикнал да сменя барута всеки ден и да проверява заряда в оръжието си през кратки промеждутъци от време.

— Такава е небрежността на белите! — каза Ловецът, като поклати глава. — Не минават няколко месеца, без да пострада някой от нея... И странно е също така, Джудит — да, наистина е странно, — че

ако собственикът на това оръжие стреля по някоя сърна или по друг дивеч, или дори по неприятел, то два от трите пъти не улучва целта, ала случи ли му се да употреби такъв забравен заряд, то сигурно ще убие някое дете, брат си или своя приятел! Ние ще направим добра услуга на собственика на тези пищови, ако пи изпразним вместо него! И понеже те са нещо необичайно както за теб, тъй и за мен, Змия, то ще опитаме сръчността на ръцете си срещу някоя цел. Смени барута на твоя, а аз ще сторя същото с този и после ще видим кой умее да си служи по-добре с пищов. Колкото до пушката, това вече сме установили отдавна.

Ловецът сърдечно се засмя на своята самомнителност и след минута или две те се намериха на площадката, за да изберат някой предмет на „ковчег“ за своя цел. Любопитството беше давело при тях и Джудит.

— Отдръпнете се назад, девойко, отдръпнете се малко назад; тези оръжия са били пълнени отдавна и при стрелба с тях може да се случи някое нещастие.

— Тогава вие не бива да гърмите с тях. Дайте и двата на делауера или пък по-добре ги изпразнете, без да стреляте.

— Това е в пълен разрез с обичаите и, както казват, не е мъжествено, макар самият аз да не се придържам към подобни глупави схващания. Трябва да стреляме с тях, Джудит — да, трябва да стреляме, макар да предвиждам, че никой от нас не ще има причина да се похвали е умението си.

Общо взето, Джудит беше смела девойка и навиците не й позволиха да изпита, онзи ужас, който обикновено обхваща другите жени, когато се заговори за стрелба е огнестрелно оръжие. Самата тя често бе стреляла с пушка и дори при благоприятни обстоятелства беше убила един елен. Ето защо се подчини и отстъпи малко по-назад откъм страната на Ловеца, като представи на индианеца цялата предна част на площадката.

Чингачгук вдига няколко пъти оръжието, опита се да го насочи с две ръце към целта, промени позата си от смешна в още по-смешна и най-после с отчаяно безразличие натисна спусъка, без дори в действителност да се мери. Резултатът от всичко това беше, че вместо да удари чепа, който бяха избрали за цел, той изобщо не улучи

„ковчега“ и куршумът заподскача над водата като камък, хвърлен с ръка.

— Много добре, Змия, много добре! — извика Ловецът и се засмя весело и безшумно. — Ти улучи езерото, а за някои хора това е цял подвиг! Знаех, че ще стане така, и дори го казах на Джудит, защото ми е известно, че индианците не умеят да си служат с къси оръжия! Ти улучи езерото, а това е все пак по-добре, отколкото да улучиш само въздуха! Застани сега по-назад, за да видим какво може да направи един бял е оръжията на белите. Пистолетът не е пушка, но цветът на кожата си е цвят.

Ловецът се прицели бързо и сигурно и гърмежът последва веднага, щом оръжието се повдигна. Но пистолетът експлодира в ръцете му и части от него се разхвърчаха във всички посоки — някои паднаха на покрива на „замъка“, други в „ковчега“ и една — във водата. Джудит изпищя и когато двамата мъже се извърнаха уплашено към девойката, тя беше бледа като мъртвец и трепереше е цялото си тяло.

— Ранена е... да, бедното момиче е ранено, Змия, макар че човек не би могъл да предвиди, че това би станало там, където беше застанала.

Джудит се остави да я пренесат на един стол, отпи глътка вода, която делауерът ѝ предложи в кратунка, и след силен пристъп на тръпки, които сякаш щяха да разглобят красивото ѝ тяло, избухна в плач.

— Болката трябва да се понесе, бедна Джудит... да, трябва да се понесе — опита се да я утеши Ловецът, — макар че съм далеч от желанието да ви спра да плачете, защото у жените плачът често облекчава чувствата... Къде ли е ударена тя, Змия? Не виждам никъде кървави петна, нито разкъсана кожа или дреха!

— Аз съм невредима, Ловецо! — произнесе на пресекулки и през сълзи Джудит. — Това е от страх... нищо повече. Уверявам ви. И слава Богу, виждам, че никой не е пострадал при този нещастен случай!

— Странно! — възкликна нищо неподозиращият и простодушен Ловец. — А пък аз мислех, Джудит, че вие не страдате от слабостите на колонистите и че не ще се уплашите от пукота на някакво си оръжие, което се е пръсвало на парчета. Не, не ви мислех за толкова страхлива. Би могло да се очаква, че Хети ще се уплаши, но вие

притежавате достатъчно ум и разум да не се плашите, след като опасността е преминала... Жените, вожде, са приятни и забавни, те радват очите, но са извънредно непостоянни в чувствата си!

Срамът накара Джудит да замълчи. Във вълнението ѝ нямаше преструвка — всичко беше станало поради внезапната и непредвидена тревога, тревога, която за нея беше толкова неочаквана, колкото и за гостите ѝ. Но като избърса следите от сълзите си, тя отново се засмя и скоро беше в състояние да се присъедини към смеха над собствената си глупост.

— А вие, Ловецо — успя да произнесе най-после тя, — наистина ли сте свършено невредим? Истинско чудо е пищов да се пръсне в ръката ви и да се отървете без загубата на някой крайник, ако не на живота си.

— При старите оръжия такива чудеса съвсем не са нещо необикновено. Първата пушка, която получих в ръцете си, ми изигра същата лоша шега и все пак останах жив, макар и не тъй невредим, както този път. Сега Томас Хътър е собственик на един пистолет помалко, отколкото тази сутрин. Но тъй като това стана при опит да му помогнем, няма защо да съжالياваме. А сега да се върнем вътре и да видим какво друго има в сандъка.

През това време Джудит беше успяла да преодолее вълнението си дотолкова, че отново зае старото си място, и претърсването продължи. Следващият предмет, който се появи, бе увит в платно и когато го извадиха, оказа се един от математическите уреди, употребявани по онова време от моряците. Той имаше обичайните орнаменти и месингови обвивки. Ловецът и Чингачгук проявиха възхищението си от този непознат, лъскав и явно грижливо пазен инструмент.

— Той е по-хубав от уредите на земемерите, Джудит! — възкликна Ловецът, след като завъртя няколко пъти в ръцете си инструмента. — Често съм виждал всичките им уреди, а те са порядъчно лоши и безсърдечни, защото идват в горите само за да прокарат пътя на унищожението^[1], но никое от техните съоръжения не изглежда толкова сложно! В края на краищата почвам да се страхувам, че Томас Хътър не е дошъл по тия диви места с много почтени намерения. Не сте ли забелязала някога у баща си алчността на земемер?

— Той не е земемер, Ловецо, нито пък знае да си служи, с този инструмент, макар че явно го притежава. Предполагате ли, че Томас Хътър е носил някога дрехата, която извадихме най-напред? Твърде голяма е за него, както и този инструмент е твърде сложен за неговите познания.

— Така е... Тъй трябва да е, Змия, и старецът кой знае по какъв начин е станал собственик на тия чужди вещи. Казват, че е бил моряк; и без съмнение този сандък и всичко, което съдържа... Ха! Какво е това тук? То далеч надминава месинга и абаноса на инструмента!

Ловецът беше отворил някаква малка торбичка и вадеше от нея една по една фигурки за шах. Те бяха от слонова кост, но много по-големи от обикновените и изкусно изработени. Всяка фигурка представляваше точно онова лице или предмет, на които беше наречена: офицерите бяха възседнали коне, топовете бяха поставени върху слонове и дори пионките имаха човешки глави и гърди. Комплектът не беше пълен и няколко счупени фигурки свидетелстваха за небрежната им употреба. Но всичко останало беше грижливо прибрано и запазено.

Дори Джудит се учуди, когато пред очите ѝ се изпречиха тези нови за нея предмети, а Чингачгук направо забрави индианското си достойнство от възхищение и задоволство. Той взе последователно всяка от фигурките и ги разгледа, необикновено доволен, като сочеше на девойката по-изкусните и сполучливо изработени части на изделията.

Но най-голямо удоволствие му доставиха слоновете. За това говореха недвусмислено постоянните възклицания „Хау“, които произнасяше, докато прекарваше пръсти по дебелите им хоботи, уши и опашки; той не пропусна да отбележи и пешките, които бяха въоръжени като стрелци с лъкове.

Разглеждането продължи няколко минути и през това време Джудит и индианецът се бяха отдали напълно на своя възторг. Ловецът седеше мълчаливо, замислен и дори мрачен, макар че очите му следяха всяко движение на двамата и забелязваха всяка нова подробност по фигурите, когато бяха вдигани тъй, че да може да ги вижда. От устните му не се откъсна нито възклицание на задоволство, нито похвална дума. Най-послед двамата му събеседници забелязаха неговото

мълчание и тогава за пръв път, откакто шахът беше открит, той заговори.

— Джудит — каза той с глас, в който имаше загриженост и дори нежност, — споменава ли са пред вас родителите ви нещо за религията?

Момичето се изчерви и яркоалените петна, избили по красивото и лице, приличаха на странните бои, които обагрят през ноември неаполитанското небе. Но Ловецът бе пробудил у нея такава обич към истината, че тя не се поколеба и отговори просто и искрено:

— Майка ми — да, често — каза тя. — Баща ми — никога. Струваше ми се, че мама се натъжаваше, когато ни говореше за молитвите и за задълженията ни, татко обаче никога не е отварял уста по тия въпроси — нито преди, нито след нейната смърт.

— Мога да повярвам, да, мога да повярвам, че е така. Той няма бог — няма такъв бог, какъвто е редно да почита човек с бяла кожа ли дори червенокож. Тия фигурки са идоли.

Джудит се стресна и за известно време изглеждаше сериозно засегната. След това малко по малко се съвзе и накрая избухна в смях.

— Значи вие мислите, Ловецо, че тези играчки от слонова кост са боговете на моя баща? Аз съм чувала за идоли и зная какво представляват те.

— Това са идоли! — повтори убедено младият човек. — И защо ли Хътър би ги пазил, ако не ги обожаваше?

— Но нима той би държал боговете си в торбичка и заключени в сандък? Не, не, Ловецо. Моят нещастен баща носи своя бог със себе си навсякъде, където отиде, и това си е негова работа. А тези неща може наистина да са идоли и доколкото съм чувала и чела за идоли, също съм склонна да мисля тъй, но те са от някоя далечна страна, както и всички други предмети, които намерихме, и са попаднали в ръцете на Томас Хътър, когато той е бил моряк.

— Щастлив съм, наистина съм щастлив да чуя това, Джудит, защото, струва ми се, не бих могъл да си наложа да помагам на бял езичник! Старецът е от моята раса и от моя народ и бих искал да му бъда полезен, но трудно би ми било да го сторя за човек, който се е отрекъл от вярата си. Изглежда, Змия, че макар да са идоли, тези животни ти харесват извънредно много?

— Това е слон — прекъсна го Джудит. — Често съм виждала в гарнизоните картини с такива животни, а мама имаше една книга, в която пишеше всичко за животните. Татко я изгори заедно с другите книги, защото казваше, че мама прекалено много обичала да чете. Това стана малко преди тя да почине и понякога си мисля, че тая загуба ускори края ѝ.

В тия думи не прозвуча лекомислие, но в тях нямаше и дълбоко чувство. Лекомислието отсъстваше, защото Джудит беше натъжена от спомените си, но все пак тя бе твърде много привикнала да живее за себе си и за своите суетни навици, за да почувства тежко злата съдба на майка си. Би трябвало да настъпят изключителни обстоятелства, за да се събуди здравият ѝ разум, и може би едва тогава красивата, но заблудена девойка щеше да разбере собственото си положение и у нея щяха да надделеят добрите чувства, а в краткия ѝ досегашен живот тези обстоятелства още не бяха настъпили.

— Слон или не, то е идол — отвърна Ловецът — и няма какво да търси при белите.

— Добро за ирокезите! — каза Чингачгук и се раздели с явно съжаление с един от туровете, когато приятелят му го взе, за да го прибере обратно в торбата. — Слон ще купи цяло племе — купи дори и делауери!

— Да, така е и това го знае всеки, който познава индианците — отвърна Ловецът, — но онзи, който разпространява фалшиви пари, е също тъй виновен, както и самият фалшификатор, Змия! Познаваш ли някой честен индианец, който не би се отказал с презрение да продаде кожа от миеща се мечка, като каже, че е от белка или пък от малка видра вместо бобър. Зная, че само няколко от тези идоли, а може би дори само един от слоновете могат да купят свободата на Томас Хътър, но съвестта не ми позволява да предлагам фалшиви пари.

— В края на краищата, Ловецо, тези фигури от слонова кост може съвсем да не са идоли. Сега си спомням, че съм виждала у един от офицерите в гарнизона група от лисици и гъски, изработени по същия начин. А ето тук и нещо обвито в плат — то, изглежда, е част от вашите идоли.

Ловецът взе вързопчето, което девойката му подаде, и като го разтвори, намери вътре шахматна дъска. Подобно на фигурките тя беше голяма и богато инкрустирана с абанос и слонова кост. Като

съпостави всичко това, Ловецът, макар и с известно съмнение, постепенно стигна до мнението на Джудит и най-после допусна, че мнимите идоли трябва да са просто необикновено изрязани фигурки за някоя неизвестна нему игра. Джудит бе достатъчно тактична да прояви най-голямо смирение при победата си. И по-късно нито веднъж дори не намекна за смешната грешка на своя гост.

Откриването на предназначението на тези тъй необикновени малки изображения най-после разреши въпроса за откупа. Всички бяха съгласни — а те познаваха слабостите и вкуса на индианците, че нищо не би могло да изкуши ирокезите повече от въпросните слонове. За щастие всички турове бяха запазени и тези четири животни с кули на гърба бяха определени да се предложат за откуп. Останалите фигурки, както и всички други части на шаха, щяха да се сложат настрана и да бъдат предложени само в краен случай.

Щом тия предварителни условия бяха установени, всичко освен определеното за откуп беше прибрано внимателно в сандъка и покривките бяха „натикани“ тъй, както тримата ги бяха намерили и много възможно бе в случай, че се завърнеше отново във владение на „замъка“ си, Хътър да преживее дните до края на своя живот, без да подозира дори за посегателството, извършено върху неговите тайни в сандъка. Повреденият пистолет бе единственото, което би спомогнало за разкриването на тайната. Но той бе поставен до другия и всичко беше натрупано върху тях както по-рано — като около половин дузина от пакетите на дъното останаха наразтваряни изобщо.

Когато привършиха с тази работа, тримата затвориха капака, заключиха ключалките и сетне върнаха ключа на старото му място — в чантата, откъдето беше взет.

Повече от час измина, докато решиха точно какво ще предприемат и подредиха всичко според реда на изваждането. Разговорът често секваше. И Джудит, изпитваща силно удоволствие в откритото, непресторено възхищение, с което честните очи на Ловеца се вглеждаха в красивото ѝ лице, намери начини да продължи това занимание с умение, което сякаш е неразделна част от женската кокетност.

Изглежда, че Ловецът бе първият, който почувства колко много време бяха пропилили по този начин, и привлече вниманието на

приятелите си към необходимостта да предприемат нещо, за да приведат в действие плана за откупа.

Чингачгук беше останал в спалнята на Хътър, където бяха наредени слоновете, за да се наслаждава на изображенията на тези толкова чудни и необичайни за него животни. Може би някакъв инстинкт му подсказваше, че оттеглянето му настрана би било по-приятно на останалите двама, защото Джудит не скриваше достатъчно грижливо своето предпочитание, а делауерът, сам влюбен, умееше да долавя признаците на това чувство.

— Хайде, Джудит! — каза Ловецът и стана, след като занимаването им със сандъка бе траяло много повече, отколкото бе предполагал. — Наистина е приятно да се говори с вас и да се подреждат всички тези неща, но дългът ни зове другаде. През всичкото това време Хари и баща ви, за да не споменаваме Хети...

Думите му внезапно бяха прекъснати, защото точно в този миг във на площадката се чуха леки стъпки. Някаква човешка фигура затъмни входа и лицето на онази, за която току-що беше станало дума, изпъкна пред него.

Тихото възклицание, което се изтръгна от устата на Ловеца, и съдържаният писък на Джудит не бяха още заглъхнали, когато до Хети застана и млад индианец между петнадесет и седемнадесет години. И двамата бяха обути с мокасини и затова бяха влезли почти безшумно. Но макар да бяха пристигнали неочаквано, Ловецът не изгуби самообладание: първата мярка, която той взе, бе да предупреди приятеля си бързо на делауерски да не се показва в никакъв случай, но да бъде нащрек; втората — да приближи към вратата, за да разбере докъде се простираше опасността. Обаче с двамата не беше пристигнал никой друг. А простото приспособление във форма на сал, което се полюшваше във водата край „ковчега“, веднага му обясни по какъв начин Хети беше стигнала тук. Две сухи и следователно леки борови стъбла бяха свързани едно до друго е помощта на клинове и лико и върху тях грубо бе закрепена малка площадка от дялано кестеново дърво. Върху нея Хети беше седяла на един пън, докато младият ирокез беше гребал, за да движи този примитивен и бавен, но съвършено сигурен сал.

Щом като огледа плавателния съд по-отблизо и се увери, че наоколо няма нищо друго, Ловецът поклати глава и както беше

привикнал, си заговори сам:

— До това се стига, когато надничаш в хорските сандъци! Ако бяхме по-бдителни и стояхме на местата си, никога нямаше да ни изненадат така. Все пак по този начин се открива път за преговорите за откупа, а ще видим какво ще каже и Хети.

Веднага, щом изненадата и тревогата ѝ се поуталожиха малко, Джудит изрази голямата си радост от завръщането на Хети. Тя притисна сестра си към гърдите си и я целуна, както го беше правила в дните на своето детство и невинност.

Хети от своя страна беше по-малко развълнувана, защото за нея това не беше изненада и нервите ѝ се подкрепяха от чистотата и светостта на намеренията ѝ. По покана на сестра си тя седна и започна да разказва своите преживелици, откакто се бяха разделили. Разказът ѝ започна точно тогава, когато Ловецът се завърна, и той внимателно заслуша, докато младият ирокез стоеше до вратата, на вид толкова безучастен към онова, което ставаше, колкото и рамката на самата врата.

Разказът на девойката беше доста ясен до онова място, когато я оставихме сама в лагера, след изслушването ѝ от главатарите и след онзи миг, когато Вах-та!-вах изведнъж я напусна. Продължението на преживелиците ѝ беше описано от нея така:

— Когато прочетох на вождовете тия неща, Джудит, те съвсем не промениха веднага възгледите си — рече тя, — но щом едно семе бъде посято, то ще поникне. Бог е посял семената на всички дървета...

— Да, да — промърмори Ловецът, — и тия семена са дали добър плод.

— Бог е посял семената на всички дървета — продължи след мигновено мълчание Хети — и сами виждате до каква височина са израсли те и какви сенки хвърлят! Тъй е и с Библията. Може да прочетете тази година някой стих и да го забравите, но той ще изплува в ума ви тъкмо тогава, когато най-малко очаквате, че ще си го спомните.

— А натъкна ли се на нещо подобно сред диваците, клета Хети?

— Да, Джудит, и то по-бързо и в по-голямо изобилие, отколкото дори бях се надявала. Не останах дълго при татко и Хари, а отидох да закуся с Вах-та!-вах. И съвсем наскоро главатарите дойдоха при нас и едва тогава видях плодовете от семената, които бях посяла. Те казаха,

че онова, което съм им прочела от Книгата, било право — трябвало да е право — и звучало правдиво — като сладка песен на птичка в ушите им. А след това ми поръчаха да се върна и да предам това на великия воин, който убил един от техните храбреци и да ви кажа още, че те щети да бъдат много щастливи, ако можели да дойдат да се черкуват тук, вътре в „замъка“, или пък отвън, на слънце, за да им прочета още нещо от Свещената книга, а също така да ви предам, че биха желали да им дадете назаем няколко лодки, за да могат да доведат татко и Хари и жените си в „замъка“, та всички да насядаме на площадката и да слушаме песните на бледоликия Маниту. Ето, Джудит, чувала ли си някога подобно нещо, което така ясно да показва мощта на Библията.

— Ако беше вярно, наистина щеше да бъде чудо, Хети. Но всичко това е само индианска хитрост и лукавост. Сега, след като се убедиха, че не могат да ни победят със сила, те се стараят да ни победят по този начин.

— Нима се съмняваш в Библията, сестро, та съдиш толкова сурово диваците?

— Не се съмнявам в Библията, клета Хети, но твърде много се съмнявам в индианците и особено в ирокезите. Какво ще кажете за този техен опит вие, Ловецо?

— Позволете, ми най-напред да поговоря малко с Хети — отвърна младият човек. — Кога беше направен салът, с който дойдохте, девойко? Готов ли беше, или го построиха, след, като закусихте? И ходихте ли от лагера до отсрещния бряг?

— О, не, Ловецо! Салът беше вече готов и спуснат във водата. Дали и това не е чудо, Джудит?

— Да, да — индианско чудо! — отвърна младият човек. — Тях много ги бива за такива чудеса. Значи вие намерихте сала съвършено готов и спуснат във водата, сякаш чакаше само товара си, нали?

— Всичко беше точно тъй, както казвате. Салът се намираще близо до лагера и индианците ме настаниха в него, а след това ме издърпаха с въжета до брега, който е най-близо до „замъка.“ После казаха на този млад човек да ме откара тук.

— И гората е пълна с нехранимайковци, които само чакат да видят какъв ще бъде резултатът от това чудо. Сега разбирам цялата работа, Джудит, и аз най-напред ще се освободя от присъствието на този млад канадски кръвопиец, а след това всички ще започнем

изпълнението на нашите планове. Оставете ме и двете за малко сам с младия ирокез, но преди това ми донесете слоновете, от които Змията се възхищаваше. Не бива да го оставяме сам нито за миг, защото сигурно ще „вземе назаем“ някоя от лодките, без да ни пита.

Джудит изпълни желанието му, като най-напред донесе фигурките, а след това се оттегли заедно със сестра си в тяхната стая. Ловецът имаше известни познания по повечето от индианските наречия из тия места и владееше достатъчно ирокезки, за да води разговор. Ето защо, като кимна на момчето, той го накара да седне на сандъка и след това постави внезапно пред него два от туровете. До този миг младият дивак не бе проявил ни най-малко вълнение или заинтересованост към нещо. Много работи вътре и вън от „замъка“ бяха нови за него, но той стоически беше запазил самообладанието си. Наистина Ловецът бе забелязал, че черните му очи шареха по защитните средства и оръжията, но този оглед бе направен толкова безразлично, невинно и по детски, че друг с по-малко опитност от Ловеца дори не би за подозрял нещо подобно.

Но в мига, когато очите му срещнаха изрязаните от слонова кост фигурки на чудните и непознати животни, дивакът напълно бе завладян от изненада и възхищение. Често е описвано как туземците по островите из южните морета са реагирали за пръв път на играчките, показвани им от цивилизованите бели, но читателят не бива да смесва тяхното държане с държането на американския индианец при подобна обстоятелства. В този случай от устата на младия ирокез или хурон наистина се изтръгна възторжено възклицание, но само миг след това той се овладя, сякаш сам се беше уловил в нещо непристойно. Очите му престанаха да шарят наоколо, но се втренчиха като заковани в слоновете и след кратко колебание той дори се осмели да вземе един от тях в ръката си.

Около десет минути Ловецът не му попречи с нищо, защото знаеше, че момчето нарочно оглежда толкова подробно чудните фигурки — след завръщането си в лагера то трябваше да може да ги опише най-подробно на своя вожд. Когато сметна, че му е дал достатъчно време, Ловецът постави пръст върху голото коляно на младежа и привлече така вниманието му към себе си.

— Слушай — каза той, — искам да говоря с моя млад приятел от Канада. Нека той забрави за малко тази чудесия.

— Къде е другият бледолик брат? — запита момчето, като се огледа и неволно издаде, мисълта, която го бе занимавала най-силно, преди да му бъдат показани шахматните фигурки.

— Спи — или по-скоро не е още заспал, но се намира в стаята, където мъжете спят — отвърна Ловецът. — Откъде знае младият ми приятел, че тук има и друг бял?

— Видя от брега. Ирокезите имат силен поглед — виждат отвъд облаците, виждат дъното на дълбок извор!

— Хубаво, ирокезите са добре дошли. В лагера на бащите ти са пленени двама бледолики, момче.

Момъкът кимна и си даде вид, че се отнася с явно безразличие към това обстоятелство, макар миг по-късно да се засмя, сякаш превъзходствата и сръчността на неговото племе го караха да тържествува.

— Можеш ли да ми кажеш, момче, какво възнамеряват да правят вашите вождове с пленниците? Или те още не са решили?

За миг момчето погледна младия човек малко изненадано, след това хладнокръвно постави показалеца над лявото си ухо и го прекара около косата си с точност и сръчност, които показваха колко добре беше обучен в изкуствата, присъщи на неговата раса.

— Кога? — запита Ловецът, чието гърло се сви при тази спокойна демонстрация на безразличие спрямо човешкия живот. — И защо не ги заведете във вашите вигвами?

— Пътят дълъг и по него много бледолики. Вигвами пълни, а скалпове продаваш скъпо. Малък скалп, много злато.

— Добре, това обяснява, това обяснява всичко. Няма нужда да бъдеш по-ясен. А знаеш ли, момчето ми, че по-възрастният от вашите пленници е баща на тези две жени и другият е годеник на едната от тях? Разбира се, девойките искат да спасят скалповете на своите близки и ще дадат заради тях точно тези две животни от слонова кост като откуп — по едно за всеки скалп. Върви кажи това на вашите главатарии и се върни с отговор, преди да залезе слънцето.

Момчето посрещна този план охотно и с готовност, която без съмнение показваше, че ще изпълни мисията си разумно и бързо. За миг желанието племето му да притежава такива съкровища го накара да забрави своето честолюбие и цялата си племенна омраза към

англичаните и съюзните им индианци и Ловецът беше напълно доволен от впечатлението, което беше направил.

Разбира се, момчето предложи да отнесе един от слоновете със себе си като образец. Но преговарящият с него бледолик брат беше твърде предвидлив, за да се съгласи на това, тъй като много добре знаеше, че фигурката никога няма да стигне до своето предназначение, ако беше поверена в такива ръце. Това малко затруднение скоро беше преодоляно и момчето се приготви да тръгне. Когато стоеше на площадката, готово да стъпи на своя сал, то се поколеба и се извърна към Ловеца с предложение да му дадат в заем една от лодките, за да се ускорят по този начин преговорите. Младият човек спокойно отказа на тази молба. И след като се повъртя още малко, момчето с бавно гребане се отдалечи от „замъка“ и се отправи към крайбрежния гъсталак, който се намираще на по-малко от половин миля разстояние.

Ловецът седна на един стол и започна да наблюдава напредването на пратеника; от време на време той внимателно изследваше цялата крайбрежна линия, докдето можеше да стигне погледът му, а после, опрял лакът на коляното си, остана дълго време е брадичка върху дланта си.

През време на разговора между Ловеца и момчето в съседната стая се разиграваше съвсем друга сцена. Хети беше запитала за делауера и като научи къде се е скрил, отиде при него.

Приемът, който Чингачгук оказа на своята посетителка, беше почтителен и благ. Той разбираше нейната слабост и без съмнение предразположението му да бъде любезен към такова същество се увеличаваше от надеждата да научи нещо за своята любима.

Щом влезе, девойката седна и покани индианеца да се настани близо до нея. След това тя остана мълчалива, сякаш смяташе, че подобава той пръв да я запита, преди да започне да му говори по въпроса, който си бе наумила. Но тъй като не можа да схване това, Чингачгук от своя страна с почтително внимание зачака какво ще благоволи да му каже Хети.

— Вие сте Чингачгук, Голямата змия, от племето на делауерите, нали? — започна най-после девойката със свойственото си простодушие, силно изкушавана да продължи по-нататък, но и съзнаваща плахо, че най-напред трябва да се увери в неговата самоличност.

— Чингачгук! — отвърна със сериозно достойнство делауерът.
— На езика на Ловеца това значи Голяма змия.

— Да, това е и мой език, и на Ловеца, на татко, на Джудит и на клетия Хари. Познаваш ли Хари Марч, Голяма змия? Не, знам, че не го познаваш — иначе и той би говорил за теб.

— А спомена ли името на Чингачгук и още някой език, Чезнеца лилия? — запита главатарят, който бе кръстил така нещастната Хети.
— Не пееше ли една малка птичка между ирокезите неговото име?

Отначало Хети не отговори, а сведе глава с онова неописуемо чувство, което възбужда симпатия и разбиране между младите и неопитни същества от нейния пол, и кръвта нахлу в лицето ѝ, преди да успее да проговори. Не беше по силите на разсъдъка ѝ да обясни това смущение, но макар че не винаги можеше да разсъждава, клетата Хети винаги можеше да чувства. Руменината бавно се оттегли от страните ѝ, девойката отправи лукав поглед към индианеца и в усмивката ѝ се четеше невинността на дете и любопитството на жена.

— Моята сестра, Чезнещата лилия, е чула тази птичка! — прибави Чингачгук с благ глас и държане, които биха изненадали всеки, чул някога страхотните крясъци, издавани от същото гърло. Но това преминаване от острите и гърлени към меките музикални звуци често се случваше в обикновените разговори на индианците. — Ушите на моята сестра са били отворени. Нима тя се е лишила от езика си?

— Вие сте Чингачгук — трябва да сте вие, защото тук няма друг червен, а тя очакваше, че Чингачгук ще дойде.

— Чин-гач-гук — произнесе делауерът бавно името си, като натъртваше на всяка сричка. — Голямата змия на езика на англичаните.

— Чин-гач-гук — повтори също тъй бавно Хети. — Да, така то казваше и Вах-та. Значи вие трябва да сте вождът.

— Вах-та!-вах — допълни делауерът.

— Да, Вах-та!-вах, само че аз намирам съкращението за по-добро. Да, чух птичката, за която ти говореше, Голяма змия!

— Ще каже ли сестра ми думите на песента? За какво пееше най-много тя? Как изглежда — често ли се смее?

— Тя пееше Чин-гач-гук по-често от всичко друго и се смя от сърце, когато ѝ разказах как ирокезите газеха водата след нас и не можах да ни хванат. Надявам се, че тези греди нямат уши, Змия!

— Не се страхувай от греди, страхувай се от сестра в съседната стая. Не се страхувай от ирокеза. Ловец ще запуши ушите и очите му с чудноватото животно.

— Разбирам те, Змия, а разбрах също така и Вах-та. Понякога мисля, че съвсем не съм толкова слабоумна, колкото казват другите. А сега гледай към тавана и аз ще ти разкажа всичко. Но ти ме плашиш — когато заговоря за Вах-та, ставаш съвсем нетърпелив.

Индианецът обузда блясъка на очите си и се престори, че се подчинява на наивната молба на девойката.

— Вах-та ме помоли да ви съобщя тихо, че не трябва да вярвате в нищо на ирокезите. Те са по-хитри от всички индианци, които познава. После каза, че има голяма светла звезда, която изгрява над хълма около един час след мръкване — Вах-та беше определила Венера, без сама да знае това — и точно когато тази звезда се появи, тя ще бъде на полуострова, където аз слязох на сушата миналата нощ, и тогава вие трябва да идете за нея с една лодка.

— Добре! Сега Чингачгук разбра всичко добре, но той ще разбере още по-хубаво, ако неговата сестра му изпее това пак.

Хети повтори думите си, като обясни по-подробно за коя звезда ставаше дума, и описа онази част на полуострова, където се беше осмелила да слезе. След това продължи да предава искрено своя разговор с индианската девойка и да повтаря някои от изразите и мислите ѝ — нещо, което много зарадва сърцето на влюбения. Девойката особено наблегна на внушението на индианката да бъдат винаги нащрек срещу предателство — предупреждение, от което обаче едва ли имаха нужда тези предпазливи и опитни мъже. Тя също така обясни достатъчно ясно — защото за подобни неща умът рядко ѝ изневеряваше — сегашното разположение на противника и разместванията, които беше направил от сутринта насам. Вах-та!-вах беше останала при нея до момента на потеглянето на сала и сега се намираше някъде в гората точно срещу „замъка“, като нямаше намерение да се завърне в лагера, преди да падне нощта. Тогава именно се надяваше на връщане по брега да се изплъзне от другарките си и да се скрие на полуострова. От всичко изглеждаше, че никой не подозира присъствието на Чингачгук, макар да се знаеше, че миналата вечер един индианец се е прехвърлил на „ковчега“. И сега се съмняваха, че в същият, който се бе появил на площадката пред

„замъка“, преоблечен като бледолик. Но все пак съществуваха известни съмнения, защото по това годишно време се очакваше пристигането по тези места на бледолики и червенокожите се опасяваха, че гарнизонът на „замъка“ се беше увеличил именно по такъв естествен начин. Всичко това Вах-та!-вах беше съобщила на Хети, докато индианците ги бяха теглили със сала край брега на едно разстояние от шест мили, което им предостави достатъчно време за разговор.

— Самата Вах-та не знае дали я подозират, или не и подозират ли вас, но се надява, че не е нито едното, нито другото. А сега, Змия, след като ви казах толкова много за вашата любима — продължи Хети и хващайки несъзнателно ръката на индианеца, започна да си играе с пръстите ѝ, както често правят децата с пръстите на родителите си, — трябва да ми позволите да прибавя нещо от мен. Когато се ожените за Вах-та, трябва да бъдете мил към нея, да ѝ се усмихвате така, както сега на мен, и да не я гледате сърдито, както някои от вождовете правят с жените си. Ще ми обещаете ли това?

— Винаги добър с Вах-та!... Много нежен към тънкото клонче, иначе то ще се счупи.

— Да, и да се усмихвате; вие нямате представа колко жадува момичето за усмивката на този, когото обича. Татко почти не се усмихваше, когато бях при него. А Хари... да, Хари говореше високо и се смееше, но мисля, че и той не се усмихна нито веднъж. Нали знаете разликата между смеха и усмивката?

— Смях — най-добре. Когато чува Вах-та!-вах да се смее — мисля, птича песен!

— Зная това. Нейният смях е приятен, но и вие трябва да се усмихвате. Освен това, Змия, не бива да я карате да носи тежки вързопи и да чука жито, както постъпват мнозина индианци, отнасяйте се с нея по-скоро както бледоликите към своите жени.

— Вах-та!-вах не бледолика — има червена кожа, червено сърце, червени чувства. Всичко червено. Не бледолика. Трябва да носи бебето.

— Всяка жена носи детето си на драго сърце — каза Хети с усмивка — и в това няма нищо лошо. Но вие трябва да обичате Вах-та и да бъдете мил и добър към нея, както самата тя е мила и добра.

Чингачгук се поклони сериозно и с това, изглежда, смяташе тази част от въпроса за приключена. И преди Хети да успее да продължи, до ушите им стигна гласът на Ловеца, който викаше своя приятел във външното помещение. При този зов Змията стана, за да излезе, а Хети отиде при сестра си.

[1] Думата е за земемерските групи, изработвали плановете за презамериканска железопътна линия, с която наистина е бил нанесен съкрушителен удар на дивите и свободни племена. Б. пр. ↑

ГЛАВА ЧЕТИРИНАДЕСЕТА

*Чуден звяр! На тоя свят едва ли
други като него са живяли;
с тяло като гущер удължено,
с нокти на краката раздвоени,
с рибешка глава — и сам не зная
колко е опашката на края!*
Мерик

Първата работа на делауера, когато се намери при своя приятел, беше усърдно да продължи да се освобождава от облеклото си на цивилизован човек и да се превърне отново в индиански воин. На протестите на Ловеца той отговори, като му предаде съобщението на Хети, че ирокезите знаят за присъствието на индианец в колибата и че според него, ако ходи преоблечен, ще засили още повече подозренията за истинските му намерения, отколкото ако застане открито като представител на враждебно племе.

Щом разбра, че се е излъгал в предположението си и че главатарят не е можал да се вмъкне в „ковчег“ незабелязан от мингосите, Ловецът на драго сърце се съгласи с тази промяна, защото наистина по-нататъшните опити за прикриване бяха безполезни.

Всъщност желанието на индианеца да се появи отново като син на гората се коренеше в едно по-нежно чувство. Той бе научил, че Вахта!-вах се намира на отсрещния бряг. И природата така силно възтържествува над всички различия на нравите, племето и народа, че сведе този млад дивашки воин до равнището на чувствата, които би изпитал при подобни обстоятелства най-префиненият жител на някой град. Той изпитваше някакво нежно задоволство при самата мисъл, че онази, която обичаше, можеше да го види. И докато се движеше във по площадката в оскъдното си индианско облекло като истински Аполон

на девствените гори, стотици нежни представи, които обикновено браздят ума на влюбения, обзеха съзнанието и разнежиха сърцето му.

Но всичко това не беше забелязано от Ловеца; той не беше много вещ в тайните на Купидон, пък и в момента беше зает много повече с грижите, които се налагаха на вниманието му, отколкото с някоя от приказните мечти на любовта. Ето защо той скоро накара своя приятел да си припомни за тяхното действително положение, като го призова на един вид военен съвет, в който трябваше да обсъдят бъдещите си действия. При последвалия разговор двамата се осведомиха взаимно за онова, което бяха научили поотделно — Чингачгук разбра как бяха минали преговорите за откупа, а Ловецът изслуша всички съобщения на Хети. Младият човек узна с жив интерес за надеждите на приятеля си и с радост обеща цялата подкрепа, която можеше да му даде.

— Това е и главната ми цел, както знаеш сам, Змия — тази борба за „замъка“ и дъщерите на Хътър дойде неочаквано. Да, да, ще положа всички усилия, за да помогна на малката Вах-та!-вах, която не само е една от най-добрите и хубавите девойки на племето, но и най-добрата и най-красивата между тях. Винаги съм те подкрепял в твоята обич към нея, вожде; а сигурно е също така, че един голям и стар народ като твоя не бива да изчезне. Ако жена с червена кожа и със съответните на нея навици би могла да ми бъде толкова близка, че да мога да я поискам за съпруга, то бих потърсил точно такава като Вах-та!-вах; но това не може да стане — не, това не може да стане. Радвам се, че Хети се е срещнала с Вах-та!-вах, защото, макар че тя е слабоумна, Вах-та!-вах има достатъчно разсъдък и за двете. Да, Змия — продължи той, като се засмя сърдечно, — сложи ги една до друга и няма да намериш две по-хубави девойки в цялата Йоркиска колония.

— Ще отида в лагера на ирокезите! — отвърна сериозно делауерът. — Никой освен Вах-та!-вах не познава Чингачгук, а преговорите за живот и скалпове трябва да се водят от главатар! Дай ми едно от необикновените животни и ми позволи да взема една лодка.

Ловецът наведе глава и започна да си играе, докосвайки с крайчеца на един от въдичарските прътове водата, докато седеше, спуснал краката си от площадката, като човек, внезапно осенен от нова идея. Вместо да отвърне направо на предложението на приятеля си, той започна да говори сам на себе си — което обаче не правеше думите му по-правдиви, тъй като той винаги казваше онова, което мислеше,

без разлика дали забележките бяха отправени към него самия, или към някой друг.

— Да, да — промърмори той, — ето това нещо навярно наричат любов. Чувал съм, че понякога това чувство надвива напълно разума и прави човека тъй безпомощен по отношение предпазливостта и хитростта, както и най-низшето животно. И не мога да си представя, че и Змията е изгубил дотам ума, хитростта и мъдростта си. Трябва непременно да успеем да освободим Вах-та!-вах и да ги оженим веднага щом се завърнем при племето, иначе тази война не ще бъде за вожд от по-голяма полза, отколкото някой продължителен необикновен лов. Да, да. Той никога няма да бъде пак човек, какъвто беше, и няма да дойде на себе си като всички останали хора, докато този въпрос занимава ума му... Змия, невъзможно е да говориш сериозно и затова не ще кажа почти нищо за твоето предложение. Но ти си вожд и скоро ще бъдеш изпратен на пътеката на войната начело на своите воители и затова само ще те запitam: би ли тикнал бойните си сили в ръцете на неприятеля, още преди да е започнала битката?

— Вах-та!-вах! — възкликна индианецът.

— Да, Вах-та!-вах! Зная много добре, че на дъното на всичко е Вах-та!-вах и винаги Вах-та!-вах! Истина ти казвам, Змия, аз съм загрижен за теб и засрамен от теб. Никога не съм чувал толкова неразумна мисъл от вожд, и то вожд, вече признат за мъдър, въпреки че е млад и неопитен. Ти не ще получиш лодка дотогава, докато приятелството все още значи нещо за теб.

— Моят бледолик приятел е прав. Облак се надвесил над главата на Чингачгук и умът му беше обхванат от слабост, а очите му бяха замъглени. Моят брат има добра памет за добрите дела и слаба за лошите. Той ще забрави.

— Да, това е свършено лесно. Не говори повече по този въпрос, вожде; но ако друг от тези облаци се насочи към теб, постарай се да избягаш навреме от пътя му. Облаците са достатъчно лоши за състоянието на времето, но вмъкнат ли се в разума, работата става сериозна. А сега седни тук, до мен, и нека обмислим малко действията си, защото или ще имаме скоро примирие и мир, или пък ще стигнем до упорита и кървава война. Както виждаш, тези негодници умеят да използват гредите за своя изгода точно тъй, както най-добрите салджии по реките, и за тях няма да бъде голям подвиг да стигнат тук

на цели тълпи и да ни нападнат. Тъкмо мислех дали е разумно да пренесем всички по-ценни вещи на стария Том в „ковчега“, да залостим и заключим „замъка“ и да се оттеглим изобщо на „ковчега“. Той е подвижен и като използваме платното му и променяме мястото си, можем да преживеем доста нощи, без тези канадски вълци да успеят да намерят кошарата ни.

Чингачгук изслуша с одобрение този план. Ако преговорите пропаднаха, почти положително беше, че още същата нощ щеше да последва нападение. Неприятелите също така бяха достатъчно умни да разберат, че щом превземеха „замъка“, по всяка вероятност щяха да плякосат всичко, включително и предлагания откуп, като при това щяха да запазят онова, което бяха спечелили дотогава.

Ето защо подобна предпазливост бе абсолютно необходима. Сега, когато знаеха броя на ирокезите, защитниците си даваха сметка, че едва ли можеха да посрещнат и отбият сполучливо едно нощно нападение. За тях щеше да бъде невъзможно да попречат на неприятелите си да завладеят лодките и „ковчега“, а той щеше да бъде за тях крепост, също тъй здраво защитена от куршуми, както и постройката на „замъка“.

В продължение на няколко минути двамата мъже обмисляха възможността да потопят „ковчега“ в плитките води, да внесат лодките във вътрешността на „замъка“ и да разчитат изцяло само на защитата, предлагана от „замъка“. Но зрялото обмисляне им показва, че в крайна сметка този начин беше обречен на неуспех. Да съберат стebelата на дърветата по брега на езерото и да построят сал с каквито и да било размери беше нещо толкова лесно, че ирокезите, които вече бяха насочили вниманието си към това, положително щяха да се заемат за него сериозно, докато имаше изгледи да постигнат целта си с упоритост. След като се съвещаваха обстойно и открито разгледаха всички съображения, двамата млади мъже, начинаещи в изкуството на горската война, се съгласиха, че „ковчегът“ представляваше единственото сигурно убежище. Веднага щом стигнаха до това решение, те го съобщиха на Джудит. Девојката нямаше сериозни възражения и след това четиримата започнаха да обмислят необходимите мерки, за да се приведе планът в действие.

Читателят лесно ще разбере, че земните имущества на Плуващия Том не бяха много големи. Двете легла, малкото износени дрехи,

оръжията и мунициите, няколкото кухненски съдове и тайнственият, само наполовина изследван сандък представляваха по-голямата част от тях. Те скоро бяха пренесени на „ковчега“, който беше изтеглен при източната страна на постройката, така че прехвърлянето да стане незабелязано от брега. При това сметнаха, че няма нужда да местят по-тежките и по-груби предмети от мебелировката, тъй като те не бяха необходими на сала, а иначе нямаха никаква особена стойност. Тъй като се налагаше голяма предпазливост, повечето от нещата се подаваха през един прозорец с оглед да се скрие прехвърлянето им на „ковчега“ и изминаха два или три часа, докато всичко беше привършено.

Малко след това салът на индианците отново се насочи към тях откъм брега. Ловецът веднага грабна далекогледа и видя, че на сала се намират двама воители, които изглеждаха без всякакво оръжие. Салът напредваше бавно, обстоятелство, което представляваше най-голямото преимущество на „ковчега“ при всяко бъдещо сблъскване между двете страни, тъй като неговите движения бяха сравнително бързи и леки.

Тъй като имаха достатъчно време да се приготвят за посрещане на двамата опасни посетители, всичко беше напълно готово още много преди да се приближат достатъчно, за да бъдат поздравени. Голямата Змия и девойките се прибраха вътре в „замъка“, където младият делауер застана близо до вратата, запасен добре с няколко пушки до себе си, а Джудит наблюдаваше всичко, което ставаше вън, през една бойница. Колкото до Ловеца, той си беше занесъл столче на онзи край на площадката, към който се приближаваше салът, и седнал на него, беше поставил пушката безгрижно между краката си.

Когато салът се приближи значително, групата от „замъка“ беше взела вече всички мерки да осигури своята безопасност в случай, че посетителите разполагаха с някакви огнестрелни оръжия. Нито Ловецът, нито Чингачгук можаха да открият нещо такова. Обаче Джудит не искаше да вярва само на очите си и затова пъкна далекогледа през бойницата и го насочи към елховите клони между двете стъбла, от които се състоеше салът. Тези клони образуваха нещо като настилка и същевременно удобна седалка за гребците.

Когато тежкия сал се приближи на петдесетина стъпки от „замъка“, Ловецът поздрави хуроните, като им извика да престанат да гребат, понеже нямаше намерение да им позволи да стъпят на

площадката. Те, естествено, трябваше да се подчинят и двамата страшни на вид воители веднага станаха от местата си, макар салът да продължаваше да се движи бавно, докато съвсем не се приближи към площадката.

— Вождове ли сте вие? — запита Ловецът с достойнство. — Вождове ли сте? Или мингосите са изпратили с такава важна мисия воители без имена? Ако е така, идете си веднага и нека дойде воин, достоен да води преговори.

— Хау! — възкликна по-възрастният от двамата на сала, като очите му шареха по различните предмети, които се виждаха в „замъка“ и около него, с проникателност, която показваше колко малко неща избягват от погледа му. — Моят брат е много горд, но Разцепения дъб е име, което може да накара делауера да побледнее.

— Това може да е истина, а може и да е лъжа, Разцепен дъб, но не ще побледнея, защото съм бледолик още от рождение. Каква е вашата цел и защо идвате между леките лодки върху греди, които дори не са издълбани?

— Ирокезите не са патици, за да ходят по водата. Нека бледоликите им дадат лодка и те ще идват с лодка.

— Това едва ли ще стане. Имаме само четири лодки и сме четирима души, което значи, че за всеки има по една. Добре дошли върху вашите трупи, ирокези!

— Благодарим! Моят млад бледолик брат... сигурно е получил име. Как го наричат вождовете?

Ловеца се поколеба за миг и в него се разпали искрица на гордост и на човешка слабост. Той се усмихна, промърмори нещо през зъби и после, като вдигна гордо глава, каза:

— Както всички млади хора, аз съм имал различни имена през различните времена, минго. Един от вашите воители, чийто дух потегли за щастливите ловни полета едва вчера сутринта, сметна, че заслужавам да нося името Соколово око, защото погледът ми излезе по-бърз от неговия, когато между нас се завърза борба на живот и смърт.

Чингачгук, който внимателно слушаше всичко, което ставаше въвн, чу и разбра този признак на кратковременна слабост у своя приятел. И когато по-късно му се удаде случай, разпита го по-подробно за всичко, станало на полуострова, където Ловецът за пръв

път беше отнел човешки живот. А когато научи цялата истина, не пропусна да я съобщи на племето и оттогава младият ловец беше известен сред всички делауери с това честно спечелено име. Но тъй като тия неща се случиха по-късно от събитията в нашия разказ, ние ще продължим да наричаме младия човек с името, под което беше представен първоначално на читателя.

Ирокезът не беше по-малко поразен от хвалбата на белия човек. Той знаеше за смъртта на своя приятел и не му бе трудно да разбере направения намек, тъй като разговорът между победителя и жертвата му беше наблюдаван от неколцина диваци, които, поставени зад храстите по различните полуострови край езерото, за да следят движенията на тласканите от вятъра лодки, не бяха успели да се намерят на мястото на сражението, преди победителят да се оттегли. И все пак тези думи откъснаха от устата на грубото същество вик на изненада. Но той веднага беше последван от блага усмивка и махане с ръка, които биха направили чест дори на азиатската дипломация. Двамата ирокези поговориха тихо помежду си, а след това пристъпиха към онзи край на сала, който бе по-близо до площадката.

— Моят брат, Соколовото око, е изпратил вест до хуроните — подхвана Разцепеният дъб. — И тя зарадва извънредно много сърцата им. Те чува, че той притежавал изображения на животни с две опашки! Ще ги покаже ли на своите приятели?

— Врагове би било по-вярно! — отвърна Ловецът. — Но няма значение и не вреди как ще го кажеш. Ето едно от тези изображения. Хвърлям ви го под честна дума като на парламентъори. Ако не бъде върнато, спора помежду ни ще разреши пушката!

Ирокезите изглеждаха съгласни с това условие и Ловецът стана и се приготви да хвърли на сала един от слоновете, като и двете страни взеха необходимите мерки да предотвратят загубването му. И тъй като практиката учи хората на подобни неща, малката фигурка от слонова кост скоро премина сполучливо от едната в другата ръка.

През следващите минути изненадата и удоволствието взеха връх над индианския стоицизъм. Докато разглеждаха красиво изработената шахматна фигурка, тези жестоки и опитни воители проявиха повече чувства, отколкото дори момчето. Защото неотдавнашната сурова школовка, на която се подлага всеки млад индианец, още беше запазила влиянието си върху него, а възрастните мъже, като всички,

които имат вече добре установени характери, не се срамуваха да проявят част от своите чувства.

За няколко минути двамата индианци очевидно забравиха всичко наоколо, погълнати само от разглеждането на чудесната материя, употребена толкова изкусно за изображението на едно тъй необикновено животно.

Устната на американския елен е може би най-близкото подобие на хобота на слона, което можеше да се срещне в американските гори. Но това сходство съвсем не бе дотолкова очебийно, та да се свърже в представите на диваците с новото животно. Затова смайването на двамата пратеници нарастваше толкова повече, колкото повече изследваха изображението.

Разбира се, тези горски деца съвсем не смесваха кулата на гърба на слона с част от тялото на животното. Познаваха много добре конете и воловете и бяха виждали в Канада крепостни кули, така че не намираха нищо неестествено в товара на животното. Нещо повече, по напълно естествена асоциация те предположиха, че фигурката иска да подчертае силата на това животно, което може да носи на гърба си цяла крепост — обстоятелство, което още повече ги удивяваше.

— Има ли бледоликият ми брат и други такива животни? — запита най-послед почти умолително по-възрастният от ирокезите.

— Там, откъдето те идват, има още много, много — гласеше отговорът, — но едно е достатъчно, за да се откупят петдесет скалпа.

— Единият от моите пленници е голям воин, строен като бор, силен като елен, бърз като сърна, страшен като пантера! Някой ден той ще стане велик вожд и ще бъде начело на кралските войски.

— Хайде, хайде, минго, Бързият Хари си е Бърз Хари и от него никога не ще излезе нещо повече от ефрейтор. Наистина той е едър, но това не му принася никаква полза, тъй като удря главата си в клоните, когато се движи през горите. Прав си също така, че е силен, но силното тяло не значи силен ум и никой не избира кралските генерали заради яките им мускули. Той е бърз, щом искате, но куршумът на пушката е по-бърз от него. А колкото до това, че е страшен, то не е голяма препоръка за един воин — често пъти най-страшните са най-страхливи. Не, не, вие никога не можете да представите скалпа на Бързия Хари за нещо повече от хубава глава с къдрави коси и едно кречетало, под нея.

— Моят стар пленник много мъдър — господар на езерото — голям воин — мъдър съветник!

— Е, има хора, които могат да оспорят и това, минго. Един настина мъдър човек не би попаднал в плен по толкова глупав начин, както стана с мастър Хътър. И ако иначе дава добри съвети, то този път е получил много лош. Освен това Плуващият Том е толкова господар на езерото, колкото е господар на горите вълкът, който скита из тях. Едно животно с две опашки струва много повече от два такива скалпа.

— Но моят брат има още едно животно, нали? За стария баща той ще даде две! — каза индианецът, като вдигна два пръста.

— Плуващият Том не е мой баща, това обаче не е причина да страда повече. Да се дадат за него две животни, и то такива, всяко от които има по две опашки, това вече е прекалено много. Помисли добре сам, минго!

През това време обаче самообладанието бе взело връх над смайването на Разцепения дъб и той отново започна да проявява присъщата си лукавост, за да изтръгне най-изгодните условия при пазарлъка.

Безсмислено би било да се изрежда нещо повече освен същината на несвързания разговор, който последва и в който индианците положиха много усилия да си възвърнат почвата, изгубена под влиянието на изненадата. Ловецът посрещаше всички доводи и хитрости на лукавите си противници със своята хладнокръвна прямота и несъкрусима любов към истината. Едва ли знаеше нещо повече от индианците за слона, но разбираше отлично, че в очите на ирокезите тези изкусно изработени фигурки от слонова кост имаха цената на торба със злато или на вързоп боброви кожи в очите на търговец. Затова смяташе за благоразумно да не отстъпва отначало много, тъй като, дори ако успееш да се споразумеят за условията, за осъществяването на размяната имаше една почти непреодолима пречка. Като имаше предвид тая пречка, Ловецът пазеше другата фигурка в резерв, за да може в случай на нужда бързо да отстрани всякакви затруднения.

Най-после дивакът заяви, че е безполезно да преговарят повече, понеже не можел да бъде дотолкова несправедлив към своето племе, че да му отнеме честта и печалбата от два скалпа на възрастни мъже

заради две толкова незначителни дреболии като тези, които бе разгледал, и се пригответи да си върви.

И двете страни се чувствуваха като хора, провалили общо желана сделка само с твърде голямата си упоритост при спазаряването. Това разочарование обаче имаше съвършено различно въздействие върху едната и другата страна. Ловецът бе огорчен и се разкайваше вътрешно, защото съчувстваше дълбоко не само на пленниците, а и на двете девойки. А у дивака, напротив, неуспехът събуди желанието за мъст. В момент на възбуда той беше заявил гласно, че не желае да проговори нито дума повече. И сега се ядосваше както на себе си, тъй и на хладнокръвния си противник, защото по този начин бе позволил на някакъв си бледолик да прояви повече самообладание и безразличие, отколкото един индиански главатар. Ето защо, докато отблъскваше сала си от площадката, лицето му беше мрачно и очите му злобно горяха, дори когато се усмихна престорено и любезно махна с ръка при раздялата.

Преодоляването на обратната инерция на грубия сал отне известно време и докато мълчаливият индианец гребеше усърдно, за да се отдалечат, Разцепеният дъб пристъпи гордо и със сподавена ярост към елховите клони, струпани между двете стъбла, като поглеждаше остро ту към колибата, ту към площадката и фигурата на своя доскорошен словесен противник. По едно време вождът бързо прошепна нещо на спътника си и той разбърка клоните с крак.

В този миг бдителността на Ловеца бе поотслабнала. Той беше зает с мисълта как да поднови преговорите, без да създаде с това твърде големи предимства за противната страна. Ала за щастие светлите очи на Джудит, както винаги, бяха нащрек. В секундата, когато младият човек беше най-улисан, а неприятелят коварно осъществяваше плана си, девойката извика силно и вдигна тревога тъкмо навреме:

— Внимавайте, Ловецо! Виждам с далекогледа пушки, скрити под елховите клони, и ирокезът се мъчи да ги измъкне с крака!

Неприятелят, изглежда, се беше оказал достатъчно хитър и беше изпратил човек, който разбираше английски. Наистина преговорите бяха водени на диалекта на мингосите, но както от внезапното спиране на предателското движение на крака, тъй и от учтивата усмивка, която замени жестокото изражение на Разцепения дъб, пролича ясно, че

викът на девойката беше разбран. След като направи знак на спътника си да прекрати своите усилия за отместване на клоните, главатарят се приближи до онзи край на сала, който бе най-близо до площадката, и каза:

— Защо Разцепеният дъб и неговият брат позволяват между тях да се спущат облаци? И двамата са мъдри, и двамата са храбри, и двамата са щедри. Те трябва да се разделят като приятели. Цената на един пленник ще бъде едно животно.

— Добре, минго — отвърна младият човек, зарадван, че преговорите се подновяват, и решил, ако е възможно, да затвърди спазаряването с малко повече щедрост, — ти ще видиш, че бледоликният умее да плаща добре, когато търгува с открито сърце и с протегнатата ръка. Запази животното, което забрави да ми върнеш, когато потегли, и което забравих да ти поискам, защото ми беше неприятно, че се разделяме със зло. Покажи го на другите вождове. И когато ни доведете пленниците, към него ще бъдат прибавени още две. И... — тук той се поколеба за миг, като се опасяваше в целесъобразността на една толкова голяма отстъпка, след това обаче реши да я направи — и ако ги видим тук, преди да залезе слънцето, може да се намери и четвърто, за да стане числото чифт.

С това въпросът беше уреден. От мрачното лице на ирокеза изчезна и последното пламъче на недоволство. И той се засмя радостно, макар и не толкова сладко, както Джудит Хътър. Главатарят разгледа още веднъж фигурката, която вече се намираше в ръцете му, и едно радостно възклицание показа колко доволен бе от този неочакван завършек на преговорите. В действителност двамата — той и Ловеца — бяха забравили за миг какво беше станало с предмета на техния горещ спор. Но не беше така с човека, който придружаваше Разцепения дъб. Той беше задържал фигурката с твърдото решение, ако се наложи да я връщат, да я хвърли в езерото, като се надяваше, че ще може да я намери през някой от следващите дни. Но подобно отчаяно действие вече не беше необходимо и след като повториха условията на съглашението и потвърдиха, че ги разбират, двамата индианци най-после потеглиха бавно към брега.

— Може ли да имате някакво доверие в тези негодници? — запита Джудит, след като тя и Хети излязоха на площадката и застанаха до Ловеца, за да наблюдават бавното движение на

примитивния сал. — Няма ли да предпочетат да запазят за себе си играчката, която вече получиха, и да ни изпратят кървави знаци, за да ни се похвалят, че са ни надхитрили? Чувала съм за такива злодеяния от тяхна страна.

— Без съмнение, Джудит, това без съмнение би било възможно, ако в сделката не беше намесена и индианската природа. Ако това двуопашато животно не развълнува племето тъй, както пръчката, пъхната в кошер — пчелите, то значи аз не познавам червенокожите. Ето на, Голямата Змия, който иначе има железни нерви и в обикновения живот не проявява неблагоразумно любопитство — дори той толкова хареса фигурката на животното, изработена от кост, че аз се срамувам за него! Чингачгук скоро ще овладее своята слабост, но колкото до отвъдните нехранимайковци, те няма да мирясат, докато не се сдобият с всички фигурки, които смятат, че се намират в колибата на стария Хътър.

— Те знаят само за слоновете и не могат дори да предположат, че има и други.

— Вярно е, Джудит, но все пак завистта е неутолимо чувство. Ще си кажат: „Щом бледоликият има такива необикновени животни с две опашки, кой знае, може би има и други — с три и с четири.“ Това нещо учителите наричат „примитивна аритметика“ и то положително ще овладее чувствата на диваците. И няма да се успокоят, докато не научат истината.

— Значи вие смятате, Ловецо — запита, както обикновено, простичко и невинно Хети, — че ирокезите няма да пуснат татко и Хари?... Аз им прочетох няколко от най-хубавите стихове от Библията и вие виждате сам какво сториха те.

Както винаги, и сега Ловецът изслуша дружелюбно и дори нежно думите на Хети; после той за миг остана мълчалив и се замисли. И би могло да се каже, че страните му леко бяха поруменели, когато след изтичането на цяла минута отговори:

— Не зная дали един бял трябва да се срамува, или не, че не може да чете, но тъй е с мен, Джудит. Вие умеете да правите всички тия неща, а аз познавам света само тъй, както го виждам в хълмовете и долините, в планинските върхове и реките, в горите и в изворите. Много нещо може да се научи по този начин също тъй добре, както и от книгите, и все пак понякога си мисля, че едно от дарованията на

белия човек е да може да чете! Чуя ли от устата на моравските братя думите, за които говори Хети, те пробуждат в душата ми копнеж и тогава си мисля, че и аз трябва да се науча да ти чета, но ловуването през лятото, изучаването на военното изкуство през войната и други неща винаги са ми пречили.

— Да ви науча ли аз, Ловецо? — запита сериозно Хети. — Казват, че съм слабоумна, но да чета умея не по-зле от Джудит. Ако умеете да четете, това би могло да спаси някога живота ви, защото тогава ще можете да четете от Библията на диваците и положително ще спаси душата ви. Това го зная от мама, която често ми го е казвала.

— Благодаря ви, Хети, благодаря ви от все сърце! Сега идват смутни дни и не ще имам много свободно време, но щом настъпи мир, ще ви навестя край това езеро и ще се отдам на учене, което за мен ще бъде както полезно, тъй и приятно. Може би трябва да се срамувам, Джудит; но истината си е истина. А колкото за тия ирокези, те едва ли ще забравят едно животно с две опашки заради един-два стиха от Библията. Предполагам дори, че е възможно да върнат пленниците, като се надяват чрез някоя подлост да ги пленят отново заедно с всички ни и да станат господари на „замъка“ и на „ковчега“ в добавка. Въпреки това обаче трябва да склоним със сладки приказки тези негодници, първо, да пуснат баща ви и Бързия Хари и, второ, да останат в мир е нас дотогава, докато Голямата Змия успее да прибере любимата си годеница. Защото при внезапен изблик на ярост или жестокост индианците веднага ще отстранят всичките си жени и деца; докато, ако поддържаме спокойствието и доверието им, ще можем да се срещнем с Вах-та!-вах на мястото, което тя е определила. И ако спазаряването пропадне и сега, ще прибавя още половин дузина от фигурките с лъкове, от които имаме доста в сандъка.

Джудит с радост се съгласи. Защото тя би се отказала дори и от покрития е цветчета брокат, само да откупи баща си и да зарадва Ловеца.

Изгледите за успеха сега бяха толкова окуражителни, че повишиха духа на всички в „замъка“, макар необходимата бдителност за движенията на неприятеля да не беше прекратена. Но времето минаваше и слънцето отново почна да се наклонява към върховете на западните хълмове, а никакви признаци не говореха за завръщането на сала.

Като оглеждаше внимателно брега с далекогледа, Ловецът най-после откри едно място сред гъстата и мрачна гора, където несъмнено се бяха събрали значителен брой ирокези. То се намираше близо до гъсталака, откъдето се беше показал по-рано салът, и един малък ручей, който се вливаше в езерото, показваше, че наблизко има извор. Там диваците навярно се съвещаваха и там щеше да бъде взето решението за живота или смъртта на пленниците.

Въпреки забавянето обаче основания за надежда съществуваха и Ловецът не пропусна да изложи това пред своите разтревожени другари. Беше много възможно индианците да са оставили пленниците си в лагера, вместо да ги мъкнат през гората заедно с групата, която бе излязла само за временен набег. Ако наистина бе така, то беше необходимо значително време за изпращане вестоносец чак до лагера и за довеждането на двамата бели до мястото, където трябваше да се качат на сала.

Окуражени от тия доводи, девойките отново се въоръжиха с търпение и започнаха да следят с по-малко тревога залеза.

Предположението на Ловеца се оправда. Малко преди слънцето да се скрие зад хълмовете, двете стъбла на примитивния сал се показаха отново от гъсталака. И когато започнаха да се приближават, Джудит съобщи, че баща ѝ и Хари, и двамата вързани, лежат върху клоните по средата на сала. Както и преди, гребяха пак индианци. Изглежда, съзнаваха, че късният час изисква необикновени усилия, и въпреки навиците на своя народ, който мрази тежкия труд, работеха усърдно с грубите весла. В резултат на тяхното прилежание салът доплава два пъти по-бързо, отколкото при предишното посещение.

Макар че условията бяха уточнени толкова добре и работите напреднали вече дотам, предаването на пленниците беше действие, което съвсем нямаше да стане без мъчнотии. Ирокезите бяха принудени да окажат голямо доверие на враговете си и се подчиниха много неохотно и само поради необходимостта. Защото, щом Хътър и Хари бяха освободени, силите на „замъка“ срещу тези на сала нарастваха на двама срещу един, а спасението чрез бягство беше изключено за двамата индианци при наличността на трите лодки, без да се смятат другите защитни съоръжения на „замъка“ и „ковчега“. И двете страни схващаха много добре това и навярно договорът никога

нямаше да бъде изпълнен, ако честното лице и държане на Ловеца не бяха упражнили обичайното си въздействие върху Разцепения дъб.

— Моят брат знае, че аз се доверявам на него — каза той, като се приближи с Хътър, чиито крака бяха освободени, за да може да слезе на площадката. — Един скалп — още едно животно.

— Чакай, минго! — прекъсна го Ловецът. — Задръж още за миг пленника си. Трябва да ида да взема другата част от средствата за откупа.

Това извинение, макар и до известна степен вярно, беше в основата си хитрост. Ловецът напусна площадката и като влезе в постройката, заповяда на Джудит да прибере всички оръжия и да ги скрие в своята стая. После поговори сериозно с делауера, който, както и преди, стоеше на пост близо до входа на къщата, сложи трите останали тура в джоба си и се върна.

— Добре дошъл отново в твоето старо жилище, мастър Хътър — каза Ловецът, докато помагаше на стареца да се изкачи на площадката и същевременно сръчно пъкна в ръката на Разцепения дъб още един от слоновете. — Дъщерите ти ще се радват извънредно много да те видят; а ето, идва и самата Хети, за да ти изкаже своята радост.

Тук Ловецът престана да говори и се засмя сърдечно и безшумно. Краката на Хари току-що бяха развързани и индианците го изправиха. Но до тоя миг въжетата бяха стегнати толкова здраво, че отначало младият великан не можеше да движи крайниците си и представляваше съвсем безпомощна и донякъде смешна фигура. Тази необикновена гледка и особено смаяното му лице предизвикаха смеха на Ловеца.

— Приличаш ми на самотен бор, разлюлян на някоя поляна от вятъра — каза Ловецът. — Но съм щастлив, като виждам, че ирокезките бръснари не са смъкнали косата ти при твоето последно посещение в техния лагер.

— Слушай, Ловецо — отвърна поразгневен пленникът, — по-добре е в случая да не гледаш толкова смешно, а да си спомниш, че сме приятели! Дръж се като християнин, а не като ухилено момиченце, което почва да се кикоти веднага, щом учителят обърне към него гръб, и ми кажи има ли ходила на края на краката ми, или няма. Мисля, че ги виждам, но ги усещам толкова, колкото бих ги усещал и ако бяха захвърлени нейде по бреговете на Мохоук.

— Връщаш се непокътнат, Хари, а това не е малко! — отвърна младият човек, като тайно подаде на индианеца остатъка от обещания откуп и същевременно му направи сериозен знак да започне оттеглянето си. — Ти си дойде цял и с крака, само че те са поизтръпнали от силното стягане на върбовите клони. Но природата скоро ще раздвижи кръвта ти и тогава ще почнеш да танцуваш и да празнуваш неочакваното си спасение от глутницата вълци.

Ловецът беше развързал ръцете на всеки от своите приятели веднага след тяхното слизване на площадката и сега двамата тропаха с крака и размахваха ръце, ръмжаха, заканваха се и се мъчеха да раздвижат кръвта си. Бяха стояли обаче вързани доста продължително време, за да могат толкова скоро да възстановят движенията на крайниците си. И тъй като индианците гребяха също така усърдно, както и при пристигането си, салът се намираще вече на стотина метра от „замъка“, когато Хари, обръщайки се случайно нататък, откри колко бързо бяха излезли извън обсега на неговото отмъщение.

Макар все още изтръпнал и несръчен, сега той се раздвижи доста по-бързо. Без да мисли за собственото си положение, Хари грабна пушката, опряна на рамото на Ловеца, и се опита да вдигне ударника и да се прицели. Младият човек обаче беше по-бърз от него. Хванал оръжието, той го изтръгна от ръцете на гиганта — разбира се, не преди пушката да се изпразни, когато за щастие беше насочена право нагоре. По всяка вероятност Ловецът щеше да надвие едрия мъж, който все още беше с изтръпнали крайници, но едновременно с гърмежа Хари отстъпи и тежко се втурна в къщата, като при всяка крачка вдигаше високо краката си, сякаш не беше сигурен точно къде са ходилата му. Ала и там Джудит го беше изпреварила. Всички оръжия на Хътър, които бяха оставени в къщата му е случай на внезапно избухване на враждебните действия, бяха прибрани и скрити съгласно нарежданията на Ловеца. В резултат от тази предпазна мярка Марч не разполагаше с никакви средства да изпълни своя план.

Не успял в отмъщението си, младият гигант седна и както и Хътър, в продължение на около половин час беше твърде много зает с раздвижването на кръвта си, за да се впуска в други размишления.

Когато това време изтече, салът беше изчезнал и нощта отново бе почнала да хвърля своите сенки над цялата горска околност. Преди мракът да се спусне напълно и докато девойките приготвяха вечерята,

Ловецът събщи накратко на Хътър за всичко случило се и му разказа по какъв начин се беше погрижил за неговите деца и имущество.

ГЛАВА ПЕТНАДЕСЕТА

*Вий няма мир да видите,
додето крал Едуард земите ви владее —
ще коли той безмилостно мъжете,
с потоци кръв страната ще залее.*
Чатертън

Слънцето беше залязло и лъчите на гаснещото светило вече не позлатяваха краищата на малкото облаци, между които имаше достатъчно пролуки, за да пропускат чезнещата светлина. Натезжал и по-тъмен, небесният свод обещаваще още една мрачна нощ; повърхността на езерото беше гладка, почти без вълни. А лекият лъх, който се носеше от време на време над нея, не заслужаваше названието вятър. Но все пак, тъй като беше топъл и влажен, имаше известна сила.

И хората в „замъка“ бяха мълчаливи и мрачни, както гледката, която ги заобикаляше. Двамата откупени пленници се чувстваха посрамени и унижени, но тяхното унижение засилваше жаждата им за мъст. Те бяха склонни много повече да запомнят недостойното отнасяне към тях през последните няколко часа на пленничеството, отколкото да се почувстват благодарни за предишното търпеливо отношение на индианците. А и съвестта, този строг надзирател, от чиито очи не убягваше нищо, им напомняше, че всичко, изтърпяно от тях, е било само справедлив отговор за деянията им; ала вместо да ги накара да потърсят вината в себе си, това само ги подтикна да хвърлят цялата вина върху своите неприятели.

Колкото до останалите обитатели на „замъка“, те мълчаха от съжаление и от радост. Ловецът и Джудит изпитваха повече първото чувство, може би по съвсем различни причини, докато Хети в този момент беше напълно щастлива. Делауерът също така се радваше на възможността да освободи своята любима толкова скоро. Ето при какви обстоятелства и с какво настроение започна вечерята.

— Стари Том! — извика по едно време Хари, като избухна в буен смях. — Когато лежеше троснат върху онези елхови клони, ти поразително приличаше на вързана мечка и се чудя как не ръмжеше. Е, това вече мина и с охкане и с вайкане нищо не ще поправим. Онзи негодник, Разцепеният дъб, който ни докара тук, има великолепен скалп и аз лично бих дал за него толкова, колкото и Колонията. Да, сега се чувствам богат като губернатора и бих плащал наравно с него... Джудит, миличка, тъжехте ли за мен, докато бях в ръцете на мингосите?

— Нивото на езерото се повдигна значително от нашите сълзи, Хенри Марч, както навярно сте забелязал от брега! — отвърна Джудит с престорено лекомислие. — Съвсем естествено беше за мен и Хети да тъжим за татко, но за вас ние наистина проливахме сълзи като дъжд!

— Жал ни беше за Хари също, както и за татко, Джудит! — намеси се нейната невинна и незлобива сестра.

— Вярно, сестричке, вярно, но нас ни е жал за всеки, който се намира в опасност — отвърна хубавицата бързо и наставнически, като леко понижи глас.

— Още се чудя — каза Хари — как всъщност успя да ни освободиш, Ловецо; и заради тази малка услуга ти прощавам, че ми попречи да наредя онзи вагабонтин, както трябва. Посвети ни в тайната, за да можем, ако стане нужда, да ти се отплатим по същия начин. Излъга ли ги или ги придума?

— Нито едното, нито другото, Хари. Всичко стана само с откуп. Ние платихме за двама ви откуп, и то толкова висок, че ви съветвам да внимавате да не попаднете втори път в плен, иначе нашият запас от блага не ще издържи.

— Откуп! В такъв случай старият Том е платил цялата сметка, защото нищо от моите дреболии не би стигнало да откупи косата ми, а да не говорим за кожата.

В този миг Хътър стана и като направи знак на Ловеца, отведе го в едно от вътрешните помещения, където в отговор на неговия въпрос младият човек му съобщи каква беше цената на тяхното освобождение. Старецът не прояви нито недоволство, нито изненада, задето бяха разтворили сандъка, макар че любопитства докъде е стигнал прегледът на съдържанието му. Запита също така къде са намерили ключа. Привичната честност на Ловеца изключваше всяко недоверие и

разговорът скоро привърши със завръщането на двамата във външната стая, която едновременно служеше за всекидневна и за кухня.

— Не мога още да разбера дали сме в мир, или във война с диваците! — възкликна Хари тъкмо тогава, когато Ловеца, спрял за миг, внимателно се послуша, а след това бързо се втурна и без да спира, излезе през външната врата. — Това предаване на пленниците изглеждаше миролюбиво — продължи гигантът, — а когато, хората търгуват помежду си, и то честно и почтено, трябва да се разделят като приятели поне в този случай. Ела, Ловецо, и кажи какво е мнението ти, защото след неотдашните ти действия почнах да те смятам за по-умен, отколкото досега.

— Ето отговора на въпроса ти, Хари, щом толкова бързаш да започнеш отново схватките.

И докато говореше, Ловецът хвърли на масата, дето бърбивият гигант се беше облегал с единия си лакът, нещо като малко снопче, десетина пръчки, свързани здраво с ремък от еленова кожа.

Марч нетърпеливо грабна снопчето и като го приближи към горяща борова главня в огнището, откъдето се осветяваше цялата стая, увери се, че краищата на няколко пръчки бяха потопени в кръв.

— Ако това не е ясен английски — каза безразсъдно смелият граничар, — то поне е напълно красноречив индиански! Ето това наричат в Йорк обявяване на война, Джудит... Как се сдоби с това предизвикателство, Ловецо?

— Много лесно. Няма и минута, откакто то лежеше в „двора“ на Плуващия Том, както го наричат.

— А как е попаднало там? Не може да е паднало от облаците, както понякога падат малки жаби, пък и сега не вали... Трябва да докажете откъде е дошло то, Ловецо, инак ще се усъмним, че правите опит да плашите хора, които отдавна биха изгубили ума си, ако страхът можеше да им въздейства...

Ловецът се бе приближил до един от прозорците и хвърли през него поглед към ширналото се мрачно езеро. И сякаш доволен от онова, което беше видял, пристъпи към Хари, взе снопчето в ръце и внимателно го огледа.

— Да, това е начинът, по който индианците обявяват война, и то е само доказателство за това, колко малко си свикнал ти с воденето на тая война, щом още питах как е попаднало тук, Хари Марч. Диваците

може да са ти оставили скалпа на главата, но трябва да са отрязали ушите ти, иначе би чул плясъка във водата, който предизвика момчето, когато се приближаваше на своите две греди. То е било изпратено да хвърли това снопче тук и с това червенокожите искат да ни кажат: „От момента на привършване сделката ние хващаме отново оръжието в ръка й първата ни работа ще бъде да ви избием“.

— Ах, тия дебнещи вълци! Подай ми онази пушка, Джудит, и аз ще отговоря на негодяите чрез техния пратеник.

— Ти не ще сториш това, докато съм тук, мастър Марч! — намеси се Ловецът спокойно, като се изправи пред него, за да препречи пътя му. — Доверието си е доверие независимо дали е между бели, или между червенокожи. Момчето се приближи открито, със запалена главня, за да ни предупреди, и никой от нас не бива да му стори зло, щом неговата цел е била такава. Прочее безсмислено е да говорим, защото момчето е достатъчно хитро и сега, когато задачата му е вече изпълнена, захвърли факлата, а нощта е твърде мрачна, за да можеш добре да се прицелиш с пушката си.

— Колкото до пушката, това може да е вярно, но тук ще помогне и кануто — отвърна Хари, като се запъти към вратата с огромни крачки и с пушка в ръка. — Няма живо същество, което да ме спре да не последвам и да не донеса тук скалпа на това влечуго. Колкото от тях смачкаш, още докато са млади, толкова по-малко ще ни нападат в горите.

Джудит се залюля като трепетлика. Самата тя едва ли съзнаваше защо, макар че всичко говореше за началото на страшна сцена. Защото ако Хари беше опасен със съзнанието за своята огромна сила, Ловецът притежаваше спокойствие и решителност, които обещаваха по-голяма упоритост да постигне целта си. Ето защо девойката изпитваше повече страх от строгия и решителен поглед на младия, човек, отколкото от шумната сприхавост на гиганта.

Хари бързо стигна мястото, където беше вързана лодката, но не и преди Ловецът да каже на делауерски няколко бързи и сериозни думи на Голямата змия. Всъщност младият вожд беше първият, който бе доловил шума от греблата и беше излязъл на площадката да види какво става. Факлата го беше успокоила, понеже от нея разбра, че идва пратеник, и когато момчето хвърли снопчето пръчки в краката му, той не прояви нито гняв, нито изненада. Делауерът остана само на стража,

с пушка в ръка, за да се увери, че зад това предизвикателство не се крие военна хитрост. И когато Ловецът му извика, той влезе в лодката и бързо като светкавица извади веслата.

Истинска ярост овладя Хари, когато откри, че беше лишен от средства за начинанието си. Той се нахвърли върху индианеца с толкова страшни заплахи, че дори Ловецът се уплаши от онова, което можеше да последва.

Приближавайки се към делауера, Марч размахваше огромните си пестници и всички очакваха, че в следващия миг ще се опита да го повали на земята. Всеки бе сигурен, че този опит незабавно ще бъде последван от кръвопролитие. А дори и Хари се възхищаваше от великолепното тяло на вожда и много добре знаеше, че такъв човек не може да се оскърби безнаказано. Ето защо белият гигант се обърна, за да излее яда си върху Ловеца, от страна на когото не очакваше толкова ужасни последици. Не се знае как щеше да завърши тази втора проява, защото и тя беше спряна навреме.

— Хари! — чу се до рамото му благ и успокояващ глас. — Не е хубаво да се гневиш толкова. Ирокезите се отнесоха добре към теб и не отнеха твоя скалп, макар ти и татко, да искахте да вземете техните.

Добре известно е какво въздействие оказва нежността върху силните страсти. Освен това чрез своята решителност и самопожертвование при неотдавнашната си постъпка Хети беше добила и известно уважение, на каквото никога дотогава не се беше радвала. А може би за това спомагаше и несъмненото ѝ слабоумие, поради което никой не предполагаше дори, че ще иска да се налага. Но каквато и да беше причината, резултатът беше напълно задоволителен. Вместо да стисне за гърлото своя бивш спътник, Хари се извърна към девойката и изля в нейните уши, които внимателно го изслушаха, цялото си недоволство, ако не и гнева си.

— Това е ужасно, Хети! — възкликна той. — Ужасно като областен затвор или пък като липса на бобри — да уловиш в капана си едно същество и да го видиш после как ти избягва. С този недодялан сал ми се изплъзна плячка на стойност не по-малко от шест първокласни кожи, а само двадесетина удара с греблото бяха достатъчни да го настигна. Казвам „на стойност“, защото, колкото до момчето — съгласно природните закони то е само момче и не струва ни повече, ни по-малко от всяко друго. Ловецо, не постъпи приятелски,

като остави толкова щастлив случай да се изплъзне както от моите, тъй и от твоите ръце.

Отговорът беше даден спокойно, но толкова решително, колкото можеше да се очаква от безстрашна душа, съзнаваща собствената си правота.

— Ако бях постъпил иначе, щях да постъпя несправедливо — отвърна Ловецът, — а нито ти, нито кой да е друг има право да иска това от мен. Момчето дойде, изпълнявайки напълно законна мисия, и дори най-подлият червенокож, скитник из горите, би се засрамил, ако не зачетеше мисията му. Но сега вече не можеш да го настигнеш, мастър Марч, и няма никакъв смисъл да говорим повече като куп жени за нещо, което не може да стане.

Като каза това, Ловецът се извърна с вид на човек, решил да не хаби повече думи по този въпрос, а Хътър задържа Хари за ръкава и го отведе в „ковчега“, където двамата останаха на дълго съвещание.

През същото време индианецът и неговият приятел се събраха на друг таен съвет. Защото, макар до изгряването на звездата да оставаха три или четири часа, делаурът не можеше да се стърпи — искаше да подготви грижливо своя план и разкри сърцето си пред своя приятел.

Джудит също се отдаде на по-нежните си чувства и изслуша целия наивен разказ на Хети за онова, което се беше случило след нейното слизане на сушата. Горите не представляваха нищо страшно за двете девойки, възпитани сред тях и свикнали ежедневно да виждат безкрайния им простор или да се разхождат под мрачните им сенки; но по-голямата сестра чувстваше, че би се поколебал да отиде в лагера на ирокезите. По въпроса за Вах-та!-вах Хети не беше много общителна. Разказа за нейната любезност и нежност и за срещата им в гората. Но тайната на Чингачгук беше запазена тъй умело, както не би могла да го стори дори някоя напълно разумна девойка.

Най-после тия разговори бяха прекъснати от повторното появяване на Хътър на площадката. Той събра там около себе си всички и им съобщи само толкова от намеренията си, колкото намираше за необходимо.

Старецът одобряваше напълно подготовката, направена от Ловеца, да напуснат „замъка“ през нощта и да намерят убежище на „ковчега“. И той като другите смяташе, че това е единственото средство да се избегне гибелта. Сега, когато диваците бяха насочили

вниманието си към постройка на салове, не можеше и да има съмнение, че най-малкото ще се опитат да превземат постройката, а предупреждението с окървавените пръчки показваше достатъчно ясно колко уверени бяха, че ще успеят.

Накратко, старецът смяташе настъпващата нощ за критична и призова всички да се приготвят колкото може по-скоро, за да напуснат жилището поне временно, ако не завинаги.

Веднага след като бе направено това съобщение, всичко продължи бързо, но с ред и разум. Заключение „замъка“ по същия начин, който вече описахме, лодките бяха изтеглени от дока и завързани до другата за „ковчега“. Малкото необходими вещи, които бяха оставени в къщата, бяха пренесени в кабината, огънят бе загасен и всички се прехвърлиха в плаващото жилище.

Близостта на обраслите с борове планини правеше сред езерото тъмните нощи по-мрачни, отколкото обикновено. Както винаги обаче, широка, сравнително светла ивица се простираше по средата на водната повърхност, а там, докъдето стигаха сенките на планините, над водата се натрупваше най-гъст мрак. Островът или „замъкът“ се намираше сред тази по-светла ивица. Но все пак нощта беше толкова мрачна, че прикриваше отплаването на „ковчега“, и наблюдател от брега не би забелязал неговите движения, още повече че фонът на тъмните склонове запълваше перспективата за всеки поглед, който би бил хвърлен напреко или косо над водата.

По тези места над езерата господства западният вятър. Но поради различните посоки на планинските проходи често е невъзможно да се определят действителните посоки на въздушните течения, тъй като понякога те се променят както на малки разстояния, така и през кратки промеждутъци от време.

Сега, докато отдалечаваха с гребане „ковчега“ от пристанището му до площадката на „замъка“, дори и самият Хътър не би бил в състояние да определи посоката, в която духаше вятърът. Обикновено този труден въпрос се разрешаваше от облаците, които високо над хълмовете следваха тази посока, но в момента целият небесен свод приличаше на някакъв мрачен купол. Не се виждаше нито една, дори и съвсем малка цепнатина в него и Чингачгук вече трепереше да не би поради непоявяването на звездата любимата му да закъснее за определената среща.

При тези обстоятелства Хътър опъна платното явно с единственото намерение да се отдалечи от „замъка“, защото може би беше опасно да останат повече близо до него.

Вятърът скоро изду платното и когато салът почна да се подчинява на кормилото и платното бе опънато както трябва, оказа се, че посоката на вятъра беше южна, с лек уклон към източния бряг. Тъй като това беше най-благоприятната посока за бегълците, те оставиха салът да се плъзга повече от час по повърхността, когато една промяна на въздушното течение почна да ги тласка към мястото, дето беше разположен лагерът.

Ловецът наблюдаваше внимателно движенията на Хътър и Хари. Отначало не знаеше дали да припише установената от тях посока на случайността, или на някакви скрити намерения, но сега започна да подозира второто. Запознат отлично с цялото езеро, за Хътър не беше трудно да излъже един несвикнал с водата човек, а каквито и да бяха намеренията му, след около два часа стана явно, че „ковчегът“ се намираше на около половин километър от брега, и то точно срещу мястото, където се знаеше, че е лагерът на индианците. Значително време преди да стигнат до това място, Хари, който имаше известни познания в езика на алгонкуините^[1], беше водил таен разговор с Чингачгук и сега резултатът бе съобщен на Ловеца, който остана хладен, за да не кажем враждебен свидетел на новото начинание.

— Старият ми баща и младият ми брат, Големия бор — защото делаурът беше нарекъл така Марч, — искат да окачат на поясите си хуронски скалпове — каза Чингачгук на своя приятел. — На пояса на Голямата змия също така има място за скалпове и неговите съплеменници ще ги потърсят с погледи, когато той се завърне в селото. И очите им не бива да се лутат много, а веднага да видят. Знаем, че брат ми има бяла ръка. Той не би докоснал дори мъртвец. Нека ни почака. Когато се завърнем, моят брат не ще трябва да крие лице от срам заради приятеля си. Голямата змия от племето на мохиканите трябва да бъде достоен да върви по пътеката на войната наравно със Соколовото око.

— Да, да, Змия, разбирам. Това име ми прилегна и след време ще бъда познат под него вместо под старото. А колкото до скалпирането, за теб то е присъщо и аз не виждам в него нищо лошо. Но бъди милостив, Змия... бъди милостив, моля те! Положителен съм, че

честта на един червенокож няма да пострада, ако прояви малко милост. А колкото до другите двама, стареца и Хари Марч, предоставям на Провидението да ги накаже. От друга страна, ако не беше хвърлено кръвавото снопче, никой нямаше да тръгне срещу мингосите тази нощ, защото нямаше да го сметнем за честно и почтено. Но този, който жадува за кръв, не бива да се оплаква, ако в отговор на неговия призив се пролее кръв. И все пак, Змия, ти можеш да бъдеш милостив. Не започвай първите си подвизи с женски вопли и детски писъци. Дръж се така, че Вах-та!-вах да се усмихва, а не да плаче, когато се срещнете. Върви и нека Маниту те закриля!

— Моят брат ще остане тук, на сала. Вах-та!-вах скоро ще бъде на брега и Чингачгук трябва да побърза.

След това индианецът се присъедини към другите двама авантюристи. И като свиха платното, тримата влязоха в една от лодките и напуснаха „ковчега“. Нито Хътър, нито Марч казаха нещо на Ловеца за намеренията си или за предполагаемата продължителност на своето отсъствие. Всичко това беше поверено на индианеца, който оправда оказаното доверие с присъщата си лаконичност.

Щом лодката се изгуби от погледа му — а това стана, преди греблата да се бяха потопили десетина пъти във водата — Ловецът взе всички мерки да задържи „ковчега“ поне дотолкова неподвижен, доколкото беше възможно. След това той седна на края на сала и се отдаде на мрачните си мисли.

Не мина много време и към него се присъедини Джудит.

Девојката използваше всеки случай да бъде край него и атакуваше сърцето му със сръчност, подсказана ѝ от вродената кокетност и усъвършенствана от значителен опит, но най-опасната мощ на която беше в проявата на чувства, пръскани наоколо чрез нейните обноски, чрез интонацията на гласа, мислите и действията ѝ, чрез неописуемия чар на спонтанната нежност.

Но нека оставим младия ловец, изложен на това опасно нападение, защото по-неотложната ни задача е да последваме групата, потеглила с лодка към брега.

Главната причина, накарала Хътър и Хари да повторят своя опит срещу лагера на индианците, бе съвсем същата, която предизвика и първия. Този път тя беше може би малко подсилена от жаждата за мъст. Но никое от тия две груби същества — тъй безмилостни във

всичко, което засягаше правата и интересите на червенокожите хора, макар в известни отношения те да разсъждаваха по-човечно — не беше подтиквано толкова от друго желание, колкото от безсърдечната жажда за печалба. Наистина в първите минути след освобождението си Хари се беше ядосвал на униженията, които бе трябвало да преживее, но гневът му скоро беше изчезнал поради пробудената му алчност за златото, което жадуваше по-скоро с безразсъдната алчност на прахосник, отколкото с непрестанната хищност на скъперника. Накратко, причината, която ги накара да се отправят толкова скоро отново срещу хуроните, беше привичната им омраза към неприятелите, подсилена от ненаситната алчност и от жаждата да си набавят средства за прахосничество. Естествено, в оформяне на идеята за това второ начинание бяха намерили място и допълнителните изгледи за успех. Знаеха, че голяма част от войните — а може би дори всички — лагеруваха през тази нощ по крайбрежието срещу „замъка“ и в резултат на това можеха да се надяват, че скалповете на беззащитните жертви щяха да бъдат лесна плячка. За да признаем истината, Хътър — който току-що беше оставил зад себе си своите две дъщери — се надяваше да намери в лагера малко войни и почти изключително жени и деца. При разговора си с Хари той спомена за това съвсем бегло, а пред Чингачгук изобщо не отвори дума по този въпрос. И ако се беше досетил за това, индианецът не го бе споделил с никого.

Хътър управляваше лодката. Хари беше заел място мъжествено при веслата, а Чингачгук стоеше по средата. Казваме „стоеше“, защото и тримата умееха да управляват толкова изкусно този вид леки лодки, че можеха да стоят изправени в тях и сред най-гъстия мрак.

Приближиха се извънредно предпазливо до брега и успяха да слязат благополучно на сушата. След това и тримата приготвиха оръжията си и започнаха да се промъкват дебнешком към лагера. Начело вървеше индианецът, а двамата му спътници се движеха по неговите стъпки тъй предпазливо, че напредваха почти без всякакъв шум. От време на време под огромната тежест на грамадния Хари или грубата непохватност на стареца изпращяваше някой сух клон, но стъпките на индианеца не биха могли да бъдат по-леки, дори ако се движеше във въздуха.

Главната им цел беше да открият най-напред разположението на огъня, за който знаеха, че се намира по средата на лагера. Най-последният поглед на Чингачгук зърна светлинка на известно разстояние пред тях, между стелбата на дърветата. Не се виждаха пламъци, а само малък тлеещ огън — навярно защото сега беше часът, когато индианците си лягаха, за да станат с първите лъчи на изгряващото слънце.

Щом забелязаха тази светлина, тримата започнаха да напредват по-бързо и по-сигурно. Само за няколко минути се озоваха край кръга от малки колиби и спряха, за да изследват околността и да съгласуват действията си. Мракът бе толкова гъст, че наоколо не можеше да се различи почти нищо освен отблясъците на огъня, стелбата на най-близките дървета и безкрайната завеса от листа, която забулваше облачното небе. Все пак тримата мъже установиха, че една от колибите се намира съвсем близо, и Чингачгук се опита да разузнае какво има във вътрешността ѝ.

Начинът, по който индианецът се приближи към мястото, където предполагаше, че се намират неприятели, напомняше коварното пълзене на котка към някоя птичка. Когато приближи колибата, той спря, опрян на ръцете и коленете си, защото входът бе толкова нисък, че иначе не можеше да се пропълзи във вътрешността. Но преди да пъкне главата си вътре, той дълго се ослушва, за да долови дишането на спящите. Не се чуваше никакъв шум и човекът-змия пъкна главата си във входа тъй, както истинската змия би пъкнала своята в някое гнездо. Нищо не възнагради този рискован опит, защото, след като опипа предпазливо с ръка цялата вътрешност, той разбра, че колибата беше празна.

Делауерът изследва със същата предпазливост още една или две от колибите, но и там се натъкна на същото положение. След това той се завърна при спътниците си и им съобщи, че хуроните са напуснали своя лагер. Допълнително претърсване доказа правотата на твърдението му. На тримата оставаше само едно: да се завърнат в лодката си.

Заслужава, макар и бегло, да споменем различния начин, по който авантюристите понесоха разочарованието. Вождът, слязъл на сушата само с надеждата да спечели слава, стоеше неподвижно, опрян на едно дърво, и очакваше какво ще решат неговите спътници.

Наистина той бе огорчен и малко изненадан, но понасяше всичко с достойнство. В ума му отново изплуваха сладките очаквания за онова, което все още му предстоеше тази вечер. Наистина сега той не можеше вече да се надява, че ще се яви пред любимата си с доказателства за своята смелост и умение, но все пак имаше надеждата да я види. А воин, който търси с толкова жар славата, винаги можеше да очаква, че ще я спечели.

Хътър и Хари пък, подтиквани от най-долния човешки порив — жаждата за печалба — едва владееха нервите си. Те претърсиха още веднъж колибите, сякаш се надяваха да открият някое забравено дете или безгрижно заспал индианец. А след това почнаха да изливат яростта си върху бездушните жилища — разрушиха няколко от тях и разхвърлиха частите им по лагерното място. Нещо повече, дори започнаха да се карат помежду си и да се обвиняват един друг. И може би всичко това щеше да доведе до сериозни последици, ако не се бе намесил делаурът, за да им припомни опасността, на която се излагаха с тази своя непредпазливост, и за необходимостта да се върнат на „ковчега“. Това прекъсна разприте и след няколко минути тримата, навъсени, загребаха назад към мястото, където се надяваха да намерят плуващия дом.

Споменахме вече, че малко след като авантюристите потеглиха, Джудит се настани до Ловеца. Известно време девойката остана мълчалива и младият човек не знаеше точно коя от сестрите се е приближила към него. Но когато тя изрази чувствата си с думи, той веднага позна плътния и приятен глас на по-голямата.

— Ужасен е този живот за жените, Ловецо! — възкликна девойката. — Не зная ще мога ли някога да се отърва от него.

— Животът е достатъчно хубав, Джудит — гласеше отговорът на момъка. — Зависи само дали ще го използваш благоразумно, или ще злоупотребяваш с него. А какво бихте желала вие вместо този живот?

— Бих била хиляди пъти по-щастлива, ако живеех по-близо до цивилизовани същества — там, където има ферми, черкви и къщи, построени от ръцете на бели, и където сънят нощем би бил спокоен и сладък. Едно жилище близо до фортовете би било далеч по-хубаво от самотното място, сред което живеем.

— Не, Джудит, не мога да се съглася лесно, че всичко това е истина. Ако фортовете са добри с това, че дават закрила от

неприятелите, то често пъти в самите тях има скрити врагове. Не мисля, че за вас или за Хети би било добре да живеете близо до някой форт. И ако трябва да кажа онова, което мисля, то страхувам се, че дори сега сте твърде близо.

Ловецът продължи да говори с присъщата си решителност и сериозност, защото тъмнината скриваше от очите му силната руменина, която беше покрила страните на девойката, докато тя е мъка подтискаше шума от ускореното си дишане, което почти я задушаваше.

— Колкото до фермите — каза младият човек, — те наистина принасят полза и има хора, на които се харесва да прекарат в тях целия си живот. Но какво спокойствие може да търси на някаква си поляна човек, щом като не може да го намери в двойно по-голямо количество в огромните гори? Ако там въздухът, просторът и светлината не достигат, заместват ги ветровете и буйните потоци. А пък за онези, които са с по-големи желания в това отношение, има и езера. Но на коя поляна можете да намерите вие тези сенки, игриви ручеи, бълбукащи поточета и красиви дървета, израснали още преди хиляда години? Не, няма да ги намерите, а ще виждате да се издигат над земята само отсечените дънери като надгробни камъни в някое гробище. Струва ми се, че хората, които живеят по такива места, винаги трябва да мислят за собствения си край и за гибелта на света — и то не за онази гибел, която донасят времето и природата, а която следва разрушението и насилието. А колкото до черквите, те, струва ми се, са добри, инак добрите хора нямаше да ги строят и поддържат. Но не са съвсем необходими. Нито фортовете, нито черквите сами по себе си правят хората по-щастливи. Освен това в поселищата всичко е в противоречие, а в горите цари пълна хармония. Фортовете и черквите почти винаги вървят ръка за ръка, ала въпреки това те са в противоречие помежду си: нали черквите са за мир, а фортовете — за война! Не, не, аз предпочитам пред тях природата.

— Жените не са създадени за такива кървави преживелици, Ловецо... преживелици, които тук едва ли ще имат край, докато тази война продължава.

— Ако говорите за белите жени, мисля, че не сте далеч от истината, девойко. Но колкото до жените на червенокожите, за тях такива походи са нещо обикновено. Нищо не би направило например Вах-та!-вах, годеницата на младия делауер, по-щастлива, отколкото

съзнанието, че в този миг той се промъква към враговете си, за да води борба за скалпове.

— Сигурна съм, Ловецо, че тя не би била истинска жена, ако не се чувства загрижена, когато знае, че човекът, когото обича, се намира в опасност.

— Тя не мисли за опасността, а за славата, Джудит, а когато сърцето е заето изцяло с тази мисъл, твърде малко място остава у него, за да се промъкне страхът. Вах-та!-вах е мило, нежно, весело и приятно създание, но и тя като всички делауерски девойки, които познавам, обича славата. След около час ще се срещне с Голямата змия на полуострова, където слезе Хети, и това несъмнено я вълнува като всяка друга жена. Но тя би била най-щастливата мома, ако знаеше, че в този миг любимият ѝ дебне някой минго, за да вземе скалпа му.

— Ако наистина вярвате в това, Ловецо, тогава не е чудно, че наблягате толкова на нещата, присъщи на една или друга раса. Сигурна съм, че всяка бяла девойка би се чувствала извънредно нещастна, когато знае, че животът на любимия ѝ е в опасност! И предполагам, че дори и вие, невъзмутим и спокоен, какъвто изглеждате винаги, не бихте имал нито минутка мир, ако знаете, че вашата Вах-та!-вах се намира в опасност.

— Това е вече друго — съвършено друго нещо, Джудит. Жената е твърде слаба и нежна, за да може да се излага на такива рискове, и мъжът трябва да се безпокои за нея. Да, дори мисля, че това е присъщо както на белите, тъй и на червенокожите. Но нямам моя Вах-та!-вах, нито възнамерявам да имам.

— В това отношение вие разсъждавате точно тъй, както трябва да разсъждава белият. А колкото до Бързия Хари, мисля, че за него би било все едно дали жена му ще е индианка, или губернаторска дъщеря, стига само да е хубавичка и да успява да напълни лакомия му стомах.

— Вие сте наистина несправедлива към Марч, Джудит, наистина. Нещастният момък ви обича до полуда. А когато човек е отдал истински сърцето си на същество като вас, никоя индианска девойка, била тя от племето на мингосите, или дори на делауерите, няма да успее да завладее ума му. Може да се смеете на хора като Хари и мен, защото сме груби и неуки по отношение на книгите и другите знания, но ние имаме както лоши, тъй и добри страни. Не бива да се презира

едно честно сърце, макар то да не е облечено в онзи приличен вид, който допада на женския вкус.

— Вие, Ловецо! Нима мислите, нима можете и за минутка да предположите, че ви поставям наред с Хари Марч? Не, не. Аз никога не бих допуснала подобна глупост. Никой човек — мъж или жена — не би могъл дори да помисли да постави вашето честно сърце наред с буйната себичност на Хенри Марч. Дори баща ми, който в момента е с него, за да насити алчността си, вижда разликата между вас двамата. Зная това, защото той ми го каза съвършено ясно.

Джудит беше силно чувствителна девойка, реагираше бързо и понеже беше подложена на малко от ограниченията, които възпират проявите на момински чувства у момичетата в цивилизования свят, понякога ги проявяваше тъй свободно и естествено, че се издигаше високо над всяка хитрост и кокетство. В този миг тя дори беше взела една от коравите ръце на Ловеца между своите и я притискаше с топлота и привързаност, които потвърждаваха колко искрено говореше.

Може би дори бе една щастлива случайност, че избухването на нейните чувства прекъсна думите ѝ и тя не повери на младия човек всичко, което ѝ беше казал нейният баща, защото старецът не се беше задоволил да направи само сравнение между него и Хари в полза на Ловеца, а в действителност с присъщата си грубост и прямота бе посъветвал дъщеря си да отхвърли бърбрия гигант и да гледа на младия човек като на свой бъдещ съпруг.

И тъй Джудит не продължи, а тутакси пусна ръката на Ловеца и стана сдържана — нещо, което много повече подходеше на нейния пол и на естествената ѝ свенливост.

— Благодаря ви, Джудит, от все сърце ви благодаря! — отвърна Ловецът, чиято скромност не допускаше дори мисълта, че в държането или в думите на девойката има ласкателство. — Благодаря ви така, както бих го сторил, ако всичко това беше истина. Хари е красив — да, той е красив като най-стройния бор и низ тия планини и Голямата змия много правилно избра името му. Но както и да е, някои имат привлекателен вид, а друга — само добро държане. Хари притежава едно от тия качества и от него зависи дали ще придобие второто, или... Но чуйте, това е гласът на баща ви, девойко. И говори като човек, крайно ядосан от нещо.

— Господ да ни пази от тези ужасни зрелища! — възкликна Джудит, а сетне сведе лице към коленете си и се помъчи да не чува виковете, като запуши с ръце ушите си. — Понякога просто искам да нямам баща!

Тези думи бяха произнесени горчиво и — мъката, която ги изтръгна, беше наистина голяма. Невъзможно е да се предвиди какво друго би се изплъзнало от устата на девойката, ако до рамото ѝ не бе заговорил един нежен и тих глас:

— Джудит, ние трябва да поговорим с татко и Хари да не ходят повече на такива походи! — каза невинната, изплашена девойка. — Обади им се, Ловецо, и им кажи, че ги викам и че ще бъде добре за двамата да се върнат и да се вслушат в думите ми.

— О, клета Хети! Твърде малко познаваш жаждата за злато и отмъщение, ако смяташ, че с думи ще можеш да ги убедиш да се откажат от намеренията си! Но положението е необикновено и по други причини, Джудит! Чух баща ви и Хари да ръмжат като мечки, ала от устата на младия вожд не излиза никакъв звук. Тук има нещо, защото според правилата при такива обстоятелства неговият мощен вик би трябвало да се разнесе гръмко над планините.

— Може би е загинал и неговата смърт е спасила живота на много невинни.

— Не, не. Голямата змия не е човек, който да допусне подобно нещо. Сигурно не е имало нападение; много възможно е лагерът да е бил опразнен и сега тримата да се връщат разочаровани. Това трябва да е причината за ръмженето на Хари и за мълчанието на Голямата змия.

Точно в този миг се чу шум от потапянето на гребло, тъй като раздразнението беше направило Марч непредпазлив. Това напълно убеди Ловеца, че предположението му е правилно.

Тъй като платното бе свито, салът не беше изминал голямо разстояние и след няколко минути младият човек чу как тихият спокоен глас на Чингачгук указваше на Хътър къде да насочи лодката. И след съвършено кратко време кануто стигна „ковчега“ и тримата авантюристи се прехвърлиха на него.

Нито Хътър, нито Хари споменаха нещо за онова, което се беше случило. Само делауерът, минавайки край приятеля си, произнесе

думите: „Отгънят изгасен“, които, макар да не отговаряха буквално на истината, изясняваха достатъчно положението.

Сега трябваше да решат в коя посока да отправят сала. След кратко и мрачно съвещание Хътър реши, че най-разумно ще бъде „ковчегът“ да продължи да се движи, защото по този начин имаше най-голяма вероятност да се избегне всякаква изненада. След това старецът съобщи, че той и Марч имат намерение да си отпочинат подир дългото безсъние през време на пленничеството. Тъй като вятърът все още менеше посоката си и подухваше леко, решиха да предоставят на него да ги откара, където иска; трябваше само да се внимава „ковчегът“ да не се приближи към брега.

След като решиха всичко това, освободените пленници помогнаха да се опъне платното, а после легнаха на две от постелите и оставиха Ловеца и приятеля му да следят движенията на плаващото жилище. Това беше добре дошло за двамата млади мъже; поради срещата, определена от Вах-та!-вах, никой от тях нямаше намерение да спи. А обстоятелството, че Джудит и Хети останаха също така будни, ни най-малко не нарушаваше приятните страни на плановете им.

Известно време „ковчегът“ се движеше бавно край западния бряг, без южният ветреца да издуе напълно платното му. Той напредваше с не повече от две мили в час, но двамата приятели установиха, че не само ги носи към полуострова, който желаеха да стигнат, но и че това става със задоволителна скорост според времето, с което разполагаха.

Сега дори и девойките говореха малко и онова, което се каза, се отнасяше повече до спасението на Вах-та!-вах, отколкото към който и да било друг въпрос. Външно индианецът беше абсолютно спокоен. Но с всяка изминала минута неговото скрито вълнение непрестанно се засилваше, докато най-после чувствата му стигнаха до положение, което можеше да задоволи и най-взискателната любима. Ловецът насочваше сала край брега и се стараеше да не навлиза в заливите повече, отколкото беше благоразумно. Той правеше това с двойка цел — от една страна, за да прикрива „ковчег“ в сенките на гората, и, от друга, за да открие евентуални признаци за лагер по бреговете, край които минаваха.

Плуващото жилище беше заобиколило по този начин един нисък нос и вече се намираще в залива, сверено от желаната цел.

Полуостровчето, към което се стремяха, бе на около четвърт миля от тях, когато Чингачгук се приближи тихо към своя приятел и посочи едно място право пред него. Малък огън блестеше точно зад стената от храсти, която ограждаше брега откъм южната страна на полуострова. Нямахте и съмнение: индианците внезапно бяха преместили лагера си, и то на самото място или поне край същия полуостров, на който Вахта!-вах беше определила своята среща.

[1] Алгонкуини — общо наименование на индианските племена, населявали североизточната част на Америка. Към тях принадлежали и делауерите. Б. пр. ↑

ГЛАВА ШЕСТНАДЕСЕТА

*Ти приказки шептиш на долината
за слънчеви лъчи и за цветя;
а мен със разни призраци и веди
ме караш плахо в мрака да трептя.
Уърдзуърт*

Откритието, споменато в края на предишната глава, беше от голямо значение за Ловеца и приятеля му. На първо място съществуваше опасността Хътър и Хари да се опитат отново да нападнат лагера в случай, че се събудеха и откриеха местоположението му. Освен това сега опасността при слизането на сушата и отвличането на Вах-та!-вах ставаше много по-голяма. А и една обща несигурност и множество допълнителни рискове щяха да произлязат неминуемо от обстоятелството, че неприятелите бяха започнали да менят позициите си.

Понеже знаеше, че е наближил часът, когато трябваше да се яви на срещата, делаурът вече не мислеше за бойни трофеи от враговете и едно от първите неща, уговорени между него и приятеля му, бе да оставят другите двама да спят, за да не попречат на изпълнението на плана им, като го заменят със свой. „Ковчегът“ се движеше бавно и щеше да им бъде необходим не по-малко от четвърт час, за да стигнат до полуострова — време, което двамата можеха да използват за известни предохранителни мерки.

В стремежа си да скрият огъня от онези, които смятаха, че се намират още е „замъка“, индианците го бяха разположили толкова близо до южната страна на полуострова, че бе почти невъзможно да остане скрит за обитателите на „ковчег“, макар Ловецът да промени на няколко пъти посоката му вляво и вдясно с надежда да постигне тази цел.

— Разположението на огъня толкова близо до водата има и едно преимущество за нас, Джудит — каза той, докато правеше тези малки маневри, — то показва, пълното убеждение на мингосите, че се намираме още в „замъка“ и пристигането ни в този участък ще бъде непредвидено за тях. Но щастие е, че Хари Марч и баща ви спят, инак отново щяха да се впуснат на лов за скалпове. Ха! Ето, че храстите почват да скриват огъня и сега вече той съвсем не се вижда!

Ловецът почака малко, за да се увери, че най-последно беше улучил желаното място, а след това даде уговорения сигнал. Чингачгук спусна котвата и сви платното. Положението, в което сега се намираше салът, имаше и преимущества, и недостатъци. За да скрият огъня от очите на стареца или Хари, които можеха да се събудят случайно, двамата млади мъже бяха приближили „ковчег“ до брега повече, отколкото бе желателно. От друга страна, по-навътре езерото беше извънредно дълбоко, а при сегашните обстоятелства по възможност трябваше да се избегне пускането на котва в дълбоки води. Двамата мъже се надяваха също така, че на мили околоръст няма никакъв сал и макар в тъмнината да изглеждаше, че дърветата почти се надвесват над „ковчег“, нямаше да бъде лесно да се стигне до него без лодка. Гъстият мрак, който владееше там поради близостта на гората, напълно ги закриваше и до момента, когато внимаваха да не вдигат никакъв шум, съществуваше много малка, ако не и почти никаква опасност да бъдат открити.

Ловецът изтъкна всички тези неща на Джудит и ѝ даде нареждане в коя посока да се отправи в случай на тревога, защото той смяташе, че е крайно неуместно да събуждат спящите, освен ако това станеше абсолютно необходимо.

— А сега, Джудит, след като се разбрахме, време е Голямата змия и аз да сядаме в лодката — завърши Ловецът. — Наистина звездата не е изгряла още, но това скоро ще стане, макар че поради облачността никой от нас не ще успее да я съзре. А Вах-та!-вах е умна девойка и не е от тези, които винаги трябва да имат предмета пред себе си, за да го видят. Уверявам ви, че тя не ще закъснее дори две минути и не ще сбърка и с две стъпки мястото, стига тези подозрителни негодници — мингосите, да не са се усъмнили в нещо и да не са я сложили като примамка, за да ни пленят, или пък да са я скрили, за да я подготвят за хуронски вместо за мохикански съпруг.

— Ловецо — прекъсна го сериозно девойката, — това начинание е извънредно опасно, защо изобщо участвувате в него и вие?

— Ха! Нали знаете, Джудит, че трябва да освободим Вах-та!-вах, любимата на Голямата змия — девойката, за която смята да се ожени веднага, щом се завърнем при племето?

— Колкото до индианеца, всичко е ясно. Но вие няма да се ожените за Вах-та!-вах, нали? И не сте неин любим. Защо двама души да рискуват живота и свободата си, за да извършат онова, което може да направи спокойно само един от тях?

— А! Сега ви разбирам, Джудит! Да, сега започвам да схващам. Вие смятате, че щом Вах-та!-вах е любима на Голямата змия, а не моя, то освобождението ѝ е изключително негова работа. Но забравяте, че това е нашата цел тук при езерото, а не е хубаво човек да забравя целите си, когато настъпи критичен момент. Освен това, ако любовта значи толкова много за някои хора, особено за младите жени, то за други приятелството е също така ценно. Съгласен съм, че делауерът може да отплава с една лодка и сам да отвлече Вах-та — може би дори за него не ще има разлика в това, дали аз присъствам, или не. Но той не би могъл да се справи с една засада или пък да се бори с диваците и същевременно да отвлече любимата си, ако с него няма приятел, на когото да разчита. Не, не, Джудит; в такъв миг не може да напуснеш човека, който разчита на теб, и не бива да очаквате от мен да го сторя.

— Боя се... уверена съм, че сте прав, Ловецо. И все пак бих предпочела да не отидете. Обещайте ми поне едно: да не се вмъквате в лагера на диваците и да не предприемате нищо повече от отвлечането на момичето. Засега това ще бъде достатъчно и трябва да се задоволите с него.

— Но, девойко! Човек би помислил, че слуша Хети, а не разумната и прелестната Джудит Хътър! Но страхът прави глупав мъдреца и слаб — силния. Много пъти съм имал доказателства за това! Извънредно мило и нежно от ваша страна е, Джудит, че се безпокоите за един свой ближен, и винаги ще твърдя, че сте мила и искрена девойка, каквито и недостойни приказки да разправят за вас онези, които завиждат на красотата ви.

— Ловецо! — каза бързо момичето, прекъсвайки го почти задъхана от вълнение. — Нима вие вярвате всичко онова, което сте чул

за едно бедно момиче, останало без майка? Нима лъжливият език на Бързия Хари може да отрови живота ми завинаги?

— Не, Джудит, не. Казах на Хари, че не е достойно за един мъж да клевети онези, които не може да спечели по честен начин и че дори и индианците се стремят никога да не опозорят доброто име на една млада жена.

— Ако имах брат, Хари не би се осмелил да прави това! — възкликна Джудит и в очите ѝ блеснаха мълнии. — Но понеже ме намира без всякакъв защитник освен един старец, чиито уши са почнали вече да оглушават, както е заглушена и чувствителността му, той може да прави, каквото си иска.

— Не е точно така, Джудит — не, не е точно така! Никой човек, брат или чужд, не би търпял да види оклеветена девойка като вас, без да каже поне дума в нейна защита. В действителност Хари иска да ви направи своя жена и онова, което върши против вас, е по-скоро резултат на ревност, отколкото на други чувства. Усмийте му се, когато се събуди, и стиснете ръката му, пък макар и не така силно, колкото моята преди малко, и залагам живота си, че нещастният момък ще забрави всичко друго освен вашата красота. Опитайте, Джудит, когато той се събуди, и ще се убедите сама в силата на една усмивка.

Когато завърши, Ловецът се засмя и съобщи на външно спокойния, но вътрешно изгарящ от нетърпение Чингачгук, че е готов да потегли с него. Когато младият човек влезе в лодката, девойката остана неподвижна като камък, потънала в мислите, към които я бяха навели езикът и държането на Ловеца. Естественото държане на този човек я беше объркало. В своя малък свят Джудит умееше да се справя винаги успешно с всички мъже; сега обаче се ръководеше повече от поривите си, отколкото от своята хитрост и пресметливост. Няма да отказваме, че някои от размишленията на Джудит бяха горчиви, макар че трябва да проследим следващите страници на повестта, за да видим доколко възнаградени и доколко силни бяха нейните страдания.

Чингачгук и бледоликият му приятел потеглиха, за да изпълнят своето опасно и рисковано начинание с хладнокръвие, което би направило чест на хора, нагазващи за двадесети, а не за пръв път пътеката на войната. Индианецът бе заел мястото при носа на лодката, а Ловецът направляваше движенията ѝ от кърмата. Така делауерът щеше да слезе пръв и пръв да срещне любимата си. От друга страна,

младият бледолик също беше доволен от мястото си, защото знаеше, че състоянието, в което се намираше развълнуваният индианец, нямаше да му позволи да управлява лодката толкова твърдо и разумно, както някой друг, който напълно владее своите чувства.

От момента, когато напуснаха „ковчега“, движенията на двамата мъже приличаха на маневрите на великолепно обучени войници, които трябваше за пръв път да се срещнат със своя враг на бойното поле. Чингачгук никога дотогава не беше стрелял срещу неприятел, а на читателя е известно как неговият приятел започна военната си кариера. Наистина при самото си пристигане индианецът бе обикалял в продължение на няколко часа вражеския лагер и дори веднъж беше влизал в него, както беше разказано в миналата глава, но неговите опити бяха останали безрезултатни. А сега беше сигурно, че щеше да има или успех, или позорен провал. От изхода на това начинание зависеше дали Вах-та!-вах ще бъде спасена, или и занапред ще остане в плен. С една дума, в действителност това беше истинският пръв боен поход на двамата честолюбиви млади воители. И докато единият от тях беше подтикван от чувства, които обикновено тласкат мъжете по тоя път, то и двамата бяха заложили и гордостта, и мъжеството си, за да постигнат желанния успех.

Вместо да насочи лодката право към полуостровчето, което се намираше на по-малко от четвърт миля от брега, Ловецът отпрати носа на лодката диагонално към средата на езерото с цел да се озове на място, откъдето да може да приближи към брега, право срещу неприятелите. Мястото, дето Хети беше стъпила на сушата и където Вах-та!-вах бе обещала да ги чака, се намираше по-близо до върха, отколкото до края на полуострова и ако Ловецът не беше взел тази предварителна мярка, на двамата приятели щеше да се наложи да заобиколят почти целия полуостров, и то плавайки близо до брега.

Чингачгук много добре разбра решението на своя приятел и макар то да беше взето без неговото мнение, продължи да гребе спокойно в тази посока. Няколко минути бяха достатъчни, за да отдалечат лодката на необходимото разстояние, и тогава двамата млади мъже инстинктивно и сякаш по взаимно съгласие престанаха да гребат.

Вместо да намалее, мракът като че се съгъстяваше, но все пак от мястото, където се намираха, двамата смелчаци можеха да различат очертанията на планините. Делауерът напразно се взираше на изток, за

да открие поне за миг блясъка на желаната звезда. Въпреки че към хоризонта облаците се бяха разкъсали, в тази част на небето тяхната завеса все още бе толкова плътна, че скриваше напълно всичко зад себе си.

Както се виждаше от общите очертания на сушата, полуостровът се намираше на около триста метра пред тях. „Замъкът“ беше потънал нейде сред дълбокия мрак и в тази част на езерото не можеше да се долови никакво раздвижване на водата. Но това би могло да се дължи и на голямото разстояние от няколко мили, което ги делеше от водното жилище. Колкото за „ковчега“, той — макар че бе скрит сред крайбрежните сенки и едва ли беше на по-голямо разстояние от кануто, отколкото полуостровът — не би се виждал, дори ако мракът би бил по-незначителен.

Двамата приятели започнаха тихо да се съветват колко ли е часът. Ловецът смяташе, че до изгряването на звездата има още няколко минути, докато нетърпението караше вожда да предполага, че нощта тече по-бързо и че любимата вече го чака на брега. Както и трябва да се предполага, неговото мнение надделя и приятелят му се приготви да насочи лодката към мястото на срещата.

За движенията на кануто бяха нужни най-голяма предпазливост и умение. Греблата се вдигаха и спущаха съвършено безшумно във водата. А когато стигнаха на около тридесет метра от брега, Чингачгук изобщо остави греблата и взе в ръцете си пушката. Тъй като навлизаха все повече и повече в тъмния пояс, който заобикаляше горите, те скоро установиха, че са се отклонили доста на север, и промениха посоката. Сега лодката напредваше сякаш по инерция — толкова предпазливо и бавно беше движението ѝ.

Най-сетне нейният нос се вряза в чакъла на крайбрежната ивица, дето беше слязла Хети и откъдето миналата нощ бе долитал гласът ѝ при минаването на „ковчега“. Както навсякъде, и тук непосредствено зад ивицата чакъл растяха храсти, които на повечето места надвисваха над водата.

Чингачгук слезе на брега и внимателно го изследва на известно разстояние от двете страни на лодката. За да стори това, той бе принуден често да нагазва до колене в езерото. Но търсенето му остана невъзнаградено. Вах-та!-вах не се виждаше никъде.

Когато се завърна, той намери приятеля си също на сушата. Двамата се посъветваха шепнешком и индианецът изказа опасенията, че може би не са улучили мястото на срещата. Ловецът от своя страна пък смяташе, че навярно са объркали часа. Но още докато говореше, той сграбчи ръката на делауера, накара го да извърне глава към езерото и му посочи върховете на източните планини. Облаците се бяха поразкъсали — по-скоро зад хълмовете, отколкото над тях — и дългоочакваната звезда блестеше над клоните на един бор.

Този знак отново събуди надеждата у младите мъже и те се облегнаха на пушките си и се вслушаха внимателно, за да доловят и най-безшумното приближаване на стъпки. До ушите им често долитаха гласове от лагера, смесени със сподавения плач на деца и с тихия, но сладък смях на индианските жени.

Тъй като туземните жители на Америка са обикновено предпазливи и рядко разговарят на висок глас, двамата мъже разбраха, че трябва да са много близо до лагера. Лесно бе да се разбере по осветените горни клони на дърветата, че сред гората имаше огън. Но от мястото, където се намираха, не можеше да се установи точно на какво разстояние от тях беше той.

Един-два пъти им се стори, че някой се отдалечава от огъня и тръгва към мястото на срещата. Но или звуците бяха плод на въображението им, или пък хората, които напускаха огъня, се връщаха, без да стигнат до брега.

Напрегнатото чакане продължи около четвърт час, когато Ловецът предложи да заобиколят с лодката полуострова, да заемат удобна позиция някъде, откъдето се вижда целият лагер, и да разузнаят какво става сред индианците, за да разберат защо Вах-та!-вах не идва. Делауерът обаче решително отказа да напусне мястото и основателно се позова на довода, че ако пристигне в тяхно отсъствие, девойката ще се отчае.

Ловецът разбираше тревогата на приятеля си и предложи да извърши разузнаването сам, като остави Чингачгук да дочака, скрит и храстите, възможния щастлив завършек на начинанието. След като се разбраха, двамата приятели се разделиха.

Щом се намери отново при кормилото на лодката, Ловецът напусна брега със същата предпазливост и също така безшумно, както се бе приближил. Този път той не се отдалечи много от сушата, тъй

като храстите представляваха достатъчно прикритие, когато се движеше близко до тях.

Едва ли биха могли да се намерят по-благоприятни обстоятелства за разузнаване около индианския лагер, колкото тия, които съществуваха в настоящия случай. Разположението на полуострова позволяваше мястото да бъде заобиколено от три страни, а лодката напредваше толкова тихо, че изобщо не съществуваше опасност да причини тревога в лагера. И най-опитните и предпазливи нозе биха могли да настъпят в тъмнината купчина листа или някой сух клон, едно кану обаче би могло да се направлява по повърхността на спокойни води почти с инстинктивната сръчност и положително с безшумните движения на някоя водна птица.

Ловецът беше стигнал приблизително на една линия между „ковчега“ и лагера, когато най-сетне зърна първия отблясък на огъня. За него това стана внезапно и малко неочаквано и отначало той се уплаши да не би да е навлязъл непредпазливо в осветеното от огъня пространство. Но като се огледа и установи, че няма опасност да бъде открит дотогава, докато индианците оставаха в центъра на осветеното поле, той спря кануто на най-подходящото място, което намери, и започна своите наблюдения.

Писахме вече много за това изключително същество, но всичко писано би било напразно, ако е необходимо сега да напомняме на читателя, че въпреки своята необразованост в светските науки и простотата, която винаги проявяваше във връзка с тънкостите на общоприетия вкус, Ловецът бе човек със силно, вродено поетично чувство. Той обичаше горите заради тяхната свежест, заради пълната им самота, заради тяхната грандиозност и защото навсякъде в тях се чувствуваше величието на природата. Рядко се движеше сред тях, без да спре, за да се наслади на някои от техните особени хубости, ала и рядко се опитваше да вникне в причините за тая наслада. И не минаваше ден, без да разговаря негласно с нескончаемия извор на всичко, което виждаше, чувстваше и забелязваше. Ето защо, като имаме предвид това негово духовно устройство, а също така и хладнокръвието му, което никаква опасност не можеше да смути и никакво критично положение — да разклати, не би трябвало да се изненадваме, че Ловецът изпитваше удоволствие, любувайки се на гледката пред очите си, и че тя за миг го накара да забрави защо се бе

приближил към брега. Впрочем това ще стане още по-ясно, ако опишем самата гледка.

Кануто се намираще точно срещу една естествена алея не само сред крайбрежните храсти, а и между дърветата и тя позволяваше да се наблюдава безпрепятствено лагера. Точно тази пролука бе станала и причина светлината да бъде забелязана от сала. Тъй като току-що бяха сменили мястото, индианците не се бяха прибрали още в колибите си, а се бяха заели да уредят своите жилища и да приготвят храна. Беше запален голям огън — както за осветление, тъй и за сготвяне на простата храна, и тъкмо пламтеше, висок и ярък, понеже преди малко в него бяха хвърлили нов голям куп изсъхнали храсти. Той осветяваше ярко горските сводове и целия район на лагера, сякаш там бяха запалени стотици факли.

По-голямата част от работата беше привършена и дори най-гладните деца се бяха нахранили. С една дума, беше дошло време за отмора и общо безгрижие, което обикновено настъпва след сита вечеря и преустановяване на дневния труд. А и ловците, и рибарите се бяха отличили, и тъй като имаше храна в изобилие, това извънредно важно обстоятелство създаваше общо задоволство и всяка друга грижа изглеждаше дребна и нищожна.

От пръв поглед Ловецът забеляза, че много от воините отсъстваха. Неговият познат, Разцепеният дъб, обаче се намираще в лагера, седнал сякаш в предния план на пъстра картина, която Салватор Роса на драго сърце би нарисувал, и мургавото му лице беше озарено както от удоволствие, тъй и от червеникавата светлина на пламъците, докато показваше на някакъв друг член на племето един от слоновете, предизвикали такова вълнение сред хората му.

Едно момче надничаше безмълвно и любопитно над рамото му и допълваше групата.

Малко по-назад осем до десет воини се бяха полуизтегнали на земята или седяха, облегли гърбове в стъблата на дърветата. Оръжията им се намираха близо до тях — опрени на същите дървета или оставени върху коленете им небрежно, но все пак в готовност.

Ала групата на жените и децата привлече най-силно вниманието на Ловеца. Изглеждаше, че всички жени са се събрали наедно и както почти винаги, малките се намираха около тях. Жените се смееха и съгласно навика си бърбреха тихо, макар че човек, запознат с обичаите

на червенокожите, веднага би открил, че не всичко е в ред. Повечето от младите жени наистина изглеждаха весели и безгрижни, но встрани от тях седеше една стара вещица, настръхнала и с ядно изражение на лицето. Ловецът веднага разбра, че вождовете са ѝ възложили някаква неприятна задача. Каква беше тази задача, не можеше да знае, но бе почти сигурен, че до известна степен тя трябва да е свързана с жените, тъй като на стариците по правило се възлагат само подобни задачи.

Естествено, Ловецът се взираше развълнувано и напрегнато да открие Вах-та!-вах. Но макар Светлината да се пръскаше на значително разстояние от огъня, тя не се виждаше никъде. Един-два пъти той трепна, понеже му се стори, че долавя смеха ѝ, но слухът му беше излъган от нежната мелодия, която се среща толкова често в гласовете на индианките.

Най-после старицата извика нещо високо и раздражено и тогава Ловецът забеляза на фона на дърветата една-две по-тъмни фигури, които, изглежда, се покориха на тоя укор и навлязоха по-навътре в кръга на светлината. Най-напред се очерта фигурата на млад воин. Последваха го две девойки, едната от които се оказа делауерката.

Сега вече за Ловеца всичко бе ясно. Вах-та!-вах беше поставена под наблюдение — пазеше я може би, и младата ѝ другарка, но още по-сигурно старата жена. Младият индианец навярно бе неин поклонник или пък на приятелката и. Но вождовете, изглежда, нямаха доверие дори и на него, поради това че беше влюбен и можеше да се увлече. Близостта на онези, на които можеше да се гледа като на нейни приятели, и пристигането на чужд индианец край езерото бяха изострили още повече обичайната им бдителност и девойката не беше успяла да се измъкне от погледите на своите пазачи, за да се яви на срещата.

Ловецът забеляза нейното безпокойство, когато тя погледна един-два пъти нагоре към върховете на дърветата, сякаш се опитваше да съзре звездата, която сама беше определила като знак за срещата. Но всичко беше напразно. И след като се разходиха още малко с привидно безразличие из лагера, двете девойки напуснаха своя кавалер и седнаха при останалите жени. Веднага след това старицата промени мястото си и се настани по-удобно — явно доказателство, че до този миг непрекъснато беше стояла на стража.

Сега Ловецът наистина недоумяваше какво да стори. Знаеше много добре, че в никакъв случай не би могъл да убеди Чингачгук да се завърне на „ковчега“, без да направи отчаян опит да отвлече своята любима, а и собственото му великодушие го караше да помогне на приятеля си при такова начинание.

Стори му се, че забелязва сред жените признаци за тяхното намерение да се оттеглят за нощна почивка; останеше ли на поста си, в случай че светлината на огъня не намалееше, лесно щеше да види в коя колиба ще спи Вах-та!-вах — обстоятелство, което би било извънредно полезно за бъдещите им действия. Но ако останеше на това място твърде дълго, съществуваше голяма опасност, че нетърпението ще подтикне приятеля му към някое непредпазливо деяние. Всъщност той очакваше всеки миг да съзре тъмната сянка на делауера — подобна на тигър, който се промъква към някое стадо. Ето защо реши, че ще бъде по-добре да се върне при приятеля си и да се опита да успокои нетърпението му чрез своето собствено хладнокръвие и благоразумие. Трябваше му само минута-две, за да приведе в изпълнение плана си, и лодката се завърна на същото място десет или петнадесет минути, след като го беше напуснала.

Въпреки очакванията си Ловецът намери индианеца на поста му. Чингачгук не се беше помръднал от страх, че неговата любима може да дойде през време на отсъствието му. Последва кратко съвещание, при което Чингачгук беше осведомен за положението на нещата в лагера.

Когато беше определила срещата на полуострова, Вах-та!-вах бе очаквала, че ще може да се измъкне от стария лагер и да иде на място, където нямаше да има никой. Но внезапната промяна, предприета от индианците, беше объркала всичките ѝ планове. Сега се налагаше много по-голяма бдителност, отколкото по-рано. А тревожно бе и строгото пазене от страна на старицата. Всички тези съображения, както и много други, които лесно биха хрумнали на читателя, бяха разгледани набързо, преди двамата мъже да вземат някакво решение. Но тъй като случаят изискваше повече действие, отколкото думи, скоро определиха какво ще правят.

Като поставиха лодката тъй, че Вах-та!-вах непременно да я види, ако дойде на мястото на срещата преди тяхното завръщане, младите мъже прегледаха оръжията си и се приготвиха да навлязат в гората. Целият вдаден в езерото полуостров представляваше около два

акра земя, а краят му, където бе разположен лагерът, беше не повече от половината. Обрасъл беше предимно с дъбове, които, както почти винаги в американските гори, се издигаха високо без всякакви клони и чак горе образуваха кичеста, грамадна корона. Долу с изключение на ивицата от гъсти храсталаци край брега нямаше почти никаква растителност. Но поради своята големина тук дърветата бяха много по-близо едно до друго, отколкото в областите, дето бравата се употребяваше свободно; те напомняха огромни, стройни груби колони, които поддържат свод от листа. Почвата беше доста равна, но малко възвишение се издигаше към средата на полуострова и го разделяше на две половини — северна и южна. Именно на последната хуроните бяха запалили своя огън, за да бъде скрит зад възвишението от погледите на неприятелите им, които — както читателят си спомня — се предполагаше, че се намират в „замъка“, тоест на север. Освен това по склона на съседния хълм се спущаше шумно поток и се вливаше в езерото при южната част на полуострова. Потокът течеше западно от лагера и устието му беше на същия бряг, много близо до мястото, избрано за огъня. Всички тези подробности бяха забелязани от Ловеца, доколкото позволяваха обстоятелствата, и сега той ги обясни на своя приятел.

Читателят ще разбере, че малката височина пред индианския лагер улесняваше извънредно много тайното приближаване на двамата смелчаци. Тя не позволяваше на светлината от огъня да пада пряко натам и затова, макар почвата към брега да се спускаше надолу, левият или източен край на лагера оставаше незащитен. Ловецът не се вмъкна в ивицата от храсти, която се намираше право пред лодката, защото така можеше съвсем неочаквано да се намери в кръга от светлината; той бе забелязал, че възвишението не стига до водите на езерото. Затова тръгна покрай брега в северна посока, докато се озова почти на отсрещната страна на полуострова, където завесата от ниска растителност и горските сенки му даваха естествено прикритие.

Щом излязоха от храстите, двамата приятели спряха да се огледат. Огънят все още пламтеше зад малкото възвишение и хвърляше светлината си право нагоре, към върховете на дърветата; отблясъците бяха по-скоро приятни за гледане, отколкото полезни. И все пак за двамата разузнавачи този блясък беше от полза, защото докато цялата околност беше в мрак, центърът се осветяваше силно и това излагаше

на опасност диваците и скриваше техните неприятели. Използвайки последното обстоятелство, младите мъже внимателно се придвижиха към възвишението. Ловецът настоя да върви напред, защото се опасяваше, че, ръководен от своите чувства, делауерът може да извърши и нещо непредпазливо.

Трябваше им само минута, за да стигнат подножието на малката височина, и след това започна най-опасната част от начинанието им. Като се движеше крайно предпазливо и държеше пушката си така, че дулото ѝ да остане скрито, но да бъде готова за действие, Ловецът напредваше стъпка по стъпка, докато най-после стигна достатъчно високо, за да може да надникне зад хребета; на светлината се издигаше само главата му. Чингачгук застана до него и двамата спряха, за да огледат внимателно лагера още веднъж. Но за да не бъдат забелязани откъм гърба от някой случайно скитащ хурон, те застанаха зад стъблото на един грамаден дъб, откъм страната, която бе по-близо до огъня.

Видът на лагера, който се разкри пред очите на Ловеца, сега беше пълна противоположност на онова, което беше наблюдавал откъм езерото. Неясните фигури, които бе забелязал тогава, навярно бяха на склона на възвишението — на няколко крачки пред мястото, където стоеше сега. Огънят все още пламтеше ярко и около него бяха насядали върху повалени дървета тринадесет воини — онези, които той беше видял от лодката. Те разговаряха много оживено помежду си и фигурите на слоновете минаваха от ръка в ръка. Първият прилив на смайване у диваците беше преминал и сега те разискваха дали тези необикновени животни съществуват и какви са историята и навиците им — нещо, което беше погълнало цялото им внимание. В този миг всичко друго беше забравено и нашите двама смелчаци едва ли биха могли да се приближат в по-удобно време.

Жените се бяха скупчили, както ги бе видял Ловецът — приблизително на средата между мястото, където се намираше сега той, и огъня. Разстоянието между дъба, на който се облягаше младият човек, и воините беше около тридесет метра. Жените се намираха може би на половината от него. Тяхната близост налагаше на двамата разузнавачи крайна предпазливост в движенията. Макар че индианките разговаряха свършено тихо със своите меки гласове, абсолютната тишина, която цареше в гората, позволяваше да се чуват цели части от

разговора им. А веселият смях, който се разнасяше от време на време от устата на девойките, стигаше навярно чак до лодката.

Ловецът почувства трепета, който премина по тялото на приятеля му, когато чу сладките звуци от сочните и красиви устни на Вах-та!-вах. Дори постави ръка на рамото на индианеца, за да му напомни да се владее. Разговорът пред тях стана по-оживен и двамата се приведоха напред, за да се вслушат.

— Хуроните имат още по-интересни животни от това! — каза упорито една от девойките, защото и те като мъжете разговаряха за слоновете и за техните качества. — Делауерите може да сметнат това животно за чудно, но утре нито един хуронски език не ще говори вече за него. Ако животното се осмели да се приближи до вигвамите ни, нашите млади хора ще го хванат.

— А пък делауерите дори не биха допуснали такива животни в земята си — отвърна Вах-та!-вах. — Ето защо никой делауер не е виждал техните образи! Младите им мъже биха прогонили както образите, така и самите животни.

— Младите мъже на делауерите ли! Това е племе само от жени; дори и сърните не побягват, когато чуят ловците им да се приближават. Кой е чувал някога името на някой млад делауерски воин?

Тези думи бяха изречени весело и хуронката се засмя, но в гласа ѝ звучеше язвителност. От отговора на Вах-та!-вах пролича, че беше почувствала това.

— Кой е чувал някога името на някой млад делауер ли? — повтори сериозно тя. — Самият Таменунд, макар, сега стар като боровете на хълма или като орлите в простора, някога е бил млад. Неговото име се е носило от Великото солено езеро до сладките води на запад. А какво е родът на Ункас? Къде има друг толкова велик воин, макар че бледоликите разровили гробницата и стъпкали костите му? Нима орлите се издигат толкова високо? Има ли по-бърз елен или по-храбра пантера? И нима няма и млади воители от този род? Нека хуронските девойки разтворят очите си малко по-широко и тогава ще видят един от тях, наречен Чингачгук, който е строен като млад ясен и здрав като дъб.

Думите на Вах-та!-вах предизвикаха възражения и спорът, макар и воден весело и без сърдитите нотки или движения, често намаляващи красотата на този пол сред тъй наречения цивилизован

живот, се разгорещи и стана донякъде шумен. Точно докато се разиграваше тази сцена, делауерът накара приятеля си да се наведе и да се скрие напълно, а след това издаде звук, който тъй сполучливо напомняше цвъртенето на най-малките американски катерички, че дори Ловецът, чувал стотици пъти това подражание, наистина помисли, че някое от малките животинчета е на дървото над него.

В горите този звук е толкова обикновен, че никой от хуроните не му обърна внимание. Обаче Вах-та!-вах тутакси престана да говори, остана неподвижна и все пак запази достатъчно самообладание, за да не извърне главата си. Беше чула сигнала, с който любимият ѝ толкова често я беше викал от вигвама за тайна среща, и той отекна в сърцето ѝ тъй, както серенадата вълнува девойките в страната на песните.

От този миг Чингачгук беше сигурен, че присъствието му беше известно. А това имаше извънредно голямо значение, защото сега можеше да се очаква, че любимата му ще предприеме по-смели постъпки, отколкото ако не беше сигурна в положението. Нямахше съмнение, че щеше да се опита да му помогне в усилията да я освободи.

Веднага след прозвучаването на сигнала Ловецът се бе изправил отново и макар и самият той да не беше изпитвал сладостите, познати на влюбените, веднага откри голямата промяна, настъпила в държането на девойката. Тя все още се стараше да спори, но вече далеч не толкова възбудено и прямо, а онова, което казваше, бе използвано от нея по-скоро като хитрост, която да помогне на нейните съпернички да я наддумат лесно. Най-после спорещите се измориха и се надигнаха вкупом, сякаш се готвеха да се разотидат.

Едва сега Вах-та!-вах се осмели за пръв път да извърне лице към мястото, откъдето бе долетял сигналът. Стори го с естествени, но предпазливи движения, а после протегна ръце и се прозина, като че изведнъж ѝ се беше приспало. Цвърченето на катеричката прозвуча още веднъж и девойката разбра много добре мястото, където беше нейният любим, макар че силната светлина, в която се намираще самата тя, и сравнителната тъмнина там, дето стояха двамата смелчаци, не ѝ позволиха да види главите им, които единствени се подаваха над хълма. Върху дървото, до което се бяха настанили те, падаше огромната сянка на един бор и спомагаше още повече за прикриването на предметите на това място. Ловецът знаеше много

добре, че е така, и една от причините да избере точно това дърво бе тази.

Наближаваше моментът, когато се налагаше Вах-та!-вах да действа. Тя трябваше да спи в малка колиба, построена наблизко, а с нея щеше да нощува и споменатата вече старица. Влезеше ли веднъж в колибата, пред входа на която, както всяка нощ, щеше да легне пазачката ѝ, за девойката нямаше повече надежда да избяга.

За щастие в този миг един от воините извика старицата по име и ѝ заповяда да му донесе вода за пиене. На северния край на полуострова имаше студен извор и след като-откачи някаква кратунка от един клон и повика със себе си Вах-та!-вах, старата вещица се заизкачва към върха на възвишението, откъдето смяташе да слезе и да прекоси полуострова, за да отиде при извора.

Двамата смелчаци видяха и разбраха всичко това. Те бързо отстъпиха в мрака и се скриха зад дърветата, докато двете жени ги отминаха. Старицата държеше Вах-та!-вах здраво за ръката. Когато минаваха край дървото, зад което се намираха Чингачгук и приятелят му, индианецът сграбчи томахаваката си с намерение да я забие в главата на пазачката. Но Ловецът схвана опасността от подобно действие — дори и най-слабият писък можеше да докара срещу тях всички воители, пък и такова деяние го отвращаваше. Ето защо ръката му попречи на удара.

Когато двете групи продължиха да се движат напред, цвърченето на катеричката се повтори. Старицата мигновено спря и почна да се взира в дървото, откъдето ѝ се бе сторило, че идват звуците. В този миг тя се намираше само на шест стъпки от своите неприятели и изрази учудването си, че катеричката още не е заспала по такова късно време, като прибави, че това предвещавало зло. Вах-та!-вах ѝ отговори, че през последните двадесет минути чула на три пъти цвърченето на тази катеричка: тя сигурно чакала да вземе нещо от остатъците в лагера за късната си вечеря.

Това обяснение изглеждаше задоволително и те продължиха пътя си към извора, следвани от мъжете тайно и съвсем отблизо. Минута по-късно кратунката бе напълнена и като стискаше все още китката на девойката, старата жена забърза назад. Но точно в този миг беше хваната тъй неочаквано и силно за гърлото, че се принуди веднага да пусне пленницата си, без да успее да издаде някакъв звук освен глухо и

задавено хъркане. Голямата змия обви ръка около кръста на своята любима и се изгуби с нея сред храстите към северния край на полуострова. Там веднага сви край брега и се отправи бегом към лодката. До нея имаше и по-кратък път, но той можеше да доведе до откриването на мястото, откъдето щяха да напуснат сушата.

Ловецът продължаваше да държи гърлото на старата жена, като от време на време го поотпускаше, за да ѝ даде възможност да си поеме дъх, а след това стягаше отново с всички сили пръстите си. Това милостиво отнасяне обаче скоро позволи на индианката да събере в гърдите си толкова въздух, че да нададе вик, който хвърли в тревога целия лагер. Чу се ясно тропотът от краката на воините, които след миг наскачаха от местата си край огъня. И малко след това силуетите на трима или четирима от тях се открииха зловещо в светлината над гребена на възвишението. Време беше за Ловеца да бяга. Като препъна своята пленница и стисна за последен път гърлото ѝ, както за да я накаже заради усилията да вдигне тревога, тъй и по повеля на разума, той я остави просната по гръб на земята и се спусна към храстите с готова пушка в ръка, поглеждайки през рамо като лъв, попаднал в безизходно положение.

ГЛАВА СЕДЕМНАДЕСЕТА

*Светци премъдри, вижте вашата звезда!
Нещастни жертви! Глупостта ви равна няма!
Не ви ли стига туй? Или до сетен дъх в гръдта
желаете да тънете в измама?*

Мур

Огънят, лодката и изворът, от който Ловецът започна своето отстъпление, образуваха почти равностраничен триъгълник. Разстоянието от огъня до лодката беше малко по-малко, отколкото от огъня до извора и от извора до лодката, които, както споменахме по-рано, бяха почти еднакви. Но тия прави линии не съществуваха за бегълците. Те трябваше да заобикалят и да се движат по извивките на брега. При такива неблагоприятни обстоятелства почна отстъплението си Ловецът и той ги чувстваше още по-силно, защото много добре знаеше, че при подобни внезапни, тревоги индианците рядко изпускат жертвата си и когато местността е гориста, незабавно се пръсват по всички посоки, за да заобиколят непременно неприятеля си и ако е възможно, да се намерят в гърба му. От силния тропот на крака разбра, че и този път бе възприета същата тактика. Стъпките на индианците се чуваха не само по възвишението, а и към краищата на полуострова, в посока, противоположна на тази, която възнамеряваше да вземе той. Ето защо сега бързината стана необикновено важна, тъй като отделните групи можеха да се срещнат на брега на полуострова, преди бегълците да успеят да стигнат лодката.

Въпреки че обстоятелствата налагаха да се бърза, Ловецът се поколеба за миг, преди да се хвърли сред храстите, които ограждаха брега. Нервите му се бяха изопнали от всичко, което се беше случило, и го бе обзела мрачна решителност, която обикновено му беше чужда. Четири тъмни фигури се бяха появили на хребета, откроявайки се на светлината на огъня, и само след миг един от тия врагове можеше да

бъде погубен. Индианците бяха спрели и се взираха в мрака, за да открият крещящата старица. И мнозина други, по-малко разположени към размисъл от Ловеца, положително биха убили поне едного от тях. За щастие той беше по-благоразумен. Макар че пушката му бе насочена към първия от неговите преследвачи, младият човек не се прицели и не стреля, а се скри в храстите.

Да се намери на брега и да изтича по него до мястото, където Чингачгук вече го чакаше разтревожен в лодката заедно с Вах-та!-вах, беше работа за минута. И като остави пушката си на дъното на кануто, Ловецът се наведе, за да го отблъсне с всички сили от брега, когато едър индианец изскочи от храстите и се хвърли като пантера на гърба му. Всичко висеше на косъм и една погрешна стъпка можеше да провали цялото начинание. И със себеотрицание, което би направило един римлянин прочут за вечни времена, но което в живота на този тъй обикновен и скромнен човек ще остане неизвестно за света, ако не се смята този непретенциозен разказ, Ловецът вложи цялата си мощ в едно отчаяно усилие и отблъсна лодката тъй, че само за миг тя се намери на тридесет метра от брега. Сетне той се хвърли с главата надолу в езерото, следван неотклонно от своя противник.

Макар че на няколко метра от брега водата беше дълбока, там, където двамата врагове паднаха, тя стигаше едва до гърдите им. И все пак беше достатъчна, за да се удави човек, попаднал в нея при такива неблагоприятни обстоятелства, както Ловеца. Но неговите ръце бяха свободни, а дивакът беше принуден да отслаби хватката си, за да задържи главата си над повърхността. В продължение на половин минута се води отчаяна борба и във водата тя напомняше мятането на алигатор, сграбчил някоя тлъста плячка. След това двамата неприятели се изправиха и здраво се уловиха един друг за ръцете, за да предотвратят употребата на смъртоносния нож в тъмнината. Не може да се каже какъв щеше да бъде краят на тази сурова борба между двамата, защото само няколко секунди след това половин дузина диваци наскачаха в езерото на помощ на своя приятел и Ловецът се остави да бъде пленен с достойнство, забележително, колкото и самопожертвование му преди малко.

Само още една минута беше необходима за индианците, за да напуснат езерото и да отведат край огъня новия си пленник. Те бяха дотолкова заети с борбата и с последиците от нея, че дори не бяха

забелязали лодката, макар че тя все още се намиреше достатъчно близо до брега, за да могат делауерът и годеницата му да чуят напълно ясно всяка сричка, произнесена там. И цялата група напусна мястото на борбата, като неколцина продължиха да търсят Вах-та!-вах по брега, а повечето се завърнаха в лагера.

При огъня противникът на Ловеца, когото младият човек беше стискал за гърлото почти до задушаване, успя да се опомни и да регулира дишането си дотолкова, че да съобщи как беше отвлечена девойката. Сега вече бе твърде късно да се гонят другите бегълци: веднага след отвеждането на Ловеца делауерът безшумно беше отпразил лекото кану към средата на езерото извън обсега на куршумите, а след това насочи носа му към мястото, където се намиреше „ковчегът“.

Когато се озова край огъня, Ловецът беше заобиколен от не по-малко от осем свирепи диваци, между които и старият му познат Разцепения дъб. Щом видя лицето на пленника, индианецът каза скритом от Ловеца нещо на хората си и от устата им се изплъзнаха тихи, но общи възгласи на задоволство и изненада. Сега те знаеха, че победителят на техния другар — паднал убит на отсрещната страна на езерото — се намиреше в ръцете им, предоставен на тяхната милост или отмъстителност. И в заканителните погледи, които хвърляха към пленника си, беше примесено доста възхищение — възхищение, предизвикано както от сегашната му невъзмутимост, тъй и от пораншните му дела. Би могло да се каже: с тази сцена започна голямата и страшна известност, на която Ловецът или Соколовото око — както бе наречен по-късно — се радваше сред всички племена от Ню Йорк и Канада.

Не вързаха ръцете на Ловеца, а ги оставиха свободни, след като му отнеха ножа. Единствената предпазна мярка, взета срещу него, бе непрекъснатото наблюдение и здравето лико около глезените, което не затрудняваше движенията му, но му пречеше да побегне с някой неочакван скок. Дори и тази предпазна мярка беше взета едва след като го отведоха край огъня и установиха кой е. Всъщност завързването на краката бе нещо като комплимент за смелостта му и той се почувства горд от това отличие. Ловецът знаеше, че навярно ще го вържат по-здраво, когато воините легнат да спят, но завързването му в момента на пленяване показваше, че още отсега, толкова отрано, той имаше вече

създадено име. И докато младите индианци стягаха въжето около глезените му, се питаше дали към Чингачгук биха се отнесли по същия начин, ако бе попаднал в ръцете им.

Но известността на младия бледолик не почиваше изцяло на успеха му в предишната борба или на безразличното му спокойно държане при последните преговори, тя беше нараснала извънредно много и поради събитията през нощта. Неподозиращи нищо за движението на „ковчега“ и за случайността, спомогнала да бъде открит огънят им, ирокезите приписваха намирането на новия им лагер само на зоркото око на своя извънредно проникателен противник. Начинът, по който беше рискувал живота си, като слезе на полуострова и освободи Вах-та!-вах, и преди всичко самопожертвувателността на пленника, съчетана със сърдечността, с която бе отблъснал лодката от сушата, бяха важни звена във веригата от обстоятелства, върху които се градеше началото на славата му.

Докато бе обект на непринудено възхищение, Ловецът не можа да избегне и някои от негодите на положението, в което беше изпаднал. Бяха му позволили да седне на края на дънер близо до огъня, за да изсуши дрехите си; срещу него се намираше доскорошният му противник, който ту приближаваше към пламъците някоя част от оскъдното си облекло, ту опипваше гърлото си, по което още личаха ясно следите от пръстите на неговия неприятел. Останалите воители се съвещаваха наблизко, тъй като вече всички разузнавачи се бяха завърнали в лагера и бяха съобщили, че в околността няма други врагове.

В това време старата вещица, чието име преведено значеше „Мечка“, се приближи към ловеца със Свити пестници и искрящи от омраза очи. Досега беше пищяла и беше пожънала значителен успех с това, но след като наистина бе разтревожила всичко живо в непосредствена близост с безобразните си крясъци, тя обърна внимание и на вредите, нанесени ѝ по време на борбата. Те съвсем не бяха големи, но от естество, което наистина можеше да разяри една жена, загубила отдавна своите по-нежни качества и твърде склонна да отмъсти на всеки, попаднал в ръцете ѝ, за грубостите, понасяни толкова дълго време като пренебрегвана майка и съпруга на диваци. Макар и да не я беше наранил, Ловецът ѝ бе причинил поне временно

страдание, а тя не бе от хората, способни да пренебрегнат подобно зло за сметка на причините, поради които е било сторено.

— Бледолик пор! — започна разярената вещица, като тикна пестника си под носа на равнодушния Ловец. — Ти не си дори жена. Твоите приятели делауерите са само жени, а ти си тяхна овца. Твоята собствена раса не те желае при себе си и никое племе червенокожи не би те прибрало в своите вигвами. Ти се криеш между делауерските жени. И твърдиш, че уж си убил нашия смел приятел, който ни напусна? Не! Неговата храбра душа отказа да се бие с теб и предпочете да напусне тялото му, вместо да те убие! Но кръвта, която ти проля, когато душата си беше вече отишла, още не е попила в земята и това ще стане сред твоите стенания. Каква музика чувам още отсега? Това не са воплите на червен човек. Не червеният воин стене като глиган. Този хленч идва от гърлото на бледолик, от гърдите на един англичанин и звучи в ушите ми приятно като моминска песен. Куче — пор — див пуяк — видра — подъл глиган — прасе — жаба — паяк...

Тук старата вещица, изразходвала дъха и изчерпала епитетите си, беше принудена да спре за миг, макар пестниците ѝ да продължаваха да се размахват пред лицето на пленника и цялото ѝ набръчкано лице да изразяваше страхотна злоба.

Ловецът гледаше с безразличие безсилните ѝ опити да го разгневи. Но в този миг беше избавен от по-нататъшни нападения чрез намесата на Разцепения дъб, който изблъска настрана вещицата, заповяда ѝ да се маха и се приготви да седне до пленника.

Старицата се оттегли, но Ловецът знаеше много добре, че докато останеше пленник у неприятелите, тя щеше да му досажда и че той винаги щеше да бъде предмет на нейната злоба, ако не и на мъчения от нейна страна, защото нищо не разярява толкова, колкото съзнанието, че опитът да уплаши някого е бил посрещнат равнодушно.

Разцепеният дъб зае спокойно мястото, което споменахме, и след кратко мълчание подхвана следния разговор:

— Моят бледолик брат е добре дошъл! — каза индианецът с дружелюбно кимване и с толкова прикрита усмивка, че Ловецът трябваше да съсредоточи цялото си внимание, за да я забележи. — Той е добре дошъл в нашия лагер. Хуроните са запалили голям огън, за да изсуши белият човек дрехите си.

— Благодаря ти, хурон или минго, както предпочиташ да те наричам. Благодаря ти за доброто посрещане, благодаря ти и за огъня, който ме стопли великолепно след студената баня в Глимърглас. Дори и хуронският огън може да бъде приятен в такова време за човек с делауерско сърце.

— Бледоликият... но моят брат сигурно има име? Един толкова голям воин не може да е живял дълго без име!

— Минго — каза Ловецът и частица от слабостта на човешката му природа се прояви в блясъка на очите и в цвета на лицето му, — минго, когато бе положил глава в моя skut и дъхът му отлиташе към щастливите ловни полета, вашият храбър воин ме нарече Соколово око — предполагам заради бързото ми, сигурно мерене.

— Добро име. Соколът е сигурен в удара си. Соколовото око не е жена. А защо живее при делауерите?

— Разбирам те, минго, но на това ние гледаме като на подлост от страна на някои ваши хитри дяволи и отхвърляме обвинението. Случаят ме е поставил още на млади години сред делауерите и се надявам, че ще живея и ще умра сред тяхното племе. Но все пак нямам намерение да се отказвам от моите естествени права и ще се старая да изпълнявам дълга си като бледолик и сред червенокожите.

— Добре! Хуронът е червенокож, също като делауера. Соколовото око е повече хурон, отколкото жена.

— Предполагам, че разбираш смисъла на онова, което говориш, минго, а пък ако не го разбираш, той без съмнение е добре известен на Сатаната. Но ако искаш да изкопчиш нещо от мен, говори по-ясно, защото спазаряването не може да стане с вързани очи и вързан език.

— Добре! Езикът на Соколовото око не е раздвоен и той обича да казва, каквото мисли. Той познава Водния плъх — с това име всички индианци наричаха Хътър — и е живял във вигвама му, но не е негов приятел. Той не иска скалпове, както някой жалък индианец, а се бори като храбър бледолик. Водният плъх не е нито бял, нито червен — нито животно, нито риба. Той е водна змия: понякога във водата, понякога на сушата. Той се стреми да се сдобие със скалпове като някой разбойник. Соколовото око може да се върне и да му разкаже как е надхитрил хуроните и е избягал, а после, когато пред очите на Водния плъх падне мъгла и той не може да вижда от кабината си до горите, нека тогава Соколовото око отвори вратата за хуроните. А как

ще бъде делена плячката? Е, добре! Соколовото око ще вземе най-големия дял, а хуроните ще приберат онова, което той реши да им остави. Скалповете ще бъдат отнесени в Канада, тъй като на бледоликия не са му нужни.

— Така, така, Разцепен дъб, защото тъй чувам, че те наричат — това беше казано съвършено ясно, макар и на езика на ирокезите. — Сега разбирам напълно твоите мисли и трябва да призная, че те са толкова сатанински, щото надминават всички дяволски планове на мингосите. Без съмнение ще бъде лесно да се върна и да кажа на Водния плъх, че съм избягал от вас, а също тъй да спечеля чрез този подвиг доверието му.

— Добре! Точно това искам да направи бледоликият.

— Да, да, то е достатъчно ясно. Знам какво искаш от мен, без да ми казваш нещо повече. Ти искаш, когато вляза в дома на Водния плъх и ям от хляба му, и се смея, и разговарям с хубавите му дъщери, да забуля очите му с такава мъгла, че да не вижда не само сушата, а и вратата на колибата си.

— Добре! Соколовото око трябваше да се роди хурон! Бяла е не повече от половината му кръв.

— Тук вече грешиш, хурон — да, тук вече грешиш толкова, колкото ако беше взел вълка за пантера. Аз съм бял по кръв, сърце, характер и заложби, макар по чувства и по начин на живот да съм донякъде червенокож. Но когато очите на стария Хътър бъдат достатъчно добре замъглени и хубавите му дъщери заспят дълбок сън, и Бързият Хари — Големия Бор, както го наричате вие, индианците — засънува за всичко друго освен за зло, и всички предполагат, че Соколовото око е верен часовой, едничкото, което ще трябва да сторя аз, ще бъде да поставя някъде отвън, като знак, една факла, да отворя вратата и после да пусна хуроните, за да разцепят главите им със своите томахапки.

— Моят брат положително греши: той не може да бъде бял. Той е достоен да стане велик вожд сред хуроните.

— Вярвам ти, че е тъй, но то би било истина само ако Соколовото око би бил в състояние да стори всичко това. А сега, хурон, слушай какво ще ти каже с няколко думи устата на един честен човек. Хитростите през време на война може да са и са оправдани. Но хитрости, подлост и предателство между приятели подхождат само на

дяволите сред бледоликите. Зная, че има достатъчно бели, които са създали у вас тази погрешна представа, но те са предатели спрямо кръвта и отличителните си качества и обикновено са негодници и разбойници. Никой честен бледолик не би сторил това, което искаш, а за да бъда откровен спрямо теб, както бих желал, според мен, и никой почтен делауер не би го сторил. Може би при мингосите да е друго.

Хуронът изслуша този упрек с явно недоволство. Но си бе набелязал вече определени цели. И беше достатъчно хитър, за да не провали всички възможности за осъществяването им, като прибързано възнегодува. С престорена усмивка на устните той си даваше вид, че внимателно слуша, а после се замисли над онова, което бе чул.

— Обича ли Соколовото око Водния плъх? — запита неочаквано той. — Или обича дъщерите му?

— Нито него, нито тях, минго. Старият Том не е човек, който би могъл да спечели обичта ми, а колкото до дъщерите му, те са достатъчно привлекателни, за да харесат на всеки млад човек. Но има известни причини, които не позволяват да се обикне прекалено много нито една от тях. Хети е добра по душа, но природата е отнела част от разсъдъка на това клето същество.

— А Дивата роза! — възкликна хуронът, защото за хубостта на Джудит се беше разчуло не само сред белите погранични жители, а и сред ония, които умееха да се движат е еднаква лекота и по пътищата, и през дивите лесове, ориентирайки се по старите орлови гнезда, камъните и разцепените дървета, които им бяха известни от преданията и от традициите. — А Дивата роза — нима не е достатъчно уханна, за да бъде поставена върху гърдите на моя брат?

В характера на Ловеца имаше прекалено много благородство, за да направи и най-дребния намек, който би опетнил доброто име на едно същество, безпомощно както по природа, така и поради положението, в което се намираше и тъй като не искаше да произнеса неистини, той предпочете да замълчи. Хуронът обаче изтълкува неправилно причините за това мълчание и предположи, че в съдържаността на Ловеца се таи несподелена любов. И в желанието си да подмами или подкупи своя пленник, за да се сдобие чрез него със съкровищата, с които си бе въобразил, че е пълен „замъкът“, той упорито продължи своите нападения.

— Соколовото око говори с приятел — каза индианецът. — Той знае, че Разцепеният дъб държи на думата си, защото те търгуваха помежду си, а търговията разтваря душите. Моят приятел е дошъл тук, защото е вързан с въженце, което държи девойка, но с което може да се притегли тялото и на най-силния воин.

— Сега си по-близо до истината, отколкото през цялото време, откак почнахме разговора си, хурон. Това е вярно. Но крайт на това въженце не беше завързан за моето сърце, нито пък Дивата роза държеше другия му край.

— Прекрасно! Значи моят брат обича с главата, а не със сърцето. А нима Слабия ум може да дърпа толкова здраво тъй силен воин!

— Ето че пак грешиш! Веднъж улучваш и после пак бъркаш! Въженцето, за което говориш, е вързано за сърцето на велик делауер — всъщност той е от племето на мохиканите и живее при делауерите, откак народът му се пръсна. Този вожд е от семейството на Ункас и се казва Чингачгук или Голямата змия. Той дойде тук, теглен от въженцето на обичта, и аз го последвах или по-скоро дойдох преди него, подтикван единствено от приятелство, достатъчно силно за онези, които не скъпят своите чувства и са готови да живеят не само за себе си, а и за ближните си.

— Но всяко въженце има два края: единият е вързан за ума на мохикана, а другият...

— Е, другият само допреди половин час беше тук наблизко, край огъня. Вах-та!-вах го държеше в ръцете си, ако не го е пазила дори и в сърцето си.

— Разбирам какво казва брат ми — отвърна сериозно индианецът, като за пръв път схвана напълно станалото през тази вечер. — Тъй като Голямата змия е по-силен, той е дърпал по-здраво и Вах-та!-вах е била принудена да ни напусне.

— Не ми се струва, че тук имаше много дърпане на въженцето — отвърна събеседникът му и избухна в присъщия си тих смях толкова сърдечно, сякаш не беше пленник и не го заплашваха мъчения, нито смърт. — Не ми се струваше тук да има много дърпане. Не, хурон! Той харесва девойката, а тя него. И не е по силите на хуронските хитрини да държат разделени двама млади хора, свързани с толкова силни чувства.

— Значи Соколовото око и Чингачгук дойдоха в нашия лагер единствено с тази цел?

— Това е въпрос, който сам дава и отговора, минго. За какво друго биха дошли те? И все пак не е съвсем така. Защото изобщо не дойдохме в лагера ви, а само до онзи бор, който виждаш от другата страна на възвишението, откъдето наблюдавахме, колкото искахме, движенията и действията ви. Когато бяхме готови, Змията даде своя сигнал и всичко стана точно, както трябваше, до момента, когато онзи негодник скочи на гърба ми. Но бъди сигурен: ние дойдохме изключително с тази цел и получихме онова, за което бяхме дошли. Няма смисъл да твърдим противното. Вах-та!-вах избяга с човека, който е вече почти неин съпруг. Пък каквото и да стане с мен, поне това добро дело е вече предрешено!

— С какъв сигнал съобщихте на младата девойка, че любимият ѝ е наблизил? — запита старият хурон, проявявайки повече от обичайното си любопитство.

Ловецът отново се засмя и изглеждаше, че се радва на успеха на това начинание толкова много, сякаш не беше станал негова жертва.

— Вашите катерички много скитат нощем, минго! — извика той, без да престава да се смее. — Да, наистина са големи скитници! Когато другите катерици са се прибрали вече в хралупите си, вашите продължават да скачат по дърветата, като пеят и цвърчат така, че дори делаурката ще разбере песента им! Е, има четирикраки, а има и двукраки катерици. Аз предпочитам последните, когато едно въже свързва две любещи се сърца. Защото въжето ги свързва, а катериците им показват кога да теглят най-силно.

Хуронът изглеждаше раздражен, но все пак успя да подтисне силния си гняв. Малко след това той остави пленника и като отиде при другите воители, съобщи им онова, което беше научил. Както самият той, така и другите изразиха примесено с ярост възхищение от смелостта и успеха на неприятелите. Трима-четирима се изкачиха на малкото възвишение и огледаха дървото, дето бяха стояли двамата смелчаци, а един от тях отиде до самия му дънер и потърси следите около корените, за да се увери, че обяснението на Ловеца отговаря на истината.

Резултатът от този оглед потвърди разказа на пленника и индианците се завърнаха при огъня още по-смаяни и удивени. Един

пратеник, който бе пристигнал с някакви вести от другата група ирокези, още докато двамата смелчаци наблюдаваха лагера, сега бе изпратен обратно с някакъв отговор и без съмнение отнесе със себе си новината за всичко, което се беше случило.

До този миг младият индианец, когото бяха забелязали да се движи заедно с Вах-та!-вах и другата девойка, още не беше правил опити да поведе разговор с Ловеца. Той се бе отделил дори от приятелите си и бе застанал край групата по-млади жени, които, както обикновено, се бяха стълпили настрана и разговаряха тихо за бягството на доскорошната си другарка. Може би ще бъде справедливо да отбележим, че девойките бяха колкото доволни, толкова и ядосани от станалото. Като жени те симпатизираха на влюбените, ала в същото време гордостта им се бунтуваше срещу неуспеха на собственото им племе. А може би по-добрите лични качества правеха Вах-та!-вах опасна съперничка за повечето девойки и те не съжаляваха, заедно тя се беше махнала от пътя на тяхното благополучие. Но добрите чувства надделяваха, защото нито суровите условия за живот, нито родовите предразсъдъци на племената, нито тежката съдба на индианските жени можеха изцяло да победят неугасимата склонност на този пол към обичта.

Една от девойките дори се присмя на неутешимия момък, който навярно се чувствуваше напуснат, и този смях неочаквано възбуди неговата енергия и го накара да се отпрати към стъблото, където пленникът все още седеше и сушеше дрехите си.

— Аз съм Пантерата! — каза индианецът и самохвално удари с ръка голата си гръд, изговаряйки думите така, че да покаже колко голям ефект очаква от тях.

— Аз съм Соколовото око — назова Ловецът спокойно името, с което знаеше, че ще стане известен сред всички ирокезки племена. — Моят поглед е остър, а дълъг ли е скокът на моя брат?

— Оттук до делауерските села. Соколовото око открадна жена ми, той трябва да ми я върне или скалпът му скоро ще виси на прът и ще се суши в моя вигвам.

— Соколовото око не е откраднал нищо, хурон. Той не е от крадлива раса, нито умее да краде. Твоята жена, как то ти наричаш Вах-та!-вах, никога няма да бъде жена на канадски червенокож. Нейното сърце винаги е било в колибата на делауера и сега тялото ѝ

отиде да го намери. Знам, че пантерата е подвижна, но тя никога не би могла да върви наравно с женските желания.

— Делауерската змия е куче; той е жалка жаба, която се крие във водата. Той се страхува да застане на сушата като храбър индианец.

— Хайде, хайде, хурон, тия приказки вече са много нахални, като се има предвид, че не е изминал и час, откакто Змията стоеше на стотина крачки от теб и когато те посочих, щеше да опита здравината на кожата ти с един куршум, ако не бях го спрял. Ти можеш да измамиш страхливите момичета от Колонията с пантерското си скимтене, но ушити на един мъж могат да различат истината от лъжата.

— Вах-та!-вах се присмива на мохикана. Тя вижда, че той е недъгав и беден ловец и че никога не е бивал на пътеката на войната. Тя ще се омъжи за смел човек, а не за глупак.

— Откъде знаеш това, Пантеро? — отвърна със смях Ловецът. — Откъде знаеш? Както виждаш, тя отиде в езерото и може би предпочита пъстървата пред дивата котка. Колкото до пътеката на войната, вярно е, че нито Змията, нито аз имаме голям опит и сме готови да признаем това. А щом смяташ, че пътеката, на която се намираме сега, е друга, то наречи я тогава, както момичетата от колониите — пътека на женитбата. Послушай съвета ми, Пантеро, и си потърси невеста между младите хуронки. Никоя делауерка няма доброволно да дойде при теб.

Ръката на Пантерата се спусна към томаховката и когато стигнаха дръжката, пръстите му се свиха около нея, сякаш се колебаеше между учтивостта и гнева. В този критичен миг се приближи Разцепеният дъб и с властно движение накара момъка да се оттегли, след което зае отново мястото на стъблото до Ловеца. Известно време мълча, като подчертаваше по този начин сериозната си сдържаност на индиански вожд.

— Соколовото око има право — подхвана най-после той. — Погледът му е толкова остър, че може да вижда истината сред тъмната нощ, докато нашите очи бяха заслепени. Той е бухал и тъмнината не скрива нищо от него. Не бива да вреди на приятелите си. Той има право!

— Радвам се, че мислиш така, минго! — отвърна събеседникът му. — Защото според мен предателят е по-лош и от подлеца. За Водния

плъх ме е грижа само дотолкова, доколкото всеки бледолик трябва да го е грижа за друг; но все пак това не значи, че ме е дотолкова малко грижа за него, че да устроя засадата, която искахте вие. Накратко казано, мисля, че всяка подлост освен хитростите при открита война е противозаконна.

— Моят бледолик брат има право: не е индианец и не забравя своя Маниту и цвета на кожата си. Хуроните знаят, че са пленили велик воин и ще се отнасят към него като такъв. Ако бъде измъчван, мъките му ще бъдат такива, каквито никой обикновен човек не може да понесе. А пък ако ще трябва да се държат приятелски, той ще се радва на приятелството на вождовете.

Докато изговаряше това необикновено силно уверение за почитта на индианците към пленника, Разцепеният дъб наблюдаваше тайно лицето на своя събеседник, за да разбере как приема похвалите, макар че неговата сериозност и привидна искреност не биха позволили на човек, несвикнал с хитрините на индианците, да открие истинските му подбуди. Ловецът не беше от подозрителните хора и понеже знаеше много добре схващанията на индианците за почитта към пленниците, почувства как при това съобщение кръвта почна да изстива в жилите му и все пак успя да запази дотолкова спокойствие, че проникателният му противник не можа да открие в него признаци на слабост.

— Съдбата ме постави във ваши ръце, хурон — отвърна най-после пленникът, — и можете да правите с мен, каквото искате. Не ще се хваля как ще изтърпя мъченията, защото никога не съм ги изпитвал, а никой не може да каже предварително как би ги изтърпял. Но ще се постарая да не посрамя народа, сред който съм възпитан. Още отсега обаче искам да ви обърна внимание, че съм бял и умен, естествено, имам някои от качествата на белите. И ако бъда надвит от болките и се забравя, надявам се, вие ще разберете тази слабост тъй, както трябва, и не ще я припишете на делауерите или на техните съюзници и приятели — мохиканите. Ние всички сме създадени с малко или повече слабости, и, боя се, че на белите е присъщо да страдат при големи телесни мъчения, докато един индианец би пял своите песни и би се хвалил с делата си, дори когато се намира между зъбите на неприятелите си.

— Ще видим. Соколовото око има добро лице и е твърд. Но защо да бъде измъчван, когато хуроните го обичат? Той не е роден като

техен враг; а смъртта на един воин няма да остави завинаги между тях облаци.

— Толкова по-добре, хурон — толкова по-добре. Но не искам да си съставиш погрешно мнение за думите ми. Толкова по-добре е това, че не сте се озлобили от загубата на воин, паднал в боя. И все пак не е вярно, че между нас няма вражда, искам да кажа, законна вражда. Доколкото се чувствам червенокож, аз се смятам за делауер, а предоставям на теб да отсъдиш биха ли могли те да са приятели на мингосите.

Ловецът престана да говори, защото гледката, която внезапно му се представи, наистина го накара за миг да се усъмни в прехваленото си зрение. До огъня беше застанала Хети Хътър, и то толкова спокойно, сякаш сама бе от племето на хуроните.

Тъй като Ловецът и индианецът бяха следили зорко израза на лицата си, девойката се беше приближила незабелязана от тях, без съмнение слязла на брега откъм южната страна на полуострова, най-близо до мястото, където беше чакал „ковчегът“. И пристъпи към огъня с безстрашие, което съответстваше на нейната наивност и наистина беше оправдано от досегашното държане на индианците.

Щом забеляза девойката, Разцепеният дъб я позна и като извика двама или трима от младите воители, изпрати ги да разузнаят да не би появата ѝ да предхожда ново нападение. След това направи знак на Хети да се приближи.

— Надявам се вашето посещение да означава, че Змията и Вах-та!-вах се намират в безопасност, Хети — каза Ловецът, щом девойката изпълни желанието на хурона. — Не вярвам да сте дошла на брега със същото намерение, което ви доведе по-рано.

— Този път Джудит ми каза да дойда, Ловецо — отвърна Хети. — Тя самата ме докара с лодка дотук, веднага щом Змията ни показа своята Вах-та и ни разказа какво се е случило. Колко красива беше Вах-та тази нощ! И изглеждаше много по-щастлива, отколкото когато беше при хуроните!

— Това е естествено, напълно естествено за човешката природа, девойко. Тя се намира при любимия си и вече не се страхува, че ще я оженят за минго. Според мен дори Джудит би изгубила голяма част от красотата си, ако се измъчваше от мисълта, че трябва да я дари на някой минго! Душевното задоволство най-добре запазва хубостта. И ви

уверявам, че Вах-та е най-вече доволна, защото се е измъкнала от ръцете на тези подлеци и е при своя избраник. Но споменахте, че сестра ви ви е накарала да дойдете на сушата? Защо е сторила това Джудит?

— Тя ми поръча да ви видя и да се опитам за убедя диваците да вземат слонове, за да ви пуснат.

— А знаят ли баща ви и Хари, добра малка Хети, за вашите намерения?

— Не. И двамата спят, а Джудит и Змията сметнаха, че е най-добре да не ги будят, за да не би да поискат да дойдат отново за скалпове, след като Вах-та!-вах им каже колко малко воители и колко много жени и деца се намират в лагера. А Джудит не ме остави на мира, докато не тръгнахме към брега, за да видя какво става с вас.

— О, това е необикновено за Джудит! И защо ли се тревожи толкова за мен? Аха, сега разбирам как стои цялата работа. Бъдете уверена, Хети, че сестра ви се безпокои да не би Хари Марч да се събуди и да се втурне необмислено тук, за да попадне в ръцете на неприятелите, смятайки, че трябва да ми помогне като на свой спътник! Признавам, че Хари не обмисля постъпките си, но не вярвам да рискува за мен толкова, колкото за себе си.

— Джудит не мисли за Хари, макар Хари да мисли за нея — отвърна Хети невинно, но съвсем убедено.

— Чувал съм да казвате и по-рано нещо такова; да, девойко, чувал съм вече това от вас и все пак то не е вярно. Когато живее сред някое племе, човек може горе-долу да схване как въздейства любовта върху женските сърца. Макар самият аз да не съм имал намерение да се женя, а само наблюдавах, то е нещо, по което бледоликите се различават от червенокожите. Почне ли чувството да действа, младата жена става замислена и нито вижда, нито чува нещо за друго освен за воина, който е взел сърцето ѝ. След това започват тъгата и въздишките. А после, ако въпросът не стигне до ясно разрешение, влюбената жена често прибегва до клевети и започва да намира недостатъци и да черни младежа точно за ония качества, които най-много харесва у него. Всички млади момичета проявяват любовта си по този начин и съм на мнение, че Джудит е една от тях. Чувах я да отрича, че Хари е хубав. А младата жена, която би могла да стори това, трябва наистина да е влюбена.

— Младата жена, която харесва Хари, би признала, че той е хубав. Аз мисля, че Хари е много хубав, Ловецо, и съм сигурна, че всеки, който има очи, трябва да мисли така. Джудит не харесва Хенри Марч и ето защо му намира недостатъци.

— Добре, добре, малка Хети. Всеки от нас мисли по своему и ако ще да говорим до идната зима, мненията ни няма да се променят. Няма смисъл да приказваме повече. Аз вярвам, че Джудит е прекалено влюбена в Хари и рано или късно ще го вземе напук на начина, по който го отхвърля. А вие, както виждам, мислите иначе. Но чуйте какво ще ви кажа сега, девойко, и се престорете, че не го знаете — продължи младият човек, който бе толкова сляп за нещата, които другите мъже обикновено бързо долавят, и същевременно така проникателен за нещата, които биха затруднили по-голямата част от човечеството. — Знам какво смятат да предприемат тези негодници. Както виждаш, Разцепеният дъб ни остави и разговаря с младите воители и макар да е достатъчно далеч, за да не бъде чул, аз долавям какво им казва. Той им заповядва да следят движенията ви и да разберат къде ще ви чака лодката, за да ви отнесе обратно на „ковчега“, а след това да заловят всички или поне каквото, могат. Съжалявам, че Джудит ви е изпратила, защото предполагам да е с намерение да ви вземе обратно.

— Всичко това вече е обмислено, Ловецо — отвърна поверително и многозначително девойката. — И Можете да бъдете сигурен, че ще надхитря и най-лукавите индианци. Зная, че съм слабоумна, но добих малко разсъдък и ще видите как ще го използвам, за да се върна, когато изпълня мисията си.

— О, клето момиче. Боя се, че е по-лесно да се каже, отколкото да се стори това. Тези хурони са истинско племе от зловни змии и с открадването на Вах-та!-вах отровата им съвсем не е изгубила силата си. О, радвам се, че Змията успя да избяга с момичето, защото сега поне ще има двама души щастливи, докато, ако беше попаднал той в ръцете на мингосите, щеше да има двама нещастници и трети, който съвсем нямаше да се чувства тъй, както подобава на мъж.

— Вие ме наведохте на мисълта за още една част от задачата ми, която бях забравила, Ловецо. Джудит каза да ви запитам какво мислите, че ще направят с вас мингосите, ако не успеем да ви откупим,

и как би могла да ви, помогне най-добре. Да, това беше най-важната част от задачата ми: какво би могла да стори, за да ви помогне.

— Така мислите вие, Хети, но това нищо не значи. Младите момичета са склонни обикновено да наблягат най-много на онова, което засяга чувствата им, но няма значение. Мислете, както си искате. Внимавайте обаче добре да не позволите на тези негодници да вземат лодката. А когато се върнете на „ковчега“, кажете им да бдят и непрекъснато да се движат, особено нощем. Няма да минат много часове и войските край реката ще се научат за присъствието на индианците тук. Тогава вашите приятели ще могат да си отдъхнат. От най-близкия гарнизон дотук има само един ден път, а войниците няма да се излежават, когато врагът е толкова близо. Това е моят съвет, а на баща си и Хари кажете, че сега ловът на скалпове е неблагоприятна работа, тъй като всички мингоси са будни и нащрек и нищо друго не може да ги спаси до пристигането на войските, освен да се стараят между тях и диваците да има повече вода.

— А какво да кажа на Джудит за вас, Ловецо? Тя ще ме прати отново, ако не й съобща истината за вас.

— Тогава кажете й истината. Не виждам защо Джудит Хътър да не чуе истината за мен, тъй както си е. Аз съм пленник в ръцете на индианците и никой не знае какво ще произлезе от това! Слушайте, Хети — тук той понижи глас и заговори още по-поверително, — вие сте с малко ограничен ум и това трябва да се признае, но все пак знаете нещо за индианците. Ето, аз съм в техни ръце, след като убих един от най-силните им воители, и те се опитваха да ме накарат под страх на онова, което ме чака, да предам баща ви и всички, които се намират в „ковчега“. Разбирам предложението на тези главорези тъй добре, както ако биха ми го направили без заобикалки. От една страна, те се стремят да събудят у мен алчността, а от друга — страха ми, и мислят, че честността ще отстъпи пред тези две неща. Но кажете на баща си и Хари, че опитите на индианците в това отношение са безполезни. Колкото за Голямата змия, той знае това и без да му се споменава.

— А какво да кажа на Джудит? Ако не й дам задоволителен отговор, положително ще ме накара да се върна.

— Добре, тогава кажете на Джудит същото. Без съмнение диваците ще се опитат да ме заставят да отстъпя чрез мъчения, като

същевременно тъй ще отмъстят и за смъртта на своя воин. Но не бива да се поддавам на тая слабост, присъща на хората, и трябва да устоя колкото мога по-добре. Кажете на Джудит да не се тревожи за мен. Зная, ще бъде трудно, като се има предвид, че на белия не е присъщо да се хвали и да пее при мъченията, защото страданията притъпяват чувствата му. Но мисля, че ще успея да устоя, тя може да разчита на мен. Даже и да отстъпя дотолкова, че да покажа, че съм наистина бял, като се завайкам и застена и дори пролея сълзи, то все пак никога не ще падна толкова низко, та да предам приятелите си. А когато се стигне до убождания с нагорещени шишове, до разсичане на тялото и до изтръгване на косата из корен, може би природата пак ще отстъпи, колкото до стонове и викове. Но с това ще се свърши тържеството на тези негодници. Нищо не може да накара един честен човек да изневери на дълга си.

Хети слушаше извънредно внимателно и на кроткото й, но изразително лице се изписа силно съчувствие към човека, който щеше да изпита смъртоносните мъчения, описани предварително от него. В първия миг сякаш не знаеше какво да стори. Но после хвана и топло стисна ръката на Ловеца, като настойчиво и мило му предложи да му заеме своята Библия, за да може да я чете, докато диваците го измъчват. А когато той си призна честно, че не умее да чете, тя дори му предложи да остане при него и сама да изпълни тая свята служба. Ловецът ласкаво отклони предложението й и тъй като забеляза, че Разцепеният дъб се готви да дойде отново при тях, помоли девойката да се отдръпне, като преди това още веднъж й напомни да съобщи на приятелите му от „ковчега“, че могат да имат пълно доверие в него.

Хети се отдалечи и отиде толкова доверчиво и хладнокръвно при групата жени, че човек би я помислил за индианка от това племе. А хуронът седна отново до пленника и продължи да му задава своите хитри и остроумни въпроси на изпитан индиански съветник, докато младият бледо лик продължи да разбива хитростите му на пух и прах с ония средства, които са най-ефикасни и срещу най-съвършената дипломация на цивилизованите: в своите отговори той се придържаше към истината и само към истината.

ГЛАВА ОСЕМНАДЕСЕТА

*Почина тя. Не ще витае вече
над нея скръб, нозор или униние;
не издържа да носи със години
товара, който люде безсърдечни
в сърцата си сурови крият вечно...*
Байрон

Младите воители, изпратени за разузнаване след неочакваната поява на Хети, се завърнаха скоро, за да съобщят, че не са успели да открият нищо. Един от тях се беше движил по брега чак до мястото срещу „ковчега“, но тъмнината беше скрила плавателния съд от очите му. Другите бяха търсили в най-различни посоки и навсякъде ги беше посрещнала само нощната тишина, спокойствието и пустотата на леса.

Ето защо ирокезите повярваха, че и този път девойката е дошла сама и със същата цел. Те и не подозираха, че „ковчегът“ вече е напуснал „замъка“ и че бе решено да се движи непрекъснато — и може би вече се движеше — за да се чувстват абсолютно сигурни обитателите му. Хуроните поставиха стража и всички освен часовете се приготвиха да спят.

Бяха положени доста грижи и за опазването на пленника, без да му причиняват излишни страдания; колкото до Хети, на нея беше позволено да се настани, както намери за удобно между индианските девойки. Нейното положение я спасяваше не само от мъки и пленничество, но ѝ осигуряваше и внимание и уважение — ето защо тя бе поставена наравно с дивите, но нежни създания около нея. Дадоха ѝ кожа и тя приготви постелята си върху купчина клони малко настрана от колибите. Много скоро девойката заспа дълбоко, както и всички наоколо ѝ.

В тази група хурони имаше тринадесет мъже и сега трима от тях стояха едновременно на пост. Един остана в сянката, но недалеч от

огъня. Той трябваше да бди над пленника, да внимава пламъците да не се издигат много високо и да не издадат лагера, но огънят да не загасне, а също така трябваше да внимава и за общата безопасност на стана. Вторият се разхождаше от единия до другия бряг, като прекосяваше шийката на полуострова, а третият се движеше бавно по самото крайбрежие, за да предотврати някоя нова изненада като тази, която вече се беше случила през нощта.

Тия предпазни мерки съвсем не бяха привични за диваците, които обикновено се уповават повече на потайните си действия, отколкото на подобна бдителност на часовете, но този път се налагаха от особеното състояние, в което се намираха хуроните. Месторазположението им беше известно на неприятелите, а трудно можеха да го променят през нощта. Може би се надяваха и на онова, което според тях би трябвало да става сега в горния край на езерото и щеше да ангажира напълно всички свободни бледолики и червенокожия им съюзник. А възможно бе и Разцепеният дъб да си даваше сметка, че пленникът, който се намираше в ръцете му, беше най-опасният от неприятелите му.

Лекотата, с която заспиват всички, свикнали на бдителност или на често прекъсване на почивката си, не е единственото необикновено явление в нашето загадъчно съществуване. Щом допрат глава до възглавницата, те веднага заспиват, но в уречения час духът в тялото им трепва с такава точност, сякаш през цялото време е бил на стража. Без съмнение ония, които се пробуждат по такъв начин, стават под влиянието на мисълта, че трябва да сторят това, макар начинът на въздействието да остава тайна за нас, докато някой ден, ако този ден дойде, бъде разкрит заедно с всички други загадки в човешкото тяло.

Така беше и с Хети Хътър. Макар всички да смятаха, че душевните процеси у нея са забавени, те все пак бяха достатъчно дейни, за да я накарат да разтвори очите си в полунощ. Щом се събуди в тоя час, тя напусна леглото си от кожа и клони, отпрати се невинно и съвсем открито към огъня и разбърка жарта, сякаш и бе станало студено от нощния горски хлад и поради неудобството на леглото. Пламъкът се издигна отново, освети мургавото лице на хуронския часовой и при тази светлина черните му очи блеснаха като зениците на пантера, преследвана до леговището си с горящи факли. Но Хети не се изплаши и пристъпи към мястото, където стоеше индианецът.

Движенията ѝ бяха напълно естествени и лишени от прикритостта на подлостта и измамата, ето защо индианецът остана с убеждението, че тя е станала само поради нощния студ — нещо най-обикновено и може би най-малко подозрително в един лагер. Хети му заговори, но часовият не знаеше английски. След това около минута се взира в спящия пленник и бавно се отдалечи тъжна и скръбна.

Девојката ни най-малко не се стараеше да прикрие движенията си — всяко умствено напъгане в това отношение беше свръх силите ѝ. И все пак стъпките ѝ по навик бяха леки и едва доловими. И когато се отправи към края на полуострова, тоест към мястото, където беше слязла при своето първо приключение и откъдето беше избягала Вахта!-вах, часовият проследи с поглед нейното изчезване в мрака напълно спокойно, без дори да помръдне. Знаеше, че и други бдяха — и не вярваше човек, който два пъти бе идвал доброволно в лагера и го беше напуснал открито, ще направи опит за бягство. Накратко, индианците гледаха на поведението на девојката тъй, както в цивилизованото общество биха гледали на всеки малоумен, само че тук отношенията към нея бяха изпълнени с повече внимание и уважение.

Хети не познаваше добре околността, но успя да стигне крайбрежната ивица откъм същата страна на полуострова, където се намираше лагерът. И като продължи покрай водата в северна посока, тя скоро откри индианеца, който караулеше на брега. Той беше млад воин и щом долови леките стъпки по чакълестия бряг, се приближи бързо, макар и съвсем не заплашително. Мракът бе толкова гъст, че не беше лесно да се различи човешка фигура сред сенките на гората на разстояние, по-голямо от двадесет крачки, и абсолютно невъзможно беше да се разпознае лицето, преди да бъде на една ръка разстояние.

Когато видя кой идва насреща му, младият хурон бе малко разочарован, защото, нека кажем истината, очакваше своята любима, която му бе обещала да сподели с него несгодите на полунощното стоене на стража. Този човек също така не знаеше английски, но не бе изненадан, че девојката беше станала по това време. В индианските села и лагери, където сънят е също тъй нередовен, както и храненето, тия неща са обикновени. Но малоумието, известно много добре на червенокожите, и този път помогна на нещастната Хети. Ядосан, че очакванията му не се бяха оправдали, а също и от присъствието на

девойката, което сега му се струваше натрапено, младият воин ѝ направи знак да продължи пътя си по брега. Хети се подчини и отдалечавайки се, произнесе нещо на английски с нежния си глас, който сега, в нощната тишина, се чуваше на значително разстояние.

Хети скоро се озова на мястото, където бяха спирали лодките и където поради силно начупения бряг и гъстотата на храстите би бяла напълно скрита от погледа на часовоя дори в слънчев ден. Но влюбеният индианец бе доловил вече и други стъпки и почти не чу сребристия глас на бялата девойка. А Хети, унесена в собствените си мисли и намерения, продължи да си говори и макар да не проникваха дълбоко в гората, нежните звуци на гласа ѝ се пръскаха доста надалеч над водната шир.

— Тук съм, Джудит — каза най-после тя, — и близо до мен няма никой. Хуронът, който пази тук, отиде да срещне любимата си, която, както знаеш, е индианска девойка и навярно никога не е чувала от майка си колко лошо е да се среща нощем с мъже...

Думите на Хети бяха прекъснати от едно „шт!“ откъм водата, а след това тя съзря неясните очертания на лодка, която се приближи безшумно и скоро заби нос в чакълестия бряг. Щом тежестта на Хети се почувства в леката лодка, тя бе изтеглена заднишком на около тридесет метра от брега. След това описа широк завои и се отправи към „ковчега“. В продължение на няколко минути не беше произнесена нито дума. Но щом се увери, че вече спокойно може да поговори със сестра си, Джудит, която седеше, при кормилото и управляваше лодката изкусно почти колкото мъж, започна онзи разговор, който жадуваше да подхване още при напускането на сушата.

— Тук сме вече на сигурно място, Хети — каза тя, — и можем да приказваме, без да се боим, че ще ни подслушват. Все пак говори тихо, защото през спокойната нощ всеки звук се разнася далеч над водата. Бях близо до полуострова и чух както гласа на воините, така и твоите стъпки по чакъла още преди да ми се обадиш.

— Не вярвам хуроните да знаят, че съм ги напуснала, Джудит.

— Много вероятно е да не знаят, защото, когато влюбеният чака любимата си, бдителността му намалява! Но, кажи ми, Хети... видя ли се и говори ли с Ловеца?

— О, да. Той седеше край огъня с вързани крака, макар да бяха оставили ръцете му свободни, за да ги движи, както си иска.

— Е, и какво ти каза, дете? Говори бързо, умирам да узная каква вест ми е изпратил. Каза ли му, че те доведох на брега и колко се тревожа за нещастieto му? — запита нетърпеливо сестра й.

— Струва ми се, че сторих това, Джудит, но нали знаеш — слабоумна съм и може би съм забравила нещо. Обадох му наистина, че ти ме докара до брега. И той ми каза много неща, които трябва да ти съобщя и които помня добре, защото кръвта ми се смръзна, докато го слушах. Поръча ми да ти кажа, че приятелите му... предполагам и ти да си една от тях, сестро.

— Как можеш да ме измъчваш така, Хети? Положително съм един от най-верните приятели, които той има на земята.

— Да те измъчвам ли? Ах, да, сега си спомням вече всичко. Радвам се, че употреби тази дума, Джудит, защото тя възвърна всичко в ума ми. Да, той каза, че дори и да бъде измъчван от диваците, ще се постарее да го понесе, както подобава на бял, и че никой от нас не трябвало да се плаши.

— Наистина ли? — извика сестра й, като почти не смогваше да си поеме дъх. — Значи Ловецът ти каза, че диваците могат да го подложат на мъчения? Спомни си добре, Хети, защото това е нещо много страшно и сериозно.

— Да, каза. О, много го съжалих, а пък Ловецът приемаше това толкова спокойно и безропотно! Ловецът не е така красив, както Бързия Хари, Джудит, но е много по-спокоен.

— Той струва колкото милион такива като Хари, да, струва повече от всички млади хора, идвали при езерото, взети заедно! — каза Джудит енергично и твърдо и съвсем смая сестра си. — Той е правдив; у Ловеца няма лъжа. Ти, Хети, може би не знаеш колко важно е за един мъж да бъде честен, но когато... не, надявам се, че ти никога не ще узнаеш това. И защо девойка като теб да се учи да подозира и мрази?

Джудит скри лице в ръцете си и простена. Но внезапният изблик на чувства продължи само миг и след това тя продължи да говори вече по-спокойно и напълно искрено на сестра си, в почтеността на която по отношение на всичко, което я засягаше, не се съмняваше.

— Ужасно е да се страхуваш от истината, Хети — каза тя, — и все пак аз се боя от честността на Ловеца повече, отколкото от всеки враг. Човек не може да си играе с такава честност, с такава правдивост

и упорита праволинейност. Но нима ние не сме различни, сестро, Ловеца и аз! Нали той във всичко ме превъзхожда?

— Да те превъзхожда ли, Джудит? — повтори Хети гордо. — В какво би могъл да те превъзхожда Ловецът? Нима той знае да чете? И после ти си красива, а той — грозен...

— Не, не е грозен, Хети — прекъсна я Джудит, — той е само обикновен на вид. Но честното му лице има израз, който е много по за предпочитане от красота. В моите очи Ловецът е по-хубав от Бързия Хари.

— Джудит Хътър, ти ме плашиш! Хари е най-красивият смъртен на света — по-красив дори и от тебе, защото ти знаеш много добре, че мъжката хубост винаги превъзхожда женската.

Тази дребна наивна проява на неподправено предпочитание не се понрави на по-възрастната сестра и тя не се поколеба да даде израз на това.

— Хети, ти говориш глупости и ще направиш по-добре да не засягаш повече този въпрос! — отвърна тя. — Хари съвсем не е най-красивият смъртен на света, в гарнизона има офицери... — тук думите на Джудит неочаквано секнаха — в гарнизона най-близо до нас има офицери много по-красиви от него. Но защо смяташ, че не стоя подолу от Ловеца? Говори, защото не обичам да те чувам да се възхищаваш толкова много от човек като Бързия Хари, който няма нито чувства, нито държане, нито съвест. Ти си прекалено добра за него и това трябва да му се каже.

— Аз! Джудит, как можеш да забравяш! Та аз не съм хубава и съм малоумна!

— Ти си добра, Хети, а такова нещо не може да се каже за Хенри Марч. Той може да има лице и тяло, но не и сърце. Но стига съм говорила за това. Кажете, какво смяташ, че ме издига на еднакво равнище с Ловеца?

— Като си помисля само, че ти ме питаш за това, Джудит! Той не умее да чете, а ти можеш. Той не знае да говори и приказва по-неправилно от Хари, защото, сестро, Хари не всякога произнася добре думите! Забелязала ли си това?

— Разбира се, той е също тъй груб в говора, както и във всичко друго. Но страхувам се, че ме ласкаеш, Хети, като смяташ, че справедливо мога да бъда сравнена с човек като Ловеца. Вярно е, че

съм по-добре възпитана, в известен смисъл съм по-красива и може би да изглеждам по-благодарна, обаче неговата справедливост... неговата справедливост прави разликата помежду ни твърде голяма! Но да не мислим повече за това. Нека обсъдим как бихме могли да го измъкнем от ръцете на хуроните. Разполагаме с татковия сандък на „ковчега“, Хети, и бихме могли да се опитаме да ги изкушим с още слонове, макар да се боя, че с такива играчки мъчно бихме могли да откупим свободата на човек като Ловеца. И страх ме е, че татко и Хари не ще бъдат толкова склонни да откупят Ловеца, колкото той тях.

— Защо, Джудит? Хари и Ловеца са приятели, а приятелите трябва винаги да си помагат.

— Уви! Клетичка Хети, ти малко познаваш хората! Често се случва да се страхуваме повече от привидните си приятели, отколкото от явните неприатели — особено между жените. Но ще трябва да слезеш отново на сушата утре сутринта и да се опиташ да сториш всичко възможно за Ловеца. Той не бива да бъде мъчен, докато Джудит Хътър е жива и може да намери средства, за да предотврати това.

Сега разговорът се разпротря върху най-различни неща и продължи, докато по-голямата сестра изкопчи от по-малката всичко, което слабоумието ѝ беше позволило да запомни. Когато Джудит се задоволи — макар да не би могло да се каже, че тя можеше да остане доволна при сегашните си чувства, тъй силно вплетени във всичко, свързано с този въпрос, че любопитството ѝ беше безкрайно, но когато вече не можеше да измисли нови въпроси, без да изпадне в повторение, двете сестри отпавиха лодката към „ковчега“.

Гъстият нощен мрак и дебелите сенки, които хълмовете и гората хвърляха над водната шир, затрудниха доста откриването на плавателния съд, закотвен, както вече споменахме, толкова близо до брега, колкото позволяваха съображенията за предпазливост.

Джудит отлично умееше да управлява кану, чиято лекота изискваше повече сръчност, отколкото сила. Затова веднага, щом свърши съвещанието си с Хети и реши да се прибере обратно, тя бързо подкара малката лодка. Но „ковчегът“ още не се виждаше. На няколко пъти на сестрите се стори, че го забелязват да се издига като ниска черна скала в мрака. Но винаги се оказваше, че това е или оптическа измама, или пък растителност, вдадена навътре в езерото.

След половинчасово търсене девойките стигнаха до неприятното убеждение, че „ковчегът“ е отплавал.

Повечето млади жени биха почувствали неудобството на положението, в което бяха изпаднали сестрите, по-скоро във физически смисъл. Но с Джудит не беше така, а дори и Хети беше загрижена повече за причините, поради които баща ѝ и Хари бяха постъпили така, отколкото за собствената си сигурност.

— Невъзможно е, Хети — каза Джудит, след като основното претърсване беше показало и на двете, че „ковчегът“ не може да се намери. — Невъзможно е индианците да са се приближили със салове или с плуване и да са изненадали нашите приятели през време на техния сън.

— Не вярвам Вах-та!-вах и Чингачгук да са си лежали, когато имат да си казват толкова много неща след дългата раздяла. Ами ти как мислиш, сестро?

— Може би не, дете. Вярно е, че много неща са ги задържали будни. Но един индианец би могъл да бъде изненадан и когато не спи, особено ако мислите му са заети с друго. И все пак в такъв случай до нас би достигнал шум, защото в нощ като тази една ругатня на Бързия Хари би отекувала като гръм в източните хълмове.

— Хари наистина говори лоши и безсмислени думи, Джудит — съгласи се кротко и скръбно Хети.

— Не, не. Невъзможно е „ковчегът“ да е бил превзет, без да чуем някакъв шум. Няма и час, откак го напуснах и през всичкото време се вслушах в най-малкия звук. И все пак трудно е да се повярва, че един баща би напуснал току-тъй своите деца.

— Може би татко е мислил, че спим в кабината, Джудит, и е вдигнал котва, за да се отпрати към дома. Нали знаеш, че „ковчегът“ често се движи нощем.

— Това е вярно, Хети, и трябва да е тъй, както предполагаш. Южният вятър се е позасилил малко и те са се отпразили към горния край на езерото...

Джудит спря, защото в този миг, когато последната дума беше на езика ѝ, неочаквано околността бе осветена, макар и само за миг, от нещо като светкавица. Чу се пушечен изстрел, последван от тътнежа на ехото в източните планини. Почти в същия миг пронизителен женски глас процепи въздуха с продължителен писък. Вледеняващото

мълчание, което последва, бе сякаш по-страшно, отколкото ужасното и неочаквано нарушаване на дълбоката среднощна тишина. Решителна както по природа, тъй и по навик, Джудит не смееше да поеме дъх, а нещастната Хети скри лицето си и затрепера.

— Това беше женски вик, Хети — каза сериозно по-голямата сестра, — и то вик от болка! Ако „ковчегът“ се е отдалечил от това място, вятърът би могъл да го откара само на север. А изстрелът и писъкът се чуха откъм полуострова. Да не би да се е случило нещо на Вах-та?

— Да идем да видим, Джудит, може би се нуждае от помощта ни — защото освен нея на „ковчега“ има само мъже.

Нямаше време за колебание и още преди да престане да говори, Джудит потопи веслото си във водата. Взето по права линия, разстоянието до полуострова не беше голямо и подбудите, които накараха девойките да се отправят нататък, бяха прекалено сериозни, за да им позволят да губят време в излишни предпазни мерки. Гребяха без каквато и да било осторожност, но същата възбуда попречи и на другите да забележат тяхното приближаване. Скоро силна светлина през един коридор в храстите привлече погледа на Джудит и тя нагласи така лодката, че да може да вижда осветеното място, като същевременно се приближи към сушата, доколкото беше благоразумно и необходимо.

Гледката, която сега се откри пред очите на девойките, бе сред гората и обхващаше вече споменатата падина. Тя се виждаше съвършено ясно от лодката. Всички обитатели на лагера бяха събрани и седем или осем от тях носеха борови факли, които хвърляха обилна, но мрачна светлина под свода на гората. Облегната с гръб на едно дърво и подкрепяна от младия часовой, чиято небрежност беше позволила на Хети да избяга, седеше девойката, която той бе очаквал. При светлината на факлата най-близо до лицето ѝ се виждаше ясно, че тя умираше, а кръвта, която струеше от разголената ѝ гръд, показваше нанесената и рана. Характерната остра миризма на барут също така се чувстваше силно в тежкия влажен нощен въздух. Нямаше и съмнение, че е била застреляна. Джудит схвана това още при пръв поглед. Наподобяващата мълния светлина се беше появила над водата, съвсем близо до полуострова, и изстрелът беше даден или от някоя лодка, която се бе промъкнала близо до сушата, или пък от плуващия покрай

брега „ковчег“. Нападението беше последвало след някое непредпазливо възклицание или смях, защото едва ли беше възможно целта да се забележи другояче освен чрез звук. Резултатът от изстрела беше повече от ясен: главата на жертвата кълмна и тялото застина в смъртно вцепенение. След това всички факли с изключение на една бяха изгасени — мярка, която индианците взимаха от непредпазливост. И тъжното шествие, което отнесе тялото в лагера, можеше да се забележи само по блещукането на единствената факла.

Джудит тежко въздъхна и потръпна, когато потоци отново веслото и кануто непредпазливо заобиколи полуострова. Пред очите ѝ се беше представила гледка, още по-страшна дори от ранната гибел и кратката борба със смъртта на девойката, и сега я преследваше във въображението ѝ. При силния блясък на факлите бе видяла изправената фигура на Ловеца, застанал недалеч от умиращата девойка със състрадание и, както ѝ се бе сторило, със срам, изписан на лицето. Самият той не проявяваше нито страх, нито нерешителност; но от погледите, които воините хвърляха към него, беше явно, че в техните гърди се бореха бурни страсти. Изглежда, че пленникът не беше забелязал всичко това, но то се запечати в паметта на Джудит за през цялата нощ.

Не намериха близо до полуострова никакво кану. Сега над езерото, над мрачните му води, в гората и дори под тъмното небе царяха такава пълна тишина и мрак, сякаш мълчанието на гората никога не бе нарушавано и слънцето никога не бе гряло над тия пусти места. Двете девойки можеха да направят само едно: да потърсят безопасно място. А то бе единствено по средата на езерото.

Като откараха мълчаливо лодката нататък, девойките я оставиха да се движи сама, тласкана от нощния вятър в северна посока, а те самите се помъчиха да си починат дотолкова, доколкото позволяваха положението и нервите им.

ГЛАВА ДЕВЕТНАДЕСЕТА

*Пазете портата! Не ще намерим
спасение, ако не секне тоя звън.
Дали е сбъркал пътя офицерът
или го е възпряло нещо вън?
Анселмо, кулата пази с един отред,
останалите — подир мен, напред!
Байрон — „Марино Фалиеро“*

Предположението на Джудит Хътър за смъртта на индианката, общо взето, бе правилно. След неколкочасов сън баща ѝ и Марч се събудиха. Това стана няколко минути, след като тя напусна „ковчега“, за да търси сестра си и когато, разбира се, Чингачгук и любимата му се намираха вече на борда.

Старият човек научи от делауера както за разположението на лагера и последните събития, така и за отсъствието на своите дъщери. Последното не го обезпокои, защото се уповаваше на разума на по-голямата девойка и на явната безнаказаност, с която малката се движеше сред диваците. А и продължителният живот сред опасностите беше притъпил чувствата му.

Старецът, изглежда, не съжаляваше много и за пленяването на Ловеца. Защото, макар да си даваше сметка колко значителна би била неговата помощ при защитата, разликата в нравствените им възгледи не беше създала помежду им голяма близост. Той щеше да бъде много доволен, ако знаеше разположението на лагера още преди да се вдигне тревогата от избягването на Вах-та!-вах. Сега вече бе твърде рисковано да прави опит да слезе на сушата. И той неохотно се отказа за тази нощ от жестоките планове, към които го бяха подбудили пленничеството и отмъстителността. Сърдит, Хътър седна при носа на „ковчега“, където към него скоро се присъедини Хари. Така те оставиха Голямата змия и Вах-та!-вах на спокойствие на другия край на плавателния съд.

— Ловецът излезе истинско дете — да иде при диваците в такова време и да се остави да го пипнат като сърна в яма! — изръмжа старецът, който, както обикновено, забелязваше сламката в окоето на другия, а не виждаше гредата в своето. — И ако заплати глупостта с кръвта си, не бива да се сърди никому освен на самия себе си.

— Такъв е светът, стари Том — отвърна Хари. — Всеки трябва да си плаща дълговете и да отговаря за собствените си грехове. Впрочем изненадан съм, че толкова сръчен и пъргав момък като Ловеца се е хванал в такава клопка! Нима не можеше да стори нещо по-разумно от това, да се върти в полунощ около лагера на хуроните, без да може да избяга другаде освен в езерото? Или пък се е сметнал за елен, който с хвърлянето си във водата може да заличи следите си и да се спаси от беда чрез плуване? Признавам, че имах по-добро мнение за ума на момъка, но трябва да съдим със снизхождение невежеството у един младеж. Слушай, мастър Хътър, знаеш ли случайно какво е станало с момичетата? Не виждам и следа нито от Джудит, нито от Хети, макар че обиколих целия сал и надникнах навсякъде.

Хътър обясни накратко защо дъщерите му са взели една от лодките, както това му беше разказано от делауера, а после прибави за завръщането на Джудит, след като Хети беше проникнала в лагера, и за повторното ѝ заминаване.

— Ето ти на какво прави сладкодумието, Плуващи Том! — възкликна Хари, като скръцна със зъби с истинска досада. — Това правят сладкодумието и увлеченията на една глупава девойка. Най-добре е да разучиш по-подробно този въпрос. Двамата с теб бяхме пленници, а Джудит не мръдна и пръста си да ни помогне. Полудяла е по този мършав Ловец. И той, и тя, и ти, и всички ние би трябвало да се занимаем с този въпрос. Не съм човек, който може да се примири с подобно нещо и, пак повтарям, не е зле да видиш какво стана. Хайде да вдигаме котва, старче, и да се приближим към полуострова, за да видим какво е положението там.

Хътър нямаше нищо против и „ковчегът“ беше приведен в движение, както обикновено. Двамата мъже се погрижиха да не вдигат шум. Вятърът духаше в северна посока и платното скоро откара сала толкова нагоре по езерото, че пред тях се появиха неясните очертания на дърветата, с които беше обрасъл полуостровът.

Плуващият Том стоеше на кормилото и насочи „ковчега“ така близо до сушата, колкото позволяваха дълбочината на водата и надвисналите клони. Сред крайбрежните сенки не можеше да се види нищо. Но младият часовой, за когото вече споменахме, зърна очертанието на платното и колибата и поради внезапната изненада от устата му се откъсна силно възклицание. Тогава с характерната си безразсъдност и ярост Хари вдигна пушката си и стреля. Но по някаква случайност куршумът улучи и повали индианската девойка. Последва сцената с факлите на брега, която току що описахме.

Точно в момента, когато Хари извърши необмисленото жестоко злодеяние, лодката на Джудит се намираще на стотина стъпки от мястото, където „ковчегът“ бе минал преди малко. Но вече описахме нейния път и сега наш дълг е да следваме пътя на баща ѝ и неговите спътници.

Писькът възвести резултата от случайния изстрел на Марч и даде да се разбере ясно, че жертвата бе жена. Дори самият Хари беше изненадан от този неочакван резултат и за миг беше много смутен от противоречиви чувства. Отначало започна да се смее с безразсъдно и грубо ликуване. След това обаче съвестта — този строг надзирател, скрит някъде дълбоко в човешките гърди, който до голяма степен зависи от детското възпитание — започна да впива зъби в сърцето му. За около минута в ума на това същество, изпълнен еднакво с цивилизованост и варварство, настъпи хаос от чувства, тъй като не знаеше какво да мисли за собственото си деяние. Но после упоритостта и гордостта на тоя човек, както обикновено, взеха връх и попречиха на тези чувства да окажат обичайното си въздействие. Той опря приклада на пушката си в пода на сала с явно презрение и започна да си подсвирква тихо, като се преструваше на напълно безразличен. През всичкото време „ковчегът“, продължаваше да се движи и вече излизаше от залива край полуострова и следователно се отдалечаваше от сушата.

Спътниците на Хари не погледнаха на постъпката му със същото снизхождение, с което, изглежда, самият той бе склонен да гледа на нея. Хътър изказа недоволството си с ръмжене, тъй като от убийството не само нямаше никаква полза, а, напротив, имаше опасност войната да стане по-ожесточена от всякога. Никой не осъжда безпричинната смърт по-сурово от користолюбивия и безнравствения. Все пак той се

овладя, тъй като след пленяването на Ловеца ръката на престъпника придобиваше за него двойно по-голямо значение.

Чингачгук обаче скочи и за миг в него старата племенна вражда беше заглушена от гласа на расата. Но се опомни навреме, за да не извърши някоя страхотна постъпка, която можеше да му дойде наум в такъв миг.

Не бе така с Вах-та!-вах. Като се втурна през кабината, девойката се намери пред Хари почти в същия миг, когато прикладът на неговата пушка се удари в дъските на сала. И с безстрашие, което ѝ правеше чест, тя разпалено изсипа върху него своите укори и възмущение.

— Защо стреля? — извика тя. — Какво направи теб хуронската девойка, че я уби? Какво мислиш каже за това Маниту? Какво мислиш чувствува Маниту? Какво правят ирокези? Няма почести — няма лагер — няма пленник — няма битка — няма скалп — не получи изобщо нищо. Кръв се лее срещу кръв! Какво би чувствал ти, ако твоя жена убита? Кой тебе съжали, ако плачеш за майка или сестра? Ти висок като голям бор — хуронска девойка малка и нежна като бреза, защо падаш върху нея и я смазваш? Мислиш, че хурони това забравят? Не. Червенокожи никога не забравят — никога не забравят приятели — никога не забравят и врагове. Защо ти, голям бледолик, толкова лош?

През живота си Хари не се беше смущавал толкова, колкото при тази непосредствена и ожесточена атака на индианската девойка. И наистина тя имаше мощен съюзник в лицето на неговата съвест и докато му говореше така сериозно, гласът ѝ беше напълно женствен и го лишаваше от възможността да се отнесе грубо към нея. А тази мекота в гласа ѝ правеше упрека още по-тежък, понеже му придаваше чистота и правдивост. Както повечето прости хора, той беше виждал в индианците досега само груби и страшни същества, никога не му беше идвало наум, че притежават човешки чувства и че и в дивашка страна може да съществува висока нравственост — съгласувана с обичаите и предразсъдъците, но не по-малко възвишена. С една дума, беше свикнал да гледа на индианците като на същества, съвсем малко над дивите животни, които върлуват из горите, и беше склонен да се отнася към тях като към такива независимо дали се ръководеше от интерес, или от прищявка. И все пак, макар и да беше смутен от тези укори, едва ли можеше да се каже, че красивият варварин се разкайваше. Съвестта му бе заговорила твърде енергично, за да му

позволи да се развика сърдито, а може би той вече чувстваше, че е извършил деяние, което с право би поставило под съмнение мъжеството му. И все пак, вместо да се разкае или да отговори на простия, но непресторен укор на Вах-та!-вах, той се отдалечи като човек, който счита, че спорът с жени е под достойнството му.

В това време салът продължаваше да се движи напред и докато под дърветата се разиграваше сцената с факлите, навлезе навътре в езерото. Хътър беше побързал да го отдалечи от брега, понеже изпитваше инстинктивен страх от отмъщението на индианците.

Измина един час в мрачно мълчание и никой не направи опит да го наруши. Вах-та!-вах се беше завърнала в своето твърдо легло, а Чингачгук спеше на предната част на сала. Само Хътър и Хари останаха будни. Хътър управляваше кормилото, а по-младият му спътник мислеше за постъпката си с упоритостта на човек, несвикнал да признава своите грешки; при все това червеят, който никога не умира, не преставаше да гризе сърцето му.

Това ставаше горе-долу по времето, когато Джудит и Хети стигнаха средата на езерото и бяха легнали да си починат в бавно тласканата от вятъра лодка.

Макар помрачена от облаците, нощта беше спокойна. През това годишно време обикновено не се извиваха бури, а онези, които се разразяваха през месец юни в самотното езеро, макар и често пъти силни, винаги биваха кратки. Все пак духаше обичайният нощен вятър, който галеше върховете на дърветата, но рядко се спущаше към огледалната повърхност на езерото, носеше се малко над нея, наситен с онази влага, която непрестанно се издигаше от горите и обикновено не достигаше много далеч в каквато и да било посока. Този вятър непрекъснато менеше посоката си, защото тя зависеше, разбира се, от разположението на хълмовете — виновници за омаломощаването дори на свежите бризи и за превръщането на слабите усилия на нощния полъх в нещо като капризни и непостоянни въздишки на гората.

На няколко пъти носът на „ковчега“ се насочваше на изток, а веднъж дори на юг. Но, общо взето, плаваше на север. Хътър използваше всеки попътен вятър, ако това изобщо би могло да се нарече вятър, и главната му цел, изглежда, бе да движи сала непрекъснато, за да избегне всяко подло намерение на неприятеля. Сега вече той се чувстваше донякъде загрижен за дъщерите си, и не

по-малко и за лодката; неизвестността обаче не го измъчваше, понеже се уповаваше на находчивостта на Джудит.

Беше сезонът на най-кратките нощи. Не мина много и дълбокият мрак, който предхожда деня, почна да отстъпва място на светлината. И ако пред очите на човека би могла да се открие гледка, годна да успокои страстите му и да обуздае неговата жестокост, именно такава видяха Хътър и Хари с настъпването на часа, когато нощта се превръща в утро. Небето се обагри с обикновените си нежни цветове, в които не преобладава нито нощният мрак, нито дневното сияние и всичко изглежда някак по-неземно, отколкото през кое да е друго време на денонощието. Красивият и тих покой на заника е възпят от хиляди поети и все пак той никога не буди тъй възвишени и чисти мисли, както половината час преди изгрева на лятното слънце. При залез околната панорама постепенно се скрива от погледа, докато сутрин гледката е необятна — отначало предметите са неясни и смътни, а след това се очертават все по-ясно и по-ясно на величествения фон; после започват да се къпят в чара на непрестанно усилващата се светлина — нещо съвсем различно от падащия полумрак; и най-после, когато лъчите на грамадното небесно светило се пръснат из простора, те стават нежни, ярки и сияещи. До ушите достигат химните на птичките, които никак не приличат на вечерните песни преди прибиране в гнездото, те неизменно съпътстват зората, докато самото слънце окъпе във сияние и суша, и вода.

Ала Хътър и Хари наблюдаваха всичко това, без да изпитат тихото доволство, което би предизвикала подобна гледка, ако мислите са правдиви и душата — чиста.

Щом светлината стана достатъчно силна, за да се вижда ясно цялото езеро и особено бреговете му, Хътър насочи носа на сала право към „замъка“ с явното намерение да го заеме поне през деня като най-подходящо място за среща с дъщерите си и за подготовка на нови действия срещу индианците.

По това време Чингачгук вече бе станал, а Вах-та!-вах шеташе в кухнята. „Замъкът“ се намираще само на една миля и вятърът беше достатъчно благоприятен, за да позволи да стигнат до него с помощта на платното. В този миг за общо успокоение забелязаха на север, в най-широката част на езерото, лодката на Джудит, която в нощния мрак, предоставена само на лекия ветрец, беше минала съвсем близо до сала.

Хътър извади далекогледа си и започна дълъг и обстоен оглед, за да се увери, че дъщерите му се намират на лекия плавателен съд, и когато откри, че парченце от роклята на Джудит се подава над ръба на лодката, от устата му се изтръгна тихо радостно възклицание. В следния миг и самата девойка стана и се огледа като човек, който иска да разбере къде се намира. Малко по-късно на другия край на лодката се появи и Хети.

Когато Хътър остави все още нагласения на фокус далекоглед, Голямата змия го взе и го насочи към лодката. Той употребяваше такъв инструмент за пръв път в живота си и от неговото „Хау“, от изражението на лицето му и от целия му вид Вах-та!-вах разбра, че възхищението му е предизвикано от нещо необикновено.

Добре известно е, че американските индианци и особено по-издигнатите сред тях проявяват своеобразно самообладание и стоицизъм, когато се намерят сред множество чудеса на цивилизованите селища при случайните си посещения там. Чингачгук бе наследил това равнодушие и успя да сподави всяка твърде недостойна проява на изненада.

Но тия закони не важеха за Вах-та!-вах. И когато любимият й успя да насочи далекогледа право към лодката, девойката, доближила око до по-тънкия край на тръбата, изплашена отскочи назад. След това плесна ръце със задоволство и възторжено почна да се смее.

Няколко минути бяха достатъчни за схватливата девойка да се научи да употребява сама инструмента и тя започна да го насочва към всеки по-важен предмет, който привличаше вниманието й. Тя и делауерът се настаняха при, един прозорец и първо огледаха езерото, после бреговете, хълмовете и най-накрая вниманието им беше приковано от „замъка“. След дълго оглеждане на постройката Вах-та!-вах дръпна далекогледа от околото си и заговори нещо тихо и сериозно на любимия си. Чингачгук тутакси вдигна тръбата, по острота погледът му превъзхождаше този на годеницата му. Двамата отново заговориха поверително помежду си, като, изглежда, сравняваха мнението си, след това далекогледът беше оставен настрана и младият воин напусна колибата, за да се приближи към Хътър и Хари.

„Ковчегът“ напредваше бавно, но постоянно, и „замъкът“ се намираше на около половин миля от него, когато Чингачгук пристъпи към двамата бели мъже на задната част на сала. Държането му беше

спокойно, но за другите, които познаваха индианските привички, бе явно, че той се готви да им съобщи нещо важно. Хари винаги беше готов за приказки и според своя обичай започна разговора пръв.

— Казвай какво откри, червенокож! — извика той с обичайната си грубост. — Някоя катерица по дърветата или някоя риба под сала? Сега ти видя какво могат да правят бледоликите и не бива да се чудиш, че виждат отдалеч какво става в земята на индианците.

— Не добро да се иде в „замъка“! — изрече натъртено Чингачгук веднага, щом другият му даде възможност да проговори. — Там хурони.

— Дявол да ги вземе!... Възможно ли е, Том? Хубава примка щяхме да си наденем на шиите!... Хурони ли има там? Това прочее е възможно, но не виждам никакви признаци за това около старата колиба — само пръти, вода и дървесна кора, два или три прозореца и врата.

Хътър поиска далекогледа и преди да изкаже мнението си, внимателно се зае да огледа мястото. След това той с известна надменност изрази своето несъгласие с казаното от индианеца.

— Ти си гледал от другия край на далекогледа, делауер! — продължи Хари. — Нито старецът, нито аз можем да забележим някаква следа по езерото.

— Няма следа... по вода не остават следи! — намеси се възбудено Вах-та!-вах. — Спри лодка — не се приближавай! Там хурон!

— Хурон! А къде е тогава той, че не се вижда? В кофара, във веригите или в гредите? В цялата Колония няма затвор, по-солиден от кучкарника на стария Том. А пък аз от личен опит разбирам малко от затвори.

— Не виждаш мокасин? — запита Вах-та!-вах нетърпеливо. — Защо не погледнеш да видиш?

— Дай ми далекогледа, Хари! — прекъсна я Хътър. — И свий малко платното. Рядко се случва някоя индианка да заговори. А когато го прави, то сигурно има причина... Наистина край един от коловете плава мокасин. Той може да е знак, че в „замъка“ е имало посетители през време на нашето отсъствие, но може и да не е. У нас мокасините не са рядкост, защото ги нося и аз, и Ловеца, а също и ти, Марч. За Хети може да се каже, че се разхожда с мокасини толкова често,

колкото и с обувки, макар никога да не съм виждал Джудит да обува хубавите си крака в мокасини.

Хари бе свил платното и в това време „ковчегът“ се намираше на около двеста метра от „замъка“, като се приближаваше към него постоянно, макар и твърде бавно. Сега всеки поред взе далекогледа и „замъкът“, както и всичко около него, беше подложено на още по-щателно изследване. Мокасинът бе там, в това нямаше вече никакво съмнение, и леко се полюшваше над водата. Той бе запазил формата си толкова добре, че едва се беше намокрил, закачен за грубата кора на един от коловете, които образуваха споменатото вече пристанище. Поради това вятърът не беше успял да го изтласка и отдалечи от „замъка“.

Наличието на този мокасин можеше да се обясни по много начини, без да се предположи, че е останал от някой неприятел. Можеше и да е паднал от платформата още когато Хътър бе пълен господар на жилището си, и да е преплавал до споменатата ограда незабелязан от никого, докато острият поглед на Вах-та!-вах не го беше открил. Освен това можеше да е паднал във водата и някъде далече нагоре или надолу по езерото и носен от течението, да се е закачил за оградата. Можеше и да е бил изхвърлен от някой прозорец и най-после можеше да е бил загубен от някой индиански разузнавач или нападател в мрака.

Хътър изреди на Хари всички тия предположения. Старецът бе склонен да смята предзнаменованието за лошо, докато събеседникът му се отнесе към него със свойственото си безразсъдно пренебрежение. А индианецът смяташе, че на мокасина трябва да се гледа като на следа в гората, която може да се окаже опасна или не. Обаче Вах-та!-вах предложи нещо по-практично. Тя изяви готовност да вземе мокасина; украшенията върху него щяха да покажат дали произходът му е канадски, или не.

Двамата бели мъже бяха склонни да приемат предложението ѝ, но делаурът се намеси и предотврати тази опасност. Ако трябваше да се предприеме подобна постъпка, най-добре беше с изпълнението ѝ да се заеме един воин и спокойно, но твърдо, както обикновено индианските мъже заповядват на жените си, отказа да пусне годилицата си.

— Добре тогава, делауер, щом си толкова нежен към съпругата си, върви ти — каза безцеремонно Хари. — Този мокасин трябва да се вземе, иначе Плуващият Том ще остане тук, на пушечен изстрел от дома си, докато огнището в дома му съвсем изгасне. Най-сетне това е само парче еленова кожа и както и да е скроена, не е в състояние да изплаши истинските ловци на дивеча. Какво ще кажеш, Змия — ти ли ще се заемеш с тая работа, или да ида да го взема с кануто аз?

— Остави червен човек върви. По-добри очи от бледолик — по-добре познава хуронските засади.

— Ще оспорвам това до последния миг от живота си. Очите и носът на белия, а по тази причина и погледът и слухът му са много по-добри от индианските, стига да са добре обучени. Неведнъж съм доказвал това, а доказаното си е доказано. Все пак предполагам, че и най-нещастният нехранимайко, бил той делауер или хурон, може да иде до онази колиба и да се върне, ето защо, Змия, грабвай веслата и на добър ти час!

Чингачгук вече бе скочил в лодката и потопи веслата в езерото тъкмо когато Хари спомена за тях. Вах-та!-вах наблюдаваше потеглянето на любимия си воин със смиреното мълчание, характерно за индианските девойки, но и с доста съмнение и страх, присъщи на нейния пол. През цялата изминала нощ и до момента, когато заедно гледаха през далекогледа в колибата, Чингачгук беше заобикалял любимата си с мъжествена нежност, каквато само човек с най-изтънчени чувства би могъл да прояви при подобни обстоятелства. Сега обаче всяка следа от слабост беше изчезнала от лицето му и то бе изпълнено със строга решителност. И макар Вах-та!-вах плахо да търсеше погледа му, докато лодката се отделяше от „ковчега“, гордостта на воин не му позволяваше да срещне изпълнените ѝ с обич и безпокойство очи. Лодката потегли, без той да се обърне назад.

С оглед на обстоятелствата, при които делауерът се впусна в това начинание, вниманието и сериозността му бяха съвсем уместни. Ако неприятелят наистина беше превзел постройката, делауерът отиваше при самите дула на пушките му, и то без каквото и да било прикритие. Едва ли е възможно да си представи по-опасна задача. И ако Голямата змия имаше десетгодишен опит или пък приятелят му, Ловецът, беше там, той никога нямаше да поеме такъв риск, защото очакваните резултати съвсем не го оправдаваха. Но гордостта на индианския вожд

беше възбудена и от съперничеството между расите, а твърде възможно бе за решението му да повлия именно присъствието на онова същество, към което поради схващанията си за мъжественост той не отправи нито един поглед въпреки цялата си обич.

Чингачгук загреба усилено към дървената ограда, като наблюдаваше с остър поглед бойниците на постройката. Всеки миг очакваше, че оттам ще се подаде дулото на някоя пушка или пък ще чуе острия ѝ пукот, но успя да стигне невредим до коловете. Тук до известна степен той беше в безопасност, тъй като между него и водното жилище се намираше оградата и вероятността да се извърши покушение върху живота му беше значително по-малка.

Лодката стигна до коловете с нос, отправен на север, съвсем близо до мокарина. Но вместо да завие и да го вземе, делауерът бавно обиколи цялата сграда, като внимателно изследваше всичко, което би издало присъствието на неприятели или извършването на взлом. Не се забелязваше обаче никакъв знак, който да потвърди тия съмнения. Над цялата постройка витаеше тишина и „замъкът“ изглеждаше запустял; нито едно от резетата не беше свалено, нито един от прозорците не бе счупен. Вратата изглеждаше пак така здраво залостена, както в часа, когато Хътър я бе изключил, и дори на портата пред пристанището всички резета бяха в ред. Накратко, и най-внимателното и остро око не би могло да открие друг признак за идването на неприятели освен плуващия мокасин.

Делауерът наистина се колебаеше какво да прави. В един миг, когато при обиколката си се намери пред площадката на „замъка“, той беше готов да скочи на нея и да доближи око до една от бойниците, за да се увери какво е положението вътре в колибата, но не посмя. Макар опитът му да бе малък, той беше слушал със затаен дъх разказите за толкова много индиански хитрости и опасни подвизи на по-възрастни воители, че поне на теория беше много добре подготвен за своето призвание и беше почти невъзможно да направи груба грешка в подобен случай. И като преодоля мигновеното си изкушение да напусне лодката, вождът бавно я подкара край оградата. Щом приближи мокарина — още преди да беше сключил напълно кръга около постройката, той подхвърли подозрителния предмет в лодката със сръчно и почти незабележимо движение на греблото.

Сега вече Чингачгук беше готов да потегли назад. Но отдалечаването бе по-опасно от приближаването, тъй като погледът му вече не можеше да следи бойниците. Ако наистина имаше някой в „замъка“, причината за разузнаването на делауера трябваше да бъде разбрана. А най-мъдро, колкото и опасно да бе то, беше да се оттегли, като си даде вид, че изследването е премахнало всички подозрения у него. Индианецът, разбира се, възприе тази тактика и се отправи назад към „ковчег“, без да проявява нервност и без да бърза или да хвърля скрити погледи назад.

Никоя нежна съпруга, възпитана сред най-изискано цивилизовано общество, не е посрещала своя мъж при завръщането му от бойното поле с по-развълнувано лице от Вах-та!-вах, когато видя Голямата змия на делауерите да стъпва невредим на „ковчег“. Но сподави вълнението си, само радостта, засяла на красивите ѝ устни, говореше на език, който годеникът ѝ много добре разбираше.

— Е, Змия — извика Хари, както винаги пръв, — какво ново от „Замъка на водните пльхове“? Показаха ли си зъбите, докато обикаляше жилището им?

— Не ми харесва! — кратко отговори делауерът. — Много тих. Толкова тих, че тишината не предвещава нищо добро!

— Ако не можеш да прибавиш към това още нещо, то старият Том ще стори най-добре да разпъне платното и да закуси под собствения си покрив. Какво стана с мокачина?

— Ето — отвърна Чингачгук и предаде находката за общо изследване.

Мокасинът беше разгледан и Вах-та!-вах с увереност заяви, че е хуронски, като съдеше по особеното подреждане на таралежовите бодли при носа. Хътър и делауерът бяха на същото мнение. Но от това съвсем не следваше, че притежателите на мокачина се намират в „замъка“. Мокасинът можеше да доплава отдалеч или пък да е паднал от крака на някой разузнавач, напуснал мястото след изпълнението на задачата си. Накратко казано, не обясняваше нищо, а само будеше различни предположения.

При дадените обстоятелства Хътър и Хари не бяха хора, които могат да бъдат спрени задълго. Те разпънаха платното отново и „ковчегът“ се раздвижи, за да се насочи към „замъка“. Духаше лек вятрец и доста бавното движение им позволи да огледат обстойно

постройката, докато салът се приближаваше. Над нея все още владееше мъртвешка тишина и човек мъчно би могъл да си представи, че в или около „замъка“ има някой. Противно на Голямата змия, въображението на когото, разпалено от безбройни разкази, беше склонно да съзира тайнственост в напълно естествената тишина, останалите не виждаха нищо заплашително в нея и за тях тя всъщност само означаваше пълен покой на неодушевени предмети.

Околната природа също беше по-скоро успокояваща, отколкото вълнуваща. Слънцето още не се бе издигнало над хоризонта, но небето, въздухът, гората и езерото — всичко беше обляно от онази мека светлина, която предхожда непосредствено появата му и може би краси най-очарователния период от денонощието. В този миг всичко е ясно, дори и въздухът е прозрачен като течност, багрите изглеждат пастелно меки и бледи и се сливат с очертанията на предметите — цялата гледка напомня просто и ясно изразени нравствени истини, лишени от фалша на блясъка и претрупаната украса. С една дума, това е мигът, когато сетивата възстановяват силите си чрез най-простите и точни форми, както умът изплува от мрака на съмненията, когато намери мир и покой. Голяма част от въздействието, което подобна сцена може да окаже върху нравствено чисти хора, беше изгубено за Хътър и Хари, но двамата делауери, макар и твърде свикнали с красотата на утрото, за да анализират чувствата си, долавяха еднакво хубостта на този час, може би по начин, необясним за самите тях. Това предразположи младия воин към мир и той никога не беше изпитвал по-малко желание за бойна слава, отколкото в момента, когато влезе в кабината при Вах-та!-вах, а салът приближи платформата при водния „замък“. Ала тия нежни чувства бяха прогонени от грубия вик на Хари, който го подканяше да му помогне да свалят платното и да привържат „ковчег“.

Чингачгук се подчини, И когато се озова при носа на сала, Хари бе скочил вече на платформата, потропваше с крака като човек, щастлив да докосне нещо, което би могло да се нарече приблизително *terra firma*^[1], и с присъщата си невъздържаност и дързост изразяваше пълното си презрение към цялото хуронско племе.

В същото време Хътър беше притеглил една лодка при носа на сала и се готвеше да махне резетата на портата, за да влезе в пристанището. Марч беше слязъл на площадката само за да прояви

още веднъж своята безразсъдна смелост и след като разтърси вратата, за да подчертае солидността на своето доказателство, той се спусна в лодката при Хътър и започна да му помага да отворят портата.

Читателят навярно си спомня, че да се влезе най-напред в пристанището, беше необходимо поради особения начин, по който собственикът заключваше последователно входовете на жилището си винаги, когато го напускаше — особено когато съществуваше опасност. При влизането си в лодката Хътър беше подал на делауера едно въже, като му беше намекнал, че трябва да завърже „ковчега“ за платформата и да свие платното. Но вместо да изпълни тези нареждания, Чингачгук беше оставил платното разпуснато и като хвърли примката на въжето върху един от коловете, остави „ковчега“ да се движи сам, докато се намери до оградата. Там до него можеше да се стигне само с лодка или по върховете на коловете — нещо, което изискваше голяма сръчност на краката и което не можеше да се предприеме срещу решителен неприятел.

При това положение на сала, заето още преди Хътър да успее да отвори портата на пристанището, „ковчегът“ и „замъкът“ се намираха на десет или дванадесет стъпки един от друг, разделени от коловете. И тъй като салът бе плътно опрян в тях, върховете им представляваха истинска укрепена стена, която се издигаше на човешки бой и до известна степен закриваше онези негови части, които не бяха защитени от кабината. Делауерът установи с голямо задоволство тези изгоди и докато лодката на Хътър минаваше през портата в пристанището, си помисли, че би могъл доста продължително време да защитава позицията си срещу целия гарнизон на „замъка“, стига да имаше подкрепата на своя приятел — Ловеца. Но и така той се чувстваше сравнително сигурен и вече не изпитваше големите опасения, които доскоро го бяха измъчвали заради Вах-та!-вах.

С един-единствен тласък на веслата кануто стигна до тайната врата под „замъка“. Тук Хътър намери всичко заключено — не бяха насилвани нито кофарът, нито веригите, нито резетата. Извадиха ключа и вдигнаха нагоре тайната врата. Хари пъхна главата си в отвора, последваха я ръцете и грамадните му крака се издигнаха леко нагоре. В следния миг се чуха тежките му стъпки в коридорчето, което разделяше стаите на бащата и дъщерите и в което водеше тайната врата. Малко след това той нададе тържествуващ вик.

— Идвай, стари Том! — обади се безстрашният горски скитник от вътрешността на сградата. — Ето ти го твоя дом — здрав и читав и при това празен като орех, който се е намирал половин час в лапите на катеричка! Делауерът се хвалеше, че можел да вижда тишината, нека дойде тук и, обзалагам се, ще я почувства.

— Тишината там, където си ти, Хари — отвърна Хътър и пъкна главата си в дупката, докато изговаряше последните думи, и това заглуши гласа му за онези, които се намираха вън, — тишината там, където си ти, наистина трябва да се вижда и чувства, защото не прилича на никоя друга тишина.

— Хайде, хайде, старче, качвай се горе да разтворим прозорците и да пуснем вътре чист въздух. Няколко думи в размирни времена могат да превърнат хората в най-добри приятели. Твоята дъщеря Джудит е неучтиво младо момиче и при лошото ѝ държане напоследък моята привързаност към цялото ти семейство толкова отслабна, че са нужни още само няколко думи, за да се отправя отвъд реката и да оставя тебе, примките, „ковчега“, децата, слугите и слугините, воловете и магаретата ти да водите сами борбата с ирокезите. Отвори този прозорец, Плуващи Том, а пък аз ще мина отгатък и ще извърша същата работа с главната врата.

За миг настъпи тишина, последвана от падането на тежко тяло. След това се чу силно проклятие от устата на Хари и цялата сграда сякаш оживя. Шумът, който сега тъй внезапно, а ние можем да прибавим неочаквано дори и за делауера, наруши тишината вътре, не търпеше никакви тълкувания. Той напомняше шум на борба между тигри в клетка. Един или два пъти бяха нададени индиански крясъци, но като че бяха задавени от нещо и се изтръгваха от задушени и стиснати гърла. Чу се ново гръмко проклятие от устата на Хари. Върху пода непрекъснато се удряха със сила тела, но, изглежда, че борците веднага скачаха, за да почнат борбата наново.

Чингачгук наистина не знаеше какво да прави. Всички оръжия се намираха при него, на „ковчега“, тъй като Хътър и Хари бяха тръгнали без пушки, но нямаше как да ги употреби, нито пък можеше да ги предаде в ръцете на собствениците им. Борците се бяха буквално заключени в кафез и придадените обстоятелства нито можеше да се влезе, нито да се излезе от сградата. Освен това присъствието на Вахта!-вах спъваше движенията и пречеше на намеренията му. За да може

да действа, той заповяда на девойката да вземе останалата лодка и да се присъедини към дъщерите на Хътър, които се приближаваха непредпазливо, за да се спаси сама и да ги предупреди за опасността. Но момичето решително и твърдо отказа да се подчини. В този миг никаква сила не би я накарала да напусне „ковчега“. Трудното положение на момента не позволяваше бавене и като не виждаше никаква възможност да бъде полезен на приятелите си, делауерът преряза въжето и със силен тласък отблъсна „ковчега“ на двадесетина стъпки от коловете. Тук той грабна веслата и успя да измине известно разстояние по посока на вятъра, ако изобщо този слаб ветрец имаше някакво направление. Но нито времето, нито малката му сръчност в гребането позволяваха да се отдалечи много. Когато престана да гребе, „ковчегът“ се намираще на стотина стъпки от площадката и след като измина още половината от това разстояние в южна посока, той разпъна платното. Джудит и Хети от своя страна бяха разбрали, че в „замъка“ нещо не е в ред и се бяха отдалечили на около хиляда стъпки на север.

Междувременно ужасната битка в дома продължаваше. При подобни сцени събитията се развиват в по-късо време, отколкото онова, за което могат да бъдат разказани. От онзи миг, когато се разнесе първият удар в къщата, до момента, когато делауерът прекъсна несръчните си опити да гребе, трябва да бяха изминали три или четири минути, но очевидно бяха достатъчни да поотслабят борещите се. Вече не се чуваха ругатните и проклетията на Хари, а и боричкането беше изгубило част от своята сила и ярост. И все пак то продължаваше с неотслабващо упорство. В този миг вратата се отвори с трясък и борбата се пренесе на площадката — на светло и на открито.

Един хурон беше махнал резетата на вратата и трима или четирима негови съплеменници се втурнаха след него на тясната платформа, сякаш щастливи, че се бяха освободили от нещо ужасно вътре. Те бяха последвани от тялото на още един индианец, което изхвъркна през вратата със страшна сила. След това се появи Марч, разярен като лъв, попаднал в безизходно положение и за миг освободен от многобройните си противници. Хътър беше вече пленен и вързан.

В борбата настъпи кратка пауза, която напомняше затишие пред буря. Всички чувстваха нужда да си поемат дъх — стояха и се гледаха

един други като грамадни кучета, които за миг са се пуснали след счепкването и чакат удобен момент да се сдавят отново.

Ще се възползваме от тази пауза, за да разкажем как индианците бяха завладели „замъка“; това е необходимо и за да обясним на читателя как една толкова жестока борба бе протекла до този миг без кръвопролития.

При първото си посещение Разцепеният дъб и спътникът му, особено последният, който тогава си бе давал вид на негов подчинен и се занимаваше уж само със сала, бяха огледали най-внимателно „замъка“; момчето-пратеник също беше донесло ценни сведения и данни. По този начин хуроните бяха добили представа за общото устройство на „замъка“, а разполагаха и с някои подробности, които им даваха възможност да действат нещо в мрака. Въпреки предпазливостта, с която Хътър беше откарал „ковчег“ откъм източната страна на сградата, когато пренасяше в него вещите си от „замъка“, той беше наблюдаван така, че тази предпазна мярка се беше оказала напразна. Съгледвачи стояха на пост както на източния, така и на западния бряг на езерото и всички действия бяха забелязани.

Веднага след слушането на нощта салове като онзи, който вече описахме, се отдалечиха от брега в посока към „замъка“, за да извършат разузнаване по-отблизо. „Ковчегът“ бе минал само на петдесет стъпки от един от тях, но никой не бе забелязал нищо, тъй като индианците веднага бяха легнали с цялата си дължина върху гредите и почти се бяха слели с равнището на водата. Когато приближиха „замъка“, двете групи смелчаци се срещнаха и след като споделиха наблюденията си, отправиха се без колебание към сградата. Както и очаквах, намериха я напълно празна. Саловите веднага бяха изпратени на брега за подкрепление, а двама от диваците останаха и се възползваха от създаденото положение. Тези хора успяха да се изкачат на покрива и като отместиха няколко кори, влязоха в таванското помещение. Там ги завариха приятелите им. С брадвите си те пробиха отвор в дебелите греди и през него в къщата се спуснаха осем от най-здравите и силни индианци. Бяха оставени тук, добре снабдени с оръжия и храна, за да чакат в засада или пък да извършват внезапно нападение, според случая. Щом тази група се намери във вътрешността на „замъка“, другите индианци отвън подредиха грижливо дървесните кори върху покрива и като унищожиха всички

следи от посещението си, потеглиха към брега. Мокасинът на един от тях обаче бе паднал и той не успя да го намери в тъмнината. Нощта премина в сън — нещо обикновено за индианци, когато се намират в поход.

На разсъмване забелязаха приближаването на сала през процепите, отгдето сега единствено влизаха светлина и въздух, тъй като прозорците бяха залостени с грубо сковани капаци. Веднага, щом се увериха, че двамата бели мъже имат намерение да влязат през тайния долен вход, вождът, който ръководеше действията на хуроните, взе съответни мерки. Тъй като нямаше доверие в дивашката жестокост, той прибра от своите хора всички оръжия, дори и ножовете, и побърза да ги скрие добре. След това бяха приготвени въжета от лико и като заеха местата си в трите различни стаи, всички зачакаха уговорения знак, за да се нахвърлят върху онези, които смятаха да направят свои пленници. Ако на тези хора беше известна смъртта на червенокожата девойка, навярно нищо не би могло да спаси живота на Хари и Хътър. Но това беше станало след устройването на засадата и на няколко мили от „замъка“.

Ето как прочее бяха настъпили събитията, които ще продължим да описваме.

[1] Здрава почва (лат.) Б. пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТА

*Напразно със коварен враг
за свобода се борих!
Прощавай, китен роден бряг!
Днес в път потеглям клет, недраг,
през морските простори...
Шотландска балада*

В последната глава оставихме борците да си поемат дъх на тясната арена. Свикнал с грубите състезания — борба и скачане, упражнявани често по онова време в Америка и особено в граничните области, Хари имаше още едно преимущество освен огромната си сила и то донякъде изравняваше силите в борбата. Това единствено му беше дало възможност да издържи толкова дълго срещу многото си противници, защото индианците съвсем не се отличават със сила или сръчност в атлетическите упражнения. До този миг никой не беше сериозно ранен, макар неколцина от диваците да бяха жестоко ударени, а онзи, който беше захвърлен на платформата, би могъл да се смята временно за изваден от строя. Някои от останалите накуцваха, а и самият Марч не се беше отървал от няколко натъртвания, макар поемането на въздух да беше единственото нещо, от което и двете страни се нуждаеха засега.

Но при положението, в което се намираха враговете, примирието, каквато и да беше причината за настъпването му, не можеше да продължи дълго. Арената беше твърде малка и опасението от неочаквано нападение — твърде голямо, за да позволи това. И в разрез с очакванията, Хари беше първият, който поднови враждебните действия. Невъзможно е да се определи дали причина за това беше мисълта, че би спечелил известни изгоди, като се нахвърли внезапно и неочаквано върху враговете си, или пък действието му бе плод на ярост и на неугасимата му омраза към червенокожите. В първия миг

обаче неговото нападение беше страхотно и помете всичко пред себе си. Той хвана най-близкия хурон през кръста, вдигна го и го запрати във водата, сякаш беше дете. Половин минута по-късно още двама се намериха при първия, като единият се удари силно, падайки върху тялото на предхождащия го съплеменник. Оставаха само четирима и Хари вярваше, че ще успее да се справи с това число неприятели при ръкопашен бой, в който нямаше да бъдат употребени оръжия.

— Ура, стари Том! — извика той. — Скоро ще изпратя всички негодници да плуват в езерото.

Докато изричаше тези думи, той отблъсна със силен ритник в лицето отново във водата ранения индианец, който се беше хванал за края на платформата и се опитваше да се покатери на нея. След схватката всички видяха през прозрачната вода на Глимърглас неговото кафяво тяло, проснато на песъчливото дъно край „замъка“ с разперени ръце и вкопчени във водораслите пръсти, сякаш това конвулсивно действие е щяло да спаси живота му.

Също такъв силен ритник в стомаха на друг от червенокожите го накара да се превие като премазан червей; на Хари остана да се разправя само с двама невредими противници. Единият от тях обаче бе не само най-едрият и най-силният от хуроните, но и най-опитният от тази група воители — човек, мускулите на когото бяха закрепнали в битки и походи по пътеката на войната. Този човек беше оценил напълно гигантската сила на противника си и грижливо беше пестил своята. Той бе облечен и най-подходящо за подобни случаи — само с панталон, и представляваше истински образец на красива гола статуя, изобразяваща ловкост и мощ. Необходима беше голяма сръчност и необичайна сила, за да бъде обезвреден. Но Хари не се поколеба да се нахвърли върху опасния си противник и да се опита да блъсне и него във водата. Борбата, която последва, беше наистина страхотна. Още от първия миг тя стана тъй ужасна и движенията на борците бяха толкова бързи, че дори ако имаше желание, останалият дивак просто не можеше да се намеси; той стоеше като втрещен от възхищение и страх. Беше неопитен младеж и кръвта му просто замръзна, докато наблюдаваше жестоката и толкова необикновена борба. Хари пръв се опита да повали противника си. Той го хвана за гърлото и за едната ръка и го препъна с бързината и силата, присъщи на американските погранични жители. Резултатът беше осуетен от сръчните движения на

хурона, който се хвана за дрехите на белия, а краката му се противопоставиха на опита с бързина, равна на тази, с която той бе предприет. След това в продължение само на няколко мига крайниците и телата на борците измениха на толкова пъти положенията си, че бе невъзможно да бъдат следени всичките им извивки. Тази объркана и страшна борба продължи обаче по-малко от минута, когато Хари, разярен от това, че силите му изневеряват поради сръчността и голотата на неговия неприятел, направи отчаяно усилие и отхвърли хурона от себе си, като запрати тялото му с всички сили към гредите на колибата.

Ударът беше толкова силен, че за миг замая индианеца. Болката изтръгна от устата му дълбок стон — нещо необичайно за червенокож във вихъра на битката. И все пак той се втурна напред да пресрещне отново неприятеля си, защото знаеше, че спасението му зависи от неговата решителност. Този път Хари го сграбчи през кръста, издигна го над площадката и после се стовари с цялата си тежест връз тялото му. Новият удар така зашемети червенокожия, че гигантският му бял противник вече бе пълен господар над него. И като склучи ръце около гърлото на своята жертва, той стисна хурона като с клещи и с дяволска сила заизвива главата му надолу през ръба на площадката. Само още един миг беше достатъчен, за да се постигне победата. Очите на победения изпъкнаха силно напред, езикът му се подаде от устата и ноздрите му се разшириха до пръсване. Но именно в този миг около двете ръце на Хари ловко се обви едно въже от лико е примка накрая. Примката веднага се стегна и лактите на белия ловец бяха извити зад гърба му със сила, на която цялата му гигантска мощ не можеше да устои. Дори и при тия обстоятелства ожесточеният граничар почти не искаше да разтвори ръце от смъртоносната хватка, защото у него сега бушуваха всички зли страсти. Ала почти в същия миг втора примка се стегна около коленете му и тялото му беше изтъркаляно към средата на площадката безпомощно като пън. Спасеният му противник обаче не се надигна. Докато възстановяваше дишането си, неговата глава все още висеше безпомощно от ръба на гредите и отначало изглеждаше, че шията му е пречупена. Той се съвземаше бавно и постепенно и минаха часове, докато можа отново да се изправи на крака. Някои смятаха, че нито тялото, нито умът му са се възстановили напълно след това приближаване към смъртта.

Поражението и пленяването на Хари се дължеше на напрежението, с което беше съсредоточил всичките си сили върху своя паднал противник. Докато беше зает с него, двама от хвърлените във водата индианци се изкачиха върху оградата, минаха по нея и се присъединиха към своя другар на площадката. А през това време той се беше съвзел дотолкова, че беше грабнал въжетата и ги беше приготвил за употреба тъкмо когато другите двама пристигнаха. И ги използваха по описания начин, докато Хари, притиснал с цялата си тежест своя противник, се бе отдал единствено на страхотното намерение да го удуши.

Тъй в един-единствен момент положението се измени — онзи, който бе толкова близо до победата, за която щеше да се говори с векове в преданията на цялата страна, сега лежеше безпомощен, вързан и пленен. Действията на бледоликия бяха толкова страшни и силата, показана от него, толкова огромна, че дори когато лежеше вързан като овца пред тях, индианците го гледаха с уважение и страх. Тялото на най-силния им воин все още бе проснато безпомощно на площадката, а когато насочиха погледите си към езерото, за да потърсят своя приятел, блъснат така безцеремонно от Хари, те с общо смущение забелязаха тялото му, вкопчено във водораслите на дъното, както вече описахме. Тези няколко обстоятелства направиха победата на хуроните почти толкова тъжна, колкото и едно поражение.

Чингачгук и любимата му бяха следили цялата борба от „ковчега“. Когато тримата хурони се канеха да хвърлят въжето около ръцете на проснатия Хари, делауерът грабна пушката си. Но преди да успее да я употреби, белият вече беше вързан. Наистина той би могъл да убие един от неприятелите, но невъзможно беше да вземе скалпа му. И младият вожд, който на драго сърце би рискувал живота си, за да получи такъв трофей, се поколеба да убие врага си, без изгледи да притежава доказателството за своя успех. Един поглед към Вах-та!-вах и споменът за онова, което можеше да последва, спря всяко негово временно желание за мъст.

Читателят знае вече, че макар да беше извънредно опитен в гребането, Чингачгук почти не умееше да си служи с кормилото на „ковчега“. Делауерът съзнаваше много добре критичното положение, в което се намираха сега той и Вах-та!-вах в случай, че хуроните използват лодката, която все още се намираще под тайния вход, и се

отправят към тях. За миг помисли да се прехвърли с Вах-та!-вах в кануто, което бе вързано за „ковчега“, и да се упъти към източните планини с надежда да избяга и да стигне до делауерските села. Но в ума му изникнаха много съображения и го предпазиха от тази неблагоприятна постъпка. Беше почти сигурно, че двете страни на езерото се пазят от разузнавачи и никаква лодка не може да приближи брега, без да бъде забелязана от хълмовете. Освен това следата не би останала скрита за индианските очи, а силите на Вах-та!-вах не бяха достатъчни, та двамата да успеят да избягат, преследвани от опитните воители. Намираха се в една част от Америка, където индианците не използваха коня, и всичко зависеше от физическата енергия на бегълците. Последни, но не най-маловажни съображения бяха тези, свързани с положението на Ловеца. Не можеха да изоставят в беда един приятел.

В известни отношения Вах-та!-вах разсъждаваше и дори чувстваше по-иначе, макар и да стигна до същото заключение. Опасността, която съществуваше за самата нея, я тревожеше по-малко, отколкото грижата ѝ за двете сестри, на които силно съчувстваше. По времето, когато борбата на платформата бе прекратена, лодката на девойките се намираше на около триста метра от „замъка“. Там Джудит беше престанала да гребете, тъй като бе забелязала борбата. Тя и Хети стояха прави, като развълнувано се стараеха, но не можеха да разберат какво се е случило, тъй като постройката закриваше до голяма степен мястото на борбата.

До този миг двете групи на „ковчега“ и в лодката дължаха своята безопасност само на жестокото нападение на Хари. При друг, по-обикновен случай двете девойки веднага щяха да бъдат пленени и ако не бе унижителното поражение, нанесено на дръзките хурони в последната схватка, това би станало много лесно, след като диваците разполагаха вече с кану. Трябваше им малко време да се съвземат от тази жестока сцена, особено защото най-силният боец от тяхната група беше пострадал толкова зле.

И все пак крайно важно беше Джудит и сестра ѝ незабавно да потърсят убежище на „ковчега“, където стените на колибата представляваха поне временно укрытие и първата стъпка беше да се намери начин за повикването им. Вах-та!-вах застана на задния край на сала и напразно започна да ръкомаха и да прави най-различни знаци

на девойките да заобиколят отдалеч „замъка“ и се приближат по-скоро към „ковчега“ от източна посока. На тези знаци не беше обърнато внимание или пък те бяха криво разбрани. Възможно бе също така Джудит все още да не съзнаваше истинското положение на нещата. И затова, вместо да постъпи тъй, както искаха от нея, тя се отдалечи още повече, като гребеше бавно на север — към най-широката част на езерото, където щеше да има най-просторен хоризонт и най-голямата възможност за бягство. Точно по това време слънцето се издигна над борове по източното било на планината и както винаги в този час, повя лек южен бриз.

Без да губи време, Чингачгук веднага разпусна платното. Както и да се развиеха събитията, несъмнено най-разумно беше да отстрани бързо „ковчега“ толкова от „замъка“, че да се намали възможността да бъде достигнат с лодката, която поради нещастния случай беше попаднала в ръцете на индианците.

Появата на издутото платно бе навярно първото нещо, което, изтръгна хуроните от тяхното безразличие. Но за нещастие вятърът отклони носа на сала в нежелана посока и го приближи с няколко метра към платформата — така че Вах-та!-вах скоро трябваше да предупреди любимия си да се прикрие, защото противникът можеше да открие огън. Тази опасност трябваше да се избегне на всяка цена, особено след като делауерът се увери, че Вах-та!-вах не ще влезе в колибата до онзи миг, когато не се заслони и той.

Ето защо Чингачгук остави сала да се движи, накъдето го отнесе вятърът, след това накара Вах-та да се прибере в колибата и веднага подир нея залости здраво вратата. Едвам тогава се огледа, за да прецени обстановката.

Положението на различните групи в езерото сега беше толкова своеобразно, че заслужава да го опишем по-подробно. „Ковчегът“ се намираще на около шестдесет стъпки от „замъка“, малко на юг от него, с издуто платно и изоставено кормило. За щастие кормилото не беше затегнато и не оказваше голямо влияние на рачешкото движение на неуправлявания плавателен съд. Малко по малко, въпреки че на няколко пъти „ковчегът“ бе връщан назад, платното се изду напълно и постепенно усили скоростта на сала, който благодарение на своето плоско дъно почти се плъзгаше по повърхността на водата.

Ако беше с кил, „ковчегът“ неизбежно би се блъснал с носа си в площадката и навярно нищо не би могло да спре хуроните да се прехвърлят на него, тъй като платното щеше да им послужи за прикритие. Но при това положение салът бавно се завъртя, като едва се докосна до тази част на постройката. След това обаче носът на бавно движещия се плавателен съд попадна между два от коловете, които се издаваха на няколко метра напред, и спря.

В този миг делауерът беше застанал зад една от бойниците, готов за стрелба, а хуроните във вътрешността на къщата се готвеха за същото. Пострадалият в борбата воин се беше облегал на стената на колибата, тъй като другарите му не бяха успели да го преместят; а Хари лежеше безпомощен като пън по средата на площадката, вързан като овца, водена на заколение. Чингачгук можеше всеки миг да убие червенокожия, но и сега не би могъл да снесе скалпа му. Младият воин смяташе за недостойно да нанася удар, който не би му донесъл нито почести, нито полза.

— Вземи един от прътите, Змия, ако ти си на сала — каза Хари сред стонове, които силно пристегнатите въжета бяха започнали да изтръгват от устата му, — вземи един прът и освободи носа на сала, за да се отдалечиш по-скоро отгук; а когато сториш това добро на себе си, довърши тоя недоудушен злодей заради мен.

Ала този повик на Хари имаше за резултат само едно — той привлече вниманието на Вах-та!-вах към неговото положение. Разумната девойка го схвана с един-единствен поглед. Глезените на гиганта бяха вързани здраво с дебело лико, а ръцете — силно стегнати зад гърба над лактите, можеха да движат само китките и пръстите си. Като приближи уста до една от бойниците, девойката пошепна тихо, но достатъчно ясно:

— Защо не се търколиш насам така, че да паднеш върху сала? Чингачгук ще убие хурона, ако ти попречи!

— Бог да те благослови, девойко, идеята ти неистина е разумна и ще бъде осъществена, стига задният край на сала да се приближи още малко насам. Подложете там нещо, че да падна на меко.

Тия думи бяха изречени в благоприятен момент, защото индианците, на които беше омръзнало да чакат, изпразниха бързо пушките си, без да улучат някого, макар няколко куршума да пролетяха през бойниците.

Вах-та!-вах чу част от казаното от Хари, но всичко останало бе заглушено от силния пукот на огнестрелните оръжия. Тя дръпна резетата на вратата, която водеше към задната част на сала, но не посмя да се покаже навън. През това време носът на „ковчега“ се задържа леко в коловете, а задната му част бавно се извърташе и все повече се приближаваше към площадката.

Сега Хари лежеше с лице към „ковчега“, като от време на време се гърчеше и извиваше сякаш от силни болки, а всъщност зорко следеше какво става. Най-после той забеляза, че плавателният съд се освободи и започна бавно да се движи, търкайки се в коловете. Опитът щеше да бъде отчаян, но той създаваше единствената възможност да се избягнат мъченията и смъртта и подхождаше на безразсъдната дързост на неговия характер. Като изчака последния миг, когато задната част на сала докосна площадката, той отново започна да се гърчи и извива сякаш от нетърпими болки, като проклинаше всички индианци изобщо и хуроните в частност, а после неочаквано и бързо се търколи по посока на сала. Ала за нещастие раменете на Хари бяха много пошироки от вързаните му крака, ето защо, когато стигна края на площадката, първоначалната посока се бе изменила дотолкова, че той се намери съвсем настрана от сала. И тъй като моментът и критичното му положение не позволяваха никакво бавене, той предпочете да падне във водата.

В този миг Чингачгук, изпълнявайки съвета на своята любима, отвърна на огъня на хуроните и никой от тях не забеляза как онзи, когото те всъщност смятаха здраво вързан и безпомощен, беше изчезнал. Но Вах-та!-вах не преставаше да следи живо за успеха на този смел план и наблюдаваше движенията на Хари тъй, както котка следи мишка. В същия миг, когато той започна да се търкаля, тя предвидя какъв ще бъде резултатът, още повече, че сега салът бе ускорил движението си. И девойката трескаво напругаше ума си, за да намери средство да го спаси.

Почти инстинктивно тя отвори вратата на кабината точно когато пушечните изстрели заглушиха ушите ѝ, и прикривайки се зад кабината тъй, че тя да остане между нея и неприятелите, се озова на задната част на сала точно навреме, за да види падането на гиганта в езерото. В това време кракът ѝ несъзнателно беше стъпил на единия край на корабното въже, привързващо платното в задната част на сала.

И като улови излишната част на въжето, с което беше привързан този край, тя го хвърли на безпомощния Хари с несръчността, но и с щедрата решителност на жена.

Въжето падна върху главата и тялото на потъващия човек и той не само успя да се улови за него с ръце, но дори стисна единия му край със зъби. Хари бе опитен плувец и тъй като беше вързан, прибегна към единствения способ да се задържи над водата, който разумът му продиктува в този миг. Беше паднал във водата по гръб и вместо да прави отчаяни опити да се държи над водата, като се извива и рита — при което би се удавил, остави тялото си да потъне, колкото може повече, и вече се беше изгубил под водата, когато въжето падна върху него. В това положение, ако не беше получил друга помощ, той навярно щеше да се задържи и да не потъне, докато хуроните го измъкнат, действайки с ръце тъй, както рибите с перките си, но движението на „ковчега“ скоро опъна въжето и бавно го повлече напред. Това теглене му помагаше да задържи лицето си над повърхността на водата, а добрият плувец може да бъде теглен и цяла миля по този чудноват, но прост начин.

Споменахме вече, че хуроните не забелязаха внезапното изчезване на Хари. При сегашното му положение от техните погледи го скриваше платформата, а после, когато „ковчегът“ бавно се задвижи напред, теглен наново от издутото платно, той беше прикрит от оградата. Всъщност хуроните бяха твърде заети в усърдието си да улучат своя враг — делауера, през някоя от бойниците или пукнатините и изобщо не мислеха за онзи, когото смятаха толкова добре вързан. Освен това тяхното внимание беше съсредоточено изцяло върху това, дали „ковчегът“, чието движение беше забавено поне наполовина от търкането в оградата, ще успее да се откъсне от нея. Ето защо те се прехвърлиха в северната страна на „замъка“, търсейки отново възможност да открият огън към бойниците от тази страна на сала. Чингачгук беше зает със същото и като неприятелите си дори не подозираше положението на Хари. Докато „ковчегът“ продължаваше да се трие в оградата, и от двете страни на прикритията се появиха бели облачета, но противниците бяха действали твърде бързо, за да нанесат поражения. Най-после за огорчение на едната и за радост на другата страна салът се откачи напълно от коловете на оградата и значително по-бързо се отправи на север.

Едва сега Чингачгук научи от Вах-та!-вах за критичното положение на Хари. Да излезе сега някой от тях на задната част на сала би означавало сигурна смърт, но за щастие крайт на въжето, за което се държеше Марч, беше отпред, при основата на платното. Делауерът успя да го отвърже и Вах-та!-вах, която вече беше готова, веднага започна да го издърпва. В този миг Хари се намираше на петдесет или шестдесет стъпки зад сала и само лицето му се подаваше над водата.

Когато беше изтеглен така извън прикритието на дървената ограда, хуроните за пръв път го забелязаха, нададоха страшни крясъци и откриха огън по плуващото му тяло. Това стана в същия миг, когато Вах-та!-вах започна да тегли въжето към себе си — обстоятелство, което допринесе за спасяването на живота на Хари толкова, колкото и неговото самообладание и сръчността му на пограничен скитник.

Първият куршум попадна точно там, където в прозрачната вода се виждаше широкият гръден кош на младия гигант, и може би щеше да го улучи в сърцето, ако ъгълът, под който бе изстрелян, беше по-остър. Обаче, вместо да се забиے във водата, той отскочи от спокойната повърхност и рикошира, като се удари в една от гредите на колибата, близо до мястото, където Чингачгук се беше появил минутка преди това, за да развърже въжето. Последваха втори, трети и четвърти куршум, и всички срецаха същата съпротива на водната повърхност, макар че Хари действително чувстваше силата на техните удари върху езерото съвсем близо до гърдите си.

Щом разбраха несполуката си, хуроните промениха своята тактика и започнаха да се мерят в лицето му. Но Вах-та!-вах вече дърпаше въжето, целта се отдалечаваше и смъртоносните куршуми продължаваха да се сипят във водата. След миг тялото беше изтеглено до борда на сала и се скри зад него. Колкото до делауера и Вах-та!-вах, те работеха прикрити добре зад кабината и за по-кратко време, отколкото е необходимо да се разкаже, изтеглиха грамадното тяло на Хари. Чингачгук чакаше с острия си нож и като се наведе от сала, преряза бързо ликото, което свързваше крайниците на граничаря. Съвсем не беше лесна работа да го издърпат нагоре, за да стигне борда на плавателния съд, и да му помогнат да се изкачи на него, тъй като Хари все още почти не можеше да движи ръцете си. Но всичко стана тъкмо навреме, защото щом стъпи на сала, освободеният човек залитна и падна ничком върху гредите на сала, изтощен и безпомощен.

Тук ние ще го оставим да възвръща силите си и да раздвижва кръвта си и ще продължим разказа за събитията, които се струпаха наоколо ни и не позволяват никакво отлагане.

Щом тялото на Хари се изгуби от очите им, хуроните нададоха разочарован вик и трима от най-бързите между тях се спуснаха към долния вход и влязоха в лодката. Но все пак се забавиха малко, докато вземат оръжията си, намерят греблата и излязат от „пристанището“. През това време Хари вече беше на сала и делауерът отново бе заредил пушките за стрелба. Тъй като „ковчегът“ по необходимост следваше посоката на вятъра, по това време той се беше отдалечил на около двеста крачки от „замъка“ и всеки миг се отдалечаваше повече и повече от него, макар и с толкова леко движение, че почти не раздвижваше водата след себе си.

В същото време лодката на девойките се намираще на около четвърт миля от „ковчега“ и очевидно бягаше по-настрана от него, тъй като двете момичета не знаеха какво се беше случило и се страхуваха да се приближат. Те се бяха насочили към източния бряг, като същевременно се стремяха да останат по средата между „замъка“ и „ковчега“, сякаш още не можеха да разберат коя от двете групи трябва да считат за приятелска и коя — за враждебна. От дълъг опит девойките умееха да си служат отлично с веслата, а Джудит често беше печелила при спортните надбягвания с лодки, когато някои младежи бяха посещавали езерото.

Щом излязоха иззад дървената ограда и се намериха в откритото езеро, за да се приближат незащитени към „ковчега“, въодушевлението на тримата хурони бързо изстина. В лодката те не разполагаха с никакво прикритие, а индианската мъдрост е против такова явно жертване на живота, до каквото неминуемо би се стигнало при всеки опит да се нападне неприятел с такива здрави позиции, каквито несъмнено притежаваше делауерът. Ето защо, вместо да се спуснат след „ковчега“, тези трима воители се насочиха към източния бряг, като се придържаха на почтително разстояние от пушечните изстрели на Чингачгук. Тази маневра обаче направи твърде критично положението на девойките. Тя заплашваше да ги постави ако не между два огъня, то поне между две опасности, защото те смятаха, че и „ковчегът“ е пълен с врагове и за да не позволи на хуроните да я натикат в готвената примка, Джудит незабавно започна оттеглянето си в южна посока, и то

недалеч от брега. Не смееше да слезе на сушата. И ако изобщо се решаваше да прибегне към това средство, щеше да го стори само в крайна нужда.

Отначало индианците не обръщаха почти никакво внимание на другата лодка. Знаеха много добре кой е в нея и пленяването ѝ им се струваше маловажно, докато „ковчегът“ с въображаемите съкровища, с делауера и Хари и като средство за придвижване наистина ги изкушаваше. Но освен изкушения този „ковчег“ криеше и опасности и след като изгубиха близо цял час в двоумение, като непрекъснато се държеха на необходимото разстояние от пушките, хуроните изведнъж взеха решението си и бързо се насочиха след девойките.

Щом беше възприет този нов план, положението на трите страни, свързано със съответните им позиции, изведнъж се промени. Тласкан от вятъра, „ковчегът“ беше изминал около половин миля и се намираше приблизително на същото разстояние северно от „замъка“. Като забеляза, че девойките го отбягват, делауерът, който не беше в състояние да управлява сам своя сал и съзнаваше, че е безполезно да бяга от леката лодка на индианците в случай, че се втурнат да го преследват, сви платното с надежда, че това ще накара сестрите да променят от своя страна плана си и ще потърсят убежище на сала. Но единствената последица от това бе, че салът остана по-близо до развилите се действия и позволи на хората в него да наблюдават преследването. Лодката на Джудит се намираше на около четвърт миля южно от кануто на хуроните, малко по-близо до източния бряг и приблизително на същото разстояние южно от „замъка“. Ето така бяха разположени трите групи, когато преследването започна.

В момента, когато хуроните тъй неочаквано промениха тактиката на нападението си, тяхната лодка не беше в най-добро състояние. На нея имаше само две весла и третият човек представляваше излишен товар. Освен това разликата в тежестта между двете сестри и тримата индианци почти се уравновесяваше с по-голямата сила на хуроните. Ето защо състезанието в бързина съвсем не беше толкова неравно, колкото изглеждаше на пръв поглед. Джудит почака малко, за да се убеди в действителните намерения на червенокожите, а след това прикани Хети да ѝ помогне с цялата си сръчност и сила.

— Защо да бягаме, Джудит? — запита малоумната девойка. — Хуроните не са ми сторили никакво зло и не мисля, че някога ще ми

сторят.

— Колкото до теб, това може да е вярно, Хети, с мен обаче работата е съвсем друга и затова трябва да ми помогнеш да избягаме.

Скоро лодката започна да се движи бързо, но и преследваните, и преследвачите не се решаваха да напрегнат всички сили, тъй като знаеха, че гонитбата ще бъде трудна и продължителна. Като два военни кораба, които се готвят за стълкновение, те, изглежда, най-напред искаха да установят бързината на противниците си, за да знаят как да действат при решителния удар. Няколко минути бяха достатъчни да покажат на хуроните, че девойките владееха отлично веслата и че ще бъде нужно да вложат цялата си сръчност и сила, за да ги настигнат.

В началото на гонитбата Джудит се беше насочила към източния бряг със смътното решение да слезе на сушата и да потърси последно убежище в гората, но когато наближи брега, убеждението, че разузнавачи наблюдават всяко нейно движение, я накара да се разкае, задето бе взела толкова неразумно решение. Освен това тя все още беше бодра и самоуверено хранеше надеждата, че може да избяга от преследвачите си. Ето защо наблегна силно с едното весло и отдалечи лодката от крайбрежния гъсталак, към сянката на който се беше приближила доста, след което насочи носа ѝ към средата на езерото.

Това, изглежда, беше благоприятният момент за хуроните да се заловят с всички сили за веслата. Сега пред тях се простираше грамадният воден простор на езерото, и то в най-широката му част. И вече лодките хвърчаха, като Джудит наваксваше липсата на достатъчно сили със своята голяма сръчност и самообладание. В продължение на половин миля индианците не спечелиха нито метър разстояние, но положените усилия в продължение на толкова много време се отразиха чувствително върху всички гребци. Тогава хуроните прибегнаха към един способ, който им даваше възможност да почиват — почнаха да се сменят и по този начин не изтощаваха силите си.

От време на време Джудит поглеждаше назад и видя, че този способ помогна на преследвачите. Това я накара да се усъмни в крайния резултат, тъй като не можеше да издържи толкова, колкото тези хора, които имаха възможност да си почиват, но продължи да гребе и не позволи на отчаянието да я завладее веднага.

До този миг индианците не бяха успели да се доберат на по-малко от двеста метра от девойките, но скоро Джудит забеляза, че

постепенно хуроните започват да се приближават чувствително, а тя и Хети бяха още далеч от средата на езерото. Не беше малко момиче, за да се отчае, но за миг ѝ мина през ум да се предаде, обзета от желанието да я отведат в лагера, където знаеше, че се намира Ловеца; скоро обаче мисълта за средствата, с които се надяваше, че ще може да го освободи, надви това мигновено желание и ѝ даде нови сили. И ако някой бе наблюдавал движенията на двете лодки, би забелязал веднага, че кануто на Джудит неочаквано се откъсна от преследвачите си, тъй като девойката бе загребала бодро, докато умът ѝ се занимаваше с нейните собствени пламенни и самопожертвователни планове. През следните пет минути разстоянието между лодките наново се увеличи доста и хуроните започнаха да се убеждават, че ще трябва да напрегнат всички сили, за да не понесат големия срам да бъдат победени от жени. Изгарян от тази мисъл, един от най-силните им гребци наблегна яростно върху своето весло и го счупи в минутата, когато го беше взел от приятеля си, за да му позволи да си почине. С това въпросът веднага бе разрешен — невъзможно бе за една лодка с трима души и само с едно весло да настигне бегълци като дъщерите на Томас Хътър.

— Ето, Джудит! — възкликна Хети, която видя какво се бе случило. — Спасени сме! Хуроните счупиха едно от своите гребла и вече не могат да ни настигнат!

И наистина неприятелите им изведнъж се отказаха от преследването — също като кораб, изгубил една от мачтите си. Вместо да продължават след кануто на Джудит, което сега леко се плъзгаше по водата в южна посока, хуроните насочиха носа на своята лодка към „замъка“, където скоро пристигнаха и слязоха на площадката му.

Страхувайки се, че около къщата може да се намери някое запасно гребло, девойките продължиха да се отдалечават; и не спряха, докато не се намериха на такова разстояние от неприятелите си, че да могат да избягат с положителност в случай, че преследването бъдеше подновено.

По всичко изглеждаше, че диваците нямаха такова намерение. След около час девойките забелязаха кануто им — пълно с хора — да напуска „замъка“ и да се насочва към брега.

Двете момичета нямаха храна, в своята лодка и затова сега се приближиха малко повече към къщата и „ковчега“, тъй като най-последно бяха разбрали от маневрите на сала, че на него се намират приятели.

Въпреки демонстративното напущане на „замъка“ от страна на червенокожите Джудит се приближаваше към него извънредно предпазливо. Сега „ковчегът“ се намирал на около миля северно, но също тъй се насочваше към „замъка“, и то със съвсем правилни движения, от което Джудит се увери, че при кормилото му е застанал бял човек. Когато се приближиха на около стотина крачки от къщата, девойките почнаха да я обикалят, за да се уверят, че е празна. Наблизо нямаше никаква лодка и това ги окуражи да се приближат постепенно, докато най-после стигнаха дървената ограда и площадката.

— Влез в къщата, Хети — каза Джудит, — и виж дали диваците са си отишли. Те няма да ти сторят зло. А ако някои от тях са още тук, дай ми веднага знак.

Хети стори, каквото ѝ наредиха, и веднага, щом стъпи на площадката, Джудит се оттегли на няколко метра от нея, готова да побегне. Но това не се наложи; не измина и минута, и Хети се завърна, за да съобщи, че всичко е в ред.

— Влизах във всички стаи, Джудит — каза сериозно девойката, — и те са празни освен татковата; той спи в своята стая, макар не точно тъй, както бихме желали ние.

— Да не би да му се е случило нещо? — запита бързо Джудит, когато кракът ѝ стъпи на площадката, тъй като нервите ѝ и без това бяха извънредно напрегнати.

Хети изглеждаше загрижена и се огледа тайно, като че ли не искаше никой освен сестра ѝ да чуе това, което ще ѝ съобщи.

— Нали знаеш какво става с татко понякога, Джудит — каза тя, — когато е пийнал малко повече алкохол. Тогава не знае какво говори, нито какво прави; изглежда, че и сега е пил.

— Чудно! Нима диваците са пили с него и след това са го оставили? Но за едно дете е ужасно да вижда пороците на баща си, Хети, и затова няма да се приближаваме до него, докато не се събуди.

Силен стон от вътрешността на колибата я накара да промени решението си и девойките се осмелиха да влязат при баща си, когато често бяха намирали в състояние, принизяващо човека до животно. Той седеше, облегал в един ъгъл на тясната стая, с рамене, опрени в стената, и глава, оборена тежко на гърдите.

Измъчвана от лоши предчувствия, Джудит пристъпи напред и дръпна лепената шапчица, нахлупена на главата му тъй, че скриваше

цялото му лице до раменете. В момента, когато я свали, показаха се треперещо, голо месо, изпъкнали вени и мускули и всички други отвратителни признаци, които свидетелстват за одиране на кожата и които сочеха, че старецът е скалпиран, но още жив.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЪРВА

*Убит е той. И с присмех, и със злоба,
скверният дори праха му те без срам;
но той не трепва. Спи спокойно в гроба,
положен от британци смели там...*

Улф

Читателят ще си представи ужаса на двете дъщери, когато пред очите им неочаквано се изпречи страшната гледка, описана в края на миналата глава. Ние ще отменим първите прояви на чувства и скръб и ще продължим разказа, като по-скоро ще загатнем, отколкото ще опишем повечето от грозните подробности на тази сцена.

Обезобразената, одрана глава беше превързана, засъхналата кръв — измита от лицето на страдащия, всички възможни грижи бяха положени и дори остана време да се разберат по-съществените обстоятелства на станалото. В борбата с червенокожите Хътър бе прободен от ножа на стария хурон, който беше имал благоразумието да обезоръжи всички освен себе си. Ударен силно от здравия си бял противник, той беше разрешил изхода на схватката с помощта на ножа. Това беше станало тъкмо тогава, когато вратата се бе отворила и Хари изскочи на площадката, както вече описахме. Ето защо в схватката, която последва, не се беше появил нито единият, нито другият от тях. Хътър не беше в състояние да се помръдне, а победителят му се срамуваше, че другарите му ще забележат кървавите петна по него, след като бе изтъквал толкова много доводи и причини, за да убеди помладите воители в необходимостта да заловят пленниците живи.

Когато тримата хурони се завърнаха от гонитбата и беше решено да изоставят „замъка“ и да се присъединят към групата на сушата, Хътър беше чисто и просто скалпиран, за да се осигури неизбежният трофей, и беше обречен на бавна смърт, както безжалостните воители в тази част на американския континент са постъпвали и в хиляди други

случаи. Ако нараняването на Хътър се заключаваше само в одирането на скалпа, той може би щеше да оздравее, но ударът с нож се беше оказал смъртоносен.

— О, Джудит! — възкликна слабоумната ѝ сестра, веднага след като привършиха с първите грижи около страдащия. — Татко ходи за скалпове, а ето че сега липсва неговият! Не е ли това наказание...

— Шт, Хети, тихо, бедна сестричке! Той отвори очи, може би ще чуе и ще те разбере!

— Вода! — промълви Хътър с необикновено усилие, което правеше гласа му страшно дълбок и силен за човек толкова близо до смъртта, колкото беше той. — Вода, глупави момичета! Или искате да ме оставите да умра от жажда?

Донесоха вода на ранения — първата вода, която бе вкусил той през часовете на своите физически страдания. Тя оказа двойно въздействие: освежи гърлото му и съживи целия му отпаднал организъм. Очите му се разтвориха, в тях заблестя безпокоен, замъглен поглед, какъвто често съпровожда последните минути на човек, изненадан от смъртта. Хътър даде знак, че иска да говори.

— Татко — каза Джудит, покрусена от плачевното му положение и още повече от това, че не знаеше с какви лекове да му помогне, — татко, можем ли да сторим нещо за теб? Можем ли Хети и аз по някакъв начин да облекчим болката ти!

— Татко! — бавно повтори старецът. — Не, Джудит — не, Хети — аз не съм ваш баща. Тя беше ваша майка, но аз не съм ви баща. Вижте в сандъка — ще разберете всичко... Дайте ми още вода!

Девоиците се подчиниха. Джудит, детските спомени на която започваха много по-отрано, отколкото спомените на сестра ѝ, която във всяко отношение имаше по-ясни впечатления от миналото, се почувства необикновено радостна, когато чу тези думи. Между нея и мнимия ѝ баща никога не бе съществувала силна обич и често в ума ѝ беше изплувало съмнение относно това в резултат на случайно подслушвани разговори между Хътър и майка ѝ. Ще прекалим, ако твърдим, че никога не го беше обичала, но не бихме излъгали, ако кажем, че сега се радваше, задето любовта ѝ към него не беше вече неин дълг.

Съвсем други чувства вълнуваха Хети. Неспособна да схване разликата като сестра си, тя беше обичала своя мним баща, макар и

съвсем не толкова нежно, колкото би трябвало да се обича един истински баща и сега съжаляваше, като го чуваше да казва, че всъщност не е имал право на тази любов. Тя почувства двойна мъка, сякаш смъртта и думите му я лишаваша двукратно от нейните родители. И завладяна от чувствата си, нещастната девойка се отдръпна настрана и заплака.

Съвършено различните преживявания на двете девойки ги принудиха да останат дълго време мълчаливи. Джудит поднасяше често вода на ранения, но избягваше да му задава въпроси до известна степен поради тежкото му положение; в действителност, ако трябва да кажем истината, тя се боеше да не би той да прибави нещо, което да разруши приятната илюзия, че не е дъщеря на Томас Хътър. Най-после Хети избърса сълзите си, приближи се и седна на едно столче до умирация човек, който се беше проснал с целия си ръст на пода, а под главата му бяха поставени няколко износени дрехи, останали при опразването на къщата.

— Татко — каза тя, — ще ми позволиш ли да те наричам така, макар да казваш, че не си ми татко? Кажи как да ти помогнем, че да забравиш тази страшна рана?

— Вода! — отвърна Хътър. — Дай ми вода, Джудит. О, нима езикът ми ще гори все така!

Девойките продължаваха да дават на ранения вода и мокреха устните му веднага, щом те изсъхнеха. И двете бяха коленичили до него, готови да му помогнат с всичко, което беше по силите им.

Всъщност Хътър остана жив по-дълго, отколкото девойките предположиха отначало, когато го намериха. От време на време той говореше свързано, макар че в повечето случаи устните му издаваха звуци, от които не можеше да се разбере нищо. Джудит слушаше внимателно и тя долови думите „съпруг“, „смърт“, „пирати“, „закон“, „скалпове“ и други подобни, макар че между тях нямаше връзка, която да им придаде общ смисъл. И все пак те бяха достатъчно изразителни, за да бъдат разбрани от девойка, чийто ум беше толкова бърз, колкото сетивата напрегнати, и до ушите на която бяха достигнали слуховете за нейния мним баща.

През целия мъчителен час, който последва, никоя от сестрите не се замисли за хуроните и за опасността от тяхното завръщане. Скръбта сякаш ги беше поставила извън всяка опасност. И когато най-после се

чу шум от весла, дори Джудит, която имаше основания да се плаши от неприятеля, не трепна и веднага разбра, че „ковчегът“ бе наблизил. Тя излезе безстрашно на площадката; ако се окажеше, че Хари не беше там и че хуроните бяха завладели „ковчег“, бягство беше невъзможно. Ала Джудит беше обхваната от онова доверие, което се поражда само от крайното нещастие.

Нямаше причина за нова тревога. Чингачгук, Вах-та!-вах и Хари стояха на предната част на „ковчег“ и внимателно изследваха къщата, за да се уверят, че в нея няма неприятели. Те също така бяха забелязали отдалечаването на хуроните и приближаването на лодката на девойките към „замъка“. Ето защо Марч беше отпратил сала към площадката. Една дума беше достатъчна, за да ги увери, че няма от какво да се страхуват, и скоро „ковчегът“ се намери вързан в старото си пристанище.

Джудит не каза нито дума за състоянието на баща си, но Хари я познаваше твърде добре, за да долови, че се беше случило нещо необичайно лошо. Тръгна напред, макар и не толкова самоуверено, колкото друг път, и като влезе в стаята, намери Хътър проснат по гръб, а Хети — седнала до него, да му вее с благоговейна грижливост.

Събитията през тази сутрин бяха променили чувствително държането на Хари. Въпреки неговото изкуство като плувец и готовността, с която бе възприел единственото средство за спасение, отчаяната безпомощност, когато се бе намерил във водата с вързани ръце и крака, беше оказала върху него такава влияние, каквото наказанието оказва върху повечето престъпници. Тя беше оставила в ума му впечатлението от страха пред смъртта и бе свързана с картината на телесното безсилие — тъй като дързостта на този човек беше по-скоро изблик на огромната му физическа мощ, отколкото плод на волята му или проява на характер. Такива герои винаги изгубват голяма част от смелостта си при загубата на своята сила. И макар Хари да беше вече свободен и пак тъй силен, както преди, събитията бяха твърде близки, за да позволят да избледнее споменът от неотдавнашното му жалко състояние. И ако би живял още цял век, онова, което се беше случило през кратките минути в езерото, винаги би оказвало благородно въздействие върху държането му.

Когато намери бившия си съюзник в това отчаяно положение, Хари беше не само потресен, но и много изненадан. През време на

борбата в къщата той самият бе твърде много зает, за да види какво беше станало с приятеля му. И понеже срещу него не бяха употребили смъртоносно оръжие, а бяха положили всички усилия да го пленят невредим, той, естествено, вярваше, че Хътър е бил надвит от враговете си, а че собственото си избавление дължи на своята голяма телесна сила и на щастливото стечение на изключителните обстоятелства. Появата на смъртта сред тишината и тържествеността на една стая беше нещо ново за него. Макар и свикнал на жестоки сцени, той никога не беше седял край смъртен одър, за да следи бавното биене на пулса, който отслабва все повече и повече. Въпреки промяната в съзнанието му навиците, придобити през цял един живот, не могат да изчезнат изведнъж. Затова неочакваната гледка изтръгна от устата му думи, характерни за пограничния жител.

— Как е, стари Том? — каза той. — Както виждам, тези негодяи са те наредили така, че не само са те повалили, но и ще си останеш повален. Допусках, че си пленен, но не предполагах, че си загазил чак дотам.

Хътър разтвори изцъклените си очи и впери безумен поглед в Хари. Поток от смътни възпоминания нахлу в объркания му ум при вида на неговия доскоросен приятел. Явно бе, че се бореше със собственото си въображение и не знаеше кое е истина и кое — не.

— Кой си ти? — запита с пресипнал шепот той, защото отпадналите му сили не позволяваха да издигне повече своя глас. — Кой си ти? Приличаш ми на помощник-капитана на „Сняг“. И той беше такъв гигант и едва не ни надви.

— Аз съм твой другар, стари Том, и твой приятел, но нямам нищо общо с никакъв сняг. Сега е лято и, както винаги, Хари Марч напуска тези места, щом първата слана падне върху дърветата.

— Познавам те... Бързия Хари. Искаш ли да ти продам един скалп — напълно здрав, от възрастен човек; колко ще дадеш?

— Нещастни Том! Търговията със скалпове съвсем не излезе толкова доходна и аз почти съм решил да се откажа от нея и да се отдам на някой по-малко кървав занаят.

— Успя ли да одереш някой скалп? Моя го взеха. Как ли се чувства човек със скалп? Аз зная какво се изживява, когато го одират — целият мозък се обръща в огън и пламъци, а сърцето мъчително се свива. Не, не — най-напред убивай, Хари, и после скалпирай!

— Какво иска да каже старецът, Джудит? Той говори като човек, комуто, също както на мен, тази работа му е омръзнала. Защо сте превързали главата му? Или диваците са разцепили черепа му с томахавка?

— Те са направили с него онова, което той и ти, Хари Марч, на драго сърце бихте сторили с тях. Одрали са кожата с косата от главата му, за да спечелят пари от губернатора на Канада, както вие искахте да одерете скалпове от главите на хуроните, за да получите награда от губернатора на Йорк!

Джудит направи голямо усилие да изглежда спокойна, но нито характерът ѝ, нито чувствата в този миг ѝ позволяваха да говори без горчивина. Натъртването върху отделните думи, както и нейното държане, накараха Хети да я погледне с укор.

— Не прилича на дъщерята на Томас Хътър да говори така, докато Томас Хътър умира пред очите ѝ — възрази Хари.

— И слава Богу! Защото какъвто и укор да се хвърля е това върху майка ми, аз не съм дъщеря на Томас Хътър.

— Не си дъщеря на Томас Хътър ли? Не се отричай от стареца в последния му миг, Джудит, защото това е грях, който никога няма да ти бъде простен. Щом не си дъщеря на Томас Хътър, чия дъщеря си тогава?

Този въпрос сломи упорития дух на Джудит, защото сега, когато се бе отървала от един баща, когото е облекчение чувстваше, че не е било необходимо да обича, тя беше пренебрегнала важното обстоятелство, че всъщност нямаше с кого да го замести.

— Не мога да ти отговоря кой е бил баща ми, Хари — отвърна по-меко тя, — но се надявам, че е бил поне честен човек.

— Нима смяташ, че старият Хътър не е бил честен? Е, добре, Джудит, не отричам, че за Плуващия Том се носеха доста неприятни слухове, но кой ли е застрахован от злите езици на враговете си? Има хора, които говорят лоши неща за мен, а и ти, хубавице, не винаги си оставала незасегната!

Тези думи бяха изречени с цел да се намерят общи черти между присъстващите и както са свикнали да се изразяват модните политици, с „по-далечни намерения“. Не е лесно да се предвиди какви щяха да бъдат последиците, ако Джудит беше избухнала, тъй като ни е известна омразата ѝ към Хари. Но това не стана, защото тъкмо тогава Хътър

прояви ясни признаци, че приближава последната му минута. Джудит и Хети бяха стояли до смъртното легло на майка си и не беше необходимо някой да ги предупреди за това. От лицето на хубавицата мигом изчезна всяка следа от досада. Хътър отвори очи и дори се опита да опипа наоколо си с ръце — знак, че зрението му бе отслабнало. Минута по-късно дишането му стана, тежко и по едно време напълно спря; дойде и последната дълбока въздишка, при която се предполага, че духът напуска тялото. Неочакваният край на живота на човек, който дотогава бе заемал толкова важно място на тясната сцена на Глимърглас, сложи край на всички спорове.

Денят премина без повече премеждия. Въпреки че притежаваха вече лодка, хуроните изглеждаха толкова доволни от успеха си, че бяха изоставили всичките си непосредствени намерения за завладяването на „замъка“. Всъщност да се доближат до водното жилище под дулата на пушките на неговите обитатели съвсем не би било безопасно и временното примирие навярно се дължеше най-вече на това обстоятелство.

Започнаха приготовления за погребението на Хътър. Непрактично беше да го заравят на сушата и желанието на Хети беше неговото тяло да бъде спуснато в езерото до тялото на майка ѝ. Тя наблегна на едни негови думи приживе, когато самият той бе нарекъл езерото „семейна гробница“; за щастие сестра ѝ не знаеше нищо, инак би се възпротивила с непреодолимо отвращение на този план. Но Джудит не се намеси и всички приготовления бяха извършени без нейно знание или съвет.

Часът, избран за тази церемония, бе точно по залез слънце; не би могло да се избере по-подходящо време за отдаване последната почит на един спокоен и чист дух. В смъртта има тайнственост и необикновена тържественост, които карат живите да гледат с известно страхопочитание дори на останките на някой злодей.

Когато казаха на Джудит, че всичко е готово, тя излезе на платформата по молба на сестра си и тогава за пръв път забеляза характера на приготовленията. Тялото се намираше на „ковчег“, увито в платно заедно с няколко тежки камъка от огнището, които трябваше да го задържат на дъното. Изглежда, че не бяха необходими други приготовления.

Всички се прехвърлиха на „ковчега“ и този необикновен дом на човека, чието тяло щяха да отнесат сега до неговото последно жилище, потегли. Хари стоеше при веслата. В силните му ръце те изглеждаха малко по-големи от чифт лопати, които той размахваше без усилие. И понеже белият пограничен скитник беше майстор в употребата им, делаурът остана безучастен наблюдател на неговите действия.

В движението на сала имаше нещо от тържествения ход на погребална процесия, тъй като ударите на веслата бяха отмерени и движението бавно и равномерно. Сцената наоколо също беше спокойна. В този миг по огледалната повърхност на езерото не се виждаше и най-малката вълна, а околните гори сякаш наблюдаваха със скръбно мълчание това свято спокойствие на часа и на церемонията. Джудит беше трогната до сълзи. Развълнуван беше дори Хари, макар че едва ли знаеше защо. Хети изглеждаше външно спокойна, но вътрешната ѝ скръб далеч надминаваше меката на сестра ѝ, защото чувствителното ѝ сърце обичаше повече по навик от дългото съжителство, отколкото по вкус или чувство. Вах-та!-вах беше сериозна, внимателна и заинтересована; тя често бе виждала погребения на бели, но никое от тях не бе обещавало да бъде толкова особено, а делаурът, макар да не изпускаше от очи нищо, бе твърд и спокоен.

Хети изпълняваше ролята на кормчия, като показваше на Хари накъде да насочва сала, за да намерят мястото в езерото, което тя бе свикнала да нарича „мамения гроб“. Читателят си спомня, че „замъкът“ се намираше близо до южния край на езерото, над плитчина, която се простираше на около половин миля на север. При самия край на тази плитчина Плуващият Том бе спуснал останките на своята жена и дете. Неговите собствени останки сега бяха на път да бъдат спуснати до тях.

Хети беше забелязала някои белези по сушата и обикновено намираше мястото по тях, а освен това ѝ помагаша и положението на водното жилище, посоката на плитчината и прозрачността на водата, която позволяваше да се вижда самото дъно. По този начин Хети следеше напредването и когато стигнаха, тя се приближи към Марч и му прошепна:

— Сега можеш да престанеш с гребането, Хари. Минахме големия камък на дъното и гробът на мама е близо.

Марч остави веслата, хвърли във водата малката котва и взе в ръка края на въжето, за да спре сала на определеното място. При това задържане салът бавно се завъртя и когато почти спря, Хети застана при кърмата, като сочеше с ръка към водата. Сълзи се лееха обилно от очите ѝ. Джудит беше присъствала на погребението на майка си, но никога след това не беше посещавала мястото. Тази небрежност не се дължеше на безразличие към паметта на покойницата — защото беше обичала майка си и горчиво беше оплаквала загубата ѝ, но не обичаше да мисли за смъртта, а след деня на погребението в личния ѝ живот имаше случаи, които засилваха споменатото чувство и нежеланието ѝ да посещава мястото, където лежаха останките на жена, чиито строги уроци за женска нравственост и благопристойност се бяха врязали в паметта ѝ и бяха станали двойно по-силни поради разкаянието ѝ след всяко прегрешение. Съвсем друг беше случаят с Хети. Споменът за майка ѝ възбуждаше в нейната простичка и невинна душа само тиха скръб — мъка, която ѝ напомняше за миналите хубави дни. В продължение на едно цяло лято тя беше идвала на това място винаги след залез слънце, спускаше котвата на лодката си внимателно, за да не засегне тялото, седеше с часове над водния гроб, представяйки си, че разговаря с покойницата, пееше нежни песни във вечерния мрак и повтаряше молитвите, научени през детството от онази, която сега почиваше на дъното. Хети бе прекарала своите най-щастливи часове в такова непряко общуване с духа на майка си, смесвайки вярванията и легендите на индианците с ученията на белите.

Освен природата на този див и странен погребален обред не присъстваше друг свещенослужител. Марч хвърли поглед надолу и през прозрачната и бистра вода, която бе чиста почти като въздуха, видя онова, което Хети бе свикнала да нарича „гроба на мама“. Това беше ниска купчина пръст, недокосвана никога от лопата, от единия край на която се подаваше парче бял плат — саванът на покойната. Тялото беше спуснато на дъното, а сетне Хътър беше донесъл пръст от брега и я беше изсипал, докато всичко бе покрито напълно. Мястото беше останало в това положение, докато движението на водата бе подмило част от пръстта, за да се открие тоя самотен знак за предназначението на това място.

При погребалната церемония се смиряват дори най-грубите и шумни хора. Марч нямаше желание да повишава гласа си, нито да

избухва грубо и беше склонен да изпълни с пристойно мълчание задължението, което беше поел. Може би размишляваше за отмъщението, сполетяло неговия покоен приятел, и си спомняше за ужасната опасност, на която съвсем неотдавна беше изложен неговият собствен живот.

Той даде знак на Джудит, че всичко е готово, и като получи съгласието ѝ да започне веднага, вдигна без ничия помощ тялото и го отнесе към края на сала. Под краката и раменете на покойника бяха сложени две въжета, както това се прави с ковчезите, и след това тялото беше спуснато бавно под повърхността на езерото.

— Не там, Хари Марч... не, не там! — каза Джудит, като неволно потръпна. — Не го спущай толкова близо до мястото, където лежи мама!

— Защо не, Джудит? — запита развълнувана Хети. — Приживете бяха заедно, ще трябва да бъдат заедно и в смъртта.

— Не, не, Хари Марч! По-нататък — по-нататък... и, клета Хети, ти не знаеш какво говориш. Остави да нареждам аз.

И с внушителен жест тя накара Хари да спусне тялото на Хътър на известно разстояние от това на жена му. После той изтегли въжетата и обредът свърши.

— Това е то краят на Плуващия Том! — възкликна Хари, като се надвеси над водата и впери поглед в тялото. — Той беше храбър другар при разузнаване и забележително сръчен трапер. Не плачи, Джудит, не тъгувай Хети, защото всички ще умрем; а когато настъпи часът, скръбта и сълзите не могат да превърнат смъртта в живот. Вие без съмнение ще чувствате загубата на своя баща — и с повечето бащи е така, особено когато дъщерите им не са омъжени, но има цяр за това зло и сте твърде млади и хубави, за да не го откриете скоро. И ако нямаш нищо против да чуеш какво ще ти каже един честен човек, Джудит, бих желал да ми отделиш малко време да поговоря с теб насаме.

Джудит почти не обърна внимание на този груб опит от страна на Хари да я утеши, макар че по необходимост доста ясно разбираше накъде клани той и се досещаше какво ще представлява. Тя беше плакала при спомена за нежността на своята рано починала майка и сега в главата ѝ се тълпяха мъчителни видения на отдавна забравени напътствия и пренебрегнати съвети. Думите на Хари обаче я върнаха

отново към действителността и макар да бяха груби и ненавременни, не предизвикаха у нея такова отвращение, каквото би могло да се очаква от нрава на тази девойка. Напротив, тя като че изведнъж се сети за нещо, вгледа се за миг внимателно в младия човек, избърса очите си и се отправи напред към другия край на сала, като му даде знак да я последва. Там тя седна и кимна на Марч да се настани до нея. Решителността и сериозността, с която тя вършеше това, поизплаши събеседника ѝ и Джудит се видя принудена да започне разговора сама.

— Ти желаеш да ми говориш за брак, Хари Марч — каза тя, — и аз дойдох тук, над гроба на родителите си... не, не, над гроба на моята нещастна, мила майка, за да чуя какво имаш да ми кажеш.

— Това е много странно и тази вечер ти изобщо ме плашиш, Джудит — отвърна Хари по-смутен, отколкото би признал, — но истината си е истина и тя ще излезе наяве, пък каквото и да става след това. Ти знаеш добре, девойко, че отдавна те смятам за най-красивата млада жена, която са виждали очите ми, и аз не съм крил това нито тук, сред езерото, нито между ловците и траперите, нито в поселищата.

— Да, да. Чувала съм това от по-рано и предполагам, че е вярно — отвърна с някакво трескаво нетърпение Джудит.

— Е, добре, и ако нямаш нищо против, смятам, че една жена не би могла да чува твърде често такива неща. Всички казват, че е така с жените — че нищо не ви доставя повече удоволствие от това, да ви се повтаря непрекъснато, стотици пъти колко много ви харесват или да ви се говори за вашата хубост.

— В повечето случаи ние наистина обичаме тия неща. Но сега, Хари, моментът е необикновен и не бива да се говорят празни думи. Предпочитам да ми кажеш всичко направо.

— Ти вървиш по свой собствен път, Джудит, и аз не се съмнявам, че винаги ще постъпваш така. Често съм ти казвал, че не само те харесвам повече от която и да било друга млада жена, а и от всички млади жени заедно. Но ти трябва да си забелязала, Джудит, че никога досега не съм те молил да станеш моя жена.

— Забелязала съм и двете неща — отвърна девойката, като по красивите ѝ устни се плъзна усмивка въпреки особеното и все по-силно напрежение, което накара страните ѝ да поруменяят и очите ѝ да засияят с почти ослепителен блясък. — Забелязала съм тези неща и

намерих последното за странно у човек с решителността и безстрашието на Хенри Марч.

— За това имаше причина, девойко, и тя именно ме тревожи и сега. Не, не се изчервявай така и не гледай тъй заплашително, защото има мисли, които остават задълго в ума на всеки човек, както и думи, които засядат в гърлото му. Но има също така и чувства; те надвигат всичко останало и на тези чувства трябва да се подчиня сега. Ти нямаш вече нито баща, нито майка, Джудит, и невъзможно е ти и Хети да живеете тук сами, дори ако времето би било мирно и ирокезите — спокойни. А както стоят нещата сега, вие не само бихте умрели от глад, но още преди да мине седмица, ще бъдете пленени или скалпирани. Време е да помислиш за промяна и за съпруг. И ако приемеш мен, всичко минало ще бъде забравено и ще му се сложи край.

Джудит с мъка сподавяше нетърпението си, докато бяха направени това грубо обяснение в любов и това предложение, които тя очевидно искаше да чуе и слушаше с готовност, способна да породя надежда. Тя едва остави младия човек да завърши — с толкова нетърпение искаше да го накара да каже главното и толкова подготвена беше с отговора си.

— Да, Хари, това е достатъчно — обади се тя, като вдигна ръка, сякаш искаше да го спре. — Разбирам те тъй добре, като че ли си ми говорил цял месец. Ти ме предпочиташ пред другите девойки и желаеш да стана твоя жена.

— Ти изразяваш всичко това с по-подбрани думи, отколкото го сторих аз, Джудит, и бих желал да си представиш, че е казано точно така, както най-много би искала да го чуеш.

— Те са достатъчно ясни, Хари, и добре е, че са такива. Сега не е време да се лъжем. А ето, чуй и моя отговор, който във всяко отношение ще бъде толкова искрен, колкото и твоето предложение. Има причина, Марч, поради която аз никога...

— Предполагам, че те разбирам, Джудит, но нали аз съм готов да пренебрегна тази причина и тя не засяга никого освен лично мен. Недей се черви като небето при залез, не исках да те обидя и не бива да го взимаш като обида.

— Не се червя и не се обиждам — каза Джудит, като се мъчеше да прикрие възмущението си така, както по-рано никога не бе

намирала за необходимо да прави. — Има причина, поради която аз не бива и не мога да стана твоя жена, Хари, и която ти, изглежда, пренебрегваш. Мой дълг е сега да ти кажа това също така открито, както ти ме помоли да стана твоя съпруга. Не те обичам и съм убедена, че никога няма да те обичам достатъчно, за да се омъжа за теб.

— О, Джудит, причина за цялото това зло са онези суетни офицери от гарнизона с червените куртки!

— Тихо, Марч! Недей да клеветиш една девойка пред майчиния ѝ гроб. Не забравяй, че съм жена, а ти мъж, че нямам нито баща, нито брат, който да отмъсти за твоите думи.

— Добре, в последното има нещо вярно и не ще прибавя нито дума повече. Имаш време, Джудит, да помислиш още.

— Нямам нужда от време, отдавна съм взела решението си и само чаках да ми заговориш открито, за да ти отвърна също така ясно. Сега се разбрахме напълно и няма смисъл да говорим повече.

Непоколебимата сериозност на девойката накара младия човек да погледне със страхопочитание. Никога по-рано не я беше виждал толкова сериозна и решителна. При повечето от техните предишни разговори бе посрещала ухажванията му уклончиво или насмешливо. Но Хари бе смятал това за женско кокетство и бе предполагал, че лесно ще може да го превърне в съгласие. Всъщност главната борба дали да направи предложението той беше водил със самия себе си и никога не беше помислил сериозно, че е възможно Джудит да откаже да стане съпруга на най-красивия мъж сред пограничните жители. Но сега, когато отказът дойде, и то толкова решително, че изключваше всякакво съмнение, той беше ако не напълно изумен, то толкова огорчен и изненадан, че не почувства дори желание да се опита да промени решението ѝ.

— Сега Глимърглас не ме привлича повече! — възкликна той след минутно мълчание. — Старият Том си отиде, хуроните на брега са толкова много, колкото гълъбите в гората; изобщо стана неудобно място.

— Тогава напусни го. Виждаш сам, че е заобиколено от опасности и няма смисъл да рискуваш живота си заради други. А и аз самата не зная с какво би могъл да ни бъдеш полезен. Върви си още довечера. Ние никога не ще те обвиним, че си сторил нещо неблагоприятно или подло.

— Ако си отида, то ще бъде с тежко сърце... заради теб, Джудит. Бих предпочел да те взема със себе си.

— Няма защо да говорим повече, Марч, веднага, щом се стъмни, аз ще те откарам на сушата с една лодка и ти ще можеш да се запътиш право към най-близкия гарнизон. А стигнеш ли форта, ако ни изпратиш на помощ отряд...

Джудит преглътна думите си, защото чувствуваше, че бе унизително да се подлага на съмненията на един човек, който не беше склонен да гледа с добро око на нейните връзки и отношения с хората от гарнизоните. Обаче Хари тутакси схвана мислите ѝ. Без да ги извращава, както се опасяваше девойката, той отвърна право на въпроса.

— Разбирам какво искаш да кажеш и защо не го довърши — каза той. — Ако успея да се добера жив и здрав до форта, по следите на тия негодници ще се впусне войска, а и самият аз ще дойда с нея. Защото бих искал да видя теб и Хети в безопасност, преди да се разделим завинаги.

— Ах, Хари Марч, ако винаги беше говорил така и беше чувствал така, отношението ми към тебе може би щеше да бъде съвсем друго.

— А късно ли е сега, Джудит? Аз съм груб горски скитник, но понякога условията ни променят.

— Твърде късно е, Марч. Никога не ще мога да имам към теб чувствата, които ти би искал, нито пък ще ги имам към който и да било друг освен към един. Но вече ти казах достатъчно и не бива да ме разпитваш. Щом се стъмни, аз или делауерът ще те откараме на сушата; побързай колкото можеш повече към Мохоук и най-близкия гарнизон и ни изпрати на помощ всичко, което ти е възможно. Ние сега сме приятели, Хари, и аз мога да ти вярвам, нали?

— Разбира се, Джудит; макар че нашето приятелство би било още по-сърдечно, ако ти би погледнала на мен тъй, както аз гледам на тебе.

Джудит се поколеба и чувствата наново поведоха борба в гърдата ѝ. После, решила да стъпче всяка слабост и да изпълни намеренията си с цената на всичко, тя заговори още по-искрено:

— В най-близкия пост ще намериш един капитан на име Уорли — каза тя, побледняла като смъртник и дори треперееща. — Мисля, че е

много вероятно той да поиска да застане начело на отряда. Бих предпочела да бъде някой друг. Ще бъда много щастлива, ако капитан Уорли остане във форта.

— По-лесно е да се каже, отколкото да се стори това, Джудит; защото тези офицери вършат повечето неща така, както си искат. Познавам офицера, за когото говориш — червендалест, весел, дори прекалено жизнерадостен джентълмен, способен да погълне толкова мадейра, че с това вино може да залее цял Мохоук, и все пак приятен събеседник. Всички девойки в долината са влюбени в него, а съм чувал, че и той бил влюбен във всички момичета.

Джудит не отговори, макар да потръпна и цветът на лицето ѝ да се промени от блед до яркочервен и от червен отново на мъртвешко блед.

„Уви! Клетя майко! — помисли в себе си тя. — Ние сме над гроба ти, но ти едва ли знаеш как са забравени твоите поуки, как са пренебрегнати грижите ти и как е измамена любовта ти!“

Почувствала остро това пробуждане на съвестта, тя даде знак на Хари, че няма какво повече да му съобщи.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ВТОРА

*Престане ли,
спомен от нищетата,
дори и за живота да милее,
потиснатият не е роб — обратно,
той вече е спечелил свободата
и по-голяма сила от потисника владее!*
Коулридж

През цялото време Хети беше седяла при носа на сала, скръбно загледана във водата, гдето се намираще тялото на майка ѝ, както и на онзи човек, когото бе свикнала да смята за свой баща. Вах-та!-вах беше застанала в нежно смирение до нея и не намираще думи да я успокои. Навиците на расата ѝ я бяха възпитали да се въздържа в това отношение. А природата на пола ѝ я караше да изчаква търпеливо онзи миг, когато щеше да може да прояви съчувствието си по-скоро с действия, отколкото с думи. Чингачгук бе застанал малко настрана, чувствата му бяха силно развълнувани.

Джудит се приближи към сестра си с израз на достойнство и тържественост, които нямаше навика да проявява. И макар следите от страданието все още да личаха върху красивото ѝ лице, тя заговори с твърд и съвършено спокоен глас. Вах-та!-вах и делауерът тутакси се отдръпнаха при Хари на другия край на плавателния съд.

— Сестро — каза нежно Джудит. — Имам да ти говоря много. Ще се качим в тази лодка и ще се отдалечим от „ковчега“. Тайните на две сирачета не бива да бъдат чути от ушите на никого.

— Но те трябва да бъдат чути от родителите им, Джудит. Нека Хари вдигне котвата и се отдалечи с „ковчега“, а нас да остави тук, близо до гробовете на татко и мама, за да си кажем, каквото имаме да си казваме.

— Татко! — повтори бавно Джудит и за пръв път, откак се бе разделила с Марч, кръвта нахлу в страните ѝ. — Той не бе наш баща, Хети! Това чухме от собствените му уста, и то в предсмъртния му час.

— Нима си щастлива, като откри, че нямаш баща, Джудит? Той се грижеше за нас, хранеше ни, обличаше ни и ни обичаше, никой баща не би могъл да стори повече; не разбирам защо да не ни е бил баща.

— Това няма значение, мило дете, но нека сторим, както каза ти. Хубаво ще бъде да останем тук, а салът да се отдалечи малко. Пригответи лодката, докато аз съобщя на Хари и на индианците нашето желание.

Това беше сторено бързо и просто. „Ковчегът“ се отдалечи с отмерени удари на веслата на стотина ярда от мястото и остави двете девойки да се носят сякаш във въздуха над гробовете — толкова подвижна бе леката лодка, в която се намираха, и толкова прозрачна водата, над която бе тя.

— Смъртта на Томас Хътър — започна Джудит, след като с кратко мълчание подготви сестра си да я изслуша — промени цялото положение, Хети. И макар да не е бил наш баща, ние сме сестри и трябва да се чувствуваме такива и да живеем заедно, Хети.

— Тихо, Джудит! Може би неговият дух е някъде наблизко. Би се натъжил, ако чуе децата си да говорят така, и то над самия му гроб. А мама често ми е казвала, че децата не бива да наскърбяват родителите си, особено когато те са мъртви.

— Клета Хети! Те щастливо са се освободили от всички грижи за нас. Нито една моя дума вече не може да причини мъка на мама — и това все пак е утешително; и нищо, което би могла да кажеш или направиш ти, не ще я накара да се усмихне, както винаги се усмихваше приживе на доброто ти държане. Мъртвите не могат да виждат и не знаят какво става тук! Но да не говорим повече за това. Важното сега е да решим какво ще правим в бъдеще.

— Макар и да не сме деца на Томас Хътър, Джудит, не вярвам някой да оспори правата ни върху неговата собственост. Ние притежаваме „замъка“, „ковчег“, лодките, горите и езерото, също както когато той беше жив. А какво може да ни попречи да останем тук и да продължим живота си точно както досега?

— Не, не, клета сестрице. Това не може да продължи повече. Две девойки не могат да живеят тук в безопасност, дори ако хуроните не успеят да ни пленят. Та нали и за татко беше трудно да ни запази невредими сред езерото, как ще успеем ние? Трябва да напуснем това място, Хети, и да идем в поселищата.

— Съжالياвам, че мислиш така, Джудит! — отвърна слабоумната девойка, като сведе глава на гърдите си и замислено се загледа към мястото, където се виждаше надгробната пръст на майка ѝ. — Много съжالياвам, че чувам това. Бих предпочела да остана тук, където, дори ако не съм родена, то поне съм прекарала живота си досега. Не обичам поселищата. Изпълнени са с пороци и злоба, а тук, сред тези хълмове, има покой и чистота. Обичам дърветата, планините, езерото и ручейте и цял живот ще скърбя, Джудит, ако бъда принудена да ги напусна. Ти си красива и съвсем не си слабоумна и един ден ще се омъжиш и тогава ще имаш съпруг, а аз — брат, който ще се грижи за нас, щом като жени не могат да се грижат за себе си на такова място.

— Ах! Ако това би могло да стане, Хети, тогава наистина бих се чувствала хиляди пъти по-щастлива сред тези гори, отколкото в поселищата. Макар по-рано да не чувствах това, сега го съзнавам. Но къде е човекът, който да превърне това прекрасно място в райска градина за нас?

— Хари Марч те обича, сестро — отвърна нещастната Хети.

— Хари Марч и аз се разбрахме и няма нужда да се споменава за него нито дума повече. Има един... но да оставим това. Впрочем всичко ще се разреши много скоро и тогава ние ще вземем решение за нашия бъдещ живот. Да останем тук — тоест да останем тук сами — не можем. Освен това време е, Хети, да научим всичко, което бихме могли, за нашите роднини и за семейството ни. Невъзможно е да нямаме никакви роднини и може би те ще се зарадват, като ни видят. Сега старият сандък е наша собственост и ние имаме право да го разгледаме и да научим от съдържанието му всичко, което можем. Мама се различаваше толкова от Томас Хътър, че сега, като зная, че не сме негови деца, горя от нетърпение да науча чии деца сме ние.

— Е, добре, Джудит, ти най-добре знаеш и си необикновено умна, мама често казваше това, а аз съм слабоумна. Сега, когато татко и мама са мъртви, не ме е грижа много за никакви други роднини освен за теб и не мисля, че бих могла да ги обичам, след като никога не

съм ги виждала. Щом не искаш да се омъжиш за Хари, не виждам кого би могла да избереш за съпруг и затова се страхувам, че в края на краищата ще трябва да напуснем езерото.

— Какво смяташ за Ловеца, Хети? — запита Джудит, като се стараеше да прикрие вълнението си. — Би ли ти харесвало три да стане твой зет?

— Ловеца! — повтори девойката, като вдигна глава с непресторена изненада. — Но, Джудит, Ловеца съвсем не е красив и не подхожда за жена като теб.

— Той не е грозен, Хети, а у мъжа красотата не е толкова важна.

— Така ли мислиш, Джудит? А пък аз смятам, че е по-приятно да се гледа един красив мъж, отколкото красива жена.

— Клето дете! Ти едва ли знаеш какво говориш и какво искаш да кажеш. Красотата у нашия пол значи нещо, а за мъжете не е толкова важна. Вярно е, че мъжът трябва да бъде строен — но има и други стройни като Хари; той трябва да бъде трудолюбив — мисля, че познавам и много по-трудолюбиви от него; и силен — е добре, той не притежава силата на целия свят; и храбър — но сигурна съм, че мога да назова един момък, който е по-храбър от него.

— Странно е всичко това, Джудит. А пък аз мислех, че на земята няма по-красив, по-строен, по-трудолюбив или по-храбър човек от Бързия Хари! Сигурна съм, че никога не съм срещала равен нему по отношение на някои от тези качества.

— Добре, добре, Хети, не говори повече за това. Остави Хари Марч да си иде. Той ни напуска тази нощ и единственото съжаление, с което ще го изпратя, е, че стоя тук толкова дълго и така безцелно. За в бъдеще ние трябва да живеем, както подобава на порядъчни млади жени, и не можем да останем тук да служим за подигравка и хули на грубите злоезични трапери и ловци, които може да дойдат край езерото. Нека Хари си иде сам, а после ще намеря начин да се видя с Ловеца и тогава ще се реши нашето бъдеще. Хайде, сестро, слънцето залезе и „ковчегът“, тласкан от вятъра, се отдалечи доста от нас. Да се приближим към сала и да се посъветваме с нашите приятели. През нощта ще прегледам сандъка, а утрешният ден ще определи какво ще правим. Колкото до хуроните, сега ние можем да разполагаме с нашите имуществата, без да се страхуваме от Томас Хътър, и те лесно ще бъдат

подкупени. А щом измъкнем веднъж от ръцете им Ловеца, всичко останало ще се изясни само за един час.

Джудит говореше решително и авторитетно — нещо, което правеше по стар навик при отношенията си със своята слабоумна сестра.

— Да вървим, щом искаш, Джудит — отвърна покорно девојката.

Лодката се отдалечи бавно от мястото; по-възрастната сестра гребеше без усилие, а по-малката се умълча и седеше замислена, както винаги, когато умът ѝ беше смутен от някоя по-отвлечена и по-трудна мисъл. Тъй измина известно време в пълна тишина.

— Не е ли това лодка, която тъкмо минава зад „замъка“? — възкликна неочаквано Джудит. — Там, малко по към полуострова. Сега се скри. О, сигурна съм, че видях лодка, която изчезна зад гредите.

— Аз я видях още преди малко — отвърна Хети съвсем спокойно, защото индианците не я плашеха, — но не смятах, че трябва да говорим за такива неща над гроба на мама. Лодката дойде откъм лагера и беше карана само от един човек и той не приличаше на ирокез, а на Ловеца.

— Ловеца ли? — отвърна необичайно развълнувана сестра ѝ. — Не може да бъде! Ловецът е пленник и аз тъкмо обмислих средствата, с които ще го освободим. Откъде ти дойде наум, че е Ловецът, дете?

— Можеш да видиш сама, сестро. Ето сега лодката се появи пак от другата страна на колибата.

И наистина леката лодка беше преминала покрай постройката и сега напредваше решително към „ковчега“. Онези, които се намираха на борда му, вече се събираха при носа на сала, за да посрещнат посетителя. Един поглед беше достатъчен, за да покаже на Джудит, че сестра ѝ бе права и че Ловецът се намираше сам в лодката. Но неговото напредване бе толкова безгрижно и бавно, че с право я изненада, защото никога един човек, успял да избяга от враговете си с помощта на сила или на хитрост, не би се стърпял да гребе толкова бавно и спокойно, както Ловецът потапяше сега своето весло. По това време денят вече замираще и предметите по бреговете се виждаха смътно. Но сред широкото езеро все още проникваше дневна светлина и изливайки се над сцената, която се разиграваше сега, тя ѝ придаваше известно сходство с топлите тонове на някой италиански или гръцки

залез. Гредите на колибата и „ковчега“ бяха станали пурпурночервени и сега потъмняваха заедно с падащия мрак, а лодката на Ловеца губеше своите очертания сред бои, по-богати, но и по-нежни от онези, които изпъкват при ярка слънчева светлина.

Когато двете лодки се приближиха една към друга — защото Джудит и сестра ѝ бяха започнали да гребат усилено, та да срещнат неочаквания посетител, преди той да стигне „ковчега“, дори и обгарялото лице на Ловеца изглеждаше по-приятно, отколкото обикновено под тия топли тонове и краски, които сякаш танцуваха във въздуха. И Джудит си въобрази, че това необичайно и приятно изражение се дължи до известна степен на радостта на младия човек, че я вижда отново. Но и не подозираше как по същата тази причина нейната собствена красота беше придобила още по-голям блясък, нито пък разбра — нещо, което би я зарадвало извънредно много, че докато тя се приближаваше, младият човек наистина я смяташе за най-красивото създание от нейния пол, което някога беше виждал.

— Добре дошъл, добре дошъл, Ловецо! — възкликна девойката, когато лодките заплаваха една до друга и греблата бяха престанали да се движат. — Ние преживяхме тъжен, страшен ден, но вашето завръщане е поне едно нещастие по-малко. Нима хуроните станаха по-човечни и ви пуснаха? Или избягахте от тях благодарение на своята сила и ловкост?

— Нито едното, нито другото, Джудит. Мингосите са си мингоси и ще останат мингоси до смъртта си. Едва ли може да се очаква, че някога тяхната природа ще стане по-добра. Е, те си имат своите дарования и ние — нашите, Джудит. Що се отнася до това, дали съм ги надхитрил, то би могло да се случи и вече се случи, когато Голямата змия и аз освободихме Вах-та!-вах. — Тук Ловецът спря и се засмя тихо. — Но не е толкова лесно да надхитриш повторно оня, когото вече си надхитрял. Дори и сърните се научават да избягват примките на траперите още преди да изтече един ловен сезон. А, щом си надхитрил някой индианец и си разтворил очите му, не бива да очакваш, че ще ги затвори пак, и то на същото място. Виждал съм да правят това бели, но никога червенокож. Те се учат само от опита си, а не от книги и опитът е учител, чиито поуки най-дълго се задържат в паметта на човека.

— Всичко това е вярно, Ловецо, но щом не сте избягал от диваците, как можете тогава да сте тук?

— С право наричате мингосите диваци, защото те са наистина диви и постъпват дивашки винаги, когато им се удаде случай. Те чувстват загубите си от последната схватка и са готови да отмъстят за това на всяко същество от английска произход, което им се изпречи.

— Те убиха татко. Това би трябвало да задоволи тяхната долна кръвожадност — забеляза Хети с укор.

— Зная, девойко — зная цялата история, отчасти от онова, което видях от брега, преди да ме отнесат от полуострова, и отчасти от техните заплахи към мен, както и от разговорите, които водиха помежду си. Но в края на краищата всички сме обречени един ден да умрем! И на мястото на починалия винаги изпъква някой, който го замества. Така част от моя дълг за в бъдеще ще бъде да се грижа за това, да не липова храна във вигвама ви. Наистина аз не мога да съживя мъртвеца, но колкото да нахраня живите — в това малцина гранични жители биха ме превъзхождали. И ви го казвам за утеха и от съчувствие и съвсем не за да се хваля...

— Разбираме ви, Ловецо — отвърна бързо Джудит, — и приемаме всичко, което изговарят устата ви в истинския му смисъл — като любезност и приятелска грижа. О, ако всички мъже говореха истината като вас и имаха толкова честни сърца!

— В това отношение хората са различни, Джудит. Познавам такива, на които не можеш да вярваш нищо, освен което сам си видял, а и други, чиято вест, изпратена само върху малко парченце вампум, е достатъчен залог, че всичко е извършено като че пред очите ви.

— Странен човек сте вие, Ловецо — отвърна девойката, немалко удивена от детската наивност, проявявана от Ловеца толкова често. — Извънредно странен човек сте вие и понякога не знам как да ви разбирам. Но сега това няма значение, вие забравихте да ни кажете по какъв начин се озовахте тук.

— Аз ли? О! Това не е толкова странно, Джудит, щом като смятате, че самият аз съм такъв. Аз съм в отпуск.

— Отпуск ли! Тази дума има едно значение за войниците, което разбирам, но не зная смисъла ѝ, когато е употребена от пленник.

— Значи съвършено същото. Вие сте напълно права, войниците я употребяват, и то в същия смисъл, в който я употребих аз. Човек има отпуск, когато му е позволено да напусне лагера или гарнизона за точно определено време и когато времето изтече, той е длъжен да се

завърне и да нарами пушката си или да се примири с мъченията — в зависимост от това, дали е войник или пленник. Тъй като аз съм пленник, ще трябва да се примиря със съдбата на такъв.

— Нима хуроните ви позволиха да ги напуснете така, без охрана или пазач?

— Разбира се. Иначе бих могъл да дойда само чрез някое дръзко действие или чрез измама.

— А какъв залог имат те, че ще се върнете?

— Моята дума — отвърна Ловецът просто. — Да, признавам, че им дадох думата си и щяха да бъдат най-големи глупци, ако ме бяха пуснали да дойда, без да дам обещание. Защото в такъв случай нямаше да бъда длъжен да се върна и да се подложя на всичките дяволски мъки, които може да измисли яростта им, а щях да нарамя пушката си и да се оттегля по най-краткия път към делауерските села. Но те знаеха това също тъй добре, както ние с вас, Джудит, и не биха ме пуснали да дойда без обещание, че ще се върна, също както не биха допуснали вълците да изровят костите на техните деди.

— Възможно ли е да смятате, че ще намерите сили да се подчините отново на властта на такива безмилостни врагове само за да удържите думата си?

За миг Ловецът посрещна този пряк въпрос с мрачно недоволство. След това обаче изражението на неговото честно и искрено лице неочаквано се промени и просветна, защото му беше хрумнала нова мисъл. И се засмя, както обикновен.

— Отначало не ви разбрах, Джудит; наистина не ви разбрах? Вие навярно мислите, че Чингачгук и Бързият Хари няма да позволят това? Но виждам, че още не познавате добре хората. Делауерът ще бъде последният човек на земята, който ще се възпротиви на нещо, за което знае, че е мой дълг; а колкото до Марч, той не се интересува от другите толкова, колкото от себе си, та да изрече много думи по този случай. Моите обещания или вашите, Джудит, или на когото друго да са те, не го засягат много. Не се безпокойте, девойко! Аз ще мога да се върна точно с изтичане на отпуска си. А ако ми бъдат създадени някакви пречки, ненапрасно съм отгледан и възпитан в горите, та да не съумея да се справя.

Джудит не отговори веднага. Всичките й чувства на жена — и то на жена, почнала за пръв път в живота си да се подчинява на любовта,

чието влияние върху щастието или нещастieto на нейния пол е толкова голямо — се бунтуваха срещу жестоката съдба, на която според нея Ловецът се обричаше сам. Но същевременно усетът ѝ за справедливост я караше да се възхищава от тази толкова непреодолима и скромна честност, която младият човек несъзнателно проявяваше. Тя схващаше, че ще бъде безполезно да го разубеждава. А в този миг не беше склонна и да намалява поразителното достойнство и благородство на Ловеца и да се опитва да го отклони от неговата цел. Само се надяваше, че ще се случи нещо, което да отсрочи необходимостта от тази саможертва. Ето защо продължи да го разпитва, та да може да пригоди и държането си съобразно с обстоятелствата.

— Кога свършва отпускът ви, Ловецо? — запита тя, след като двете лодки се насочиха към „ковчега“ и се движеха при едва забележимо потапяне на веслата във водата.

— Утре по обяд — нито минутка по-рано, а можете да бъдете сигурна, Джудит, че няма да напусна обществото ви по-рано от определеното време. Индианците започват да се страхуват от войниците в близкия гарнизон и няма да отложат нито с миг онова, което са намислили. И ние се разбрахме много добре, че ако не успеем за задачата си, мъчението ще се състои, щом слънцето почне да залязва, за да могат те след смрачаване да потеглят към селото си.

Тези тържествено изречени думи показаха, че в съзнанието на пленника твърде много тежеше мисълта за онова, което го очакваше и все пак прозвучаха толкова просто и безгрижно, че по-скоро отхвърляха откритото съчувствие на събеседниците му.

— Значи са решили твърдо да отмъстят за загубите си? — запита унило Джудит, силно повлияна от достойната правдивост и решителност на Ловеца.

— Точно тъй, ако съм в състояние да съдя за склонностите им по външните белези. Доколкото разбирам, те смятат, че аз и не подозирам намеренията им. Но когато човек е живял толкова време сред индианците, не може да се измами лесно, също както опитният ловец не изгубва дирята или вярното куче — дивеча, който е подгонило. Лично аз не очаквам, че ще се отърва невредим, защото виждам, че жените са ужасно разгневени заради Вах-та!-вах. А освен това миналата нощ към лагера се приближи един жесток убиец и все едно,

че куршумът от неговия изстрел се заби в моето сърце. Но каквото и да стане, Голямата змия и годеницата му ще бъдат свободни, а това в края на краищата е щастливо събитие.

— О, Ловецо, щом като са ви оставили да вземете решението си до утре по обяд, те навярно имат по-добри намерения спрямо вас!

— Не мисля така, Джудит, не, не мисля така. Индианецът си е индианец, девойко. И е доста безнадеждно да се смята, че ще го заблудиш, след като е подушил веднъж дирята и е тръгнал по нея. Защото те казват, че съм убил един от най-добрите и най-смелите им воители. А не може да се очаква, че след като са пленили човека, извършил това, и то през същия поход, когато е станало убийството, ще оставят работата да се размине току тъй. Да бяха минали месец-два, духовете им може би щяха да се поуспокоят и навярно щяхме да се срещнем по-приятелски, сега обаче нещата не стоят така. Но, Джудит, ние говорим само за мен и за моите работи, а вие сте имали достатъчно тревоги и навярно се нуждаете от съветите на приятел. Спуснат ли е старецът във водата, където смятам, че би било най-подходящо да се положи тялото му?

— Да, Ловецо — отвърна едва чуто Джудит. — Този дълг току-що бе изпълнен. И вие сте прав, като смятате, че искам да се посъветвам с някой приятел. Този приятел сте вие. Бързият Хари се готви да ни напусне. Когато той си иде и ние се успокоим малко след изпълнението на този дълг, надявам се, че ще отделите един час да поговорите насаме с мен. Хети и аз действително не знаем какво да правим.

— Това е съвсем естествено, след като събитията ви връхлетяха така внезапно и страшно. Но ето „ковчега“ и за всичко това ще поговорим повече при по-удобен случай.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ТРЕТА

*Безмилостен вятър високите хълмове брули,
животът спокоен тече, в низините, потулен;
щом стъпиш на лед, да се хлъзнеш очаквай тогава;
готви се за грижи, потърсиш ли почест и слава;
със малко доволен бъди и със скромност на всеки
за пример ще служиш, мъдрец ще те смятат навеки;
а който със присмех на тая поука погледне,
самин се нарежда в кръга на глупците последни.*
Томас Чърчярд

Срещата между Ловеца и приятелите му на „ковчега“ беше тържествена и тъжна. Двамата индианци веднага разбраха по държането му, че той не беше успял да избяга, и няколкото съдържателни думи бяха достатъчни, за да разберат смисъла на онова, което приятелят им беше нарекъл „отпуск“. Чингачгук веднага се умисли. А Вах-та!-вах, както винаги, проявяваше най-добре съчувствието си чрез ония малки грижи, които обикновено характеризират благосклонността на една жена.

Все пак само след няколко минути беше нахвърлен в общи черти планът за онова, което щяха да правят през нощта, и на неопитен наблюдател би се сторило, че нещата вървят по обичайния си ред.

Беше започнало вече да се смрачава и решиха да откарат „ковчега“ при „замъка“ и да го приберат в пристанището му. До това решение стигнаха до известна степен поради обстоятелството, че всички лодки се намираха отново в ръцете на своите истински притежатели, и главно поради чувството на сигурност, което се беше създадо със завръщането на Ловеца. Той внимателно беше изследвал положението при хуроните и бе убеден, че не възнамеряват да предприемат враждебни действия през нощта, тъй като понесените от тях загуби ги бяха лишили засега от желанието за по-нататъшни опити.

Освен това имаше да направи предложение — което бе и целта на посещението му и ако то бъдеше прието, войната между двете страни изведнъж щеше да се свърши. Ето защо не беше вероятно хуроните да предрешат сами провала на проекта, чието осъществяване вождовете им очевидно желяеха от все сърце, и едва ли щяха да прибегнат до насилие още преди да се беше завърнал техният пратеник.

Щом прибраха „ковчега“ на мястото му, всички започнаха да се занимават със своите работи — защото за белите жители на пограничните области, също както и за червенокожите им съседи, не бяха характерни прибързаните съвещания и решения. Жените започнаха да приготвят вечерята, тъжни и мълчаливи, но готови винаги да посрещнат естествените изисквания на природата. Хари седеше настрана и поправяше мокасините си на светлината на един пън, пламнал в огнището, Чингачгук бе потънал в мрачни размишления. А Ловецът, в чието държане не можеше да се открие нито тревога, нито загриженост, разглеждаше пушката на Хътър — „Убиеца на елени“^[1], за която вече сме споменавали и която впоследствие стана толкова прочута в ръцете на човека, зает сега с изследването на нейните качества.

Оръжието бе малко по-дълго от обикновено и очевидно беше излязло от работилницата на някой голям майстор. По пушката имаше няколко сребърни орнаменти, но повечето гранични обитатели на пръв поглед биха я сметнали за просто оръжие. Нейната най-голяма ценност се състоеше в точно изработената ѝ цев, в изпипаните до съвършенство подробности и в първокачествения метал. Ловецът на няколко пъти вдига приклада до рамото си, като се взираше през мерника, а след това отпускате тялото си и издигаше оръжието бавно, сякаш се прицелваше в някоя сърна, за да измери тежината на пушката и да разбере доколко е подходяща за бърза и точна стрелба.

— Великолепно оръжие е това, Хари! — възкликна най-после Ловецът. — И просто жалко е, че попада в ръцете на жени. Ловците са ми разказвали за подвизите, извършени с него. И от всичко чуто мога да заключа, че в опитни ръце тая пушка е сигурна смърт за онзи, срещу когото бъде насочена. Чуй само как щрака спусъкът — дори и вълчите капани нямат по-пъргави пружини. Спусъкът и барутницата са съчетани идеално и действат едновременно. Никога не съм виждал толкова точно изработена цев, Хари, сигурен съм в това.

— Да, старият Том много ценеше тая пушка, макар че самият той не беше човек, който умее да показва на дело истинските достойнства на което и да било огнестрелно оръжие — отвърна Марч. — Трябва да признаем, че той не беше добър стрелец. И се надявах, че на Джудит може да хрумне да даде „Убиеца на елени“ на мен.

— Никога не може да се предвиди какво ще направят младите жени, Хари, и предполагам, че е толкова вероятно притежател на тази пушка да станеш ти, колкото и някой друг. Но ще бъде наистина жалко, ако пушката не попадне в наистина опитни ръце, след като съществува подобна възможност.

— Какво искаш да кажеш с това? Нима оръжието няма да приляга също тъй добре на моето рамо, както на рамото на всеки друг?

— Що се касае до прилягането, не казвам нищо. И ти, и оръжието имате красива външност и бихте, представлявали хубава двойка. Но по-важно е използването. В ръцете на друг тази пушка би повалила в един-единствен ден повече сърни, отколкото през цяла седмица в твоите, Хари! Виждал съм те да правиш опити. Спомняш ли си елена онзи ден?

— Сезонът за лов на елени е вече минал, а кой избива дивеч след сезона? Просто исках да уплаша животното и трябва да признаеш, че то наистина се изплаши.

— Добре, добре. Нека бъде тъй, както казваш. Но това оръжие е великолепно и би могло да превърне един човек със сигурна ръка и остър поглед в господар на горите!

— Тогава вземете го, Ловецо, и станете господар на горите — обади се Джудит, която бе чула разговора и очите на която нито за миг не се бяха откъснали от честното лице на горския скитник. — То никога не ще попадне в по-добри ръце от тези, в които се намира сега. И се надявам, че ще остане в тях през идните петдесет години.

— Джудит, вие не говорите сериозно! — възкликна Ловецът, дотолкова изненадан, че прояви повече вълнение, отколкото обикновено.

— Никога в живота си не съм била по-сериозна, Ловецо. И сериозни са както подаръкът, така и пожеланието ми.

— Добре, девойко, добре, ще намеря време да поговорим пак за това... Не бива да се обезсърчаваш, Хари! Джудит е млада жена с бърз разум, Тя знае, че славата на пушката на баща ѝ е по-сигурна в моите,

отколкото би била в твоите ръце и поради това ти не бива да се огорчаваш. Сам ще се убедиш, че за други неща, които повече ти прилягат, тя ще предпочете теб.

Хари изрази недоволството си с ръмжене. Но беше твърдо решил да напусне езерото и бе прекалено зает със своите приготовления за път, за да пилее думите си по подобен въпрос. Малко след това вечерята беше готова.

Храниха се мълчаливо, както са свикнали хората, според които трапезата е място само за възстановяване на силите. Но трябва да прибавим, че голям дял в общата неохота за разговор сега имаха скръбта и мислите. Защото иначе Ловецът се различаваше много от хората от своя кръг. При такива случаи той не само обичаше да води разговор, но и да създава желание за същото между сътрапезниците си.

Вечерята свърши и скромните прибори бяха изнесени. След това всички се събраха на площадката, за да чуят от Ловеца вестта, на която се дължеше идването му. Явно бе, че той не бързаше да направи съобщението си, но нервите на Джудит не издържаха повече разтакането. Изнесоха столове от „ковчега“ и кабината и шестимата насядаха в кръг до вратата, като се взираха в лицата си, доколкото позволяваше оскъдната светлина на красивата звездна нощ, Покрай брега и под планините цареше обикновенният мрак, но сред обширното езеро не падаше никаква сянка и отраженията на хиляди звезди трептяха по повърхността на прозрачната вода, докосвана от нощния ветреца само колкото да бъде леко набръчкана.

— А сега, Ловецо — започна Джудит, чието търпение се изчерпа, — кажете ни сега всичко, което хуроните искат да ни предадете и заради което са ви изпратили под честна дума при нас.

— „Отпуск“, Джудит, „отпуск“ е точната дума. И тя има еднакво значение както за войника, тъй и за пленника. Разликата не е голяма. Добре, аз наистина трябва да ви предам съобщението. Може би няма смисъл да отлагам повече. Хари навярно скоро ще поиска да поеме своя път по реката, а звездите изгряват и залязват, като че не се интересуват от никакви индианци и от никакви съобщения. Ех, това, което ще ви кажа, не е приятно, а зная, че е и свършено безполезно. Но все пак трябва да ви го предам. Ето какви са фактите. Когато групата индианци се завърна от „замъка“, мингосите се събраха на съвет и по мрачните им лица се виждаше ясно, че не ги занимаваха

много приятни мисли. Никой не обича да бъде побеждаван — и червенокожите не по-малко от бледоликите. След като изпушиха лулите си, те казаха своите речи. И когато пламъците на огъня загаснаха, всичко бе вече ясно. Най-възрастните между тях изглежда мислеха, че съм човек, комуто могат да имат доверие, ако ме пуснат под честна дума. Чудесни наблюдатели са тези мингоси — и най-върлите им врагове трябва да признаят това. Но те вярваха, че аз съм такъв човек, а не се случва често индианците да мислят тъй за един бял. И тъй като имаха доверие в мен, не се поколебаха да ми кажат направо онова, което мислеха. То е следното — вижте сами как стоят нещата. Мингосите си представляват, че езерото и всичко в него е предоставено на тяхната милост. Томас Хътър е мъртъв, а колкото за Хари, смятат, че след като е бил толкова близо до смъртта, няма и да помисли да се срещне още веднъж с нея през това лято. Ето защо те смятат, че всички ваши сили са сведени до Чингачгук и двете млади девойки. Известно им е, че делауерът е от велик род и е истински воин, знаят също така, че той се намира за пръв път на пътеката на войната. Затова смятат, че цялото езеро е вече тяхно притежание и изпращат чрез мен тази ивица от вампум — докато говореше, той посочи на делауера въпросния предмет — със следните думи: „Кажете на Голямата змия — рекоха ми те, — че той се държи добре като начинаещ. Сега може да потегли през планините към селата на своето племе и никой не ще търси следите му. Ако е намерил скалп, нека го вземе със себе си. Хуронските храбреци имат сърца и могат да съчувстват на един млад воин, който не иска да се върне с празни ръце у дома си. Ако е сръчен, нека поведе хората си да преследват хуроните. Но Вах-та!-вах трябва да се върне при тях. Когато ги напуснала през онази нощ, тя отнесла със себе си любовта на един млад хурон и те искат тя да се върне, за да получи момъкът онова, което е изгубил! Голямата змия — казват те — е млад воин с голямо бъдеще и може да си намери толкова жени, колкото иска, но тази не може да има.“ Това искат да кажат, доколкото ги разбрах.

— Жената си е жена независимо от това, дали цветът ѝ е бял, или червен! — каза Джудит. — А вашите вождове малко разбират от женски сърца, Ловецо, ако смятат, че жените могат винаги да прощават грешките или винаги да забравят, когато обичат истински.

— Мисля, че за някои жени това е напълно вярно, Джудит, макар да познавам други, Които биха сторили и двете неща. Второто съобщение е за вас. Те казват, че Водният плъх — така наричат баща ви — се е гмурнал на дъното на езерото и никога вече не ще изплува оттам. И че неговите малки скоро ще останат без подслон и без храна. Те смятат, че хуронските колиби са по-добри от колибите на Йорк. И затова искат да идете и ги опитате. Признават, че цветът на кожата ви е бял, но смятат, че жени, които са живели толкова дълго в горите, не ще намерят лесно пътя си сред полетата. Един велик воин измежду тях е изгубил наскоро жена си и ще се чувства щастлив да постави Дивата роза на столчето край своя огън. Колкото до Слабия ум, тя винаги ще бъде почитана от червените воители и те ще се грижат за нея. Имуществото на баща ви според тях трябва да обогати племето. А вашите лични вещи, в които се включва всичко необходимо за една жена, ще отидат, както става винаги, във вигвама на съпруга. Още повече напоследък те изгубиха една жестоко убита девойка и сега две бледолики трябва да я заместят.

— И такова съобщение ми носите вие! — възкликна Джудит, макар в гласа, с който бяха изречени тия думи, да имаше повече тъга, отколкото гняв. — Нима смятате, че мога да живея като индианска робиня?

— Ако искате да чуете честното ми мнение за това, Джудит, ще ви отговоря, че вие никога не ще станете доброволно робиня на мъж, пък бил той бял или червен. Но не бива да ми се сърдите, задето се постарях да ви предам вестта колкото може по-достоверно, дори със същите думи, както бе предадена на мен. Това бяха условията, при които получих отпуск. А пазарлъкът си е пазарлък, па макар и да е направен с негодник. Аз ви съобщих онова, което казаха те, но не съм ви казал още какво трябва да отговорите според мен.

— Да, нека го чуем, Ловецо! — намеси се Хари. — Любопитството ми е възбудено и много бих желал да узная какво смяташ, че е разумно да се отговори. От своя страна вече съм обмислил добре отговора и ще го дам, когато потрябва.

— Аз също съм мислил за отговорите на всички, Хари, и в никой от тях не съм толкова сигурен, колкото в твоя. Ако бях на твое място, щях да кажа: „Ловец, събщи на тия негодници, че те не познават Хари Марч! Той е човек и след като има бяла кожа, не ще напусне жените в

миг, когато те имат най-голяма нужда от него. Така че смятайте ме за човек, който ще откаже да склучи договор с вас, пък макар и да изпуснете цяло буре тютюн с него,“

Марч беше малко смутен от този укор, изречен тъй изразително, че не можеше да има съмнение в смисъла му. Ако Джудит го бе насърчила, той не би се поколебал да остане и да защитава нея и сестра ѝ, но при тези обстоятелства чувството на гняв го караше да ги напусне. И в крайна сметка у Бързия Хари нямаше достатъчно благородство, за да рискува собствената си сигурност, без да вижда пряка връзка между възможните резултати и личните си интереси. Ето защо не е никак чудно, че неговият отговор бе основан както на намеренията му, тъй и на упованието, което той така самохвалски имаше в гигантската си сила, защото, ако и да не беше винаги смел, тази сила обикновено го правеше дързък спрямо събеседниците му.

— Искрените думи раждат дълго приятелство, мастър Ловецо — каза малко заплашително той. — Ти си още хлапак и знаеш от опит какво представляваш, попаднеш ли в ръцете на мъж. И тъй като не си за мен страна, а само посредник, изпратен тук от червенокожите, можеш да кажеш на господарите си, че те познават много добре Хенри Марч и доказателство за това са думите, които са ти казали за него. Той е достатъчно човечен, за да се вслушва в човешкия разум, а този разум сега му казва, че е истинска глупост да се бори сам срещу цяло племе. Щом като жените го изоставят, следва да очакват, че и те ще бъдат изоставени от него. Ако Джудит е готова да промени решението си, тя е добре дошла с мен по реката, а с нея и Хети, но не дойде ли до такова решение, то ще потегля веднага, щом сметна, че неприятелските съгледвачи са започнали да се сгушват между храстите и дърветата, за да прекарат нощта.

— Джудит не ще промени решението си и тя не желае вашето присъствие тук, мастър Марч! — отвърна девойката буйно.

— Тогава въпросът е приключен — подхвана Ловецът спокойно, без да се смуцава от разгорещаването на другите. — Бързият Хари трябва да действа сам и да прави онова, което най-много му подобава. Пътят, който възнамерява да поеме, ще му даде ако не спокойна съвест, то поне лесно бягство. Сега да разгледаме положението на Вах-та!-вах... Какво ще кажеш ти, девойко? Ще пренебрегнеш ли и ти дълга си и ще се върнеш ли при мингосите, за да се омъжиш за хурон? И всичко

това не от любов към човека, за когото трябва да се омъжиш, а от любов към собствения си скалп?

Вах-та!-вах стана от стола и като прибягна естествено към езика, на който се изразяваше най-гладко, изказа своите мисли и намерения красиво и достойно с речта на своя народ.

— Съобща на хуроните, Ловецо — каза тя, — че са невежи като къртици, не могат да различат вълка от кучето. Сред моя народ розата умира на стъблото, където е напъпила, сълзите на детето падат върху гърбовете на родителите му, житото расте, където е било посято. Делауерските девойки не са вестоносци, за да ги пращат от племе на племе като пояс от вампум. Те са цветя и най-уханно миришат в собствените си гори. Техните младежи ги носят на гърдите си, защото благоухаят, те са най-дъхави тогава, когато ги откъснат направо от стъблото. Дори червеношийката и лястовичката се връщат всяка година в старите си гнезда. Нима жената трябва да бъде по-невярна от птичка? Поставете бора в тинеста почва и той ще пожълтее. Върбата не би цъфтяла на хълм. Племената, заселени край морето, най-много обичат да слушат воя на вятъра, забушувал над солените води. А какво е хуронският момък за девойка от голямото племе на лени-ленапите? Той може да е бързоног, но нейните очи не го следят при надбягванията, те гледат назад, към колибите на делауерите. Той може да пее песен, която да се струва сладка на девойките от Канада, но за Вах-та!-вах няма друга музика освен говора, който е слушала от детинството си. Дори ако хуронът беше роден сред хората, които някога са опустошили бреговете на Соленото езеро, пак щеше да бъде напразно, освен ако беше от рода на Ункас. Младият бор ще порасте и ще стане висок като всеки от дедите си. Вах-та!-вах има само едно сърце и може да обича само един съпруг.

Ловецът слушаше с нескрито задоволство тези характерни думи, изречени със сериозност, отговаряща напълно на чувствата, които ги пораждаха. И когато девойката свърши, той отговори на пламенното ѝ красноречие със своя сърдечен, но беззвучен смях.

— Това струва колкото всички вампуми на горите! — възкликна той. — Предполагам, че не разбрахте какво каза тя, Джудит. Но ако се вгълбите в чувствата си и си представите, че един неприятел ви съобщава чрез пратеник да се откажете от избраника на сърцето си и да се омъжите за друг, когото не харесвате, уверявам ви, ще схванете

всичко! Да, красноречивите жени ми харесват, когато се решат да изговорят онова, което чувстват. Но не когато се занимават с празни дрънканици, както повечето от тях често правят, а само когато с подходящи думи дават израз на най-искрените и най-дълбоките си чувства. А сега, Джудит, след като получихме отговора на една червенокожа девойка, трябва да изслушам отговора на една бледолика — ако, разбира се, едно тъй цветущо лице като вашето може да се нарече така. Вие наистина сте наречена сполучливо Дивата роза!

— Ако тези думи ми бяха казани от някой благородник от гарнизона, щях да ги посрещна с присмех, Ловецо, но изречени от вас зная, че те са искрени — отвърна Джудит, дълбоко удовлетворена от неговия неволен комплимент. — Обаче твърде рано е да искате моя отговор. Голямата змия не се е изказал още.

— Змията! О, та аз бих могъл да занеса отговора му, без дори да чуя и дума от него! Признавам, че дори и не съм мислил да му задавам въпрос. Макар че всъщност това едва ли ще бъде справедливо, тъй като истината си е истина, а аз съм длъжен да предам на мингосите само факти и нищо повече... И тъй, Чингачгук, нека чуем какво мислиш ти по този въпрос. Имаш ли намерение да се отправиш през хълмовете към твоето село, да оставиш Вах-та!-вах иа някой хурон и да кажеш на главатарите си, че ако побързат и имат щастие, след два или три дни може да попаднат на следите на ирокезите, когато те са вече далече?

Младият вожд стана, както годеницата си, за да може да даде своя отговор с нужната изразителност и достойнство. Вах-та!-вах беше говорила с ръце, скръстени на гърдите, сякаш за да потисне вълнението в тях. Воинът обаче протегна ръка пред себе си със спокойствие и мощ, която подчертаваше още повече думите му.

— В отговор на вампума би трябвало да се изпрати вампум — каза той, — на вестта се отговаря с вест. Чуй какво има да каже Голямата змия на делауерите на лъжливите вълци от големите езера, които вият в нашите гори. Те не са дори вълци, а кучета, дошли да търсят своите опашки и уши, отрязани от ръцете на делауерите. Умеят да крадат млади жени, но не умеят да ги пазят. Чингачгук взе своята оттам, където я намери. Той не поиска позволение от никое канадско псе. Ако има нежни чувства в сърцето си, това не е работа на хуроните. Чингачгук го казва на онази, която е щастлива да го узнае, и не крещи

за това в гората за ушите на онези, които разбират само писъците, нададени от страх. Дори вождовете на собственото му племе не бива да знаят какво става в колибата му, а още по-малко тия разбойници, мингосите.

— Наречи ги скитници, Змия! — прекъсна го Ловецът, който не можеше да обуздае радостта си. — Да, наречи ги скитници — това прозвище им е най-омразно, но е напълно вярно. Не се бой за мен! Аз ще им предам съобщението ти сричка по сричка и няма да изпусна нито една подигравка или обида. Те и без това не заслужават нищо по-добро от теб.

— А още по-малко тия скитници, мингосите! — подхвана отново Чингачгук. — Кажете на хуронските псета да вият по-високо, ако искат някой делауер да ги намери в гората, където се крият като лисици, вместо да ходят на лов като воители. Докато в лагера им се намираше делауерската девойка, имаше смисъл да ги преследват; сега обаче те ще бъдат забравени, освен ако вдигат шум. Чингачгук не желае да си създава труд да се връща в своето село за още воители. Той ще ги настигне по пътеката на бягството им. И ще ги следва сам до Канада, освен ако не скрият дирите си под земята. А Вах-та!-вах ще задържи при себе си, за да му готви дивеч; те двамата ще бъдат достатъчни, за да прогонят хуроните в тяхната земя.

— Тази вест е чудесна, както обичат да казват офицерите — извика Ловецът. — Тя ще разиграе кръвта на всички хурони — и особено там, където се казва, че и Вах-та!-вах ще се втурне по петите им, докато бъдат изгонени напълно от тази страна. Все пак не винаги големите думи са големи дела. Обикновено изпълняваме само половината от обещаното... А сега, Джудит, ваш ред е да говорите, защото хуроните очакват отговор от всички ви с изключение може би на бедната Хети.

— А защо не и от Хети, Ловецо? Тя често говори смислено. И индианците може да уважат думите ѝ, защото те съчувствуват на хората в нейното положение.

— Това е вярно, Джудит и добре го измислихте. Червенокожите наистина почитат всички нещастници, особено такива като Хети! И тъй, Хети, ако имаш да кажеш нещо, ще го предам на хуроните така точно, сякаш са думите на учител или мисионер.

Девојката се поколеба за миг, а после отвърна със своя нежен, тих глас, сериозно, както всички, които я предшестваха:

— Хуроните не могат да разберат разликата между белите хора и тях, инак не биха искали от нас с Джудит да живеем в техните села — каза тя, — ние сме привързани към това езеро и няма да го напуснем. В него се намират гробовете на мама и на татко, а дори и най-лошите индианци обичат да бъдат близо до гробовете на родителите си. Ако искат, ще отида при тях да им чета пак от Библията, но не мога да напусна гробовете на мама и татко.

— Това е достатъчно — достатъчно е, Хети, и е все едно, че ти си им изпратила двойно по-дълго съобщение — прекъсна я Ловецът. — А сега, Джудит, идва вашият ред и с това задачата ми тази вечер се свършва.

Джудит бе проявила нежелание да даде отговора си и с това донякъде беше възбудила любопитството на пратеника. Съдейки по всичко, което знаеше за нея, той никога не беше и предположил, че девојката ще бъде по-малко вярна на своите чувства и принципи, отколкото Вах-та!-вах или Хети. И все пак у нея явно имаше колебание, което малко го безпокоеше. Дори сега, когато беше поканена направо да говори, тя пак се колебаеше и не разтвори устни, докато пълната тишина не ѝ показа с какво нетърпение се очакваха нейните думи. После наистина заговори, но нерешително и с нежелание.

— Кажете ми най-напред — кажете ни най-напред, Ловецо — започна тя, като повтори думите си само за да промени местоимението, — какво влияние ще окажат нашите отговори на вашата съдба? Ако трябва да станете жертва заради нас, би било по-добре да внимаваме какво говорим. Какви биха могли да бъдат последиците за вас?

— О, Джудит, със същия успех бихте могла да ме запитате в каква посока ще духа вятърът през идната седмица или колко годишна ще бъде следващата сърна, която ще убия! Мога да кажа само едно: че те гледат на мен малко мрачно, но не всякога черният облак носи гръмотевици и не след всяко полъхване на вятъра вали дъжд. Ето защо много по-лесно е да се зададе този въпрос, отколкото да му се отговори.

— И точно такава е съобщението на ирокезите до мен — каза Джудит, като стана, сякаш беше решила твърдо какво ще прави сега. —

Трудно е да се отговори на него, Ловецо, и затова моят отговор ще бъде даден, след като поговорим с вас насаме и след като останалите си легнат да спят.

В държането на девойката имаше решителност, която накара Ловеца да се подчини. И той го стори с готовност, тъй като отлагането не беше свързано с никакви лоши последици. С това съвещанието беше прекъснато и Хари изяви намерението си да ги напусне колкото се може по-скоро. През следващия час, който трябваше да се изчака, за да се сгъсти тъмнината, преди пограничният скитник да потегли, всички се заловиха с обикновените си занимания — Ловецът от своя страна продължи да изследва съвършенствата на вече споменатата пушка.

Но скоро стана девет часа и беше решено Хари да потегли. Вместо да се сбогува искрено и с топло великодушие, той изрече мрачно и студено малкото, което сметна за нужно да каже. Ядът му за онова, което смяташе упорство от страна на Джудит, се смеси с огорчението от всичко станало, откакто бе пристигнал при езерото. И както се случва обикновено с простите и умствено ограничените, беше склонен да укорява за своите неуспехи повече другите, отколкото себе си.

Джудит му подаде ръка, но заедно със съжалението от раздялата тя изпитваше и скрита радост; двамата делауери също не съжالياха, че ги напуска. От всички единствена Хети прояви истинските си чувства. Но свенливостта и стеснителността на нейния характер я караха да остане настрана, така че Хари вече беше влязъл в лодката при Ловеца, когато тя се осмели да пристъпи достатъчно напред, за да ѝ обърнат внимание. Тъкмо когато малката лодка се отделяше от „ковчега“, девойката се беше прехвърлила на него и се бе приближила към края му с толкова леки и бързи движения, че почти не бе забелязана. Сега обаче един порив на чувства надделя нейната срамежливост и Хети заговори.

— Сбогом, Хари! — извика тя с нежния си глас. — Сбогом, скъпи Хари. Пази се добре в горите и не се спирай, докато не стигнеш в гарнизона. Хуроните около езерото са многобройни като листата на дърветата, а към такъв едър човек като тебе едва ли ще се отнесат тъй, както към мен.

Мощната притегателна сила на Марч над тази слабоумна, но искрена и справедлива девойка се дължеше на прост природен закон. Беше пленена от външните му качества, а между тях никога не бе съществувала достатъчно близка духовна връзка, за да противодейства на външните ефекти, инак дори за една толкова ограничена умствено девойка те биха намалели. Наистина тя го намираще груб и недодялан, но такъв беше и баща ѝ, както и повечето други мъже, които бе виждала и понеже ѝ се струваше като отличителна черта на този пол, то не ѝ правеше толкова неблагоприятно впечатление за характера на Хари. Всъщност чувствата, които Хети изпитваше към младия гигант, не бяха истинска обич, а по-скоро силна привързаност и възхищение, които навярно постепенно щяха да се превърнат в любов, стига Хари да не я разочароваше.

При заминаването на Хари всички бяха проявили толкова малко симпатия към него, че нежният глас на Хети, който прозвуча зад гърба му, упражни благотворно и успокояващо въздействие. Той спря лодката и с едно леко движение на мощните си ръце я върна отново към „ковчега“. Това беше нещо повече, отколкото Хети — добила смелост при заминаването на нашия герой — бе очаквала и при внезапното му връщане тя свенливо отстъпи назад.

— Ти си добро момиче, Хети, и не мога да те напусна, без да стисна ръката ти — каза любезно Марч. — В края на краищата Джудит не струва повече от теб, макар и да е малко по-хубава. А що се отнася до разума, ако честността и почтеността в отношенията към един млад мъж са признак на разум у една млада жена, то ти струваш десет пъти повече от Джудит; да, и повече от всички момичета, които познавам.

— Не казвай нищо против Джудит, Хари! — отвърна умолително Хети. — Татко почина и мама почина и ние с Джудит останахме самички, а не е хубаво сестри да говорят лоши неща или да слушат лоши неща една за друга.

— Това звучи разумно, дете, както и повечето от думите ти. Ако се срещнем някога пак с теб, Хети, ти ще намериш в мое лице приятел, пък сестра ти да прави, каквото ще. Признавам, че не бях добър приятел с майка ти, защото в много отношения не мислехме еднакво, но затова пък с баща ти, стария Том, се погаждахме великолепно, така забележително, както еленовата дреха отива на всеки добре сложен мъж.

— Сбогом, Хари! — каза Хети. — Пази се в гората и не спирай никъде, докато не стигнеш в гарнизона.

В следващата минута двамата млади мъже се намираха вече на стотина стъпки от „ковчега“ и след още малко се изгубиха напълно от погледите на онези, които бяха останали във водното жилище, Хети въздъхна дълбоко и се присъедини към сестра си и Вах-та!-вах.

Известно време Ловецът и спътникът му гребяха мълчаливо напред. Решено бе Хари да слезе точно на същия полуостров, на който той беше представен в началото на тази история — не само защото бе малко вероятно това място да се наблюдава от хуроните, но и защото там той бе запознат най-добре с особеностите на гората и щеше да може да намери лесно пътя си в мрака. И кануто се отправи нататък толкова бързо, колкото двама силни и сръчни гребци можеха да придвижат своята лека лодка през или по-скоро над водата, за да стигнат целта си. И когато се намериха сред крайбрежните сенки и съвсем близо до полуострова, към който се стремяха, всеки от тях преустанови усилията си, за да могат да разменят няколко думи преди раздялата, без да бъдат чути от някой индиански разузнавач.

— Ще сториш добре, ако убедиш офицерите от гарнизона да изпратят войски срещу тия негодници веднага, щом стигнеш, Хари — започна Ловецът, — и още по-добре ще сториш, ако си предложиш доброволно услугите сам да ги доведеш дотук. Ти знаеш пътеките и цялото езеро и характера на околността и ще можеш да направиш това по-добре от всеки обикновен следотърсач. Идете най-напред в лагера на хуроните и тръгнете оттам по следите им. Един поглед върху колибата и „ковчега“ ще ти даде ясна представа за положението на делауера и на девойките. Във всеки случай добре е да проследят мингосите и да им се даде един хубав урок, та да го запомнят задълго. Това няма да промени моята съдба, тъй като тя ще се реши утре вечер, още преди слънцето да залезе. Но положително ще окаже голямо влияние върху бъдещето на Джудит и Хети!

— Ами с тебе, Натаниъл? — запита Хари с повече интерес, отколкото проявяваше към съдбата на другите. — Какво смяташ, че ще стане с теб?

— Не съм в състояние да ти кажа, Хенри Марч. В сърцата на мингосите се е разпалило желанието за мъст и всяко малко

разочарование във връзка с плячката или пленниците, или Вах-та!-вах може да ги накара да ме подложат на мъчения.

— Мръсна работа е това и на всяка цена трябва да бъде осуетена — отвърна Хари, който объркваше понятията за добро и зло, както всички прости и себични хора. — Бих желал от все сърце старият Хътър и аз да бяхме скалпирали всичко живо в лагера им, когато още първата нощ слязохме там на брега с това намерение! Ако не беше се дърпал, Ловецо, това щеше да стане. И тогава нямаше да се намираш в такова отчаяно положение, каквото ми описа сега.

— По-добре да беше казал, че предпочиташ никога да не се бе заемал с подобно начинание. В такъв случай не само че нямаше да се стигне до сблъсквания, но и Томас Хътър щеше да бъде още жив, а и сърцата на индианците нямаше да са толкова жадни за мъст. А убийството на онази млада жена беше ненужно, Хари Марч, и оставя тежък товар върху имената, ако не върху съвестта ни.

Това беше толкова явно и изглеждаше толкова очевидно дори за самия Хари, че той потопи веслото си във водата и отправи лодката към брега, сякаш желаше по-скоро да избяга от собственото си разкаяние. Събеседникът му удовлетвори неговото трескаво желание за промяна и след минута или две носът на лодката се вряза леко в крайбрежния пясък. Един миг беше достатъчен за Хари да скочи на сушата, да нарами багажа и пушката си и да се приготви за път. И след като изръмжа нещо за сбогом, той вече бе тръгнал по пътя си, когато неочаквано съвестта му се пробуди, накара го да спре и веднага след това да се върне при другия.

— Ти не бива да се предаваш отново в ръцете на мингосите, Ловецо! — каза той колкото с гневна досада, толкова, и с благородно чувство. — Само някой луд или глупак би направил това!

— Има хора, които смятат, че е лудост да държат на думата си, а и такива, които не мислят така, Хари. Ти може да си от първите, аз обаче съм от вторите. Никой червенокож на света не бива да казва, че един минго умее да държи на думата си по-добре от мен. Аз съм в отпуск и когато отпускът ми изтече утре на обяд, ще намеря сили и разум и ще се завърна... Сбогом, Хари, може би не ще се видим вече с теб.

Марч беше доволен, че си отива, защото положително не би могъл да разбере чувствата, които ръководеха и облагородяваха

неговия събеседник. Ловецът остана спокойно на брега, вслуша се в тремавите и шумни стъпки на Хари сред храстите, поклати глава, недоволен от тая липса на предпазливост, и после тихо влезе в лодката.

Преди да потопи веслото отново във водата, младият човек се огледа около себе си и се залюбува на гледката, която се откриваше под купола на звездната нощ. Това беше мястото, отдето той за пръв път беше зърнал красивата водна площ, по която сега плаваше. И ако в сияйната светлина на лятното пладне тя беше величествена, сега сенките на нощта я правеха тъжна и меланхолична. Околоврът се издигаше планината като черна стена, която сякаш я отделяше от останалия свят, а ивицата от бледа светлина сред по-широката част на басейна сякаш бе символ на слабата надежда, която се очертаваше неясно в собственото му бъдеще. И като въздъхна тежко, той отблъсна лодката от брега и с настойчиво усърдие пое пътя си назад, към „ковчега“ и „замъка“.

[1] В „Следотърсачът“ тази пушка се споменава като „Сърнебойка“ Б.ВНorse ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ЧЕТВЪРТА

*Открит позор са твоите скрити тайни,
пороците ти всеки е узнал,
гуляите и блудствата безкрайни
опръскали са титлите ти с кал.
Като пелин горчив дори езика
е станал днес във твоите уста —
о, няма ли да спре оттам да блика
безумната ти, празна суета?
Шекспир — „Похищението на Лукреция“*

Когато Ловецът приближи водното жилище, Джудит очакваше завръщането му на площадката с едва прикривано нетърпение. Вахта!-вах и Хети спяха спокойно на двойното легло, което обикновено се използваше от двете сестри, а делауерът, завит с едно одеяло и с пушката до себе си, се беше проснал на пода в съседното помещение и вече сънуваше събитията от последните няколко дни. В „ковчега“ гореше лампа, защото семейството беше свикнало да си позволява такъв лукс при извънредни случаи и притежаваше средства за това.

Щом зърна лодката, девойката престана да се разхожда нервно по малката площадка и се приготви да посрещне младия човек, когото бе чакала с такова нетърпение. Помогна му както да завърже лодката, тъй и в други дребни неща, и с това даде явно да се разбере, че желае да го види час по-скоро свободен за разговор. Когато свършиха, в отговор на неговото запитване тя му обясни как се бяха настанили останалите. Ловецът я изслуша внимателно — държането на девойката беше сериозно и внушително и от това той разбра, че в ума ѝ се бе загнездила някаква мисъл, която за нея бе повече от обикновена грижа.

— А сега, Ловецо — продължи Джудит, — виждате, че съм запалила лампата и съм я оставила в кабината на „ковчега“. Ще ме

последвате ли, за да видите какво имам да ви покажа и да чуете какво искам да ви съобщя?

Това изненада малко Ловеца. Но той не възрази нищо и двамата скоро се намериха на сала, в помещението, където гореше лампата. Там до сандъка бяха поставени два стола, лампата се намираше върху трети, а масата беше издърпана наблизо, за да поставят на нея различните неща, които щяха да изваждат. Тези приготовления се дължаха на трескавото нетърпение на девойката, която не можеше да се примири с никакво забавяне, щом зависеше от нея то да се избегне. Бяха отключени дори всички ключалки и оставаше само да се вдигне тежкият капак, за да се появят ценностите на толкова дълго пазеното съкровище.

— Разбирам отчасти какво значи това — забеляза Ловецът, — да, разбирам отчасти. Но защо не присъства и Хети? Сега, когато Томас Хътър е починал, тя е една от собственичките на тези рядкости и би трябвало да присъства при тяхното разтваряне и изваждане.

— Хети спи — отвърна бързо Джудит. — За нейно щастие хубавите дрехи и разкошът не я привличат. Освен това тази нощ тя ми отстъпи целия си дял от сандъка и аз мога да правя с него каквото искам.

— Но достатъчно разумна ли е бедната Хети, за да стори това, Джудит? — запита справедливият млад човек. — Има старо и справедливо правило — никога да не приемаме нещо, чиято цена не се знае от онзи, който ни го подарява.

Джудит беше засегната от укора на човека, когото обичаше. Но тя щеше да го почувства много по-остро, ако съвестта ѝ не беше чиста от всякакви непочтени намерения спрямо слабоумната ѝ, доверчива сестра.

— Хети няма да бъде измамена — отвърна тя кротко. — Тя знае не само какво се готвя да сторя аз, Ловецо, но и защо го правя. Така че седнете, вдигнете капака на сандъка и този път ние ще стигнем до дъното. Ще бъда много разочарована, ако не намерим нещо, което да ни разясни по-добре историята на Томас Хътър и майка ми.

— Защо казвате Томас Хътър, а не „баща ми“, Джудит? Към мъртвите трябва да се отнасяме с още по-голяма почит, отколкото към живите!

— Отдавна подозирах, че Томас Хътър не е мой баща, макар да мислех, че може би е на Хети, но сега ние знаем, че той не е баща на нито една от нас. Той ни призна това в самия миг на смъртта си. Аз съм достатъчно голяма, за да помня по-добри времена, отколкото тези при езерото, макар да са запечатани толкова слабо в паметта ми, че ранните години от моя живот ми се струват като сън.

Сега Ловецът зае мястото си и започна още веднъж да вади нещата, които съдържаха сандъкът. Естествено, намериха всичко, което бяха преглеждали вече и тези вещи предизвикваха сега много по-малко възбуда и коментари, отколкото при предишното си появяване.

— Ние разглеждахме вече всичко това миналия път — каза девойката — и няма да се спираме сега на него. Но вързопът под вашата ръка не е отварян, Ловецо. Нека видим какво съдържа той. Дано в него има нещо, което да покаже на бедната Хети и на мен кои сме ние!

— Да, ако можеха да говорят, някои вързопи биха разказали чудни тайни — отвърна младият човек, като бавно разгръщаше парче груб плат. — Но този не изглежда да е такъв, защото, както виждам, той не е нищо повече от някакво знаме, макар че знанията ми не се простират дотам, та да мога да кажа на коя нация принадлежи.

— Но това знаме трябва да има някакво по-особено значение — прекъсна го бързо Джудит. — Разгънете го по-широко. Ловецо, за да видим цветовете му.

— О, съжалявам знаменосеца, който е трябвало да го вдига и носи по бойните полета. Ха, та то е достатъчно голямо, за да се направят от него цяла дузина знамена, на които толкова държат кралските офицери.

— Навярно е от кораб, Ловецо. Зная, че на корабите се употребяват такива неща. Нима не сте чувал ужасните слухове, че Томас Хътър е имал някога връзки с хора, наричани пирати?

— Бързият Хари споменаваше, че според него той някога е имал вземане даване с някакви си морски разбойници. Но, Боже мой, Джудит, на вас положително не би ви доставило удоволствие да откриете подобно нещо за съпруга на родната си майка, пък макар той да не е бил ваш баща.

— Всичко, което ми открие коя съм и ми обясни спомените от детинството, ще ме зарадва. Вие никога не сте виждал майка ми,

Ловецо, и не можете да почувствате огромната разлика, която съществуваше между тях! Продължавайте и дайте да видим какво има в онзи квадратен пакет.

Ловецът се подчини и скоро откриха, че въпросният вързоп съдържаше малко, красиво изработено, но заключено сандъче. Трябваше да намерят ключа. Но тъй като търсенето се оказа напразно, решиха да отворят ключалката му със сила. Това скоро им се удаде и се оказа, че сандъчето беше изпълнено почти догоре с книжа. Много от тях бяха писма, имаше части от ръкописи, бележници, сметки и други подобни документи.

Дори ястребът не се спуща тъй стремглаво върху малки пиленца, както Джудит се хвърли върху този източник на досега скрити от нея тайни. Нейното образование беше много по-голямо от положението ѝ в живота и очите ѝ оглеждаха страница след страница от писмата с бързина, за която ѝ помагаша знанията, и с жажда, която се дължеше на чувствата ѝ.

Още от самото начало стана ясно, че девойката беше удовлетворена, и ние можем да прибавим — с право. Защото тия писма на две невинни жени я накараха да се почувства горда от онези, с които имаше всички причини да се смята в близко кръвно родство. Но нямаме намерение да даваме от тези писма нищо повече от общия смисъл на тяхното съдържание.

Вече споменахме, че Джудит беше много доволна от писмата, които най-напред попаднаха пред очите ѝ. Те съдържаха онова, което една любеща и нежна майка бе писала на отсъстващата си дъщеря, и толкова неща подсказваха за отговорите, че до голяма степен запълваха празнотите. Но в тях имаше и съвети, и предупреждения и Джудит почувства, че кръвта нахлу в слепите ѝ очи, а след това я побиха студени тръпки, когато прочете, че в едно от тях майката споменаваше доста хладно за постъпката на дъщеря си, която си бе позволила по-голяма близост с офицер, „пристигнал от Европа и който едва ли има намерение да завърже почтени връзки в Америка“.

Необикновеното в тези писма беше, че от всяко подписите бяха грижливо изрязани, а там, дето сред писмата се споменаваше някакво име, то беше изстъргано толкова грижливо, че бе невъзможно да се прочете. Според модата на времето всички бяха сложени в пликове, но по тях не можеше да се намери нито един адрес. Самите писма бяха

много добре запазени и на Джудит се стори, че съзира следи от сълзи по някои от тях. Сега тя си спомни, че беше виждала малкото сандъче в ръцете на майка си преди нейната смърт и предположи, че едва тогава е било поставено в сандъка заедно с другите отдавна забравени и скрити предмети, които вече не можеха да допринесат нито за тъгата, нито за щастието на майка ѝ.

По-надолу Ловецът и младата девойка попаднаха на друг вързоп писма, пълни с любовни излияния. Наистина те бяха написани с чувство, но в тях се четеше и онази измама, която мъжете често смятат за справедливо да използват спрямо другия пол.

Джудит беше проляла обилни сълзи над първата връзка, сега обаче усети, че чувството на възмущение и гордост ѝ помага да се съвземе. И все пак ръката ѝ трепереше и студени тръпки полазиха по тялото ѝ, когато откри някои твърде сходни места между тези писма и някои, които самата тя беше получавала. Веднъж дори тя изпусна пакета, сведе глава на коленете си и изглеждаше почти сломена.

През всичкото време Ловецът седеше мълчаливо, но внимателно наблюдаваше онова, което ставаше. Когато прочиташе някое писмо, Джудит му го подаваше да го държи, докато тя преглеждаше следващото, това обаче съвсем не ползваше младия човек, тъй като не умееше да чете. Разбира се, то съвсем не му пречеше да открие вълнението, което бушуваше в гърдите на красивото същество, седнало до него. И когато Джудит от време на време несъзнателно прочиташе полугласно някое и друго изречение, той бе много по-близо до истината в своите догадки и предположения, отколкото девойката би могла да предположи.

За щастие Джудит бе започнала с най-старите писма и можа последователно да проследи историята, която разказваха те. Защото писмата бяха грижливо подредени по реда на своето получаване и всеки, който би си дал труд да ги прочете, можеше да научи тъмната история на една задоволена страст, на последвалата студенина и най-сетне на отвращението.

Щом веднъж установи тяхната важност, Джудит беше обзета от нетърпение, което не ѝ позволяваше никакво отлагане, и тя скоро почна да преглежда страниците отгоре-отгоре, жадна да научи истината по възможно най-бързия начин. И възприела веднъж този способ, с който си служат нетърпеливите да стигнат до края, без да се

задълбочават в подробности, Джудит бързо напредваше в тъжното откровение на нещастията и страданията на своята майка. Тя видя точно обозначено времето на своето собствено раждане и дори научи, че името, което носеше, ѝ бе дадено от баща ѝ, за когото си спомняше съвсем слабо, като насън. Това име не беше изтрито от текста на писмата, а беше останало, сякаш от неговото изтриване не би имало никаква полза. На друго място беше споменато и за рождението на Хети. И тук беше дадено името на девойката. Но преди да се стигне до този период, появиха се признаци на охлаждане, които вече подсказваха тъй скоро последвалото изоставяне. По това време от кореспонденцията майка ѝ бе започнала да оставя копия от собствените си писма. Те бяха само няколко, но изпълнени с чувствата от погубена любов и покруса. Джудит дълго въздиша над тях, докато най-после малко по малко се почувства принудена да ги остави настрана поради чисто физическата невъзможност да вижда, тъй като очите ѝ бяха пълни със сълзи. Но все пак след малко се върна с още по-голямо любопитство към тази работа и най-сетне успя да стигне последното писмо, което навярно бе разменено между нейните родители.

Това ѝ отне цял един час, защото тя прегледа близо сто писма и прочете най-подробно около двадесет. Сега, що се отнасяше до нейното раждане и това на Хети, истината беше съвсем ясна за бързия разум на Джудит. Тя се отвърщаваше от направеното откритие и в този миг останалият свят сякаш не съществуваше за нея; сега тя имаше още повече причини да желае да прекара остатъка от живота си до езерото, където бе видяла вече толкова светли и толкова мрачни дни.

Все още оставаха доста писма за преглед. Джудит разбра, че те представляваха кореспонденция между нейната майка и Томас Хоуви. И писмата, и отговорите бяха грижливо прибрани и подредени — всяко заедно с отговора. И те разказваха ранните отношения между тази неподходяща двойка много по-ясно, отколкото Джудит би желала да го научи. За изненада, за да не кажем за ужас на младото момиче, тъкмо майка ѝ беше онази, която намекваше за женитба и за нея бе истинска утеха, че още в по-ранните писма на тая нещастна жена бе открила следи от безумие или някаква друга душевна болест, твърде близка до това ужасно състояние.

Отговорите на Хоуви бяха груби и неграмотни, но независимо от това те достатъчно ясно показваха желанието му да спечели една особено красива жена и даваха да се разбере, че е готов да затвори очи пред нейното голямо прегрешение само за да има една съпруга, която го надвишаваше във всяко отношение и на която — както личеше по всичко — съвсем не липсваха пари. Остатъкът от кореспонденцията беше кратък. И скоро писмата започнаха да се ограничават само с няколко изречения относно занятието на Хоуви — толкова опасно за него, колкото отвратително за нея. И нещастната жена настояваше пред отсъстващия си съпруг да напусне колкото може по-скоро този живот. Само един-единствен израз се бе изплъзнал на майката, но той беше достатъчен Джудит да подразбере от него причините, които бяха накарали отчаяната жена да се омъжи за Хоуви или Хътър. И девойката откри, че тази причина е било чувството на негодуване, което толкова често изкушава обидените да си причинят зло сами, за да отмъстят тъй на онези, от които са пострадали.

Тук онова, което би могло да се нарече писма в истинския смисъл на думата, свършваше. Но между останалите неподредени листове имаше стар вестник, гдето в голямо обявление се предлагаше награда за залавянето на някакви морски разбойници и се изброяваха имена, между които бе и името на Томас Хоуви. Обявлението и особено това име привлече вниманието на девойката поради обстоятелството, че и двете бяха подчертани с черно мастило.

Между книгата не можа да се намери нищо, което да помогне за откриването на името или местожителството на Хътървата жена. Тъй всички надежди на Джудит да открие кои са били родителите ѝ бяха разбити и за всичко, свързано с нейното бъдеще, беше принудена да се уповава само на своите собствени възможности и способности.

Нейните спомени за възпитанието и страданието на майка ѝ запълниха много празноти в историческите факти, които беше открила сега, а и в тия груби очертания истината блестеше достатъчно ясно, за да убие у нея всяко желание да научи повече подробности. И като се облегна назад на стола си, тя остави на своя събеседник да довърши прегледа на дутите предмети в сандъка, тъй като все пак там можеше да има нещо важно.

— Ще го сторя, Джудит, ще го сторя — отвърна търпеливият Ловец, — но ако открием още писма, ние ще видим слънцето да

изгрява отново, преди да сте свършила прочитането им! Цели два часа оглеждахте тия парчета хартия.

— Те ми разказаха за моите родители, Ловецо, и благодарение на тях изградих вече плановете за бъдещия си живот. Една девойка може да бъде извинена, когато чете, и то за пръв път в своя живот, за собствените си баща и майка. Съжалявам, че ви накарах да чакате.

— Не се безпокойте, девойко, не се безпокойте за мен! Няма никакво значение дали спя, или бодърствам. Но макар че сте толкова приятна за очите и толкова красива, Джудит, съвсем не е приятно да ви наблюдава човек тъй дълго да проливате сълзи. Зная, че сълзите не убиват и че за някои хора, а особено за жените е добре да си поплачат понякога, но аз винаги бих предпочел да ви виждам усмихната, а не разплакана, Джудит.

Тези любезни думи бяха възнаградени с топла, макар и тъжна усмивка, а след това девойката помоли още веднъж събеседника си да довърши преглеждането на сандъка. Тя не взе участие в това претърсване, а го предостави изцяло на младия човек, като равнодушно гледаше всичко, което биваше изваждано наяве.

И наистина вече не намериха нищо, което да привлече вниманието им, пито пък нещо ценно. В сандъка имаше една или две саби, каквито по онова време носеха знатните хора и благородниците, няколко сребърни или поне толкова богато гравирани токи, че приличаха на сребърни, и няколко красиви дреболии от дамско облекло — такива бяха останалите открития. Но и на Джудит, и на Ловеца хрумна, че някои от тези неща биха могли да послужат за започване на нови преговори с ирокезите, макар младият човек да съзираше в това мъчнотии, които не бяха ясни на девойката.

Разговорът беше подновен за пръв път във връзка с този въпрос.

— А сега, Ловецо — каза Джудит, — нека поговорим за вас и за средствата да ви измъкнем от ръцете на хуроните. Ние с Хети сме готови на драго сърце да дадем всяка вещ, която видяхте в сандъка, или дори всичко заедно, за да ви освободим.

— Добре, това е наистина щедро, щедро и великодушно. Такива са жените. Когато завържат приятелство с някого, не правят нищо наполовина, а са готови да се разделят с всичко, което имат, сякаш то няма никаква стойност за тях. Благодаря и на двете ви точно тъй, като че пазарлъкът е станал и Разцепеният дъб или някой друг от

червенокожите е идвал тук, за да го приеме и да сключи мирния договор! Но има две важни причини, поради които предполагам, че едва ли ще мога да се отърва, и трябва да ви ги кажа веднага, за да не възникнат у вас напразни очаквания или пък неоправдани надежди в мен. Наистина възможно е у мингосите да се яви желание да получат тези неща или други, които им предложите, но дали ще платят цената, това е вече друга работа. Те казват, че сандъкът е вече почти в техни ръце и не ще благодарят никому за ключа.

— Разбирам ви, Ловецо. Но ние все още владеем езерото и можем да го задържим, докато Хари изпрати войски да прогонят напълно врага. Разбира се, можем да го сторим при условие, че вие останете при нас, вместо да се върнете и да се предадете отново като пленник, както, изглежда, сте решил да сторите.

— Би било естествено и в съгласие с човешките качества Бързия Хари да говори по такъв начин. Той не знае нищо по-добро и затова е малко вероятно да чувства или действа по-добре. Но, Джудит, питам сърцето и съвестта ви — бихте ли, бихте ли могла вие да мислите за мен пак толкова благосклонно, както се надявам, че това е сега, ако забравя дадената си дума и не се завърна в лагера на индианците?

— Не би било лесно, Ловецо, да мисля по-благосклонно за вас, отколкото сега. Но смятам, че бих могла да мисля все така благосклонно — поне тъй ми се струва, — да, надявам се, че бих могла. Защото за нищо на света не бих ви позволила да сторите нещо, което би променило мнението ми за вас.

— Тогава не ме изкушавайте да не удържа думата си, девойко! Отпускът е нещо свято за воините и за хората, чийто живот е в собствените им ръце, каквито сме ние, обитателите на горите. И какво страшно разочарование би било за стария Таменунд и за Ункас, бащата на Голямата змия, а и за другите ми приятели от племето, ако се опозоря още при първото си излизане по пътеката на войната! Нещо повече, Джудит, без да наблягаме на вродените ми качества и на дълга ми като бял, по съвест аз трябва да постъпя така. Тя е моя господарка и нейните повели никога не се опитвам да оспорвам.

— Мисля, че сте прав, Ловецо — отвърна след кратко размишление с тъжен глас девойката, — човек като вас не бива да действа така, както биха постъпили себичните и нечестни люде. Вие наистина трябва да се върнете. Ето защо няма да говоря повече по този

въпрос. И ако отсега нататък ви придумам да сторите нещо, за което впоследствие ще съжелявате, моето собствено разкаяние не ще бъде по-малко от вашето. Надявам се обаче, че няма да стане нужда да кажете, че Джудит... почти не знам как да се наричам вече по баща!

— А защо не — защо не, девойко? По обичай децата винаги получават имената на своите родители. Защо вие и Хети да не сторите същото, което правят другите? Името на стареца беше Хътър и Хътър ще се наричат и дъщерите му — поне докато се омъжите.

— Аз съм Джудит и само Джудит — отвърна девойката твърдо, — докато законът не ми даде правото да нося друго име. Никога вече не ще използвам презимето на Томас Хътър. Нито ще позволя това на Хети! Открих, че всъщност той не се е наричал Хътър, Ловецо, но дори ако имаше хиляди права над това име, то пак нямаше да ми се предаде.

— Чудно е това — каза Ловецът, като настойчиво погледна развълнуваната девойка, любопитен да научи повече, но без желание да разпитва за неща, които не го засягаха пряко. — Да, това е много чудно и необикновено. Томас Хътър не бил Томас Хътър и дъщерите му не били негови дъщери. Кой би могъл да бъде тогава Томас Хътър и кои са дъщерите му?

— Не сте ли чувал никога да се говори нещо за миналия живот на тази личност, Ловецо? — запита Джудит. — Дори до мен, която минавах за негова дъщеря, стигаха различни слухове.

— Не ще отрека това, Джудит, не, не ще го отрека. Наистина се говореха някои неща, както вече ви споменах, но не вярвам много на слухове. Макар да съм млад, живял съм достатъчно, за да науча, че има два вида хора: едните предпочитат да действат, другите — да си чешат езиците. Затова аз обичам винаги да видя и да отсъдя лично. Докато пътувахме насам, Бързият Хари наговори доста неща за цялото ви семейство и намекна нещо, че на млади години Томас Хътър бил морски разбойник.

— Той ви е казал, че Хътър е бил пират. О, няма нужда такива неща да се крият между приятели. Прочетете това, Ловецо, и ще видите, че Хари ви е казал самата истина. Както се разбира от тези писма, Томас Хоуви е бил Томас Хътър, когото вие познавахте.

Докато говореше с пламнали бузи и с очи, изпълнени с блясъка на вълнението, Джудит подаде на събеседника си вестника и му

посочи вече споменатото обявление на колониалния губернатор.

— О, Джудит! — отвърна със смях младият човек. — Със същия успех бихте могла да ме накарате да напиша или пък да отпечатам това нещо. Получих моето образование в гората.

— Простете ми, Ловецо, моля ви! — каза Джудит искрено развълнувана и по-смутена, отколкото сама би желала, като схвана, че несъзнателно се е обърнала с една молба, която можеше да накърни честолюбието на нейния приятел. — Забравих вашия начин на живот и ни най-малко ме исках да ви обидя!

— Да ме обидите ли? Защо да се обиждам, когато ме карат да прочета нещо, а аз не мога да чета? Аз съм ловец, а сега бих могъл да кажа вече и воин, а не мисионер и нямам работа с книги и хартии.

— Добре, ето тогава каква е работата: Хътър или Хоуви е бил пират. И тъй като той действително не е бил мой баща, то не бих искала да го наричам такъв. Неговото име не ще бъде повече мое.

— Щом като не харесвате името на този човек, тогава вземете името на майка си, Джудит. Нейното име би могло да ви служи също тъй добре, както неговото.

— Не го зная. Прегледах всички тези книжа, Ловецо, с надеждата да намеря някоя следа, по която да открия коя е била майка ми. Но тук няма нищичко писано по този въпрос и все едно е да се търси следата, която птицата оставя при полет.

— Това е както необикновено, така и неразумно. Родителите са длъжни да оставят на потомците си поне име, ако не нещо друго. Ето аз например произлизам от скромен род, но не сме били чак толкова бедни, че да нямаме и име. Ние се наричаме Бъмпоу и съм чувал да казват, че някога членовете на семейството Бъмпоу са били по-тачени и по-уважавани от хората, отколкото са сега.

— Аз съм сигурна вече, че никога не са го заслужавали повече от сега, Ловецо. А името ви наистина е хубаво. И Хети, и аз бихме предпочели хиляди пъти да се наричаме Хети или Джудит Бъмпоу, отколкото Хети или Джудит Хътър.

— Според законите, това е невъзможно — отвърна развеселен Ловецът, — освен ако някоя от вас се унижи дотолкова, че да се омъжи за мен.

Джудит не можа да сдържи усмивката си, когато видя колко просто и естествено разговорът стигна точно до онази точка, към която

се беше стремил да го доведе. Макар женствена и плаха по душа и държане, девойката бе подбуждана от чувството за своето незаслужено онеправдаване, беше подтиквана от съзнанието на своята безпомощност в едно бъдеще, в което ѝ се струваше, че няма място за покой; овладели я бяха мисли толкова необичайни, колкото мощни и цялостни. Възможността беше твърде добра, за да бъде изпусната, но все пак девойката се приближи до тази тема с много заобикалки и истинска женска ловкост.

— Не мисля, че Хети ще се ожени някога, Ловецо — каза тя, — и ако вашето име ще се носи от някоя от нас, то ще бъде от мене. Като забравям свенливостта, която трябва да кара девойките в повечето случаи да мълчат, когато се заговори за нещо такова, ще бъда съвсем пряма с вас, защото зная, че вашата открита душа го желае. Бихте ли могли... смятате ли, Ловецо, че ще бъдете щастлив със съпруга, каквато би станала от жена като мен?

— Жена като вас ли, Джудит? Но какъв смисъл има Да говорите по този въпрос? Жена като вас, която е достатъчно красива, за да бъде съпруга на капитан, и достатъчно нежна и доколкото зная, достатъчно образована, едва ли ще помисли да стане моя съпруга. Предполагам, че младите девойки, които се чувстват привлекателни и знаят, че са красиви, изпитват удоволствие да си правят шеги с хората, лишени от такива качества като нас, бедните делауерски ловци.

Това беше казано добродушно, но в него бе примесено още нещо, което показва на девойката, че зад този отговор се крие накърнена чувствителност.

— Вие сте несправедлив към мен, ако допускате, че имам някаква подобна мисъл или желание — отвърна развълнувано тя. — Никога в живота си не съм била по-сериозна или по-решена да спазя всяко съгласие, което бихме постигнали тази нощ. Имала съм много поклонници, Ловецо — едва ли ще се срещне неженен трапер, който да е идвал тук, при езерото, през последните четири години и да не ми е предлагал да ме вземе със себе си. Страхувам се дори, че някои от тях бяха женени.

— Да, за това бих гарантирал! — прекъсна я младият човек.

— Но аз не можех, не исках да чуя никой от тях. И може би това е било за мое щастие. Между тях имаше красиви младежи, такива като нашия познат Хенри Марч.

— Да. Хари е приятен за окото, макар според мен да не е толкова добър като човек. Отначало мислех, че искате да се омъжите за него, Джудит. Но преди да си отиде той, не беше трудно за всеки да се увери, че вие не бихте могла да живеете в една колиба с него.

— Поне в това отношение сте ме преценил правилно, Ловецо. Хари е човек, за когото никога не бих могла да се омъжа, дори ако беше десет пъти по-красив и сто пъти по-храбър, отколкото е в действителност. Видът на един мъж не е толкова важен за жената, стига човекът да е мъжествен.

— В това не мога да се съглася съвсем с вас — отвърна събеседникът ѝ, защото имаше твърде скромно мнение за своята външност. — Забелязал съм, че обикновено най-снажните воители вземат за жени най-красивите девойки от племето. И Голямата змия, който е великолепен, когато се украси с боите си, е общ любимец на всички делауерски девойки, но взе за своя жена само Вах-та!-вах, сякаш тя е единствената хубавица на земята.

— Може да е така у индианките, но у белите девойки е съвсем иначе. Едничкото, което търсят те в избраница си, е да бъде строен и мъжествен, за да може да закриля жена си и да не допуска немотията в своя дом. А колкото до лицето, честното изражение, което свидетелства за сърцето, е много по-ценно, отколкото всяка форма, цвят или очи, или зъби, или други подобни дреболии.

— Добре, това е чудесно! А аз винаги мислех, че красивите хора обичат красиви, както и богатите обичат богати!

— Може да е така между вас, мъжете, Ловецо, но не винаги е тъй с жените. Ние обичаме смелите мъже, но желаем да ги видим скромни, сигурни в лова или на пътеката на войната, но и готови да умрат за правдата и да се опълчат срещу злото. А над всичко жадуваме за честност — за уста, несвикнали да говорят онова, което умът не е помислил, и сърца, които не са егоистични, а съчувстват малко и на другите.

Джудит говореше с горчивина и с обичайната си убедителност, но събеседникът ѝ беше поразен от новото чувство, което изпитваше, за да обърне внимание на държането ѝ. Твърде благотворно бе за скромен човек като него да чуе, че качества, които знаеше много добре, че притежава, се ценят тъй високо от най-красивата жена, която беше виждал някога. В този миг главата му бе замаяна от напълно

естествена и разбираема гордост. И тогава именно за пръв път в ума му се появи мисълта, че девойка като Джудит би могла да стане негова другарка за цял живот. Тази представа беше толкова приятна и тъй необичайна, че повече от минута той остана напълно завладян от нея и забрави за красивото същество, което се намираше пред него и наблюдаваше тъй внимателно изражението на неговото честно и искрено лице, че можа да отгатне доста ясно мислите му. Никога по-рано толкова красиво видение не беше изпъквало във въображението на младия ловец. Но свикнал повече с реалността и малко да се подчинява на силата на въображението, той скоро обузда разума си и се усмихна на собствената си слабост, докато бленуваното видение се изгуби от умствения му взор и го остави пак онова наивно, неуко, но високо нравствено същество, каквото беше. И щом се опомни, той се видя седнал посред нощ в „ковчега“ на Томас Хътър, близо до красивата му дъщеря, впила в него изпитателен поглед при светлината на единствената лампа.

— Вие сте чудно красива, съблазнителна и приятна за окото, Джудит! — възкликна той в своята наивност, когато действителността надви въображението му. — Чудесна сте! Не си спомням да съм виждал някога такава красива девойка дори между делауерките и не съм изненадан, че Бързият Хари си отиде оттук тъй огорчен и разочарован!

— Бихте ли искал вие, Ловецо, да стана съпруга на човек като Хари Марч? Не, не, никога не бих се съгласила да се наричам Джудит Марч! Бих предпочела всичко друго, само не това!

— Джудит Бъмпоу не би звучало толкова добре, девойко, пък и освен Марч има още много други имена, които могат да задоволят ухото.

— Ах, Ловецо, в такива случаи името става приятно не чрез ухото, а чрез сърцето. Всичко е приятно, когато сърцето е доволно.

— Точно така е — да, това е смисълът на нещата. Ето на, аз например мразя змиите, мразя дори самата дума, с която се обозначават тези влечуги. Но откак Чингачгук си спечели прозвището Змия, което носи и сега, тези звуци са толкова приятни за ухото ми, колкото и песента на птичките през прохладна вечер.

— Това е толкова вярно, Ловецо, че съм просто изненадана как можете да смятате за чудновато, че една донейде красива девойка не

намира за необходимо и нейният съпруг да има същите качества или каквото изобщо вие смятате за качества. За мен красивата външност на един мъж не значи нищо, стига лицето му да е толкова честно, колкото е неговото сърце.

— Да, честността в края на краищата е голямо качество. И онези, които са най-много склонни да забравят това в началото, са принудени да го научат в края. Радвам се, че виждате нещата в истинската им светлина, а не по начина, при който мнозина се заблуждават.

— Аз гледам точно така на тия неща, Ловецо — отвърна с натъртване девойката, като поради женската си чувствителност все още не се решаваше да предложи открито ръката си, — и мога да кажа от дъното на моята душа, че по-скоро бих поверила щастието си на човек, на чиято вярност и чувства може да се разчита, отколкото на някой лъжлив и неискрен негодник, пък макар и да има сандъци със злато, къщи и земи... или дори да е с корона и седнал на трон.

— Това са правдиви думи, Джудит — това са наистина правдиви думи. Но мислите ли, че чувствата ви биха останали такива, ако изборът се намираше действително пред вас? Ако от едната страна стоеше някой щастлив благородник с яркочервена куртка — с гладко и цветущо лице като вашето и ако от другата се намираше човек, прекарал дните си сред горите, чието чело е добило червен цвят като бузите му, който е пробивал пътя си през блата и през гъсталаци и ръцете му са загрубели като кората на дъба, под който ляга да спи; е добре, ако тези двама мъже стояха тук, пред вас, и бяха ваши поклонници, към кого смятате, че щяха да се окажат по-благосклонни вашите чувства?

Красивото лице на Джудит пламна, защото образът на офицер от гарнизона, който нейният събеседник ѝ обрисова с такава простота, беше намирал особено предпочитание в нейното въображение, макар че опитът и разочарованието не само бяха охладили чувствата ѝ, но им бяха дали и обратна насока. Ала този образ от миналото оказа само мигновено въздействие върху нея. Руменината на лицето ѝ веднага се смени с мъртвешка бледност.

— Бог ми е свидетел — каза тържествено девойката, — че ако тези двама мъже стояха пред мен, както бих могла да кажа, че вторият, описан от вас, е вече тук, изборът ми, ако послушам сърцето си, ще

падне върху него. Аз не желая съпруг, който непременно да е по-добър от мен.

— Приятно е да се чуе такова нещо и то би могло да накара един млад човек да забрави собствените си недостатъци, Джудит! Обаче едва ли сте обмислила всичко, което говорите. Човек като мен е прекалено груб и невеж за жена, възпитавана от такава майка. Суетата е нещо естествено, но такава суета би била вредна за разума.

— Тогава вие не знаете на какво е способно едно женско сърце! Вие не сте груб, Ловецо, нито пък може да се нарече „невеж“ човек, изследвал всичко, което се намира пред очите му, така подробно, както сте правил вие. Заговорят ли чувствата, всички неща се явяват в най-приятните им цветове и дреболиите се пренебрегват или забравят. И така ще бъде между вас и жената, която ще ви обича, пък макар и да се случи жена ви да бъде в някои отношения, както казват, „по-горе от вас“.

— Джудит, вие произхождате от хора, които са били много по-издигнати от мен. А неравните бракове, също както и неравното приятелство, рядко излизат добри. Говоря като за нещо съвсем въображаемо, защото ми се струва, че не бихте била в състояние да смятате това изобщо за възможно.

Джудит впи дълбоките си сини очи в откритото, честно лице на своя събеседник, сякаш искаше да надникне в душата му. Нищо в него не издаваше скрит замисъл и в себе си тя бе принудена да признае, че той гледа на разговора по-скоро като любителски спор, отколкото на нещо сериозно и дори не подозира, че в него участват живо и нейните чувства. Отначало девойката се почувства обидена, но след това съзна, че е несправедливо да обвинява Ловеца за неговата скромност и самоунижение.

Току-що възникналата мъчнотия всъщност придаде на нещата известна привлекателност и засили още повече интереса ѝ към младия човек. В този критичен миг на девойката хрумна нещо ново и с бързина, присъща на гъвкавите и находчиви хора, тя изкова нов план, с който смяташе успешно да привърже Ловеца към себе си. Но за да не прекъсне разговора твърде неочаквано и да събуди у младия човек подозрение, тя отвърна на последната му забележка толкова сериозно и толкова искрено, сякаш първоначалната ѝ цел беше останала непроменена.

— След всичко, което видях тази нощ, наистина нямам основание да се хваля с родителите си — каза девойката тъжно. — Вярно е, аз имах майка, но не зная дори името ѝ. А колкото за баща ми, може би е по-добре никога да не узная кой е бил, за да не говоря с горчивина и за него!

— Джудит! — каза Ловецът и нежно хвана ръката ѝ с мъжествена искреност, която подежда право на сърцето на девойката. — По-добре да не казваме нищо повече тази вечер. Отнесете в сънищата си онова, което сте почувствала и видяла. На утринта нещата, които сега ви изглеждат мрачни, може да станат по-поносими. И преди всичко не предприемайте нищо в момент на отчаяние или защото искате да отмъстите на самата себе си заради зло, сторено от други хора. Всичко, казано или сторено между нас през тази нощ, е ваша тайна ѝ никога не ще го споделя дори и с Голямата змия. А можете да бъдете сигурна, че щом като той не може да го изкопчи от мен, в това не ще успее и никой друг. Сега обаче е време да си починем малко, защото за някои от нас утрешният ден, изглежда, ще бъде ден на изпитание.

Докато говореше, Ловецът стана и Джудит нямаше друг избор, освен да се подчини. Затвори и заключи сандъка, а после се поделиха мълчаливо. Тя — за да заеме своето място при Вах-та!-вах и Хети, а той — за да се настани, увит в одеялото си, на пода в колибата.

Не минаха и пет минути, и младият човек заспа дълбок сън. А девойката още дълго време остана будна. Тя почти не знаеше дали да плаче, или да се радва, задето не бе успяла да се обясни докрай с Ловеца. От една страна, женското ѝ самолюбие беше пощадено, а от друга — надеждите ѝ бяха разбити или поне отложени за известно време и пред нея се намираше бъдеще, което изглеждаше твърде мрачно. С това дойде новото решение и смелият ѝ план за следния ден; когато дрямката най-после затвори очите ѝ, миглите ѝ се отпуснаха пред картина на успех и на щастие, обрисувана във въображението ѝ под влиянието на нейния оптимистичен дух и на едно щастливо хрумване.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ПЕТА

*Ах, майко, покрила е сянка сега
най-светлите мои мечти,
чер облак се спусна и с мрак и тъга
животът ми в миг съкрати!
Сияйният извор до капка пресъхна
и жадна за песен, сама ще издъхна.
Маргърит Дейвидсън*

С първите зари на новия ден Вах-та!-вах и Хети станаха и оставиха Джудит все още в плен на съня. Само минутка беше достатъчна на младата индианка да сложи в ред облеклото си. Дългата ѝ, черна като въглен коса скоро бе сплетена на проста плитка, басмената рокля — пристегнатата плътно около стройния ѝ кръст, и малките ѝ нозе — скрити в богато извезани мокасини.

Щом се облече, делауерката остави бялата си приятелка да се занимава с домакински работи, а самата тя излезе на площадката да подиша свежия утринен въздух. Там намери Чингачгук, който оглеждаше бреговете на езерото, планините и небето с проникателността на човек от гората и сериозността на индианец.

Срещата между двамата влюбени беше проста, но сърдечна. В държането на вожда имаше мъжествена благодост, без каквито и да било младежки слабости и прибързаност; от своя страна девойката изразяваше свенливата нежност на своя пол с усмивки и скрити погледи. Никой от тях не проговорваше нито дума, но всеки разбираше погледа на другия така добре, че нямаше нужда от нищо повече.

Рядко Вах-та!-вах беше изглеждала толкова хубава, колкото тази сутрин. Защото точно след почивката и измиването от младото ѝ тяло и лице лъхаше свежест, каквато тежкия труд в гората не всякога позволява да се види дори у младите и красиви индианки. Освен това по време на краткото им общуване Джудит бе вложила не само част от

собствения си вкус в облеклото на червенокожата си приятелка, а се беше постарала да ѝ избере и няколко от своите хубави накити, които силно подчертаваха естествената красота на индианската девойка.

Любимият ѝ виждаше и чувстваше всичко това и за миг лицето му засия от задоволство. Но скоро то отново стана сериозно, а след това тъжно и напрегнато. Столовете, на които бяха седели миналата вечер, все още бяха на площадката. Като постави два от тях до стената на колибата, той се настани на единия и направи знак на Вах-та!-вах да заеме другия. А когато тя стори това, Голямата змия остана замислен и мълчалив още около минута, запазвайки зрялото си достойнство на човек, роден за да заеме мястото си край огъня на съвета. Търпелива и спокойна, както подобаваше на жена от нейното племе, Вах-та!-вах наблюдаваше крадешком лицето му.

След малко младият воин протегна ръка, сякаш за да посочи великолепието на околната природа в този чаровен час, когато цялата гледка, както обикновено, беше разкрасена от чудните меки багри на ранното утро. Вождът бавно посочи повърхността на езерото, хълмовете и небосвода. Девойката проследи движението му с доволство и възхищение, като се усмихваше при всяка нова прелест, която срещаше погледът ѝ.

— Хау! — възкликна мохиканът, възхитен от тази тъй необикновена дори за него гледка, защото това беше първото езеро, което той изобщо бе виждал някога. — Това е земята на Маниту! Тя е прекалено добра за мингосите, Вах-та!-вах! Но псетата от това племе скитат на глутници и вият из горите. Те мислят, че делауерите са заспали отвъд високите планини.

— Всички освен един от тях спят, Чингачгук. Но тук се намира този един и в неговите жили тече кръвта на Ункас!

— Какво е един-единствен воин срещу цяло племе? Пътеката до нашите села е много дълга и криволичеща и ние ще я изменим под облачен небосвод. И страхувам се също така, Горска роза, че ще я изменим сами!

Вах-та!-вах разбра този намек и той я натъжи, при все че сравнението ѝ с най-благоуханното и най-нежното от дивите горски цветя, произнесено от воина, когото толкова много обичаше, прозвуча сладко в ушите ѝ.

— Когато слънцето стигне тук — продължи делауерът и посочи с ръка към зенита, — великият ловец на нашето племе ще се завърне при хуроните, за да постъпят с него като с мечка, която ще одерат и опекаат, макар да не са гладни.

— Дано Великият дух смекчи сърцата им и не им позволи да бъдат толкова кръвожадни. Те имат сърца и не ще забравят децата си, които също биха могли да попаднат в ръцете на делауерите.

— Вълкът винаги вие. Свинята винаги яде. Те са изгубили воители; дори и жените им ще крещат за мъст. Бледоликният има очи на орел и може да надзърне в сърцата на мингосите. Той не вижда милост. Над неговата душа, макар и не пред лицето му, е надвиснал голям тъмен облак.

Последва дълго мълчание и докато двамата седяха умислени един до друг, Вах-та!-вах хвана крадешком ръката на вождя, сякаш търсеше в нея опора, макар почти да не смееше да вдигне очи към лицето му, което сега беше станало наистина страшно поради накупелите страсти и строгата решителност, повели борба в гърдите на червенокожия воин.

— Какво е решил да стори синът на Ункас? — запита най-сетне свенливо девойката. — Той е главатар и макар и толкова млад, вече е прославен в съвета. Дали е най-разумно онова, което му заповядва сърцето? И говори ли и разумът същите думи като сърцето му?

— Какво ще каже Вах-та!-вах в момент, когато най-скъпият ми приятел е в такава опасност? Най-малката птичка пее най-сладко. Винаги е приятно да се чуят нейните песни. Бих искал сред грижите си да чуя горското славейче. Звукът от неговата песен ще проникне по-дълбоко в ушите ми.

Отново Вах-та!-вах изпита приятно чувство, което възбуждат винаги думите, изречени от устата на любимия. Наистина делауерските девойки често биват наричани с такива имена от младите воители, но никога това название не беше звучало за нея тъй сладко, както от устните на Чингачгук. Тя притисна ръката, която държеше между двете си длани, и отвърна:

— Вах-та!-вах казва, че нито тя, нито Голямата змия ще могат в бъдеще да се усмихват, нито да спят, без да сънуват хуроните, ако Ловецът умре от томахаваката на някой минго и те не сторят нищо, за да му помогнат. Тя би предпочела да потегли сама назад по дългия път

към селото си, отколкото да остави такъв тъмен облак да помрачи нейното щастие.

— Добре! Съпругът и съпругата ще имат само едно сърце, те ще гледат през едни и същи очи и винаги ще чувстват еднакво.

Младата двойка все още разговаряше, когато слънцето се подаде над върхарите на боровите и лъчите на един прекрасен ден се спуснаха над долината, като окъпаха в сиянието си езерото, гората и планинските склонове. Точно в този миг Ловецът излезе от колибата на „ковчега“ и се изкачи на площадката. Първият му поглед бе отправен към безоблачното небе, след това очите му обхванаха цялата околна гледка от суша и вода. Той кимна приятелски на своя другар и се усмихна радостно на Вах-та!-вах.

— Е — каза младият човек с присъщото си спокойно държане и приятен глас, — след като види слънцето да залязва на запад, онзи, който се събужда достатъчно рано сутрин, положително ще го зърне да се връща обратно от изток, като някой елен, преследван от ловци.

— Но къде ще бъде моят брат, Ловеца, когато слънцето утре се издигне до върха на този бор? — запита сериозно Чингачук.

Младият човек трепна и се вгледа в лицето на приятеля си внимателно, но без тревога. След това му даде знак да го последва и тръгна напред към „ковчега“, гдето можеха да разговарят по този въпрос, без да ги чуят онези, за които Ловецът се страхуваше, че, надвити от чувствата, ще пренебрегнат разума си. Тук той спря и заговори поверително със своя приятел.

— Малко неблагоприятно беше от твоя страна, Змия, че повдигаш такъв въпрос пред Вах-та!-вах, и то когато и младата девойка с моя цвят на кожата може да чуе какво говорим. Да, това беше малко по-неразумно, отколкото повечето неща, които вършиш. Но няма значение. Вах-та!-вах не заподозря нищо, а другата девойка не чу. По-лесно е обаче да се зададе този въпрос, отколкото да му се отговори. Никой не може да каже къде ще се намира, когато на следния ден изгрее слънцето. Аз ще ти задам същия въпрос, Змия, и бих искал да чуя какъв отговор ще ми дадеш!

— Чингачук ще бъде със своя приятел, Ловеца, ако той се намира в страната на духовете, Голямата змия ще витае край него; ако ли пък е под отвъдното слънце, неговата топлина и светлина ще огряват и двамата.

— Разбирам те, делауер — отвърна младият човек, трогнат от безкрайната преданост на приятеля си. — На който език и да бъдат изречени, тези думи са напълно ясни. Те идват от сърцето и стигат пак до сърцето. Хубаво е да се мисли и би било добре да се говори така. Но не е правилно да се постъпва така, Змия. Ти не си вече сам в живота. Защото, макар да трябва да смениш жилището си и да извършиш и други церемонии, преди Вах-та!-вах да стане твоя законна жена, вие и сега все едно че сте женени, понеже сте свързани и в радости, и в скърби. Не, не. Вах-та!-вах не бива да бъде изоставена само защото между теб и мен е минал малко неочакван и малко по-тъмен облак, отколкото предполагахме.

— Вах-та!-вах е дъщеря на мохиканите. Ти знае как да се подчинява на мъжа си. Ще го следва там, където отиде той. Утре, когато слънцето се издигне на височината на бора, и двамата ще бъдат заедно с големия делауерски Ловец.

— Това е истинска лудост, вожде! Нима някой от вас или пък дори двамата можете да промените характера на мингосите? Нима твоята великолепна снага или сълзите и хубостта на Вах-та!-вах могат да превърнат вълка в катеричка или да направят пантерата невинна като горско сърне? Не, Змия, обмисли по-добре тази работа и ме остави в ръцете на съдбата. Освен това съвсем не е сигурно, че мингосите възнамеряват да ме подложат на мъчения, защото може би все пак ще се съжалят и ще разберат колко лошо е да се прави това. Наистина, почти безнадеждно е да се надяваш, че мингосите ще се откажат от злото или ще позволят на милостта да вземе връх в сърцата им. И все пак никой не знае с положителност какво ще се случи. А млади същества като Вах-та!-вах не бива да рискуват. Ако ти беше действително сам, делауер, бих очаквал от теб да действаш, да бродиш около лагера на негодниците от сутрин до вечер и с хитрост и клопки да правиш всичко възможно, за да ги разколебаеш и да ми помогнеш.

— Слушай, Ловецо — отвърна индианецът, като силно и решително натъртваше всяка дума, за да подчертае своята сериозност. — Какво би правил бледоликият ми брат, ако Чингачгук беше в ръцете на хуроните? Щеше ли да побегне като подлец към селата на делауерите и да каже на вождовете, старците и младите воители: „Ето, аз доведох Вах-та!-вах, тя е здрава и читава, но малко изморена, а ето ме и мен, сина на Ункас, не толкова изморен, колкото мушитрънчето,

защото съм по-силен, но също тъй здрав и читав“. Би ли сторил той това?

— Е, това вече е необичайно находчиво, тази хитрина би направила чест дори на някой минго. Какво бих сторил аз ли? На първо място Вах-та!-вах изобщо не би била с мен, защото тя щеше да се стреми да бъде колкото се може по-близо до тебе. И да се говори за нея, значи да се говорят глупости. Тя не би могла да се измори, защото не би тръгнала и не би те изоставила, а и аз не бих изрекъл споменатите от тебе думи. Както виждаш, Змия, разумът е против теб и ти трябва да се откажеш от твърдението си, защото това не прилича на вожд с твоя характер и известност.

— Моят брат сега не прилича на себе си. Нима забравя, че говори на човек, който е седял край огъня на съвета на своето племе? — отвърна червенокожият меко. — Той не отговори на моя въпрос. Когато един вожд задава въпрос, приятелят му не бива да говори за други неща.

— Разбирам те, делауер, разбирам какво искаш да кажеш и съвестта не ми позволява да отрека това. Все пак не е толкова лесно да отговоря, колкото, изглежда, се струва това на теб, и то поради следната проста причина. Ти искаш да кажа какво бих сторил, ако и аз имах годеница тук, при езерото, и един приятел там, в лагера на хуроните, е заплашен от страшни мъчения и смърт, така е, нали?

Индианецът кимна с глава мълчаливо и с безстрастна сериозност.

— Е, добре, никога не съм имал любима — никога и към никоя жена не съм изпитвал чувства, каквито ти изпитваш към Вах-та!-вах, макар че отношенията ми към всички тях са достатъчно любезни. Сърцето ми, както казват, не е засегнато и поради това не мога да кажа какво бих сторил. Наистина връзките между приятели са силни, зная го от опит, Змия, но всичко, което съм виждал и чувал относно любовта, ме кара да мисля, че връзките между влюбените са по-силни.

— Вярно, но любимата на Чингачгук не го тегли към селищата на делауерите, а към лагера на хуроните.

— Тя е великолепна девойка — малките ѝ нозе и ръце са като детски, а гласът ѝ е приятен като на дрозд. Вах-та!-вах е благородна като прадедите си! Но какво е станало, Змия? Убеден съм, че тя не е

променила решението си и няма намерение да се предаде и да стане съпруга на хурон. Какво искате да правите тогава вие?

— Вах-та!-вах никога не ще живее във вигвама на ирокез — отвърна делауерът сухо. — Тя има малки нозе, но те могат да я отнесат до селата на нейното племе. Тя има малки ръце, но умът ѝ е голям. Готови сме да сторим всичко, но не ще оставим бледоликия си, приятел да умре от мъченията на мингосите.

— Не се опитвайте да правите нищо неразумно! — каза сериозно младият човек. — Предполагам, че въпреки съветите ми ще сторите, каквото сте намислили. И в края на краищата правилно е да постъпите така, защото знам, че няма да бъдете щастливи, ако не предприемете нищо. Сигурен съм, че не ще напуснете езерото, докато моят въпрос не бъде разрешен. Но запомни, Змия, никакви мъки, които може да измислят изобретателните мингоси, никакви хули и оскърбления, никакво торене или печене, нито изтръгване на ноктите, нито какъвто и да било друг нечовешки способ не би могъл да понижи духа ми толкова скоро, колкото ако видя, че ти и Вах-та!-вах сте попаднали в ръцете на неприятеля в старанието си да помогнете на мен.

— Делауерите са предпазливи. Ловецът няма да ги види да влизат в неприятелския лагер със затворени очи.

С това разговорът между двамата свърши. Скоро Хети съобщи, че закуската е готова, и малко след това всички насядаха около грубата маса и започнаха да се хранят с обноските на обикновени, прости гранични жители.

Джудит зае мястото си последна, бледа и мълчалива. Лицето ѝ показваше, че е прекарала мъчителна, ако не и безсънна нощ. През време на яденето не беше разменена нито думичка. За разлика от двамата мъже всички жени проявиха липса на апетит.

Бяха станали рано и затова все още оставаха няколко часа до момента, когато щеше да се наложи на пленника да напусне приятелите си. Това обстоятелство, както и съчувствието, което изпитваха всички към неговата съдба, накара цялата група да се събере отново на площадката, понеже всички искаха да бъдат близо до обречения на мъчения, да чуват думите му и, ако е възможно, да проявят известно внимание, като изпълняват неговите желания.

Самият Ловец външно, доколкото човешко око можеше да види, беше напълно спокоен и разговаряше весело и естествено, но

избягваше всеки пряк намек за очакваното съдбоносно събитие през този ден. Когато Хети започна всекидневната си работа, а Голямата змия се залови да изследва с далекогледа бреговете на езерото, младият човек извика със себе си Джудит в „ковчега“.

Девојката се съгласи с готовност, която почти не успя да прикрие. Тя последва Ловеца в колибата и седна на един стол, докато младият човек измъкна от един ъгъл пушката, която му беше дала, настани се на друг стол и постави оръжието на коленете си. След като повъртя малко пушката и опита затвора и ударника ѝ, той я остави и заговори по въпроса, който го беше накарал да поиска този разговор.

— Разбрах, от думите ви, Джудит, че ми подарявате тази пушка — каза той. — Съгласих се да я взема, защото такива огнестрелни оръжия не са от голяма полза за една млада жена. Тази пушка има голямо име и го заслужава — затова трябва да бъде носена от опитна и сигурна ръка.

— Нима би могла да попадне в по-добри ръце от тия, в които е сега, Ловецо? Томас Хътър рядко пропускаше целта с нея. А тя чрез вас ще се превърне...

— В сигурна смърт! — прекъсна я Ловецът, като се засмя. — Познавах на времето един ловец на бобри, който наричаше пушката си със същото име, но това е самохвалство, виждал съм делауери, които улучваха също тъй точно със стрели, само че на по-къси разстояния. Както и да е, аз все пак не ще отрека способностите си и затова признавам, че пушката мъчно би попаднала в по-добри ръце, отколкото сега. Но докога ще остане тя в тях? Между нас истината може да се каже, макар че не бих желал тя да стане достояние на Голямата змия и Вах-та!-вах; вие можете да я чуете, защото вашите чувства няма да ме измъчват толкова, колкото на онези, които ме познават по-отдавна и по-добре. Докога изобщо ще мога да притежавам тази пушка или коя да я друга? Това е твърде сериозен въпрос, върху който трябва да съсредоточим мислите си, и ако се случи онова, което е много вероятно да се случи, то „Убиецът на елени“ ще остане без собственик.

Джудит слушаше привидно спокойна, макар в душата и да бушуваше борба, която почти я задавяше. Като имаше предвид особения характер на своя събеседник, тя успя да остане хладнокръвна, и все пак, ако вниманието на младия човек не беше съсредоточено изключително върху пушката, неговата проникателност

положително би открила вътрешната болка, с която девойката изслуша думите му. След това обаче нейното голямо самообладание ѝ помогна да продължи разговора така, че да го залъже.

— Какво бихте искал да направя с оръжието, ако се случи нещастieto, което очаквате? — запита тя.

— Точно за това се канех да говоря с вас, Джудит, точно за това. Ето тук е Чингачгук, макар и не напълно сигурен в стрелбата с пушка, защото червенокожите, които успяват да се усъвършенстват в нея, са малцина. Макар и не безпогрешен в меренето, той все пак е доста добър стрелец и напредва. Чингачгук е мой приятел, може би най-добрият от приятелите ми. Ето защо, ако нещо ми попречи да приема и да отдам нужната чест на вашия скъп подарък, Джудит, искам да оставя „Убиеца на елени“ на Голямата змия.

— Оставете го, на когото желаете, Ловецо, пушката е ваша и можете да правите с нея, каквото искате. Щом това е ваше желание, ако не се върнете да предявите правата си върху нея, ще я получи Чингачгук.

— Но взела ли сте мнението на Хети по този въпрос? Собствеността преминава от родителите на децата, а не само на едно дете. Ако Хети се съгласи, ще бъде съвсем спокоен по този въпрос. Вярно е, Джудит, че сестра ви нито е хубава като вас, нито пък притежава вашия ум, но един човек трябва да бъде толкова внимателен по отношение правата и имуществото на оня, който е беззащитен.

Без да отговори, девойката се приближи към един от прозорците и извика сестра си. Когато въпросът беше зададен на Хети, протичката и отзивчива девойка на драго сърце се съгласи с предложението да се прехвърлят пълните права на собственост за толкова желаната пушка върху Ловеца.

Поне засега младият човек изглеждаше напълно щастлив и след като изследва за втори и трети път нейните достойнства, той изрази желанието да ги изпита и на дело, преди да напусне водното жилище. Никое момче не би очаквало с по-голямо нетърпение случая да докаже достойнствата на своята свирка или лък, отколкото тоя прост горски жител, който искаше да изпита качествата на пушката си. Като излезе отново на площадката, той дръпна най-напред делауера настрана и му

съобщи, че ако се случи нещо сериозно с белия му брат, прочутото оръжие ще стане негова собственост.

— Това е още една причина, поради която трябва да бъдеш внимателен и да не се впускаш в опасност, преди да я прецениш, Змия — прибави Ловецът, — за вашето племе ще бъде истинска победа да притежавате пушка като тази! Мингосите ще позеленеят от завист. И нещо повече, не ще посмеят да се мяркат близо до селото, където знаят, че се намира това оръжие. Затова пази го добре, делауер, и запомни, че сега притежаваш нещо ценно като живо същество, само че без недостатъците му. Ела, приятелю, може би никога няма вече да ми се представи такъв случай, а изпитвам силно изкушение да изпробвам това прочуто оръжие. Изнеси във пушката си, искам да се прицеля небрежно в нещо с „Убиеца на елени“, за да разберем скритите му достойнства.

Това предложение успокои и даде друга насока на мислите на цялата група. И тъй като в същото време стана ясно, че този опит не може да доведе до нищо неприятно, всички се съгласиха на драго сърце да вземат участие в него и девойките изнесоха навън огнестрелните оръжия с готовност, дори с истинско удоволствие. Въоръжението на Хътър беше доста добро — той притежаваше няколко пушки и обикновено ги държеше заредени, за да бъдат готови във всеки миг, когато се наложеше да ги използва. Сега трябваше само да се поднови зарядът и всяка от пушките щеше да бъде годна за стрелба.

Всички взеха участие в зареждането и скоро то беше привършено. В това отношение жените бяха вещи наравно с мъжете.

— А сега Змия, нека започнем скромно, като изпитаме най-напред обикновените пушки на стария Том и стигнем до твоето оръжие и накрая до „Убиеца на елени“ — каза Ловецът, доволен, че има отново оръжие в ръка, и готов да покаже изкуството си. — Тук има много птици; някои плуват, а други се вият над езерото и голяма част от тях са достатъчно близо до колибата. Кажете и посочете, делауер, животното, което искате да обезпокоите. Наблизо, ей там на изток, се намира един рибар — птица, която се гмурка още при блясъка на изстрела; смятам, че тази цел е подходяща, за да изпитаме върху нея и пушките, и барута си.

Чингачгук не обичаше да говори много. Само миг след като птицата му беше посочена, той се прицели и стреля. Както и очакваха, още при блясването водната птица се гмурна и куршумът се плъзна по повърхността на езерото, като докосна водата само на няколко инча от мястото, дето преди малко бе плувала целта.

Ловецът се разсмя сърдечно и естествено, но едновременно с това самият той се приготви за стрелба и започна да наблюдава внимателно повърхността на спокойната вода. Скоро там се появи тъмно петно и след това рибарят изплува, за да си поеме дъх и да отърси крилете си. Но докато правеше това, един куршум прониза гърдите му и го обърна безжизнен по гръб. В следния миг Ловецът вече стоеше спокоен, опрял приклада на пушката си на площадката, като че ли нищо не се беше случило. Той само се смееше със своя безшумен смях.

— Това не е голямо изпитание за оръжията ни! — каза той, сякаш се опитваше да намали прекалено силното впечатление от своите способности. — Не, това не говори нито в полза, нито против качествата на пушката, защото всичко се заключаваше само в бързината на окото и ръката. Прицелих се в птицата при неблагоприятно положение за нея, иначе щеше да се гмурне, преди куршумът ми да я стигне. Но делауерът е твърде умен и не се учудва на такива трикове, защото отдавна е свикнал на тях. Спомняш ли си времето, вожде, когато мислеше за сигурно улучена онази дива патица и аз ти я отнех, тъй да се каже, под носа с помощта на малко дим? Но между приятели тези, неща не значат нищо — а младите хора обичат да се шегуват, Джудит... Ха, ето ти точно такава птица, каквато ни трябва: бива я както за тигана, така и за пещ и убиването ѝ ще ни донесе само полза. Ето там, по на север, делауер!

Индианецът погледна в указаната посока и скоро видя голяма черна патица, която плуваше бавно и спокойно по повърхността на езерото. В този миг от площадката на „замъка“ се виждаха стотици пернати, които спяха върху водата или къпеха крилете си в прозрачната течност, но никоя от тях не представляваше по-благоприятна цел от тази, която Ловецът току-що посочи на своя приятел.

Както обикновено, и този път Чингачгук спести думите си и веднага пристъпи към действие. Сега той се прицели много по-

грижливо и успехът му съответстваше на положеното усилие. Куршумът пречупи едното крило на птицата. И размахала тревожно криле, тя се понесе с писък над водата и значително се отдалечи от неприятелите си.

— Трябва да избавим птицата от тези страдания! — възкликна Ловецът в онзи миг, когато патицата направи опит да се вдигне отново. — И ето пушката и окото, които ще извършат това бързо.

Патицата все още се въртеше над повърхността на водата, когато съдбоносният куршум я настигна и откъсна като с брадва главата от врата ѝ. Вождът нададе привичния си вик на задоволство, а усмивката му явно показваше колко много се възхищава от другаря си и колко малко му завижда.

— Ето една птица над главите ни! — извика в този миг Ловецът. — С нея вече ще подложим на истинско изпитание пушките. Каня те на състезание в стрелба по летяща цел. Това вече ще бъде истинско доказателство, защото изисква както сигурна пушка, така и сигурно око.

Около езерото се виеха и онзи вид орли, които живеят близо до водите и се хранят с риба. Един от тях описваше кръгове на значителна височина над колибата и алчно очакваше момент да се спусне върху плячката си, докато гладните орлета надигаха глави от гнездото му, свито на голия връх на изсъхнал бор.

Чингачгук мълчаливо насочи следващата пушка, която беше взел, срещу птицата и след като внимателно се прицели, натисна спусъка.

Един по-широк от обикновените кръгове показва, че куршумът бе процепил само въздуха; наистина той беше минал съвсем близо до птицата, но пропусна целта.

Ловецът, който се мереше толкова бързо, колкото и сигурно, натисна спусъка веднага, щом стана ясно, че приятелят му не е улучил. Внезапното дълбоко спущане на птицата, което последва, за миг го накара да помисли, че орелът е ударен. Но скоро младият човек сам възвести своя неуспех, като извика на приятеля си да вземе друга пушка. По всичко личеше, че орелът се готви да напусне езерото.

— Уплаших го, Змия, мисля, че докоснах само перата му, но до този миг кръв няма, а и една такава стара пушка не е пригодна за точен и бърз поглед като моя. Побързай, делауер! Сега имаш по-добра пушка.

И, Джудит, изнесете „Убиеца на елени“, защото точно сега е сгоден момент да се опитат достойнствата му, ако притежава такива!

Последва общо раздвижване; всеки от състезателите се приготви бързо, а девойките със силно нетърпение зачакаха резултата. След внезапното си спущане орелът беше описал широк кръг и като се издигна, отново се завъртя над колибата на още по-голяма височина, отколкото преди.

Чингачгук го проследи с поглед, а после заяви, че е невъзможно да се улучи птица при такава голяма височина й при това отвесно над главата на стрелеца. Вах-та!-вах обаче му прошепна тихо нещо и младият индианец възбуден стреля. Резултатът показа, че беше преценил добре положението — орелът дори не промени посоката на своето летене и продължи да описва кръгове във въздуха и да се взира надолу, като че напук, към своите неприятели.

— А сега, Джудит — извика Ловецът със смях и с блеснали от удоволствие очи, — ще видим дали „Убиецът на елени“ не е и „Убиец на орли“. Направи ми място, Змия, и наблюдавай как се прицелвам, защото от наблюдение човек се учи!

Младият горски скитник се прицели грижливо, но беше принуден да повтори и потрети това, тъй като птицата продължи да се издига все по-високо и по-високо. Последва блясък и гърмеж. Пратеникът на пушката се издигна със светкавична бързина нагоре и в следния миг птицата се наклони и започна да пада, като се опитваше да се задържи ту с едното, ту с другото крило, а понякога се завърташе в кръг и пляскаше отчаяно, сякаш съзнаваше нещастиято си, докато най-после, след като описа няколко пълни кръга над водното жилище, падна тежко накрая на „ковчега“. Когато изследваха тялото й, видяха, че куршумът го беше пронизал между едното от крилата и гръдната кост.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ШЕСТА

*Унило върху каменното ложе
отпусна тя оловно тежка гръд,
защото там бе съдникът положен —
блюстител над добро и зло в светът.
Злините черни, мерзките постъпки,
описани във свитъка до тях,
тъй много бяха, че дори престъпник
изтръпнал би от ужас и от страх...
Но ставаше духът безкрайно чист
след прочита на този страшен лист.
Джайлз Флетчър*

— Неразумно постъпихме, Змия — да, Джудит, неразумно постъпихме, като отнехме само заради суетата си един живот! — възкликна Ловецът, когато делауерът вдигна за крилете грамадната птица и всички видяха нейните угасващи очи, вперени в неприятелите ѝ с онзи характерен поглед, който безпомощните винаги отправят към своите мъчители. — Горко ми! За наказание ще ви напусна веднага. А когато се намеря сам сред онези кръвожадни мингоси, сигурно ще имам случай да си припомня, че животът е сладък дори за горските зверове и за птиците. Ето, Джудит! Вземете „Убиеца на елени“! Приберете го на мястото му и го пазете за някоя ръка, по-достойна да притежава такава пушка.

— Не познавам друга, която да я заслужава толкова, колкото вашата, Ловецо — побърза да отговори девойката, — и единствено вашата ще я има.

— Ако зависеше само от умениято, може би наистина сте права, девойко, но би трябвало да знаем кога следва да употребяваме оръжия, също така, както ни е известно как да ги употребяваме. А изглежда, че не съм научил още първото, ето защо запазете я, докато се науча.

Видът на това нещастно, умиращо същество, макар то да е само птица, събужда полезни мисли в главата на един човек, който не знае кога ще удари собственият му час и все пак е доста сигурен, че този час ще настъпи, преди да залезе слънцето днес. Още в тоя миг бих се отказал от всичките си суетни чувства и от гордостта от ръката и окото си, ако само този нещастен орел би могъл да се върне отново здрав и читав в гнездото на своите малки.

Слушателите се смутиха от неочакваното разкаяние на Ловеца, което при това се отнасяше за нещо тъй обикновено, че хората рядко се спират да преценят последиците му или да помислят за физическите страдания, които може да причини на безобидните и беззащитните. Делуерът разбираше казаното, макар че едва ли долавяше чувствата, породили тези думи и за да прекрати страданията на птицата, извади острия си нож и отдели главата от тялото и.

— Какво нещо е силата! — продължи Ловецът. — И какво нещо е да я имаш и да не знаеш как да я използваш! Нима е чудно, Джудит, че големите люде толкова често грешат, след като за дребните и скромните е толкова трудно да постъпват правдиво и да избягват несправедливостите?

— Щастлива съм, че казвате това, Ловецо — забеляза Хети. — И аз, докато стреляхте, си мислех, че е грехота да се убиват невинните птици, и смятах да ви го кажа, но не зная как стана — толкова бях любопитна да видя дали ще улучите орела при такава голяма височина, че изобщо забравих да говоря, докато злото не беше сторено.

— Така е — точно така е, мила Хети. Всички ние осъзнаваме нашите грехове и грешки, когато е твърде късно да ги осуетим! Но щастлив съм, че не казахте нищо, защото, струва ми се, точно в онзи миг думите ви не биха могли да ме спрат.

Докато се осъждаше сам в своята справедлива и искрена душа, Ловецът дори не подозираше, че точно този грях щеше да изиграе голяма роля в собствената му съдба. Рано е още да се описва как и кога стана това, защото и двете неща ще бъдат разказвани в следващите глави.

Сега обаче младият горски скитник бавно напусна „ковчега“ и седна мълчалив на площадката, като човек, дълбоко разкаян за злото, което е сторил. През тава време слънцето вече се беше издигнало над планините. Слънчевите лъчи наред с чувствата, които изпитваше в

този миг, накараха Ловеца да се приготви за тръгване. Веднага, щом забеляза намерението на своя приятел, делауерът приготви лодката му, а Вах-та!-вах се зае да я подреди, за да бъде удобно пътуването му. След като свършиха, двамата се върнаха при Джудит и Хети, които не бяха мръднали от мястото, дето седеше младият човек.

— И най-добрите приятели често трябва да се разделят — подхвана Ловецът, когато видя, че всички се бяха събрали около него. Да приятелството не може да промени пътищата на съдбата и каквито и да са нашите чувства, ние трябва да се разделим. Често съм мислил, че има мигове, когато думите ни остават в паметта по-продължително и съветите се запомнят точно, защото устата, която ги дава, едва ли може да ги повтори вече. Никой не знае какво ще се случи на този свят; ето защо е хубаво, когато приятели се разделят по-задълго, да разменят по няколко топли думи за спомен. Бих искал да поговоря с всеки от вас насаме и, което е по-важно, да чуя какво ще ми отговорите — защото лош съветник е онзи, който не се вслушва в чуждото мнение със същата готовност, с която дава своето.

Разбрали намека на младия човек, двамата индианци незабавно се оттеглиха и оставиха при него сестрите, които все още не се помръдваха от местата си. Един поглед на Ловеца накара Джудит да му обясни причината.

— Вие ще можете да дадете съвета си на Хети, когато слезете на сушата — каза тя бързо. — Смятам тя да ви съпроводи на брега.

— Разумно ли е това, Джудит? Наистина при обикновени обстоятелства слабоумните се ползват с особена закрила у червенокожите. Но когато те са възбудени и склонни към отмъщение, мъчно може да се каже какво би се случило. Освен това...

— Какво точно искахте да кажете, Ловецо? — запита Джудит, чийто благ глас и държане стигаха почти до нежност, макар че се стараеше с всички сили да подтисне вълнението и уплахата си.

— Е, исках да кажа просто, че има гледки и деяния, на които е по-добре да не присъстват дори хора, надарени с толкова малко разум и памет, колкото Хети. Така че, Джудит, ще сторите по-добре да ме оставите да сляза на сушата сам и да задържите сестра си тук.

— Не се страхувайте за мен, Ловецо — намеси се Хети, която разбра насоката на разговора. — Аз съм слабоумна, а казват, че това ми дава право да ходя навсякъде. Индианците не ще ми сторят нищо.

— И аз мисля, че няма ни най-малка причина да се страхуваш от зло, Хети — отвърна сестра ѝ, — и затова настоявам да отидеш заедно с нашия приятел в лагера на хуроните. Твоето присъствие там не може да причини зло на самата теб, но може да бъде от голяма полза за Ловеца.

— Сега не е време да спорим, Джудит, правете, каквото искате — отвърна младият човек. — Пригответе се, Хети, и влезте в лодката, защото имам да кажа на сестра ви няколко думи при раздялата.

Джудит и събеседникът ѝ останаха мълчаливи, докато Хети се подчини и ги остави сами. И тогава Ловецът пристъпи направо и много делово към въпроса.

— Думите, произнесени при раздяла, които биха могли да бъдат последните, чути от някой приятел, не се забравят скоро — повтори той още веднъж — и затова, Джудит, възнамерявам да ви говоря като брат, понеже не съм достатъчно възрастен, за да ви бъда баща. На първо място, искам да ви предупредя за вашите врагове, два от които, може да се каже, ви преследват по петите и препречват пътя ви. Първият е необикновената ви красота — толкова опасен враг за някои млади жени, колкото цяло племе мингоси. Тя изисква голяма предпазливост — не бива да се възхищаваме от нея и да я хвалим, а да я гледаме със съмнение и да я отбягваме. Да, красотата може да бъде отбягвана и чудесно надхитрена. За да сторите това! трябва само да запомните, че се стопява като снеговете. А изчезне ли веднъж, никога вече не се връща. Дава се за кратко време през младостта, за да се използва, но не за да се злоупотребява с нея; и понеже никога не съм срещал друга жена, към която природата е била толкова щедра в това отношение, колкото към вас, Джудит, предупреждавам ви, тъй да се каже, с последния си дъх, да се пазите от този свой приятел или неприятел, според това, как ще използвате този дар.

Джудит беше толкова доволна от недвусмисленото признание на хубостта ѝ, че бе готова да прости много неща на човека, който го беше изказал, независимо кой беше той.

— Разбрах мислите ви, Ловецо — отвърна девойката със свенливост и скромност, които доникъде изненадаха събеседника ѝ, — и се надявам, че съм в състояние да извлека полза от съвета ви. Но вие споменахте само единия враг, от който трябва да се пазя; кой или какъв е другият?

— Другият, както виждам, е отстъпил пред здравия ви разум, Джудит; да, той не е толкова опасен, колкото предполагах. Но щом отворихте дума, добре е да довършим. Първият неприятел, от който трябва да се пазите, както вече ви казах, Джудит, е вашата необикновена красота, а вторият е съзнанието за това. И ако първото е лошо, второто съвсем не го поправя и още повече заплашва сигурността и душевното спокойствие.

Не е лесно да се каже колко би продължил да говори младият човек — просто и незлобиво, но доброжелателно, ако не беше прекъснат от девойката, която изведнъж избухна в плач и даде отдушник на чувствата си, задържани с толкова мъка до тоя миг. Отначало воплите ѝ бяха тъй силни и невъздържани, че Ловецът малко, се изплаши и се натъжи, когато откри колко голямо е въздействието от думите му. Дори строшите и сурови хора омекват при изблик на разкаяние у другите, но Ловецът не се нуждаеше от проява на толкова силни чувства, за да разбере угризенията на девойката. Той скочи като ухапан от змия и едва ли гласът на майка, убеждаваща своето дете, би бил по-нежен от неговия сега, когато съжеляваше, че е отишъл толкова далеч.

— Не исках да ви наскърбя толкова, Джудит — подхвана той, — казах го с добри намерения. Прекалих със съветите, виждам това; да, прекалих и ви моля за извинение. А понеже наистина ви уважавам, радвам се, като мога да ви кажа, че се оказахте много по-добра, отколкото ви виждах с моята суетност и надменност.

Джудит дръпна ръце от лицето си; сълзите ѝ бяха пресекнали и толкова привлекателна усмивка озари лицето ѝ, че за миг младият човек впери очи в нея с безмълвно възхищение.

— Не говорете повече, Ловецо! — прекъсна го бързо тя. — Боли ме, когато вините себе си. Познавам много добре всичките си недостатъци и виждам сега, че и вие ги открихте. Не ще забравя урока, макар че за миг ми се стори суров. Но нека не говорим повече за тия неща, защото не се чувствам достатъчно смела за подобно начинание, а не бих искала делауерът или Вах-та!-вах, или дори Хети да забележат моята слабост. А сега сбогом, Ловецо!

Джудит си беше възвърнала дотолкова превъзходството, което се дължеше на доброто ѝ възпитание, весел нрав и друга качества, че запази изгодното положение, което толкова неочаквано беше спечелила

и успешно предотврати всяко връщане към темата, прекъсната тъй странно, както и чудновато бе подета. Младият човек ѝ позволи да прави всичко, каквото иска и когато тя стисна коравата му ръка между двете си длани, той не се възпротиви, а прие милувката спокойно, като нещо най-обикновено. Страните на девойката бяха пламнали, цялото ѝ лице сияеше от любов и красотата ѝ никога не беше изпъквала толкова ярко, колкото когато хвърли прощален поглед към младия човек, поглед, изпълнен с безпокойство, обич и смирена тъга. В следващия миг тя се прибра бързо в колибата и след като съобщи през един от прозорците на Вах-та!-вах, че белият ѝ приятел я чака, не се показва повече вън.

— Ти познаваш достатъчно характера и обичаите на червенокожите, Вах-та!-вах, за да разбереш какви са условията на моя отпуск — започна Ловецът на делауерски, когато търпеливата и смирена девойка се приближи тихо към него, — и затова най-добре ще разбереш колко малка е вероятността да говоря някога отново с тебе. Малко нещо имам да ти кажа, но и това малко се основава на дългия ми живот сред твоето племе и на наблюденията и опознаването на неговите обичаи. Дори в най-добрия случай животът на една жена е тежък. И без да държа страната на моята раса, трябва да призная, че сред индианците той е още по-тежък, отколкото между бледоликите. Обаче всички жени имат своите изпитания. Носи товара си, както подобава, Вах-та!-вах, и ако той се окаже малко по-тежък, спомни си колко по-лек е той от товарите на другите индианки. Аз познавам Голямата змия добре — той никога не ще се покаже тиранин към онази, която обича, макар че ще очаква да се отнасят към него като към главатар на мохиканите. Предполагам, че ще има и облачни дни във вашата колиба, защото това се случва навсякъде и между всички хора, но когато прозорците и сърцата са разтворени, винаги ще се намери място да проникне достатъчно слънчева светлина. Ти самата произлизах от голям род, а от такъв род е и Чингачгук. Не ми се вярва някой от вас да забрави някога това и да посрами дедите си. Дано почвата на вашето брачно щастие черпи животворни сили от росата на обичта ви.

— Моят бледолик брат е много мъдър! Вах-та!-вах ще запази в ума си всичко, което ѝ говори неговата мъдрост.

— Това е умно и присъщо на жените, Вах-та!-вах. Да внимават, когато изслушват някого, и да проявяват смелост при изпълнението на добър съвет — това е голямото преимущество на жената. А сега кажи на Голямата змия да дойде да поговори с мен за минута и отнеси със себе си моите най-добри пожелания. Ще мисля за тебе и за твоя бъдещ съпруг, Вах-та!-вах.

Младата индианка не заплака при раздялата. Черните ѝ очи сияеха от чувствата, пламнали в нейната гръд, и блестяха с решителност, която беше в странно и пълно противоречие с присъщата ѝ благост.

Само минута по-късно делауерът се приближи към своя приятел с леките и безшумни стъпки на индианец.

— Ела насам, Змия, тук, по-далеч от погледа на жените — започна Ловецът, — защото имам да ти казвам някои неща, които не бива да бъдат дори подозирани, а още по-малко дочути от тях. Познаваш твърде добре отпуските и мингосите, за да не се съмняваш нито за миг какво ще стане с мен, когато се върна в лагера. Малко думи са достатъчни. На първо място, вожде, искам да ти поговоря малко за Вах-та!-вах и за отношението, което вие, червенокожите, имате към своите жени. Съгласен съм, че за вашата раса е присъщо жените да работят, а мъжете да ходят на лов. Но всяко нещо има мярка, а Вах-та!-вах произлиза от твърде добър род, за да работи като обикновена слугиня. Човек с твоите средства и положение никога не ще почувства нужда от жито, картофи или от каквито и да било плодове на полето, ето защо, надявам се, че мотиката никога не ще попадне в ръцете на коя да е твоя жена. Ти знаеш, че не съм съвсем беден и всичко, което притежавам, като муниции, кожи, оръжия или басми, оставям на Вах-та!-вах, ако не дойда да си го поискам до края на лятото. Това ще ѝ помогне в началото и ще я освободи от тежката работа за доста време. Предполагам, че няма нужда да ти казвам да обичаш младата жена, защото ти я обичаш отсега, а щом чувствата ти към нея са наистина искрени, ще съумееш да я покровителстваш и да ѝ създаваш щастие.

— Моите уши са отворени — отвърна сериозно делауерът, — думите на моя брат влязоха толкова навътре, че никога вече няма да се изгубят. Те са като гривна, която няма край и не може да падне. Нека той продължи да говори. Песента на славея и гласът на приятеля никога не изморяват.

— Ще ти поговоря още малко, вожде, но ще ме извиниш в името на нашето старо приятелство, че те занимавам сега със себе си. Ако се случи най-лошото, от мен едва ли ще остане нещо повече от купчина пепел. Така че да ми се прави гроб, би било безсмислено и, бих казал, суетно. Не държа много на това, но би било добре да се огледат остатъците от кладата и ако се намери някоя кост или парче, по-добре е да се съберат и да се заровят, вместо да бъдат оставени на вълците да ги гложат и да вият около тях.

— Всичко ще бъде сторено, както казва брат ми — отвърна индианецът сериозно. — Нека той излее в сърцето на един приятел онова, което се е събрало в мозъка му.

— Благодаря ти, Змия. Сега вече ти посочих, каквото считах за най-важно. Ето ръката ми, делауер; знаеш, че е приятелска. Стисни я, макар никога да не ти е сторила и половината от доброто, което нейният притежател е желал.

Индианецът стисна топло подадената му ръка. А след това, възприел отново привичното си стоическо държане, което мнозина приемаха за пълно безразличие, отстъпи назад и се приготви да се раздели достойно със своя приятел. Но Ловецът бе по-естествен. Той изобщо не би прикривал чувствата си, ако неотдавнашното поведение и думи на Джудит не бяха създали у него, макар и смътно предчувствие, че тя ще съпроводи изпращането му с бурна сцена. Младият човек бе твърде скромнен, за да си представи действителните чувства на красивата девойка, но същевременно и твърде наблюдателен и борбата, която беше водила със себе си и която често я бе довеждала почти до разкриването на нейната тайна, не беше убегнала от очите му. За него бе съвършено ясно, че в гърдите на девойката се таи нещо необикновено. И с такт, който би направил чест и на най-образован човек, той избягваше всяко разкриване на тая тайна, което може би щеше да стане причина по-късно девойката да съжалява. Ето защо Ловецът реши сега да потегли, и то без всякакви други прояви на чувства нито от своя страна, нито от страна на другите.

— Сбогом, Змия! Сбогом! — извика Ловецът, когато лодката се отдели от края на площадката. — Кой знае кога и как ще се срещнем отново. Ще смятам, че съм благословен от съдбата и че съм получил пълно възмездие за малкото добрини, които съм правил на този свят, ако

ние се видим пак и можем да бъдем такива приятели и занапред, каквито бяхме толкова продължително време досега в тези хубави гори!

Чингачгук махна с ръка за сбогом. А след това, като загърна глава с лекото одеяло, както римлянин би скрил своята мъка в туниката, той бавно се оттегли на „ковчега“, за да се отдаде сам на тъгата и мислите си.

Ловецът не проговори нито дума, докато лодката не измина половината път до крайбрежието. Но тогава нежният музикален глас на Хети го накара да престане да гребе.

— Защо се връщаш обратно при хуроните, Ловецо? — запита девойката. — Казват, че съм слабоумна и на мен не ще сторят зло. Но ти имаш толкова ум, колкото и Бързия Хари, а Джудит смята, че имаш дори и повече, макар аз да не разбирам как може да бъде така.

— О, Хети, преди да слезем на сушата, трябва да поговоря с теб, дете и то по въпроси, които засягат главно твоето собствено щастие. Спри да гребеш или, за да не сметнат мингосите, че замисляме нещо срещу тях и да се отнесат с нас по същия начин, потапяй само леко веслата си и давай свършено лек тласък на лодката. Това ще ги заблуди, че се движим. Нека си позволим тази малка хитрост, преди да стигна края на моята пътека, която се оказа твърде къса.

— А защо идва толкова бързо краят на твоята пътека, Ловецо?

— Защото, драга девойко, отпускът ми скоро свършва. А между него и края на живота ми няма голямо разстояние — единият следва другия по петите като нещо неизбежно.

— Не разбирам какво искаш да кажеш, Ловецо — отвърна девойката, като го гледаше малко учудена.

— Добре тогава, Хети, простата истина е тази. Знаеш, че сега аз съм пленник на хуроните, а пленниците не могат да правят, каквото си искат...

— Но как може да си пленник — прекъсна го развълнувана девойката, — когато се намираш тук, сред езерото, в татковата лодка, а индианците са в гората и нямат изобщо никаква лодка? Това не може да бъде вярно, Ловецо!

— С цялото си сърце и душа бих желал ти да беше права, а аз — крив, Хети. Но макар в твоите очи да изглеждам свободен, всъщност съм вързан и за ръцете, и за краката.

— Голямо нещастие е да си без разум. Ето сега не мога да видя, нито да разбера, че си пленник или вързан по някакъв начин, Ловецо. Ако си вързан, с какво са стегнати ръцете и краката ти?

— С отпуска, девойко. Той е ремък, по-здрав от всяка верига. Защото едрото може да се счупи, другото — не. Въжетата и веригите могат да се прережат или счупят, или развържат, а отпускът никога не може да бъде прерязан, нито строшен, нито отстранен с измама.

— Какво нещо е това, отпуск, Ловецо, щом като е по-здрав от въже и желязо?

— Струва ми се, че би могла да разбереш какво значи да дадеш обещание, мила ми Хети?

— Разбира се. Обещание е, когато кажеш, че ще сториш нещо, и то те обвързва наистина да изпълниш думите си. Мама винаги удържаше обещанията си към мен и казваше, че ще бъде лошо, ако не изпълнявам моите към нея или към когото и да било другиго.

— Ето това е наистина обещание и, както каза самата ти, то трябва да се удържа. Е, добре, миналата нощ аз попаднах в ръцете на мингосите и те ме пуснаха да видя приятелите си и да им предам някои вести при условие, че ще се завърна днес, когато слънцето се издигне, и ще понеса всякакви мъчения, които може да измисли тяхната отмъстителност и омраза, за да получат удовлетворение за живота на война, прострелян от моята пушка, както и за младата девойка, убита от Хари, а също и за всички нещастия по езерото и около него. Вярвам, че сега разбираш положението, Хети?

Известно време девойката не отговори, но престана съвсем да гребе, сякаш поразена от тази нова мисъл.

— Предполагаш ли, че хуроните ще имат сърце да сторят това, което казваш, Ловецо? — запита тя.

— Не смятам, че ме мразят специално заради някое от вече извършените дела, защото това би било, тъй да се каже, самохвалство пред прага на гроба, но не е суетно да се вярва едно: те знаят, че един от най-добрите и най-хитрите им вождове падна от моята ръка. И понеже е така, племето би ги укорило, ако не успеят да изпратят духа на бледоликия да съпровожда духа на техния червен брат. Ето защо, Хети, не очаквам от техните ръце милост.

— Хуроните не ще ви сторят зло, Ловецо! — извика крайно развълнувана девойката. — Това е долно и жестоко! Аз нося със себе

си Библията и ще им го докажа.

— Хети, не спрях гребането, за да приказваме за моите лични нещастия и несгоди, а за да поговорим малко по-искрено, и то по въпроси, които засягат теб, девойко. Смятам, че не си забравила толкова скоро Бързия Хари, нали?

— Аз!... Аз да забравя Хари Марч ли! — възкликна Хети стресната. — Защо да то забравям, Ловецо, когато той е наш приятел и ни напусна едва миналата нощ? Голямата и ярка звезда, която мама толкова често обичаше да гледа, бе точно над върха на онзи огромен планински бор, когато Хари влезе в лодката. А когато ти го откара до сушата близо до източния залив, тя се бе отдалечила от върха на бора само колкото дължината на най-хубавата панделка на Джудит.

— Но откъде знаеше ти колко сме пътували и къде съм свалил на сушата Хари, след като не беше с нас и ние бяхме толкова далеч, за да не говорим за нощния мрак?

— О, много добре зная всичко — твърдо отвърна Хети. — Не един начин има, за да се пресмята времето и разстоянието. А когато мозъкът се напрегне, той е по-добър от часовник. Зная, че умът ми е слаб, Ловецо, но за всичко, което се отнася за клетия Хари, той действа безпогрешно. Джудит никога няма да се омъжи за Марч, Ловецо.

— Това е въпросът, Хети, тъкмо това е въпросът, до който исках да стилна аз. Сигурно знаеш, че е естествено за младите хора да изпитват нежни чувства един към друг, и още повече, когато се случи да бъдат момък и девойка. Ето какво — една девойка на твоите години, която няма нито баща, нито майка и живее сред горския пущинак, посещаван само от ловци и трапери, трябва да се пази много, защото могат да я сполетят злини, за които не е и сънувала.

— Какао зло може да очаква човек от ближния? — отвърна пристодушна Хети.

— Ах, остави всичко това, девойко, и ми отговори само на един въпрос: смяташ ли, че имаш достатъчно разум, за да станеш съпруга и майка?

— Това не е подходящ въпрос към млада жена, Ловецо, и няма да отговоря на него — отвърна с укор девойката. — Ако имаш да ми кажеш нещо за Хари, ще те изслушам, но не бива да говориш лошо за него. Той не е тук и не е хубаво да се говорят лоши неща за отсъстващите.

— Твоята майка ти е дала толкова добри съвети, че вече не ме е страх за тебе тъй, както преди, девойко. Но при все това за едно момиче, останало без родители, с твоето състояние на ума и все пак с привлекателен вид винаги съществува опасност в този край без закони. Не ще кажа нищо против Хари. Той, общо взето, не е лош човек, но трябва да знаеш едно нещо, което може би не е съвсем приятно да ти се каже. Марч обича твърде много сестра ти Джудит.

— Е, какво от това? Всеки се възхищава от Джудит. Тя е толкова хубава и Хари неведнъж ми е казал, че много иска да се ожени за нея. Но това никога няма да стане, защото Джудит не харесва Хари. Тя обича другиго и бълнува за него насън. Но няма смисъл да ме питаш кой е той, защото всички съкровища на земята не биха ме изкушили да издам неговото име.

— Разбира се. Аз и не искам да ми го казваш, Хети. Не би било кой знае каква полза за един умиращ човек да го научи. Нито главата, нито сърцето са отговорни за това, което езикът казва, когато умът е заспал.

— Бих искала да знам защо Джудит говори толкова много насън за офицери, за честни сърца и лъжливи езици, но предполагам, че няма да ми каже, защото съм слабоумна. Не е ли странно, Ловецо, че Джудит не харесва Хари — най-смелият момък, който някога е идвал край езерото и който е красив колкото самата нея?

— Ах, нещастна Хети, няма смисъл да се говори на хора, които не разбират, ето защо няма да ти кажа нищо повече, макар мислите ми да тежат. Раздвижи отново греблото, девойко, и насочи лодката към брега, защото слънцето се е издигнало и отпускът ми е почти към края си.

Лодката се плъзна напред и се насочи към онзи полуостров, където Ловецът знаеше добре, че го очакваха неговите неприятели; беше започнал да се опасява, че ще закъснее и не ще удържи дадената си дума. Като забеляза нетърпението му, макар и да не схващаше съвсем ясно причината, Хети удвои своите усилия и много скоро стана напълно ясно, че ще пристигнат навреме. Тогава, но едва тогава младият човек забави гребането. А Хети отново почна да бърби наивно и доверчиво: не беше изречено нищо, което заслужава да се спомене.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И СЕДМА

*Ти се потруди, смърт, и все пак не успя
да свършиш своята работа до края —
пред адските врати е струпана тълпа
от грешници, прокудени в безкрая,
те нямат вече дом и със живота драг
са се простили, клетите, и чакат,
за да ги преведеш през тайнствения праг
във царството на мъките и мрака.*

Сауди

Всеки, свикнал да наблюдава небесните светила, би забелязал, че на слънцето трябваша само две или три минути, за да се издигне до зенита, когато Ловецът слезе на полуострова срещу „замъка“, където хуроните бяха разположили сега своя лагер. Мястото приличаше на вече описаното, с това изключение, че почвата тук не беше толкова равна и имаше по-малко дървета. И точно поради тези две обстоятелства беше по-подходяща за целта. Пространството под най-долните клони на дърветата приличаше на поляна сред гъста гора. Поради доброто ѝ разположение и близкия извор тя често биваше използвана от червенокожи и ловци и на местата, където бяха палени огньове, бе порасла трева, образуваща тук-там полянки — твърде необичайно украшение на девствените гори. И крайбрежната ивица не беше обрасла с храсти, както на много други места по брега. Още с пристигането на сушата тук погледът проникваше в гората и можеше да наблюдава почти целия, полуостров.

Ако за индианския воин е въпрос на чест да удържи своята дума, когато е обещал да се върне и да посрещне смъртта си в уречения час, също такъв въпрос на достойнство е той да не проявява женска нетърпеливост и да се яви в определения миг колкото е възможно точно. Добре беше да не се прекалява с благоволенieto на неприятеля,

но още по-добре — да се използва то до минутка. Нещо от тоя драматичен стремеж към ефекти се примесва към повечето от сериозните обичаи на първите жители на Америка и без съмнение и у тях се основава на същия естествен принцип, както и у по-изтънчените и образовани хора. Всички ние обичаме чудните и необичайни неща и когато са съпроводени от рицарско самопожертвование и на първо място изпъква строгото съблюдаване на честта, те стават двойно по-привлекателни за възхищението ни.

Колкото до Ловеца, въпреки че с гордост изтъкваше бялата си кръв и често се отклоняваше от нравите на червенокожите, понякога той се увличаше несъзнателно в техните обичаи и още по-често в чувствата, тъй като беше свикнал с преценките и вкусовете им. В случая той не желаше да прояви трескава привързаност с твърде преждевременно завръщане, защото това би било мълчаливо признание, че срокът, поискан от него, е бил по-продължителен от необходимия; от друга страна обаче, ако се беше сетил, той би ускорил малко движенията си, за да избегне драматичното завръщане точно в мига, определен като краен срок за отсъствието му. Но случайността осуети последното, защото, когато кракът на младия човек стъпи на полуострова и той се отпрати с твърди крачки към групата главатарии, които се бяха разположили с достойнство на едно паднало дърво, най-старият от тях отпрати поглед нагоре към една пролука сред клоните на дърветата и посочи на другарите си удивителния факт, че слънцето тъкмо навлиза в пространството, известно като негов зенит.

Общо, но тихо възклицание на изненада и възхищение се изтръгна от устата на всички и суровите воители се спогледаха, едни със завист и разочарование, други смаяни от точността на своята жертва, а трети обладани от по-благородни и благосклонни чувства.

Американските индианци винаги ценяха най-много моралните си победи и при мъчение стенанията и писъците на пленника им се струваха по-важни, отколкото неговия скалп, а самия трофей — по-ценен, отколкото живота му. Ето защо у тях не се смяташе за славно да убиеш и да не донесеш доказателство за победата си. Тия груби и диви горски жители, също като своите изтънчени и образовани братя от дворците и военните лагери, имаха определени показатели по въпросите на честта, справедливостта и разума.

Не всички хурони бяха проявили единодушие в предвижданията си относно завръщането на пленника. Повечето от тях наистина не бяха очаквали, че е възможно един бледолик да се завърне доброволно и да понесе твърде добре известните страдания при индианско мъчение. Но неколцина от по-възрастните очакваха, че човекът, който се бе показал тъй необичайно хладнокръвен, храбър и честен, ще прояви благородство и сега. Всъщност ирокезите бяха взели решение да пуснат пленника не толкова защото смятаха, че обещанието ще бъде изпълнено, а защото се надяваха, че ще могат да опозорят делауерите чрез постъпката на човек, отрасъл сред тях. Естествено, те хиляди пъти биха предпочели Чингачгук да е техен пленник и да се окаже такъв подлец, но и бледоликата издънка на омразните им врагове подхождаше за целите и намеренията им срещу древното племе. За триумфа си по случай незавръщането на Ловеца в определения час бяха свикали дори всички свои воители и съгледвачи и цялата група — мъже, жени и деца — сега бе събрана на малкия полуостров, за да присъства на очакваната сцена. Тъй като се намираще точно насреща им и съвсем не беше далеч, „замъкът“ лесно можеше да се наблюдава при дневна светлина. И понеже се смяташе, че сега негови обитатели са само Хари, делауерът и двете девойки, нямаше опасност те да избягат незабелязани. Голям сал с бруствер от греди бе построен и в пълна готовност да се използва според случая срещу „ковчег“ или „замъка“ веднага, щом съдбата на Ловеца бъде решена, тъй като старейшините на групата смятаха, че вече става опасно да забавят оттеглянето си в Канада повече от следната нощ. Накратко, мингосите чакаха само това събитие, за да доведат нещата до развързка, и се готвеха след това да потеглят към далечните води на Онтарио.

Обстановката, сред която се намери сега Ловецът, беше наистина внушителна. Всички по-стари воители седяха на стъблото на едно паднало дърво и с тържествено достойнство чакаха приближаването на горския скитник. Отдясно стояха въоръжените млади мъже, докато лявата страна бе заета от жените и децата. По средата бе оставено доста широко пространство, над което се разпростираха навесените клони, но където храстите, изсъхналите съчки и всички други пречки бяха грижливо почистени. Това празно пространство навярно беше използвано неведнъж от други индиански групи при престоя им край езерото, защото човек наистина би казал, че тук има поляна. Дори и по

обед горските сводове хвърляха мрачните си сенки над мястото и единствено слънчевите лъчи, които едва се промъкваха през гъстия листак, смекчаваха тъмнината.

Двама вождове с почти еднакъв сан делеяха примитивната власт, упражнявана над тези горски деца — нещо, което често се случва у племената и скитащите групи на първобитните хора. Наистина имаше още неколцина, които можеха да оспорват достойнството на вождове, но двамата, за които става дума, дотолкова превъзхождаха останалите, че постигнаха ли съгласие, никой не дръзваше да оспорва решението им, а ако не можеха да се разберат, всички се разколебаваха. Добро съвпадение, а и естествено беше, че влиянието на единия от вождовете се опираше на разума му, докато другият дължеше авторитета си изключително на физическите си качества. Единият беше старейшина, ненадминат в споровете, мъдър в съвета и предпазлив в действията си, докато великият му съперник беше храбър, прославен във войните, известен с жестокостта си, а колкото до умствените му способности, забележителен само със своята лукавост и владееене на военните хитрости.

Първият беше Разцепения дъб, когото вече представихме на читателите, а вторият се наричаше Пантерата. Както можеше да се очаква, името на войнствения вожд съответстваше на личните му качества, защото най-присъщите му черти бяха необуздаността, хитростта и предателството. Беше наречен така от французите и много се гордееше с това, защото в много неща индианецът е склонен да зачита по-голямата интелигентност на бледоликите.

Разцепеният дъб и Пантерата седяха един до друг и очакваха приближаването на своя пленник, когато обутият в мокасини крак на Ловеца стъпи на брега. Никой от тях не се помръдна и не проговори нито дума, докато младият човек не се намери в средата на поляната и не извести гласно за своето пристигане. Той стори това твърдо, но просто — нещо, в което се отразяваше целият му характер.

— Ето ме, мингоси — каза той на диалекта на делауерите — език, който повечето от присъстващите разбираха, — ето ме, а ето къде е и слънцето. Както единият е верен на законите на природата, тъй и другият доказва, че е верен на думата си. Аз съм ваш пленник; правете с мен, каквото желаете. Моите отношения с хората и с всичко земно са уредени.

При тези думи се изтръгна одобрителен шепот дори от устата на жените и за миг почти у всички преобладаваше силното желание да приемат в своето племе един толкова храбър мъж. Но имаше и такива, които не бяха съгласни с това, и по-важни от тях бяха Пантерата и сестра му, Сумак^[1], наречена така заради многото си деца. Тази жена беше вдовицата на Риса, за когото се знаеше, че е паднал убит от ръката на младия пленник.

Вродената жестокост пречеше на Пантерата да се примири, а разяждащото желание за мъст не позволяваше да се породят по-благородни чувства у жената. Но не беше така с Разцепения дъб. Този вожд се изправи, протегна любезно ръка на младия пленник и му изказа своите приветствия със спокойствие и достойнство, на което би завидял дори някой княз. И тъй като в тази група нямаше съперници по мъдрост и красноречие, той знаеше, че единствено негов дълг бе да отговори пръв на речта на бледоликкия.

— Ти си честен, бледолик — каза ораторът на хуроните. — Хората ми са щастливи, че са пленили мъж, а не страхлива лисица. Сега те познаваме и ще се отнесем към теб като към храбрец. Ако си убил един от нашите воители и си помогнал в убиването на други, ти имаш свой собствен живот, който си готов да дадеш в замяна. Някои от моите млади хора мислеха, че кръвта на бледолик е твърде рядка и не ще посмее да потече под хуронските ножове. Ти искаш да ми покажеш, че не е така; твоето сърце е силно, както е могъщо и тялото ти. Истинско удоволствие е да заловиш такъв пленник. И ако воините ми кажат, че смъртта на Риса не бива да бъде забравена, че той не може да пътува сам към страната на духовете и че врагът му трябва да се изпрати след него, за да го настигне, те ще си спомнят също така, че той падна от ръката на храбрец, и ще те изпратят след него с такива знаци на приятелство, които няма да го карат да се срамува от твоето присъствие. Аз свърших. Ти знаеш какво означават думите ми.

— Вярно, минго — отвърна искрено Ловецът. — Смея да кажа, че вашият воин, Риса, беше смел, храбър и достоен за приятелството и уважението ви, но не се чувствам недостоен да бъда наред с него, и то без каквито и да било препоръки от вас. Но както и да е, аз съм тук, готов да получа присъдата на вашия съвет, ако, разбира се, съдбата ми не е била решена още преди да се завърна при вас.

— Старейшините на моето племе не биха се съветвали за един бледолик, докато не го видят изправен пред себе си — отвърна Разцепеният дъб и хвърли наоколо малко ироничен поглед, — те казват, че би било все едно да се свика съвет заради ветровете, които отиват, където желаят, и се връщат, когато поискат. Имаше един глас, който говори в твоя полза, Ловецо, но той беше сам, както песента на славейчето, когато другарката му е грабната от ноктите на сокола.

— Благодаря на този глас, който и да е бил той, минго, и ще кажа, че той е бил толкова прав, колкото останалите — криви. За честния бледолик отпускът е толкова свят, колкото и за червенокожия, а дори и да не беше така, никога не бих опетнил името на делауерите, сред които, може да се каже, получих своето възпитание. Но няма полза от думи, те водят до самохвалство. Ето ме тук; правете с мен каквото искате.

Разцепеният дъб махна с ръка в знак на съгласие, а след това между двамата главатари се поведе кратък разговор. Щом той завърши, трима или четирима от младите мъже се отделиха от въоръжената група и изчезнаха. След това на бледоликия бе даден знак, че е свободен да се разхожда където иска из полуострова, докато съветът реши съдбата му. Обаче това доверие беше само привидно, защото споменатите вече млади хора бяха преградили пътя от полуострова към сушата, а да се избяга от друго място бе абсолютно невъзможно. Дори и лодката беше преместена отвъд тази линия на часовите и скрита на сигурно място. Предпазните мерки бяха взети не поради липса на доверие, а поради обстоятелството, че пленникът бе изпълнил обещанието си с всичките условия и сега вече бягството му от неприятелите би се сметнало като достоен подвиг. В подобни случаи индианците правеха толкова тънко разграничение, че често даваха възможност на своите жертви да избягат от мъченията, защото с право смятаха, че залавянето или надхитряването на побягнал пленник, който полага всички усилия да опаси живота си, заслужава същата почит, каквато се следва и на човека, успял да надхитри засилената бдителност.

Самият Ловец също тъй добре знаеше и помнеше своите права и възможности и ако би му се представил удобен случай за бягство, не би се поколебал нито миг да го използва. Но положението му изглеждаше отчаяно. Той знаеше за поставените часови, а също и това,

колко мъчно бе да си пробие път през тяхната линия невъоръжен човек. В езерото не можеше да се дири спасение, защото с лодката враговете му щяха да го настигнат много лесно. Инак за него не би представлявало никаква трудност да доплува до „замъка“.

Докато се разхождаше тъй из полуострова, той го огледа най-подробно, за да види не би ли могъл да се скрие някъде, но полуостровът бе открит, малък, а и стотиците зорки погледи, вперени в него, макар че всички се правеха, че не го виждат, не допускаха подобно начинание. Страхът и позорът от неуспех не оказваха влияние върху Ловеца, който смяташе дори за чест да разсъждава и чувства като бял вместо като червенокож и който смяташе за свой дълг да стори всичко, за да спаси живота си, щом то бе по силите му и не бе против неговите принципи. Но все пак той се колебаеше, защото същевременно схващаше, че преди да предприеме нещо, трябва да види някакви изгледи за успех.

През това време работата в лагера продължаваше привидно редовния си ход. Главатарите се съветваха настрана, като допуснаха в съвета си само пострадалата Сумак, защото тя, вдовицата на убития воин, имаше изключителни права да бъде изслушана в дадения случай. Младите мъже сновяха наоколо лениво и безгрижно и чакаха резултата с индианско търпение, а жените подготвяха пиршеството за отпразнуване края, който щеше да донесе щастие или нещастие на нашия герой. Никой не се вълнуваше и суетеше и освен острата бдителност непредубеденият наблюдател не би забелязал нищо друго, което да му подсказже истинското състояние на нещата. Две-три стари жени разговаряха, приближили глави, и по заканителните им погледи и гневни движения личеше, че думите им не бяха в полза на Ловеца. Но група индиански девойки бяха очевидно развълнувани от други пориви и това се виждаше от скритите им погледи, които изразяваха съчувствие и съжаление. При това положение в лагера един час бързо измина.

Заплашителната неизвестност е може би най-непоносимото от всички чувства. Когато слезе на сушата, Ловецът очакваше след няколко минути да бъде подложен на мъчения и бе готов да срещне съдбата си мъжествено, ала забавянето се оказа далеч по-мъчително. Ето защо бъдещата жертва се замисли сериозно за някой отчаян опит за бягство, и то чисто и просто от желание да сложи край на събитията,

когато неочаквано бе повикана да се яви още веднъж пред своите съдии, които отново се бяха разположили в предишния ред, за да го посрещнат.

— Убиецо на сърни — започна Разцепеният дъб веднага, щом пленникът му застана пред него, — моите старейшини изслушаха мъдри думи; те са готови да говорят. Ти си един от ония хора, чиито бащи дойдоха отвъд изгрыващото слънце; ние сме деца на залязващото слънце, когато гледаме към нашите села, ние извъръщаме лица към Големите сладки езера. По посока на утрото земята може би е изпълнена с мъдрост и богатства, но истински приятна е тя по направление на вечерта. Ето защо ние обичаме да гледаме нататък. Извърнем ли очи към изток, страх изпълва сърцата ни, защото лодка след лодка докарва по следите на слънцето нови и нови ваши хора, сякаш земята ви е толкова препълнена, че вече прелива. Червените хора останаха малко, те имат нужда от помощ. Една от най-хубавите ни колиби напоследък се изпразни, защото господарят ѝ загина. Дълго време ще изтече, докато синът му порасне достатъчно, за да заеме мястото му. Ето неговата вдовица. Тя ще има нужда от дивеч да храни себе си и своите деца, защото синовете ѝ са още като малките червеношийки, преди да напуснат гнездото. Тази голяма беда я сполетя от твоята ръка. И затова ръката ти има две задължения — едното към Риса и другото към децата му. Скалп за скалп, живот за живот, кръв за кръв — това е един закон; да се хранят децата на убития — друг. Ние те познаваме, Убиецо на сърни. Ти си честен; кажеш ли нещо, то е така. Ти имаш само един език и той не е раздвоен като на змиите. Твоята глава никога не е скрита в тревата, всички могат да я видят. Каквото кажеш, това правиш. Ти си справедлив. Ако си сторил грешка, желанието ти е да я поправиш отново, колкото се може по-скоро. Ето Сумак; тя е сама в своя вигвам и деца около нея плачат за храна. А там има пушка; тя е заредена и готова за стрелба. Вземи пушката, върви и убий една сърна, донеси дивеча и го остави пред вдовицата на Риса, нахрани децата ѝ, наречи се неин съпруг. След това сърцето ти не ще бъде делауерско, а хуронско. Ухото на Сумак не ще чува повече плача на децата и броят на моите хора ще бъде пак, както преди.

— Страхувах се от това, Разцепен дъб — отвърна Ловецът, когато другият престана да говори, — да, страхувах се, че ще стигнем дотам. Обаче ти ще научиш бързо истината и с нея ще се сложи край на

всички очаквания. Не смятам, че някога ще се ожена. И ако въпреки желанието ми това стане, то в моя вигвам ще живее само бяла жена. Колкото до изхранването на децата на вашия убит воин, бих правил това на драго сърце, стига да можех да го върша, без да опетня името си, но това не може да стане, тъй като не мога да живея в едно село с мингосите. Нека вашите мъже се погрижат да набавят дивеч на Сумак. А когато тя се омъжи отново, нека си вземе съпруг, чиито крака да не прекрочват в чужда земя. Ние водихме честна борба и той падна; не стана нищо повече от онова, което всеки храбрец очаква и трябва да е готов всякога да посрещне. А колкото до надеждите ви, че моето сърце може да стане като вашите, ще доживеете по-скоро до дни да видите косите на главата на някое дете да посивеят или къпини да вържат на някой бор. Не, не, хурон, що се отнася до женитбата, аз съм бял, а в индианските си навици съм делауер.

В същия миг, когато тия думи се изтръгнаха от устата на Ловеца, общ ропот изрази недоволството, с което бяха изслушани. Най-буйно беше негодуванието на възрастните жени. Дори и спокойната Сумак, жена, достатъчно възрастна, за да бъде майка на нашия герой, не се посвени да заплашва и обвинява високо. Но всички други прояви на разочарование и недоволство бяха нищо пред буйната ярост на Пантерата. Жестокият главатар беше смятал, че се унижава, позволявайки изобщо на сестра си да стане съпруга на бледолик, и бе дал неохотно съгласието си, което впрочем не беше нещо необичайно сред индианците само поради изричната молба на безутешната вдовица. И сега, когато виждаше своята снизходителност пренебрегната и честта, която с толкова съжаление беше позволил да се накърни, поругана, той побесня. Дори животното, от което беше получил името си, не гледа своята бъдеща жертва с по-ужасяваща жестокост от тая, с която неговият поглед се беше впил в пленника. И беше явно, че ръката му не ще се поколебае да стане отдушник на страхотния гняв, който изгаряше гърдите му.

— Бледолико псе! — извика той на ирокезки. — Върви да виеш между псетата в твоите проклети ловни полета.

Тази закана незабавно беше последвана от действие. Още докато говореше, ръката на червенокожия се вдигна и запрати томахащата.

За щастие силният вик на Пантерата беше привлякъл погледа на Ловеца към него, иначе това щеше да бъде краят на неговия живот.

Опасното оръжие беше запратено с такава точност и с толкова смъртоносно намерение, че щеше да разцепи черепа на пленника, ако той не беше протегнал напред ръка и не бе хванал дръжката при едно от превъртанията ѝ със същата забележителна сръчност, е каквато беше запратена. Но силата на хвърлянето беше тъй голяма, че за да задържи томахащата, ръката на Ловеца се издигна над главата му точно в подходящо положение да отвърне нападението.

Трудно би могло да се твърди дали защото неочаквано се оказа в това застрашено положение въоръжен, младият човек се изкуши да отвърне със същото, или пък внезапна ярост взе връх над неговото търпение и предпазливост. Но очите му блеснаха и върху бузите му избиха малки червени петна, когато той съсредоточи цялата си сила в движението на ръката и захвърли обратно оръжието срещу своя нападател. Изненадата от удара способства за неговия успех. Пантерата нито вдигна ръка, нито наведе главата си, за да го избегне. Малката остра брадва улучи жертвата точно между очите и буквално разцепи черепа му. И като се хвърли напред тъй, както змията се спуща върху неприятеля си, дори когато е смъртно ранена, този грамаден човек се просна с цялата си дължина сред празното кръгло пространство в предсмъртно гърчене. Всички се втурнаха натам. За миг пленникът остана ненаблюдаван от тълпата и реши веднага да направи отчаян опит, за да опаса живота си. Той побягна с бързината на елен. Секунда след тава цялата група — млади и стари, жени и деца — изоставиха безжизненото тяло на Пантерата, нададоха тревожни викове и се втурнаха да преследват Ловеца.

Макар страшното събитие, което накара Ловеца да предприеме отчаяния опит, да беше настъпило съвсем неочаквано, умът му беше почти подготвен за него. През целия изминал час той бе преценил всички възможности за подобен опит и беше обмислил всички подробности, които можеха да доведат успех или провал. Ето защо още след първия скок умът му насочи тялото и всичките му усилия в най-подходящо направление и изключи всяко колебание или нерешителност. Само на това дължеше той своето първоначално голямо предимство — че можа да премине невредим през линията на часовете. Макар и прост, начинът, по който стана това, заслужава да се опише:

Бреговете на полуострова не бяха обрасли с шубраци, както на повечето други места по езерото, и то се дължеше изключително на обстоятелството, че това място много често се използваше от ловци и рибари. Храстите започваха при началото на полуострова, бяха гъсти, както навсякъде, и се простираха надлъж на север и на юг. Ловецът се отправи в тази посока и тъй като часовете бяха разположени малко по-навътре от началото на гъсталака, беглецът успя да се скрие в него още преди те да разберат за вдигнатата тревога в лагера. Но не можеше да става и дума за бягане между храстите, ето защо Ловецът нагази във водата и измина четиридесет или петдесет метра по нея; тя стигаше едва до коленете му и забавяше преследвачите му толкова, колкото и самия него. А щом стигна до удобно място, младият човек се хвърли сред ивицата храсти и навлезе в гората.

Няколко пушки бяха изпразнени след Ловеца още докато бе във водата и още повече куршуми го последваха, когато се намери сравнително изложен на изстрелите сред рядката гора. Но тъй като посоката на неговото бягство се кръстосваше отчасти с тази на куршумите и освен това оръжията бяха насочвани набързо, а лагерът беше обладан от общ смут, изстрелите не причиниха вреда. Куршумите свистяха зад Ловеца и много от тях чупеха клоните до него, но нито един не засегна дори дрехите му. Забавянето, което произлезе от тези безплодни опити, помогна извънредно много на беглеца, който се намираще вече на цели сто метра пред първите хурони. Не можеше да се мисли за преследване с пушки в ръка и след като изпразниха оръжията си със смътната надежда да ранят своя пленник, най-добрите бегачи сред индианците ги захвърлиха и извикаха на жените и момичетата да ги приберат и заредят колкото се може по-скоро.

Ловецът разбираше много добре колко отчаяна борба бе започнал и затова не губеше нито един от ценните мигове. Той знаеше също тъй, че единствената му надежда беше да тича в права посока; започнеше ли да криволичи, преследвачите несъмнено щяха да го настигнат, защото бяха повече и можеха да се пръснат. Поради това той продължи да бяга в диагонална посока по склона, който не бе нито висок, нито много стръмен, но все пак достатъчно изморителен. Тук беглецът намали скоростта, за да си поеме дъх и продължи да се движи с бърз ход или лек бяг по най-трудните части от пътя. Хуроните крещяха и тичаха след него, но той не обръщаше внимание на това, защото

знаеше, че преди да стигнат височината, на която вече се намираше, и те трябва да преодолеят трудностите, с които се беше справил той. Върхът на първия хълм беше вече доста близо и от характера на местността Ловецът дойде до заключението, че преди да стигне следващия връх, ще трябва да се спусне в дълбок дол. И затова, докато с движеше бавно към върха, той се оглеждаше тревожно във всички посоки и търсеше прикритие. Ала местността не предлагаше нищо. Близо до него се намираше само едно паднало дърво, отчаяните обстоятелства обаче изискват отчаяни действия. Дървото лежеше успоредно с долината, на самия гребен на хълма. Да скочи на върха на хълма и след това да притисне тялото си колкото може по-плътено до най-ниската част на поваленото дърво беше работа само за миг. Но преди да изчезне от очите на преследвачите си, Ловецът застана на височината и нададе тържествуващ вик, сякаш се възхищаваше от гледката, която се бе разстлала пред него. В следния миг той се просна до дървото.

Щом се намери на земята, младият човек почувства по силното пулсиране на кръвта си колко отчаяни са били собствените му усилия. Чуваше как сърцето му бие, а дишането приличаше на действието на мях, който бързо се свива и разпуска. Но младият човек скоро регулира дъха си и сърцето му престана да се блъска тъй, сякаш искаше да разбие гърдите му.

Вече се чуваха стъпките на онези, които изкачваха отвъдния склон на хълма, и скоро гласове и стъпки възвестиха пристигането на преследвачите. Щом се добраха до-върха, първите нададоха силни викове, след това уплашени, че неприятелят им ще опечели преднина по надолнището, запрескачаха един след друг падналото дърво и се спуснаха по урвата, като се надяваха да съгледат беглеца, преди да е стигнал дъното ѝ. Така един след друг хуроните минаваха над него, докато най-сетне Нати почна да се надява, че всички са го отминали. Но последваха нови, докато броят на онези, които прескочиха дървото, нарасна на четиридесет души. Той ги броеше, за да установи колко са останали на отвъдната страна. Скоро всички стигнаха дъното на дола на разстояние около сто крачки под Ловеца, а някъде дори вече бяха изкачили част от средния склон, когато стана ясно, че обсъждат в каква посока се е отправил беглецът. Моментът беше критичен. И човек с по-слаби нерви и воля би скочил и би побягнал. Но Ловецът беше друг.

Той продължи да лежи спокойно, като внимателно следеше всичко, което ставаше долу, и почти възстанови нормалното си дишане.

Сега хуроните приличаха на объркана хайка кучета. Те не говореха много, но всички тичаха наоколо и изследваха падналите по земята листа тъй, както кучетата търсят изгубената следа по миризмата ѝ. Голямото число мокасина, минали вече оттам, затрудняваха търсенето, при все че стъпалото на един индианец много лесно може да се различи от по-свободната и по-широка следа на белия човек.

Уверен, че зад гърба му няма други преследвачи, и с надежда, че ще може да се измъкне незабелязан, Ловецът изведнъж се прехвърли от другата страна на дървото и се намери откъм по-високата част на хребета. По всичко изглеждаше, че тази маневра сполучи и надеждата накара сърцето на беглеца да затупти по-бързо. След като се вслуша в шумовете, които долитаха откъм долината, той се понадигна на ръце и крака и за да провери дали не са го видели, се изкатери до най-високата част на хълма — разстояние от десетина крачки — убеден, че щом върхът бъде между него и преследвачите му, ще го скрие от техните погледи. Когато сполучи и в това, той бързо скочи на крака и бързо и сигурно се втурна покрай хребета в посока, противоположна на оная, която бе взел отначало. Но скоро виковете откъм долината го накараха да се усъмни и той пак се изкачи нагоре, за да разузнае положението. Щом се озова на билото, преследвачите му го зърнаха и гонитбата започна отново. Тъй като по равното можеше да тича по-бързо, Ловецът продължи бягството си по самото било, а част от хуроните, съобразявайки, че тоя път ще го отведе неизбежно към края на долината, се спуснаха по нейното дъно, за да го изпреварят по този начин. Същевременно неколцина от тях се отклониха на юг, за да отрежат пътя му в тая посока, а други преградиха възможността му да се оттегли покрай водата.

Сега положението на Ловеца беше по-критично от когато и да било. Всъщност бе заобиколен вече от три страни, а от четвъртата се намираще езерото. Но той бе обмислил добре всичките си възможности и дори когато бягаше с всички сили, хладнокръвно съобразяваше какво е най-изгодно да стори. Като всеки як жител на пограничните области, той беше в състояние да надбяга всеки от индианците поотделно. Заплашителен в момента беше броят им и благоприятното положение, в което се намираха; той не би се

поколебал да побегне в права посока, ако всички бяха зад него, както преди. Сега обаче случаят не беше и не можеше да бъде такъв и когато се увери, че билото се спуска към долината, той рязко сви вдясно по склона и с необикновена скорост се спусна към брега. Някои от преследвачите се втурнаха задъхано право след него, повечето обаче продължиха по дъното на долината с надежда да го настигнат в края ѝ.

Сега Ловецът имаше друг, макар и отчаян план. Изоставяйки всичките си надежди да избяга през гората, той се насочи с най-голяма бързина към лодката. Знаеше къде беше скрита. Ако успееше да стигне до нея, оставаше само да се запази от куршумите на няколкото пушки и успехът щеше да бъде сигурен. Никой от воините не носеше със себе си оръжие, тъй като то би забавило бързината му, и затова тази опасност щеше да дойде или от несигурните ръце на жените, или от някой по-голям младеж, макар че повечето от тях вече се бяха втурнали в преследването. Всичко изглеждаше благоприятно за изпълнението на плана и тъй като пътят непрекъснато се спущаше, младият човек напредваше с бързина, която обещаваше скорошен успех.

Преди да се добере до полуострова, Ловецът префуча край няколко жени и деца, но макар индианките да се опитваха да го спънат със сухи клони, ужасът им от неговото дръзко отмъщение срещу Пантерата бе толкова силен, че никоя от тях не посмя да се приближи достатъчно, за да му попречи сериозно. Ето защо той премина безпрепятствено край тях и стигна ивицата от храсти. Като се промъкна през шубраците, нашият герой се намери още веднъж на езерния бряг, на около петдесет крачки от лодката. Тук той престана да тича, защото разбираше много добре, че сега дъхът му е особено важен за него. Дори се наведе и без да спира, освежи пресъхналата си уста, като загреба вода с шепата си и я изпи. Но времето бързо напредваше и скоро той се намери при лодката. От пръв поглед, разбра, че греблата липсваха! Това беше горчиво разочарование след всичките му усилия и за миг той помисли да се обърне, да се изправи лице в лице срещу враговете си и да тръгне с достойнство към центъра на техния лагер. Но адски вик, какъвто само американският дивак може да нададе, му възвести бързото приближаване на най-близкия от неговите преследвачи и инстинктът за живот надви. Той бързо се приготви, насочи правилно носа на лодката, втурна се към водата и като блъсна с

всички сили лодката пред себе си, хвърли се напред така, че падна на дъното на лекия плавателен съд, без да забави чувствително бързината ѝ. Тук остана да лежи по гръб, за да успокои дишането си и да се скрие от смъртоносните куршуми на пушките.

Лекотата на лодката, която иначе при гребането представлява значително преимущество, сега оказва неблагоприятно влияние. Материалът беше лек като перо, ето защо тя не получи нужната инерция, иначе силният тласък по тази спокойна и гладка водна повърхност би я отпратил на такова разстояние от брега, че да направи безопасно гребането с ръце. Ако би могло веднъж да се стигне до това положение, Ловецът смяташе, че ще може да навлезе достатъчно навътре в езерото, за да привлече вниманието на Чингачгук и на Джудит, които веднага щяха да му се притекат на помощ с друга лодка — обстоятелство, което обещаваеше твърде много.

Легнал на дъното на лодката, младият човек наблюдаваше нейното движение, като следеше върховете на дърветата по планинския склон и съдеше за изминатото разстояние по времето. Сега откъм брега се чуваха множество гласове и той долови, че се казва нещо за сала, който за щастие на беглеца се намираше на значително разстояние от другата страна на полуострова.

Може би през целия ден положението на Ловеца не беше толкова критично и дори наполовина мъчително, както в този миг. Две или три минути той лежа съвършено неподвижен, като се уповаваше единствено на слуха си, уверен, че шумът във водата на езерото, ако някой се опита да доближи лодката с плуване, сигурно ще стигне до ушите му. Веднъж-дваж му се стори, че чува плискането на вода от предпазливите движения на някаква ръка, но после схвана, че това е ромонът в крайбрежните камъни, защото подобно на океана тези малки езера рядко са съвършено спокойни и почти винаги по бреговете им има слабо вълнение.

Изведнъж виковете секнаха и наоколо се въдвори толкова пълна тишина, сякаш всичко беше лишено от живот. По това време лодката се беше отдалечила дотолкова, че Ловецът, който лежеше по гръб, виждаше пред себе си само чисто синьо пространство и няколко от онези светли лъчи, които се дължат на слънчевото великолепие.

Тази неизвестност не можеше да продължава дълго. Младият човек знаеше много добре, че пълната тишина не предвещава добро,

тъй като индианците мълчат само когато се готвят за удар — с това напомнят пълзенето на пантерата преди скок. Той извади ножа си и се приготви да пробие дупка в борда на лодката, за да може да погледне оттам към брега, но спря изплашен, че с това свое действие ще се издаде и ще посочи на своите неприятели накъде да изпращат куршумите си.

В този миг се разнесе пушечен изстрел и куршумът проби двете страни на лодката само на осемнадесет инча от мястото, дето се намираше главата му. Положението беше опасно, но нашият герой току-що бе преживял много по-опасни положения, за да се уплаши. Той полежа така още половин минута, а след това съзря, че към неговия хоризонт се приближава бавно върхът на дъб.

Неспособен да си обясни това обстоятелство, Ловецът не можа да се сдържи повече. И като се протегна крайно предпазливо, доближи око до дупката, пробита от куршума, откъдето за щастие полуостровът можеше да се наблюдава много добре.

Тласкана от едно от онези незначителни течения, които често решават съдбата на хората, лодката се беше отклонила в южна посока и бавно се движеше към долния край на езерото. За щастие Ловецът я беше блъснал достатъчно силно и преди да се отклони нататък, тя беше оставила зад себе си полуострова, иначе неминуемо щеше да се удари в брега. Сега тя плуваше достатъчно близо до сушата, за да може в обзора на младия човек да влязат върховете на две-три дървета. Разстоянието не беше повече от сто стъпки, но за щастие се появи лек югозападен ветреца и бавно започна да отдалечава леката лодка от брега.

Сега Ловецът почувства крайна необходимост да приложи някакъв способ, за да се отдалечи още повече от враговете си и по възможност да извести на своите приятели за положението, в което се намираше. Второто беше много мъчно поради голямото разстояние, а първото — наложително поради близостта на полуострова.

Както обикновено при такива плавателни съдове, на всеки край на лодката бе поставен по голям объл камък. Тези камъни служеха едновременно за седалка и за баласт. Единият от тях се намираше до краката на беглеца. Той успя да го достигне с крака и да го премести дотолкова, че да го хване с ръце, а след това го претърколи на другия край при носа, където двата камъка трябваше да поддържат

равновесието на леката лодка, докато самият той измести тялото си колкото бе възможно по-назад.

Преди да напусне брега и веднага, щом забеляза, че липсват греблата, Ловецът бе хвърлил в лодката сух клон и сега можеше да го стигне с ръце. Като свали шапката си, той я постави на края на клона и я подаде съвсем малко над ръба на лодката, колкото можеше по-далеч от себе си. Само миг след прилагането на тази хитрост младият човек можа да се увери колко много беше подценил качествата на своите неприятели. В отговор на тази толкова плоска и обикновена маневра един куршум мина точно през насрещната страна на лодката и одраска кожата му. Той смъкна шапката и миг след това я вдигна пак — този път над главата си като щит. Но навярно втората хитрост не бе забелязана или пък — което е по-вероятно — хуроните, сигурни, че ще успеят да заловят наново пленника си, искаха да го оставят жив.

Ловецът полежа неподвижно още няколко минути, приближи окото си до една от дупките, пробити от куршуми. И се зарадва много, когато видя, че постепенно се отдалечава от брега. Когато погледна нагоре, върховете на дърветата бяха изчезнали. Но скоро забеляза как лодката бавно се извъръща така, че можеше да вижда през своите наблюдателници само двата края на езерото.

Сега той си спомни за клона, който беше извит и му даваше възможност да гребе, без да се надига в лодката. Опитът успя по-добре, отколкото дори се беше надявал, макар че с голяма мъка му се удаваше да поддържа права посока.

Че новата му маневра бе забелязана веднага, стана явно от глъчката, която се вдигна от брега и един куршум пробиха задния край на лодката, прекоси цялата и дължина и като изсвири между ръцете на нашия герой, излезе през носа. Това даде на беглеца да разбере, че се отдалечава със значителна бързина, и го накара още повече да увеличи усилията си. Но тъкмо когато натискаше още повече клона, друг оловен пратеник от полуострова пречупи пръта въвн от лодката и изведнъж го лиши от греблото му. Все пак, успокоен от това, че гласовете все повече и повече се отдалечаваха, Ловецът реши да предостави съдбата си на течението, докато разбере, че се намира извън обсега на куршумите.

Всичко това силно опъна нервите му, но представляваше единствената добра възможност, на която можеше да разчита и

младият човек се ободри и реши да я използва, особено когато почувства върху лицето си лъх от вятъра — доказателство, че сега се беше засилил.

[1] Сумак — смрадлика, извънредно плодовито растение. Северноамериканският вид смрадлика е много горчива. Б. пр. ↑

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ОСМА

*Плачът на майки, на сираци клетки,
нашествениците не ще възпре,
тъй както бурите не спират от столетия
пиратите сред ширното море.
Със алчни и безсъвестни стремежи
те шествуват сред кръв и сред грабежи.
Конгрив*

Ловецът беше прекарал вече около двадесет минути в кануто и започна нетърпеливо да очаква знак за подкрепа от своите приятели. Положението на лодката все още не му позволяваше да вижда в друга посока освен към горния или долния край на езерото, така че „замъкът“ оставаше скрит за него. Пълната тишина също го безпокоеше, защото не знаеше дали да я отдаде на нарасналото разстояние между него и индианците, или на някоя нова хитрост. Найсетне, измъчен от безплодни наблюдения, младият човек легна отново по гръб, затвори очи и с примирение зачака резултата. Щом диваците можеха да сдържат тъй добре жаждата за отмъщение и той реши да прояви спокойствие и да предостави съдбата си на водните течения и ветровете.

Бяха изминали може би още десет минути при такова мълчание от двете страни, когато на Ловеца се стори, че чува слаб шум от някакво търкане в дъното на лодката. Той отвори очи в очакване да види от водата да се подава лицето или ръката на някой индианец, но вместо това съзря свод от листа, надвиснал точно над главата му.

Първото нещо, което забеляза пред себе си, когато скочи на крака, беше самият Разцепен дъб, който беше способствал на бавното приближаване на лодката само дотолкова, че я беше притеглил към полуострова, когато шумът от търкането на дъното в крайбрежния пясък беше разтревожил нашия герой. Промяната в посоката на

лодката се дължеше единствено на неспокойните ветрове и някои водовъртежи.

— Ела — каза хуронът, като със спокойно движение даде заповед на пленника да слезе на сушата. — Моят млад приятел се разхожда с лодката и се измори; той ще забрави как се бяга, освен ако не употреби пак краката си.

— Ти спечели, хурон — отвърна Ловецът, слезе, спокойно от лодката и последва покорно вожда до поляната сред полуострова. — Природата ви помогна неочаквано. Аз съм отново ваш пленник и, надявам се, ще признаете, че умея както да спазвам отпуската, тъй и да бягам от плен.

— Младият ми приятел е истински елен! — възкликна хуронът. — Краката му са много дълги, създадох много труд на младите ми хора. Но той не е риба, не можа да намери пътя си през езерото. Ние не го застреляхме. Рибите се ловят с мрежи, не се убиват с куршуми. Ако се превърне отново в елен, ще се отнесем с него като с елен.

— Да, приказвай си, Разцепен дъб, прави, каквото ти е угодно. Това е твое право и знам, че ти е присъщо. По този въпрос няма да спорим, защото всички хора трябва да следват присъщите си склонности. Но ако вашите жени почнат да ме предизвикват и обиждат, което допускам скоро да стане, напомни им, че един бледолик се бори за живота си дотогава, докато е законно и мъжествено, и знае да се откаже от него, както подобава, когато почувства, че е настъпило времето. Аз съм ваш пленник. Правете с мен каквото искате.

— Моят брат бяга дълго по хълмовете и се разхожда на воля по водата на езерото — отвърна Разцепеният дъб по-меко, като същевременно се усмихна — нещо, което младият човек знаеше, че изразява миролюбиви намерения. — Той видя горите, видя водата; кое му харесва повече? Може би е видял достатъчно, за да промени намерението си и да се вслуша в разума?

— Говори, хурон. Нещо се крие в мислите ти и колкото по-рано го кажеш, толкова по-рано ще получиш отговора ми.

— Ето това е прямота! В езика на моя бледолик приятел няма заобикалки, макар че при бягането прилича на лисица. Ще му говоря. Сега ушите му са разтворени повече от преди, а и очите му не са затворени. Сега Сумак е по-бедна откогато и да било. По-рано имаше брат и съпруг. Имаше и деца. Но дойде време и съпругът замина за

щастливите ловни полета, без да ѝ каже „сбогом“. Той я остави сама с децата ѝ. Не можеше да попречи на това, инак не би го сторил. Рисът беше добър съпруг. Приятно беше да видиш дивеча — дините патици, гъските и мечото месо, който висеше в колибата му през зимата. Сега те липсват, малките запаси не ще изтраят поради топлото време. Кой ще набави прясно месо? Някои мислеха, че братът не ще забрави сестра си и че ще се погрижи през следната зима колибата и да не бъде празна. Ние мислехме така, но Пантерата изрева и последва съпруга по пътя на смъртта. Сега се надпреварват кой пръв да стигне до щастливите ловни полета. Едни предполагат, че Рисът ще изпревари, а други, че Пантерата скача по-бързо. Сумак мисли, че и двамата ще се движат толкова бързо и ще стигнат толкова далеч, че никой от тях вече не ще се върне. Кой ще храни тогава нея и малките ѝ? Човекът, който принуди съпруга и брата ѝ да напуснат своите колиби, за да се отвори място за него. Той е голям ловец и ние знаем, че жената няма да бъде лишена от нищо.

— Да, хурон, тези работи се уреждат лесно от вашите обичаи, но един бял трудно би могъл да се съгласи с тях. Чувал съм, че някои са спасявали живота си по този начин, но познавам такива, които биха предпочели смъртта пред подобно пленничество. Колкото до мен, аз не търся нито края си, нито пък желая брак.

— Нека бледоликият обмисли това, докато хората ми се приготвят за съвета. Тогава ще му се каже какво ще стане с него. Нека си спомни също колко тежка е загубата на брат и съпруг. А сега върви! Когато ни потрябваш, името на Ловеца ще бъде извикано.

Този разговор беше воден, без да има наблизо някой. От цялата група, която доскоро беше изпълвала поляната, се виждаше единствен Разцепеният дъб. Останалите като че бяха напуснали съвсем това място. Дори покъщнината, дрехите, оръжието и другите имуществва бяха изчезнали от лагера и само пепелищата от огньовете и отъпканата земя свидетелстваха, че доскоро там се беше намирала индианска група.

Тази толкова внезапна и неочаквана промяна изненада доста Ловеца и до известна степен го обезпокои, защото никога през пребиваването си у делауерите той не бе виждал да се случва подобно нещо. Но младият мъж подозираше, и с право, че мингосите

възнамеряват да променят лагера си и прибягват към тайната на придвижването, за да създадат в него смут.

Щом завърши предложението си, Разцепеният дъб се отдалечи по пътеката между дърветата и остави Ловеца сам. Вождът изчезна зад храсталациите на гората и всеки неопитен би помислил, че пленникът е оставен да постъпи тъй, както намери за добре. Но макар и малко изненадан от това драматично развитие на нещата, младият човек познаваше твърде добре неприятелите си, за да помисли, че е свободен. И все пак още не можеше да долови докъде смятаха да приложат хуроните своите хитрости и реши да разбере това веднага, щом му се удаде удобен случай. Като се престори на безразличен, той започна да се разхожда по полуострова и постепенно се приближаваше все повече и повече до мястото, където бе слязъл на сушата. Там изведнъж ускори крачките си, макар че грижливо се стремеше действията му да не приличат на бягство, и като разтвори храстите, се намери на крайбрежната ивица. Лодката не беше там, а не се виждаха и никакви следи от нея, въпреки че Ловецът обиколи северния и южния край на полуострова и изследва бреговете и в двете посоки. Явно, че я бяха откарали далеч.

Сега Ловецът разбра вече по-добре истинското си положение. Той беше пленник на малкия полуостров, който без съмнение се пазеше грижливо, и други средства за бягство освен плуването нямаше. И той отново се замисли за този способ. Но сигурно тогава лодката щеше веднага да се впусне да го преследва и отчайващо малките изгледи за успех при това положение го накараха да се откаже от този план.

Тъй, все по крайбрежието, той стигна до място, където храстите бяха изсечени и нахвърляни на малка купчина. Като дръпна няколко от най-горните клони, той намери под тях трупа на Пантерата. Знаеше, че индианците ще го пазят така, докато намерят място, където да го погребат, за да не бъде скалпиран. После замислено погледна към „замъка“, но там всичко изглеждаше тихо и изоставено; обхвана го чувство на самота, което още повече усили мрачната сериозност на момента.

След като постоя известно време мълчаливо край купчината храсти, Ловецът се отправи към средата на полуострова и за своя изненада съзря там Хети, сама и явно очакваща неговото завръщане.

Девојката носеше под мишница Библијата. А лицето ѝ, по което обикновено се плъзгаше сянка на тиха меланхолия, сега изглеждаше тъжно и унило.

Ловецът се приближи към нея и я заговори:

— Клета Хети — продума той, — напоследък беше толкова тревожно, че съвсем бях забравил за теб; ние се среќаваме, тъй да се каже, за да скърбим за онова, което ще стане. Чудя се какво ли правят сега Чингачгук и Вах-та!-вах?

— Защо уби хурона, Ловецо? — отвърна с укор девојката. — Не знаеш ли заповедта, която повелева: „Не убивай!“ Казват, че си убил мъжа и брата на тази жена.

— Вярно е, бедна ми Хети, наистина е вярно и не ще отричам, каквото е станало. Но трябва да си припомниш, девојко, че много неща, които са незаконни в мир, придобиват законност през време на война. Съпругът на индианката беше застрелян в открит бой или по-скоро открит, колкото се отнасяше до мен, защото той разполагаше с необикновено добро прикритие, а брат ѝ сам стана причина за своята смърт, като хвърли томаховката си върху невъоръжен пленник. Присъства ли ти на това събитие, девојко?

— Видях и съжалявам, че стана тъй, Ловецо, защото се надявах, че ти не ще отвърнеш на удара с удар, а на злото — с добро.

— Ах, Хети, това може да се очаква от мисионерите, но би направило несигурен живота в горите. Пантерата жадуваше за моята кръв и беше достатъчно глупав да хвърли в ръцете ми оръжие точно в онзи миг, когато искаше да ме убие. Да не вдигна ръка за самоотбрана би било неестествено и в противоречие с моя опит и навиците ми.

— Ловецо, смяташ ли да се ожениш за Сумак сега, когато тя няма нито съпруг, нито брат да я хранят?

— Нима твоите схващания за брака са такива, Хети? Трябва ли младите мъже да се женят за стари жени и белите за червенокожи? Това е против разума и природата и сама ще го разбереш, ако помислиш малко.

— Винаги съм чувала мама да казва — отвърна Хети, като извърна лице по-скоро инстинктивно, — че хората не бива да се женят, докато не се обикнат повече от брат и сестра и мисля, че точно това искаш да кажеш и ти сега. Сумак е стара, а ти си млад.

— Според мен смъртта е нещо по-естествено и приемливо, отколкото женитбата с тази жена. Кажи ми, Хети, какво е станало с всички хурони и защо те оставиха тук, на полуострова, като че ли и ти си пленничка?

— Аз не съм пленничка, Ловецо, и мога да ида навсякъде, където поискам. Никой не смее да ме докосне!...

Точно в този миг шумолене на листа и пращане на сухи клони прекъсна разговора и предупреди Ловеца за приближаването на неприятели. Хуроните заобиколиха мястото, приготвено за следващите събития. Сега тяхната бъдеща жертва се намираше в средата на кръга, а въоръжените хурони се пръснаха така между жените и невръстните, че нямаше място, където пленникът да пробие обръча. Но Ловецът и не мислеше вече да бяга, защото последният му опит го бе убедил, че е невъзможно да се изплъзне, преследван по петите от толкова много неприятели. Напротив, цялата му енергия сега бе съсредоточена в това, да посрещне съдбата си със спокойствие, което би направило чест на расата и на мъжеството му — като човек, чужд на страха и на самохвалството.

Когато се появи отново в кръга, Разцепеният дъб зае предишното си най-почетно място. Неколцина от старите воители застанаха около него. Но сега вече, когато братът на Сумак беше убит, той нямаше опасен съперник по влияние и авторитет. Добре известно е, че макар първите колонисти, донесли в това полукълбо понятията и възгледите на своите страни, често да наричаха най-почитаните мъже на тия тъй близки до първобитното състояние народи с гордите титли крале и князе, политическото устройство на северноамериканските племена нямаше почти никакъв монархически или деспотичен характер. Наистина властта у тях се унаследяваше, но имаме всички основания да смятаме, че това се дължеше по-скоро на наследствени и на придобити качества, отколкото на някакво наследствено право. А Разцепеният дъб нямаше дори и такива претенции, защото престижът му се градеше единствено на големите му дарби, на острия му ум и, както е казал Бейкър за всички забележителни държавници, „на съчетанието между блестящите и незначителните качества“ — истина, която обяснява жизнения път на самия голям английски мислител.

И в цивилизования, и в дивия свят след оръжието „дар слово“ е първото качество, което води до всеобща почит и Разцепеният дъб бе

успял, както са успявали мнозина преди него, чрез словесното претворяване на измамата в нещо приемливо за слушателите, както и чрез повтаряне на дълбоки заучени истини и най-сетне чрез силата на логиката си. Във всеки случай той имаше влияние и можеше да се каже, заслужено. Като доста хора, които се подчиняват по-охотно на разума, отколкото на чувствата хуронът не се отдаваше на жестоките страсти, присъщи на неговата раса; при всички случаи на мъчение или мъст, които се бяха появявали в племето му, откак беше станал главатар, обикновено беше настоявал за милост.

При сегашния случай, въпреки че предизвикателството беше голямо, той също не искаше да се стига до крайности. Ала не беше по силите на ума му да намери начин, за да избегне подобна възможност. Сумак не тъжеше толкова за смъртта на съпруга и на брата си, колкото за това, че я бяха пренебрегнали, и малко вероятно беше тази жена да прости на човек, тъй недвусмислено предпочел смъртта пред прегръдките ѝ. А без нейната прошка почти нямаше надежда племето да се съгласи да понесе безвъзмездно своите загуби. Ето защо дори и на самия Разцепен дъб, толкова склонен към милост, съдбата на нашия герой изглеждаше почти безвъзвратно решена.

Когато цялата група се стълпи около пленника, настана дълбоко, но заплашително мълчание. Ловецът забеляза, че жените и момчетата приготвят колчета от борови корени, които — той знаеше много добре — щяха да бъдат забити в месото му и запалени. Докато двама-трима от младежите държаха ремъци от лико, с които да го вържат. Димът от далечен огън показваше, че разпалват вече жарта, на която щяха да го пекат бавно, а неколцина от по-старите воители опипваха с пръсти остриетата на томахащите си, сякаш за да изпитат остротата и здравината им. Дори и ножовете сякаш бяха поизмъкнати от ножниците и нетърпеливо очакваха началото на кървавата и безмилостна сцена.

— Убиецо на елени — подхвана наново Разцепеният дъб и в държането му не пролича съчувствие или съжаление, но все пак преобладаваха спокойствие и достойнство. — Убиецо на елени, време е хората ми да вземат решение. Слънцето не е вече над главите ни. Изморено да чака хуроните, то почна да се спуща към боровите отсам долината. То пътува бързо към страната на нашите французки бащи и предупреждава децата си, че колибите им са празни и че те отдавна

трябваше да се върнат. Скитникът вълк има своя дупка и се завръща в нея, когато поиска да види малките си. Ирокезите не са по-бедни от вълка. Те имат села, вигвами и засети ниви. Добрите духове ще се изморят да ги пазят сами. Моите хора трябва да се върнат по домовете си и да се погрижат за своите работи. Радост ще настане в колибите ни, когато чуят там нашия вик от гората! Но в този вик ще прозвучи скръб и когато го разберат, всички ще се натъжат. Ще има един вик за скалпиране, но само един. Ние взехме косите на Водния плъх; неговото тяло е при рибите. Сега Ловецът трябва да каже дали на нашата върлина ще виси втори скалп. Две колиби са празни; при всяка врата трябва да има по един скалп — от жив или мъртвец.

— Тогава вземи го от мъртвец, хурон — отвърна пленникът твърдо и без всякакво самохвалство. — Смятам, че моят час е настъпил, а което трябва, ще стане. Щом е нужно да ме мъчите, ще се постарая да понеса страданията, както подобава, макар че никой не може да каже доколко ще устои на болки, когато още не ги е изпитал.

— Бледоликото псе почва да свива опашка между краката си! — извика един млад и бърлив хурон, наречен Червената врана — прякор, който французите му бяха дали поради това, че вдигаше шум, когато не трябва, и вечно обичаше да слуша собствения си глас. — Бледоликият не е воин; убил е Риса откъм гърба, когато той не е видял блясъка на пушката му. И сега вече грухти като прасе. Когато жените на хуроните започнат да го измъчват, той ще мяучи като малко диво котенце! Той е делауерска жена, облечена в дрехи на англичанин!

— Приказвай си, млади човече, приказвай си — отвърна невъзмутимо Ловецът. — Ти не можеш иначе, затова няма да ти обърна внимание. Думите могат да огорчат жените, но едва ли ще изострят повече ножовете, нито пък ще разпалят огъня или ще направят пушките по-точни.

Намеси се Разцепеният дъб, който смъмри Червената врана за думите му и заповяда на неколцина воители да вържат пленника. Сториха това не защото се страхуваха, че младият човек може да избяга или пък защото нямаше да издържи мъченията със свободни крайници, а с хитрото намерение да го накарат да почувства своята безпомощност и малко по малко да разколебаят решението му, като постепенно го обезсилват, а Ловецът не се възпротиви. Той остави доброволно, да не кажем бодро, да бъдат вързани ръцете и краката му с

ликото; по заповед на вожда това беше сторено тъй, че да му причини колкото може по-малка болка. Тези нареждания обаче бяха тайни и дадени с надеждата, че в крайна сметка пленникът ще се спаси без сериозни телесни повреди, като се съгласи да вземе Сумак за жена.

Щом тялото на Ловеца беше овързано достатъчно с лико, за да създаде истинско впечатление на безпомощност, пренесоха го до едно младо дърво и го вързаха за него така, че не можеше нито да се движи, нито да падне. Ръцете му бяха пристегнати до бедрата и около тялото му бе омотано толкова лико, че превърна пленника почти в едно цяло с дървото. След това свалиха шапката му и, полуподпрян на краката си, подупридържан от ремъците той бе оставен да посрещне по възможния най-мъжествен начин онова, което трябваше да последва.

Преди да се премине към крайности, Разцепеният дъб искаше да изпита непоколебимостта на своя пленник, като поднови опита за компромисно решение. Имаше само един начин да се постигне тая цел, тъй като Сумак трябваше да се откаже сама от правото си на отмъщение. Затова бе извикана да се погрижи за собствените си интереси, в което се смяташе, че не може да я замести никой.

През моминството си индианските жени обикновено са нежни и смирени, с музикални, приятни гласове и звънлив смях. Но тежкия труд и страданията ги лишават от тия добри качества още далеч преди да стигнат възрастта, на която сега беше Сумак. Все пак на Сумак не липсваше женска привлекателност и тя беше смятана тъй доскоро за една от красавиците на племето, че още не беше разбрала добре какво влияние оказват времето и усиленият труд както върху мъжете, тъй и върху жените.

По нареждане на Разцепения дъб няколко жени се заеха да убедят злочестата вдовица, че все още има надежда Ловеца да склони и да влезе в нейния вигвам, вместо да замине за света на духовете. И те изпълниха задачата си с успех, който всъщност не би могъл да се очаква, ако се съдеше по доскорошното държане на индианката. Всичко това стана в резултат на решението на главатаря да не остави неизползвано нито едно средство, за да спечели за племето си най-големия ловец, известен по тия места, както и да набави съпруг за жена, която неминуемо щеше да му създава неприятности.

Съобразно този план Сумак беше тайно посъветвана да влезе в кръга и да се опита да въздейства върху чувството за справедливост на

пленника, преди да се премине към последните мерки. Жената охотно се съгласи. Защото възможността да стане съпруга на прочут ловец ѝ допаднаше толкова, колкото допада в по-културното общество на жените мисълта, че съпругът им ще бъде богат. И понеже майчиният дълг е признат за по-силен от всякакви други съображения, при предявяване на своите права вдовицата не чувстваше онова стеснение, което би изпитвала всяка пресметлива жена у нас при подобен случай. И когато излезе пред цялата група, децата, които водеше със себе си за ръка, оправдаваха всяка нейна постъпка.

— Ти ме виждаш пред себе си, жесток бледолики човек — започна жената, — и твоят ум трябва да ти подскаже каква е целта ми. Намерих тук само теб. Не можах да открия никъде Риса, нито Пантерата. Търсих ги в езерото, в горите, сред облаците. Не мога да кажа къде са отишли те.

— Никой човек не знае, добра Сумак, никой човек не знае — прекъсна я пленникът. — Когато духът напусне тялото, отива в неизвестен за нас свят. Но нека се надяваме, че ги очаква само добро. Без съмнение вашите двама воители са потеглили за щастливите ловни полета и когато му дойде времето, ти сигурно ще ги намериш там. Жената или сестрата на храбрец би следвало да очаква, че той ще завърши така земния си път.

— Жестоки бледолик, какво ти сториха моите двама воители, та ги уби? Те бяха най-добрите ловци и най-смелите млади хора в племето. Великия дух смяташе да ги остави да живеят, докато изсъхнат като клоните на хемлока и паднат от собствената си тежест.

— Не, не, добра Сумак — прекъсна я Ловецът, чиято любов към истината бе тъй непреодолима, че не можеше да слуша равнодушно подобни хиперболи, дори когато излизаха от разкъсаното сърце на една вдовица. — Не, не, добра Сумак, това надхвърля малко качествата на двамата червенокожи. Нито един от тях не беше млад, както и ти не можеш да се наречеш млада. А що се отнася до волята на Великия дух, според която те трябвало да загинат иначе, то печална заблуда е, че всичко, което искал Великия дух, наистина става така. И после истина е, че никой от твоите приятели не ми е сторил зло, но вдигнах ръка срещу тях, защото те се готвеха да ми сторят зло. А това е естествен закон — да вдигнеш ръка, за да не загинеш от ръката на другия.

— Така е. Сумак има само един език. Тя може да говори само едно: бледоликият уби хуроните, за да не убият те него. Хуроните са справедлив народ. Те ще забравят това. Главатарите ще затворят очи и няма да твърдят, че са го видели, младите мъже ще повярват, че Пантерата и Рисът са отишли на лов в далечни земи, а Сумак ще хване за ръка децата си, ще отиде в колибата на бледоликия и ще каже: „Виж, това са твоите деца — те са също и мои, храни ни и ние ще живеем с теб“.

— Не мога да приема тия условия, жено, макар че съчувствам на загубите ти, които сигурно са тежки, не мога да приема тези условия. Ако живеехме някъде наблизко, нямаше да бъде голям подвиг за мен да те снабдявам с дивеч, но нека бъда искрен към теб — не чувствам никакво желание да стана твой съпруг и баща на децата ти.

— Погледни това момче, жесток бледолик. То няма баща, който да го научи да убива елени или да сваля скалпове. Виж това момиче! Кой млад човек ще дойде да потърси съпруга в колиба без стопанин? А в Канада имам още деца и Ловецът ще намери да храни толкова уста, колкото пожелае сърцето му.

— Казвам ти, жено — възкликна Ловецът, който дори не беше помислил, че вдовицата ще повтори предложението си и когото образната картина, рисувана от нея, бе почнала да дразни. — Всичко това не значи нищо за мен. Племето и роднините трябва да се грижат сами за своите сираци, като ги предоставят на онези, които нямат деца. Колкото до мен, аз нямам потомство и не искам жена. А сега върви си, Сумак. Остави ме в ръцете на вашите вождове, защото цялото ми същество се бунтува против това, да те взема за съпруга.

Не е необходимо да описваме подробно въздействието от този категоричен отказ след предложението на жената. Ако в гърдите ѝ — като у всяка жена — имаше още място за нежност, при този пряк отговор тя се изпари докрай. Ненавист, гняв, накърнено самолюбие и вулкан от ярост избухнаха изведнъж в нея и я накараха да обезумее, сякаш докосната с магическа пръчка. Без да отговаря с думи, тя нададе страхотен рев, който отекна под горските сводове, а след това се нахвърли върху жертвата си и я хвана за косите, сякаш искаше да ги изскубне от корен.

Мина известно време, преди да успеят да разтворят ръцете ѝ, за да освободят младия човек. За щастие на пленника нейната ярост бе

сляпа, инак той беше напълно безпомощен. И ако действията ѝ бяха насочени по-сигурно, може би щяха да бъдат съдбоносни. Но сега, когато младите воители я откъснаха от жертвата, тя бе успяла да отскубне само два-три кичура.

Обидата, нанесена на Сумак, се смяташе за обида на племето не защото уважаваха толкова жената, а защото смятаха накърнена честта на целия хуронски народ. Иначе всички намираха Сумак за толкова зла, колкото е неприятно и растението, от което беше получила името си. А сега, когато най-големите поддръжници — съпругът и братът ѝ — бяха мъртви, малцина се стараеха да прикриват своето отвращение от нея.

Но независимо от това въпрос на чест беше за всеки да вземе участие в наказанието на бледолик, който беше презрял хуронката и хладнокръвно бе предпочел смъртта, вместо да облекчи племето, като поеме грижата за вдовицата и нейните деца.

Младите мъже проявяваха вече нетърпението си да започнат измъчването на пленника — Разцепеният дъб разбираше много добре това. И тъй като останалите старейшини нямаха нищо против, той се видя принуден да даде знак за началото на адската сцена.

ГЛАВА ДВАДЕСЕТ И ДЕВЕТА

*Не се бои стръвницата — пристъпва
към глутницата псета озверени,
глиганът пред ловеца не изтръпва
и спи спокойно в храстите еленът.
В гъстака тих, сред девствения лес,
спокойствие и мир царят от днес.
Лорд Дорсет*

В такива случаи диваците обикновено подлагаха на най-сурови изпитания нервите на жертвите си. От друга страна, у индианците се смяташе за въпрос на чест пленникът да не проявява страх и да не показва външно, че изпитва болки; той трябваше сам да предизвиква враговете си към такива насилнически действия, които да причинят по-скоро смъртта му. Известни бяха множество случаи, когато мъчените бяха съкратили значително страданията си, подхвърляйки на своите мъчителни подигравателни упреци и хули, щом видеха, че тялото им отстъпва пред болките и страданията, причинени от адската изобретателност, която с положителност надминаваше всички жестоки способности при религиозните гонения. Ловецът обаче мъжествено бе решил, че като бял не бива да използва дори и това средство и по-добре да понесе всички страдания, отколкото да опозори цвета на кожата си.

Щом разбраха, че им се позволява да започнат, неколцина от най-дръзките и нетърпеливите млади мъже се намериха на арената, с томаха в ръце. Там те се приготвиха за хвърляне на опасните си оръжия, като имаха за цел да улучат дървото колкото може по-близо до главата на жертвата, но без да засегнат самия пленник. Опитът бе толкова рискован, че вождовете разрешиха да вземат участие в него само онези, които бяха известни като добри майстори с това оръжие, защото преждевременната смърт на пленника би осуетила очакваното

забавление. Рядко пленникът оставаше напълно невредим от подобни изпитания, дори когато действаха и най-сигурните ръце. И често се случваше да последва смърт, без ударът да е бил предумишлен. В случая с нашия герой Разцепеният дъб и по-старите воители се опасяваха, че съдбата на Пантерата би могла да се използва от някои разярени воители като причина да се убие пленникът, и при това по същия начин и със същото оръжие, от което беше паднал този хурон. И точно това обстоятелство правеше изпитанието с томахаските двойно по-критично за Ловеца.

Изглежда обаче, че всички, влезли сега в кръглото място, което ще наричаме занаят „арена“, предпочитаха да покажат сръчността си, отколкото да отмъщават за смъртта на своите другари. Те гледаха на изпитанието по-скоро като на съревнование помежду си и не изпитваха жажда за мъст — за тях пленникът сега беше само една жива мишена. Младите мъже не бяха озлобени, а нетърпеливи и Разцепеният дъб смяташе, че все още има възможност да се спаси животът на пленника, след като суетността на младите хора бъде удовлетворена; разбира се, при условие, че той не пострада от деликатните упражнения, на които се готвеха да го подложат.

Първият момък, който излезе, за да започне изпитанието на бледоликлия, се наричаше Гарвана, тъй като още не му се беше удал случай да си спечели по-достоеен боен прякор. Той бе забележителен повече със своята самонадеяност, отколкото с уменията и подвизите си и онези, които познаваха характера му, смятаха пленника изложен на голяма опасност, когато младият червенокож зае мястото си и вдигна томахаката. Но момъкът беше добродушен и в ума му не се криеше друга мисъл, освен да нанесе по-добър удар от всичките си другари.

Ловецът долови, че младият воин е още неопитен, по съветите, които му даваха по-старите хурони. Всъщност всички старейшини биха се възпротивили изобщо за излизането му на арената, ако не беше влиянието на баща му — възрастен и много заслужил воин, който сега се намираще в колибите на племето. Въпреки това външно нашият герой остана напълно спокоен. Беше успял да си вгълпи, че часът му е ударил и че за него би било по-скоро милост, отколкото нещастие да падне поради неопитността, на първата ръка, която щеше да замахне насреща му.

След доста прицелване и ръкомахания, които обещаваха много повече, отколкото би могъл да стори, Гарванът хвърли томахащата. Оръжието се завъртя във въздуха, отсече парче от кората на дървото, за което бе вързан пленникът, на няколко сантиметра от бузата му, и се заби в един голям дъб на няколко метра зад него. Резултатът беше решително лош и общо недоволно ръмжене го съпроводи за голям срам на младия индианец.

От друга страна, се чу сдържан шепот на възхищение за твърдостта, с която пленникът беше издържал изпитанието. Главата беше единствената част от тялото му, която той можеше да мърда, и тя беше оставена свободна нарочно, та мъчителите да изпитват задоволството, а мъченият да понася срама, като се дърпа и се стареа всячески да избягва ударите. Ловецът разби тия надежди със силната си воля, която караше тялото му да остане неподвижно като дървото, за което беше завързано. Той не се възползва дори от естествения и най-обикновен способ — да затвори очите си, защото най-твърдите и най-старите червени воители се отказваха с презрение от това при подобни обстоятелства.

Щом свърши с неуспешния си детински опит, Гарванът бе последван от Елена — воин на средна възраст, който беше особено сръчен в хвърлянето на томахащата и чиито действия зрителите очакваха, сигурни в успеха му. Този човек не беше добросърдечен като Гарвана и на драго сърце би принесъл пленника в жертва на силната си омраза към всички бледолики, ако нямаше по-голям интерес да покаже и този път своята изключителна сръчност с това оръжие.

Той зае мястото си спокойно и уверено, замахна само веднъж с малката брадва, пристъпи бързо напред и я хвърли. Ловецът видя как остро оръжие се приближава с шеметно въртене към него и сметна, че всичко е свършено. Но не беше докоснат. Наистина томахащата притисна главата, на пленника за дървото, като закачи с острието си част от косите му, и се заби дълбоко в меката кора.

Общ вик възвести задоволството на зрителите и Еленът изпита известно съчувствие към пленника, който благодарение на своите здрави нерви беше спомогнал за това явно доказателство на свършеното му изкуство.

Еленът беше последван от Скачащия момък, който се озова в кръга със скок, сякаш бе куче или козел. Това беше един от онези

пъргави младежи, чиито мускули изглеждат във вечно движение и които от превзетост или по навик не могат да се движат иначе. Но независимо от това той беше смел и сръчен и беше спечелил уважението на своите съплеменници с делата си по време на война и с успехите си при лов. И отдавна би получил много по-достойно име, ако един знатен французин не му беше дал на шега този прякор, който младият червенокож пазеше ревностно, защото го бе получил от Големия баща отвъд Голямото солено езеро.

Скачащият момък направи няколко скока пред пленника, заплашвайки го с томаховката ту от едната, ту от другата страна и накрая пак право насреща му, с напразната надежда, че с тази заплашителна демонстрация ще изтръгне от него някакъв признак на страх.

Най-накрая това фокусничество изчерпи търпението на Ловеца и той заговори за пръв път, откак истинското изпитание бе започнало.

— Хвърляй, хурон! — извика той. — Нима твоята томаховка забрави каква е задачата ѝ? Какво си се разскачал като младо сърне, което иска да покаже на майка си колко добре умее да скача? Ти си вече възрастен воин и също такъв възрастен воин е застанал срещу теб и гледа как глупаво се кривиш. Хвърляй или и хуронските девойки ще се изсмеят в очите ти!

Макар да не бяха изречени с намерение да предизвикат подобен резултат, последните думи разяриха „Скачащия“ воин. Същата нервност, която го правеше толкова подвижен, сега не му позволи да подтисне чувствата си и думите едва бяха изговорени, когато томаховката напусна ръката на индианеца. Но не бе хвърлена с добро намерение, а с жестоката решителност да убие. Може би опасността щеше да бъде още по-голяма, ако намерението не бе толкова смъртоносно. Но в голямата си ярост червенокожият не се беше прицелил добре и оръжието мина на косъм от бузата на пленника, като леко поряза рамото му.

За пръв път не бе действано с цел само да се сплаши пленникът и да се покаже изкуство. Скачащият момък незабавно беше изведен от арената и смъмрен строго за своята несдържана прибързаност, с която едва не провали всички надежди на хуроните.

След тоя гневлив червенокож неколцина други млади воини започнаха да хвърлят с подчертано хладнокръвие не само томаховки,

но и ножове — много по-опасен опит. Но всички се показаха извънредно изкусни и пленникът остана невредим. Наистина Ловецът неведнъж бе одраскан, но нито веднъж не го засегнаха толкова сериозно, че пострадалото място да може да се нарече рана. Безстрашната твърдост, с която гледаше право в очите своите нападатели, особено при голямото оживление, с което тази част от мъчението завърши, му спечели пълното уважение на зрителите и когато вождовете обявиха, че пленникът е издържал добре изпитанието с ножове и томахавки, никой от групата, с изключение на Сумак и Скачащия момък, не изпитваше омраза към него. Двата недоволници обаче бяха започнали вече да изливат с яростни думи гнева си и макар засега това да ставаше само между тях, съществуваше опасността, че много скоро те ще успеят да възбудят и други между присъстващите и да ги докарат до демонското състояние, тъй характерно за червенокожите при подобни сцени.

Сега Разцепеният дъб извести на хората си, че бледоликният се е оказал мъж и макар да е живял между делауерите, не се е оставил да стане жена като тях. След това вождът поиска да узнае дали хуроните желаят мъчението да се продължи. Но дори и на най-кротките жени досегашното изпитание бе доставило твърде голямо удоволствие и никой не мислеше да се откаже от тъй многообещаващото зрелище. Ето защо всички в един глас се обявиха за продължаване на мъчението.

Хитрият главатар, който изпитваше толкова силно желание да приеме прочутия ловец в своето племе, колкото един европейски министър да изобрети нов и полезен начин за облагане с данъци, търсеше някакво приемливо средство, за да спре мъчението навреме. Защото знаеше много добре, че щом позволи да се разпалят още повече жестоките страсти на мъчителите, сетне би било по-лесно да спре водите на големите езера в родния си край, отколкото да се опитва да попречи на воините си в кървавото им дело. Ето защо той повика при себе си четирима-петима от най-добрите си стрелци и им заповяда да подложат пленника на изпитание с пушки, като същевременно ги предупреди, че трябва да оправдаят оказаното им доверие, като внимават много добре как ще покажат изкуството си.

Щом видя, че избраните воители пристъпват в кръга със заредени оръжия, Ловецът почувства такова облекчение, каквото нещастникът, агонизирал дълго в лапите на някоя болест, изпитва при сигурното

приближаване на смъртта. Всяка най-малка грешка, допусната при прицела с опасното оръжие, би била съдбоносна, тъй като улучването на главата щеше да донесе неминуема смърт.

При това мъчение с пушки не бе позволено дори онова малко отклонение, дадено от Геслер на Вилхелм Тел с помощта на ябълката. Най-голямото отклонение, което можеха да си позволят в дадения случай опитните стрелци, бе куршумите им да минават на косъм от целта. Често при този вид мъчение жертвите загиваха, прострелвани посред главите си от твърде жадните за слава, но неопитни ръце, а понякога се случваше и така, че раздразнени от смелостта и подигравките на пленника, в миг на необуздана ярост мъчителите причиняваха смъртта му нарочно.

Ловецът знаеше добре всичко това, защото старците често съкращаваха дългите зимни вечери в колибите, като разказваха спомени за такива случки, за битки и победи. Сега той очакваше края на живота си и наред със задоволството при мисълта, че ще стане жертва на оръжието, което обичаше толкова много, изпитваше и някаква особена тъга. Но преди това мъчение се наложи кратка пауза.

Хети Хътър бе наблюдавала всичко и отначало беше оказало толкова силно въздействие върху нейния слаб ум, че я беше сковало напълно. По това време обаче тя се беше съвзела и бе възмутена от незаслужените страдания, които индианците причиняваха на приятеля ѝ, и макар че в повечето случаи справедливата девойка бе свенлива и плаха като малка сърничка, щом се касаеше за човечност, тя винаги проявяваше безстрашие. Майчините ѝ съвети и поривите на собственото ѝ сърце я караха да забравя женствената страхливост и я правеха смела и решителна. Сега тя се появи в кръга, наистина както обикновено тиха, женствена и дори стеснителна на вид, но думите ѝ бяха сериозни, а изражението — на човек, уверен в онова, което говори.

— Защо мъчите Ловеца, червени хора? — запита тя. — Какво ви е сторил, та си играете с живота му? Кой ви е дал правото да бъдете негови съдници? Представете си, че го бяхте ранили с ножовете или с томаховките си, кой от вас би могъл да излекува нанесената рана? Освен това, като измъчвате Ловеца, вие правите зло на свой приятел. Когато татко и Бързият Хари тръгнаха на лов за вашите скалпове, той

отказа да вземе участие в това и остана сам в лодката. Като мъчите този млад човек, вие мъчите ваш приятел!

Хуроните изслушаха сериозно и внимателно думите на малоумната девойка и един от тих, които разбираше английски, преведе казаното на родния им език. Щом схвана смисъла на нейната реч, Разцепеният дъб отвърна на своя диалект, като преводачът предаде думите му на английски.

— Доволни сме, че дъщеря ми говори — каза строгият стар оратор с благ глас и любезна усмивка, сякаш се обръщаше към дете, — хуроните са щастливи да чуят нейния глас. Те слушат нейните думи. Често Великият дух говори чрез такива езици. Но този път нейните очи не са били отворени достатъчно широко, за да видят всичко станало. Вярно е, че Ловецът не дойде за нашите скалпове. Но защо не дойде той? Ето, бойните ни кичури са на главите ни и могат да бъдат хванати; дръзкият неприятел би трябвало само да протегне ръка, за да ги улови. Ирокезите са твърде голямо племе и не мъчат онези, които взимат скалпове. Те обичат да виждат как и другите вършат същото, каквото правят самите те. Нека дъщеря ми се огледа и преброи воините ми. Ако имах ръце дори колкото четирима воители, пръстите ми пак щяха да бъдат по-малко, отколкото моите хора, когато дойдох във вашите ловни полета. Сега липсва цяла ръка. Къде са пръстите? Два от тях бяха отрязани от този бледолик. Моите хурони искат да видят дали той го е извършил смело, или предателски — като хитра лисица или със скок на пантера.

— Вие знаете как падна единият от тях, хурони. Аз видях това, а го видяхте и всички вие. Кръв се проля, но за това не беше виновен Ловецът. Вашият воин поиска да посегне на живота му и той се защити. Не зная дали е справедливо, но всеки мъж би го сторил. Е, добре, щом като искате да знаете кой от вас може да стреля най-точно, дайте на Ловеца пушка и тогава ще разберете колко по-опитен е той от вашите воители; да, по-опитен от всички тях, взети заедно.

Ако някой би могъл да наблюдава тази сцена отстрана, би се забавлявал от сериозността, с която червенокожите слушаха превода на такова необикновено предложение. Никаква подигравка, никаква усмивка не се примеси с изненадата. Хети се ползваше с твърде голямо уважение, за да бъде подлагана на груби и жестоки подигравки. Напротив, беше й отговорено почтително и с внимание.

— Дъщеря ми не винаги говори като вожд край огъня на съвета — отвърна Разцепеният дъб, — инак тя не би казала такова нещо. Двама от моите воители паднаха под ударите на нашия пленник; техният гроб е много малък, за да побере и трети. Хуроните не обичат да имат много убити. Ако още някой дух трябва да замине за далечния свят, той не бива да бъде дух на хурон, а на бледолик. Иди, дъще, и седни при Сумак, която тъгува. Остави хуронските воители да покажат колко добре умеят да стрелят. Остави бледоликкия да покаже колко малко се плаши от техните куршуми.

Умът на Хети не издържаше продължителни спорове и свикнала да изпълнява заповедите на по-старите, тя стори, каквото й беше казано, и покорно седна на едно дърво до Сумак, като извърна лице, за да не вижда мъчителната сцена, която се разиграваше сред кръга.

Щом тая пречка беше отстранена, воители заеха местата си и се приготвиха отново да покажат своята сръчност, преследвайки с това двойка цел — да поставят на изпитание твърдостта на пленника и да покажат колко сигурни бяха ръцете на стрелците дори при такова възбудено състояние. Разстоянието беше малко и, от една страна, това беше добре. Но при това малко разстояние между него и мъчителите му нервите на пленника се подлагаха на значително по-голямо изпитание.

И наистина дулата на пушките бяха отдръпнати само дотолкова от лицето на Ловеца, че то да не пострада от искрите при възпламеняването на барута, а смелите му очи гледаха право в цевите на оръжията, сякаш в очакване на съдбоносния пратеник, който щеше да излезе от всяка от тях.

Лукавите хурони знаеха много добре това и рядко някой от тях вдигаше оръжието си, без преди това да го насочи към челото на пленника с надежда, че при това смелостта му ще го напусне и цялата група ще тържествува, виждайки как жертвата й трепери от страх при тая изобретателна жестокост.

Но независимо от това всеки от участниците внимаваше да не рани измъчвания, тъй като позорът да го засегнат преждевременно беше по-малък само от пълното пропускане на целта.

Изстрел след изстрел се разнасяше и всички куршуми се забиваха непосредствено до главата на Ловеца, без да я докоснат. И все пак никой не можа да забележи и най-лекото трепване на мускул у

пленника или поне присвиване на очите му. Тази непоколебима решителност, която дотолкова надминаваше всичко видяно друг път от присъстващите, се дължеше на три свършено прости причини.

Първата беше примирение със съдбата, съчетано с естествена твърдост на характера, защото нашият герой беше свикнал с мисълта, че трябва да умре, и предпочиташе този начин пред всеки друг; втората беше, че той познаваше много добре това оръжие и навикът го освобождаваше от целия ужас, който обикновено е свързан чисто и просто с формата на заплахата; и третата причина беше извънредно голямата опитност, придобита от практиката, благодарение на която измъчваният пленник можеше да установи с точност до милиметри мястото, където щеше да се забие куршумът — той пресмяташе това, като следеше положението на цевите на оръжията. И тия преценки на Ловеца бяха толкова точни, че най-после чувството му за гордост взе връх над неговото примирение. След като петима или шестима души бяха изпразнили пушките си в дървото, той не можа да се сдържа да не изрази презрението си към липсата на сръчни ръце и сигурно око у тях.

— Вие може да наричате това стрелба, мингоси! — възкликна той. — Но нашите делауерски жени, а и холандските девойки, които съм виждал в Мохоук, могат да надминат и най-големите ви постижения. Развържете ръцете ми, дайте ми пушка и аз ще прикова и най-тънкия боен кичур в групата ви на което дърво пожелаете, и то от сто метра, па дори и от двеста, стига целта да се вижда — с деветнадесет от двадесет изстрела. Или ако щете, с двадесет от двадесет изстрела, стига пушката да е добра и точна.

Сдържан заплашителен, ропот последва тази предизвикателна подигравка. Ярост обзе воините, докато слушаха този укор, и то от човек, който дотолкова презираше заплахите им, че дори не мигваше, когато пушките гърмяха почти до лицето му.

Разцепеният дъб забеляза, че моментът беше критичен. И понеже все още се надяваше да спечели този тъй известен ловец за племето си, благоразумният стар вожд се намеси навреме, за да предотврати незабавното прибягване към ония мъчения, които неминуемо щяха да причинят смъртта чрез крайни телесни страдания, ако не по някакъв друг начин.

Ето защо, като пристъпи сред своите разярени воители, той се обърна към тях с обичайната си лукава логика и убедителност и изведнъж прекрати заплашителното раздвижване, което беше започнало.

— Виждам каква е работата — каза той. — Ние постъпихме като бледоликите, които нощем залостват вратите си от стрих пред червените хора. Те слагат толкова много резета, че пожарът пламва и ги изгаря, преди да успеят да излязат навън. Ние вързахме здраво Ловеца. Въжетата пречат на крайниците му да треперят и на очите му — да се затворят. Развържете го! Нека да видим от какво е направено тялото му.

Често се случва срещнем ли пречки при изпълнението на нещо много желано, да приемем на драго сърце всеки способ, колкото и невероятен да изглежда успехът му, и да го предпочетем, вместо да се откажем изцяло от плановете си. Така беше и с хуроните. Предложението на вожда бе одобрено веднага. И няколко чифта ръце незабавно се заловиха за работа, като прерязаха и свалиха въжетата от лико от тялото на нашия герой. След половин минута Ловецът беше отново така свободен, както преди един час, когато беше започнал бягството си по склона на планината. Трябваше му съвсем малко време, за да възстанови движението на крайниците си, защото силно стегнатите въжета бяха спрели кръвообращението.

Хитрият Разцепен дъб беше прибягнал до твърдението, че тялото на пленника ще се поддаде по-лесно на заплахите, ако се възстанови естественото му състояние, с единствената цел да се уталожат грозните страсти, развихрени в гърдите на младите му воители. Тази хитрост успя и като разтърка крайниците си, разтърка краката и се пораздвижи малко, Ловецът скоро възстанови движението на своята кръв и възвърна цялата си физическа сила, като че ли нищо не се беше случвало.

В разцвета на здравето и на силите си хората рядко мислят за смъртта. Така бе и с Ловеца. След като беше вързан тъй безнадеждно и бе имал всички основания да смята, че се намира пред лицето на смъртта, неочакваното освобождение, пълното възстановяване на силите и използването на крайниците му подеждва като внезапно възвръщане към живота и го изпълни с надежди, с които вече се бе простил. От този миг всичките му плановете се промениха. В това той

просто се подчиняваше на природен закон, защото, докато искахме да представим нашия герой като примирен със съдбата, ние бяхме далеч от намерението да го покажем като човек, желаещ да умре.

Щом сетивата на Ловеца отново се изостриха, той се замисли върху различните начини, по които можеше да избегне намеренията на противниците си. И той отново стана разсъдлив, изобретателен и решителен горски скитник, бодър и годен да използва всичките си сили. Промяната беше толкова голяма, че умът му мигновено придоби природната си гъвкавост. И без да помисли вече за примирение, сега той се спираше единствено върху средствата на борбата, която му предстоеше.

Щом го развързаха, индианците образуваха плътен обръч около него, за да му попречат да избяга. И желанието да сломят духа му се засили още повече, когато ясно видяха колко трудно щеше да бъде това. Сега честта на хуроните беше подложена на такова изпитание, че дори жените изгубиха съчувствие към пленника в желанието си да спасят достойнството на своето племе. И приятните, мелодични гласове на девойките изричаха заплахи наред с грубите гласове на мъжете; нещастията на Сумак изведнъж се превърнаха в обида за всяка хуронка.

Веднага щом се вдигна тази глъчка, мъжете се отдръпнаха и дадоха на жените да разберат, че оставят временно пленника в техни ръце. В такива случаи това беше нещо обикновено — жените се постараваха да раздразнят до крайност жертвата със своите подигравки и обиди, а след това неочаквано го предаваха на мъжете в такова душевно състояние, че едва ли можеше да устои на телесните мъки. Пък и групата разполагаше със средства, за да постигне тази цел. Сумак беше прочута със своята свадливост. А освен нея между хуронките се срещаха и други вещици, като например Мечката, натоварени да бдят за приличието и морала, чието нарушение се случва не само у цивилизованите, а и у диваците.

Не е необходимо да се повтаря всичко, което жестокостта и невежеството можеха да измислят за целта, единствената разлика между това избухване на женски гняв и подобните сцени между нас беше във фразеологията — хуронските жени наричаха пленника с имената на най-долните и най-презираните животни, които познаваха.

Но умът на Ловеца беше прекалено зает, за да се разтревожи от обидите на разярените старици; това безразличие увеличи още повече беса им и скоро се изтощиха в яростта си дотолкова, че бяха неспособни да продължат.

Като забелязаха пълното проваляне на този опит, воините се намесиха, за да сложат край на сцената. Това се налагаше още повече, защото се правеха сериозни приготовления да започне истинското измъчване — това, което щеше да постави твърдостта на пленника на изпитание чрез жестоки телесни болки.

Но внезапното и непредвидено съобщение, донесено от един съгледвач — десет-дванадесетгодишно момче, отново спря всички приготовления. Понеже това прекъсване е тясно свързано с развързката на нашата история, ще го предадем в отделна глава.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТА

*Тъй мислиш ти и много люде вече,
защото тъй изглежда отдалече,
но друга жетва тук бе окосена,
не падна тя под сърпа на селяка,
а бе прибрана яростно сред мрака
от щикове с човешка кръв облени.
Скот*

Не беше по силите на Ловеца да установи какво спря внезапно действията на неприятелите му, докато положението не се изясни от самото развитие на събитията. Той забеляза, че особено жените бяха много развълнувани, а воините стояха опрени на оръжията си и чакаха с достойнство.

Явно бе, че тревога нямаше, от друга страна, обаче не можеше да се разбере с положителност какво беше предизвикало забавянето. Очевидно Разцепеният дъб беше уведомен за всичко и с един знак на ръката си заповяда на кръга от хора да не се разпръсват и всеки да изчака развързката там, където се намира.

Само минута или две бяха достатъчни, за да се обясни този необикновен и тайнствен застой. Скоро той приключи с пристигането на Джудит във вътрешността на кръга, който веднага се затвори плътно около нея.

Ако бе изненадан от внезапната поява на девойката, понеже знаеше много добре, че разумната Джудит не би могла да разчита на никое от изключенията и отстъпките, правени с такава готовност на слабоумната ѝ сестра, Ловецът бе също тъй удивен и от дрехите, с които пристигна тя. Нямаше и следа от спретнатото и удобно всекидневно облекло, с което се движеше обикновено в гората. То бе захвърлено и заменено с вече споменатата брокатска рокля, която преди известно време бе оказала толкова голямо и магическо

въздействие върху красотата ѝ. Но това не бе всичко. Виждаше често дамите от гарнизона в празнично облекло и запозната с всички тънкости, девойката се беше постарала да се стъкми така, че всичко да бъде в ред, и не бе допуснала и най-малкото несъответствие, което да открие някой, посветен в тайните на женския тоалет. Главата, краката, ръцете, китките, бюстът и богатите платове и украшения — всичко беше в хармония съгласно тогавашните схващания за женска красота; и целта, към която тя се стремеше — да повлияе върху непросветения разум на диваците, като ги накара да повярват, че гостенката им е високопоставена дама — лесно би могла да бъде постигната сред хора, свикнали да преценяват само по външността.

Освен рядката си естествена красота Джудит притежаваше особено изящество, а от майка си беше наследила достатъчно обноски, за да се държи безупречно. Затова можеше да се каже, че разкошното облекло ѝ отиваше напълно почти във всяко отношение. И в някоя столица хиляди жени биха могли да го носят, преди да се намери такава, на която ярките му цветове, лъскавият атлаз и богатите дантели да отиват повече, отколкото на хубавото същество, което сега красяха.

Резултатът от това появяване не беше предвиден зле. В същия миг, когато се намери сред кръга, изненадата и възхищението, предизвикани от вида ѝ, възнаградиха Джудит заради всичките ѝ страхове от опасността, в която се беше впуснала.

Суровите стари воители нададоха любимото си възклицание „Хау!“ Младите бяха поразени още по-силно, а и жените не останаха назад и открито дадоха израз на задоволство. Рядко невежите горски деца бяха виждали по-красива бяла жена, а колкото до облеклото, пред очите им никога по-рано не беше блестяло толкова великолепно. И най-пъстрите униформи на англичани и французи бледнееха в сравнение с блясъка на този бродат. И докато рядката хубост на девойката засилваше ефекта от краските на облеклото, то също тъй усилваше тази хубост може би повече, отколкото очакваше самата Джудит.

Дори и Ловецът бе изумен, и то както от великолепието на самата девойка, тъй и от нейното безразличие към последствията от постъпката ѝ.

При тези обстоятелства всички очакваха посетителката да обясни целта на своето посещение, което за повечето наблюдатели оставаше

толкова неясно, колкото и появата ѝ.

— Кой от тези воини е главният вожд? — запита Джудит Ловеца веднага, щом разбра, че се очаква от нея да заговори. — Моята задача е твърде важна, за да бъде съобщена на някой с по-долен ранг. Обяснете най-напред на хуроните какво казах. След това отговорете на въпроса ми.

Ловецът спокойно се подчини, а присъстващите жадно изслушаха превода на първите думи, изречени от това необикновено същество. Въпросът изглеждаше напълно уместен за личност, чийто вид тъй ясно показваше нейната високопоставеност.

Разцепеният дъб отговори и се представи на красивата гостенка така, че да не остави у нея никакво съмнение за положението, което заемаше.

— Вярвам ти, хурон — подхвана Джудит, продължавайки да играе своята роля с твърдост и достойнство, които правеха чест на артистичните ѝ способности; тя се стараеше да вложи в обноските си снизходителната вежливост, забелязана някога у съпругата на един генерал при подобна, но далеч по-приятна сцена. — Вярвам ти, че си главатарят на тази група. Виждам по лицето ти следи от мисъл и разсъдливост. Значи на теб трябва да направя съобщението си.

— Нека Горското цвете говори — отвърна старият вожд вежливо веднага, щом думите на девойката бяха преведени, така че всички да ги разберат. — Ако онова, което ни каже, бъде толкова приятно, колкото хубостта ѝ, то никога не ще напусне ушите ми и аз ще го чувам дълго, след като канадската зима убие цветята и екове в ледове всички езици на лятото.

Това възхищение поласка Джудит; то не само усили нейното самообладание, но подхрани и суетата ѝ. Въпреки желанието си да изглежда сдържана, тя неволно се усмихна, а сетне продължи да действа съгласно плана, който си беше предначертала.

— А сега, хурони — каза тя, — чуйте думите ми. Вашите собствени очи ви казват, че не съм обикновена жена. Няма да твърдя, че съм кралицата на тая страна — тя е далеч оттук. Но освен нея под могъщото владичество на нашия крал има много знатни дами и една от тях съм аз. Не ще ви обяснявам повече сана си, защото и без това няма да го разберете. Но трябва да вярвате на очите си. И като се вслушате в

думите ми, ще разберете, че чувате един човек, който може да бъде ваш приятел или враг, според това, как ще се отнесете вие с него.

Тези думи бяха произнесени добре, с подходящо държане и твърдост, наистина изненадваща, ако се вземеха предвид всички обстоятелства в случая. Макар и просто, те бяха преведени точно на индиански диалект и посрещнати с почитание и сериозност, които предвещаваха добър успех за девойката.

Но не е лесно да се разберат подбудите, които ръководят действията на индианците. Изпълнена с надежда и със съмнения, Джудит нетърпеливо чакаше отговора.

Разцепеният дъб бе опитен оратор и позабави малко отговора си само защото тъй налагаха схващанията за индианската вежливост; този особен народ смяташе, че по тоя начин се засвидетелства почит към събеседника, като му се показва, че думите му са били преценени добре.

— Моята дъщеря е по-красива от дивите рози на Онтарио. Гласът ѝ е приятен за ушите като песента на славейчето — отвърна предпазливият и лукав вожд, който единствен от цялата група не беше напълно измамен от разкошния и необичаен вид на Джудит и у когото съмнението бе будно, дори когато се удивяваше. — Колибрието не е много по-голямо от пчелата, но перушината му е пъстра като опашката на паун. Понякога Великият дух облича твърде малки животни в твърде ярки облекла. Но той покрива елена с груба козина. Тези неща не могат да бъдат разбрани от простите индианци, които схващат само онова, което виждат и чуват. Без съмнение моята дъщеря има много голям вигвам някъде около езерото. Но поради своето невежество хуроните не са го намерили.

— Казах ти, главатарю, че ще бъде безполезно да обяснявам каква съм и къде живея, защото не ще го разберете Вие трябва да вярвате само на очите си. Какви червенокожи сте, ако не можете да виждате? Одеянето, което нося, не е от плат за обикновени жени, а с такива украшения се кичат само съпругите и дъщерите на белите вождове. Но чуй сега защо дойдох сама сред хората ти и изслушай каква е мисията, която ме доведе тук. Англичаните, също както хуроните, имат млади мъже, и при това много. Знаете отлично това.

— Англичаните са многобройни като листата на дърветата! Всеки хурон знае и чувства това.

— Разбирам те, главатарю! И ако бях довела със себе си отряд, щях да причиня тук неприятности. Моите млади воители и твоите млади воители щяха да се гледат враждебно, особено ако моите млади хора видеха, че този бледолик е вързан за мъчение. Той е голям ловец и много обичан във всички гарнизони наблизо и надалеч. Заради него щеше да се завърже битка и пътеката на ирокезите обратно към Канада щеше да се облее с кръв.

— По нея вече има толкова кръв — отвърна главатарят мрачно, — че заслепява очите ни. И моите млади хора виждат, че е само хуронска.

— Без съмнение, но още повече хуронска кръв щеше да се пролее, ако бях дошла, заобиколена с бледолики. Аз обаче съм чувала за Разцепения дъб и помислих, че ще бъде по-добре да го изпратя с мир в неговото село, за да остави там жените и децата си. И ако след това пожелае да дойде за нашите скалпове, ние ще го посрещнем. Той обича животни, направени от слонова кост, и малки пушки. Виж, донесла съм със себе си от тях, за да му ги покажа. Аз съм негов приятел. След като сложи тази неща при другите си имущества, той ще потегли за селото си, преди някой от моите млади хора да може да го настигне и после ще покаже на хората си в Канада какви богатства могат да дойдат да търсят тук сега, когато нашите Големи бащи отвъд Соленото езеро са си изпратили един на друг бойната секира. А аз ще отведа със себе си този голям ловец, от когото имам нужда, за да снабдява с дивеч дома ми.

Джудит, която беше достатъчно запозната с индианската фразеология, се стараше да изразява мислите си образно, за да бъде разбрана най-лесно от тези хора и успя в това дори повече, отколкото очакваше. Ловецът превеждаше напълно добросъвестно и с още по-голяма готовност, защото девойката грижливо избягваше да произнесе каквато и да било лъжа — дан, която тя плащаше на отвращението на младия човек към измамата, смятана от него за подлост, недостойна за културен човек.

Предлагането на двата останали слона и на споменатите по-рано пистолети, единият от които беше напълно негоден след неотдавнашното произшествие, предизвика истинска сензация сред хуроните, но Разцепеният дъб го посрещна студено въпреки силното

задоволство, с което предишния ден бе открил вероятното съществуване на животно с две опашки.

С една дума, този хладнокръвен и хитър индианец не можеше да бъде залъган тъй лесно, както хората си. И с честност, която на половината цивилизован свят би се сторила престараване, той отказа да приеме откупа, защото не желаше да изпълни условията на дарителката.

— Нека моята дъщеря запази двуопашатите си свини, за да ги изяде, когато месото стане оскъдно — отвърна сухо той, — а също и малката пушка с две дула. Хуроните ще убиват сърни, когато са гладни, те имат дълги пушки, с които воюват. Сега този ловец не може да напусне младите ми хора, те искат да узнаят дали той е толкова храбър, колкото се хвали.

— Отричам това, хурон — прекъсна го Ловецът разгорещено, — да, решително го отричам, защото противоречи на истината и разума. Никой не ме е чувал да се хваля и няма да ме чуе, пък макар и да ме одерете жив и след това да изпечете оголеното ми месо с вашите адски жестокости. Може да съм нещастен и ваш пленник, но самохвалството не ми е присъщо.

— Младият бледолик се хвали, че не е самохвалец — отвърна хитрият вожд, — възможно е той да е прав. Чувам песента на една необикновена птица. Тя има много пъстри пера. Никой хурон не е виждал по-рано такива пера! Червените мъже биха се срамували да се завърнат в селата си и да кажат, че са пуснали пленника си заради песента на тази необикновена птица, а да не могат да назоват дори името ѝ. Те не знаят дали е славейче, или дрозд. Това ще бъде голям позор; племето вече не ще разрешава на младите ми хора да скитат из горите, без да взимат със себе си своите майки, които да им казват имената на птиците!

— Можеш да запиташ за името ми вашия пленник — отвърна девойката, — казвам се Джудит. И птиците с пъстри пера имат имена.

— Не — отвърна лукавият хурон на сравнително добър английски език, като поиска да приложи отново отдавна изпитваната хитрост. — Няма питам пленник. Той изморен, трябва да почива. Ще питам моя дъщеря със слаб ум. Тя говори истина... Ела, дъще, отговаряй. Твое име Хети?

— Да, тъй ме наричат — отвърна девойката.

— А как нейно име?

— Тя е Джудит, макар понякога татко да я наричаше Джуд. Това е сестра ми Джудит, дъщерята на Томас Хътър — Томас Хътър, когото наричахте Водния плъх, макар да не беше никакъв воден плъх, а човек като вас. Но той живееше в една къща сред езерото и толкова.

Тържествуваща усмивка озари суровото сбръчкано лице на главатаря при пълната си сполука от разпита на правдолюбивата Хети. Колкото до самата Джудит в онзи миг, когато сестра ѝ беше запитана, тя разбра, че всичко е изгубено, защото никакъв, та дори и най-умолителният знак не би могъл да накара искрената девойка да каже лъжа. Тя знаеше, че би било безполезно да представи пред диваците дъщерята на Водния плъх като принцеса или високопоставена лейди. И разбра, че нейният дързък и добре замислен план за освобождаването на пленника пропада, и то поради една от най-простите и естествени причини, които човек може да си представи. И младата девойка извърна очи към Ловеца с молба в погледа си да се намеси и да спаси и двете.

— Невъзможно, Джудит — каза младият човек в отговор на тази молба, която разбираше много добре, но виждаше, че е безсмислена. — Невъзможно. Идеята ви беше смела и достойна за съпругата на някой генерал, но този минго там (в това време Разцепеният дъб се беше оттеглил на известно разстояние и не можеше да го чуе), да, този минго не е обикновен човек и не може да бъде излъган с никакви хитрости. За него всичко трябва да дойде по реда си и едва тогава ще заслепи очите му! Прекалено дързък бе опитът ви да го заблудите, че някаква кралица или принцеса може да живее сред тези планини и несъмнено той мисли, че хубавите дрехи, които носите, са част от плячката на баща ви или онзи, който някога минаваше за ваш баща, ако разказите за него са верни.

— Каквото и да стане, Ловецо, моето присъствие тук ще ви спаси за известно време. Червенокожите едва ли ще бъдат толкова жестоки, та да се опитат да ви измъчват пред очите ми!

— Защо не, Джудит? Нима мислите, че ще се отнесат към една бяла жена по-нежно, отколкото към своите? Вярно е, че вашият пол по всяка вероятност ще спаси самата вас от мъчения, но не ще върне свободата ви, а може да не спаси и скалпа ви. По-добре да не бяхте

идвала, добра Джудит. Това с нищо няма да ми помогне, а на вас може много да навреди.

— Тогава нека споделя вашата съдба! — отвърна девойката всеотдайно и възторжено. — Докато съм при вас, те не ще ви ранят, ако е по силите ми да им попреча. Освен това...

— Освен това какво, Джудит? С какви средства бихте могла вие да спрете жестокостта на индианците или да осуетите техните пъквени планове?

— Може би с нищо, Ловецо — отвърна твърдо девойката. — Но аз мога да страдам наред с приятелите си и ако се наложи, да умра заедно с тях.

— Ах! Джудит, вие можете да страдате, но не ще умрете, докато не настъпи часът ви. Малко вероятно е красавица като вас да бъде сполетяна от по-тежка съдба, отколкото тази, да стане съпруга на индиански главатар. По-добре да бяхте останала на „ковчег“ или в „замъка“; но стореното е сторено. Вие обаче искахте да кажете нещо, когато спряхте при „освен това“?

— Опасно е да ви го кажа сега, Ловецо — отвърна девойката бързо и мина край пленника е привидно безразличие, за да може да му прошепне: — Необходим ни е само половин час. Никой от вашите приятели не дреме.

Ловецът ѝ отговори само е един признателен поглед. След това се извърна към враговете си, готов да посрещне отново своите жестоки мъчения.

Между старейшините на групата се бе състояло кратко съвещание и те също бяха готови вече с решението си. След хитростта на Джудит, чийто неуспех бе довел до точно обратни резултати, миролюбивите намерения на Разцепения дъб се бяха поизпарили. И това беше съвсем естествено, тъй като лошото настроение на индианците се засили още повече от негодуванието, когато откриха колко лесно са щели да бъдат излъгани от една неопитна девойка. Сега те бяха разбрали вече напълно коя беше Джудит. Мълвата за нейната красота бе спомогнала за разобличаването ѝ, а колкото до необикновеното облекло, свързаха го с пълната тайнственост, която заобикаляше двуопашатите животни, и от този миг то изгуби чародейното си въздействие.

Ето защо, когато Разцепеният дъб застана отново пред пленника, изразът на лицето му бе вече друг. Той се беше отказал от намерението да спаси Ловеца и вече не беше склонен да забавя началото на сериозната част от мъчението.

Тази промяна бе съобщена на младите хора и те се бяха заели усърдно с подготовката за очакваното зрелище. Клони от сухи дървета бяха натрупани бързо около стъблото, шишовете, които щяха да забиват в месото на жертвата, бяха събрани още преди съчките, приготвени бяха и ремъците, с които той щеше да бъде вързан отново за дървото.

Всичко се извършваше в пълно мълчание. Джудит наблюдаваше с трепет всяко движение на червенокожите, а Ловецът стоеше привидно безразличен като боровете, които се издигаха по хълма. Все пак, когато воините се приближиха да го вържат, младият човек погледна въпросително към Джудит, за да разбере дали е по-добре да се съпротивлява, или да се подчини. Девојката му направи знак да стори последното. И само след минута той бе завързан отново за дървото и се превърна в напълно безпомощно същество, на което всеки би могъл да нанесе обида или злина.

Червенокожите бяха заети толкова усърдно с работата си, че не проговорваха нито дума. Минута по-късно кладата бе запалена и зрителите зачакаха неизбежния край.

Всъщност хуроните нямаха намерение да отнемат чрез огъня живота на жертвата си. Само бяха решили да поставят на най-сурови изпитания неговата телесна издръжливост, без да я изчерпват напълно. А след това, като край на всичко, да отнесат скалпа му в своето село. Но най-напред желязата да смажат желязната му непоколебимост и да го превърнат в хленчещ клетник. Ето защо кладата от сухи храсти и клони беше поставена на известно разстояние — толкова, че горещината скоро щеше да стане неприятна, макар и не веднага опасна.

Но както често става в подобни случаи, разстоянието не беше добре измерено и скоро езиците на пламъците почнаха да се издигат толкова близо до лицето на жертвата, че това щеше да има съдбоносни последици, ако Хети не се беше спуснала с прът в ръка през тълпата и не беше разпръснала горящата кладата.

Много ръце се вдигнаха яростно, за да повалят на земята дръзката девойка, но главатарите не допуснаха тия удари, като напомниха на разярените си хора за нейното безумие. Самата Хети дори не съзнаваше опасността, на която се излагаше. След като пръсна кладата, тя се изправи и силно разгневена, се огледа, сякаш искаше да укори тълпата от диваци за тяхната жестокост.

— Бъди благословена за смелото и навременно действие, мила сестричке! — промълви Джудит, самата толкова отмаляла, че не можеше да се помръдне.

— Това бе сторено тъкмо навреме, Джудит — обади се в отговор жертвата. — Беше сторено великолепно и навреме, макар че накрая може да излезе и ненавременно. Но онова, за което загатнахте, трябва да стане по-скоро, за да не бъде твърде късно. Ако бях вдъхнал от тия пламъци, никой смъртен не би могъл да ме спаси. И както виждате, този път те вързаха челото ми така, че изобщо не мога да помръдна главата си. Хети искаше да ми направи добро, но по-голяма добрина щеше да стори, ако беше оставила пламъците да свършат своето.

— Жестоки, безсърдечни хурони! — извика все още възмутената Хети. — Нима искате да изгорите жив тоя човек като парче дърво?

Но Разцепеният дъб даде знак да се съберат пръснатите главни; донесоха и нови дърва — сега дори и жените и децата събираха сухи съчки.

Ала когато пламъците се вдигнаха повторно, една индианка си проби път в кръга, приближи се до купчината и пръсна с крак разпалените клони точно навреме, за да предотврати жестокото изгаряне на пленника.

Силен крясък се разнесе след това второ разочарование. Но когато девойката се извърна с лице към полукръга и всички видяха лицето на Вах-та!-вах, последва общ вик на задоволство и изненада. За миг жестокото дело беше забравено и млади и стари се струпаха около девойката, изгарящи от нетърпение да научат на какво се дължи нейното внезапно и неочаквано завръщане в племето им.

Точно в този критичен миг Вах-та!-вах тихо прошепна нещо на Джудит, пъкна незабелязано някакъв малък предмет в ръката ѝ и след това се извърна, за да приеме поздравленията на хуронските девойки, чиято любимка беше. Джудит възвърна самообладанието си и бързо започна да действа. Малкото остро ножче, което Вах-та!-вах ѝ беше

подаде, премина от нея в ръцете на Хети, която можеше най-безопасно и неподозирана от никого да го подаде на Ловеца.

Но слабоумната Хети провали надеждите на тримата. Вместо да освободи най-напред ръцете на жертвата и да скрие ножа в дрехите му, та той да използва следващия благоприятен миг, Хети усърдно се зае да пререже преди всичко въжетата, стегнали главата му, та да няма вече опасност да бъде обгорена от пламъците. Естествено, тази бавна процедура бе забелязана и Хети — хваната още преди да беше успяла да освободи ръцете под лактите на пленника.

Това откритие тутакси създаде у хуроните недоверие към Вах-та!-вах. И за изненада на Джудит, когато беше запитана, храбрата червенокожа девойка дори не отрече съдействието си в случилото се.

— Защо да не помогна на Ловеца? — запита решително тя. — Той е брат на вожда на делауерите; моето сърце е делауерско... Излез, недостоен Бодил, и измий ирокезките бои от лицето си; застани пред хуроните като подла врана, каквато си. Ти би предпочел да ядеш мършата на убитите си съплеменници, отколкото да гладуваш... Поставете го лице с лице с Ловеца, вождове и воители. Искам да ви покажа какъв подлец се намира сред вашето племе!

Тези дръзки думи, произнесени напълно убедително на родния диалект на индианката, причиниха силен смут сред хуроните. На предателите винаги се гледа с недоверие; и макар че подлият Бодил се бе постарал да служи добре на неприятелите, неговите усилия и усърдие му бяха спечелили само нещо малко повече от търпимост. Желанието му да притежава Вах-та!-вах го беше тласнало най-напред да предаде нея, а след това и собственото си племе, но между новите му приятели се бяха появили сериозни съперници за сърцето на младата делауерка и това още повече бе отслабило симпатиите им към него. С една дума, на Брайърторн едва бе позволено да остане в хуронския лагер, където го следяха зорко и ревностно, колкото и самата Вах-та!-вах. Той рядко се явяваше пред главатарите и нарочно избягваше да се покаже пред Ловеца, който до този миг дори не знаеше за присъствието му.

Призован по този начин, предателят не можеше повече да се крие. Той обаче не „изми лицето си“. И когато застана сред кръга, беше тъй плътно нашарен с новите бои, че в първия миг младият горски

скитник не можа да го познае. Затова този подлец зае заплашителна поза и запита гордо какво би могъл да каже някой срещу Бодила.

— Отговори си сам на това! — продължи Вах-та!-вах с жар, макар и вече не толкова съсредоточено — нещо, което само Ловецът и Джудит забелязаха. — Запитай за това собственото си сърце, страхлива невестулке от земите на делауерите! Не идвай тук с лице на невинен човек; по-добре иди и се огледай в извора, виж боите на враговете върху лъжливата си кожа. А след това се върни и почни да се хвалиш как си избягал от своето племе и си взел от французите одеяло, за да се завиваш. Нашари се, ако щещ, ярко като колибри, винаги ще си останеш чер като врана.

През всичкото време, докато бе живяла сред хуроните, Вах-та!-вах беше толкова кротка, че сега те изненадани слушаха гласа ѝ. Колкото за обвиняемия, кръвта кипна в жилите му. И щастие беше за делауерката, че сега той не можеше да утоли жаждата за мъст, бликнала в него въпреки любовта, която уж изпитваше към девойката.

— Кой иска да се срещне с Бодила? — запита сурово той. — Ако този бледолик се е изморил от живота, ако се плаши от мъчението на индианците, нека Разцепеният дъб ми каже. Тогава аз ще го изпратя след онези воители, които изгубихме.

— Не, вожде, не, Разцепен дъб! — прекъсна го развълнувано Вах-та!-вах. — Ловецът не се страхува от нищо и най-малко от една врана! Развържете го — прережете ремъците му — поставете го лице с лице с тази грачеща птица, тогава ще видим кой е по-изморен от живота!

И Вах-та!-вах пристъпи крачка напред, сякаш се готвеше да вземе нож от някой млад войн и да изпълни онова, което беше изрекла, но Разцепеният дъб направи някакъв знак и един възрастен хурон ѝ попречи. Главатарят гледаше с недоверие всяко действие на девойката, защото дори когато говореше най-разпалено и твърдо, в думите ѝ личеше съвсем лека несигурност и очакване и това не можеше да се скрие от внимателния наблюдател. Наистина младата делауерка умееше да се преструва добре, но за двама или трима от старейшините беше съвсем ясно, че това е само игра. Ето защо не приеха предложението ѝ да освободят Ловеца и разочарованата Вах-та!-вах беше изтласкана по-далеч от дървото, за което бе вързан пленникът, точно в онзи миг, когато вече смяташе, че е успяла.

В същото време кръгът, който се беше разбъркал и стълпил, се разшири и подреди отново. Разцепеният дъб оповести решението на старейшините мъчението да започне наново, тъй като паузата беше продължила достатъчно дълго и всъщност не беше довела до никакъв резултат.

— Стойте, хурони! Чакайте, вождове! — викна Джудит, която едва ли знаеше какво казва, обзета от единственото желание да спечели време. — Почакайте още минутка...

Но думите ѝ бяха прекъснати от нещо още по-необикновено. През хуронските редове си проби път тичешком някакъв млад индианец и скочи в самата среда на кръга по начин, който би могъл да свидетелства или за пълна самоувереност, или смелост, граничеща с безумие.

Пет-шест часова все още наблюдаваха от различни места езерото и първото впечатление на Разцепения дъб беше, че един от тях е изпратен да съобщи някаква важна вест. Но движенията на новопристигналия бяха толкова бързи, а облеклото върху полуголото му тяло, подобно на антична статуя, тъй оскъдно, че в първия миг беше наистина невъзможно да се установи дали бе враг, или приятел.

С три скока воинът се намери до Ловеца и само след миг ремъците около неговите крайници бяха прерязани с такава бързина и точност, че пленникът незабавно стана пълен господар на своето тяло. Докато не извърши това, новодошлият не отправи поглед към нищо друго. След това обаче той се извърна и хуроните видяха пред себе си благородното чело, красивата фигура и орловите очи на един млад воин в пълно въоръжение и нашарен с бойните цветове на делауерите. В двете си ръце той държеше пушки, опрял прикладите им в земята. Едната от тях беше „Убиецът на елени“ и докато гледаше смело и предизвикателно тълпата, делауерът успя да предаде това оръжие в ръцете на притежателя му.

Присъствието на двама въоръжени мъже, пък макар и в средата на кръга им, стресна хуроните. Техните пушки бяха струпани край няколко по-далечни дървета и те разполагаха само с томаховките и ножовете си. Но червенокожите имаха достатъчно самообладание, за да не се издадат. Малко вероятно беше само двама смелчаци да нападнат толкова голяма група и всеки очакваше смелата постъпка да бъде последвана от някакво необикновено предложение.

Новодошлият, изглежда, нямаше намерение да ги разочарова. Той даде знак, че желае да говори.

— Хурони — каза той, — тази земя е много голяма. Големи са също така и Великите езера. Отвъд тях има място за хуроните. Отсам има място за делауерите. Аз съм Чингачгук, син на Ункас и сродник на Таменунд. Ето моята годеница, този бледолик е мой приятел. Сърцето ме болеше, когато го изгубих. Последвах го до вашия лагер, за да се уверя, че няма да му се случи зло. Всички делауерски девойки очакват Вах-та!-вах; те се безпокоят, загдето тя се бави толкова. Нека си кажем довиждане и всеки поеме пътя към своя дом.

— Хурони, това е вашият смъртен враг, Голямата змия, когото толкова мразите! — извика Бодилът. — Ако го изпуснете, кръв ще има по следите на вашите мокасини отгук до Канада. Аз съм истински хурон!

При последните думи предателят запрати своя нож към голите гърди на делауера, но с бързо движение Вах-та!-вах, която се намираше близо до подлия индианец, отклони удара и острието на опасното оръжие се заби в стъблото на един бор. В следния миг също такава оръжие блесна в ръката на Голямата змия и се впи в сърцето на предателя.

Едва ли бе минала и минута от момента, когато Чингачгук скочи в кръга на хуроните, до онзи миг, когато Брайърторн се строполи на земята неподвижен като пън. Светкавичните събития бяха попречили на хуроните да действат. Но сега не можеха да се бавят повече. Разнесе се общ крясък и всички се раздвижиха.

Точно тогава до ушите им достигна звук, необичаен за девствените гори, и хуроните — мъже и жени — се заковаха на местата си, наострили уши и с лица, изпълнени с изненада. Звукът бе равномерен и тежък, сякаш някакви грамадни чукове удряха по земята. И скоро сред горските дървета се появиха фигури — със стегнати и отмерени крачки към мястото на мъчението се приближаваше войсков отряд. Ярочервеният цвят на войнишките униформи се открояваше ясно сред светлозелените листа.

Не е лесно да се опише онова, което последва. В него тъй се примесиха смут, отчаяние и ярост, че трудно можеше да се добие ясна представа за случилото се. Обградените хурони нададоха див крясък, последван от могъщото „ура“ на англичаните. Все още не се беше

раздал нито един мускетен изстрел, но твърдото, равномерно барабанене продължаваше и по щиковете, които блестяха сред зеленината, можеха да се наброят близо шестдесет души.

Положението на хуроните беше извънредно неблагоприятно. Бяха заградени от три страни с вода, а пътят за бягство от четвъртата беше преграден от могъщи обучени неприятели. Всеки воин се спусна да вземе оръжието си, а след това всички на полуострова — мъже, жени и деца — бързо затърсиха прикрития.

Именно сред този смут и суматоха се прояви благоразумието и спокойствието на Ловеца. Първата грижа на младия човек беше да настани Джудит и Вах-та!-вах зад дърветата, а след това да се огледа за Хети. Но тя беше побягнала заедно с тълпата хуронски жени.

Щом разбра, че не може да се погрижи за нея, Ловецът се втурна сред хуроните, отстъпващи към южния бряг на полуострова с надежда да се спасят с плуване. Ловецът използва случая и когато съзря двама от доскорошните си мъчители на една линия, пушката му първа наруши тишината на ужасната сцена. Куршумът повали наведнъж и двамата червенокожи. Това предизвика общ залп от страна на хуроните и сред тая страхотна глъчка проехтяха пукотът на пушката и бойният вик на Голямата змия.

Войниците все още не отвърщаха на стрелбата на неприятелите със залп — от тяхна страна долетяха само викът и изстрелът на Хари, ако изключим кратките и бързи заповеди и тежките, отмерени, страшни крачки.

Скоро обаче се раздадоха писъците и стенанията, които обикновено съпровождат битката с щикове. Това ужасно и смъртоносно оръжие се отдаде разгулно на отмъщението. Последвалата сцена беше една от многото, които се случват и е наши дни и при които нито възрастта, нито полът помагат за избавление от съдбата при жестока война.

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ПЪРВА

*Усмивва се цветецът днес щастливо,
а утре — от смъртта е покосен...*

*Щом пазим нещо с трепет и ревниво
желаеме да бъде вечно живо —
изчезва то в един-единствен ден.*

Шели

Картината, която след това представляваше полуостровът, избран от злополучните хурони за техен последен лагер, едва ли трябва да бъде възстановявана пред очите на читателите. За щастие на помалодушните и мекосърдечните сред тях стъблата на дърветата, листата и димът скриха много от онова, което се беше случило, а скоро нощта спусна воала си над езерото и над цялата безкрайна девствена гора, която тогава се простираше почти без прекъсване от крайбрежието на Хъдсън до бреговете на Тихия океан. Нашата задача ни отвежда към следния ден, когато светлината озари земната шир отново — тъй лъчезарна и сияйна, сякаш не се беше случило нищо необикновено.

Когато на другата сутрин слънцето изгря, всички следи от враждебните действия бяха изчезнали от долината на Глимърглас. Страхотните събития от предишната вечер не бяха оказали никакво влияние върху спокойната водна шир, а неуморните часове се нижеха все тъй невъзмутимо, както от векове насам. Птиците отново се спущаха над езерото и леко докосваха повърхността му или пък широко разперили криле, кръжаха високо над върховете на най-големите планински борове, готови да се спуснат стремглаво надолу, подчинени на неотменимите закони на своята природа.

С една дума, не се беше променило нищо, ако не се смята оживлението, настъпило сега в „замъка“ и околността му. А тук наистина имаше промяна, която би поразила и най-ненаблюдателното

око. По площадката с отмерени крачки се движеше часовой с ярка пехотинска униформа, а около двадесет души от същия отряд почиваха или бяха насядали в „ковчега“. Оръжията им, събрани на пирамида, се намираха до техния другар, застанал на пост.

Двама офицери изследваха брега с толкова често споменавания далекоглед. Гледаха към онзи съдбоносен полуостров, дето между дърветата и храстите все още можеха да се забележат червени униформи и където с помощта на далекогледа можеше да се различи, че се работи с лопати и че неприятният дълг за погребението на мъртъвците още не е привършен.

По някои от редниците личеха доказателства, че противниците им не се бяха оставили да бъдат победени без каквато и да било съпротива, а ръката на по-младия от двамата офицери на площадката почиваше върху превръзка. Събеседникът му, командирът на отряда, беше излязъл по-щастлив. И сега той именно използваше далекогледа, за да извършва наблюдението, с което бяха заети двамата.

Един сержант се приближи да докладва. Той нарече по-възрастния от офицерите капитан Уорли, а другия — лейтенант Торнтън. За читателя веднага ще стане ясно, че първият бе офицерът, споменат с такова вълнение в разговора при раздялата между Джудит и Хари. В действителност беше точно този, с когото злите езици от гарнизона бяха свързали красивата, но дръзка девойка — човек с решителни черти и червендалесто лице, около тридесет и пет годишен, но с войнишко държане и с външност, която лесно би пленила въображението на същество като Джудит, запознато толкова малко със света.

— Крейг сигурно ни обсипва с благословии — забеляза този човек, като се обърна към младия си лейтенант, свали с безразличие далекогледа от очите си и го подаде на ординареца си — и нека признаем истината, не без основание. Положително по-приятно е да бъдеш тук, в компанията на мис Джудит Хътър, отколкото да погребваш индианци на един полуостров край езерото, колкото и романтична да е околността и бляскава — победата... Впрочем, Райт, още ли е жив, Дейвис?

— Почина преди около десет минути, ваше благородие — отвърна сержантът, към когото беше отправен този въпрос. — Знаех, че ще стане така, щом открих, че куршумът е засегнал стомаха му.

Никога не съм виждал човек да издържи дълго с дупка в стомаха си, сър.

— Да. Това не позволява там да се задържи нищо по-хранително — забеляза Уорли и се прозина. — Дяволска работа е да останеш две нощи без сън, Артър. Оглупял съм като някой холандски пастор в Мохоук. Надявам се, че ръката ти не те боли много, момчето ми?

— От време на време ме кара да поизкривя лице, сър, и както предполагам, сам виждате това — отвърна момъкът, като се смееше точно в същия миг, когато лицето му беше свито от болка. — Но понася се. Предполагам, че Грейъм скоро ще остане свободен за няколко минути, за да прегледа и моята рана?

— В крайна сметка много симпатично същество е тази Джудит Хътър, Торнтън, но не ще бъде моя грешка, ако не стигне до богатите салони и паркове, за да ѝ се възхищават — подхвана отново Уорли, който почти не мислеше за раната на събеседника си. — А-а, вашата ръка! Много добре — идете в „ковчега“, сержант, и кажете на доктор Грейъм, че аз желая да прегледа раната на лейтенант Торнтън веднага, щом свърши с оня нещастник със счупения крак. Да, симпатично създание. А с брокатената рокля, с която я намерихме, приличаше на кралица. Сварих тук всичко променено — и бащата, и майката загинали. Сестрата — на смъртно легло, ако не е починала вече и от цялото семейство останала само хубавицата! Щастлива излезе тази експедиция и обещава да завърши още по-добре, отколкото изобщо свършват сраженията и гонитбите на индиански банди.

— Предполагам, сър, че се готвите да дезертирате от големия отряд на ергените и да завършите този така успешен поход с нещо като брак?

— Аз, Том Уорли, да се ожения! Честна дума, момчето ми, ти малко знаеш за отряда, за който говориш, щом си въобразяваш такива неща. Вярно е, че в колониите има жени, които един капитан няма защо да презира. Но те не се срещат тук, горе, край планинските езера, нито долу, край холандската река, където се намира нашият гарнизон. Наистина моят чичо, генералът, на времето ми направи честта да ми избере съпруга от Йоркшир, но тя не беше красива, а пък аз не бих се оженил дори за принцеса, ако е грозна.

Хирургът, придружил отряда, беше зает с нещо твърде различно от онова, което предполагаше капитанът. Когато след нападението

събраха убитите и ранените, намериха клетата Хети между втората група. Пушечен куршум бе пронизал тялото ѝ и беше причинил рана, която още от пръв поглед можеше да се окачестви като смъртоносна. Никой не знаеше как бе ранена девойката, навярно това беше една от онези случайности, които винаги съпровождат сцени като описаната от нас в миналата глава.

Сумак и всички възрастни жени, както и някои от хуронските девойки, бяха паднали прободени от щикове или сред суматохата на битката, или поради невъзможността да се различават мъжете от жените при тяхното толкова просто облекло. По-голямата част от воините загинаха на място. Все пак неколцина успяха да избягат, а двама-трима бяха пленени невредими.

Що се отнася до ранените, при тях щиковете спестиха доста главоболия на доктора. Разцепеният дъб беше оцелял, но ранен и пленен. Капитан Уорли и лейтенантът минаха край него, когато се отправиха към „ковчега“. Индианският вожд седеше горд и мълчалив на единия край на сала — ръцете и краката му бяха вързани, но той не проявяваше никакви признаци на униние или отчаяние. Положително скърбеше за загубите на племето си. Но правеше това така, както най-добре подобаваше на един истински воин и вожд.

Двамата офицери намериха хирурга в главното помещение на „ковчега“. Той тъкмо напущаше леглото на Хети и на неговото сурово, изровено от сипаница шотландско лице беше изписано истинско състрадание — нещо, което рядко можеше да се забележи у този човек. Всичките му усилия бяха отишли напразно и сега вече беше изгубил надежда, че девойката ще остане жива повече от няколко часа.

Доктор Грейъм беше навикнал да гледа смъртта и обикновено такива сцени не му правеха впечатление. Но случаят с нещастната Хети беше оказал влияние върху него и това беше ясно изписано върху разстроеното му лице.

— Няма ли надежда да оздравее от раната? — запита го Уорли и обърна поглед към бледата Джудит, чиито страни бяха пламнали в същия миг, когато офицерът влезе в помещението.

— Не повече, отколкото и за Чарли Стюарт да стане крал^[1] на Англия! Приближете се и отсъдете сами, джентълмени... Лейтенант Торнтън, сега съм на ваше разположение. Можем да видим ръката ви в

съседната стая и да пофилософстваме на воля за сложността на човешкия дух.

Лекарят и лейтенантът се оттеглиха и Уорли има възможност да се огледа по-спокойно и да разбере по-добре настроението и чувствата на хората, събрани в помещението.

Нещастната Хети беше поставена полуседнала на простото си легло. Приближаването на смъртта бе ясно изписано на лицето ѝ, макар че от време на време се смекчаваше странно от проблясъци, в които сякаш беше съсредоточен целият разсъдък на това същество. Джудит и Вах-та!-вах бяха близо до нея. Сестра ѝ седеше, потънала в дълбока скръб, а индианката — готова да окаже всяка една от ония нежни грижи, на които са способни само жените.

Ловецът — лично той невредим — беше застанал до края на леглото, облегал на „Убиеца на елени“; цялата войнственост, която доскоро блестеше върху лицето му, беше отстъпила пред обичайния му честен и доброжелателен вид, смекчен сега още повече от дълбоко съчувствие и печал. Голямата змия се намираше в дъното на помещението — изправен и неподвижен като статуя, но тъй наблюдателен, че дори и мигване с клепач не би се изплъзнало от острия му поглед.

Хари допълваше групата — седнал на ниско столче до вратата, като човек, който се чувства излишен в тази среда, но се срамува да я напусне, без да го поканят да стори това.

— Кой е този човек с червените дрехи? — запита Хети веднага, щом капитанската униформа привлече погледа ѝ. — Кажи ми, Джудит, този ли е приятелят на Хари?

— Той е командирът на частта, която спаси всички ни от ръцете на хуроните — отвърна тихо сестра ѝ.

— Нима и аз съм спасена? Нали казаха, че съм улучена от куршум и скоро ще умра? Мама почина, мъртъв е и татко. Но ти остана жива заедно с Хари, Джудит. Страхувах се, че ще убият Хари, когато го чух да вика между войниците.

— Нищо, нищо, мила Хети! — прекъсна я Джудит в желанието си да запази тайната на своята сестра, още повече в един такъв момент. — Хари е добре, и Ловецът е добре, а добре е също и делауерът...

— Как можаха да улучат една бедна девойка като мен и да оставят толкова мъже невредими? Никога не предполагах, че хуроните

са толкова лоши, Джудит.

— То е станало случайно, клета Хети... Било е наистина нещастна случайност! Никои не би желал нарочно да те рани.

— Щастлива съм, че е така. Струваше ми се чудно. Аз съм слабоумна и червените хора никога преди това не ми бяха причинявали зло. Щях да съжалявам, ако останех с впечатлението, че са се променили. И щастлива съм, Джудит, че не раниха Хари. Ловецо, радвам се, че съдбата не позволи някой да пострада! И после голямо щастие беше, че войниците дойдоха навреме, защото огънят би те изгорил.

— Истинско щастие беше това, сестро!

— Мисля, Джудит, че ти познаваш някои от офицерите, ти познаваше толкова много от тях.

Джудит не отговори, тя скри лице в ръцете си и заплака. Хети впери учуден поглед в нея. Но като предположи, че причина за тази скръб бе собственото ѝ положение, тя направи опит да успокои нежно сестра си.

— Не тъжи за мен, Джудит — каза развълнуваната и чистосърдечна девойка. — Аз не съжалявам, че може да умра. Ех, и татко, и мама са мъртви, а каквото стана с тях, може да стане и с мен. Нали знаеш, че струвам по-малко, отколкото кой да е друг от семейството ни, малцина ще си спомнят за мен, след като ме спуснете в езерото.

— Не, не, не... Нещастна, мила, мила Хети! — извика, Джудит, овладяна от необузdana скръб. — Аз поне ще мисля винаги за теб. И как на драго сърце, о, как на драго сърце бих сменила мястото си с тебе, за да бъда чистото, прекрасно, невинно същество, каквото си ти!

До този миг капитан Уорли бе стоял, облеган на вратата на кабината. Но когато този порив на чувства и може би на разкаяние обхвана красивата девойка, той бавно и замислено се отдалечи, без дори да забележи своя лейтенант, който пъшкеше под грижите на лекаря.

— Нещо става с очите ми, Джудит — подхвана след малко Хети. — Изглеждаш ми замъглена и сякаш си някъде далеч, а също и Хари — сега, когато гледам към него. Никога не бих повярвала, че Хенри Марч може да изглежда толкова мрачен! Защо ли, Джудит, виждам днес толкова зле — аз, за която мама винаги казваше, че имам най-

добрите очи от цялото ни семейство? Да, така беше; умът ми беше слаб — такива хора ги наричат малоумни, но очите ми бяха толкова силни!

Джудит отново изстена. Този път не егоистични чувства, не спомени от миналото причиниха болката ѝ. Проявяваше се чистата, сърдечна мъка на сестринската любов, засилвана още повече от съзнанието за кротката смиреност и свършената искреност на съществото, което се намираше пред нея. В този миг тя с радост би дала живота си, за да спаси Хети. Но тъй като това беше извън човешките възможности, оставаше ѝ единствено да тъжи.

Тласкан от вътрешен порив, на който не можеше да устои, Уорли се върна в помещението, макар същевременно да чувстваше, че е готов да напусне завинаги американския континент, стига да беше възможно. Вместо да спре при вратата, сега той се приближи към леглото на страдащата и се откри по-ясно в нейния помътен взор.

Хети все още можеше да различава по-големите предмети и погледът ѝ скоро се спря върху него.

— Вие ли сте офицерът, който дойде с Хари? — запита тя. — Ако сте вие, всички трябва да ви благодарим, защото, макар че аз съм ранена, останалите спасиха живота си. Хенри Марч ли ви каза къде да ни намерите и колко много се нуждаем от вашата помощ?

— Новината за индианците научихме от един бързоходец — отвърна капитанът, щастлив, че и самият той може да се успокои малко чрез този приятелски разговор — и незабавно бях изпратен да отрежа пътя им за отстъпление. Наистина щастливо обстоятелство беше, че срещнахме Бързия Хари, както го наричате вие, защото той ни послужи като водач. И не по-малко щастие беше, че чухме стрелба, която, както разбрах сега, е била за упражнение, но тогава не само ни накара да побързаме, а ни насочи и точно към онзи край на езерото, дето трябваше да се озовем. Делауерът ни видя на брега навярно с далекогледа; и той, и Вах-та!-вах, както разбрах, че се нарича съпругата му, ни направиха великолепна услуга... Това беше наистина щастливо стечение на обстоятелствата, Джудит.

— Не ми говорете за щастие, сър! — отвърна девойката пресипнало и отново скри лице в ръцете си. — За мен светът е пълен с нищета. Никога вече не искам да чувам нищо за мишени, пушки, войници или изобщо за мъже!

— Познавате ли сестра ми? — запита Хети, преди смъмреният офицер да намери време за отговор. — Откъде знаете, че името ѝ е Джудит? Вие сте прав, тя се казва така, а аз съм Хети Хътър, помалката дъщеря на Томас Хътър...

— За Бога, мила сестро... заради мен, миличка Хети! — прекъсна я умолително Джудит. — Недей, престани, не говори повече за това!

Хети изненадана я погледна, но свикнала да се подчинява, тя прекъсна своите неудобни и мъчителни въпроси към Уорли и вперил очи в библията, която още държеше в ръцете си тъй, както друга биха държали при корабкрушение или пожар кутийка със скъпоценности.

Последва дълго мълчание, което продължи повече от два часа. През това време Уорли на няколко пъти влиза и излиза от колибата — вън се чувстваше неудобно и все пак не издържаше дълго вътре. Командирът издаде различни заповеди, които хората му се заеха да изпълняват. И в отряда настъпи раздвижване, особено когато подпоручик Крейг привърши с неприятната си задача да погребее мъртъвците и изпрати човек от брега за нареждания какво да прави по-нататък със своето отделение.

През това време Хети поспа малко, а Ловецът и Чингачгук напуснаха „ковчега“, за да обсъдят заедно някои неща. Но малко след това лекарят се появи на площадката. И с вълнение, каквото приятелите му никога по-рано не бяха забелязвали у него, съобщи, че ранената бързо се приближава към своя край.

При тази вест групата се събра отново. Джудит беше съвсем отпаднала от скръб и Вах-та!-вах трябваше да се нагърби сама с всички услуги, които са тъй необходими за умиращите. У самата Хети не беше настъпила никаква друга явна промяна освен общо отпадане, което сочеше за близкия ѝ край. Инак разсъдъкът ѝ бе свършено ясен и дори в някои отношения по-жив от обикновено.

— Не тъгувай толкова много за мен, Джудит — нежно продума умиращата, след като беше мълчала известно време. — Скоро ще видя мама; струва ми се, че и сега я виждам. Лицето ѝ е също тъй мило и усмихнато, както обикновено!... Но колко тъмно стана изведнъж наоколо! Нима толкова бързо се спусна нощ? С мъка виждам дори тебе, сестро... А къде е отишла Вах-та!-вах?

— Тук аз, бедно момиче. Защо ти не виждаш мен?

— Виждам те. Но не бих могла да кажа дали си ти, или е Джудит. Струва ми се, че не ще те виждам още дълго, Вах-та... Къде е Голямата змия! Искам да говоря с него; дайте ми ръката му — така. Чувствам я... Делауер, ти ще обичаш и покровителстваш тази жена. Знам колко много те обича тя и ти трябва също да я обичаш. Не се отнасяй с нея така, както някои воители от вашето племе се отнасят с жените си; бъди ѝ истински съпруг... А сега нека Ловецът дойде при мен. Дайте ми ръката му.

Молбата ѝ беше изпълнена и Ловецът застана до леглото, като се подчиняваше на желанията на девойката с кротостта на дете.

— Чувствам, че ти и аз не се разделяме завинаги. Странно чувство. Никога по-рано не съм го изпитвала. Може би... Сестро! Къде си, сестро? Не виждам нищо освен мрак. Трябва наистина да е настъпила вече нощта.

— О, Хети! Тук съм, до теб, ето, прегръщам те с ръцете си! — изхълца Джудит. — Говори, мила! Имаш ли нещо, което да искаш да кажеш или да сториш в този страшен миг?

Зрението беше напуснало съвсем Хети. Ала смъртта пристъпваше към нея с по-малко от своите ужаси, сякаш се бе смилила над недоразвитите ѝ сетива. Девойката беше бледа като платно, но дишането ѝ бе леко и непрекъснато, а гласът ѝ, макар понижен почти до шепот, остана ясен и разбираем.

Когато сестра ѝ зададе този въпрос, лека червенина обля лицето на умиращата девойка — наистина толкова лека, че почти не можеше да се забележи. Никой освен Джудит не съзря тази едва забележима проява на вълнение и на женска чувствителност дори пред смъртта. За Джудит обаче тя не остана скрита, нито остана тайна причината.

— Хари е тук, миличка Хети — прошепна сестра ѝ, приближила дотолкова лицето си до умиращата, че думите ѝ да не бъдат доловени от другите. — Да му кажа ли да дойде да се сбогува с теб?

Слабо стисване на ръката ѝ послужи вместо утвърдителен отговор и след това Хари беше доведен до леглото. Може би този красив, но груб горски скитник никога не се беше намирал в понеловко положение, макар, че влечението, което Хети изпитваше към него, беше твърде чисто и необвързващо, за да създаде и най-малкото съмнение в неговия ум. Той позволи на Джудит да постави твърдата му

грамадна ръка между ръцете на Хети и застана в очакване сред неловкото мълчание, което се бе въдворило.

— Това е Хари, мила — прошепна Джудит, като се наведе над сестра си, срамувайки се да произнесе думите така, че да ги чуе и сама, — говори му и го пусни да си иде.

— Сбогом, Хари! — промълви девойката, като леко притисна ръката му. — Много бих искала да се опиташ да заприличаш повече на Ловеца!

Тези думи бяха произнесени с мъка; за миг върху лицето на девойката изби слаба червенина, след това тя пусна ръката на гиганта и извърна лице настрана, слаба и немоцна, сякаш бе разчистила сметките си с целия свят. Тайнственото чувство, което я беше привързвало към младия човек — толкова нежно, че беше останало почти незабележимо за самата нея — и което не би съществувало никога, ако разумът ѝ беше притежавал повече власт над чувствата, се замени от мисли, които, макар по-възвишени, едва ли биха могли да бъдат по-чисти.

— За какво мислиш, мила сестро? — прошепна Джудит. — Каж ми, за да ти помогна поне в този миг.

— Мама... виждам мама и светли същества стоят около нея в езерото... Но защо го няма татко?... Странно е, че виждам мама, когато не мога да те видя теб!... Сбогом, Джудит!...

Последните думи бяха произнесени след кратко мълчание и сестра ѝ остана известно време надвесена над нея, твърде развълнувана, за да забележи, че нежният дух вече беше напуснал тялото.

Тъй умря Хети Хътър, едно от ония тайнствени звена между материалния и духовния свят, които изглеждат лишени от толкова много ценни и необходими неща, ала всъщност дават прекрасна представа за правдивост, чистота и невинност.

[1] Чарлз Стюарт — внук на прогонения крал Джейкъб II, претендент за английския престол. През 1745 г., подпомогнат от французите, вдигнал въстание в Горна Шотландия, но бил разбит и се спасил с бягство. Б. пр. ↑

ГЛАВА ТРИДЕСЕТ И ВТОРА

*Престъпно е баронска щерка да озлочестиш.
Позор е със разбойник да се задомиш!
Бих предпочел да ида в девствен лес,
отколкото да смяташ своята чест
от мене поругана; затова
недей тъжи, не свеждай днес глава!
Отивам аз — а ти не ме кори —
заточеник сред пустите гори.
„Кестенявата девойка“
(Старинна балада)*

Следващият ден беше много тъжен, макар и изпълнен с оживена дейност. Войниците, доскоро заети със заравянето на жертвите си, сега трябваше да погребат своите убити. Утринната сцена бе оказала скръбно въздействие върху всички джентълмени от отряда, а и останалите изпитваха същото чувство по най-различни начини и по всевъзможни, причини.

Времето бавно се нижеше, докато най-сетне настъпи вечерта, когато щеше да се отдаде последна почит на клетата Хети Хътър. Нейното тяло беше спуснато в езерото до това на майка ѝ, която беше обичала и почитала толкова много. При все че бе убеден атеист, лекарят се съгласи да прочете над гроба ѝ последната молитва, както го беше правил и преди над гробовете на други загинали.

Джудит и Вах-та!-вах плакаха неутешимо, а Ловецът гледаше с насълзени очи прозрачната вода над тялото на една девойка, чиято душа беше по-чиста и от планинските извори на езерото. Дори делауерът се извърна настрана, за да прикрие слабостта си, а простите войници следяха, церемонията удивени и сериозни.

Денят приключи с този благочестив обред, а сетне по заповед на командващия офицер всички веднага се оттеглиха на почивка, защото

възнамеряваха със зората на следващия ден да потеглят обратно. Всъщност една група, взела със себе си ранените, пленниците и трофеите, беше напуснала „замъка“ още около пладне и водена от Бързия Хари, смяташе да стигне форта с по-кратки преходи. Това отделение беше слязло на често споменавания и описан от нас в началните страници полуостров и когато слънцето залезе, вече се бе разположило на стан върху билото на продълговатите, начупени и стръмни хълмове, които се спущат към долината на Мохоук.

Заминаването на този отряд облекчи извънредно много работата за следния ден, защото освобождаваше останалите от грижата за обоза и ранените и, от друга страна, предоставяше на командира по-голяма свобода на действие.

След смъртта на Хети, до лягане, Джудит не размени дума с никого освен с Вах-та!-вах. Всички уважаваха скръбта ѝ и не обезпокоиха двете жени, които останаха до последния миг край тялото.

Биенето на барабана наруши тишината над тези спокойни води, а ехото от „вечерната заря“ се разнасяше дълго след церемонията по планинските склонове, сякаш за да вдъхне у всекиго сигурност, че няма от какво да се опасява. Звездата, която беше служила за знак на Вах-та!-вах, изгря над толкова тиха и мирна обстановка, като че ли природата никога не бе обезпокоявана от действията и страстите на хората. Един самотен часовой, сменян през кратки интервали, крачеше по площадката през цялата нощ. И сутринта бе посрещната, както обикновено, с церемонията на „утринната заря“.

Безредните действия на пограничните жители сега бяха заменени от военната точност. И след като набързо закусиха, отрядът започна да се прехвърля на брега с ред и дисциплина, които изключваха всякакъв шум и смущение.

От офицерите беше останал единствен Уорли. Крейг командваше отряда, който замина пръв. Торнтън бе с ранените, а Грейъм, естествено, съпровождаше своите пациенти. Беше взет дори сандъкът на Хътър заедно с всички по-ценни предмети в него. Не бе забравено нищо, което имаше някаква стойност и заслужаваше да бъде отнесено.

Джудит не съжеляваше, че капитанът уважава скръбта ѝ и се занимава изключително със задължението си да командва, а нея оставя сама с мислите и чувствата и. За всички бе ясно, че мястото щеше да

бъде напуснато напълно, но извън това никой не питаше за нищо, нито пък се даваха излишни разяснения.

Войниците се прехвърлиха на „ковчега“ начело с капитана си. Той беше запитал Джудит как предпочита да постъпи и след като разбра желанието ѝ да остане до последния миг с Вах-та!-вах, не ѝ досажда нито с въпроси, нито със съвети. Към Мохоук водеше само един безопасен път и той не се съмняваше, че когато му дойде времето, щеше да срещне девойката по този път като добра своя приятелка, ако не и като жена, готова за по-голяма близост с него.

Когато всички бяха на борда, мъжете заеха местата си при веслата и „ковчегът“ се отправи със свойствения си бавен ход към полуострова.

След това Ловецът и Чингачгук изтеглиха от водата две от лодките и ги прибраха в „замъка“. Когато свършиха с това, те залостиха вратите и прозорците и напуснаха къщата през нейния таен изход по описвания вече от нас начин. Вън видяха Вах-та!-вах в една от последните останали лодки. Делауерът незабавно се прехвърли при нея и загреба, като остави Джудит сама на площадката.

Тъй Ловецът се намери сам с красивата и все още опечалена и потънала в сълзи девойка. Твърде наивен, за да се усъмни в нещо, младият човек описа полукръг с леката си лодка и взе в нея Джудит, а след това се отправи в посоката, поета от неговия приятел.

Пътят към полуострова минаваше недалеч от гробовете на покойниците. Когато лодката приближи до мястото, за пръв път тази сутрин Джудит заговори спътника си. Нейната кратка и проста молба бе да спрат за минута-две, преди да отминат мястото.

— Може би никога вече не ще видя това езеро, Ловецо — каза тя. — А тук се намират трупове на майка ми и сестра ми... Придвижете лодката малко по на изток. Слънцето блести така в очите ми, че не мога да видя гробовете. Този, вдясно от маминия, е гробът на Хети, нали, Ловецо?

— Да, Вие ни помолихте да направим така, а всички са щастливи да изпълняват желанията ви, Джудит, когато постъпвате правилно.

Девойката мълчаливо се вглежда близо цяла минута в него, след това извърна очи назад, към „замъка“.

— Скоро това езеро ще опустее напълно — каза тя, — и то точно когато мястото ще бъде по-безопасно за живеене, отколкото когато и да

било. Събитията от последните дни ще накарат ирокезите дълго време да не помислят дори да го посещават.

— Така ще бъде, да, това може да се каже като нещо положително. А и самият аз не смятам да идвам насам дотогава, докато войната не свърши. Защото никой хуронски мокасин не ще остави вече следата си върху окапалите листа на тази гора, докато преданията не престанат да повтарят на младите поколения за големия позор и погром, който са понесли тук.

— А нима така много обичате насилието и кръвопролитията? Имах по-добро мнение за вас, Ловецо — мислех ви за човек, който може да бъде щастлив в тих, уютен дом с привързана и любеща съпруга, готова да отгатне всяко ваше желание, със здрави и послушни деца, изгарящи от нетърпение да тръгнат по вашите стъпки и да станат честни и справедливи като вас...

— Боже мой, Джудит, колко хубаво говорите! Думите и красотата ви си подхождат напълно; а онова, в което не успеете с думи, положително ще постигнете с красотата! Само за месец девойка като вас би могла да спечели и най-суровия воин в Колонията.

— Нима наистина съм сгрешила? Нима вие наистина предпочитате войната пред семейното огнище и любовта, Ловецо?

— Да, девойко, разбирам какво искате да кажете, макар и да мисля, че не ме разбирате достатъчно добре. Предполагам, че сега вече бих могъл да се нарека воин, защото се борих и победих, което е достатъчно, за да получа това звание; не ще отказвам, че този живот ме привлече именно защото е мъжествен и почтен, когато го живеем съгласно повелите на природата. Наистина аз не обичам кръвта. Но младостта си е младост, а мингосите — мингоси. Ако младите хора от тази област стояха със скръстени ръце и търпяха тези негодници да нахлуват в страната, тогава по-добре би било да станем направо французи и да отстъпим и земята, и семействата си. Не съм склонен към побоища, Джудит, и не обичам битката заради самата битка. Но не мога да съзря голяма разлика между това да отстъпиш земя преди войната, понеже те е страх от война, и да я отстъпиш след войната, понеже не можеш да сториш нищо повече. Единствената разлика е, че последното е по-достойно и по-почтено.

— Никоя жена никога не би желала да види мъжа или брата си да подкрепя или пък да се подчинява на злото, Ловецо, но и всяка би

оплаквала необходимостта от впускането му в опасностите на войната. Вие обаче сторихте вече достатъчно за очистването на тази местност от хуроните и на вас всъщност се дължи и победата ни. Изслушайте ме сега търпеливо и ми отговорете с онази вродена честност, която е толкова приятно да се открие във вашия пол, колкото е и необичайно да се срещне у него.

Джудит замлъкна; сега, когато бе стигнала до самото обяснение, вродената ѝ свенливост отново надви въпреки смелостта и доверието, които девойката черпеше от голямата искреност на своя събеседник. Страните ѝ, доскоро бледи, пламнаха, а очите ѝ засияха с част от предишния си блясък. Чувствата се отразиха върху лицето ѝ и заедно с нежността на нейния глас направиха хубавата девойка тройно по-съблазнителна и по-привлекателна.

— Ловецо — каза тя след доста продължително мълчание, — сега не е време за преструвки, заблуда или каквато и да било неискреност. Тук, над гроба на моята майка и на правдолюбивата Хети, няма място за извъртания, ето защо ще говоря с вас открито и без страх да бъда криво разбрана. Няма и седмица, откак се познаваме с вас, но струва ми се, че ви познавам от години. Толкова много, и то толкова много важни неща се случиха през това кратко време, че скърбите и опасностите, и успешните бягства за цял един живот се струпаха само в няколко дни, а хората, които са страдали и преживели заедно такива неща, не бива да се чувстват чужди. Зная, че онова, което ще ви кажа сега, би могло да се разбере криво от много мъже, но се надявам, че вие не ще прецените неблагоприятно постъпката ми. Тук ние не живеем сред злобата и измамата на колониалните поселения, а сме млади хора, които нямат намерение да се лъжат един друг по какъвто и да било начин. Мисля, че говоря достатъчно ясно, за да ме разберете.

— Естествено, Джудит. Малцина могат да говорят по-добре от вас и едва ли някой — по-приятно. Думите ви са тъй приятни, както и вашата красива външност.

— Точно начинът, по който толкова често сте възхвалявал моята външност, ми дава смелост да продължа. И все пак, Ловецо, не е лесно за една девойка на моите години да забрави всички уроци от своето детство, всички навици и присъщата си свенливост и да каже напълно искрено онова, което чувства сърцето ѝ.

— Защо не, Джудит? Защо и жените да не се отнасят към себеподобните си честно и почтено, както мъже? Не виждам защо да не говорите ясно като мен, когато има да се каже нещо наистина важно.

Прекалената скромност, която все още пречеше на младия човек да долови истината, би обезкуражила напълно девойката, ако не беше решила с цялото си сърце и душа да направи отчаяно усилие и да се спаси от едно бъдеще, което я ужасяваше толкова, колкото и яснотата, с която смяташе, че го предвижда. Тази причина за нея бе над всички други съображения и за своя собствена изненада, за да не кажем за смущение, тя продължи да говори:

— Аз ще... Аз трябва да бъда към вас тъй искрена, както бих била и към нещастната, мила Хети, ако това, нежно дете беше още живо — продължи побледняла тя. — Да, ще подчиня всички други чувства на онова, което сега е най-силно! Нали вие обичате горите и живота, който ние водехме тук, сред пустошта, далеч от поселищата и градовете на белите?

— Тъй, както обичах моите родители, когато бяха живи, Джудит! И самото това място би представлявала за мен целия свят само да би могла веднъж войната да свърши и колонистите да останат далеч оттук.

— Защо го напуснахте тогава? То няма собственик или поне няма такъв, който би могъл да предяви по-голямо право от моето. А аз доброволно ви го отстъпвам. И ако то беше цяло кралство, Ловецо, мисля, че на драго сърце бих сторила същото. Нека се върнем обратно тук, след като отидем при свещеника във форта, и да не напускаме това място никога, докато не дойде и нашият ред да последваме моята нещастна майка и обичната ми сестричка.

Настана дълго, дълбоко мълчание. След като се беше решила с мъка да изрече едно толкова ясно предложение, Джудит бе скрила лице в ръцете си, а Ловецът, натъжен и изненадан, размишляваше за значението на току-що чутиите думи. Най-после младият човек наруши тишината и заговори с глас, смекчен до благост, в желанието си да не обиди девойката.

— Вие не сте обмислила това достатъчно добре, Джудит — каза той. — Не, тия ваши чувства са подбудени от станалото напоследък и като смятате, че сте без всякакви близки на този свят, бързате твърде

много да намерите някой, който да запълни мястото на изгубените от вас.

— Дори ако живеех сред цяла тълпа от приятели, пак щях да мисля тъй, както мисля сега, и пак щях да говоря по същия начин — отвърна Джудит, като все още закриваше обляното си в сълзи лице с дланите на ръцете си.

— Благодаря ви, девойко — благодаря ви от дъното на душата си! Но не съм човек, който да се възползва от мигновената слабост, когато сте забравила вашите големи предимства, и мислите, че земята и всичко, което съдържа тя, се намира в тази малка лодка. Не, не, Джудит, то не би било великодушно от моя страна. Това, което преди малко ми предложихте, никога няма да стане.

— Всичко би могло да стане, и то без да бъде причина за разкаяние у някого — отвърна Джудит толкова развълнувана, че изведнъж дръпна ръце и откри очите си. — Можем да накараме войниците да оставят имуществото ни на пътя, откъдето лесно ще го пренесем обратно в дома ни, когато се върнем. Езерото не ще бъде посещавано повече от врагове, поне докато трае тази война, Ловецо. А всички кожи от животните, които убивате, ще могат да се продават веднага в гарнизона. Оттам ще можете да купувате малкото неща, които ще ни бъдат необходими, защото никога вече не искам да виждам този гарнизон. И, Ловецо — прибави девойката, като се усмихна толкова нежно и непринудено, че младият мъж с усилие устоя на тази усмивка, — като доказателство за това, колко много желая да бъда ваша, колко много желая да бъда само ваша жена — първият огън, който ще стъкнем с вас след завръщането си, ще бъде подпален с брокатената рокля и поддържан с всички мои вещи, които според вас ще бъдат неподходящи за жената, с която желаете да живеете!

— Ах! Вие сте тъй привлекателно и мило създание, Джудит, да, такава сте и никой, ако говори истината, не би могъл да го отрече. Картините, обрисувани преди малко от вас, са приятни за въображението, но те може и да не се окажат тъй изпълнени с щастие, както си ги представяте вие сега. Ето защо забравете ги и нека загребем след Вах-та!-вах и Голямата змия, като че ли нищо не е било казано помежду ни.

Джудит беше дълбоко огорчена и нещо повече, тя се почувства твърде оскърбена. Но в държането на Ловеца имаше твърдост и

спокойствие; те задушиха изцяло нейните надежди и ѝ показаха, че този път необикновената ѝ хубост не беше възбудила възхищението и почитта, които ѝ се полагаха.

Говори се, че жените рядко прощавали на онези, които пренебрегнат обичта им. Но както в тоя миг, тъй и насетне у тази развълнувана и буйна девойка не можеше да се открие и сянка от ненавист срещу правдивия, искрен Ловец. Сега у нея преобладаваше само едно чувство: желанието да се увери, че не е била криво разбрана. И след още едно мъчително мълчание тя доведе разговора до пълна яснота с един въпрос, който бе твърде пряк, за да позволи съмнение.

— За нищо на света не бих искала цял живот да съжалявам заради липсата на искреност сега — каза тя. — Надявам се, че с вас поне се разбираме. Ето защо питам ви направо: Не искате ли да ме вземете за жена, Ловецо?

— По-добре е и за двама ни да не използвам вашата слабост, Джудит... Не, ние никога не можем да се оженим.

— Не ме ли обичате — не бихте ли могъл да откриете това в сърцето си?... Не бихте ли могъл да ме почитате, Ловецо?

— Всичко между нас почива на приятелството, Джудит — и в негово име съм готов да сторя всичко за вас, да дам дори и живота си. Да, в този миг аз бих рискувал за вас толкова, колкото и за Вах-та!-вах, а това ще рече толкова, колкото бих рискувал за всяка девойка или жена. Но мисля, че още към никоя — забележете, към никоя, жена не изпитвам такива чувства, та, ако баща ми и майка ми бяха живи, да ги напусна и да заживея с нея.

— Това е достатъчно — отвърна задавено Джудит. — Разбирам всичко, което искате да кажете. Вие не можете да се ожените, без да обичате, а към мен не изпитвате никакви чувства. Не ми отговаряйте, ако съм права, защото ще разбере това от мълчанието ви. Само по себе си то ще бъде достатъчно мъчително.

Ловецът се подчини и не отговори. В продължение на повече от минута девойката остана неподвижна, вперила в него светлите си очи, сякаш за да проникне в душата му, докато той седеше и си играеше с водата като мъмрен ученик. След това Джудит сама потопа края на веслото си, отблъсна лодката от мястото с толкова решително движение, колкото беше и чувството, което го бе предизвикало.

Ловецът мълчаливо подкрепи нейните усилия и скоро двамата се отправиха в посоката, взета от делауера.

До пристигането им на полуострова между Ловеца и красивата му спътничка не бе разменена нито дума. Седнала при носа на лодката, Джудит беше с гръб към него, инак скръбното изражение на лицето ѝ навярно би го накарало да се опита да я успокои като приятел. И въпреки всичко в това изражение все още нямаше ненавист, макар че силната червенина постепенно бе заменена от мъртвешката бледност на разочарованието. Печал — дълбока душевна печал — беше преобладаващото чувство, и то бе проявено по начин, който не можеше да бъде криво разбран.

Тъй като и двамата не гребяха усилено, „ковчегът“ ги изпревари и войниците слязоха на брега, преди лодката с Джудит и Ловеца да стигне до полуострова. Чингачгук бе изпреварил и „ковчег“ и навлязъл вече на известно разстояние навътре в гората, беше спрял на място, където двете пътеки — тази към гарнизона и тази към селата на делауерите — се разделяха.

Войниците също бяха поели своя път, като най-напред отблъснаха „ковчег“ от брега и го оставиха да се носи по течението, без да се интересуват ни най-малко от съдбата му.

Джудит видя всичко това, но не му обърна внимание. За нея Глимърглас нямаше вече никакви прелести и когато стъпи на брега, тя незабавно продължи по пътеката след войниците, без да хвърли нито поглед зад себе си. Дори Вах-та!-вах беше отмината незабелязана — и това скромно младо същество се отдръпна с ужас пред изкривеното от отчаяние лице на Джудит, сякаш самото то беше виновно за някаква несправедливост.

— Почакай тук, Змия — каза на минаване край приятеля си Ловецът, който вървеше след наскърбената красавица. — Искам само да видя Джудит настанена добре при отряда и ще се върна, за да вървим заедно.

Двамата се бяха отдалечили на около стотина крачки от делауерите и толкова още им оставаха, за да стигнат до отделението войници, когато Джудит се извърна и заговори:

— Стига, Ловецо — каза тя тъжно. — Разбирам вашата любезност, но не се нуждая от нея. За пет минути аз ще настигна войниците. Щом като не можете да се движите с мен по пътя на

живота, няма защо да ме придружавате по този. Но чакайте! Преди да се разделим, бих искала да ви задам само още един въпрос. И, моля ви, в името на всичко, което ви е свято, да не ме излъжете с отговора си. Зная, че не обичате друга жена. И виждам само една причина, поради която не можете и не искате да ме обикнете. Кажете ми, Ловецо... — девойката спря, защото думите, които се готвеше да произнесе, сякаш я задушаваша. След това, събрала цялата си решителност, с лице, което ту пламваше, ту побледняваше при всяко дихание, тя продължи: — Кажете, Ловецо, не са ли причина, за да се отнесете така към мен, онези неща, които Хенри Марч ви е наговорил?

Истината беше пътеводна звезда за Ловеца. Той винаги се бе ръководил от нея и беше почти невъзможно да се възпре да я нарече, дори когато благоразумието изискваше мълчание.

Джудит прочете отговора на лицето му и със сърце, почти разбито от незаслужената си съдба, му махна за сбогом и потъна сред гората.

Известно време Ловецът стоя нерешително, без да знае кой път да поеме, но след това се върна обратно и се присъедини към делауера. През тази нощ тримата лагеруваха край брега на своята родна река, а следната вечер влязоха в селището на племето. Чингачгук и годеницата му бяха посрещнати с възторг, а спътникът им — с уважение и почит. Но той бе дълбоко опечален от станалото и бяха нужни месеци бурен живот, за да дойде напълно на себе си.

Страшна и кървава бе войната, която пламна след това. Вождът на делауерите се издигна сред народа си тъй, че всички произнасяха името му с възторг; същевременно друг Ункас, последният от неговия род, се прибави към дългата редица от воини, които носеха това прочуто име.

Колкото до Ловеца, под прякора Соколово око, неговата слава се разнесе надлъж и нашир, а пукотът на пушката му стана толкова ужасен за ушите на мингосите, колкото и гръмотевиците на самия Маниту. Скоро офицерите от армията потърсиха неговите услуги и с един от тях Соколовото око свърза близка дружба за много години напред.

Петнадесет години бяха изминали, когато на Ловецът отново се удаде да посети Глимърглас. Беше настъпил мир и се намираха в навечерието на нова, още по-ожесточена война, когато той и верният

му приятел Чингачгук бързаха към фортовете, за да се присъединят към своите съюзници. Придружаваше ги само един юноша, защото Вах-та!-вах вече почиваше под огромните борове в делауерските земи и тримата останали живи сега бяха станали неразделни.

Стигнаха край езерото тъкмо когато слънцето клонеше към залез. Всичко беше, както преди: реката все още се провираше под свода от нависналите клони на дърветата, малката скала, дето двамата приятели бяха определили на времето срещата си, се рушеше бавно под влиянието на водната стихия и вековете, планините бяха облечени в обичайната си тъмна, плътна и тайнствена премяна, а водната площ блестеше неподвижно като красив, скъпоценен камък сред горите.

На следната утрин момъкът откри една от лодките, докарана от теченията до брега и вече прогнила. С известни усилия я направиха годна за ползване и всички се качиха в нея, за да разгледат езерото. Минаха край всички полуострови и Чингачгук посочи на сина си мястото, където хуроните за пръв път бяха установили лагера си, и полуострова, където беше успял да открадне своята годеница. Там дори слязоха, но всички следи от тогавашното посещение бяха изчезнали.

След това те отидоха на мястото на битката и намериха там някои от знаците, които остават около такива места. Диви зверове бяха изровили много от трупите и човешките кости се търкаляха наоколо, избелели от летните дъждове. Ункас разглеждаше всичко със страхопочитание и съжаление, при все — че преданията вече насочваха младия му ум към стремежите и суровостта, присъщи на индианския воин.

От полуострова лодката се отправи към плитчината, където все още се виждаха остатъците от „замъка“ — сега превърнати в живописна развалина. Зимните бури отдавна бяха съборили покрива на колибата, а гредите бяха прогнили. Нито едно от резетата не беше докоснато, но природните стихии бяха вилнели около мястото, сякаш за да се подиграят с опита на хората да ги пренебрегнат. Сградата беше прогнила, прогнили бяха и коловете и явно беше, че трябваша само още няколко зими, само още няколко вихрушки и бури, за да повалят всичко в езерото и да премахнат постройката от лицето на тази величествена пустош.

Не можаха да намерят гробовете. Или водата беше унищожила следите им, или пък времето беше станало причина онези, които ги търсеха, да забравят тяхното точно местоположение.

Откриха и „ковчега“, заседнал на източния бряг, където отдавна вече го бяха откарали преобладаващите северозападни ветрове. Той се намираше на песъчливия край на продълговат, нисък полуостров, разположен на около две мили от оттока, и беше почти изчезнал под рушителното действие на стихиите.

„Ковчегът“ бе пълен с вода, покривът на кабината беше паднал, а гредите — изгнили. Но някои от по-грубите мебели все още бяха запазени и сърцето на Ловеца заби по-силно, когато съзря, че на една от гредите се вее една панделка на Джудит. Тази панделка напомни за цялата красота на девойката, но, трябва да прибавим, и за всичките ѝ недостатъци. Макар Джудит никога да не беше спечелвала сърцето му, Соколовото око — защото тъй трябва да го наричаме сега — все пак беше запазил искрено съчувствие към нейната съдба. Той откачи панделката и я завърза на приклада на „Убиеца на елени“, който му беше поднесла в дар тая девойка.

Няколко мили по-нагоре по езерото откриха още една от лодките, а на полуострова, където отрядът слезе най-накрая, намериха ония лодки, които бяха изтеглени там на брега. Тази, с която се извършваше сегашното плаване, другата — открита при източния бряг, бяха паднали във водата през прогнилия под на „замъка“ и изхвърлени от езерните вълни като непотребни вещи на крайбрежието.

От всички тия признаци можеше да се заключи, че езерото не бе посещавано от края на последните събития, описани в нашата повест. Случилото се го бе превърнало отново в светилище на природата, тъй като непрекъснатите войни не позволяваха на колониалните жители да простират нашироко границите на своите владения.

Чингачгук и приятелят му напуснаха опечалени мястото. Там бяха стъпили за пръв път на пътеката на войната и то им припомни часове на нежност, както и на триумф и победа. Поеха мълчаливо към Мохоук, за да се впуснат наново в толкова бурни и славни преживелици, колкото бяха и тези, с които започна кариерата им на воители край красивото езеро. След време обаче те се върнаха отново на това място и там индианецът намери смъртта си.

Времето и обстоятелствата са забулили с неразгадаема тайнственост всичко друго, свързано с Хътърови. Те живяха, грешиха, умряха и бяха забравени.

Същата съдба постигна и Джудит. Когато пристигна в гарнизона на Мохоук, Соколовото око развълнуван се зае да разпитва за красивото, но заблудено същество. Никой не я познаваше — не си спомняха дори за външността ѝ. Други офицери бяха заместили Уорли, Крейг и Грейъм, но стар сержант, дошъл наскоро от Англия и придаден към гарнизона, можа да разкаже на нашия герой, че сър Томас Уорли живеел в бащините си имения и в дома му имало необикновено красива лейди, която упражнявала голямо влияние над него, макар и да не носела името му. Дали това беше Джудит, станала отново жертва на старото си увлечение, или пък някоя друга играчка на военните, Ловецът никога не узна, пък и не му беше приятно да разпитва. Живеем в свят, изпълнен с грехове и егоизъм, и никоя картина, която ни го рисува друг, не отговаря на истината, макар че за щастие на човешката природа искрици чист дух проблясват тук-там, за да намалят нейната уродливост и да смекчат, ако не да извинят напълно престъпленията.

Издание:

Джеймс Фенимор Купър. Ловецът на елени
Роман

Библиотека „Приключения и научна фантастика“ № 131

Превод от английски Владимир Мусаков

Редактор Анна Сталева

Художник Алекси Начев

Художествен редактор Иван Стоилов

Технически редактор Георги Кожухаров

Коректор Емилия Кожухарова

Английска. Второ издание. ЛГ. IV

Тематичен № 4001060300/2-1977.

Дадена за набор на 25. IX. 1976 година.

Подписана за печат на 25. XII. 1976 година.

Излязла от печат на 13. I. 1977 година.

Поръчка № 2.

Формат 1/16 60×84. Печатни коли 31. Издателски коли 28,92.

Цена на книжното тяло 1,17 лв. Цена 1,53 лв.

Издателство „Народна младеж“

Държавна печатница „Тодор Димитров“, София, 1977

James Fenimore Cooper. The Deerslayer

T. Nelson & Sons, London

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.